

ព្រះ
ត្រៃបិដកបាលី

និង

សេចក្តីប្រែជាភាសាខ្មែរ

វិនយបិដក

មហាវិគ្គ ទុតិយភាគ

២

កេរសកណ្ឌ និង អនិយតកណ្ឌ

ចេញផ្សាយលើទី ២

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ភ្នំពេញ

ឆ.ស ២៥៥៤

វិធីយោជន៍កម្មហាវិកា

ធុតិយភាគ

២

កោសល្យាធិបតីយកក្កា

ធរសកល្ហ

ឯបេ ខេ ធម្មយស្មន្តោ កេសា សង្ករាជិសេសា

ធម្មា ឧទ្ទេសំ អាតច្ចន្តំ

បឋមសង្ករាជិសេសំ

[១] តេន សមយេន តុន្តោ កកតំ សាវត្ថិយំ វិហរតិ
ដេតវេន អនាជចិណ្ឌិតិស្ស អារមេ ។ តេន ខេ បន
សមយេន អាយស្មា សេយ្យសកេន អនគិរតោ ព្រំឃ្ម-
ចវិយំ ចរតិ ។ សោ តេន តិសោ លោតិ លូតោ
ធូត្ថលោកា ឧប្បណ្ឌឫណ្ឌតតាតោ ធម្មនិសង្កតតន្តោ ។
អនុសា ខោ អាយស្មា ឧតាយិ អាយស្មន្តំ សេយ្យ-
សកំ តិសំ លូតំ ធូត្ថលោកំ ឧប្បណ្ឌឫណ្ឌតតាតំ
ធម្មនិសង្កតតត្ថំ និស្សាទ អាយស្មន្តំ សេយ្យសក-
រិសនរោច តិស្ស ភ្នំ អារុសោ សេយ្យសក តិសោ
លូតោ ធូត្ថលោកា ឧប្បណ្ឌឫណ្ឌតតាតោ ធម្មនិ-
សង្កតតន្តោ តត្ថំ ខោ ភ្នំ អារុសោ សេយ្យសក

ធរសកល្ហ

បពិត្រិលោកដ៍មានអាយុទាំងឡាយ អាបត្តិឈ្មោះ
សង្ខទិសេសទាំង ១៣ សិក្ខាបទនេះមកកាន់ឧទ្ទេស^(១) ។

សង្ខទិសេសទី ១

[១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៍មានជោគ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន
ជាយស៍អនាថចិណ្ឌិតសន្តិ ជិតក្រុងសាវត្ថិ ។ សម័យនោះ សេយ្យសកកិត្ត
ដ៍មានអាយុ មិនព្រឹត្តអន្លង់ប្រព្រឹត្តត្រឡប់យេនចិ (ចង់សឹក) ។ ដោយ
ហេតុនោះ សេយ្យសកកិត្តក៏ទៅជាស្លាំងស្លុមមានសម្បុរគាប់អន់ កើតមាន
រោគស្គមល្បឿនស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសរសៃ ។ ទាយិក្ខុ^(២)
ដ៍មានអាយុរាជិញ្ញាសេយ្យសកកិត្តដ៍មានអាយុស្លាំងស្លុម មានសម្បុរគាប់
អន់កើតមានរោគស្គមល្បឿនស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសរសៃ លុះ
ឃើញហើយទើបស្សរសេយ្យសកកិត្តថា ម្ចាស់អារុសោសេយ្យសក ហេតុ
អ្វី បានជាលោកស្លាំងស្លុមមានសម្បុរគាប់អន់កើតមានរោគស្គមល្បឿន
ស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរាមដោយសរសៃ (ដូច្នេះ) ម្ចាស់អារុសោសេយ្យសក

១ បាឡិដែលសំដែងឡើងទុកជាពោលដើមនៃសិក្ខាបទ ហៅថា ឧទ្ទេស ។ ២ អង្គិកជា
ធម្មល្ល័យសេចក្តីថា ទាយិក្ខុនេះជាឧបដ្ឋាយិករបស់សេយ្យសកកិត្ត ។

អនតិរត្ថា ព្រហ្មចរិយំ ចរស្ថិតំ ។ វិវាហាស្ថាតិ ។
 តេធិហំ ភំ អាវុសា សេយ្យសក យាវនត្ថំ កុញ្ញ
 យាវនត្ថំ សុច យាវនត្ថំ ធិហាយ យាវនត្ថំ កុញ្ញត្វា
 យាវនត្ថំ សុចិត្វា យាវនត្ថំ ធិហាយិត្វា យនា តេ
 អនតិរត្ថំ ឧប្បជ្ឈតិ វាតោ ចិត្តំ អនុជ្ជិសេតិ តនា
 ហត្ថេន ឧបក្កមិត្វា អសុចំ មោធិហិតិ ។ តំនុ
 ចោ អាវុសា កយ្យតិ វិវាហំ កាតុន្តំ ។ អាមាវុសា
 អហំចំ វិវាហំ^(១) កហមិតិ ។ អថចោ អាយស្មា សេយ្យ-
 សកោ យាវនត្ថំ កុញ្ញ យាវនត្ថំ សុច យាវនត្ថំ ធិហាយ
 យាវនត្ថំ កុញ្ញត្វា យាវនត្ថំ សុចិត្វា យាវនត្ថំ ធិហាយិត្វា
 យនា អនតិរត្ថំ ឧប្បជ្ឈតិ វាតោ ចិត្តំ អនុជ្ជិសេតិ តនា
 ហត្ថេន ឧបក្កមិត្វា អសុចំ មោធិតិ^(២) ។ អថចោ អាយ-
 ស្មា សេយ្យសកោ អបរេន សមយេន វណ្ណាភិ អហោសិ
 ចំចំទ្រិយោ^(៣) ចសន្តមុទវណ្ណោ វិប្បសន្តច្ចវណ្ណោ ។ អ-
 ថាចា អាយស្មតោ សេយ្យសកស្ស សហាយតោ កិត្ត
 វាយស្មន្តំ សេយ្យសកំ វិចារេនំ បុព្វេ ចោ ភំ អាវុ-
 សា សេយ្យសក តិសោ អហោសំ លុចោ ធិត្វណ្ណោ

១ ១. ច. វិវា ។ ២ ១. ម. មោធិសំ ។ ៣ ម. វិចារិទ្ធិយោ ។

លោកមិនត្រឹមត្រូវប្រព្រឹត្តិព្រហ្មចរិយធម៌ ឬអ្វី ។ សេយ្យសកភិក្ខុឆ្ងាយ
 ជា កុលា អាវុសា ។ ទាយិក៏មិនដឹងថា ម្ចាស់អាវុសាសេយ្យសក
 ចើងឬចុះ លោកចូរទៅសួរស្តីស្រាវជ្រាវព្រាហ្មចរិយធម៌ លុះ
 ដល់ដឹងនូវឆ្លុះសំណួរស្តីស្រាវជ្រាវព្រាហ្មចរិយធម៌ ហើយ កាលណា ចើរសេចក្តី
 អប់រំកើរឆានដល់លោក រកគ្របសង្កត់ចិត្តលោក លោកចូរព្យាយាម
 ដោយដៃញ៉ាំងទឹកអសុចិទ្ធិឃ្លានចេញក្នុងកាលនោះចុះ រឿងសេយ្យសក-
 ភិក្ខុស្តាប់ ម្ចាស់អាវុសា ក៏យោងដល់សមណធ្វើយ៉ាងហ្នឹងឱ្យដឹង ។
 ទាយិក៏ឆ្ងាយជា កុលា អាវុសា ទុកជាខ្ញុំក៏ធ្វើយ៉ាងហ្នឹងដែរ ។ លំដាប់គ
 ពីនោះមក សេយ្យសកដ៏មានអាយុ ក៏ទាន់ចាស់ដែរឆ្លុះ ស្ថិតិទាល់តែស្តាប់
 ស្រីចាស់នៃព្រាហ្មចរិយធម៌ លុះដល់ដឹងនូវឆ្លុះ ស្ថិតិស្តាប់ស្រីចាស់នៃ
 ហើយ កាលណា សេចក្តីអប់រំកើរឆាន រកគ្របសង្កត់ចិត្ត ក៏ព្យាយាម
 ដោយដៃញ៉ាំងទឹកអសុចិទ្ធិឃ្លានចេញក្នុងកាលនោះ ។ គ្រាមកសេយ្យ-
 សកភិក្ខុក៏ត្រឡប់ជាមានសម្បទាននៃទ្រិយពេញលេញ មានសម្បទា
 ស្រស់បស់ មានសម្បទាស្បែកធំផ្សេងទៀតវិញ ។ គ្រានោះពួកភិក្ខុដែល
 ជាសំឡាញ់របស់សេយ្យសកដ៏មានអាយុ ក៏សួរសេយ្យសកដ៏មានអាយុថា
 ម្ចាស់អាវុសាសេយ្យសក កាលកើតមហាស្នាមស្នាម មានសម្បទាដល់

ឯតស្ថី ចតុរណ្ត កំភូស្ថី សង្ខតតាបេតា អា-
 យស្ថន្តំ សេយ្យសត្វំ បដិបុត្តិ សង្ខតំ ភិក្ខុ ភិក្ខុ សេយ្យ-
 សត្វំ ហេតុន ឧបត្តមិត្តា អសុច្ឆិ មោទសីតំ ។
 សង្ខតំ ភត្តភតិ ។ វិភាហំ តុល្លា ភត្តភ អនុទ្ធីវតំ
 មោយបុរិស អនុទ្ធីវតំ អនុទ្ធីវតំ អស្សមណ្ឌតំ
 អតប្បយំ អតតណ្ហយំ តតំ ហិ ធាម ភិក្ខុ មោ-
 យបុរិស ហេតុន ឧបត្តមិត្តា អសុច្ឆិ មោទស្សសំ
 ទទុ មយា មោយបុរិស អនេកបរិយាយេន វិភាយ
 ធម្មោ ទេសិតោ ទោ សភាយ វិសំយោគាយ ធម្មោ
 ទេសិតោ ទោ សំយោគាយ អនុចាតាយ ធម្មោ
 ទេសិតោ ទោ សន្តាបាយ តតុ ធាម ភិក្ខុ មោ-
 យបុរិស មយា វិភាយ ធម្មោ ទេសិតោ សភាយ
 មោទស្សសំ វិសំយោគាយ ធម្មោ ទេសិតោ សំយោ-
 គាយ មោទស្សសំ អនុចាតាយ ធម្មោ ទេសិតោ

តស្រីយដំណើរនេះ ច្រង់ត្រាស់ឱ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយត្រាស់សួរចំពោះ
 ទៅសេយ្យសត្វនីមួយៗ ឬសេយ្យសត្វ បានឮថាអ្នកឯងព្យា-
 យាមញ្ញនឹងទឹកអសុច្ឆិយ្យានចេញដោយដៃមែនឬ ។ សេយ្យសត្វលកប
 ជា សូមច្រង់ព្រះមគ្គាប្រាសព័ត៌មែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏បានដាក់ច្រង់
 គំរាជ្យលា ម្ចាស់បុរសអត់អំពើ កម្មនេះមិនសមគួរ មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវ
 បែប មិនមែនជាបស់សមណ មិនតប្បិសោះ មិនគួរធ្វើសោះ ម្ចាស់មោយ-
 បុរស ហេតុអ្វីបានជាអ្នកឯងព្យាយាមបោញទឹកអសុច្ឆិដោយដៃ (ដូច្នោះ)
 ម្ចាស់មោយបុរស ធម៌ដែលគង់ជាគតសំដែងហើយដោយបរិយាយដ៏ច្រើន
 (សុទ្ធតែ) ដើម្បីឱ្យប្រាសចាកភក្ត មិនមែនដើម្បីប្រកបដោយកតខេ ធម៌
 ដែលគង់ជាគតសំដែងហើយដើម្បីឱ្យប្រាសចាកគ្រឿងប្រកប មិនមែនដើម្បី
 គ្រឿងប្រកបខេ ធម៌ដែលគង់ជាគតសំដែងហើយដើម្បីឱ្យប្រាសចាកសេចក្តី
 ប្រកាន់មាំ មិនមែនដើម្បីសេចក្តីប្រកាន់មាំខេ (ដូច្នេះ) មិនមែនឬ ម្ចាស់
 មោយបុរស កាលបើធម៌ដែលគង់ជាគតសំដែងហើយ (សុទ្ធតែ) ដើម្បីឱ្យ
 ប្រាសចាកភក្ត អ្នកឯងបែរជាអនិច្ចតន្ត្រីចម្រើនដើម្បីប្រកបដោយកតខេ
 វិញ កាលបើធម៌ដែលគង់ជាគតសំដែងហើយដើម្បីឱ្យប្រាសចាកគ្រឿងប្រ-
 កបអ្នកឯងបែរជាអនិច្ចតន្ត្រីប្រកបវិញ កាលបើធម៌ដែលគង់ជាគត

សុខាណាម ធម្មស្សសំ ឧទុ មយា មោយ-
 បុរិស អនេកបរិយាយេន ភកិរិកាយ ធម្មា
 ទេសំតោ ឧទុម្ពនាយ មិទាសវិទយាយ អាលយ-
 សុត្តន្តាយ វដ្ឋមន្តនាយ ភក្កាគុយាយ
 វិកាយ មិទាយ មិទាយ ធម្មា ទេសំតោ
 ឧទុ មយា មោយ បុរិស អនេកបរិយាយេន
 កាមាធំ វិហារធំ អត្តាតំ កាមសញ្ញាធំ បរិញ្ញា
 អត្តាតា កាមវិហារធំ បរិវិទយោ អត្តាតោ កាម
 វិញ្ញាធំ សុត្តន្តតោ អត្តាតោ កាមបរិវិទយោ
 វិបសនោ អត្តាតោ ទេតំ មោយ បុរិស អប្បសង្កាធំ
 វិ បសាទាយ បសង្កាធំ វិ កិយ្យកាយ អដ-
 ទ្ទេតំ មោយ បុរិស អប្បសង្កាធំតោ អប្បសាទាយ

សំវេទិហើយដើម្បីឱ្យបានបាតសេចក្តីប្រកាន់ គ្នាឯងវិចារឯង
 ដើម្បីច្រកបាយសេចក្តីប្រកាន់វិញ ម្ចាស់មោយបុរស ធម៌វេល
 គឺជាគតសំវេទិហើយដោយបរិយាយដ៏ច្រើន (សុទ្ធនៃ) តើម្យ៉ាងម្យ៉ាង
 ណាមោកក្នុង ដើម្បីញាត្រូវសេចក្តីស្រវឹង ដើម្បីបាតសេចក្តី
 ស្រែក ដើម្បីដកវាល់ឱ្យសេចក្តីស្រវឹង ដើម្បីកាត់ផ្តាច់ឱ្យដុំ ដើម្បី
 ឱ្យអស់ទៅនៃគណ្ត ដើម្បីឱ្យបានបាតសេចក្តី ដើម្បីកិរិយាលក់ ដើម្បី
 ឱ្យបាន (ម្យ៉ាង) មិនមែនឬ ម្ចាស់មោយបុរស កិរិយាលក់ឱ្យតាម
 ទាំងឡាយ គឺជាគតសំវេទិហើយដោយអនេកបរិយាយ កិរិយា
 កំណត់ដ៏ឱ្យសេចក្តីសំខាន់ក្នុងតាមទាំងឡាយ គឺជាគតសំវេទិ
 ហើយ កិរិយាបាតសេចក្តីស្រែកក្នុងតាមទាំងឡាយ គឺជាគត
 បានសំវេទិហើយ កិរិយាដកវាល់ឱ្យតាមវិញ្ញាត្រូវឱ្យ គឺជាគត
 បានសំវេទិហើយ កិរិយាបាតសេចក្តីស្រែកក្នុងតាមទាំងឡាយ គឺជាគត
 ឱ្យ គឺជាគតសំវេទិហើយ, មិនមែនឬ ម្ចាស់មោយបុរស
 អំពីវេលាក្នុងដើម្បី មិនមែនឱ្យជ្រះថ្លាដល់ក្នុងដល់ដល់មិនទាន់ជ្រះ
 ថ្លា (នោះ) ទេ មិនមែនឱ្យជ្រះថ្លាដល់ក្នុងដល់ដល់ដល់ទាំងឡាយ
 ដែលមានសេចក្តីជ្រះថ្លាហើយ (នោះ) ទេ ម្ចាស់មោយបុរស អំពី
 របស់អ្នកធម៌ បានក្រោងទាំងមិនឱ្យជ្រះថ្លាដល់ក្នុងដល់ដល់មិនទាន់

ឬសញ្ញាទញ្ច ឯតាប្បាជំ អញ្ញាដន្តាយាតិ ។ អថទោ
 កតវា អាយស្មន្តំ សេយ្យសត្វំ អនេកបរិយាយេន
 វិករហិត្វា ឧត្តរតាយ ឧបេស្វរតាយ ។ បេ ។ ឯវត្ថុ
 បទ គិត្តវេ វិបំ សិក្ខាបទំ ធុន្តិសេយ្យាថ សញ្ញា-
 តនិកា សុត្តរិសង្ឃិ សង្ឃានិសេសោតិ ។ ឯវត្ថុនំ
 កតវតា គិត្តនំ សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[៤] តេន ទោ បទ សមយេន គិត្ត បណ្ឌិ-
 តានិ កោដិយានិ កុច្ឆិត្វា មុដ្ឋស្សតិ អសម្មជាតា
 និម្ពំ ធុន្តមន្តំ ។ តេសំ មុដ្ឋស្សតិធំ អសម្មជាតានំ
 និម្ពំ ធុន្តបន្តានំ សុបិណន្តេន អសុចិ បុព្វតំ ។ តេសំ
 កុក្កុដំ អយោសំ កតវតា សិក្ខាបទំ បញ្ញត្តំ សញ្ញា-
 តនិកា សុត្តរិសង្ឃិ សង្ឃានិសេសោនំ អញ្ញាតញ្ច
 សុបិណន្តេន អសុចិ បុព្វតំ^(១) អត្ថំ ចេតុ ចេតនា
 ឧបលត្តនំ^(២) កត្វំ ទុ ទោ មយំ សង្ឃានិសេសំ
 វាបត្តិ វាបន្នាតិ ។ កតវតោ ឯតមត្តំ អាហោចេសុំ ។

១ ១ មុត្តំ ។ ២ ២. លញ្ច ។

មានសេចក្តីជ្រះថ្លា តាំងឲ្យយោធាយោសោយចិត្តបាត់សេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ដង
 ក្នុងខួរដែលមានសេចក្តីជ្រះថ្លាហើយ (នោះ) ចុំល្អក្នុងន័យ ។ សំដៅនោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ក៏រៀបសេយ្យសកកិត្តដ៏មានអាយុដោយអនេក-
 បរិយាយ ហើយទ្រង់សំដែងទោសវិនោកស្ទើរដែលជាហេតុនាំឲ្យដេ
 ចំក្លាំងបំបាត់ក្បាលបានដោយកម្រ ។ បេ ។ ខ្នាលកិត្តនាំឲ្យឆ្ងាយ ក្នុង
 នាំឲ្យឆ្ងាយឬសំដែងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា កិត្តមានចិត្តក្លែងញ្ឆោត
 ទំកស្កឲ្យឃ្លាតចេញ ត្រូវសង្ឃទំសេស ។ សិក្ខាបទនេះព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគបានទ្រង់បញ្ញត្តិហើយដល់កិត្តនាំឲ្យឆ្ងាយយ៉ាងនេះឯង ។

[៥] សម័យនោះ កិត្តនាំឲ្យឆ្ងាយបានដាច់បណ្ឌិតកោដនាំឲ្យឆ្ងាយ
 ហើយភ្លេចស្មារតីបិណន្តិយ្យសិទ្ធិលក់ទៅ ។ កាលបើកិត្តនាំឲ្យនោះកំពុងតែ
 ភ្លេចស្មារតីបិណន្តិយ្យសិទ្ធិលក់ ទំកអសុចិត្តឃ្លាតចេញដោយយល់ស្តី ។
 កិត្តនាំឲ្យនោះក៏មានសេចក្តីសន្ស័យដូច្នេះថា សិក្ខាបទព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 បានទ្រង់បញ្ញត្តិហើយថា កិត្តក្លែងញ្ឆោតទំកស្កឲ្យឃ្លាតចេញ ត្រូវសង្ឃ-
 ទំសេស ក៏ទំកអសុចិត្តយើងនាំឲ្យឆ្ងាយឃ្លាតចេញដោយយល់ស្តី ២
 ចេតនាក៏មានក្នុងកាលដែលយល់ស្តីនោះដែរ យើងត្រូវរកបុគ្គលសង្ឃទំ-
 សេសហើយដឹង ។ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីទុំចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។

សង្ខារិកសេសោតិ សង្ខារ ១ គស្សា អាមត្តិយា
 បរិវាសំ ធនតិ វិជ្ជាបាយ បដិច្ចស្សតិ មានត្ថំ
 ធនតិ អត្ថេតិ ៨ សម្មហុណា ៨ វេកបុគ្គលា
 តេន វុច្ចតិ សង្ខារិកសេសោតិ ៥ គស្សា អាមត្តិ-
 កាយស្ស ឆាមកម្មំ អនិវចនំ តេនបិ វុច្ចតិ សង្ខារិ-
 សេសោតិ ៥

[៤] អដ្ឋត្តរូប មោចេតិ តហិជ្ជារូប មោ-
 ចេតិ អដ្ឋត្តតហិជ្ជារូប មោចេតិ អាត្មាស
 គដី កម្មេន្តោ មោចេតិ វាត្ថបត្ថម្ភេ មោចេតិ
 វុច្ចបត្ថម្ភេ មោចេតិ បស្សវុច្ចបត្ថម្ភេ មោចេតិ វាត្ថ
 បត្ថម្ភេ មោចេតិ ឧត្តាលំភ្នំប្បណាកធម្មបត្ថម្ភេ មោ-
 ចេតិ អាភក្សត្ថាយ មោចេតិ សុខត្ថាយ មោចេតិ

ត្រង់ពាក្យថា សង្ខារិកសេស (នោះ) សេចក្តីថា សង្ខារម្យាទិវេលាឱ្យ
 ខូចរំពិលព្រោះអាមត្តិនោះ ត្រឡប់សើចោកមូលាមត្តិ ឱ្យខូចខាត ឱ្យ
 ខូចអញ្ចាច មិនមែនកុំប្រើឧប មិនមែនបុគ្គលតែ ១ រូប ព្រោះហេតុនោះ
 បានជានិច្ចភក្តិហៅថា សង្ខារិកសេស ។ ម្យ៉ាងទៀតថា ជាតាមកម្ម
 និច្ចជាឈ្មោះរបស់កងអាមត្តិនោះឯង ព្រោះហេតុនោះ បានជានិច្ចភក្តិ
 សង្ខារិកសេស ។

[៤] ភិក្ខុញ្ញាតិទិកសុក្កឱ្យឃ្លាតចេញក្នុងរូបមាតិក (អយោវុច្ចឯង)
 ភិក្ខុញ្ញាតិទិកសុក្កឱ្យឃ្លាតចេញក្នុងរូបមាតិក (អយោវុច្ចឯង) ភិក្ខុញ្ញាតិ
 ទិកសុក្កឱ្យឃ្លាតចេញក្នុងរូបមាតិកនិងរូបមាតិក ភិក្ខុធ្វើចង្អុលឱ្យឃ្លាត
 រោគសញ្ញាទិកសុក្កឱ្យឃ្លាតចេញ ភិក្ខុញ្ញាតិទិកសុក្កឱ្យឃ្លាតចេញ ព្រោះ
 សេចក្តីឧបកម្មដោយរោគ ភិក្ខុញ្ញាតិទិកសុក្កឱ្យឃ្លាតចេញ ព្រោះសេចក្តី
 ឧបកម្មដោយឈ្នុត ភិក្ខុញ្ញាតិទិកសុក្កឱ្យឃ្លាតចេញ ព្រោះសេចក្តីឧបកម្ម
 ដោយម្រិត ភិក្ខុញ្ញាតិទិកសុក្កឱ្យឃ្លាតចេញ ព្រោះសេចក្តីឧបកម្មដោយ
 រូសំ ភិក្ខុញ្ញាតិទិកសុក្កឱ្យឃ្លាតចេញ ព្រោះសេចក្តីឧបកម្មដោយជន្លឹក
 រោសំរោល ភិក្ខុញ្ញាតិទិកសុក្កឱ្យឃ្លាតចេញដើម្បីប្រយោជន៍មិនឱ្យមាន
 រោគ ភិក្ខុញ្ញាតិទិកសុក្កឱ្យឃ្លាតចេញដើម្បីប្រយោជន៍ឱ្យមានសេចក្តីសុខ

• រាសត្តក្តាយ មោចតំ ធានត្តាយ មោចតំ វុត្តត្តាយ

ម្រាបេត៌ យក្ខត្ថាយ ម្រាបេត៌ សិក្ខត្ថាយ ម្រាបេត៌

វិជ្ជាគ្នា យ ហោចតិ វិជ្ជាគ្នា យ ហោចតិ ឆត្រា យ

ខោចេតិ ដំលំ ខោចេតិ មីតតំ ខោចេតិ លោហិតតំ

ហេងត៍ ឡូត៍ ហេងត៍ ភត្តវណ្ណ ហេងត៍ ឆក្រ.

ស្រី ម្តាយ ប្រុស ម្តាយ ប្រុស ម្តាយ ប្រុស ម្តាយ ប្រុស

ធីតា ១១ ម្តាយ ១២ សប្បុរស ១៣ ម្តាយ ១៤ ។

[៥] កង្កែបប្រាំង អង្គ្គា ទូកាត់ប្រាស ។ តាមឆ្នាំ-

រូបតំ តហិញ្ញា ឧបាសិទ្ធ វ អនុបាសិទ្ធ វ ។

កិច្ចញ្ញាតិទឹកស្អាតឱ្យយូរកាលបញ្ចេញដើម្បីត្រូវការដោយគេសង្ឃៈ កិច្ចញ្ញាតិទឹក
ស្អាតឱ្យយូរកាលបញ្ចេញដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ទាន កិច្ចញ្ញាតិទឹកស្អាតឱ្យយូរ
កាលបញ្ចេញដើម្បីប្រយោជន៍ដល់បុណ្យ កិច្ចញ្ញាតិទឹកស្អាតឱ្យយូរកាលបញ្ចេញដើម្បី
ប្រយោជន៍ដល់ការបូជា កិច្ចញ្ញាតិទឹកស្អាតឱ្យយូរកាលបញ្ចេញដើម្បីប្រយោជន៍
ដល់ស្ថាបត្យកម្ម កិច្ចញ្ញាតិទឹកស្អាតឱ្យយូរកាលបញ្ចេញដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ពូជ
កិច្ចញ្ញាតិទឹកស្អាតឱ្យយូរកាលបញ្ចេញដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការល្បងមើល កិច្ច
ញ្ញាតិទឹកស្អាតឱ្យយូរកាលបញ្ចេញដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការលេង កិច្ចញ្ញាតិទឹក
ស្អាតណាខៀវឱ្យយូរកាលបញ្ចេញ កិច្ចញ្ញាតិទឹកស្អាតណាលឿងឱ្យយូរកាលបញ្ចេញ
កិច្ចញ្ញាតិទឹកស្អាតណាត្រហមឱ្យយូរកាលបញ្ចេញ កិច្ចញ្ញាតិទឹកស្អាតណាស
ឱ្យយូរកាលបញ្ចេញ កិច្ចញ្ញាតិទឹកស្អាតណាដូចទឹកដោះជួរឡើងតាមឱ្យយូរក
ាលបញ្ចេញ កិច្ចញ្ញាតិទឹកស្អាតណាដូចទឹកឱ្យយូរកាលបញ្ចេញ កិច្ចញ្ញាតិទឹកស្អាតណា
ដូចប្រេងឱ្យយូរកាលបញ្ចេញ កិច្ចញ្ញាតិទឹកស្អាតណាដូចទឹកដោះស្រស់ឱ្យយូរក
ាលបញ្ចេញ កិច្ចញ្ញាតិទឹកស្អាតណាដូចទឹកដោះជួរឱ្យយូរកាលបញ្ចេញ កិច្ចញ្ញាតិទឹក
ស្អាតណាដូចទឹកដោះថ្លាឱ្យយូរកាលបញ្ចេញ ។

២៤ ត្រង់ពាក្យថា កុដិបូរាណកុដិ សេចក្តីថា កុដិបូរាណនិព្វានាណ
 ចូលទៅក្នុងស្រែកថា កុដិបូរាណកុដិ ។ ត្រង់ពាក្យថា កុដិបូរាណក្រៅ សេចក្តី
 ថា កុដិបូរាណនិព្វានាណកុដិ កុដិបូរាណនិព្វានាណកុដិថា កុដិ ។

ពោលពោល បរមសង្ឃាទិស្វស្ស ធម្មានិយេ សុទ្ធិ

គេសង្ឃ ភវិស្សតិ ។ ធានត្ថាយាតិ ធានំ ធម្មាមីតិ ។
 បុត្តត្ថាយាតិ បុត្តំ ភវិស្សតិ ។ យញ្ញត្ថាយាតិ
 យញ្ញំ យញ្ញិស្សមីតិ ។ សក្កត្ថាយាតិ សក្កំ គមិស្សា-
 មីតិ ។ វិជ្ជត្ថាយាតិ វិជ្ជំ ភវិស្សតិ ។ វិមិសក្កត្ថាយាតិ
 វិមិសិស្សមិ^(១) ធិលំ ភវិស្សតិ មីគតំ ភវិស្សតិ លោហៈ-
 តតំ ភវិស្សតិ ឱនាតំ ភវិស្សតិ ។ មេ ។ សម្បវណ្ណំ
 ភវិស្សតិ ។ ធម្មត្ថាយាតិ ធម្មាទិយ្យាយោ ។

[៦] អដ្ឋត្ថយេ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ពហំឆ្មារេ ចេតេតិ
 ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
 អដ្ឋត្ថពហំឆ្មារេ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ

១ ១ ម ពេតុពេស អយំ ពហំ ១ បញ្ញាយតិ ។

ពោលពោល យង្គុទិសេសទី ១ ធម្មានិយេ សុទ្ធិ

ភិក្ខុគិតថា ទិកស្កុត្តរេននីបាទជាថ្នាំ ។ ត្រង់ពាក្យថា ដើម្បីប្រយោជន៍
 ដល់ពាន សេចក្តីថា ភិក្ខុគិតថា អញនឹងឲ្យទិកស្កុត្តរជាថ្នាំ ។ ត្រង់ពាក្យថា
 ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់បុណ្យ សេចក្តីថា ភិក្ខុគិតថា ទិកស្កុត្តរនេះនឹងជា
 បុណ្យ ។ ត្រង់ពាក្យថា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការចូល សេចក្តីថា ភិក្ខុគិត
 ថា អញនឹងបូជាទិកស្កុត្តរគ្រឿងយញ្ញ ។ ត្រង់ពាក្យថា ដើម្បីប្រ-
 យោជន៍ដល់ស្ថានសួគ៌ សេចក្តីថា ភិក្ខុគិតថា អញនឹងទៅកាន់ស្ថានសួគ៌ ។
 ត្រង់ពាក្យថា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ពូជ សេចក្តីថា ភិក្ខុគិតថា ទិកស្កុត្ត-
 រនេះនឹងជាពូជ ។ ត្រង់ពាក្យថា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការល្បងមើល
 សេចក្តីថា ភិក្ខុគិតថា អញនឹងល្បងមើល ទិកស្កុត្តរនេះនឹងជាពណ៌ទៀត
 នឹងជាពណ៌លឿង នឹងជាពណ៌ក្រហម នឹងជាពណ៌ស ។ មេ ។ ទិក
 ស្កុត្តរនេះនឹងជាពណ៌ដូចទិកដោះថ្នាំ ។ ត្រង់ពាក្យថា ដើម្បីប្រយោជន៍
 ដល់ការល្បង សេចក្តីថា ភិក្ខុគិតថា ភិក្ខុគិតថា ទិកស្កុត្តរនេះនឹងជាពណ៌ទៀត
 នឹងជាពណ៌លឿង នឹងជាពណ៌ក្រហម នឹងជាពណ៌ស ។ មេ ។ ទិក

[៦] ភិក្ខុគិតថា ពារប្បវាទន៍ កិព្វយាម ចាលំតៃទិកស្កុត្តរឃ្លាត
 ចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិតថា ពារប្បវាទន៍ កិព្វយាម
 ចាលំតៃទិកស្កុត្តរឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុគិតថា ពារ
 ប្បវាទន៍នឹងប្រវាទន៍ កិព្វយាម ចាលំតៃទិកស្កុត្តរឃ្លាតចេញ

អាមត្តិ សង្ឃាធិសេសសស្ស ។ ជីវំ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
មុច្ចតិ អាមត្តិ សង្ឃាធិសេសសស្ស ។ មីតតំ លោហា-
ភតំ ទិលាតំ តត្ថវណំ ទិកវណំ តេលវណំ ចិវវណំ
ទនិវណំ សម្បវណំ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាមត្តិ
សង្ឃាធិសេសសស្ស ។

សុត្តំ ខីដិទំ ។

[១] អាហក្សត្ថត្វា សុទ្ធត្ថត្វា ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
មុច្ចតិ អាមត្តិ សង្ឃាធិសេសសស្ស ។ អាហក្សត្ថត្វា
អាហក្សត្ថត្វា អាហក្សត្ថត្វា អាហក្សត្ថត្វា ។ អាហក្សត្ថត្វា
មុច្ចត្ថត្វា ។ អាហក្សត្ថត្វា យន្តត្ថត្វា ។ អាហក្សត្ថត្វា
សក្កត្ថត្វា ។ អាហក្សត្ថត្វា វីជិត្ថត្វា ។ អាហក្សត្ថត្វា
វីជិត្ថត្វា ។ អាហក្សត្ថត្វា ធម្មត្ថត្វា ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
មុច្ចតិ អាមត្តិ សង្ឃាធិសេសសស្ស ។

(២)
ឧបសម្ព័ន្ធ ឧបសម្ព័ន្ធ ខីដិទំ ។

ត្រូវអាមត្តិសង្ឃាធិសេស ។ ភិក្ខុភិក្ខុ ចំពោះទឹកស្អាតណាម្យី កំព្យាយាម
ចាល់នៃទឹកស្អាតណាម្យី ត្រូវអាមត្តិសង្ឃាធិសេស ។ ភិក្ខុភិក្ខុ ចំពោះ
ទឹកស្អាតណាម្យី ចំពោះទឹកស្អាតណាម្យី ត្រូវអាមត្តិសង្ឃាធិសេស ។ ចំពោះទឹកស្អាតណាម្យី
ចំពោះទឹកស្អាតណាម្យី ចំពោះទឹកស្អាតណាម្យី ចំពោះទឹកស្អាតណាម្យី ចំពោះទឹកស្អាតណាម្យី
ចំពោះទឹកស្អាតណាម្យី ចំពោះទឹកស្អាតណាម្យី ចំពោះទឹកស្អាតណាម្យី ចំពោះទឹកស្អាតណាម្យី
ចំពោះទឹកស្អាតណាម្យី ចំពោះទឹកស្អាតណាម្យី ចំពោះទឹកស្អាតណាម្យី ចំពោះទឹកស្អាតណាម្យី
កំព្យាយាម ចាល់នៃទឹកស្អាតណាម្យី ត្រូវអាមត្តិសង្ឃាធិសេស ។

បទភាគទីបីសុត្តំ ៣ ។

[២] ភិក្ខុភិក្ខុ ដើម្បីមិនឲ្យមានភេត ខឹងដើម្បីសេចក្តីសុខ កំព្យាយាម
ចាល់នៃទឹកស្អាតណាម្យី ត្រូវអាមត្តិសង្ឃាធិសេស ។ ភិក្ខុភិក្ខុ
ដើម្បីមិនឲ្យមានភេត ខឹងដើម្បីជាភេសថ ។ ដើម្បីមិនឲ្យមានភេត ខឹង
ដើម្បីជាភាគ ។ ដើម្បីមិនឲ្យមានភេត ខឹងដើម្បីជាបុណ្យ ។ ដើម្បីមិន
ឲ្យមានភេត ខឹងដើម្បីជាគ្រឿងយន្ត ។ ដើម្បីមិនឲ្យមានភេត ខឹងដើម្បី
ស្ថានសួគ៌ ។ ដើម្បីមិនឲ្យមានភេត ខឹងដើម្បីជាពុទ្ធ ។ ដើម្បីមិនឲ្យមាន
ភេត ខឹងដើម្បីស្បៀងម្ហូប ។ ដើម្បីមិនឲ្យមានភេត ខឹងដើម្បីការលេង
កំព្យាយាម ចាល់នៃទឹកស្អាតណាម្យី ត្រូវអាមត្តិសង្ឃាធិសេស ។

ឧបសម្ព័ន្ធមាតិកា ១ ៣ ។

[៥] សុទ្ធក្ខណ្ឌ កេសដ្ឋក្ខណ្ឌ ចេតេន្ត ឧបក្កមន្ត
 មុច្ឆតិ អាបត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។ សុទ្ធក្ខណ្ឌ ធាន-
 ក្ខណ្ឌ ។ សុទ្ធក្ខណ្ឌ បុព្វក្ខណ្ឌ ។ សុទ្ធក្ខណ្ឌ យញ្ញក្ខណ្ឌ ។
 សុទ្ធក្ខណ្ឌ សក្កក្ខណ្ឌ ។ សុទ្ធក្ខណ្ឌ វិជ្ជក្ខណ្ឌ ។ សុទ្ធក្ខណ្ឌ
 វិមេសក្ខណ្ឌ ។ សុទ្ធក្ខណ្ឌ ធិវក្ខណ្ឌ ចេតេន្ត ឧបក្កមន្ត
 មុច្ឆតិ អាបត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។ សុទ្ធក្ខណ្ឌ អាហារ-
 ក្ខណ្ឌ ចេតេន្ត ឧបក្កមន្ត មុច្ឆតិ អាបត្តិ សង្ខារិ-
 សេសស្ស ។

[៦] កេសដ្ឋក្ខណ្ឌ ធានក្ខណ្ឌ ចេតេន្ត ឧបក្កមន្ត
 មុច្ឆតិ អាបត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។ កេសដ្ឋក្ខណ្ឌ
 បុព្វក្ខណ្ឌ ។ កេសដ្ឋក្ខណ្ឌ យញ្ញក្ខណ្ឌ ។ កេសដ្ឋក្ខណ្ឌ
 សក្កក្ខណ្ឌ ។ កេសដ្ឋក្ខណ្ឌ វិជ្ជក្ខណ្ឌ ។ កេសដ្ឋក្ខណ្ឌ
 វិមេសក្ខណ្ឌ ។ កេសដ្ឋក្ខណ្ឌ ធិវក្ខណ្ឌ ។ កេសដ្ឋក្ខណ្ឌ
 អាហារក្ខណ្ឌ ។ កេសដ្ឋក្ខណ្ឌ សុទ្ធក្ខណ្ឌ ចេតេន្ត
 ឧបក្កមន្ត មុច្ឆតិ អាបត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។

[៧] ភិក្ខុគិត ដើម្បីសេចក្តីសុខ ទំនិដើម្បីជាភេសជ្ជៈ កំព្យាយាម ទាល់
 តែទំនិសុក្កយ្យាភពេញ ត្រូវអាបត្តិសន្យាទិសេស ។ ភិក្ខុគិត ដើម្បីសេចក្តី
 សុខ ទំនិដើម្បីជាទាន ។ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ទំនិដើម្បីជាបុណ្យ ។
 ដើម្បីសេចក្តីសុខ ទំនិដើម្បីជាត្រៀមយញ្ញ ។ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ទំនិ
 ដើម្បីស្ថានសួគ៌ ។ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ទំនិដើម្បីជាពូជ ។ ដើម្បីសេចក្តី
 សុខ ទំនិដើម្បីល្បងមើល ។ ដើម្បីសេចក្តីសុខ ទំនិដើម្បីការលេង
 កំព្យាយាម ទាល់តែទំនិសុក្កយ្យាភពេញ ត្រូវអាបត្តិសន្យាទិសេស ។ ភិក្ខុ
 គិត ដើម្បីសេចក្តីសុខ ទំនិដើម្បីមិនឱ្យមានរោគ កំព្យាយាម ទាល់តែ
 ទំនិសុក្កយ្យាភពេញ ត្រូវអាបត្តិសន្យាទិសេស ។

[៨] ភិក្ខុគិត ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ទំនិដើម្បីជាទាន កំព្យាយាម ទាល់
 តែទំនិសុក្កយ្យាភពេញ ត្រូវអាបត្តិសន្យាទិសេស ។ ភិក្ខុគិត ដើម្បីជា
 ភេសជ្ជៈ ទំនិដើម្បីជាបុណ្យ ។ ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ទំនិដើម្បីជាត្រៀមយញ្ញ ។
 ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ទំនិដើម្បីស្ថានសួគ៌ ។ ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ទំនិដើម្បីជាពូជ ។
 ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ទំនិដើម្បីល្បងមើល ។ ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ទំនិដើម្បីការ
 លេង ។ ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ទំនិដើម្បីមិនឱ្យមានរោគ ។ ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ
 ទំនិដើម្បីសេចក្តីសុខ កំព្យាយាម ទាល់តែទំនិសុក្កយ្យាភពេញ ត្រូវអាបត្តិ-
 សន្យាទិសេស ។

[១០] ធានត្ថត្ថា បុញ្ញត្ថត្ថា ធម្មត្ថត្ថា ឧបទានត្ថត្ថា
 មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។ ធានត្ថត្ថា យញ្ញ-
 ត្ថត្ថា ។ ធានត្ថត្ថា សត្តត្ថត្ថា ។ ធានត្ថត្ថា វិជ្ជត្ថត្ថា ។
 ធានត្ថត្ថា វិមេសត្ថត្ថា ។ ធានត្ថត្ថា ធម្មត្ថត្ថា ។ ធាន-
 ត្ថត្ថា អាភេត្យត្ថត្ថា ។ ធានត្ថត្ថា សុទ្ធត្ថត្ថា ។ ធានត្ថត្ថា
 កេសជ្ជត្ថត្ថា ធម្មត្ថត្ថា ឧបទានត្ថត្ថា មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ខារ-
 ិសេសស្ស ។

[១១] បុញ្ញត្ថត្ថា យញ្ញត្ថត្ថា ធម្មត្ថត្ថា ឧបទានត្ថត្ថា
 មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។ បុញ្ញត្ថត្ថា
 សត្តត្ថត្ថា ។ បុញ្ញត្ថត្ថា វិជ្ជត្ថត្ថា ។ បុញ្ញត្ថត្ថា
 វិមេសត្ថត្ថា ។ បុញ្ញត្ថត្ថា ធម្មត្ថត្ថា ។ បុញ្ញត្ថត្ថា
 អាភេត្យត្ថត្ថា ។ បុញ្ញត្ថត្ថា សុទ្ធត្ថត្ថា ។ បុញ្ញត្ថត្ថា
 កេសជ្ជត្ថត្ថា ។ បុញ្ញត្ថត្ថា ធានត្ថត្ថា ធម្មត្ថត្ថា ឧបទានត្ថត្ថា
 មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។

[១២] យញ្ញត្ថត្ថា សត្តត្ថត្ថា ធម្មត្ថត្ថា
 ឧបទានត្ថត្ថា មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។

[១០] ភិក្ខុគិត ដើម្បីជាទាន ទី១ដើម្បីជាបុណ្យ ក៏ព្យាយាម ទាល់
 តែទឹកស្អាតឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ខារិសេស ។ ភិក្ខុគិត ដើម្បីជាទាន
 ទី១ដើម្បីជាត្រៀមយញ្ញ ។ ដើម្បីជាទាន ទី១ដើម្បីស្ថានសួគ៌ ។ ដើម្បី
 ជាទាន ទី១ដើម្បីជាពូជ ។ ដើម្បីជាទាន ទី១ដើម្បីល្បួងមើល ។ ដើម្បី
 ជាទាន ទី១ដើម្បីការលេង ។ ដើម្បីជាទាន ទី១ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ។
 ដើម្បីជាទាន ទី១ដើម្បីសេចក្តីសុខ ។ ដើម្បីជាទាន ទី១ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ
 ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកស្អាតឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ខារិសេស ។

[១១] ភិក្ខុគិត ដើម្បីជាបុណ្យ ទី១ដើម្បីជាត្រៀមយញ្ញ ក៏ព្យា-
 យាម ទាល់តែទឹកស្អាតឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ខារិសេស ។ ភិក្ខុគិត
 ដើម្បីជាបុណ្យ ទី១ដើម្បីស្ថានសួគ៌ ។ ដើម្បីជាបុណ្យ ទី១ដើម្បីជាពូជ ។
 ដើម្បីជាបុណ្យ ទី១ដើម្បីល្បួងមើល ។ ដើម្បីជាបុណ្យ ទី១ដើម្បីការលេង ។
 ដើម្បីជាបុណ្យ ទី១ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ។ ដើម្បីជាបុណ្យ ទី១ដើម្បី
 សេចក្តីសុខ ។ ដើម្បីជាបុណ្យ ទី១ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ។ ដើម្បីជាបុណ្យ
 ទី១ដើម្បីជាទាន ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកស្អាតឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិ-
 សង្ខារិសេស ។

[១២] ភិក្ខុគិត ដើម្បីជាត្រៀមយញ្ញ ទី១ដើម្បីស្ថានសួគ៌
 ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកស្អាតឃ្លាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ខារិសេស ។

យញ្ញត្ថត្ថ វិជ្ជត្ថត្ថ ។ យញ្ញត្ថត្ថ វិម័សត្ថត្ថ ។
 យញ្ញត្ថត្ថ ធរត្ថត្ថ ។ យញ្ញត្ថត្ថ អាហេត្យត្ថត្ថ ។
 យញ្ញត្ថត្ថ សុទ្ធត្ថត្ថ ។ យញ្ញត្ថត្ថ ភេសជ្ជត្ថត្ថ ។
 យញ្ញត្ថត្ថ ធានត្ថត្ថ ។ យញ្ញត្ថត្ថ បុញ្ញត្ថត្ថ ទេវតត្ថ
 ធម្មត្ថត្ថ បុព្វត្ថ អាមត្ថត្ថ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[១៣] សត្តត្ថត្ថ វិជ្ជត្ថត្ថ ។ សត្តត្ថត្ថ វិម័-
 សត្តត្ថត្ថ ។ សត្តត្ថត្ថ ធរត្ថត្ថ ។ សត្តត្ថត្ថ
 អាហេត្យត្ថត្ថ ។ សត្តត្ថត្ថ សុទ្ធត្ថត្ថ ។ សត្តត្ថត្ថ
 ភេសជ្ជត្ថត្ថ ។ សត្តត្ថត្ថ ធានត្ថត្ថ ។ សត្តត្ថត្ថ
 បុញ្ញត្ថត្ថ ។ សត្តត្ថត្ថ យញ្ញត្ថត្ថ ទេវតត្ថ ធម្មត្ថ-
 បត្ថ បុព្វត្ថ អាមត្ថត្ថ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[១៤] វិជ្ជត្ថត្ថ វិម័សត្ថត្ថ ។ វិជ្ជត្ថត្ថ
 ធរត្ថត្ថ ។ វិជ្ជត្ថត្ថ អាហេត្យត្ថត្ថ ។ វិជ្ជត្ថត្ថ
 សុទ្ធត្ថត្ថ ។ វិជ្ជត្ថត្ថ ភេសជ្ជត្ថត្ថ ។

ភិក្ខុគិត ដើម្បីជាត្រៀងយញ្ញ ទ័ន្ធដើម្បីជាត្ថត្ថ ។ ដើម្បីជាត្រៀងយញ្ញ ទ័ន្ធ
 ដើម្បីល្បងមើល ។ ដើម្បីជាត្រៀងយញ្ញ ទ័ន្ធដើម្បីការលេង ។ ដើម្បីជា
 ត្រៀងយញ្ញ ទ័ន្ធដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ។ ដើម្បីជាត្រៀងយញ្ញ ទ័ន្ធដើម្បី
 សេចក្តីសុខ ។ ដើម្បីជាត្រៀងយញ្ញ ទ័ន្ធដើម្បីជាភេសជ្ជ ។ ដើម្បីជា
 ត្រៀងយញ្ញ ទ័ន្ធដើម្បីជាទាន ។ ដើម្បីជាត្រៀងយញ្ញ ទ័ន្ធដើម្បីជាបុណ្យ
 កំព្យាយាម ចាល់កែវកសុក្កយោគទេញ ត្រូវអាមត្ថសង្ឃាទិសេស ។

[១៥] ភិក្ខុគិត ដើម្បីស្ថានសួគ៌ ទ័ន្ធដើម្បីជាត្ថត្ថ ។ ដើម្បី
 ស្ថានសួគ៌ ទ័ន្ធដើម្បីល្បងមើល ។ ដើម្បីស្ថានសួគ៌ ទ័ន្ធដើម្បីការលេង ។
 ដើម្បីស្ថានសួគ៌ ទ័ន្ធដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ។ ដើម្បីស្ថានសួគ៌ ទ័ន្ធដើម្បី
 សេចក្តីសុខ ។ ដើម្បីស្ថានសួគ៌ ទ័ន្ធដើម្បីជាភេសជ្ជ ។ ដើម្បីស្ថានសួគ៌
 ទ័ន្ធដើម្បីជាទាន ។ ដើម្បីស្ថានសួគ៌ ទ័ន្ធដើម្បីជាបុណ្យ ។ ដើម្បីស្ថាន
 សួគ៌ ទ័ន្ធដើម្បីជាត្រៀងយញ្ញ កំព្យាយាម ចាល់កែវកសុក្កយោគទេញ
 ត្រូវអាមត្ថសង្ឃាទិសេស ។

[១៦] ភិក្ខុគិត ដើម្បីជាត្ថត្ថ ទ័ន្ធដើម្បីល្បងមើល ។ ដើម្បីជាត្ថត្ថ
 ទ័ន្ធដើម្បីការលេង ។ ដើម្បីជាត្ថត្ថ ទ័ន្ធដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ។ ដើម្បី
 ជាត្ថត្ថ ទ័ន្ធដើម្បីសេចក្តីសុខ ។ ដើម្បីជាត្ថត្ថ ទ័ន្ធដើម្បីជាភេសជ្ជ ។

វិជគុត្ត ឆានត្តត្ថ ។ វិជគុត្ត បុញ្ញត្តត្ថ ។ វិជគុត្ត
យញ្ញត្តត្ថ ។ វិជគុត្ត សត្តត្តត្ថ ធម្មតិ ឧបក្កមតិ
មុច្ឆតិ អាបត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។

[១៥] វិមសត្តត្ថ ឆានត្តត្ថ ។ វិមសត្តត្ថ
អាណគ្យត្តត្ថ ។ វិមសត្តត្ថ សុខត្តត្ថ ។ វិមសត្តត្ថ
កេសជ្ជត្តត្ថ ។ វិមសត្តត្ថ ឆានត្តត្ថ ។ វិមសត្តត្ថ
បុញ្ញត្តត្ថ ។ វិមសត្តត្ថ យញ្ញត្តត្ថ ។ វិមសត្តត្ថ
សត្តត្តត្ថ ។ វិមសត្តត្ថ វិជគុត្ត ធម្មតិ ឧបក្កមតិ
មុច្ឆតិ អាបត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។

[១៦] ឆានត្តត្ថ អាណគ្យត្តត្ថ ធម្មតិ ឧបក្កមតិ
មុច្ឆតិ អាបត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។ ឆានត្តត្ថ សុខត្តត្ថ ។
ឆានត្តត្ថ កេសជ្ជត្តត្ថ ។ ឆានត្តត្ថ ឆានត្តត្ថ ។ ឆានត្តត្ថ
បុញ្ញត្តត្ថ ។ ឆានត្តត្ថ យញ្ញត្តត្ថ ។ ឆានត្តត្ថ សត្តត្តត្ថ ។

ដើម្បីជាត្ថដ ឆិនដើម្បីជាតាទ ។ ដើម្បីជាត្ថដ ឆិនដើម្បីជាបុណ្យ ។ ដើម្បី
ជាត្ថដ ឆិនដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ។ ដើម្បីជាត្ថដ ឆិនដើម្បីស្ថានសួគ៌
កិច្ចយាម ចាលកែវកសុក្កយ្យាគចេញ ត្រូវតាមក្តីសង្ខារិសេស ។

[១៧] ភិក្ខុតិក ដើម្បីល្បងមើល ឆិនដើម្បីការលេង ។ ដើម្បីល្បង
មើល ឆិនដើម្បីមិទ្ធិទ្វារាគោត ។ ដើម្បីល្បងមើល ឆិនដើម្បីសេចក្តី
សុខ ។ ដើម្បីល្បងមើល ឆិនដើម្បីជាភេសជ្ជ ។ ដើម្បីល្បងមើល ឆិន
ដើម្បីជាតាទ ។ ដើម្បីល្បងមើល ឆិនដើម្បីជាបុណ្យ ។ ដើម្បីល្បងមើល
ឆិនដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ។ ដើម្បីល្បងមើល ឆិនដើម្បីស្ថានសួគ៌ ។
ដើម្បីល្បងមើល ឆិនដើម្បីជាត្ថដ កិច្ចយាម ចាលកែវកសុក្កយ្យាគចេញ
ត្រូវតាមក្តីសង្ខារិសេស ។

[១៨] ភិក្ខុតិក ដើម្បីការលេង ឆិនដើម្បីមិទ្ធិទ្វារាគោត កិច្ចយាម
ចាលកែវកសុក្កយ្យាគចេញ ត្រូវតាមក្តីសង្ខារិសេស ។ ភិក្ខុតិក ដើម្បីការ
លេង ឆិនដើម្បីសេចក្តីសុខ ។ ដើម្បីការលេង ឆិនដើម្បីជាភេសជ្ជ ។ ដើម្បី
ការលេង ឆិនដើម្បីជាតាទ ។ ដើម្បីការលេង ឆិនដើម្បីជាបុណ្យ ។ ដើម្បី
ការលេង ឆិនដើម្បីជាគ្រឿងយញ្ញ ។ ដើម្បីការលេង ឆិនដើម្បីស្ថានសួគ៌ ។

ឧវត្តត្ថំ វិជត្តត្ថំ ។ ឧវត្តត្ថំ វិបស្សនត្ថំ ចេតេតិ
ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាមត្តិ សង្ខារិនិសេសស្ស ។

ឯកម្ពលក្កំ^(១) ឧទុច្ចំ និធិតំ ។

ទម្រង់កាទិបិ ឯវិមេវី ផេតត្ថំ ។

[១៧] អាហេត្យត្ថំ សុទត្ថំ កេសដ្ឋត្ថំ ចេតេតិ
ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាមត្តិ សង្ខារិនិសេសស្ស ។ បេ ។
អាហេត្យត្ថំ សុទត្ថំ ឧវត្តត្ថំ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
មុច្ចតិ អាមត្តិ សង្ខារិនិសេសស្ស ។

ឧទ្ធអកំ វណ្ណត្ថំ ។

[១៨] សុទត្ថំ កេសដ្ឋត្ថំ ឆាតត្ថំ
ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាមត្តិ សង្ខារិនិសេសស្ស ។ បេ ។
សុទត្ថំ កេសដ្ឋត្ថំ ឧវត្តត្ថំ
។ បេ ។ សុទត្ថំ កេសដ្ឋត្ថំ អាហេត្យត្ថំ
ចេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាមត្តិ សង្ខារិនិសេសស្ស
។ បេ ។ វិបស្សនត្ថំ ឧវត្តត្ថំ អាហេត្យត្ថំ ចេតេតិ

១ ឧ. ឯកម្ពលក្កំ ។

ដើម្បីការលេង នឹងដើម្បីជាត្រូវ ។ ដើម្បីការលេង នឹងដើម្បីល្បងបើក
កិច្ចការ ទាល់តែទឹកស្អាតឃ្លានចេញ (ត្រូវតាមក្តីសន្យាទំលេស ។

ឧទុច្ចំ មានមូលមួយ ចប់ ។

ឯចក្កមានមូលពីរជាដើម ចក្កភិក្ខុប្បដិសេធិ (សំដែង) ដូចគ្នាដទៃ ។

[១៧] ភិក្ខុភិក្ខុ ដើម្បីមិនឱ្យមានរោគ ដើម្បីសេចក្តីសុខ នឹង
ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកស្អាតឃ្លានចេញ (ត្រូវតាមក្តី-
សន្យាទំលេស ។ បេ ។ ភិក្ខុភិក្ខុ ដើម្បីមិនឱ្យមានរោគ ដើម្បីសេចក្តីសុខ
នឹងដើម្បីការលេង ក៏ព្យាយាម ទាល់តែទឹកស្អាតឃ្លានចេញ (ត្រូវតាមក្តី-
សន្យាទំលេស ។

វណ្ណត្ថំ មានមូលពីរ ។

[១៨] ភិក្ខុភិក្ខុ ដើម្បីឱ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ នឹងដើម្បីជាទាន
ក៏ព្យាយាម (ត្រូវតែទឹកស្អាតឃ្លានចេញ (ត្រូវតាមក្តីសន្យាទំលេស ។ បេ ។
ដើម្បីឱ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ នឹងដើម្បីការលេង ។ បេ ។ ភិក្ខុ
ភិក្ខុ ដើម្បីឱ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ នឹងដើម្បីមិនឱ្យមានរោគ ក៏
ព្យាយាម (ត្រូវតែទឹកស្អាតឃ្លានចេញ (ត្រូវតាមក្តីសន្យាទំលេស ។ បេ ។
ភិក្ខុភិក្ខុ ដើម្បីល្បងបើក ដើម្បីការលេង នឹងដើម្បីមិនឱ្យមានរោគ

គោលកណ្តាល របស់សង្ឃាតិសេសស្ស ចរាគន្ធនិយ សព្វមូលតាម

ឧបត្ថម្ភមតិ ឬច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាតិសេសស្ស ។ បេ ។

វិម័សត្ថតា ធរិតតា វិជត្ថតា ធរិតតិ ឧបត្ថម្ភមតិ ។

ឬច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាតិសេសស្ស ។

ធម្មតា ធម្មតា និមិត្ត ។

[១៨] តិម្កលតា ចតុម្កលតា ចតុម្កលតា ធម្មតា-

តា សត្តម្កលតា អដ្ឋម្កលតា ធរិតតា បរេវេ តាតតា។

តិទិ សព្វមូលកំ ។

[២០] អាហារក្សត្តតា សុខត្តតា កេសត្តតា ជាតិ-

តតា បុត្តតា យត្តតា សត្តតា វិជត្តតា វិម័-

សត្តតា ធរិតតា ធរិតតិ ឧបត្ថម្ភមតិ ឬច្ចតិ អាបត្តិ

សង្ឃាតិសេសស្ស ។

សព្វមូលកំ និមិត្ត ។

[២១] ជីវតា មិត្តតា ធរិតតិ ឧបត្ថម្ភមតិ ឬច្ចតិ អា-

បត្តិ សង្ឃាតិសេសស្ស ។ ជីវតា លោភិតតា ។ បេ ។

ជីវតា ឱនាតតា ។ ជីវតា តត្តាវត្តតា ។ ជីវតា

គោលកណ្តាល សង្ឃាតិសេសស្ស ចរាគន្ធនិយ និយាយអំពីចក្ខុមានមូលត្រឹមតាំងអស់ជាដើម

កិព្វយាម ត្រាតែទឹកស្អាតចេញ ត្រាតែបង្កសង្ឃាតិសេស ។ បេ ។

ភិក្ខុភិក ដើម្បីឈ្លានមើល ដើម្បីការពេល នឹងដើម្បីជាតូច កិព្វយាម

ត្រាតែទឹកស្អាតចេញ ត្រាតែបង្កសង្ឃាតិសេស ។

ចក្ខុមានមូលកំ ចច ។

[២២] ចក្ខុមានមូល ៣ មូល ៤ មូល ៥ មូល ៦ មូល ៧ មូល ៨

មូល ៩ ចក្ខុភិក្ខុភិក្ខុយានិវេសនិ ។

នេះចក្ខុមានមូលត្រឹមតាំងអស់ (មូលមានសេចក្តីពន្យល់ក្រោយនេះ) ។

[២៣] ភិក្ខុភិក ដើម្បីនិមិត្តមានរោគ ដើម្បីឱ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បី

ជាភេសជ្ជៈ ដើម្បីជាទាន ដើម្បីជាបុណ្យ ដើម្បីជាគ្រឿងបូជា ដើម្បីស្តាន

ស្លឹក ដើម្បីជាតូច ដើម្បីឈ្លានមើល នឹងដើម្បីការពេល កិព្វយាម ត្រា

តែទឹកស្អាតចេញ ត្រាតែបង្កសង្ឃាតិសេស ។

ចក្ខុមានមូលត្រឹមតាំងអស់ ចច ។

[២៤] ភិក្ខុភិក បញ្ចេញទឹកស្អាតលើទៀវ នឹងពណ៌លឿង កិ

ព្វយាម ត្រាតែទឹកស្អាតចេញ ត្រាតែបង្កសង្ឃាតិសេស ។ ភិក្ខុ

ភិក បញ្ចេញទឹកស្អាតលើទៀវ នឹងពណ៌ក្រហម ។ បេ ។ ពណ៌ទៀវ

នឹងពណ៌ស ។ ពណ៌ទៀវ នឹងពណ៌ដូចទឹកដោះផ្លែឆ្នើមពុះ ។ ពណ៌ទៀវ

នគរវណ្ណត្ថ ។ ជីវត្ថ តេសវណ្ណត្ថ ។ ជីវត្ថ
 ទិវវណ្ណត្ថ ។ ជីវត្ថ និវរណ្ណត្ថ ។ ជីវត្ថ សម្ប-
 វណ្ណត្ថ ។ ចេតនិ ឧបក្កមនិ មុច្ចនិ អាបន្តិ សង្ខារ-
 សេសស្ស ។

(១)
 ឯកម្មលក្ខ វណ្ណត្ថ មុច្ចនិ ។

[២២] បីតកត្ថ លោហិតកត្ថ ចេតនិ ឧបក្កមនិ
 មុច្ចនិ អាបន្តិ សង្ខារសេសស្ស ។ បីតកត្ថ ឧប-
 កត្ថ ។ បេ ។ បីតកត្ថ តត្ថវណ្ណត្ថ ។ បីតកត្ថ
 នគរវណ្ណត្ថ ។ បីតកត្ថ តេសវណ្ណត្ថ ។ បីតកត្ថ
 ទិវវណ្ណត្ថ ។ បីតកត្ថ និវរណ្ណត្ថ ។ បីតកត្ថ
 សម្បវណ្ណត្ថ ។ បីតកត្ថ ជីវត្ថ ចេតនិ ឧបក្ក-
 មនិ មុច្ចនិ អាបន្តិ សង្ខារសេសស្ស ។ លោ-
 ហិតកត្ថ ឧបកត្ថ ចេតនិ ឧបក្កមនិ មុច្ចនិ
 អាបន្តិ សង្ខារសេសស្ស ។ លោហិតកត្ថ តត្ថ-
 វណ្ណត្ថ ។ លោហិតកត្ថ នគរវណ្ណត្ថ ។ លោហិត-
 កត្ថ តេសវណ្ណត្ថ ។ លោហិតកត្ថ ទិវវណ្ណត្ថ ។

នីតិពណ៌ដូចគ្នា ។ ពណ៌ទៀវ នីតិពណ៌ដូចគ្នាប្រសិ ។ ពណ៌ទៀវ នីតិ
 ពណ៌ដូចគ្នាដោះស្រស់ ។ ពណ៌ទៀវ នីតិពណ៌ដូចគ្នាដោះផ្ស ។ ពណ៌
 ទៀវ នីតិពណ៌ដូចគ្នាដោះថ្នាំ ក៏ព្យាយាម ត្រាវនៃទឹកស្អាតឃ្លាធម្មញ្ញ ត្រូវ
 ពេញគ្នាសិទ្ធិទិសេស ។

វណ្ណត្ថនាមាសម្បជ្ជ ០២ ។

[២២] ភិក្ខុនិក បញ្ចក្ខន្ធទឹកស្អាតពណ៌លឿង នីតិពណ៌ក្រហម ក៏
 ព្យាយាម ត្រាវនៃទឹកស្អាតឃ្លាធម្មញ្ញ ត្រូវពេញគ្នាសិទ្ធិទិសេស ។ ភិក្ខុនិក
 បញ្ចក្ខន្ធទឹកស្អាតពណ៌លឿង នីតិពណ៌ស ។ បេ ។ ពណ៌លឿង នីតិ
 ពណ៌ដូចគ្នាដោះផ្សឡើងវិញ ។ ពណ៌លឿង នីតិពណ៌ដូចគ្នា ។
 ពណ៌លឿង នីតិពណ៌ដូចគ្នាប្រសិ ។ ពណ៌លឿង នីតិពណ៌ដូចគ្នាដោះ
 ស្រស់ ។ ពណ៌លឿង នីតិពណ៌ដូចគ្នាដោះផ្ស ។ ពណ៌លឿង នីតិ
 ពណ៌ដូចគ្នាដោះថ្នាំ ។ ពណ៌លឿង នីតិពណ៌ទៀវ ក៏ព្យាយាម ត្រាវនៃ
 ទឹកស្អាតឃ្លាធម្មញ្ញ ត្រូវពេញគ្នាសិទ្ធិទិសេស ។ ភិក្ខុនិក បញ្ចក្ខន្ធទឹក
 ស្អាតពណ៌ក្រហម នីតិពណ៌ស ក៏ព្យាយាម ត្រាវនៃទឹកស្អាតឃ្លាធម្មញ្ញ ត្រូវ
 ពេញគ្នាសិទ្ធិទិសេស ។ ភិក្ខុនិក បញ្ចក្ខន្ធទឹកស្អាតពណ៌ក្រហម នីតិពណ៌
 ដូចគ្នាដោះផ្សឡើងវិញ ។ ពណ៌ក្រហម នីតិពណ៌ដូចគ្នា ។ ពណ៌ក្រហម
 នីតិពណ៌ដូចគ្នាប្រសិ ។ ពណ៌ក្រហម នីតិពណ៌ដូចគ្នាដោះស្រស់ ។

លោហិតកក្កា ធន៍វណ្ណក្កា ។ លោហិតកក្កា
 សម្បវណ្ណក្កា ។ លោហិតកក្កា មីលក្កា ។ លោ-
 ហិតកក្កា បីតកក្កា បេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ
 អាបត្តិ សម្បវណ្ណសេសស្ស ។ ឧទាតក្កា ឧត្តវណ្ណក្កា ។
 ឧទាតក្កា ធន៍វណ្ណក្កា ។ ឧទាតក្កា តេលវណ្ណក្កា ។
 ឧទាតក្កា ទីវវណ្ណក្កា ។ ឧទាតក្កា ធន៍វណ្ណក្កា ។
 ឧទាតក្កា សម្បវណ្ណក្កា ។ ឧទាតក្កា មីលក្កា ។
 ឧទាតក្កា បីតកក្កា ។ ឧទាតក្កា លោហិត-
 កក្កា បេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សម្បវណ្ណ-
 សេសស្ស ។ ឧត្តវណ្ណក្កា ធន៍វណ្ណក្កា ។ ឧត្តវណ្ណក្កា
 តេលវណ្ណក្កា ។ ឧត្តវណ្ណក្កា ទីវវណ្ណក្កា ។ ឧត្ត-
 វណ្ណក្កា ធន៍វណ្ណក្កា ។ ឧត្តវណ្ណក្កា សម្បវណ្ណក្កា ។
 ឧត្តវណ្ណក្កា មីលក្កា ។ ឧត្តវណ្ណក្កា បីត-
 កក្កា ។ ឧត្តវណ្ណក្កា លោហិតកក្កា ។ ឧត្ត-
 វណ្ណក្កា ឧទាតក្កា បេតេតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ ។

ពណ៌ក្រហម ឆ័ត្តពណ៌ដូចទឹកដោះផ្លូវ ។ ពណ៌ក្រហម ឆ័ត្តពណ៌ដូចទឹក-
 ដោះផ្លូវ ។ ពណ៌ក្រហម ឆ័ត្តពណ៌ទៀវ ។ ពណ៌ក្រហម ឆ័ត្តពណ៌លៀង
 ក៏ព្យាយាម ត្រាវតែទឹកស្អាតយូរ ត្រូវតាមគំនិតសង្ខារសេស ។ ក៏គុ-
 ដ៏ត បញ្ចេញទឹកស្អាតពណ៌ស ឆ័ត្តពណ៌ដូចទឹកដោះផ្លូវឡើងពពុះ ។ ពណ៌-
 ស ឆ័ត្តពណ៌ដូចទឹក ។ ពណ៌ស ឆ័ត្តពណ៌ដូចប្រសិ ។ ពណ៌ស ឆ័ត្ត
 ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ។ ពណ៌ស ឆ័ត្តពណ៌ដូចទឹកដោះផ្លូវ ។ ពណ៌ស
 ឆ័ត្តពណ៌ដូចទឹកដោះផ្លូវ ។ ពណ៌ស ឆ័ត្តពណ៌ទៀវ ។ ពណ៌ស ឆ័ត្ត
 ពណ៌លៀង ។ ពណ៌ស ឆ័ត្តពណ៌ក្រហម ក៏ព្យាយាម ត្រាវតែទឹកស្អាត
 យូរ ត្រូវតាមគំនិតសង្ខារសេស ។ ក៏គុដ៏ត បញ្ចេញទឹកស្អាតពណ៌ដូច
 ទឹកដោះផ្លូវឡើងពពុះ ឆ័ត្តពណ៌ដូចទឹក ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះផ្លូវឡើងពពុះ
 ឆ័ត្តពណ៌ដូចប្រសិ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះផ្លូវឡើងពពុះ ឆ័ត្តពណ៌ដូចទឹក-
 ដោះស្រស់ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះផ្លូវឡើងពពុះ ឆ័ត្តពណ៌ដូចទឹកដោះផ្លូវ ។
 ពណ៌ដូចទឹកដោះផ្លូវឡើងពពុះ ឆ័ត្តពណ៌ដូចទឹកដោះផ្លូវ ។ ពណ៌ដូចទឹក
 ដោះផ្លូវឡើងពពុះ ឆ័ត្តពណ៌ទៀវ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះផ្លូវឡើងពពុះ ឆ័ត្ត
 ពណ៌លៀង ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះផ្លូវឡើងពពុះ ឆ័ត្តពណ៌ក្រហម ។
 ពណ៌ដូចទឹកដោះផ្លូវឡើងពពុះ ឆ័ត្តពណ៌ស ក៏ព្យាយាម ត្រាវតែទឹកស្អាត

អាមត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។ ធម្មវណ្ណញ្ច តេស-
 វណ្ណញ្ច ។ ធម្មវណ្ណញ្ច ជីវវណ្ណញ្ច ។ ធម្មវណ្ណញ្ច
 ធម្មវណ្ណញ្ច ។ ធម្មវណ្ណញ្ច សម្មវណ្ណញ្ច ។ ធម្ម-
 វណ្ណញ្ច វិលញ្ច ។ ធម្មវណ្ណញ្ច បិកាញ្ច ។
 ធម្មវណ្ណញ្ច លោហិតកញ្ច ។ ធម្មវណ្ណញ្ច ឱនាតញ្ច ។
 ធម្មវណ្ណញ្ច តក្កវណ្ណញ្ច ។ ធម្មវណ្ណញ្ច ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ
 អាមត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។ តេសវណ្ណញ្ច ជីវវណ្ណញ្ច ។
 តេសវណ្ណញ្ច ធម្មវណ្ណញ្ច ។ តេសវណ្ណញ្ច សម្មវណ្ណញ្ច ។
 តេសវណ្ណញ្ច វិលញ្ច ។ តេសវណ្ណញ្ច បិកាញ្ច ។
 តេសវណ្ណញ្ច លោហិតកញ្ច ។ តេសវណ្ណញ្ច ឱនាតញ្ច ។
 តេសវណ្ណញ្ច តក្កវណ្ណញ្ច ។ តេសវណ្ណញ្ច ធម្មវណ្ណញ្ច
 ។ ធម្មវណ្ណញ្ច ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាមត្តិ សង្ឃាធិសេ-
 សស្ស ។ ជីវវណ្ណញ្ច ធម្មវណ្ណញ្ច ។ ជីវវណ្ណញ្ច
 សម្មវណ្ណញ្ច ។ ជីវវណ្ណញ្ច វិលញ្ច ។ ជីវវណ្ណញ្ច

ឃ្លាតចេញ ត្រូវអាមត្តិសង្ឃាធិសេស ។ ភិក្ខុភិក្ខុ បញ្ចេញទឹកស្អាតណា
 ដូចទឹក ទឹកពណ៌ដូចប្រិស ។ ពណ៌ដូចទឹក ទឹកពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ។
 ពណ៌ដូចទឹក ទឹកពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ។ ពណ៌ដូចទឹក ទឹកពណ៌ដូចទឹក
 ដោះស្រស់ ។ ពណ៌ដូចទឹក ទឹកពណ៌ខៀវ ។ ពណ៌ដូចទឹក ទឹកពណ៌លឿង ។
 ពណ៌ដូចទឹក ទឹកពណ៌ក្រហម ។ ពណ៌ដូចទឹក ទឹកពណ៌ស ។
 ពណ៌ដូចទឹក ទឹកពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ដូចទឹកដោះស្រស់ ។ ពណ៌ដូចទឹក
 ស្អាតឃ្លាតចេញ ត្រូវអាមត្តិសង្ឃាធិសេស ។ ភិក្ខុភិក្ខុ បញ្ចេញទឹកស្អាត
 ពណ៌ដូចប្រិស ទឹកពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ។ ពណ៌ដូចប្រិស ទឹកពណ៌
 ដូចទឹកដោះស្រស់ ។ ពណ៌ដូចប្រិស ទឹកពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ។ ពណ៌
 ដូចប្រិស ទឹកពណ៌ខៀវ ។ ពណ៌ដូចប្រិស ទឹកពណ៌លឿង ។ ពណ៌
 ដូចប្រិស ទឹកពណ៌ក្រហម ។ ពណ៌ដូចប្រិស ទឹកពណ៌ស ។ ពណ៌
 ដូចប្រិស ទឹកពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ដូចទឹកដោះស្រស់ ។ ពណ៌ដូចប្រិស ទឹក
 ពណ៌ដូចទឹក ភិក្ខុយាយ ត្រូវទឹកស្អាតឃ្លាតចេញ ត្រូវអាមត្តិសង្ឃាធិ-
 សេស ។ ភិក្ខុភិក្ខុ បញ្ចេញទឹកស្អាតពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ទឹកពណ៌
 ដូចទឹកដោះស្រស់ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ទឹកពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ។
 ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ទឹកពណ៌ខៀវ ។ ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់

តេជវណ្ណញ ។ សម្បវណ្ណញ វិវរណ្ណញ ។ សម្បវ
ណ្ណញ ធិវណ្ណញ ចេតេតិ ឧបត្តមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ
សង្ខារិសេសស្ស ។

(៦)
ឯកមូលកំ ឧទ្ធចង្គំ ឧដ្ឋង្គំ ។

ទុម្ពលកាទិបំ ឯវិមេវ នេត្តិ ។

[២៣] ជីលញ បិគគញ លោហិគគញ ចេតេតិ
ឧបត្តមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។ ជី-
លញ បិគគញ ធិនាគញ ចេតេតិ ឧបត្តមតិ មុច្ចតិ
អាបត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។ បេ ។ ជីលញ បិគ-
គញ សម្បវណ្ណញ ចេតេតិ ឧបត្តមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ
សង្ខារិសេសស្ស ។

ទុម្ពលកំ ឧទ្ធចង្គំ ឧដ្ឋង្គំ ។

[២៤] បិគគញ លោហិគគញ ធិនាគញ
ចេតេតិ ឧបត្តមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ខារិសេសស្ស
។ បេ ។ បិគគញ លោហិគគញ ជីលញ ចេតេតិ

នីតិពណិដ្ឋចប្រិ ។ ពណិដ្ឋចទំកេដោថ្នំ នីតិពណិដ្ឋចទំកេដោស្រសំ ។
ពណិដ្ឋចទំកេដោថ្នំ នីតិពណិដ្ឋចទំកេដោថ្នំ កិព្វាយាម ត្រាតៃទំកសុក្ក
យូតចេញ ត្រាតៃទំកសុក្កសង្ខារិសេស ។

កុដ្ឋន្តមាធមូលមួយ ឈប់ ។

ឯកកុដ្ឋន្តមាធមូលកំ ដោដើម បណ្ឌិតធម្មតាមក (សំដៅដល់)
ដូចគ្នាផងចុះ ។

[២៥] កំកុដ្ឋន្ត ចេញទំកសុក្កពណិថ្នំ ពណិស្សីនី នីតិពណិ
ត្រាម កិព្វាយាម ត្រាតៃទំកសុក្កយូតចេញ ត្រាតៃទំកសុក្កសង្ខារិសេស ។
កំកុដ្ឋន្ត ចេញទំកសុក្កពណិថ្នំ ពណិស្សីនី នីតិពណិស កិព្វាយាម
ត្រាតៃទំកសុក្កយូតចេញ ត្រាតៃទំកសុក្កសង្ខារិសេស ។ បេ ។ កំកុដ្ឋន្ត
ចេញទំកសុក្កពណិថ្នំ ពណិស្សីនី នីតិពណិដ្ឋចទំកេដោថ្នំ កិព្វា-
យាម ត្រាតៃទំកសុក្កយូតចេញ ត្រាតៃទំកសុក្កសង្ខារិសេស ។

កុដ្ឋន្តមាធមូលកំ ឈប់ ។

[២៦] កំកុដ្ឋន្ត ចេញទំកសុក្កពណិស្សីនី ពណិត្រាម នីតិពណិ
ស កិព្វាយាម ត្រាតៃទំកសុក្កយូតចេញ ត្រាតៃទំកសុក្កសង្ខារិសេស ។ បេ ។
កំកុដ្ឋន្ត ចេញទំកសុក្កពណិស្សីនី ពណិត្រាម នីតិពណិថ្នំ

កេសវរាជ្យ បឋមសង្ខារិកសេសស្ស បទភាគីយេ សព្វមូលកាមំ

ទុបក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ខារិកសេសស្ស ។ បេ ។
និរុត្តានុ សប្បវណ្ណានុ នីលក្ខណ្ឌ ចេតេតិ ទុប-
ក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ខារិកសេសស្ស ។ បេ ។
និរុត្តានុ សប្បវណ្ណានុ វិវរណ្ណានុ ចេតេតិ ទុប-
ក្កមតិ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ខារិកសេសស្ស ។

ទុម្ពសា ធម្មតំ ធម្មតំ ។

[២៥] និម្មលកំ ចតុម្ពលកំ បញ្ចម្ពលកំ ធម្មល-
កំ សត្តម្ពលកំ អដ្ឋម្ពលកំ បទម្ពលកំ វិរាមេ-
តោតតំ ។

ពិទំ សព្វមូលកំ ។

[២៦] នីលក្ខណ្ឌ បីតតតតត លោហិតតតតត ឧបា-
តតតត ឧត្តរវណ្ណានុ ឧត្តរវណ្ណានុ តេលវណ្ណានុ វិវរណ្ណានុ
និរុត្តានុ សប្បវណ្ណានុ ចេតេតិ ទុបក្កមតិ មុច្ចតិ
អាបត្តិ សង្ខារិកសេសស្ស ។

សព្វមូលកំ ធម្មតំ ។

កេសវរាជ្យ សង្ខារិកសេសស្ស បទភាគីយេ និរោធិកិច្ចក្រមាធម្មលត្រប់ទាំងអស់នោះឯង

ក៏ព្យាយាម ត្រាវត្រាវសុក្កយ្យាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ខារិកសេស ។ បេ ។
ភិក្ខុភិក្ខុ បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះផ្លូវ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្នាំ ទឹក
ពណ៌ខៀវ ក៏ព្យាយាម ត្រាវត្រាវសុក្កយ្យាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ខារិកសេស
។ បេ ។ ភិក្ខុភិក្ខុ បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ដូចទឹកដោះផ្លូវ ពណ៌ដូចទឹកដោះ
ថ្នាំ ទឹកពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ក៏ព្យាយាម ត្រាវត្រាវសុក្កយ្យាតចេញ
ត្រូវអាបត្តិសង្ខារិកសេស ។

ឧបក្កមតិមូលកំ ចំ ។

[២៧] ចក្កមានមូល ៣ មូល ៤ មូល ៥ មូល ៦ មូល ៧ មូល ៨
មូល ៩ បណ្ឌិតបរិវេណ្ឌនោះផងចុះ ។

នេះចក្កមានមូលត្រប់ទាំងអស់ (ដូចមានសេចក្តីពន្យល់ក្រោយនេះ) ។

[២៨] ភិក្ខុភិក្ខុ បញ្ចេញទឹកសុក្កពណ៌ខៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌
ត្រពាម ពណ៌ស ពណ៌ដូចទឹកដោះផ្លូវឡើងតុល្លា ពណ៌ដូចទឹក ពណ៌ដូច
ប្រេង ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់ ពណ៌ដូចទឹកដោះផ្លូវ ទឹកពណ៌ដូចទឹក
ដោះថ្នាំ ក៏ព្យាយាម ត្រាវត្រាវសុក្កយ្យាតចេញ ត្រូវអាបត្តិសង្ខារិកសេស ។

ចក្កមានមូលត្រប់ទាំងអស់ ចំ ។

២៧ អាហារក្សត្រត្ថ ជីវត្ថ ធម្មតិ ឧបក្កមតិ
 មុច្ចតិ អាហត្ថិ សង្ខារិសេសស្ស ។ អាហារក្សត្រត្ថ
 សុទ្ធត្ថ ជីវត្ថ បិគកត្ថ ធម្មតិ ឧបក្កមតិ
 មុច្ចតិ អាហត្ថិ សង្ខារិសេសស្ស ។ អាហារក្សត្រត្ថ
 សុទ្ធត្ថ ភេសជ្ជត្ថ ជីវត្ថ បិគកត្ថ លោហិ-
 តកត្ថ ធម្មតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាហត្ថិ សង្ខា-
 រិសេសស្ស ។ អាហារក្សត្រត្ថ សុទ្ធត្ថ ភេសជ្ជត្ថ
 ធានត្ថ ជីវត្ថ បិគកត្ថ លោហិតកត្ថ ធិនត្ថ
 ធម្មតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាហត្ថិ សង្ខារិសេសស្ស ។
 អាហារក្សត្រត្ថ សុទ្ធត្ថ ភេសជ្ជត្ថ ធានត្ថ
 មុច្ចត្ថ ជីវត្ថ បិគកត្ថ លោហិតកត្ថ ធិនត្ថ
 តក្កវណ្ណត្ថ ធម្មតិ ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អាហត្ថិ សង្ខារិ-
 សេសស្ស ។ អាហារក្សត្រត្ថ សុទ្ធត្ថ ភេសជ្ជត្ថ ធា-
 នត្ថ មុច្ចត្ថ យត្ថត្ថ ជីវត្ថ បិគកត្ថ លោ-
 ហិតកត្ថ ធិនត្ថ តក្កវណ្ណត្ថ ធម្មតិ

២៨ ភិក្ខុតិ បញ្ចញ្ញទ័តសុក្កពណ៌ទៀវ វិស្វក្កន្ធ ដើម្បីមិនឲ្យមាន
 រោគក្នុង ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទ័តសុក្កយាគរោញ ត្រូវអាហត្ថិសង្ខារិ-
 សេស ។ ភិក្ខុតិ បញ្ចញ្ញទ័តសុក្កពណ៌ទៀវ ទ័តពណ៌លឿង ដើម្បីមិន
 ឲ្យមានរោគ ទ័តដើម្បីឲ្យស្រលាង ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទ័តសុក្កយាគរោញ
 ត្រូវអាហត្ថិសង្ខារិសេស ។ ភិក្ខុតិ បញ្ចញ្ញទ័តសុក្កពណ៌ទៀវ ពណ៌
 លឿង ទ័តពណ៌ក្រហម ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ដើម្បីឲ្យស្រលាង ទ័ត
 ដើម្បីជាភេសជ្ជ ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទ័តសុក្កយាគរោញ ត្រូវអាហត្ថិសង្ខា-
 រិសេស ។ ភិក្ខុតិ បញ្ចញ្ញទ័តសុក្កពណ៌ទៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌
 ក្រហម ទ័តពណ៌ស ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ដើម្បីឲ្យស្រលាង ដើម្បី
 ជាភេសជ្ជ ទ័តដើម្បីជាទាន ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទ័តសុក្កយាគរោញ ត្រូវ
 អាហត្ថិសង្ខារិសេស ។ ភិក្ខុតិ បញ្ចញ្ញទ័តសុក្កពណ៌ទៀវ ពណ៌លឿង
 ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ទ័តពណ៌ដូចទ័តដោះដូរឡើងវិញ ដើម្បីមិនឲ្យ
 មានរោគ ដើម្បីឲ្យស្រលាង ដើម្បីជាភេសជ្ជ ដើម្បីជាទាន ទ័តដើម្បីជា
 បុណ្យ ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទ័តសុក្កយាគរោញ ត្រូវអាហត្ថិសង្ខារិសេស ។
 ភិក្ខុតិ បញ្ចញ្ញទ័តសុក្កពណ៌ទៀវ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស
 ពណ៌ដូចទ័តដោះដូរឡើងវិញ ទ័តពណ៌ដូចទ័ត ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ
 ដើម្បីឲ្យស្រលាង ដើម្បីជាភេសជ្ជ ដើម្បីជាទាន ដើម្បីជាបុណ្យ ទ័ត

គោលកណ្តាល បឋមសង្ក្រាន្តិសេសស្ស បទពាជន័យ អាគោត្តមមិស្សាបព្ភ

ឧបក្កមន្តិ មុច្ឆន្តិ អាចន្តិ សង្ក្រាន្តិសេសស្ស ។ អាគោត្តម
 ភក្ក ឧបក្ក ភេស្តភក្ក ធានភក្ក បុញ្ញភក្ក
 យញ្ញភក្ក សុត្តភក្ក ជីលភក្ក បីតភក្ក លោហិតភក្ក
 ឌីនាភក្ក តក្កវណ្ណភក្ក ធម្មវណ្ណភក្ក ភេស្តវណ្ណភក្ក ចេតន
 ឧបក្កមន្តិ មុច្ឆន្តិ អាចន្តិ សង្ក្រាន្តិសេសស្ស ។
 អាគោត្តមភក្ក ឧបក្ក ភេស្តភក្ក ធានភក្ក
 បុញ្ញភក្ក យញ្ញភក្ក សុត្តភក្ក ជីលភក្ក ជីលភក្ក
 បីតភក្ក លោហិតភក្ក ឌីនាភក្ក តក្កវណ្ណភក្ក ធម្ម
 វណ្ណភក្ក ភេស្តវណ្ណភក្ក ចីវវណ្ណភក្ក ចេតន ឧបក្កមន្តិ
 មុច្ឆន្តិ អាចន្តិ សង្ក្រាន្តិសេសស្ស ។ អាគោត្តមភក្ក
 សុត្តភក្ក ភេស្តភក្ក ធានភក្ក បុញ្ញភក្ក យញ្ញភក្ក
 សុត្តភក្ក ជីលភក្ក រីមសុត្តភក្ក ជីលភក្ក បីតភក្ក
 លោហិតភក្ក ឌីនាភក្ក តក្កវណ្ណភក្ក ធម្មវណ្ណភក្ក
 ភេស្តវណ្ណភក្ក ចីវវណ្ណភក្ក ធម្មវណ្ណភក្ក ចេតន ឧបក្កមន្តិ

គោលកណ្តាល សង្ក្រាន្តិសេសស្ស បទពាជន័យ គំណាយន័យ អាគោត្តមមិស្សាបព្ភ

ដើម្បីជាគ្រឿងបូជា ក៏ព្យាយាម ត្រាវតែងសុត្តប្បកថេន្ទ្រ ត្រាវតែង
 សង្ក្រាន្តិសេស ។ ភិក្ខុភិក្ខុ បញ្ចេញទ័តសុត្តភក្កភក្កៈ ពណ៌ល្បឿន
 ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ពណ៌ដូចទឹកដោះដូរឡើងពុទ្ធ ពណ៌ដូចទឹក
 ទឹកពណ៌ដូចប្រេង ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាភេ-
 សជ្ជ ដើម្បីជាទាន ដើម្បីជាបុណ្យ ដើម្បីជាគ្រឿងបូជា ទាំងដើម្បីស្ថានសួគ៌
 ក៏ព្យាយាម ត្រាវតែងសុត្តប្បកថេន្ទ្រ ត្រាវតែងសង្ក្រាន្តិសេស ។ ភិក្ខុ
 បញ្ចេញទ័តសុត្តភក្កភក្កៈ ពណ៌ល្បឿន ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ពណ៌ដូច
 ទឹកដោះដូរឡើងពុទ្ធ ពណ៌ដូចទឹក ពណ៌ដូចប្រេង ទាំងពណ៌ដូចទឹកដោះ
 ស្រស់ ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ដើម្បីឲ្យស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាភេសជ្ជ ដើម្បីជា
 ទាន ដើម្បីជាបុណ្យ ដើម្បីជាគ្រឿងបូជា ដើម្បីស្ថានសួគ៌ ទាំងដើម្បីជាពូជ
 ក៏ព្យាយាម ត្រាវតែងសុត្តប្បកថេន្ទ្រ ត្រាវតែងសង្ក្រាន្តិសេស ។ ភិក្ខុ
 ភិក្ខុ បញ្ចេញទ័តសុត្តភក្កភក្កៈ ពណ៌ល្បឿន ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស
 ពណ៌ដូចទឹកដោះដូរឡើងពុទ្ធ ពណ៌ដូចទឹក ពណ៌ដូចប្រេង ពណ៌ដូច
 ទឹកដោះស្រស់ ទាំងពណ៌ដូចទឹកដោះដូរ ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ដើម្បីឲ្យ
 ស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាភេសជ្ជ ដើម្បីជាទាន ដើម្បីជាបុណ្យ ដើម្បីជាគ្រឿង
 បូជា ដើម្បីស្ថានសួគ៌ ដើម្បីជាពូជ ទាំងដើម្បីស្ថានសួគ៌ ក៏ព្យាយាម

បុព្វតំ អាថត្ថំ សង្កេតិសេសស្ស ។ អាណេត្តត្ថា
 សុទ្ធត្ថា កេសដុត្ថា ធានត្ថា ថេរត្ថា យេនត្ថា
 សក្កត្ថា វិជ្ជត្ថា វិមស្ថត្ថា វេត្ថត្ថា មីលត្ថា ប័ត-
 តត្ថា លោហិតតត្ថា ឌីនាតត្ថា តត្ថវណ្ណត្ថា ធម្ម-
 វណ្ណត្ថា កេសវណ្ណត្ថា វិរុវណ្ណត្ថា ធម្មវណ្ណត្ថា សម្មវណ្ណត្ថា
 ចេតតំ ឌុបត្ថា បតិ បុព្វតំ អាថត្ថំ សង្កេតិសេសស្ស ។

ឧបត្ថម្ភស្រាវជ្រាវ ១

[២៨] ដំលំ មោចេស្សមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 បីតតំ មុទ្ធពតិ អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសសស្ស ។ ដំលំ
 មោចេស្សមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ លោហិតតំ មុទ្ធពតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសសស្ស ។ ដំលំ មោចេស្សមីតិ
 ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ធិនាតំ មុទ្ធពតិ អាបត្តិ សង្ឃា-
 ធិសេសសស្ស ។ ដំលំ មោចេស្សមីតិ ចេតេតិ ឧបក្ក-
 មតិ តត្ថកវណ្ណំ មុទ្ធពតិ អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសសស្ស ។

១ ២. ៣. ម៉ក្សាចង្កៀ ។

ត្រាតែទឹកសុក្កហ្មាតចេញ ត្រូវរោមភ្នំសង្ខារទិសេស ។ ភិក្ខុគំភ បញ្ចេញ
ទឹកសុក្កពាហ៍វៀរ ពណ៌លឿង ពណ៌ក្រហម ពណ៌ស ពណ៌ដូចទឹក
ដោះជួរឡើងតុរ ពណ៌ដូចទឹក ពណ៌ដូចច្រវី ពណ៌ដូចទឹកដោះស្រស់
ពណ៌ដូចទឹកដោះជួរ ដឹងពណ៌ដូចទឹកដោះថ្លា ដើម្បីមិនឲ្យមានរោគ ដើម្បី
ច្យុស្រួលខ្លួន ដើម្បីជាភេសជ្ជៈ ដើម្បីឆាខាង ដើម្បីជាបុណ្យ ដើម្បីជា
គ្រឿងបូជា ដើម្បីស្ថានសួគ៌ ដើម្បីជាតូជ ដើម្បីល្បងមើល ដឹងដើម្បីការ
លេង ក៏ព្យាយាម ត្រាតែទឹកសុក្កហ្មាតចេញ ត្រូវរោមភ្នំសង្ខារទិសេស ។

អា.នាតទូរស័ព្ទ ០៧ ៧

[២៨] ភិក្ខុនិគថា អញ្ញនិធិបរោញ្ញាទិកសុក្កពណ៌ខៀវ កំព្យាយាម (បរោថា) ទិកសុក្កពណ៌ស្បៀងឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាបក្ខិសន្ធិទិសេស ។ ភិក្ខុនិគថា អញ្ញនិធិបរោញ្ញាទិកសុក្កពណ៌ខៀវ កំព្យាយាម (បរោថា) ទិកសុក្កពណ៌ក្រហមឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាបក្ខិសន្ធិទិសេស ។ ភិក្ខុនិគថា អញ្ញនិធិបរោញ្ញាទិកសុក្កពណ៌ខៀវ កំព្យាយាម (បរោថា) ទិកសុក្កពណ៌សឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាបក្ខិសន្ធិទិសេស ។ ភិក្ខុនិគថា អញ្ញនិធិបរោញ្ញាទិកសុក្កពណ៌ខៀវ កំព្យាយាម (បរោថា) ទិកសុក្កពណ៌ដូចទិសេសផ្សេងៗទៀតឃ្លាតចេញវិញ ត្រូវអាបក្ខិសន្ធិទិសេស ។

និលំ មោទេស្សាមីតំ ចេតេតំ ឧបក្កមតិ ធនវណ្ណំ មុច្ចតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ និលំ មោទេស្សាមីតំ
 ចេតេតំ ឧបក្កមតិ ធនវណ្ណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិ-
 សេសស្ស ។ និលំ មោទេស្សាមីតំ ចេតេតំ ឧបក្កមតំ
 ធនវណ្ណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ និលំ
 មោទេស្សាមីតំ ចេតេតំ ឧបក្កមតិ ធនវណ្ណំ មុច្ចតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ និលំ មោទេស្សាមីតំ
 ចេតេតំ ឧបក្កមតិ សម្មវណ្ណំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃា-
 ទិសេសស្ស ។

វណ្ណបញ្ជី ទី១៦ ។

[២៧] បិតតំ មោទេស្សាមីតំ ចេតេតំ ឧបក្ក-
 មតិ ធនវណ្ណតំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេ-
 សស្ស ។ បិតតំ មោទេស្សាមីតំ ចេតេតំ ឧបក្កមតិ
 ធនវណ្ណំ មុច្ចតិ ។ បេ ។ តត្ថវណ្ណំ មុច្ចតិ ។

ភិក្ខុភិក្ខុថា អញ្ញមិនិបាតោញ្ញទំសុក្កពណិទៀវ ភីព្យយាម (វេរោ) ទំត
 សុក្កពណិដ្ឋូចទំតយោគចេញវិញ ត្រៃភាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុភិក្ខុថា
 អញ្ញមិនិបាតោញ្ញទំសុក្កពណិទៀវ ភីព្យយាម (វេរោ) ទំតសុក្កពណិដ្ឋូច
 ប្រើយោគចេញវិញ ត្រៃភាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុភិក្ខុថា អញ្ញមិនិ
 បាតោញ្ញទំសុក្កពណិទៀវ ភីព្យយាម (វេរោ) ទំតសុក្កពណិដ្ឋូចទំត
 ដោះស្រស់យោគចេញវិញ ត្រៃភាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុភិក្ខុថា អញ្ញ
 មិនិបាតោញ្ញទំសុក្កពណិទៀវ ភីព្យយាម (វេរោ) ទំតសុក្កពណិដ្ឋូចទំត
 ដោះផ្លូវយោគចេញវិញ ត្រៃភាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ភិក្ខុភិក្ខុថា អញ្ញមិនិ
 បាតោញ្ញទំសុក្កពណិទៀវ ភីព្យយាម (វេរោ) ទំតសុក្កពណិដ្ឋូចទំតដោះ
 ផ្លូវយោគចេញវិញ ត្រៃភាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

វណ្ណបញ្ជី ចប់ ។

[២៨] ភិក្ខុភិក្ខុថា អញ្ញមិនិបាតោញ្ញទំសុក្កពណិលឿន ភីព្យ-
 យាម (វេរោ) ទំតសុក្កពណិត្រៃយោគចេញវិញ ត្រៃភាបត្តិសង្ឃា-
 ទិសេស ។ ភិក្ខុភិក្ខុថា អញ្ញមិនិបាតោញ្ញទំសុក្កពណិលឿន ភី
 ព្យយាម (វេរោ) ទំតសុក្កពណិសយោគចេញវិញ ។ បេ ។
 (វេរោ) ទំតសុក្កពណិដ្ឋូចទំតដោះផ្លូវឡើងតុះយោគចេញវិញ ។

តត្ថវណ្ណំ មោធស្សមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ដ៏លំ
 មុច្ចតិ ។ ធម្មវណ្ណំ មោធស្សមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ
 ដ៏លំ មុច្ចតិ ។ ភេតវណ្ណំ មោធស្សមីតិ ចេតេតិ
 ឧបក្កមតិ ដ៏លំ មុច្ចតិ ។ ទិវវណ្ណំ មោធស្សមីតិ
 ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ដ៏លំ មុច្ចតិ ។ ធម្មវណ្ណំ មោ
 ធស្សមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ដ៏លំ មុច្ចតិ ។
 សម្មវណ្ណំ មោធស្សមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ ដ៏លំ
 មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។

ចម្លើយធម្មសូត្រ^(១) ឃប់ គម្រង់ ចម្លើយ ។

[៣២] លោហិតតំ មោធស្សមីតិ ចេតេតិ ឧបក្ក-

មតិ បិទតំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។ ឱទាតំ^(២)

តត្ថវណ្ណំ ធម្មវណ្ណំ ភេតវណ្ណំ ទិវវណ្ណំ ធម្មវណ្ណំ សម្មវណ្ណំ ។

១ បារមី បិដ្ឋិចក្កមគន្ថំ កត្តមំ យោគកេ ទិស្សតិ ។ ២ ឃប់យោគកេ ធម្មត្ថោ ចេតេតិ
 យោ ទិស្សតិ គិកោ បរំ ត្រូវតែ មន្ត្រីរាជ ទិស្សតិឃប់ ។ តំ យុត្តិ ។

ភិក្ខុនិកថា អញ្ញន័យបញ្ចេញទ័តសុក្កពណ៌ដូចទ័តដោះដូរឡើងពុទ្ធ ក៏
 ព្យាយាម (បែរដា) ទ័តសុក្កពណ៌ទៀវយោគចេញវិញ ។ ភិក្ខុនិកថា អញ
 ន័យបញ្ចេញទ័តសុក្កពណ៌ដូចទ័ត ក៏ព្យាយាម (បែរដា) ទ័តសុក្កពណ៌ទៀវ
 យោគចេញវិញ ។ ភិក្ខុនិកថា អញ្ញន័យបញ្ចេញទ័តសុក្កពណ៌ដូចច្រង
 ក៏ព្យាយាម (បែរដា) ទ័តសុក្កពណ៌ទៀវយោគចេញវិញ ។ ភិក្ខុនិកថា
 អញ្ញន័យបញ្ចេញទ័តសុក្កពណ៌ដូចទ័តដោះស្រស់ ក៏ព្យាយាម (បែរដា) ទ័ត
 សុក្កពណ៌ទៀវយោគចេញវិញ ។ ភិក្ខុនិកថា អញ្ញន័យបញ្ចេញទ័តសុក្កពណ៌
 ដូចទ័តដោះដូរ ក៏ព្យាយាម (បែរដា) ទ័តសុក្កពណ៌ទៀវយោគចេញវិញ ។
 ភិក្ខុនិកថា អញ្ញន័យបញ្ចេញទ័តសុក្កពណ៌ដូចទ័តដោះដូរ ក៏ព្យាយាម
 (បែរដា) ទ័តសុក្កពណ៌ទៀវយោគចេញវិញ ត្រូវតាមគ្នាសន្យាទ័សេស ។

ដំណើរនៃបិដ្ឋិចក្ក ទី ១ ឃប់ ។

[៣២] ភិក្ខុនិកថា អញ្ញន័យបញ្ចេញទ័តសុក្កពណ៌ត្រឡប់ ក៏ព្យាយាម
 (បែរដា) ទ័តសុក្កពណ៌ទៀវយោគចេញវិញ ត្រូវតាមគ្នាសន្យាទ័សេស ។
 ទ័តសុក្កពណ៌ស ពណ៌ដូចទ័តដោះដូរឡើងពុទ្ធ ពណ៌ដូចទ័ត ពណ៌ដូច
 ច្រង ពណ៌ដូចទ័តដោះស្រស់ ពណ៌ដូចទ័តដោះដូរ ពណ៌ដូចទ័តដោះដូរ ។

គោរសកណ្ត បឋមសង្ឃទិសេសស្ស បទភាគទីមួយ ចំនួនបួនដប់

ទីលំ មោទេស្សាមីតិ មេតេតិ ឧបក្កមតិ ប័តកតិ
មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
ចំនួនបួន ទុតិយ៍ ឆមាស ឆិប្បិដ ។

[២៣] ទុដាតំ មោទេស្សាមីតិ មេតេតិ ឧបក្កមតិ
លោហិតតំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ តត្តា-
វណ្ណំ ធម្មវណ្ណំ តេជវណ្ណំ មីវវណ្ណំ ធម៌វណ្ណំ សម្មវណ្ណំ
ទីលំ ។ ប័តកតំ មោទេស្សាមីតិ មេតេតិ ឧបក្កមតិ
លោហិតតំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
ចំនួនបួន តតិយ៍ ឆមាស ឆិប្បិដ ។

[២៤] តត្តាវណ្ណំ មោទេស្សាមីតិ មេតេតិ ឧបក្កមតិ
ទុដាតំ មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ធម្មវណ្ណំ
តេជវណ្ណំ មីវវណ្ណំ ធម៌វណ្ណំ សម្មវណ្ណំ ទីលំ ប័តកតំ ។
លោហិតតំ មោទេស្សាមីតិ មេតេតិ ឧបក្កមតិ ទុដាតំ
មុច្ចតិ អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
ចំនួនបួន ចក្កតិ ឆមាស ឆិប្បិដ ។

គោរសកណ្ត សង្ឃាទិសេស ទី ១ បទភាគទីមួយ ចំនាយអំពីដំណើរនៃបដិដ្ឋាន

ភិក្ខុនិគម អញ្ញតិបបេត្តេន្ទ្រាទិកសុត្តន្តណិទៀត ភិក្ខុយាម (ប្រដៅ)
ទិកសុត្តន្តណិល្បឿនយូកចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។
ដំណើរនៃបដិដ្ឋាន ទី ២ ចប់ ។

[២៥] ភិក្ខុនិគម អញ្ញតិបបេត្តេន្ទ្រាទិកសុត្តន្តណិស ភិក្ខុយាម
(ប្រដៅ) ទិកសុត្តន្តណិត្រហមយូកចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។
ទិកសុត្តន្តណិដូចទឹកដោះផ្លូវឡើងពន្លា ពណ៌ដូចទឹក ពណ៌ដូចប្រដិ ពណ៌
ដូចទឹកដោះស្រស់ ពណ៌ដូចទឹកដោះផ្លូវ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្ម ពណ៌
ទៀត ។ ភិក្ខុនិគម អញ្ញតិបបេត្តេន្ទ្រាទិកសុត្តន្តណិល្បឿន ភិក្ខុយាម
(ប្រដៅ) ទិកសុត្តន្តណិត្រហមយូកចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។
ដំណើរនៃបដិដ្ឋាន ទី ៣ ចប់ ។

[២៦] ភិក្ខុនិគម អញ្ញតិបបេត្តេន្ទ្រាទិកសុត្តន្តណិដូចទឹកដោះផ្លូវ
ឡើងពន្លា ភិក្ខុយាម (ប្រដៅ) ទិកសុត្តន្តណិសយូកចេញវិញ ត្រូវអា-
បត្តិសង្ឃាទិសេស ។ ទិកសុត្តន្តណិដូចទឹក ពណ៌ដូចប្រដិ ពណ៌ដូចទឹក-
ដោះស្រស់ ពណ៌ដូចទឹកដោះផ្លូវ ពណ៌ដូចទឹកដោះថ្ម ពណ៌ទៀត ពណ៌
ល្បឿន ។ ភិក្ខុនិគម អញ្ញតិបបេត្តេន្ទ្រាទិកសុត្តន្តណិត្រហម ភិក្ខុយាម
(ប្រដៅ) ទិកសុត្តន្តណិសយូកចេញវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។
ដំណើរនៃបដិដ្ឋាន ទី ៤ ចប់ ។

[៣៥] ឧត្តរណ៍ មោចស្សម័តិ ចេតេតិ ឧបត្តម-
 មតិ ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ អាបត្តិ សង្ខារិសេសសស្ស ។
 តេលរណ៍ ទិវរណ៍ ធនិវរណ៍ សម្បវរណ៍ ដិល ប័តកំ
 លោហិតកំ ។ ឱនាតំ មោចស្សម័តិ ចេតេតិ ឧ-
 បត្តមតិ ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ អាបត្តិ សង្ខារិសេសសស្ស ។

ចម្លងស្នេហា បញ្ចម័ ធម៌ ឧត្តរណ៍ ។

[៣៦] តេលរណ៍ មោចស្សម័តិ ចេតេតិ ឧបត្តមតិ
 ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ អាបត្តិ សង្ខារិសេសសស្ស ។ ទិវរណ៍
 ធនិវរណ៍ សម្បវរណ៍ ដិល ប័តកំ លោហិតកំ ឱនាតំ ។
 ឧត្តរណ៍ មោចស្សម័តិ ចេតេតិ ឧបត្តមតិ ឧត្តរណ៍
 មុច្ឆតិ អាបត្តិ សង្ខារិសេសសស្ស ។

ចម្លងស្នេហា ចម្លង ធម៌ ឧត្តរណ៍ ។

[៣៧] ភិក្ខុនិកាយា អញ្ញនិកាយា ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា-
 យាម (ប្រែថា) ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា
 ត្រូវតាមភិក្ខុនិកាយា ។ ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា
 ស្រស់ ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា
 (ប្រែថា) ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា
 ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា
 (ប្រែថា) ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា
 ត្រូវតាមភិក្ខុនិកាយា ។

ដំណើរនៃចម្លង ទី ៥ បទ ។

[៣៨] ភិក្ខុនិកាយា អញ្ញនិកាយា ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា-
 យាម (ប្រែថា) ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា
 ស្រស់ ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា
 (ប្រែថា) ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា
 ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា
 (ប្រែថា) ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា ឧត្តរណ៍ មុច្ឆតិ កីត្យា
 ត្រូវតាមភិក្ខុនិកាយា ។

ដំណើរនៃចម្លង ទី ៦ បទ ។

កេសកណ្តា បរិវេសន្តរិកសេសស្ស ចេតនាធិយ បំប្លែងធម៌

[៣៧] ទិវវណ្ណំ មោទេស្សមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ

តេលវណ្ណំ មុច្ឆតិ អាមត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។ ទិវវណ្ណំ

សម្បវណ្ណំ ធិលំ បីតកំ លោហិតកំ ឧបាតំ ភក្កវណ្ណំ ។

ទត្តវណ្ណំ មោទេស្សមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ តេលវណ្ណំ

មុច្ឆតិ អាមត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

បំប្លែងធម៌ សង្ឃ ធម៌ ធម៌ ។

[៣៨] ទិវវណ្ណំ មោទេស្សមីតិ ចេតេតិ ឧបក្កមតិ

ទិវវណ្ណំ មុច្ឆតិ អាមត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។ សម្ប-

វណ្ណំ ធិលំ បីតកំ លោហិតកំ ឧបាតំ ភក្កវណ្ណំ

ទត្តវណ្ណំ ។ តេលវណ្ណំ មោទេស្សមីតិ ចេតេតិ ឧបក្ក-

មតិ ទិវវណ្ណំ មុច្ឆតិ អាមត្តិ សង្ឃទិសេសស្ស ។

បំប្លែងធម៌ ធម៌ ធម៌ ។

កេសកណ្តា សង្ឃទិសេស ទី ១ មហាធិយ ទំហោរពិធីណីវិទ្យាម្ហូប

[៣៩] ភិក្ខុនិកាយា អញ្ញនិបបាតោ ភិក្ខុសុត្តន្តបិដកេ ភិក្ខុវិទ្យា

ភិក្ខុយាយ (ប្រែថា) ភិក្ខុសុត្តន្តបិដកេ ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា

សង្ឃទិសេស ។ ភិក្ខុសុត្តន្តបិដកេ ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា

ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា

ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា

ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា

ទំហោរពិធីណីវិទ្យា ទី ១ ០៦ ។

[៣៩] ភិក្ខុនិកាយា អញ្ញនិបបាតោ ភិក្ខុសុត្តន្តបិដកេ ភិក្ខុវិទ្យា

ភិក្ខុយាយ (ប្រែថា) ភិក្ខុសុត្តន្តបិដកេ ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា

ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា

ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា

ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា

ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា ភិក្ខុវិទ្យា

ទំហោរពិធីណីវិទ្យា ទី ១ ០៧ ។

[១១] ចេតនា ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អបាមត្តិ សង្ខារ-
 និសេសស្ស ។ ចេតនា ឧបក្កមតិ ន មុច្ចតិ អបាមត្តិ
 ដុល្លច្ចយស្ស ។ ចេតនា ន ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អបាមត្តិ ។
 ចេតនា ន ឧបក្កមតិ ន មុច្ចតិ អបាមត្តិ ។ ន ចេតនា
 ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ អបាមត្តិ ។ ន ចេតនា ឧបក្កមតិ
 ន មុច្ចតិ អបាមត្តិ ។ ន ចេតនា ន ឧបក្កមតិ មុច្ចតិ
 អបាមត្តិ ។ ន ចេតនា ន ឧបក្កមតិ ន មុច្ចតិ
 អបាមត្តិ ។

[១២] អបាមត្តិ សុមិទ្ធន្តេន ឧបាមតាធិប្បាយស្ស
 ឧប្បន្តកស្ស ទិដ្ឋចិដ្ឋកស្ស វេទនដ្ឋកស្ស អាជីកម្ម-
 កស្សតិ ។

[២១] ភិក្ខុភិក្ខុ ភិក្ខុយាម ទាល់តែទឹកស្អាតយូរពេញ ត្រូវអាបត្តិ
 សង្ខារនិសេស ។ ភិក្ខុភិក្ខុ ភិក្ខុយាម (ប្រាំនួន) ទឹកស្អាតមិនយូរពេញ
 ត្រូវអាបត្តិប្រាំបួន ។ ភិក្ខុភិក្ខុ (តែ) មិនព្យាយាម (ក៏ស្រាប់តែ) ទឹក
 ស្អាតយូរពេញឯង មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ភិក្ខុភិក្ខុ (តែ) មិនព្យា-
 យាម ទឹកស្អាតមិនយូរពេញ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ភិក្ខុមិនគិតទេ
 (តែ) ព្យាយាម ទឹកស្អាតយូរពេញ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។ ភិក្ខុមិន
 គិតទេ (តែ) ព្យាយាម ទឹកស្អាតមិនយូរពេញ មិនត្រូវអាបត្តិឡើយ ។
 ភិក្ខុមិនគិត មិនព្យាយាមទេ (តែ) ទឹកស្អាតយូរពេញ មិនត្រូវអាបត្តិ
 ឡើយ ។ ភិក្ខុមិនគិត មិនព្យាយាមទេ ទឹកស្អាតមិនយូរពេញ មិន
 ត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

[២២] (ភិក្ខុ ៦ ពួក) គឺ ភិក្ខុយេវសម្ពុទ្ធ ភិក្ខុមិនមានបំណងឲ្យទឹក
 ស្អាតយូរពេញ ១ ភិក្ខុជួន ១ ភិក្ខុមានចិត្តអរិយ ១ ភិក្ខុដែលទុក្ខ-
 វេទនាគ្របសង្កត់ ១ ភិក្ខុជាអាទិកម្មិក (អ្នកធ្វើសមុទេសនា) ១ មិន
 ត្រូវអាបត្តិឡើយ ។

(ហេតុការណ៍នេះ គឺបញ្ជាក់ឲ្យដឹងតាមសំដាប់ហូរហែនៃលទ្ធិសំដែងគេនៅ
 ដូចពានរាង(តាមនេះ)

[២៣] សុចរិតោបស្សនោ វិគត្តោស្តោនកេន ច

កេសដ្ឋំ កណ្តំ មន្តោ វត្ថុ ជន្មាយំ^(១) ឡ

សាមណេរោ ច សុត្តោ ច ឡ បុជ្ជនា បិដ្ឋយំ

អាគារស បដ្ឋំ ជិដ្ឋាយំ ជិដ្ឋំ កេជ្ជន យដ្ឋយំ

សោតេ^(២) ឧទត្ថាលំ នាវំ បុត្តាវន្សយំ ចោត្តរំ

វាលំកា កុទ្ធម្មស្សេកា សយនដ្ឋដ្ឋកេន ជាតិ ។

១ ឧ. ត វត្ថុ ជន្មាយុបុព្វមោ ។ ២ ប. សោតា ។

[២៣] រឿង ភិក្ខុយលំសម្ពុទ្ធ ភិក្ខុបន្ទោបន្ទំច្បារ ច ភិក្ខុ
 បន្ទោបន្ទំស្សា ១ ភិក្ខុគ្រិះវេទនោកាមវិត្ត ១ ភិក្ខុន្ទុក្ខិក
 ក្តៅ ១ ភិក្ខុលាបថ្នាំ ១ ភិក្ខុអនេមាសត្រីវិសេស ១ ភិក្ខុដើរតាម
 ផ្លូវ ១ ភិក្ខុកាន់ស្បែកបុរិស្ថនាគ ១ ភិក្ខុកំដៅដប្បារនោះក្នុង
 កោងក្រើង ១ ភិក្ខុដង្កុសអង្គជានិវេស ១ ភិក្ខុឡាហមណោ
 កាន់អង្គជានិវេស ១ ភិក្ខុចាប់អង្គជានិវេសសាមណេរកំពុងដេកលក់ ១
 ភិក្ខុជ្រកអង្គជានិវេសក្រោមដំបូល ១ ភិក្ខុចាប់អង្គជានិវេស ១
 ភិក្ខុកំពុងបង្ហូរដំបូល ១ ភិក្ខុមើលតាម ១ ភិក្ខុសំប្បវិទ្ធ
 មើលអង្គជានិវេសតាម ១ ភិក្ខុបញ្ចូលអង្គជានិវេសប្រហោង
 ជាន់^(១) ១ ភិក្ខុដង្កុសអង្គជានិវេសកំណាត់ឈើ ១ ភិក្ខុន្ទុក្ខិក
 ក្នុងច្រាសខ្សែទឹក ១ ភិក្ខុលេងទឹកដែលបានប្រាប់ ១ ភិក្ខុស្ទុះ
 ចុះទៅក្នុងទឹក ១ ភិក្ខុលេងកង្កែបវាយផ្កា ១ ភិក្ខុស្ទុះចូលទៅ
 ក្នុងព្រៃឈូក ១ ភិក្ខុបញ្ចូលអង្គជានិវេសកំពុងទ្រង់ ១ ភិក្ខុបញ្ចូល
 អង្គជានិវេសកំ ១ ភិក្ខុស្រាចអង្គជានិវេសទឹក ១ ភិក្ខុផ្ទាប់
 អង្គជានិវេសកំ ១ ភិក្ខុដង្កុសអង្គជានិវេសកំ ១ ។

១ ប្រែហោង ឬ រន្ធដុះ ហៅថាប្រហោងជាន់ ។

សោភណ្ឌ ចម្លងសង្គ្រោះសេសស្ស វិចិត្រវង្ស លុបបំបាត់

[៤៤] តេជ ទោ បទ សមាយេន អញ្ញាតាស្ស
ភិក្ខុនោ សុបិណ្ឌេន អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស ក្បត្តក្ខំ
អហោសិ តត្ថិ ធុ ទោ អហំ សង្ឃាធិសេសំ អាបត្តិ
អាបន្នោតិ ។ អថទោ សោ ភិក្ខុ កតវតោ ឯត-
បត្តិ អាហោចសិ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ សុបិណ្ឌេនាតិ ។

[៤៥] តេជ ទោ បទ សមាយេន អញ្ញាតាស្ស
ភិក្ខុនោ ធុនាវំ ករោន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស
ក្បត្តក្ខំ អហោសិ តត្ថិ ធុ ទោ អហំ សង្ឃាធិ-
សេសំ អាបត្តិ អាបន្នោតិ ។ កតវតោ ឯតបត្តិ
អាហោចសិ ។ តត្ថិ តត្ថិ ភិក្ខុតិ ។ ធាហំ កតវ
យោគធាធិប្បាយោតិ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ ធិខោចធា-
ធិប្បាយស្សាតិ ។

[៤៦] តេជ ទោ បទ សមាយេន អញ្ញាតាស្ស
ភិក្ខុនោ បស្សាវំ ករោន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស
ក្បត្តក្ខំ អហោសិ ។ យេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ ធិខោ-
ចធាធិប្បាយស្សាតិ ។

សោភណ្ឌ សង្គ្រោះសេស ១ វិចិត្រវង្ស ខំយាយអំពីកំពុងយល់សង្ខតាដើម

[៤៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្ធរូប កំពុងយល់សង្ខត អសុចិក្ខ័យាត
ចេញ ។ ភិក្ខុនោះបានសេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវតែបញ្ចុសសង្ខតសេស
ហើយជីវិត ។ ទើបភិក្ខុនោះ គ្រាបចូលសេចក្តីខ្ចីចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ហាលភិក្ខុ មិនបានអាបត្តិព្រះយល់សង្ខត ។

[៤៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុទ្ធរូប កំពុងបាត់បង់ចិត្ត អសុចិក្ខ័យាត
ចេញ ។ ភិក្ខុនោះបានសេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវតែបញ្ចុសសង្ខត-
សេសហើយទេជីវិត ។ ភិក្ខុនោះ គឺគ្រាបចូលសេចក្តីខ្ចីចំពោះព្រះដ៏
មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់សួរថា ហាលភិក្ខុ អ្នកឯង
បានដក់កំពុងប្រមូល ។ ភិក្ខុនោះគ្រាបចូលថា សូមទ្រង់ព្រះមង្គ្គាប្រាស
ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានបំណងចង់ឲ្យអសុចិក្ខ័យាតចេញទេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា
ហាលភិក្ខុ មិនបានអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនបានប្រាថ្នាឲ្យអសុចិក្ខ័យាតចេញ
(នោះ) ទេ ។

[៤៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប កំពុងបាត់បង់ចិត្ត អសុចិក្ខ័យាត
ចេញ ។ សេចក្តីសង្ស័យមានដល់ភិក្ខុនោះ ។ យេ ។ ព្រះអង្គ
ត្រាស់ថា ហាលភិក្ខុ មិនបានអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនបានប្រាថ្នាឲ្យអសុចិ
យាតចេញ (នោះ) ទេ ។

[៤៧] តេជ ទោ មន សមយេន អញ្ញតាស្ស
 ភិក្ខុនោ កាមវត្តក្កំ វិនុត្តេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។
 តស្ស ភុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ ឬ ។ អនាមត្ថំ ភិក្ខុ
 កាមវត្តក្កំ^(១) វិនុត្តេន្តស្សាតិ ។

[៤៨] តេជ ទោ មន សមយេន អញ្ញតាស្ស
 ភិក្ខុនោ ឧល្ហោនតេន ធម្មាយន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។
 តស្ស ភុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ ឬ ។ កើចិត្តោ ភិ
 ក្ខុតិ ។ យាមំ ភក្កា មោចនាចិប្បាយោតិ ។
 អនាមត្ថំ ភិក្ខុ ធម្មោចនាចិប្បាយស្សាតិ ។ តេជ
 ទោ មន សមយេន អញ្ញតាស្ស ភិក្ខុនោ មោចនា-
 ចិប្បាយស្ស ឧល្ហោនតេន ធម្មាយន្តស្ស អសុចិ
 មុច្ចិ ។ តស្ស ភុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ ឬ ។ អាចត្ថំ ភិ
 ក្ខុ អាចត្ថោ សឡាទិសេសន្តំ ។ តេជ ទោ មន
 សមយេន អញ្ញតាស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាចិប្បាយស្ស
 ឧល្ហោនតេន ធម្មាយន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។

១ ឧ. ប. ចោត្តស្ស អចំ ឆាយា ឧ យាមំ ។

[៤៩] សម័យោនោឯនំ ភិក្ខុមួយេវ កំពុន្តិគ្រិរិចំពោរោកាមវត្តក្ក
 អសុចិក្ខ័យាធម្មេ ។ សេចក្តីសន្សំយមានផល់ភិក្ខុនោះ ។ ឬ ។ ព្រះ
 អង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនមានការបង្ខំដល់ភិក្ខុដែលគ្រិរិចំពោរោកាម-
 វត្តក្កោ ។

[៥០] សម័យោនោឯនំ ភិក្ខុមួយេវ កំពុន្តិភិក្ខុកោ អសុចិក្ខ័
 យាធម្មេ ។ សេចក្តីសន្សំយមានផល់ភិក្ខុនោះ ។ ឬ ។ ព្រះវិហារ
 ព្រះភោគត្រាស់សួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងមានចិត្តនិកម្មចម្រើន ។ ភិក្ខុ
 នោះត្រាច់ទូលថា បពិត្រព្រះវិហារព្រះភោគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបានបំណងឲ្យ
 អសុចិក្ខ័យាធម្មេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវតែបង្ខំដល់
 ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងឲ្យអសុចិក្ខ័យាធម្មេ (នោះ) ។ សម័យោនោឯនំ
 ភិក្ខុមួយេវ មានបំណងនឹងឲ្យអសុចិក្ខ័យាធម្មេ កំពុន្តិភិក្ខុកោ អសុចិ
 ក្ខ័យាធម្មេ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្សំយ ។ ឬ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុអ្នកឯងត្រូវ
 តាមក្តីសន្សំចំសេសហើយ ។ សម័យោនោឯនំ ភិក្ខុមួយេវ មានបំណងនឹង
 ឲ្យអសុចិក្ខ័យាធម្មេ កំពុន្តិភិក្ខុកោវិជ (វិជ) អសុចិមិនយាធម្មេ ។

តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសំ ។ បេ ។ អនាបត្តិ កិក្ខុ
សង្ឃាធិសេសស្ស អាមត្តិ ឥល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៤៧] តេន ទោ បន សមយេន អញ្ញាតស្ស
កិក្ខុនោ អន្តិជាតេ វណ្ណា ហោតិ ។ កេសដ្ឋេន
អាលំម្បន្តស្ស អសុចិ បុច្ចំ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសំ
កត្វិ ទុ ទោ អហំ សង្ឃាធិសេសំ អាមត្តិ អាបន្នោតិ ។
កតវនោ ឯតមន្តំ អាហេថេសំ ។ ភីធិន្នោ ភិក្ខុតិ ។
បាហំ កតវា មោចនាធិប្បាយោតិ ។ អនាបត្តិ កិក្ខុ
នមោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។ តេន ទោ បន សម-
យេន អញ្ញាតស្ស កិក្ខុនោ អន្តិជាតេ វណ្ណា ហោតិ ។
តស្ស មោចនាធិប្បាយស្ស កេសដ្ឋេន អាលំម្បន្តស្ស
អសុចិ បុច្ចំ ។ បេ ។ អសុចិ ន បុច្ចំ ។ តស្ស
កុក្កុច្ចំ អហោសំ ។ បេ ។ អនាបត្តិ កិក្ខុ សង្ឃាធិ-
សេសស្ស អាមត្តិ ឥល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៤៨] តេន ទោ បន សមយេន អញ្ញាតស្ស
កិក្ខុនោ អន្តិ ឧត្តរាវុស្ស អសុចិ បុច្ចំ ។
តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសំ ។ បេ ។ អនាបត្តិ កិក្ខុ

កិក្ខុនោមោទសេចក្តីសន្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិន
ត្រូវកាបក្តីសង្ឃទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមតាមក្តីផ្សេងៗ ។

[៤៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប កើតជាម្សៅត្រង់អង្គជាត ។
កាលដែលភិក្ខុនោះលាបថ្នាំជាម្សៅ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះ
មោទសេចក្តីសន្ស័យថា អញត្រូវកាបក្តីសង្ឃទិសេសហើយទេដឹង ។
ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់សួរថា
ម្ចាស់ភិក្ខុ ក្រែងនឹងមានចិត្តគិតដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា បពិត្រ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គនឹងមានចំណង់នឹងឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញក៏ទេ ។
ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវកាបក្តីដល់ភិក្ខុដែលមិនមានចំណង់ឲ្យ
អសុចិឃ្លាតចេញ (នោះ)ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប កើតជាម្សៅ
ត្រង់អង្គជាត ។ ភិក្ខុនោះមានបំណងនឹងឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ កាលដែល
លាបថ្នាំជាម្សៅ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (មានភិក្ខុនេះ) អសុចិមិនឃ្លាត
ចេញ ។ ភិក្ខុនោះមោទសេចក្តីសន្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ
មិនត្រូវកាបក្តីសង្ឃទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមតាមក្តីផ្សេងៗ ។

[៥០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប កើតជាអណ្តូង^(២) អសុចិក៏
ឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមោទសេចក្តីសន្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះ

។ ភិក្ខុដែលមានអសុចិឃ្លាតចេញនោះ ព្រះអង្គសង្ឃទិសេស ២ ពតិលា ។

នមោចនាធិប្បាយស្មាតិ ។ តេជ ទោ បន សមយេន
 អញ្ញាតស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស អន្តរ
 កណ្តាលស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។
 តស្ស កុក្កុដ្ឋំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្ឃាធិសេសស្ស អាចត្តិ វុល្លច្ចយស្មាតិ ។

[៩១] តេជ ទោ បន សមយេន អញ្ញាតស្ស
 ភិក្ខុនោ មុច្ចិ កណ្តាលស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស
 កុក្កុដ្ឋំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ ន-
 មោចនាធិប្បាយស្មាតិ ។ តេជ ទោ បន សមយេន
 អញ្ញាតស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស មុច្ចិ កណ្តាលស្ស
 អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។ តស្ស
 កុក្កុដ្ឋំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាធិ-
 សេសស្ស អាចត្តិ វុល្លច្ចយស្មាតិ ។

[៩២] តេជ ទោ បន សមយេន អញ្ញាតស្ស
 ភិក្ខុនោ វត្ថុ កហោត្វា បស្សាវ កណ្តាលស្ស អសុចិ
 មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុដ្ឋំ អហោសិ ។ បេ ។
 អនាបត្តិ ភិក្ខុ នមោចនាធិប្បាយស្មាតិ ។

ភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវកាប់ក្តីដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណង
 ជំនឿអសុចិយ្យាតចេញ(នោះ)ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មាន
 បំណងជំនឿអសុចិយ្យាតចេញហើយអេអណ្ណ អសុចិយ្យាតចេញ ។ បេ ។
 (មានភិក្ខុៗ) អសុចិមិនយ្យាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវកាប់ក្តីសង្ស័យនោះទេ ត្រូវតែត្រឹមតាមក្តីផ្សេងៗ ។

[៩៣] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប កំពុងដើរទៅតាមផ្លូវ អសុចិ
 យ្យាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 មិនត្រូវកាប់ក្តីដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងជំនឿអសុចិយ្យាតចេញ(នោះ)ទេ ។
 សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងជំនឿអសុចិយ្យាតចេញ កំពុង
 ដើរទៅតាមផ្លូវ អសុចិយ្យាតចេញ ។ បេ ។ (មានភិក្ខុៗ) អសុចិ
 មិនយ្យាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 មិនត្រូវកាប់ក្តីសង្ស័យនោះទេ ត្រូវតែត្រឹមតាមក្តីផ្សេងៗ ។

[៩៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប កំពុងកាន់ស្បែកខាងមុខនៃ
 អង្គជានិក្ខេបស្សាវ អសុចិយ្យាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ
 ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវកាប់ក្តីដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងជំនឿ

តេន ទោ មន សមយេន អញ្ញាតស្ស កិក្ខុនោ
មោធានាធិប្បាយស្ស វត្ថុ កហោត្វា បស្សាវ កាហោន្តស្ស
អសុចំ មុច្ចំ ។ បេ ។ អសុចំ ន មុច្ចំ ។ ឥស្ស
ត្បុក្កចំ អហោសំ ។ បេ ។ អបាបត្ថំ កិក្ខុ សង្ខារិ-
សេសស្ស អាបត្ថំ ធុល្លច្ចយស្សាតំ ។

[៥៣] តេន ទោ មន សមយេន អញ្ញាតស្ស
កិក្ខុនោ ធិប្បាយេន ឧបស្សន្តំ កាហោន្តស្ស អសុចំ មុច្ចំ ។
ឥស្ស ត្បុក្កចំ អហោសំ ។ បេ ។ អបាបត្ថំ កិក្ខុ
នមោធានាធិប្បាយស្សាតំ ។ តេន ទោ មន សមយេន
អញ្ញាតស្ស កិក្ខុនោ មោធានាធិប្បាយស្ស ធិប្បាយេន ឧ-
បស្សន្តំ កាហោន្តស្ស អសុចំ មុច្ចំ ។ បេ ។ អសុចំ ន មុច្ចំ ។
ឥស្ស ត្បុក្កចំ អហោសំ ។ បេ ។ អបាបត្ថំ កិក្ខុ
សង្ខារិសេសស្ស អាបត្ថំ ធុល្លច្ចយស្សាតំ ។

[៥៤] តេន ទោ មន សមយេន អញ្ញាតស្ស កិក្ខុ-
នោ ធិប្បាយេន ឧបស្សន្តំ កាហោន្តស្ស អសុចំ មុច្ចំ ។ ឥស្ស
ត្បុក្កចំ អហោសំ ។ បេ ។

អសុចំឃ្លាតចេញ (នោះ) ខេ ។ សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូប មានបំណង
ចង់ឲ្យអសុចំឃ្លាតចេញ កំពុងចាប់ស្បែកភាវិតចុងខែអង្គជាកត្តិបស្សាវ
អសុចំកិឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (នាមកិក្ខុខ្លះ) អសុចំមិនឃ្លាតចេញ ។
កិក្ខុនោះមោទាសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្ចាស់កិក្ខុ មិនត្រូវអាបក្តីសង្ស័យ
ទិសេសេន ត្រូវតែត្រឹមអាបក្តីធុល្លច្ចយ ។

[៥៥] សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូប កំពុងកំដៅដំបូរពោរពាស
រោងភ្លើង អសុចំកិឃ្លាតចេញ ។ កិក្ខុនោះមោទាសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។
ម្ចាស់កិក្ខុ មិនត្រូវអាបក្តីដល់កិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចំឃ្លាត
ចេញ (នោះ) ខេ ។ សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចំ
ឃ្លាតចេញ កំពុងកំដៅដំបូរពោរពាសរោងភ្លើង អសុចំកិឃ្លាតចេញ ។ បេ ។
(នាមកិក្ខុខ្លះ) អសុចំមិនឃ្លាតចេញ ។ កិក្ខុនោះមោទាសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។
ម្ចាស់កិក្ខុ មិនត្រូវអាបក្តីសង្ស័យទិសេសេន ត្រូវតែត្រឹមអាបក្តីធុល្លច្ចយ ។

[៥៦] សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូប កំពុងកំដៅដំបូរពោរពាស
រោងភ្លើង អសុចំកិឃ្លាតចេញ ។ កិក្ខុនោះមោទាសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។

អនាបត្តិ ភិក្ខុ នមោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។ តេជ
 ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតស្ស ភិក្ខុនោ នមោចនា-
 ធិប្បាយស្ស នត្ថាយេ ឧបស្សាយស្ស មិជ្ឈិមភិក្ខុ
 កកោន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្ខារិសេសស្ស អាបត្តិ មុល្យចូយស្សាតិ ។

[៤៥] តេជ ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតស្ស
 ភិក្ខុនោ ឡុំ យដ្ឋាបេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស
 កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ នមោ-
 ចនាធិប្បាយស្សាតិ ។ តេជ ទោ បទ សមយេន
 អញ្ញាតស្ស ភិក្ខុនោ នមោចនាធិប្បាយស្ស ឡុំ យដ្ឋា-
 បេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្ខារិសេសស្ស អាបត្តិ មុល្យចូយស្សាតិ ។

មាលភិក្ខុ មិនត្រូវកាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាត
 ចេញ (នោះ) ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់
 ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ កំពុងគង់ច្របាច់ខ្លួនឲ្យ ចេញយក្នុងរោងភ្នំ អសុចិ
 ក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (នាទភិក្ខុ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុ
 នោះមានសេចក្តីសន្ស័យ ។ បេ ។ មាលភិក្ខុ មិនត្រូវកាបត្តិសង្សារិសេស
 ទេ ត្រូវតែត្រឹមកាបត្តិមុល្យចូយ ។

[៤៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប យកអង្គជាន់ដុះសន្តិភ្នំ
 អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្ស័យ ។ បេ ។ មាលភិក្ខុ
 មិនត្រូវកាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ (នោះ)
 ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ
 ក៏យកអង្គជាន់ដុះសន្តិភ្នំ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (នាទភិក្ខុ) អសុចិ
 មិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្ស័យ ។ បេ ។ មាលភិក្ខុ
 មិនត្រូវកាបត្តិសង្សារិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមកាបត្តិមុល្យចូយ ។

គោលនយោបាយសង្គមសេដ្ឋកិច្ច វិស័យសេដ្ឋកិច្ច ហេតុផលផ្សេងៗ

[៤៥] គេន ទៅ បទ សមយោគ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ មោទនាធិប្បាយោ អញ្ញតរ សាមណេវ ឯត- ទភេទ ឯហំ មេ ភ្នំ អាវុសោ សាមណេវ អង្គជាន់ កណ្តាប័ត្រ ។ សោ តស្ស អង្គជាន់ អក្កហេសិ ។ តស្ស អសុចំ មុច្ចំ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ មេ ។ អាចត្តំ ភិក្ខុ អាចត្តោ សង្ឃាធិសេសន្តំ ។

[៤៦] គេន ទៅ បទ សមយោគ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សុត្តស្ស សាមណេវស្ស អង្គជាន់ អក្កហេសិ ។ តស្ស អសុចំ មុច្ចំ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ មេ ។ អាចត្តំ ភិក្ខុ សង្ឃាធិសេសស្ស អាចត្តំ មុត្តស្សន្តិ ។

[៤៧] គេន ទៅ បទ សមយោគ អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុ- ហោ ឡាហំ អង្គជាន់ បិដ្ឋេន្តស្ស អសុចំ មុច្ចំ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ មេ ។ អាចត្តំ ភិក្ខុ ន- មោទនាធិប្បាយស្សន្តិ ។ គេន ទៅ បទ សម- យោគ អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុហោ មោទនាធិប្បាយស្ស ឡាហំ អង្គជាន់ បិដ្ឋេន្តស្ស អសុចំ មុច្ចំ ។ មេ ។

គោលនយោបាយសង្គមសេដ្ឋកិច្ច វិស័យសេដ្ឋកិច្ច ហេតុផលផ្សេងៗ

[៤៨] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឱ្យអសុចំឃ្លាត ចេញ បានតាមការស្រាវជ្រាវសាមណេវមួយរូបថា វិសោធនសាម- ណេវ អ្នកច្នៃមកនេះ ចូរកាន់អង្គជាន់អញ្ញតរ ។ សាមណេវនោះ បានកាន់អង្គជាន់ភិក្ខុនោះ ។ អសុចំលេសភិក្ខុនោះពីឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុ នោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ មេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ អង្គឯងត្រូវតែចង្អុលសង្ស័យ លេសហើយ ។

[៤៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប បានចាប់អង្គជាន់សាមណេវដែល កំពុងផេកលក់ ។ អសុចំភិក្ខុនោះ ពីឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តី សង្ស័យ ។ មេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវតែចង្អុលសង្ស័យទៅលើសេចក្តី (ត្រូវតែ ត្រឹមតាមក្តីទុក្ខផ ។

[៥០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ត្រៀមត្រូវអង្គជាន់ដោយភ្លៅ ទាំង ពីរ អសុចំពីឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ មេ ។ ម្ចាស់ ភិក្ខុ មិនត្រូវតែចង្អុលសង្ស័យលើភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឱ្យអសុចំឃ្លាត ចេញ (តោះ) មេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឱ្យអសុចំឃ្លាត ចេញត្រៀមត្រូវអង្គជាន់ដោយភ្លៅទាំងពីរ អសុចំពីឃ្លាតចេញ ។ មេ ។

អសុចំ ឧ មុច្ចំ ។ វស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសំ
 ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាធិសេសស្ស អាបត្តិ
 ចុល្លទ្ធកយស្សាតិ ។

[៥៩] ភេទ ទោ បទ សមយេន អញ្ញតាស្ស
 ភិក្ខុនោ មុច្ចំ ឧ អង្គជានំ ចិឡេន្តស្ស អសុចំ មុច្ចំ ។
 វស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសំ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 ឧ ហេតុនាធិស្សាយស្សាតិ ។ ភេទ ទោ បទ សម-
 យេន អញ្ញតាស្ស ភិក្ខុនោ ហេតុនាធិស្សាយស្ស មុច្ចំ ឧ
 អង្គជានំ ចិឡេន្តស្ស អសុចំ មុច្ចំ ។ បេ ។ អសុចំ ឧ
 មុច្ចំ ។ វស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសំ ។ បេ ។ អនាបត្តិ
 ភិក្ខុ សង្ឃាធិសេសស្ស អាបត្តិ ចុល្លទ្ធកយស្សាតិ ។

[៦០] ភេទ ទោ បទ សមយេន អញ្ញតាស្ស
 ភិក្ខុនោ ហេតុនាធិស្សាយស្ស អាគាសេ កង្កិ
 កម្មេន្តស្ស អសុចំ មុច្ចំ ។ បេ ។ អសុចំ ឧ មុច្ចំ ។
 វស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសំ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្ឃាធិសេសស្ស អាបត្តិ ចុល្លទ្ធកយស្សាតិ ។

‘មានភិក្ខុ៖) អសុចំមិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាធិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុល្ល័យ ។

[៥៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ក្តាប់អង្គជានីយកណ្តាប់ដៃ
 អសុចំឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុ ដែលមិនមានបំណងចង់ឱ្យអសុចំឃ្លាតចេញ
 (នោះ) ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឱ្យអសុចំឃ្លាត
 ចេញ ក្តាប់អង្គជានីយកណ្តាប់ដៃ អសុចំឃ្លាតចេញ ។ បេ ។
 (មានភិក្ខុ៖) អសុចំមិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោមានសេចក្តីសង្ស័យ
 ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាធិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិ
 បុល្ល័យ ។

[៦០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឱ្យអសុចំឃ្លាត
 ចេញ ប្រឹងប៉ងព័ត៌មានឱ្យដឹងកាស អសុចំឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (មាន
 ភិក្ខុ៖) អសុចំមិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាធិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិបុល្ល័យ ។

[៦៤] តេន ចោ ពន សមយេន អញ្ញតាស្ស
 ភិក្ខុនោ កាយំ ឧបេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស
 កុត្តរ្ន្នំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ ទ-
 មោទនាធិប្បាយស្សាតិ ។ តេន ចោ ពន សមយេន
 អញ្ញតាស្ស ភិក្ខុនោ មោទនាធិប្បាយស្ស កាយំ
 ឧបេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។
 តស្ស កុត្តរ្ន្នំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្ខារិកសមស្ស អាចត្តិ មុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៦៥] តេន ចោ ពន សមយេន អញ្ញតា-
 ភិក្ខុ សារត្តោ មាតុតាមស្ស អន្តជានំ ឧបនិជ្ឈាយំ ។
 តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុត្តរ្ន្នំ អហោសិ ។ បេ ។
 អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ខារិកសមស្ស ទ ច ភិក្ខុវេ
 សារត្តោ មាតុតាមស្ស អន្តជានំ ឧបនិជ្ឈាយំ កតំ
 យោ ឧបនិជ្ឈាយេយ្យ អាចត្តិ ទុក្ខដស្សាតិ ។

[៦៦] តេន ចោ ពន សមយេន អញ្ញតា-
 រស្ស ភិក្ខុនោ មោទនាធិប្បាយស្ស កាលន្និដ្ឋំ
 អន្តជានំ បឋមេន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។

[៦៧] សម័យោនោធនំ ភិក្ខុមួយរូប ច្រើនមិតតតំពាយ អសុចិកំ
 ឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវ
 ភាចក្តីដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឱ្យអសុចិឃ្លាតចេញ (នោះ) ទេ ។
 សម័យោនោធនំ ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឱ្យអសុចិឃ្លាតចេញ (ច្រើនមិត
 តតំពាយ អសុចិកំឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (មានភិក្ខុៗ) អសុចិមិនឃ្លាត
 ចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវភាចក្តី
 សង្ខារិកសមស្ស ត្រូវតែត្រឹមតាមក្តីមុល្លច្ច័យ ។

[៦៨] សម័យោនោធនំ ភិក្ខុមួយរូប ត្រេកអរ សំឡូងមើលអង្គជាន់
 ហត្ថត្រាម ។ អសុចិភិក្ខុនោះឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ
 ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវភាចក្តីសង្ខារិកសមស្ស ម្ចាស់ភិក្ខុចាំឱ្យយ
 កែជាភិក្ខុមិនត្រេកអរ សំឡូងមើលអង្គជាន់ហត្ថត្រាមឡើយ ភិក្ខុណា
 សំឡូងមើល ភិក្ខុនោះត្រូវភាចក្តីទុក្ខដ ។

[៦៩] សម័យោនោធនំ ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឱ្យអសុចិឃ្លាត
 ចេញ ក៏បញ្ចូលអង្គជាន់ទៅនឹងប្រហោងជាន់ អសុចិកំឃ្លាតចេញ ។ បេ ។

អសុចំ ឧ មុច្ឆំ ។ តស្ស កុក្កុច្ឆំ អហោសំ ។ បេ ។
អនាចត្តំ ភិក្ខុ សង្ឃាធិសេសស្ស អាចត្តំ មុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៦៤] តេន ទោ បន សមយេន អញ្ញតាស្ស
ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស កេដ្ឋេន អន្តជានំ
យដ្ឋេន្ណស្ស អសុចំ មុច្ឆំ ។ បេ ។ អសុចំ ឧ មុច្ឆំ ។
តស្ស កុក្កុច្ឆំ អហោសំ ។ បេ ។ អនាចត្តំ ភិក្ខុ
សង្ឃាធិសេសស្ស អាចត្តំ មុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៦៥] តេន ទោ បន សមយេន អញ្ញតាស្ស
ភិក្ខុនោ បដិសោតេ ឧបាយន្តស្ស អសុចំ មុច្ឆំ ។
តស្ស កុក្កុច្ឆំ អហោសំ ។ បេ ។ អនាចត្តំ ភិក្ខុ
ឧមោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។ តេន ទោ បន សមយេន
អញ្ញតាស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស បដិសោតេ
ឧបាយន្តស្ស អសុចំ មុច្ឆំ ។ បេ ។ អសុចំ ឧ មុច្ឆំ ។
តស្ស កុក្កុច្ឆំ អហោសំ ។ បេ ។ អនាចត្តំ ភិក្ខុ
សង្ឃាធិសេសស្ស អាចត្តំ មុល្លច្ចយស្សាតិ ។

(មានភិក្ខុៗ) អសុចំមិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។
ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសិទ្ធិទំសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិមុល្លច្ចយ ។

[៦៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឱ្យអសុចំឃ្លាត
ចេញ បដុសអង្គជាកន្លែងកំណត់ឈើ អសុចំក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។
(មានភិក្ខុៗ) អសុចំមិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។
ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសិទ្ធិទំសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិមុល្លច្ចយ ។

[៦៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប គូសទឹកក្នុងទីប្រាសវ្យាទ័ត អសុចំ
ក៏ឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវ
អាចក្តីដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឱ្យអសុចំឃ្លាតចេញ (នោះ) ទេ ។
សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឱ្យអសុចំឃ្លាតចេញ គូសទឹក
ក្នុងទីប្រាសវ្យាទ័ត អសុចំក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (មានភិក្ខុៗ) អសុចំ
មិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវ
អាបត្តិសិទ្ធិទំសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិមុល្លច្ចយ ។

[៦៦] តេន ទោ មន សមយេន អញ្ញតាស្ស
 ភិក្ខុនោ ឧទញ្ញាលេ កំឡន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស
 កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 នមោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។ តេន ទោ មន សមយេន
 អញ្ញតាស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស ឧទញ្ញាលេ
 កំឡន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ឥល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៦៧] តេន ទោ មន សមយេន អញ្ញតាស្ស
 ភិក្ខុនោ ឧទតេ ទាវន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស
 កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 នមោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។ តេន ទោ មន សមយេន
 អញ្ញតាស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស ឧទតេ
 ទាវន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុច្ចិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ
 សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ឥល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៦៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប លេងទំកដែលមានល្បាប់
 អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 មិនត្រូវរកបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ (នោះ)
 ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាត
 ចេញ លេងទំកដែលមានល្បាប់ អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។
 (មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ
 ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវរកបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ (ត្រូវតែត្រឹមរក
 បត្តិឥល្លច្ចយ ។

[៦៧] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប សុខចុះទៅក្នុងទំក អសុចិ
 ក៏ឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 មិនត្រូវរកបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ (នោះ)
 ទេ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិឃ្លាតចេញ
 សុខចុះទៅក្នុងទំក អសុចិក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិ
 មិនឃ្លាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 មិនត្រូវរកបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ (ត្រូវតែត្រឹមរកបត្តិឥល្លច្ចយ ។

[៦៨] តេជ ទោ បទ សមយេន អញ្ញត្តស្ស ភិក្ខុនោ
 បុត្តាវធឿយំ ភិក្ខុន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អ-
 ហោសិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ នមោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។
 តេជ ទោ បទ សមយេន អញ្ញត្តស្ស ភិក្ខុនោ មោចនា-
 ធិប្បាយស្ស បុត្តាវធឿយំ ភិក្ខុន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។
 អសុចិ ន មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនា-
 បត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាធិសេសស្ស អាបត្តិ ជុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៦៩] តេជ ទោ បទ សមយេន អញ្ញត្តស្ស ភិក្ខុនោ
 ចោត្តារេន ចាវន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោ-
 សិ ។ បេ ។ អនាបត្តិ ភិក្ខុ នមោចនាធិប្បាយស្សាតិ ។
 តេជ ទោ បទ សមយេន អញ្ញត្តស្ស ភិក្ខុនោ មោចនា-
 ធិប្បាយស្ស ចោត្តារេន ចាវន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។
 អសុចិ ន មុច្ចិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អនា-
 បត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាធិសេសស្ស អាបត្តិ ជុល្លច្ចយស្សាតិ ។

[៧០] តេជ ទោ បទ សមយេន អញ្ញត្ត-
 ស្ស ភិក្ខុនោ មោចនាធិប្បាយស្ស វាលំតំ
 អន្តរាតិ បរេសន្តស្ស អសុចិ មុច្ចិ ។ បេ ។

[៦៨] សម័យនោឯង ភិក្ខុមួយរូប លេងកង់ផ្កា អសុចិកិរិយាត
 ចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិន
 ត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិកិរិយាតចេញ (នោះ) ទេ ។
 សម័យនោឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិកិរិយាតចេញ លេង
 កង់ផ្កាផ្កា អសុចិកិរិយាតចេញ ។ បេ ។ (មានភិក្ខុខ្លះ) អសុចិ
 មិនកិរិយាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាធិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិជុល្លច្ចយ ។

[៦៩] សម័យនោឯង ភិក្ខុមួយរូប សុទ្ធសៅក្នុងវិប្បយក
 អសុចិកិរិយាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឲ្យអសុចិកិរិយាតចេញ (នោះ)
 ទេ ។ សម័យនោឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិកិរិយាតចេញ
 សុទ្ធសៅក្នុងវិប្បយកអសុចិកិរិយាតចេញ ។ បេ ។ (មានភិក្ខុខ្លះ)
 អសុចិមិនកិរិយាតចេញ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
 មិនត្រូវអាបត្តិសង្ឃាធិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមអាបត្តិជុល្លច្ចយ ។

[៧០] សម័យនោឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឲ្យអសុចិកិរិយាត
 ចេញ ដាក់បញ្ចូលអង្គដាក់នៅក្នុងជីវ្យាចំ អសុចិកិរិយាតចេញ ។ បេ ។

ធរណីយោ ចរិយសង្ខារិសេសស្ស វិនិច្ឆ័យំ ពុទ្ធមនុស្សោបសាទំ

អសុចំ ធម្មំ ។ តស្ស កុត្តក្កំ អហោសំ ។ បេ ។ អនា-
បត្តិ កិក្ខុ សង្ខារិសេសស្ស អាបត្តិ ឥល្អច្ចយស្សាតំ ។

[៧១] តេន ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតាស្ស
កិក្ខុនោ មោទនាចិច្ចាយស្ស តន្តមំ អង្គជាតំ
ចរិសេន្តស្ស អសុចំ ធម្មំ ។ បេ ។ អសុចំ ធម្មំ
។ តស្ស កុត្តក្កំ អហោសំ ។ បេ ។ អនាបត្តិ
កិក្ខុ សង្ខារិសេសស្ស អាបត្តិ ឥល្អច្ចយស្សាតំ ។

[៧២] តេន ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតាស្ស
កិក្ខុនោ ឧទកេន អង្គជាតំ ឱសិក្ខន្តស្ស អសុចំ
ធម្មំ ។ តស្ស កុត្តក្កំ អហោសំ ។ បេ ។ អនាបត្តិ
កិក្ខុ ឧមោទនាចិច្ចាយស្សាតំ ។ តេន ទោ បទ
សមយេន អញ្ញាតាស្ស កិក្ខុនោ មោទនាចិច្ចាយស្ស
ឧទកេន អង្គជាតំ ឱសិក្ខន្តស្ស អសុចំ ធម្មំ
។ បេ ។ អសុចំ ធម្មំ ។ តស្ស កុត្តក្កំ អហោសំ
។ បេ ។ អនាបត្តិ កិក្ខុ សង្ខារិសេសស្ស អាបត្តិ
ឥល្អច្ចយស្សាតំ ។

ធរណីយោ ឧច្ចាទលេសទំ ។ វិនិច្ឆ័យំ អំពីការដាច់ចក្ខុនៃអង្គជាតិទៅក្នុងការដាច់នៃ

(មានភិក្ខុៗ) អសុចំមិនឃ្លាតចេញ ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ
។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ខារិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹម
អាបត្តិឥល្អច្ចយ ។

[៧១] សមីយោនោឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឱ្យអសុចំ
ឃ្លាតចេញ ដាក់បញ្ចូលអង្គជាតិទៅក្នុងគតំ អសុចំក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។
(មានភិក្ខុៗ) អសុចំមិនឃ្លាតចេញ ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ
។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ខារិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹម
អាបត្តិឥល្អច្ចយ ។

[៧២] សមីយោនោឯង ភិក្ខុមួយរូប ស្រាចអង្គជាតិដោយទំក
អសុចំក៏ឃ្លាតចេញ ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ
មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុដែលមិនមានបំណងចង់ឱ្យអសុចំឃ្លាតចេញ (នោះ)
ទេ ។ សមីយោនោឯង ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឱ្យអសុចំឃ្លាត
ចេញ ស្រាចអង្គជាតិដោយទំក អសុចំក៏ឃ្លាតចេញ ។ បេ ។
(មានភិក្ខុៗ) អសុចំមិនឃ្លាតចេញ ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ
។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ខារិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹម
អាបត្តិឥល្អច្ចយ ។

[៨៣] តេជ ចោ បទ សមយេន អញ្ញកាស្ស
 កំគុតោ មោចនាធិប្បាយស្ស សយេន អន្តជានំ
 យេដ្ឋន្តស្ស អសុចិ មុទ្ធំ ។ បេ ។ អសុចិ ន មុទ្ធំ ។
 តស្ស កុក្កុទ្ធំ អហោសិ ។ បេ ។ អនាចត្តិ កំគុ
 សដ្ឋានិសេសស្ស អាបត្តិ មុល្យចូយស្សាតិ ។

[៨៤] តេជ ចោ បទ សមយេន អញ្ញកាស្ស
 កំគុតោ មោចនាធិប្បាយស្ស អន្តជេន អន្តជានំ
 យេដ្ឋន្តស្ស អសុចិ មុទ្ធំ ។ តស្ស កុក្កុទ្ធំ អហោសិ
 កេទ្ធំ ធុ ចោ អហំ សដ្ឋានិសេសំ អាបត្តិ អាបន្នោតិ ។
 ភកវតោ ឯតមត្តំ អាណេចសិ ។ អាបត្តិ ភិក្ខុ
 អាបន្នោ សដ្ឋានិសេសន្តិ ។ តេជ ចោ បទ សមយេន
 អញ្ញកាស្ស កំគុតោ មោចនាធិប្បាយស្ស អន្តជេន
 អន្តជានំ យេដ្ឋន្តស្ស អសុចិ ន មុទ្ធំ ។ តស្ស កុក្កុទ្ធំ
 អហោសិ កេទ្ធំ ធុ ចោ អហំ សដ្ឋានិសេសំ អាបត្តិ
 អាបន្នោតិ ។ ភកវតោ ឯតមត្តំ អាណេចសិ ។ អនាចត្តិ
 កំគុ សដ្ឋានិសេសស្ស អាបត្តិ មុល្យចូយស្សាតិ ។

[៨៥] សម័យោនាឯនំ ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឱ្យអសុចិ
 ឃ្លាតចេញ ផ្តល់អង្គជាតាមទីផ្សារ អសុចិកំឃ្លាតចេញ ។ បេ ។ (មាន
 ភិក្ខុខ្លះ) អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ កំគុតោមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្ស័យទៅសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមតាមក្តីផ្តល់ឱ្យ ។

[៨៦] សម័យោនាឯនំ ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឱ្យអសុចិ
 ឃ្លាតចេញ ផ្តល់សម្ពត្តិអង្គនិមាជនី អសុចិកំឃ្លាតចេញ ។ កំគុតោ
 មានសេចក្តីសង្ស័យ ថាអញត្រូវអាបត្តិសង្ស័យទៅសេសហើយទេដឹង ។
 ក៏ក្រាបចូលដំណើរខ្លះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អង្គនិមាជនីត្រូវអាបត្តិសង្ស័យទៅសេសហើយ ។
 សម័យោនាឯនំ ភិក្ខុមួយរូប មានបំណងចង់ឱ្យអសុចិឃ្លាតចេញ ផ្តល់ស
 ម្ពត្តិអង្គនិមាជនី អសុចិមិនឃ្លាតចេញ ។ កំគុតោមានសេចក្តីសង្ស័យ
 ថាអញត្រូវអាបត្តិសង្ស័យទៅសេសហើយទេដឹង ។ ក៏ក្រាបចូលដំណើរខ្លះ
 ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះត្រាស់ថាម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិ
 សង្ស័យទៅសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមតាមក្តីផ្តល់ឱ្យ ។

ឧត្តយសង្ឃទំលេស

[៧៩] តេជ សមយេន ឡោ កកា សាវ័ន្តយំ
វិហាតំ ជេតវនំ អនាដមិល្ហំកស្ស អាហយេ ។ តេជ
ទោ បន សមយេន អាហស្មា ឧទាយំ អនត្ត
វិហាតំ ។ កស្សយស្មតោ វិហារោ អភ័រុចោ ហោតំ
នស្សន្តិយោ ចាសាធិកោ មាជ្ឈ តត្តា សមន្តា
បរិយាតារោ សុបញ្ញត្តំ មញ្ញប័បំ កិសិដ្ឋម្ពោហនំ
ចានិយំ បរិកាដនិយំ សុបដ្ឋិតំ បរិវេណំ សុសាម្មដ្ឋំ ។
តហ្វ បទុស្ស អាហស្មតោ ឧទាយិស្ស វិហារាបទុស្ស
អាហស្មត្ថំ ។ អញ្ញាតភេទិ ព្រាហ្មណោ សមជាមន្តិកោ
យេហយស្មា ឧទាយំ តេជុបសាដ្ឋមិ ឧបសាដ្ឋមិទ្ធ
អាហស្មត្ថំ ឧទាយំ ឯតនភេទ ឥន្ទាម មយំ កោតា
ឧទាយិស្ស វិហារំ មេត្តិកុដ្ឋំ ។ តេជហំ ព្រាហ្មណ
មេត្តស្សតិ អនាបុរណំ អាធាយ យធិតំ ឧទ្យានេត្វា
តាវនំ បណាមេត្តា វិហារំ ចារិសំ ។ សោចំ ទោ ព្រាហ្ម
ណោ អាហស្មតោ ឧទាយិស្ស ចិដ្ឋិតោ ចារិសំ ។ សាចំ
ទោ ព្រាហ្មណំ កស្ស ព្រាហ្មណស្ស ចិដ្ឋិតោ ចារិសំ ។
អនេហោ អាហស្មា ឧទាយំ ឯតតេ វាតនានេ វិវត្តោ

សង្ឃទំលេសទី ២

[៨០] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគ គង់នៅក្នុងវត្តរាជវត្ត
របស់អនាបិណ្ឌកស្សដ៏ជិតគ្រឿងសាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង ។ ទាយិកិកុដ្ឋិ
មានអាយុ សម្រេចអាយុបរវេនក្នុងវិព្រ ។ លំនៅទាយិកិកុដ្ឋិមានអាយុ
នោះ ល្អគួរឲ្យចង់មើល គួរឲ្យជ្រេថ្វា មានបន្ទប់ទាំងក្នុង មានរបៀងផ្សំវិញ
វិគ្រាំងក្នុងក្នុងយក្សបិណ្ឌ ទឹកសម្រាប់ធាន់ទឹកសម្រាប់ច្រីប្រាស
ក៏ដ្ឋម្តងទុកស្រួល ទាំងទីបរិវេណសោតក៏បាសាវត្ថីស្អាត ។ មាន
មនុស្សជាច្រើននាក់ ដែលត្រូវការមើលលំនៅរបស់ទាយិកិកុដ្ឋិមានអាយុ
ក៏តែងតែមកមើល ។ (កាលនោះ) មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់នាំប្រពន្ធចូលទៅ
រកទាយិកិកុដ្ឋិមានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយនឹងទាយិ
កុដ្ឋិមានអាយុថា យើងខ្ញុំចង់មើលលំនៅរបស់លោកម្ចាស់ទាយិ ។ ទាយិ
ក៏និយាយតបថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ បើដូច្នោះ អ្នកចូលមើលចុះ (ថាហើយ)
ក៏កាន់កូនសោរ ដកតម្កល់ហើយប្រាសចុះចូរ ចូលទៅកាន់កុដ្ឋិលំនៅ ។
ឯព្រាហ្មណ៍នោះឯង ក៏ដើរចូលទៅតាមគ្រាយទាយិដ៏មានអាយុទៅ ។
ចំណែកទាំងនាងព្រាហ្មណ៍នោះឯង ក៏ដើរចូលតាមគ្រាយព្រាហ្មណ៍
នោះទៅ ។ ព្រាហ្មនោះឯង ទាយិដ៏មានអាយុ ក៏បើកបន្ទប់កន្លែងនោះ

ឯកទេស វាគ្គនាម ធម្មតោ កត្តំ អនុបកត្តា
 ចំដុំគោ អាគត្តា វស្សា ព្រាហ្មណ៍យា អន្តបង្គំ
 ចកមសី ។ អនុទោ សោ ព្រាហ្មណោ អាយស្មតា
 ឧបាសិទ្ធ សន្តិ ចដិសន្តាទិដ្ឋា អតមាសី ។
 អនុទោ សោ ព្រាហ្មណោ អត្តមនោ អត្តមនកំចំ
 ចំដ្ឋាសី ឧឡាហ ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា
 យេ ឥមេ ឯកទេស អរហន្តា វិហារន្តិ កវិចិ ឧទាយិ ឧឡាហ
 យោ ឯកទេស អរហន្តា វិហារន្តិ ។ ឯក កុត្ត សា ព្រាហ្មណ៍
 នំ ព្រាហ្មណំ ឯកទេសេន ឧទេសោ វស្សា ឧឡាហ
 យាថេ វេ ត្ថំ អន្តបង្គំ ចកមសី ឯកទេស យេ
 សមណា ឧទាយិ អន្តបង្គំ ចកមសីនិ ។
 អនុទោ សោ ព្រាហ្មណោ ឧឡាយនិ ជិយនិ វិហារនិ
 អនុដ្ឋានោ ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយា ធុស្សីលា
 មុសាភនិទោ ឥមេ ហិ នាម ធម្មចារិទោ សមចារិទោ
 ព្រហ្មចារិទោ សច្ចភនិទោ សិលវត្តោ កល្យាណ-
 ធម្មា ចដិដាធិស្សន្តិ ធម្មំ ឥមសំ សាបញ្ញំ

ចំបង្គំចកវិទ្យន្ត្រះ ដើរត្រូវនិកាយបង្កប់ហើយមកដល់ក្រោយខ្លួនហើយ ក៏
 ស្លាប់អវិជ្ជាបរយក្នុងដំណើរព្រាហ្មណ៍នោះ ។ គ្រានោះឯងព្រាហ្មណ៍
 នោះនិយាយសរយជាមួយនឹងទាយដ៏មានអាយុ ហើយក៏លាទៅ ។
 លំដាប់តមក ព្រាហ្មណ៍នោះទេព្យចិត្ត ក៏បញ្ចេញវិចារាមសេចក្តីទេព្យ
 ចិត្តថា ពួកសមណដែលនៅក្នុងព្រាហ្មណ៍នោះ សុខសិរី
 តែពួកសមណ ជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រថ្មីថ្មីណាស់ លោក
 ទាយដែលនៅក្នុងព្រាហ្មណ៍នោះ លោកទាយដ៏ចម្រើនក៏
 ថ្កុំថ្កើនដែរ ។ កាលបើព្រាហ្មណ៍ពោលពាក្យសរសើរយ៉ាងនេះហើយ នាង
 ព្រាហ្មណ៍នោះទាន់ពេលពាក្យនេះនឹងព្រាហ្មណ៍នោះថា សេចក្តីថ្កុំថ្កើន
 របស់លោកទាយនោះមានគំណា (ឥតមានថ្កុំថ្កើនអ្វី) ខ្ញុំមន្តស្លាប់
 អវិជ្ជាបរយក្នុងដំណើរនិយាយ សមណលោកទាយ ក៏ស្លាប់អវិជ្ជា
 បរយក្នុងដំណើរនិយាយនោះដែរ ។ គ្រានោះឯងព្រាហ្មណ៍នោះនិយាយ
 ពោលពេលនោះថា សមណជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រពួកនេះ
 មិនមានខ្មាស ជាមនុស្សទ្រុស្តសីល តែនិពោលពាក្យមុសា
 ព្រោះសមណអម្បាលនេះ ប្តេជ្ញាខ្លួនថា យើងសុខតែជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌
 ប្រព្រឹត្តស្ម័គ្រ ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចារ្យ ពោលនៃពាក្យសក្យ ជាអ្នកមានសីល
 មានធម៌ល្អ (ឥឡូវនេះ) លាមញ្ញត្តកាលរបស់សមណពួកនេះមិនមានទេ

ឧត្តំ ឥមេសំ ព្រហ្មញ្ញំ ឧត្តំ ឥមេសំ សាមញ្ញំ ឧត្តំ
 ឥមេសំ ព្រហ្មញ្ញំ កុរោ ឥមេសំ សាមញ្ញំ កុរោ
 ឥមេសំ ព្រហ្មញ្ញំ អបគតា ឥមេ សាមញ្ញា អបគតា
 ឥមេ ព្រហ្មញ្ញា កង់ ហំ ឆាម សមណោ ឧបាយិ
 មម ករិយាយ អន្តមង្គលំ បកមសិស្សតិ ឧ ហំ
 សញ្ញា កុលគ្គិហំ កុលជីតាហំ កុលកុមារិហំ
 កុលសុណ្ណាហំ កុលនាសិហំ អាភមំ វ វិហារំ
 វ កង្កំ សាច ហំ កុលគ្គិយោ កុលជីតាយោ
 កុលកុមារិកាយោ កុលសុណ្ណាយោ កុលនាសិយោ
 អាភមំ វ វិហារំ វ កង្កេយ្យំ តាបិ សមណក
 សក្យបុត្តិយោ ធូសេយ្យន្តិ ។ អស្សាសំ ចោ
 ភិក្ខុ តស្ស ព្រាហ្មណស្ស ឧជ្ឈាយន្តស្ស ជ័យន្តស្ស
 វិចារេន្តស្ស ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បជ្ជា សង្កដា
 លដ្ឋិយោ កុក្កុក្កា សំត្វាគាមា តេ ឧជ្ឈាយន្តិ
 ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កង់ ហំ ឆាម អាយស្មា ឧបាយិ

ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណពួកនេះមិនមានទេ សាមញ្ញគុណរបស់សមណ
 ពួកនេះវិសាសហើយ ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សមណពួកនេះវិសាសអស់ហើយ
 សាមញ្ញគុណរបស់សមណពួកនេះមានពីណា ព្រហ្មញ្ញគុណរបស់សម
 ណពួកនេះមានពីណា សមណពួកនេះយោគផុតចាកសាមញ្ញគុណអស់
 ហើយ សមណពួកនេះយោគផុតចាកព្រហ្មញ្ញគុណអស់ហើយ ដូចយ៉ាង
 សមណវណ្ណៈ ។ ពាយិ ហិមស្តាបអវិជ្ជុលអវយវត្ថុចង់របស់ភិក្ខុយាអញ្ជាចា
 ហើយ ពួកស្រីកង់ត្រកូល^(១) ជីតារបស់ត្រកូល កុមាររបស់ត្រកូល ស្រ្តីជា
 កូនច្រណែនរបស់ត្រកូល ទាសិរបស់ត្រកូលទាំងឡាយ ម្តេចនឹងហ៊ានទៅ
 កាន់អាភម្មវិហារបាន ព្រោះថា បើពួកស្រីកង់ត្រកូល ជីតារបស់ត្រកូល
 កុមាររបស់ត្រកូល ស្រ្តីជាកូនច្រណែនរបស់ត្រកូល ទាសិរបស់ត្រកូលទាំង
 ឡាយទំទៅកាន់អាភម្មវិហារ មុនជាសមណទាំងឡាយដក់កូនចៅព្រះពុទ្ធ
 ជាសក្យបុត្រនឹងប្រទុស្តចំពោះស្រ្តីទាំងអម្បាលនោះមិនទាន់ ។ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយ ក៏បានព្យាបាលក្នុងព្រាហ្មណ៍ពាលវាសាវៀលនុន្តិយាយាជិម
 (នោះ)។ ភិក្ខុទាំងឡាយឯណា ដែលមានសេចក្តីជ្រាបដឹង ជាអ្នកសង្គ្រាម
 មានសេចក្តីអៀនគ្នាសម្រែកនិវាសន៍បាប ពេញដ៏ក្នុងនិការសក្យ ភិក្ខុអម្បាល
 នោះ ក៏ពោលវាស ក្នុងនិវាសថា ភិក្ខុវណ្ណៈពាយិដ៏មានកាយ

• ស្រ្តីជាម្ចាស់ផ្ទះ ឬស្រ្តីបេតិកភ័យ ។

កាយសំសត្តំ សមាបដ្ឋេយ្យ ហត្ថក្កាហំ វា វេណិ-
ក្កាហំ វា អញ្ញាតស្ស វា អញ្ញាតស្ស វា អង្គស្ស ។
បរាបសនំ សង្ឃារិសេសោតិ ។

[៧៦] យោ មធាតិ យោ យាដិសោ ។ មេ ។
ភិក្ខុតិ ។ មេ ។ អយំ ឥវេស្មំ អន្តេ អជិយ្យតោ
ភិក្ខុតិ ។ ឱត្ថំល្លោក ធាម សារត្តោ អបេត្តាវា
បដិពដ្ឋង្គិតា ។ វិបរិណាតន្តិ រត្តំបំ ចិត្តំ វិបរិណាតំ
ធុដ្ឋំបំ ចិត្តំ វិបរិណាតំ ឫដ្ឋំបំ ចិត្តំ វិបរិណាតំ អបិច
រត្តំ ចិត្តំ ឥវេស្មំ អន្តេ អជិយ្យតំ វិបរិណាតន្តិ ។
ហត្ថកាមោ ធាម មនុស្សត្ថិ ធន យត្ថិ ធន បេតិ
ធន តិរច្ឆានកតា អន្តមសោ តនេហុជាតាបិ ធាវកា
មកេវ មហន្តកវិ^១ ។ សទ្ធិន្តំ ឯតតោ ។ កា-
យសំសត្តំ សមាបដ្ឋេយ្យតិ អជ្ឈាបារា វុច្ចតិ ។
ហត្ថោ ធាម តប្បុរំ ឧបាទាយ យាវ អក្កនទា ។

១ ខ. ម បញ្ចូល ។

ខោចាបំដក្តិ ចាប់ដក្តិសត្តំ ឬស្តាបកវិជ្ជាសមយវគ្គីវណា ។ ក្តិ ភិក្ខុ
ខោត្រីកាបក្តិសន្ធិទិសេស ។

[៧៦] ត្រីកាត្រីកា ណាមួយ សេចក្តីថា ឯណា គឺថា ដូចជា
ឯណា ។ មេ ។ ត្រីកាត្រីកា ភិក្ខុ ។ មេ ។ ភិក្ខុដែលបានបរិម្រា
បេសម្បទាដោយព្យាបាលក្នុងកម្មវិធីត្រីកា គឺជាគតសំដៅយកឱ្យ
ឈ្មោះថាភិក្ខុ អង្គអន្តរេ ។ ភិក្ខុដែលត្រឹមត្រូវ មានសេចក្តីអាចារ្យ
កាលយមានចិត្តប្រតិច័ទ្ធ ហៅថា (ភិក្ខុ) គឺជាមកត្របសន្តិកំហើយ ។
ត្រីកាត្រីកា វិប្រែប្រួលហើយ សេចក្តីថា ចិត្តដែលត្រឹមត្រូវកំហៅ
ថា វិប្រែប្រួលហើយ ចិត្តដែលទិវិ កំហៅថាវិប្រែប្រួលហើយ ចិត្ត
ដែលវិទ្យុត កំហៅថា វិប្រែប្រួលហើយ ប៉ុន្តែក្នុងអន្តរេ គឺជាគត
សំដៅយកចិត្តដែលត្រឹមត្រូវ ឱ្យឈ្មោះថា ចិត្តវិប្រែប្រួលហើយ ។
មនុស្សសិ ហៅថា មាតុត្រាម ឯយស្សសិ ប្រេតសិ សត្វតិប្បោតញ្ចិ
បំនោហៅថា មាតុត្រាមទេ (ក្នុងសីលធម៌នេះ) ដោយហេតុថាខោចា
ក្មេងស្រីស្នេហ៍ភិក្ខុនិព្វេនោះ កំហៅថា មាតុត្រាមវេ មិនបាច់ពេល
ដល់ស្រីដែលចំណង់ពោះទេ ។ ត្រីកាត្រីកា ឬយអន្តិ គឺជាមួយ
គ្នា ។ សេចក្តីប្រព្រឹត្តល្មើស គឺជាគតហៅថា ធម្មវិជ្ជាសមយវគ្គីវណា
កាយសំសត្តំ ។ សំរេប្រទេសរាប់តាំងពីត្រីមុខដល់ដកបដល់ចុងត្រចក

វេលា ជាម ឥន្ទ្រគេសា ក ឥន្ទ្រមិស្សា ក មា-
 ណមិស្សា ក ហិរញ្ញមិស្សា ក ឥន្ទ្រមិស្សា ក
 ឥន្ទ្រមិស្សា ក មណិមិស្សា ក ។ អង្គ ជាម
 បាតុញ្ច វេលាញ្ច មេត្តា អវសេស អង្គ ជាម ។

[៧៧] អាមសថា មកមសថា ឱមសថា ឧប្បសថា
 ឱលង្គថា ឧលង្គថា អាគន្ធិថា បដិកន្ធិថា
 អភិវិក្កន្តថា អភិវិក្កន្តថា កហាលំ ធុបទន្តំ ។

[៧៨] អាមសថា ជាម អាមដ្ឋមត្តា ។ មក-
 មសថា ជាម កតោ វិលោ ធុ សម្លោមថា ។
 ឱមសថា ជាម មេត្តា ឱលង្គថា ។ ឧប្បសថា
 ជាម ឧត្តំ ឧត្តារណា ។ ឱលង្គថា ជាម មេត្តា
 ឱលង្គថា ។ ឧលង្គថា ជាម ឧត្តំ ឧត្តារណា ។
 អាគន្ធិថា ជាម អាគន្ធិថា ។ បដិកន្ធិថា ជាម
 បដិកន្ធិថា ។ អភិវិក្កន្តថា ជាម អង្គ
 កហាញ្ច វិក្កន្តថា^(១) ។ អភិវិក្កន្តថា ជាម កេណិ
 សហា វិក្កន្តថា ។ កហាលំ ជាម កហាតមន្តំ ។
 ធុបទំ ជាម ធុដ្ឋមត្តំ ។

១ ឧ. ប វិក្កន្តថា ។

ហៅថា វេ ។ សក់សុទ្ធក្តី សក់លាយដោយឥន្ទ្រក្តី លាយដោយ
 ថ្នាក់ប្រសិទ្ធក្តី លាយដោយប្រាសក្តី លាយដោយមាសក្តី លាយដោយ
 រក្សាត្រក្តី លាយដោយវេលាក្តី ហៅថា ផ្ចិតសក់ ។ គ្រឿងពាក្យថា
 អវយវ (នោះ) គឺ សិរីវិសេស លើកវេលាវិសេសផ្ចិតសក់ចេញ
 ហៅថា អវយវ ។

[៧៩] (ប្រភេទ ១២ យ៉ាង) គឺ កិរិយាស្វាប អវិជ្ជា ស្វាបចុះ
 ស្វាបឡើង ផុតចុះ ឆ្វេងឡើង ខាងមក ខាងច្រើន ចាប់សន្តិក
 ចាប់ល្បួច កាន់ កាត់ ។

[៨០] កិរិយាគ្រាន់តែល្បួចកាត់ ហៅថា ស្វាប ។ កិរិយា
 ស្វាបបង្កើតខាងនេះខាងនោះ ហៅថា អវិជ្ជា ។ កិរិយាពាល់ចុះ
 គ្រាម ហៅថា ស្វាបចុះ ។ កិរិយាពាល់ខាងលើ ហៅថា ស្វាប
 ឡើង ។ កិរិយាចាប់បង្កប់គ្រាម ហៅថា ផុតចុះ ។ កិរិយា
 ចាប់គ្នាខាងលើ ហៅថា ឆ្វេងឡើង ។ កិរិយាខាងមកហៅ
 ថា ខាងមក ។ កិរិយាបង្កើតច្រើន (ខាងច្រើនគ្រាម) ហៅថា ខាង
 ច្រើន ។ កិរិយាចាប់អវយវហើយប្រែប្រួលល្បួច ហៅថា ចាប់សន្តិក ។
 កិរិយាអ្វៀង គាប រលាយអវយវណាមួយ ហៅថា ចាប់ល្បួច ។
 កិរិយាគ្រាន់តែចាប់ ហៅថា កាន់ ។ កិរិយាបំប្លែង ហៅថា កាត់ ។

ធរណីយោ ទុតិយសង្ឃាទិសេសស្ស បទវាជនីយេ ភិក្ខុបេយ្យោលា

[៧៩] សង្ឃាទិសេសោតំ សាវេន្តោ ភិក្ខុ
អាមត្តិយា ។ បេ ។ កេនបិ វុច្ចតិ សង្ឃាទិសេសោតំ ។

[៨០] ឥត្ថិ ច ហោតិ ឥត្ថិសញ្ញំ សាវេន្តោ ច
ភិក្ខុ ច ទំ ឥត្ថិយា កាយេន កាយំ អាមសតិ
បរាមសតិ ធិមសតិ ឧម្មសតិ ទិលដ្ឋតិ ទល្យដ្ឋតិ
អាគឡតិ បដិកឡតិ អភិវិក្កត្តាតិ អភិវិប្បជ្ឈេតិ
កណ្តាតិ ធុមតិ អាមត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
ឥត្ថិ ច ហោតិ វេមតិកោ សាវេន្តោ ច ភិក្ខុ ច
ទំ ឥត្ថិយា កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។
បេ ។ កណ្តាតិ ធុមតិ អាមត្តិ វុល្លច្ចយស្ស ។
ឥត្ថិ ច ហោតិ បណ្ឌាកសញ្ញំ សាវេន្តោ ច ភិក្ខុ
ច ទំ ឥត្ថិយា កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ
។ បេ ។ កណ្តាតិ ធុមតិ អាមត្តិ វុល្លច្ចយស្ស ។ ឥត្ថិ
ច ហោតិ បុរិសសញ្ញំ សាវេន្តោ ច ភិក្ខុ ច ទំ ឥត្ថិ-
យា កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។

ធរណីយោ សង្ឃាទិសេសទំ ២ បទវាជនីយេ ទំយាយវិភិក្ខុបេយ្យោលា

[៧៩] ត្រីវិភាស្យថា សង្ឃាទិសេស (សេចក្តីក្នុងបេយ្យោលា
ខាងអធិប្បាយក្នុងសង្ឃាទិសេសទី ១ រដ្ឋបាលីយ) ។

[៨០] មនុស្សស្រីពិត ភិក្ខុសំគាល់ថាជាស្រី មានសេចក្តីត្រេកអរ
ក៏យកកាយ (ឧទ) ស្តាប អវិជ្ជល ស្តាបចុះ ស្តាបឡើង ដុបចុះ
ឡើងឡើង ទាញមក ទាញត្រឡប់ ចាប់សន្តត់ ចាប់រាជ្ជប កាន់
ពាល់ កាយស្រីនោះ ត្រូវអាមត្តិសង្ឃាទិសេស ។ មនុស្សស្រីពិត
តែភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្តាប អវិជ្ជល ។ បេ ។
កាន់ ពាល់ កាយស្រីនោះ ត្រូវអាមត្តិវុល្លច្ចយ ។ មនុស្សស្រីពិត
ភិក្ខុសំគាល់ថាខ្មោច ត្រេកអរ ក៏យកកាយ ស្តាប អវិជ្ជល ។ បេ ។
កាន់ ពាល់ កាយស្រីនោះ ត្រូវអាមត្តិវុល្លច្ចយ ។ មនុស្សស្រីពិត
តែភិក្ខុសំគាល់ថាប្រុស ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្តាប អវិជ្ជល ។ បេ ។

ឥន្ទ្រាភិ ធុបតិ អាបត្តិ ធុល្អត្ថយស្ស ។ ឥត្ថិ ច ហោតិ
 តិវ្រាណគតសញ្ញិ សារត្តា ច ភិក្ខុ ច ធំ ឥត្ថិយោ
 កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 ឥន្ទ្រាភិ ធុបតិ អាបត្តិ ធុល្អត្ថយស្ស ។ បណ្ឌិតោ
 ច ហោតិ បណ្ឌិតសញ្ញិ សារត្តា ច ភិក្ខុ ច ធំ
 បណ្ឌិតស្ស កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ
 ។ បេ ។ ឥន្ទ្រាភិ ធុបតិ អាបត្តិ ធុល្អត្ថយស្ស ។
 បណ្ឌិតោ ច ហោតិ បរមតិកោ សារត្តា ច
 ភិក្ខុ ច ធំ បណ្ឌិតស្ស កាយេន កាយំ
 អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ ឥន្ទ្រាភិ ធុបតិ
 អាបត្តិ ធុត្ថន្តស្ស ។ បណ្ឌិតោ ច ហោតិ
 បរិបសញ្ញិ សារត្តា ច ភិក្ខុ ច ធំ បណ្ឌិតស្ស
 កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 ឥន្ទ្រាភិ ធុបតិ អាបត្តិ ធុត្ថន្តស្ស ។ បណ្ឌិតោ ច
 ហោតិ តិវ្រាណគតសញ្ញិ សារត្តា ច ភិក្ខុ ច ធំ
 បណ្ឌិតស្ស កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ
 ។ បេ ។ ឥន្ទ្រាភិ ធុបតិ អាបត្តិ ធុត្ថន្តស្ស ។ បណ្ឌិតោ ច

ភាវំ ពាលំ កាយសិរោនោ ត្រៃភាបត្តិធុល្អត្ថយ ។ មនុស្សសិរោត តែភិក្ខុ
 សំគាល់ថាជាសត្វតិរច្ឆាន ត្រៃភាវ កំយកកាយស្លាប អវិជ្ជល ។ បេ ។
 ភាវំ ពាលំ កាយសិរោនោ ត្រៃភាបត្តិធុល្អត្ថយ ។ មនុស្សឡើយភិក្ខុ
 សំគាល់ថាជាឡើយ ត្រៃភាវ កំយកកាយស្លាប អវិជ្ជល ។ បេ ។ ភាវំ
 ពាលំ កាយមនុស្សឡើយនោ ត្រៃភាបត្តិធុល្អត្ថយ ។ មនុស្សឡើយភិក្ខុ
 តែភិក្ខុសង្ឃឡើយ ត្រៃភាវ កំយកកាយ ស្លាប អវិជ្ជល ។ បេ ។ ភាវំ
 ពាលំ កាយមនុស្សឡើយនោ ត្រៃភាបត្តិធុក្កដ ។ មនុស្សឡើយភិក្ខុ
 តែភិក្ខុសំគាល់ថាប្រស ត្រៃភាវ កំយកកាយស្លាប អវិជ្ជល ។ បេ ។
 ភាវំ ពាលំ កាយមនុស្សឡើយនោ ត្រៃភាបត្តិធុក្កដ ។ មនុស្ស
 ឡើយភិក្ខុ តែភិក្ខុសំគាល់ថាសត្វតិរច្ឆាន ត្រៃភាវ កំយកកាយ ស្លាប
 អវិជ្ជល ។ បេ ។ ភាវំ ពាលំ កាយមនុស្សឡើយនោ ត្រៃភាបត្តិធុក្កដ ។

ធរណសូត្រ សង្ឃទិសេសស្ស បទដកខ្មែរ វិញ្ញេយ្យសូត្រ

ហោតិ ឥន្ទ្រិយសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ទំ ចណ្ឌាគស្ស
 កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 គណ្ណាតិ ធុបតិ អាមត្ថំ ធុក្កជស្ស ។ បុរិសោ ច
 ហោតិ បុរិសសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ទំ បុរិសស្ស
 កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 គណ្ណាតិ ធុបតិ អាមត្ថំ ធុក្កជស្ស ។ បុរិសោ ច
 ហោតិ វេមតិកោ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ទំ បុរិសស្ស
 កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 គណ្ណាតិ ធុបតិ អាមត្ថំ ធុក្កជស្ស ។ បុរិសោ ច
 ហោតិ តិរច្ឆានតតសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ទំ
 បុរិសស្ស កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 គណ្ណាតិ ធុបតិ អាមត្ថំ ធុក្កជស្ស ។ បុរិសោ ច
 ហោតិ ឥន្ទ្រិយសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ទំ បុរិសស្ស
 កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 គណ្ណាតិ ធុបតិ អាមត្ថំ ធុក្កជស្ស ។ បុរិសោ ច ហោតិ
 បណ្ឌាកសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ទំ បុរិសស្ស
 កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។

ធរណសូត្រ សង្ឃទិសេសទី ២ បទដកខ្មែរ វិញ្ញេយ្យសូត្រ

មនុស្សឡើយពិត តែភិក្ខុសំគាល់ជាស្រី ត្រេកអរ កំយកកាយ ស្លាប
 អវិជ្ជល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយមនុស្សឡើយនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជ ។
 មនុស្សប្រុសពិត ភិក្ខុសំគាល់ជាប្រុស ត្រេកអរ កំយកកាយ ស្លាប
 អវិជ្ជល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយប្រុសនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជ ។ មនុស្ស
 ប្រុសពិត តែភិក្ខុសង្ឃឡើយ ត្រេកអរ កំយកកាយ ស្លាប អវិជ្ជល ។ បេ ។
 កាន់ ពាល់ កាយប្រុសនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជ ។ មនុស្សប្រុសពិត
 តែភិក្ខុសំគាល់ជាសត្វតិរច្ឆាន ត្រេកអរ កំយកកាយ ស្លាប អវិជ្ជល
 ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយប្រុសនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជ ។ មនុស្ស
 ប្រុសពិត តែភិក្ខុសំគាល់ជាស្រី ត្រេកអរ កំយកកាយស្លាប អវិជ្ជល
 ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយប្រុសនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជ ។ មនុស្សប្រុសពិត
 តែភិក្ខុសំគាល់ជាឡើយ ត្រេកអរ កំយកកាយស្លាប អវិជ្ជល ។ បេ ។

កណ្តាល ធុបតិ អាមត្តិ ធុត្តជស្ស ។ តិរច្ឆានកតោ ច
 ហោតិ តិរច្ឆានកតសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ឯ
 តិរច្ឆានកតស្ស កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ
 ។ បេ ។ កណ្តាល ធុបតិ អាមត្តិ ធុត្តជស្ស ។
 តិរច្ឆានកតោ ច ហោតិ វេមតិកោ សារត្តោ
 ច ភិក្ខុ ច ឯ តិរច្ឆានកតស្ស កាយេន កាយំ
 អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្តាល ធុបតិ អាមត្តិ
 ធុត្តជស្ស ។ តិរច្ឆានកតោ ច ហោតិ ឥត្ថិសញ្ញា
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ឯ តិរច្ឆានកតស្ស កាយេន
 កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្តាល
 ធុបតិ អាមត្តិ ធុត្តជស្ស ។ តិរច្ឆានកតោ ច ហោតិ
 បណ្តាសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ឯ តិរច្ឆានកតស្ស
 កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 កណ្តាល ធុបតិ អាមត្តិ ធុត្តជស្ស ។ តិរច្ឆានកតោ ច
 ហោតិ មុវិសសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ឯ
 តិរច្ឆានកតស្ស កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ
 ។ បេ ។ កណ្តាល ធុបតិ អាមត្តិ ធុត្តជស្ស^(១) ។

១ ពិញ្ញា បដិ ១. ២. ហេតុបទ ធម្មបទ ១. ហេតុ ១. ហេតុ ១.

កតំ ពាលំ កាយប្រិសរោត្ត ត្រូវអាមត្តិទុក្ខ ។ សត្វតិរច្ឆានឈ្មោល
 ពិត តិរច្ឆានសំគាល់ថាសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល ត្រេកអរ កិរិយកាយស្លាប
 អង្រែល ។ បេ ។ កតំ ពាលំ កាយសត្វតិរច្ឆាននោះ ត្រូវអាមត្តិ
 ទុក្ខ ។ សត្វតិរច្ឆានឈ្មោលពិត តែតិរច្ឆានស្វ័យ ត្រេកអរ កិរិយក
 កាយ ស្លាប អង្រែល ។ បេ ។ កតំ ពាលំ កាយសត្វតិរច្ឆាននោះ
 ត្រូវអាមត្តិទុក្ខ ។ សត្វតិរច្ឆានឈ្មោលពិត តែតិរច្ឆានសំគាល់ថាមនុស្សស្រី
 ត្រេកអរ កិរិយកាយស្លាប អង្រែល ។ បេ ។ កតំ ពាលំ កាយសត្វ
 តិរច្ឆានឈ្មោលនោះ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខ ។ សត្វតិរច្ឆានឈ្មោលពិត តែតិរច្ឆាន
 សំគាល់ថាខ្មែរ ត្រេកអរ កិរិយកាយ ស្លាប អង្រែល ។ បេ ។
 កតំ ពាលំ កាយសត្វតិរច្ឆានឈ្មោលនោះ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខ ។ សត្វ
 តិរច្ឆានឈ្មោលពិត តែតិរច្ឆានសំគាល់ថាមនុស្សប្រុស ត្រេកអរ កិរិយក
 កាយស្លាប អង្រែល ។ បេ ។ កតំ ពាលំ កាយសត្វតិរច្ឆាននោះ
 ត្រូវអាមត្តិទុក្ខ ។

ក្រោយពេល ទុតិយសង្ឃាទិសេសស្ស បរាជន៍យេ ទ្រព្យភាគី

(៨០) ទ្រ ឥត្ថិយោ ទ្ធិន្ទំ ឥត្ថិយំ ឥត្ថិសុត្ថិ
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ចំ ទ្ធិន្ទំ ឥត្ថិយំ កាយេន
 កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ
 ទុបតិ អាបត្ថិ ទ្ធិន្ទំ សង្ឃាទិសេសានំ ។ ទ្រ
 ឥត្ថិយោ ទ្ធិន្ទំ ឥត្ថិយំ វេមតិកោ សារត្តោ ច ភិក្ខុ
 ច ចំ ទ្ធិន្ទំ ឥត្ថិយំ កាយេន កាយំ អាមសតិ
 បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ទុបតិ អាបត្ថិ ទ្ធិន្ទំ
 ឥស្សត្ថយានំ ។ ទ្រ ឥត្ថិយោ ទ្ធិន្ទំ ឥត្ថិយំ បណ្ឌិត-
 សញ្ញា ។ បេ ។ ទ្រ ឥត្ថិយោ ទ្ធិន្ទំ ឥត្ថិយំ បុរិសសញ្ញា
 ។ បេ ។ ទ្រ ឥត្ថិយោ ទ្ធិន្ទំ ឥត្ថិយំ វិច្ឆារនកតសញ្ញា
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ចំ ទ្ធិន្ទំ ឥត្ថិយំ កាយេន
 កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ
 ទុបតិ អាបត្ថិ ទ្ធិន្ទំ ឥស្សត្ថយានំ ។ ទ្រ បណ្ឌិត-
 កា ទ្ធិន្ទំ បណ្ឌិតានំ បណ្ឌិតសញ្ញា សារត្តោ ច
 ភិក្ខុ ច ចំ ទ្ធិន្ទំ បណ្ឌិតានំ កាយេន កាយំ
 អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ទុបតិ
 អាបត្ថិ ទ្ធិន្ទំ ឥស្សត្ថយានំ ។ ទ្រ បណ្ឌិតា

ក្រោយពេល សង្ឃាទិសេសទី ២ បរាជន៍យេ ចំណាយអំពីស្រីពិរោគជាដើម

(៨១) ស្រីពិរោគ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាស្រីពិរោគ គ្រេកអរ
 ក៏យកកាយស្លាប អវ័ន្តល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយស្រីពិរោគ
 នោះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេសពីរ ។ ស្រីពិរោគ ភិក្ខុសង្ឃឹមចំពីស្រី
 ពិរោគ គ្រេកអរ ក៏យកកាយស្លាប អវ័ន្តល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់
 កាយស្រីពិរោគនោះ ត្រូវអាបត្តិឥស្សត្ថយពីរ ។ ស្រីពិរោគ ភិក្ខុ
 សំគាល់ស្រីពិរោគថាជាឆ្មើយ ។ បេ ។ ស្រីពិរោគ ភិក្ខុសំគាល់
 ស្រីពិរោគថាជាស្រី ។ បេ ។ ស្រីពិរោគ ភិក្ខុសំគាល់ស្រីពិរោគ
 ពិរោគថាជាសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល គ្រេកអរ ក៏យកកាយស្លាប អវ័ន្តល
 ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយស្រីពិរោគនោះ ត្រូវអាបត្តិឥស្សត្ថយពីរ ។
 មនុស្សឆ្មើយពិរោគ ភិក្ខុសំគាល់មនុស្សឆ្មើយពិរោគថាជាឆ្មើយ
 គ្រេកអរ ក៏យកកាយស្លាប អវ័ន្តល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយ
 ឆ្មើយពិរោគនោះ ត្រូវអាបត្តិឥស្សត្ថយពីរ ។ មនុស្សឆ្មើយពិរោគ

ទ្វិន្ទ បណ្ឌិតានំ វេយ្យាគោ ។ បេ ។ ទេ បណ្ឌិតា
 ទ្វិន្ទ បណ្ឌិតានំ បុរិសសញ្ញី ។ បេ ។ ទេ បណ្ឌិតា
 ទ្វិន្ទ បណ្ឌិតានំ វិញ្ញាណកតសញ្ញី ។ បេ ។ ទេ បណ្ឌិ-
 កា ទ្វិន្ទ បណ្ឌិតានំ ឥត្ថិសញ្ញី សារត្តា ជ ភិក្ខុ ច ង់
 ទ្វិន្ទ បណ្ឌិតានំ កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ
 ។ បេ ។ តណ្ហាតិ ធុបតិ អាមត្ថំ ទ្វិន្ទ ទុក្ខដានំ ។
 ទេ បុរិសា ទ្វិន្ទ បុរិសានំ បុរិសសញ្ញី សារត្តា ជ
 ភិក្ខុ ច ង់ ទ្វិន្ទ បុរិសានំ កាយេន កាយំ
 អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ តណ្ហាតិ ធុបតិ អាមត្ថំ
 ទ្វិន្ទ ទុក្ខដានំ ។ ទេ បុរិសា ទ្វិន្ទ បុរិសានំ
 វេយ្យាគោ ។ បេ ។ ទេ បុរិសា ទ្វិន្ទ បុរិសានំ
 វិញ្ញាណកតសញ្ញី ។ បេ ។ ទេ បុរិសា ទ្វិន្ទ បុរិសានំ
 ឥត្ថិសញ្ញី ។ បេ ។ ទេ បុរិសា ទ្វិន្ទ បុរិសានំ
 បណ្ឌិតសញ្ញី សារត្តា ជ ភិក្ខុ ច ង់ ទ្វិន្ទ
 បុរិសានំ កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 តណ្ហាតិ ធុបតិ អាមត្ថំ ទ្វិន្ទ ទុក្ខដានំ ។ ទេ
 វិញ្ញាណកតា ទ្វិន្ទ វិញ្ញាណកតានំ វិញ្ញាណកតសញ្ញី

ភិក្ខុសង្ឃ័យមនុស្សឡើយចំណីនោក់ ។ បេ ។ មនុស្សឡើយពីរនាក់ ភិក្ខុ
 សំគាល់មនុស្សឡើយចំណីនោក់ជាប្រិស ។ បេ ។ មនុស្សឡើយពីរនាក់
 ភិក្ខុសំគាល់មនុស្សឡើយចំណីនោក់ជាសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល ។ បេ ។
 មនុស្សឡើយពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់មនុស្សឡើយចំណីនោក់ជាស្រី ត្រៃគរ
 តិយកកាយស្លាប អវិជ្ជល ។ បេ ។ តានំ ពាលំ កាយឡើយពីរនាក់នោះ
 ត្រូវអាមត្ថិទុក្ខដិព័រ ។ មនុស្សប្រិសពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់ប្រិសចំណីនោក់
 នាក់ជាប្រិស ត្រៃគរ តិយកកាយស្លាប អវិជ្ជល ។ បេ ។ តានំ
 ពាលំ កាយប្រិសចំណីនោក់នោះ ត្រូវអាមត្ថិទុក្ខដិព័រ ។ ប្រិសពីរនាក់
 ភិក្ខុសង្ឃ័យប្រិសចំណីនោក់ ។ បេ ។ ប្រិសពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់
 ប្រិសចំណីនោក់ ជាសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល ។ បេ ។ ប្រិសពីរនាក់ ភិក្ខុ
 សំគាល់ប្រិសចំណីនោក់ជាស្រី ។ បេ ។ ប្រិសពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់
 ប្រិសចំណីនោក់ជាឡើយ ត្រៃគរ តិយកកាយស្លាប អវិជ្ជល ។ បេ ។
 តានំ ពាលំ កាយប្រិសពីរនាក់នោះ ត្រូវអាមត្ថិទុក្ខដិព័រ ។ សត្វតិរច្ឆាន
 ឈ្មោលពីរ ភិក្ខុសំគាល់សត្វតិរច្ឆានឈ្មោលចំណីនោក់ជាសត្វតិរច្ឆាន

សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ចំ ទ្ធិន្ទំ ភិក្ខុច្ឆាននតានំ
 កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 កណ្តាតិ ធុបតិ អាមត្តំ ទ្ធិន្ទំ ទុក្ខាជានំ ។ ទ្វេ
 ភិក្ខុច្ឆាននតានំ ទ្ធិន្ទំ ភិក្ខុច្ឆាននតានំ វេមតិកោ ។ បេ ។
 ទ្វេ ភិក្ខុច្ឆាននតានំ ទ្ធិន្ទំ ភិក្ខុច្ឆាននតានំ ឥន្ទ្រិយសញ្ញា ។ បេ ។
 ទ្វេ ភិក្ខុច្ឆាននតានំ ទ្ធិន្ទំ ភិក្ខុច្ឆាននតានំ បណ្ឌិតសញ្ញា ។ បេ ។
 ទ្វេ ភិក្ខុច្ឆាននតានំ ទ្ធិន្ទំ ភិក្ខុច្ឆាននតានំ បុរិសសញ្ញា
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ចំ ទ្ធិន្ទំ ភិក្ខុច្ឆាននតានំ
 កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 កណ្តាតិ ធុបតិ អាមត្តំ ទ្ធិន្ទំ ទុក្ខាជានំ ។

[៨៦] ឥន្ទ្រិយ ច បណ្ឌិតោ ច ទុក្ខន្ទំ ឥន្ទ្រិយសញ្ញា
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ចំ ទុក្ខន្ទំ កាយេន កាយំ
 អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្តាតិ ធុបតិ អាមត្តំ
 សម្មាសម្ពុទ្ធិនិកាយេន ទុក្ខាជន្យ ។ ឥន្ទ្រិយ ច បណ្ឌិតោ
 ច ទុក្ខន្ទំ វេមតិកោ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ចំ ទុក្ខន្ទំ
 កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 កណ្តាតិ ធុបតិ អាមត្តំ ទុក្ខាជន្យ ។

ឈ្មោល ត្រេកអរ ភិយកកាយស្លាប អវិជ្ជល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់
 កាយសត្វតិច្ឆានឈ្មោលទាំងពីរនោះ ត្រូវរកបង្កិតបង្កង់ ។ សត្វតិច្ឆាន
 ឈ្មោលពីរ ភិក្ខុសង្ឃយន្តិកសត្វតិច្ឆានទាំងពីរ ។ បេ ។ សត្វតិច្ឆាន
 ឈ្មោលពីរ ភិក្ខុសំគាល់សត្វតិច្ឆានឈ្មោលទាំងពីរជាមនុស្សស្រី ។ បេ ។
 សត្វតិច្ឆានឈ្មោលពីរ ភិក្ខុសំគាល់សត្វតិច្ឆានឈ្មោលទាំងពីរជាខ្មែរ
 ។ បេ ។ សត្វតិច្ឆានឈ្មោលពីរ ភិក្ខុសំគាល់សត្វតិច្ឆានឈ្មោលទាំង
 ពីរជាមនុស្សប្រុស ត្រេកអរ ភិយកកាយស្លាប អវិជ្ជល ។ បេ ។ កាន់
 ពាល់ កាយសត្វតិច្ឆានឈ្មោលទាំងពីរនោះ ត្រូវរកបង្កិតបង្កង់ ។

[៨៦] ស្រីឥន្ទ្រិយ ភិក្ខុសំគាល់មនុស្សទាំងពីរនាក់ជាស្រី ត្រេកអរ
 ភិយកកាយស្លាប អវិជ្ជល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយសត្វតិច្ឆាន
 ត្រូវរកបង្កិតបង្កង់និកាយសម្មាសម្ពុទ្ធិ ។ ស្រីឥន្ទ្រិយ ភិក្ខុសង្ឃយន្តិក
 មនុស្សទាំងពីរនាក់ ត្រេកអរ ភិយកកាយស្លាប អវិជ្ជល ។ បេ ។ កាន់
 ពាល់ កាយមនុស្សទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវរកបង្កិតបង្កង់យន្តិក ។

ឥត្ថិ ច បណ្ឌិតោ ច ឧក្ខន្ធិ បណ្ឌិតសញ្ញិ សារត្តោ
 ច ភិក្ខុ ច ឯ ឧក្ខន្ធិ កាយេន កាយំ អាមសតិ
 បរមសតិ ។ បេ ។ ឥណ្ឌាតិ ធុបតិ អាមត្ថិ ធុន្ធិ
 ធុល្លច្ចយេន ។ ឥត្ថិ ច បណ្ឌិតោ ច ឧក្ខន្ធិ បុរិសសញ្ញិ
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ឯ ឧក្ខន្ធិ កាយេន កាយំ
 អាមសតិ បរមសតិ ។ បេ ។ ឥណ្ឌាតិ ធុបតិ អាមត្ថិ
 ធុល្លច្ចយេន ធុក្កដស្ស ។ ឥត្ថិ ច បណ្ឌិតោ
 ច ឧក្ខន្ធិ វិញ្ញាណកសញ្ញិ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច
 ឯ ឧក្ខន្ធិ កាយេន កាយំ អាមសតិ បរមសតិ
 ។ បេ ។ ឥណ្ឌាតិ ធុបតិ អាមត្ថិ ធុល្លច្ចយេន
 ធុក្កដស្ស ។ ឥត្ថិ ច បុរិសោ ច ឧក្ខន្ធិ ឥត្ថិសញ្ញិ
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ឯ ឧក្ខន្ធិ កាយេន កាយំ
 អាមសតិ បរមសតិ ។ បេ ។ ឥណ្ឌាតិ ធុបតិ អាមត្ថិ
 សធិប្បាទិសសេន ធុក្កដស្ស ។ ឥត្ថិ ច បុរិសោ ច ឧក្ខន្ធិ
 វេទនតោ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ឯ ឧក្ខន្ធិ កាយេន កាយំ
 អាមសតិ បរមសតិ ។ បេ ។ ឥណ្ឌាតិ ធុបតិ អាមត្ថិ
 ធុល្លច្ចយេន ធុក្កដស្ស ។ ឥត្ថិ ច បុរិសោ ច

ស្រីវិចារិយ ភិក្ខុសំគាល់មុស្សតាំងពីនាគ់ជាឡើយ ត្រេកអរ ក៏យកកាយ
 ស្លាប អវិជ្ជល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយមុស្សតាំងពីនាគ់នោះ
 ត្រូវអាបក្កុដល្លច្ចយេន ។ ស្រីវិចារិយ ភិក្ខុសំគាល់ មុស្សតាំងពី
 នាគ់ជាប្រស ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្លាប អវិជ្ជល ។ បេ ។ កាន់ ពាល
 កាយមុស្សតាំងពីនាគ់នោះ ត្រូវអាបក្កុដល្លច្ចយេនធុក្កដ ។ ស្រីវិច
 ារិយ ភិក្ខុសំគាល់មុស្សតាំងពីនាគ់ជាសត្វតិរច្ឆានល្បាល ត្រេកអរ
 ក៏យកកាយស្លាប អវិជ្ជល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយមុស្ស
 តាំងពីនាគ់នោះ ត្រូវអាបក្កុដល្លច្ចយេនធុក្កដ ។ ស្រីវិចប្រស ភិក្ខុ
 សំគាល់មុស្សតាំងពីនាគ់ជាស្រី ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្លាប អវិជ្ជល
 ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយមុស្សតាំងពីនាគ់នោះ ត្រូវអាបក្កុសិល្ប
 ទិសសន្ធិធុក្កដ ។ ស្រីវិចប្រស ភិក្ខុសន្ធិយេនធុមុស្សតាំងពីនាគ់
 ត្រេកអរ ក៏យកកាយស្លាប អវិជ្ជល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយ
 មុស្សតាំងពីនាគ់នោះ ត្រូវអាបក្កុដល្លច្ចយេនធុក្កដ ។ ស្រីវិចប្រស

ទុក្ខំ បណ្តាសសញ្ញី សារត្តា ច ភិក្ខុ ច ឯ ទុក្ខំ
 កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ មេ ។ កណ្តាលិ
 ធូមតិ អាមត្តិ ធុល្លច្ចយេន ធុត្តជស្ស ។ ឥត្ថិ ច
 បុរិសា ច ទុក្ខំ បុរិសសញ្ញី សារត្តា ច ភិក្ខុ ច ឯ
 ទុក្ខំ កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ មេ ។
 កណ្តាលិ ធូមតិ អាមត្តិ ធុល្លច្ចយេន ធុត្តជស្ស ។ ឥត្ថិ
 ច បុរិសា ច ទុក្ខំ តិរច្ឆានកតសញ្ញី សារត្តា ច
 ភិក្ខុ ច ឯ ទុក្ខំ កាយេន កាយំ អាមសតិ
 បរាមសតិ ។ មេ ។ កណ្តាលិ ធូមតិ អាមត្តិ ធុល្លច្ច-
 យេន ធុត្តជស្ស ។ ឥត្ថិ ច តិរច្ឆានកតោ ច ទុក្ខំ
 ឥត្ថិសញ្ញី សារត្តា ច ភិក្ខុ ច ឯ ទុក្ខំ កាយេន
 កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ មេ ។ កណ្តាលិ ធូមតិ
 អាមត្តិ សឃ្មណ៍សេសេន ធុត្តជស្ស ។ ឥត្ថិ ច
 តិរច្ឆានកតោ ច ទុក្ខំ វេមតិកោ សារត្តា ច ភិក្ខុ
 ច ឯ ទុក្ខំ កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាម-
 សតិ ។ មេ ។ កណ្តាលិ ធូមតិ អាមត្តិ ធុល្លច្ច-
 យេន ធុត្តជស្ស ។ ឥត្ថិ ច តិរច្ឆានកតោ ច

ភិក្ខុសំគាល់មនុស្សទាំងពីរនាក់ជាដើម ត្រេកអរ ភីយកកាយស្លាប
 អវិជ្ជល ។ មេ ។ កាន់ ពាល់ កាយមនុស្សទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវ
 អាមត្តិធុល្លច្ចយេនធុត្តជស្ស ។ ស្រីឥន្ទ្រប្រិស ភិក្ខុសំគាល់មនុស្សទាំងពីរ
 នាក់ជាប្រិស ត្រេកអរ ភីយកកាយ ស្លាប អវិជ្ជល ។ មេ ។ កាប់
 ពាល់ កាយមនុស្សទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាមត្តិធុល្លច្ចយេនធុត្តជស្ស ។
 ស្រីឥន្ទ្រប្រិស ភិក្ខុសំគាល់មនុស្សទាំងពីរនាក់ជាសត្វតិរច្ឆានឈ្មោល
 ត្រេកអរ ភីយកកាយស្លាប អវិជ្ជល ។ មេ ។ កាន់ ពាល់
 កាយមនុស្សទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាមត្តិធុល្លច្ចយេនធុត្តជស្ស ។ ស្រី
 ឥន្ទ្រប្រិស ភិក្ខុសំគាល់មនុស្សស្រីឥន្ទ្រប្រិសទាំងពីរ
 ជាមនុស្សស្រី ត្រេកអរ ភីយកកាយស្លាប អវិជ្ជល ។ មេ ។ កាន់ ពាល់
 កាយស្រីឥន្ទ្រប្រិសទាំងពីរនោះ ត្រូវអាមត្តិសត្វតិរច្ឆានធុត្តជស្ស ។
 ស្រីឥន្ទ្រប្រិស ភិក្ខុសត្វតិរច្ឆានធុត្តជស្ស ស្រីឥន្ទ្រប្រិសទាំងពីរ
 យកកាយ ស្លាប អវិជ្ជល ។ មេ ។ កាន់ ពាល់ កាយស្រីឥន្ទ្រប្រិសទាំង
 ពីរនោះ ត្រូវអាមត្តិធុល្លច្ចយេនធុត្តជស្ស ។ ស្រីឥន្ទ្រប្រិសទាំងពីរ

ឧក្ខន្ធ តិវច្ឆានគតសញ្ញី ។ បេ ។ បណ្ណាកោ ច
 បុរិសា ច ឧក្ខន្ធ ឥវ្វិសញ្ញី សារត្តោ ច ភិក្ខុ
 ច ឯ ឧក្ខន្ធ កាយេន កាយំ អាមសតិ ច
 វាមសតិ ។ បេ ។ ឥណ្ឌាតិ ធុបតិ អាមត្ថំ ទ្ធិន្ធ
 ធុត្តដានំ ។ បណ្ណាកោ ច តិវច្ឆានគតោ ច
 ឧក្ខន្ធ បណ្ណាកសញ្ញី សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ឯ
 ឧក្ខន្ធ កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ
 ។ បេ ។ ឥណ្ឌាតិ ធុបតិ អាមត្ថំ ឫល្លច្ចយេន ធុត្ត-
 ដស្ស ។ បណ្ណាកោ ច តិវច្ឆានគតោ ច ឧក្ខន្ធ
 វេមតិកោ ។ បេ ។ បណ្ណាកោ ច តិវច្ឆានគតោ ច
 ឧក្ខន្ធ បុរិសសញ្ញី ។ បេ ។ បណ្ណាកោ ច តិវច្ឆានគតោ
 ច ឧក្ខន្ធ តិវច្ឆានគតសញ្ញី ។ បេ ។ បណ្ណាកោ ច
 តិវច្ឆានគតោ ច ឧក្ខន្ធ ឥវ្វិសញ្ញី សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច
 ឯ ឧក្ខន្ធ កាយេន កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 ឥណ្ឌាតិ ធុបតិ អាមត្ថំ ទ្ធិន្ធ ធុត្តដានំ ។ បុរិសា
 ច តិវច្ឆានគតោ ច ឧក្ខន្ធ បុរិសសញ្ញី សារត្តោ

ភិក្ខុសំគាល់មនុស្សទាំងពីរនាក់ថាសត្វតិច្ឆានឈ្មោល ។ បេ ។ មនុស្ស
 ឡើយនឹងប្រិស ភិក្ខុសំគាល់មនុស្សទាំងពីរនាក់ថាស្រី ត្រេកអរ តិយក
 កាយស្លាប អវ្រ្ម័ល ។ បេ ។ កាន់ ពាល កាយមនុស្សទាំងពីរនាក់នោះ
 ត្រូវគាបក្តិតក្តួងពីរ ។ ឡើយនឹងសត្វតិច្ឆានឈ្មោល ភិក្ខុសំគាល់ឡើយ
 នឹងសត្វតិច្ឆានទាំងពីរថាឡើយ ត្រេកអរ តិយកកាយស្លាប អវ្រ្ម័ល
 ។ បេ ។ កាន់ ពាល កាយឡើយនឹងតិច្ឆានទាំងពីរនោះ ត្រូវគាបក្តិត
 ក្នុងច្បាប់នឹងធុត្តដ ។ ឡើយនឹងសត្វតិច្ឆានឈ្មោល ភិក្ខុសង្ឃឡើយនឹង
 សត្វតិច្ឆានឈ្មោលទាំងពីរ ។ បេ ។ ឡើយនឹងសត្វតិច្ឆានឈ្មោល ភិក្ខុ
 សំគាល់ឡើយនឹងសត្វតិច្ឆានទាំងពីរថាប្រិស ។ បេ ។ ឡើយនឹងសត្វតិច្ឆាន
 ឈ្មោល ភិក្ខុសំគាល់ឡើយនឹងសត្វតិច្ឆានទាំងពីរថាសត្វតិច្ឆានឈ្មោល
 ។ បេ ។ ឡើយនឹងសត្វតិច្ឆានឈ្មោល ភិក្ខុសំគាល់ឡើយនឹងសត្វតិច្ឆាន
 ទាំងពីរថាស្រី ត្រេកអរ តិយកកាយស្លាប អវ្រ្ម័ល ។ បេ ។ កាន់ ពាល
 កាយឡើយនឹងសត្វតិច្ឆានទាំងពីរនោះ ត្រូវគាបក្តិតក្នុងពីរ ។ ប្រិសនឹង
 សត្វតិច្ឆានឈ្មោល ភិក្ខុសំគាល់ប្រិសនឹងតិច្ឆានទាំងពីរថាប្រិស ត្រេកអរ

ច កិត្តុ ច ង់ ឧក្ខន្ធ កាយេន កាយេ អាមសតិ បរមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាមត្ថិ ទ្ធិន្ធ ធុត្ថុជាង់ ។
 បុរិសា ច កិច្ចាធនតោ ច ឧក្ខន្ធ វេមតិកោ ។ បេ ។
 បុរិសា ច កិច្ចាធនតោ ច ឧក្ខន្ធ កិច្ចាធនតសញ្ញិ
 ។ បេ ។ បុរិសា ច កិច្ចាធនតោ ច ឧក្ខន្ធ
 ឥត្ថិសញ្ញិ ។ បេ ។ បុរិសា ច កិច្ចាធនតោ ច
 ឧក្ខន្ធ បណ្ណាតសញ្ញិ សារត្តោ ច កិត្តុ ច ង់
 ឧក្ខន្ធ កាយេន កាយេ អាមសតិ បរមសតិ
 ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ អាមត្ថិ ទ្ធិន្ធ ធុត្ថុជាង់ ។

[៨៣] ឥត្ថិ ច ហោតិ ឥត្ថិសញ្ញិ សារត្តោ ច
 កិត្តុ ច ង់ ឥត្ថិយោ កាយេន កាយេប្បដិពន្ធ
 អាមសតិ បរមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាតិ ធុបតិ
 អាមត្ថិ ធុល្អុទ្ធកយស្ស ។ ឆេ ឥត្ថិយោ ទ្ធិន្ធ ឥត្ថិច
 ឥត្ថិសញ្ញិ សារត្តោ ច កិត្តុ ច ង់ ទ្ធិន្ធ ឥត្ថិច
 កាយេន កាយេប្បដិពន្ធ អាមសតិ បរមសតិ

។ វិភោ បិ ឧ.ច. បោគុវេសុ ធុប្បវត្តិ ឃាហ ទំស្សនិ ។

កិយកាយស្លាប អវិជ្ជុល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយប្រសន្តិសត្វ
 តំប្បាទតំវិទីនោះ ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខជីវី ។ ប្រសន្តិសត្វតំប្បាទឈ្មោល
 ភិក្ខុសង្ឃប្រសន្តិសត្វតំប្បាទតំវិទីវី ។ បេ ។ ប្រសន្តិសត្វតំប្បាទ
 ឈ្មោល ភិក្ខុសំគាល់ប្រសន្តិសត្វតំប្បាទតំវិទីវីថា សត្វតំប្បាទឈ្មោល
 ។ បេ ។ ប្រសន្តិសត្វតំប្បាទឈ្មោល ភិក្ខុសំគាល់ប្រសន្តិសត្វតំប្បាទ
 តំវិទីវីថាស្រី ។ បេ ។ ប្រសន្តិសត្វតំប្បាទឈ្មោល ភិក្ខុសំគាល់
 ប្រសន្តិសត្វតំប្បាទឈ្មោលតំវិទីវីថាឆ្មើយ ត្រេកអរ កិយកាយ
 ស្លាប អវិជ្ជុល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយមនុស្សប្រសន្តិសត្វតំប្បាទ
 តំវិទីវីនោះ ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខជីវី ។

[៨៧] ស្រីជាប្រាជ្ញ ភិក្ខុសំគាល់ថាស្រីដ៏តម្រេក ក៏មានសេចក្តី
 ត្រេកអរ ស្លាប អវិជ្ជុល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ ខ្ញុំតែងតែជាប់នឹងកាយស្រីនោះ
 ដោយកាយ (បេសំខ្លួន) ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខជីវី ។ ស្រីពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់
 ស្រីតំវិទីវីនោះក៏ជាស្រីពីរនាក់ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្លាប អវិជ្ជុល

។ បេ ។ កណ្តាល ធូបតិ អាមត្តិ ទ្វិដ្ឋ ធូល្យចូយោ ។
 សត្តិ ច បណ្តាតោ ច ឧត្តិដ្ឋ សត្តិសញ្ញា សាវត្តា
 ច កិក្ខុ ច ចំ ឧត្តិដ្ឋ កាយេន កាយប្បដិពទ្ធ
 អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្តាល ធូបតិ
 អាមត្តិ ធូល្យចូយោ ធូល្យចូយោ ។ សត្តិ ច ហោតិ
 សត្តិសញ្ញា សាវត្តា ច កិក្ខុ ច ចំ សត្តិយោ
 កាយប្បដិពទ្ធ កាយ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 កណ្តាល ធូបតិ អាមត្តិ ធូល្យចូយោ ។ ឧ ឧត្តិយោ
 ទ្វិដ្ឋ សត្តិដ្ឋ សត្តិសញ្ញា សាវត្តា ច កិក្ខុ ច ចំ
 សត្តិដ្ឋ កាយប្បដិពទ្ធ កាយ អាមសតិ បរាមសតិ
 ។ បេ ។ កណ្តាល ធូបតិ អាមត្តិ ទ្វិដ្ឋ ធូល្យចូយោ ។
 សត្តិ ច បណ្តាតោ ច ឧត្តិដ្ឋ សត្តិសញ្ញា សាវត្តា
 ច កិក្ខុ ច ចំ ឧត្តិដ្ឋ កាយប្បដិពទ្ធ កាយ
 អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ កណ្តាល ធូបតិ
 អាមត្តិ ធូល្យចូយោ ធូល្យចូយោ ។ សត្តិ ច ហោតិ
 សត្តិសញ្ញា សាវត្តា ច កិក្ខុ ច ចំ សត្តិ
 យោ កាយប្បដិពទ្ធ កាយប្បដិពទ្ធ អាមសតិ

។ បេ ។ កាតំ ពាលំ ខ្លឹមត្រៃវេលាជាប់នឹងកាយស្រីចំនីវិទាន
 នោះ ដោយកាយ (បេសំខ្លួន) ត្រូវអាមត្តិធូល្យចូយោ ។ ស្រីចំ
 ខ្លឹម ភិក្ខុសំគាល់ដងចំនីវិទានជាស្រី កំមានសេចក្តីត្រេកអរ ស្តាប់
 អង្គុល ។ បេ ។ កាតំ ពាលំ ខ្លឹមត្រៃវេលាជាប់នឹងកាយដងចំនី
 វិទាននោះ ដោយកាយ (បេសំខ្លួន) ត្រូវអាមត្តិធូល្យចូយោនឹងខ្លួន ។
 ស្រីជាប្រាកដ ភិក្ខុសំគាល់ស្រីចំនីវិទាន កំមានសេចក្តីត្រេកអរ ស្តាប់
 អង្គុល ។ បេ ។ កាតំ ពាលំ កាយស្រីនោះ ដោយត្រៃវេលាជាប់នឹង
 កាយ (បេសំខ្លួន) ត្រូវអាមត្តិធូល្យចូយោ ។ ស្រីចំនីវិទាន ភិក្ខុសំគាល់ស្រី
 ចំនីវិទានស្រីចំនីវិទាន កំមានសេចក្តីត្រេកអរ ស្តាប់ អង្គុល ។ បេ ។
 កាតំ ពាលំ កាយស្រីចំនីវិទាន ដោយត្រៃវេលាជាប់នឹងកាយ (បេសំខ្លួន)
 ត្រូវអាមត្តិធូល្យចូយោ ។ ស្រីចំនីវិទាន ភិក្ខុសំគាល់ស្រី
 នោះជាស្រី កំមានសេចក្តីត្រេកអរ ស្តាប់ អង្គុល ។ បេ ។ កាតំ
 ពាលំ កាយដងចំនីវិទាននោះ ដោយត្រៃវេលាជាប់នឹងកាយ (បេសំ
 ខ្លួន) ត្រូវអាមត្តិធូល្យចូយោនឹងខ្លួន ។ ស្រីជាប្រាកដ ភិក្ខុសំគាល់
 ជាស្រីចំនីវិទាន កំមានសេចក្តីត្រេកអរ ស្តាប់ អង្គុល ។ បេ ។ កាតំ ពាលំ
 ខ្លឹមត្រៃវេលាជាប់នឹងកាយស្រីនោះ ដោយត្រៃវេលាជាប់នឹងកាយ (បេសំខ្លួន)

។ សេចក្តីសំដែងនៃភិក្ខុសំគាល់ស្រីដោយសង្ខេប ។

បរាមសតិ ។ បេ ។ គណ្ណាតិ ធុបតិ អាមត្តិ
 ធុត្តាជស្ស ។ ទ្វេ សត្តិយោ ធ្ម័ន្ធ សត្តិចំ សត្តិសញ្ញា
 សារត្តោ ច កិក្ខុ ច ចំ ធ្ម័ន្ធ សត្តិចំ កាយប្បដិច្ចន្ធ
 កាយប្បដិច្ចន្ធ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 គណ្ណាតិ ធុបតិ អាមត្តិ ធ្ម័ន្ធ ធុត្តាជស្ស ។ សត្តិ ច
 បណ្ឌិតោ ច ឧភិច្ចំ សត្តិសញ្ញា សារត្តោ ច កិក្ខុ ច
 ចំ ឧភិច្ចំ កាយប្បដិច្ចន្ធ កាយប្បដិច្ចន្ធ អាមសតិ
 បរាមសតិ ។ បេ ។ គណ្ណាតិ ធុបតិ អាមត្តិ ធ្ម័ន្ធ
 ធុត្តាជស្ស ។ សត្តិ ច ហោតិ សត្តិសញ្ញា សារត្តោ ច
 កិក្ខុ ច ចំ សត្តិយោ ធិស្សត្តិយេន កាយ អាមសតិ
 បរាមសតិ^(១) អាមត្តិ ធុត្តាជស្ស ។ ទ្វេ សត្តិយោ ធ្ម័ន្ធ
 សត្តិចំ សត្តិសញ្ញា សារត្តោ ច កិក្ខុ ច ចំ ធ្ម័ន្ធ សត្តិចំ
 ធិស្សត្តិយេន កាយ អាមសតិ បរាមសតិ អាមត្តិ
 ធ្ម័ន្ធ ធុត្តាជស្ស ។ សត្តិ ច បណ្ឌិតោ ច ឧភិច្ចំ
 សត្តិសញ្ញា សារត្តោ ច កិក្ខុ ច ចំ ឧភិច្ចំ ធិស្សត្តិយេន
 កាយ អាមសតិ បរាមសតិ អាមត្តិ ធ្ម័ន្ធ ធុត្តា-
 ជស្ស ។ សត្តិ ច ហោតិ សត្តិសញ្ញា សារត្តោ ច

១ ឧ.ប ធម្មបទសូ ឧប ធម្ម ឧ ទីស្អាត ។ ឯវ សព្វស្មី ឱវិសេ ឃីនេ ឧភិច្ចំ ។

ត្រូវអាមត្តិទុក្ខផ ។ ស្រីពិរោត ភិក្ខុសំគាល់ស្រីចាំនិព្វានជាស្រីពិរោតមេ
 ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្តាប់ អវិជ្ជល ។ បេ ។ កាត់ កាល ឱវ
 ក្នុងដែលជាប់នឹងកាយស្រីចាំនិព្វាននោះ ដោយក្នុងដែលជាប់នឹងកាយ
 (បេសំខ្លួន) ត្រូវអាមត្តិទុក្ខផព្វ ។ ស្រីនិរិទ្ធិយ ភិក្ខុសំគាល់
 ជនចាំនិព្វាននោះថាជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្តាប់ អវិជ្ជល
 ។ បេ ។ កាត់ កាល ឱវក្នុងដែលជាប់នឹងកាយជនចាំនិព្វាននោះ ដោយ
 ក្នុងដែលជាប់នឹងកាយ (បេសំខ្លួន) ត្រូវអាមត្តិទុក្ខផព្វ ។ ស្រីជាប្រាកដ
 ភិក្ខុសំគាល់ថាជាស្រីពិរោតមេ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្តាប់ អវិជ្ជល
 កាយស្រីនោះ ដោយឧស្សត្តិយក្ខ (១) (បេសំខ្លួន) ត្រូវអាមត្តិទុក្ខផ ។
 ស្រីពិរោត ភិក្ខុសំគាល់ស្រីចាំនិព្វានជាស្រីពិរោតមេ ក៏មានសេចក្តី
 ត្រេកអរ ស្តាប់ អវិជ្ជល កាយស្រីចាំនិព្វាននោះ ដោយឧស្សត្តិយក្ខ
 (បេសំខ្លួន) ត្រូវអាមត្តិទុក្ខផព្វ ។ ស្រីនិរិទ្ធិយ ភិក្ខុសំគាល់ជនចាំនិព្វា-
 នោះ ថាជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្តាប់ អវិជ្ជល កាយជនចាំនិព្វា-
 នោះ ដោយឧស្សត្តិយក្ខ (បេសំខ្លួន) ត្រូវអាមត្តិទុក្ខផព្វ ។
 ស្រីជាប្រាកដ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាស្រីពិរោតមេ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ

១ បេសំដែលសម្រាប់ចោលឬដោះ ។

[៨៤] ឥត្ថិ ច យោតិ ឥត្ថិសត្ថិ សារត្ថា ច ឥត្ថិ
 ច ចំ កំត្តុស្ស កាយេន កាយំ អាមសន្តិ បរាមសន្តិ
 ឱមសន្តិ ឧមសន្តិ ឱលង្កេនិ ឧលង្កេនិ អាគម្ពន្តិ
 បដិកម្ពន្តិ អភិធិត្តន្តាតិ អភិធិប្បិជ្ឈន្តិ កណ្ណន្តិ
 ធូបន្តិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន វាយមនិ ធម្មំ
 បដិវិជានតិ អាមត្តំ សង្ខារិនិសេសស្ស ។ ទ្វេ
 ឥត្ថិយោ ទ្វិទ្ធំ ឥត្ថិចំ ឥត្ថិសត្ថិ សារត្ថា ច ឥត្ថិយោ
 ច ចំ កំត្តុស្ស កាយេន កាយំ អាមសន្តិ បរាម-
 សន្តិ ឱមសន្តិ ឧមសន្តិ ឱលង្កេនិ ឧលង្កេនិ
 អាគម្ពន្តិ បដិកម្ពន្តិ អភិធិត្តន្តាតិ អភិធិប្បិជ្ឈន្តិ
 កណ្ណន្តិ ធូបន្តិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន វាយមនិ
 ធម្មំ បដិវិជានតិ អាមត្តំ ទ្វិទ្ធំ សង្ខារិនិសេសា-
 ចំ ។ ឥត្ថិ ច បណ្ឌិតោ ច ឧត្ថំ ឥត្ថិសត្ថិ
 សារត្ថា ច ឧត្ថា ច ចំ កំត្តុស្ស កាយេន
 កាយំ អាមសន្តិ បរាមសន្តិ ។ បេ ។ កណ្ណន្តិ
 ធូបន្តិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន វាយមនិ ធម្មំ
 បដិវិជានតិ អាមត្តំ សង្ខារិនិសេសេន ឧត្តរេស្ស ។

[៨៥] ស្រីជាប្រាជ្ញ កំត្តុសំគាល់ជាស្រីពិនិត្យមែន ក៏មានសេចក្តី
 ត្រេកអរ ស្រឡាញ់សាភក្តិស្តាប អវិជ្ជិល ស្តាបចុះ ស្តាបឡើង ជួបចុះ
 ឆ្វើយឡើង ខាញមក ខាញត្រឡប់ ចាប់សន្តិកំ ចាប់ឈ្នួច កាន់ ពាល់
 ទូកាយរបស់កិត្តានោះដោយកាយ (របស់ខ្លួន) កំត្តុមានសេចក្តីប្រាថ្នាខ័ន្តិ
 សេត កំត្តុយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់នូវធម្ម ត្រូវអាបត្តិសន្យា-
 ចិសេស ។ ស្រីពិនិត្យ កំត្តុសំគាល់ស្រីពិនិត្យមែន ក៏មាន
 សេចក្តីត្រេកអរ ស្រឡាញ់សាភក្តិស្តាប អវិជ្ជិល ស្តាបចុះ ស្តាប
 ឡើង ជួបចុះ ឆ្វើយឡើង ខាញមក ខាញត្រឡប់ ចាប់សន្តិកំ ចាប់
 ឈ្នួច កាន់ ពាល់ ទូកាយរបស់កិត្តានោះ ដោយកាយ (របស់ខ្លួន)
 កំត្តុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីខ័ន្តិសេត កំត្តុយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់
 នូវធម្ម ត្រូវអាបត្តិសន្យាចិសេសពីរ ។ ស្រីម្នាក់ ឆ្វើយម្នាក់ កំត្តុ
 សំគាល់ដឹងពិនិត្យមែនជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ដឹងពិនិត្យមែន
 សាភក្តិស្តាប អវិជ្ជិល ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ កាយរបស់កិត្តានោះដោយ
 កាយ (របស់ខ្លួន) កំត្តុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីខ័ន្តិសេត កំត្តុយាម
 ដោយកាយ ដឹងច្បាស់នូវធម្ម ត្រូវអាបត្តិសន្យាចិសេសនឹងខ្លួន ។

ឥត្ថំ ច ហោតំ ឥត្ថិសញ្ញំ សារត្តោ ច ឥត្ថំ ច ចំ
 ភិក្ខុស្ស កាយេន កាយប្បដិទ្ធនំ អាមសតិ បរាមសតិ
 ។ បេ ។ ឥត្ថានិ ធុមតិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន
 វាយមតិ ធម្មំ បដិវិជានតិ អាមត្ថំ ធុល្លច្ចយស្ស ។
 ទ្វេ ឥត្ថិយោ ទ្វិទ្ធំ ឥត្ថំ ឥត្ថិសញ្ញំ សារត្តោ ច ឥត្ថិយោ
 ច ចំ ភិក្ខុស្ស កាយេន កាយប្បដិទ្ធនំ អាមសតិ
 បរាមសតិ ។ បេ ។ ឥត្ថានិ ធុមតិ សេវនាធិប្បាយោ
 កាយេន វាយមតិ ធម្មំ បដិវិជានតិ អាមត្ថំ ទ្វិទ្ធំ
 ធុល្លច្ចយាធំ ។ ឥត្ថំ ច បណ្ណកោ ច ឧត្ថំ ឥត្ថិសញ្ញំ
 សារត្តោ ច ឧត្ថោ ច ចំ ភិក្ខុស្ស កាយេន កាយប្ប-
 ដិទ្ធនំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។ ឥត្ថានិ ធុមតិ
 សេវនាធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ ធម្មំ បដិវិជានតិ
 អាមត្ថំ ធុល្លច្ចយេន ធុក្កដស្ស ។ ឥត្ថំ ច ហោតំ
 ឥត្ថិសញ្ញំ សារត្តោ ច ឥត្ថំ ច ចំ ភិក្ខុស្ស
 កាយប្បដិទ្ធនំ កាយំ អាមសតិ បរាមសតិ ។ បេ ។
 ឥត្ថានិ ធុមតិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន វាយ-
 មតិ ធម្មំ បដិវិជានតិ អាមត្ថំ ធុល្លច្ចយស្ស ។

ស្រីជាប្រាជ្ញ ក៏កុំសំគាល់ជាស្រីពិតបែប ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្រី
 សោតក៏ស្តាប់ អវិជ្ជា ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ អ្នកដែលជាប់នឹងកាយ
 ភិក្ខុនោះ ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ក៏កុំមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព
 កិច្ចការដោយកាយ ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ ត្រូវអាមត្ថិវុទ្ធច្បិយ ។ ស្រីព័រ
 នាគ ក៏កុំសំគាល់ស្រីព័រនាគជាស្រីពិតបែប ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្រី
 ព័រនាគសោតក៏ស្តាប់ អវិជ្ជា ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ អ្នកដែលជាប់នឹង
 កាយរបស់ភិក្ខុនោះ ដោយកាយ (របស់ខ្លួន) ក៏កុំមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បី
 នឹងសេព កិច្ចការដោយកាយ ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ ត្រូវអាមត្ថិវុទ្ធច្បិយ
 ព័រ ។ ស្រីម្នាក់ ឆ្លើយម្នាក់ ក៏កុំសំគាល់ផងព័រនាគនាគជា
 ជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ដទៃព័រនាគនាគសោតក៏ស្តាប់ អវិជ្ជា
 ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ អ្នកដែលជាប់នឹងកាយភិក្ខុនោះ ដោយកាយ
 (របស់ខ្លួន) ក៏កុំមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេព កិច្ចការដោយកាយ
 ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ ត្រូវអាមត្ថិវុទ្ធច្បិយនឹងខ្ពង់ ។ ស្រីជាប្រាជ្ញ
 ក៏កុំសំគាល់ជាស្រីពិតបែប ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ស្រីសោតក៏ស្តាប់
 អវិជ្ជា ។ បេ ។ កាន់ ពាល់ អ្នកដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) ក៏កុំមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បី
 នឹងសេព កិច្ចការដោយកាយ ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ ត្រូវអាមត្ថិវុទ្ធច្បិយ ។

១ សេចក្តីសម្តែងនៃស្រីជាប់ពាល់ភិក្ខុ ដោយសង្ខេប ។

ទ្វេ ឥន្ទ្រយោ ទ្ធិន្ទ្រ ឥន្ទ្រំ ឥន្ទ្រិស្សត្ថិ សារត្តោ ច ឥន្ទ្រយោ
 ច ឯ កំកុស្ស កាយឡដ៏តទ្វេ កាយ អាមសន្តិ
 មកមសន្តិ ។ បេ ។ កណ្ណាន្តិ ធុបន្តិ សេវនាធិប្បាយោ
 កាយេន វាយមតិ ធម្មស្ស បដិវិជានាតិ អាមន្តិ
 ទ្ធិន្ទ្រ ធុល្លច្ចយោនំ ។ ឥន្ទ្រ ច មណ្ឌកោ ច ឧកន្ទ្រ
 ឥន្ទ្រិស្សត្ថិ សារត្តោ ច ឧកោ ច ឯ កំកុស្ស
 កាយឡដ៏តទ្វេ កាយ អាមសន្តិ មកមសន្តិ ។ បេ ។
 កណ្ណាន្តិ ធុបន្តិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ
 ធម្មស្ស បដិវិជានាតិ អាមន្តិ ធុល្លច្ចយោនំ ឧក្កដស្ស ។
 ឥន្ទ្រ ច មោតិ ឥន្ទ្រិស្សត្ថិ សារត្តោ ច ឥន្ទ្រ ច ឯ
 កំកុស្ស កាយឡដ៏តទ្វេ កាយឡដ៏តទ្វេ អាមសតិ
 មកមសតិ ។ បេ ។ កណ្ណាន្តិ ធុបន្តិ សេវនាធិប្បាយោ
 កាយេន វាយមតិ ធម្មស្ស បដិវិជានាតិ អាមន្តិ
 ឧក្កដស្ស ។ ទ្វេ ឥន្ទ្រយោ ទ្ធិន្ទ្រ ឥន្ទ្រំ ឥន្ទ្រិស្សត្ថិ
 សារត្តោ ច ឥន្ទ្រយោ ច ឯ កំកុស្ស កាយឡដ៏
 តទ្វេ កាយឡដ៏តទ្វេ អាមសន្តិ មកមសន្តិ ។ បេ ។
 កណ្ណាន្តិ ធុបន្តិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ

ស្រីពិភាក្ស កិច្ចសំគាល់ស្រីពិភាក្សនាគំជាស្រីពិភាក្ស កិច្ចសំគាល់
 ត្រេកអរ ស្រីពិភាក្សនាគំសាគកិស្តាប អវិជ្ជល ។ បេ ។ ចាប់ ពាល់
 ឧត្តកាយរបស់កិច្ចនោះ ដោយត្រូវដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) កិច្ចមាន
 សេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេចក្តីពិភាក្សយោមដោយកាយ ដឹងច្បាស់ខ្លួនស្រី
 ត្រូវអាមកិច្ចស្រីយោម ។ ស្រីពិភាក្ស កិច្ចសំគាល់ដទៃពិភាក្សនាគំជា
 ស្រី កិច្ចសំគាល់ត្រេកអរ ដទៃពិភាក្សនាគំសាគកិស្តាប អវិជ្ជល
 ។ បេ ។ ចាប់ ពាល់ កាយរបស់កិច្ចនោះ ដោយត្រូវដែលជាប់នឹងកាយ
 (របស់ខ្លួន) កិច្ចមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេចក្តីពិភាក្សយោមដោយកាយ
 ដឹងច្បាស់ខ្លួនស្រី ត្រូវអាមកិច្ចស្រីយោមនឹងខ្លួន ។ ស្រីពិភាក្ស
 កិច្ចសំគាល់ស្រីពិភាក្ស កិច្ចសំគាល់ត្រេកអរ ស្រីសាគកិស្តាប
 អវិជ្ជល ។ បេ ។ ចាប់ ពាល់ ឧត្តកាយរបស់កិច្ចនោះ ដោយ
 ត្រូវដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន) កិច្ចមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេចក្តី
 ពិភាក្សយោមដោយកាយ ដឹងច្បាស់ខ្លួនស្រី ត្រូវអាមកិច្ចស្រី ។ ស្រីពិភាក្ស
 កិច្ចសំគាល់ស្រីពិភាក្សនាគំជាស្រីពិភាក្ស កិច្ចសំគាល់ត្រេកអរ ស្រី
 ពិភាក្សនាគំនោះ ស្តាប អវិជ្ជល ។ បេ ។ ចាប់ ពាល់ ឧត្តកាយ
 របស់កិច្ចនោះ ដោយត្រូវដែលជាប់នឹងកាយ (របស់ខ្លួន)
 កិច្ចមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេចក្តីពិភាក្សយោមដោយកាយ

ទ្វេ ឥត្ថិយោ ទ្វិទ្ធ ឥត្ថំ ឥត្ថិសញ្ញិ សារត្តោ ច
 ឥត្ថិយោ ច ទំ កិក្ខុស្ស ធិស្សត្ថិយេន ធិស្សត្ថិយំ
 អាមសន្តិ បរាមសន្តិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន
 វាយមតិ ជស្សំ បដិវិជានាតិ អាមត្ថំ ទ្វិទ្ធ ទុក្ខដានំ ។
 ឥត្ថិ ច បណ្ឌាកោ ច ទក្ខំ ឥត្ថិសញ្ញិ សារត្តោ ច
 ទកោ ច ទំ កិក្ខុស្ស ធិស្សត្ថិយេន ធិស្សត្ថិយំ
 អាមសន្តិ បរាមសន្តិ សេវនាធិប្បាយោ កាយេន
 វាយមតិ ជស្សំ បដិវិជានាតិ អាមត្ថំ ទ្វិទ្ធ ទុក្ខដានំ ។

[៨៩] សេវនាធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ ជស្សំ
 បដិវិជានាតិ អាមត្ថំ សង្ខារិសេសស្ស ។ សេវនា
 ធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ ន ច ជស្សំ បដិវិជា
 នាតិ អាមត្ថំ ទុក្ខជស្ស ។ សេវនាធិប្បាយោ ន ច
 កាយេន វាយមតិ ជស្សំ បដិវិជានាតិ អនាមត្ថំ ។
 សេវនាធិប្បាយោ ន ច កាយេន វាយមតិ ន ច
 ជស្សំ បដិវិជានាតិ អនាមត្ថំ ។ ខេត្តាធិប្បាយោ
 កាយេន វាយមតិ ជស្សំ បដិវិជានាតិ អនាមត្ថំ ។

ស្រីគាតកំ កិក្ខុសំគាល់ស្រីវាជិតិគាតកំគាតកំស្រីគាតកំ កំមាន
 សេចក្តីត្រេកអរ ស្រីវាជិតិគាតកំសាគកំស្តាប អវ្តើល ទូរិស្សត្ថិយវត្ថុ
 របស់កិក្ខុនោះ ដោយធិស្សត្ថិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នា
 ដើម្បីនឹងសេត កំព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ ត្រូវរាបគ្នា
 ទុក្ខជនី ។ ស្រីវាជិតិយ កិក្ខុសំគាល់ស្រីវាជិតិគាតកំស្រី ហើយ
 មានសេចក្តីត្រេកអរ ជនវាជិតិគាតកំ ស្តាប អវ្តើល ទូរិស្សត្ថិយវត្ថុ
 របស់កិក្ខុនោះ ដោយធិស្សត្ថិយវត្ថុ (របស់ខ្លួន) កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នា
 ដើម្បីនឹងសេត ហើយព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ ត្រូវ
 រាបគ្នាទុក្ខជនី ។

[៨៩] កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេត កំព្យាយាមដោយកាយ
 ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ ត្រូវរាបគ្នាសង្ខារិសេស ។ កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នា
 ដើម្បីនឹងសេត កំព្យាយាមដោយកាយ តែមិនដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ ត្រូវ
 រាបគ្នាទុក្ខជនី ។ កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេត តែមិនព្យាយាម
 ដោយកាយ គ្រាន់តែដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ មិនត្រូវរាបគ្នាឡើយ ។ កិក្ខុមាន
 សេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេត តែមិនព្យាយាមដោយកាយ មិនដឹងច្បាស់នូវ
 ផស្សៈ មិនត្រូវរាបគ្នាឡើយ ។ កិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសេតនូវទុក្ខ
 កំព្យាយាមដោយកាយ ដឹងច្បាស់នូវផស្សៈ មិនត្រូវរាបគ្នាឡើយ

តោត្តាធិប្បាយោ កាយេន វាយមតិ ឧ ច ធម្ម
 បដិវិជានតិ អនាមត្ថិ ។ តោត្តាធិប្បាយោ ឧ ច
 កាយេន វាយមតិ ធម្ម បដិវិជានតិ អនាមត្ថិ ។
 មាត្រាធិប្បាយោ ឧ ច កាយេន វាយមតិ ឧ ច
 ធម្ម បដិវិជានតិ អនាមត្ថិ ។

[៨៦] អនាមត្ថិ អសត្វិច្ច អសតិយោ អនាមត្ថស្ម
 អសាតិយ ធម្មស្ម ឧប្បត្តិកស្ម ទិវ្គត្តិច្ចស្ម វេយ្យាស្ម
 អាមិត្តិកស្ម ។

[៨៧] វាតា ធិតា ធម្មតិច្ច ជាយោ យត្ថិ ធម្មស្ម កោ
 សុត្តា មតា តិវាតា ជាត្ថិច្ចតិវាតាយ ឧ
 សប្បិវេស្ម សត្តិមោ មត្តោ កុត្តោ ភោក ច រដ្ឋ ច
 ធនស្មា មត្តំ មន្តាមេសំ វាច វាយមិ ធម្មបិណ្ឌតិ ។

ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងដោះខ្លួនឲ្យរួច គឺព្យាយាមដោយកាយ តែ
 មិនដឹងច្បាស់ខ្លួនស្ប មិនត្រូវហេតុឡើយ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បី
 នឹងដោះខ្លួនឲ្យរួច តែមិនព្យាយាមដោយកាយ តែនឹងដឹងច្បាស់ខ្លួនស្ប
 មិនត្រូវហេតុឡើយ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បីនឹងដោះខ្លួនឲ្យរួច តែ
 មិនព្យាយាមដោយកាយ មិនដឹងច្បាស់ខ្លួនស្ប មិនត្រូវហេតុឡើយ ។

[៨៦] ភេត្តមិច្ចមាន (ដល់ភិក្ខុ៨ពួក)គឺ ភិក្ខុមិនក្លែង ១ ភិក្ខុ
 ក្លែងស្មារតី ១ ភិក្ខុមិនដឹង ១ ភិក្ខុមិនត្រឹមត្រូវ ១ ភិក្ខុឆ្គង ១ ភិក្ខុមានចិត្ត
 រើកាយ ១ ភិក្ខុដែលរើចនាត្របសង្កត់ ១ ភិក្ខុជាវាងដើមបញ្ញត្តិ ១ ។

[៨៧] (មាត់កាតុក្រិប គឺបញ្ជីរឿងតាមរបៀបដូចមានសេចក្តីវាង
 ត្រាយានេះ)

រឿងមាតា រឿងធិតា រឿងបឋមបូនស្រី រឿងប្រពន្ធ រឿងយក្ស
 ស្រី រឿងវិទូ រឿងស្រីដេកលេង រឿងស្រីស្លាប់ រឿងពិបោក
 ញី រឿងរូបចំឡក់ឈើ (រូបកុក្កតា) រឿងស្រីចាប់ភ្នំភក្តិ
 រឿងស្រីឡើងលើស្ពាន រឿងផ្កា រឿងដើមឈើ រឿងទូក
 រឿងវែង រឿងដំបង រឿងភិក្ខុប្រានស្រីដោយបាត រឿង
 ស្រីថ្វាយបង្គំភិក្ខុ រឿងភិក្ខុព្យាយាមចាប់ស្រីតែចាប់មិនត្រូវ ។

ពេលសកល្លា សង្ខារិកសេសស្ស វិនិច្ឆ័យ អាចុញមានសតិ

[៨៨] តេជ ខោ បទ សមយេន អញ្ញាតោ កិក្ខុ
មាតុយា មាតុខ្សែបេន អាមសតិ ។ ឥស្ស កុក្កុដ្ឋំ
អហោសំ កក្កុដ្ឋំ ឬ ខោ អហំ សង្ខារិកសេស
អាមត្ថំ អាមន្ទាតិ ។ កក្កុដ្ឋំ វិនិច្ឆ័យ អាចុញ វិនិច្ឆ័យ
អនាមត្ថំ កិក្ខុ សង្ខារិកសេសស្ស អាមត្ថំ កុក្កុដ្ឋំ
ស្មាតិ ។ តេជ ខោ បទ សមយេន អញ្ញាតោ កិក្ខុ
មាតុយា មាតុខ្សែបេន អាមសតិ ។ បេ ។ កក្កុដ្ឋំ
វិនិច្ឆ័យ អាមសតិ ។ ឥស្ស កុក្កុដ្ឋំ អហោសំ ។
កក្កុដ្ឋំ វិនិច្ឆ័យ អាចុញ វិនិច្ឆ័យ អនាមត្ថំ កិក្ខុ
សង្ខារិកសេសស្ស អាមត្ថំ កុក្កុដ្ឋំស្មាតិ ។

[៨៩] តេជ ខោ បទ សមយេន អញ្ញាតោ កិក្ខុ
បុរាណាទុតិយិកាយ កាយសំសត្ថំ សមាបដ្ឋិ ។
ឥស្ស កុក្កុដ្ឋំ អហោសំ ។ បេ ។ អាមត្ថំ កិក្ខុ
អាមន្ទា សង្ខារិកសេសស្ស ។ តេជ ខោ បទ សមយេន
អញ្ញាតោ កិក្ខុ យត្ថិវិនិច្ឆ័យ កាយសំសត្ថំ សមាបដ្ឋិ ។
ឥស្ស កុក្កុដ្ឋំ អហោសំ ។ បេ ។ អនាមត្ថំ កិក្ខុ
សង្ខារិកសេសស្ស អាមត្ថំ កុក្កុដ្ឋំស្មាតិ ។ តេជ

តេជសកល្លា សង្ខារិកសេសស្ស វិនិច្ឆ័យ ក្រិក្ខុច្បាប់ពាល់ម្តាយដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ជាដើម

[៨៨] សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូប ចាប់ពាល់មាតាដោយសេចក្តី
ស្រឡាញ់មាតា ។ កិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវបង្គំ
សង្ខារិកសេសទេដឹង ។ ទើបត្រាបទូលសេចក្តីនេះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុ មិនត្រូវភាបក្តិសង្ខារិកសេសទេ ត្រូវតែ
ត្រឹមភាបក្តិកុដ្ឋ ។ សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូប ចាប់ពាល់កូនស្រី
ដោយសេចក្តីស្រឡាញ់កូនស្រី ។ បេ ។ ចាប់ពាល់បងប្អូនស្រី ដោយ
សេចក្តីស្រឡាញ់បងប្អូនស្រី ។ កិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។
ទើបត្រាបទូលសេចក្តីនេះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា
ម្ចាស់កិក្ខុ មិនត្រូវភាបក្តិសង្ខារិកសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមភាបក្តិកុដ្ឋ ។

[៨៩] សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូប ចាប់ពាល់ស្រីជាប្រពន្ធពីដើម ។
កិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុ អ្នក
ឯងត្រូវភាបក្តិសង្ខារិកសេសហើយ ។ សម័យនោះឯង កិក្ខុមួយរូប ចាប់
ត្រូវកាយយកស្រី ។ កិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់
ថា ម្ចាស់កិក្ខុ មិនត្រូវភាបក្តិសង្ខារិកសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមភាបក្តិកុដ្ឋ ។

ទោ បទ សមយេន អញ្ញតោ ភិក្ខុ មន្ត្រិកស្ស
 កាយសំសត្ថំ សមាបដ្ឋិ ។ តស្ស កុក្កុដ្ឋំ
 អហោសំ ។ បេ ។ អបាបត្ថំ ភិក្ខុ សង្ឃាធិសេ-
 សស្ស អាបត្ថំ ធុល្លច្ចយស្សាតំ ។ តេន ទោ
 បទ សមយេន អញ្ញតោ ភិក្ខុ សុត្តន្តិយា កា-
 យសំសត្ថំ សមាបដ្ឋិ ។ តស្ស កុក្កុដ្ឋំ អហោសំ
 ។ បេ ។ អាបត្ថំ ភិក្ខុ អាបត្ថោ សង្ឃាធិសេសត្ថំ ។
 តេន ទោ បទ សមយេន អញ្ញតោ ភិក្ខុ មន្ត្រិកស្ស
 កាយសំសត្ថំ សមាបដ្ឋិ ។ តស្ស កុក្កុដ្ឋំ អហោសំ
 ។ បេ ។ អបាបត្ថំ ភិក្ខុ សង្ឃាធិសេសស្ស អាបត្ថំ
 ធុល្លច្ចយស្សាតំ ។ តេន ទោ បទ សមយេន អញ្ញតោ
 ភិក្ខុ មន្ត្រិកស្ស កាយសំសត្ថំ សមាបដ្ឋិ ។
 តស្ស កុក្កុដ្ឋំ អហោសំ ។ បេ ។ អបាបត្ថំ ភិក្ខុ សង្ឃា-
 ធិសេសស្ស អាបត្ថំ ធុល្លច្ចយស្សាតំ ។ តេន ទោ បទ
 សមយេន អញ្ញតោ ភិក្ខុ ធារៈធិសំកាយ កាយសំ-
 សត្ថំ សមាបដ្ឋិ ។ តស្ស កុក្កុដ្ឋំ អហោសំ ។ បេ ។ អ-
 បាបត្ថំ ភិក្ខុ សង្ឃាធិសេសស្ស អាបត្ថំ ធុល្លច្ចយស្សាតំ ។

សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ចាប់ត្រូវកាយមនុស្សឆ្នើម ។ ភិក្ខុនោះមាន
 សេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវពេញ
 សិទ្ធិទិសសាទ ត្រូវតែត្រឹមតាមក្តីផុលច្រើន ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុ
 មួយរូប ចាប់ត្រូវកាយស្រីដែលកំពុងដេកលើក ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តី
 សង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសិទ្ធិ-
 ទិសសាហើយ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ចាប់ត្រូវកាយស្រីដែល
 ស្លាប់ហើយ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវពេញសិទ្ធិទិសសាទ ត្រូវតែត្រឹមតាមក្តីផុលច្រើន ។
 សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ចាប់ត្រូវកាយសត្វតំប្លាងញី ។ ភិក្ខុនោះមាន
 សេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវពេញសិទ្ធិ-
 ទិសសាទ ត្រូវតែត្រឹមតាមក្តីផុលច្រើន ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប ចាប់
 ត្រូវកាយមនុស្សស្រី ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះ
 អង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវពេញសិទ្ធិទិសសាទ ត្រូវតែត្រឹមតាមក្តី
 ផុលច្រើន ។

[៨៤] តេន ទោ មន សមយេន អញ្ញតោ ភិក្ខុ
 ឥត្ថិយោ អញ្ញតា ភិក្ខុ សម្មិទ្យតា តាហាមរម្យាយ
 ទេសុ ។ ឥស្ស កុត្តាច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ សាធិ-
 យសិ ភ្នំ ភិក្ខុតិ ។ ឆាហំ កតា សាធិយាមិតិ ។
 អធិបត្ថិ ភិក្ខុ អសាធិបេន្តស្សាតិ ។

[៨៥] តេន ទោ មន សមយេន អញ្ញតោ ភិក្ខុ
 ឥត្ថិយោ អញ្ញតា សង្កមំ សារត្តោ សញ្ញាលេសិ ។
 ឥស្ស កុត្តាច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អធិបត្ថិ ភិក្ខុ
 សង្កាធិសេសស្ស អធិបត្ថិ ទុត្តជស្សាតិ ។

[៨៦] តេន ទោ មន សមយេន អញ្ញតោ
 ភិក្ខុ ឥត្ថិ មនីមេន មស្សិតា សារត្តោ វិសត្ថនេន
 មហាវ អធិសិ ។ ឥស្ស កុត្តាច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។
 អធិបត្ថិ ភ្នំ ភិក្ខុ អបច្ឆោ សង្កាធិសេសស្នំ ។

[៨៧] តេន ទោ មន សមយេន អញ្ញតោ
 ភិក្ខុ ឥត្ថិយោ អញ្ញតា ភិក្ខុ សារត្តោ សញ្ញាលេសិ ។
 ឥស្ស កុត្តាច្ចំ អហោសិ ។ បេ ។ អធិបត្ថិ ភិក្ខុ
 សង្កាធិសេសស្ស អធិបត្ថិ ទុត្តជស្សាតិ ។

[៨៨] សម័យមួយនោះ មានស្រីច្រើននាក់ចាប់រៀនភិក្ខុ ១ ចូល
 ទៅដោយដើមដៃ ១ នាក់ ។ ភិក្ខុនោះ មានសេចក្តីសន្សំយ ៗ បេ ។ ព្រះអង្គ
 មានព្រះបទ្ទូលសួរថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវការដែរ ។ ភិក្ខុនោះត្រាប
 ទូលថា បពិត្រព្រះអង្គព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនត្រូវការទេ ។ ព្រះអង្គ
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ (បើ) មិនត្រូវការ មិនត្រូវតាបត្តិទេ ។

[៨៩] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយចូល មានសេចក្តីត្រេកអរ កំចាប់
 អង្វើស្តានដែលស្រីកំពុងឡើង ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្សំយ ។ បេ ។
 ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវតាបត្តិសង្ឃាទិសសទេ ត្រូវតែត្រឹម
 រាបត្តិទុក្ខ ។

[៩០] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយចូល ច្រើនស្រីកំពុងប្តូរផ្លូវគ្នា មាន
 សេចក្តីត្រេកអរ កំពុងច្រើននោះដោយចង្អុយស្នា ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តី
 សន្សំយ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវតាបត្តិសង្ឃា-
 ទិសសាហើយ ។

[៩១] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយចូល មានសេចក្តីត្រេកអរ កំពុង
 ដើរឈរដែលស្រីឡើង ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្សំយ ។ បេ ។ ព្រះអង្គ
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវតាបត្តិសង្ឃាទិសសទេ ត្រូវតែត្រឹមរាបត្តិ
 ទុក្ខ ។

[៨៤] តេជ ទោ បទ សមយេន អញ្ញតរោ
 ភិក្ខុ ឥត្ថិយា អភិក្ខុន្តំ ធាវំ សារត្តោ សញ្ញាលេសិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ ឃេ ។ អធាបត្តំ ភិក្ខុ
 សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ធុល្លក្ខយស្សាតិ ។

[៨៥] តេជ ទោ បទ សមយេន អញ្ញតរោ
 ភិក្ខុ ឥត្ថិយា អភិក្ខុន្តំ ធាវំ សារត្តោ អាវិញ្ញិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ ឃេ ។ អធាបត្តំ ភិក្ខុ
 សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ធុល្លក្ខយស្សាតិ ។ តេជ
 ទោ បទ សមយេន អញ្ញតរោ ភិក្ខុ ឥត្ថិយា អភិក្ខុន្តំ
 ធាវំ សារត្តោ អាវិញ្ញិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសិ
 ។ ឃេ ។ អធាបត្តំ ភិក្ខុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ
 ធុល្លក្ខយស្សាតិ ។

[៨៦] តេជ ទោ បទ សមយេន អញ្ញតរោ
 ភិក្ខុ សារត្តោ ឥត្ថិ ចក្កេន បណ្ណាមេសិ ។ តស្ស
 កុក្កុច្ចំ អហោសិ ។ ឃេ ។ អធាបត្តំ ភិក្ខុ
 សង្ឃាទិសេសស្ស អាបត្តិ ធុល្លក្ខយស្សាតិ ។

[៨៤] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏អង្គុនទូក
 ដែលស្រឡៅដំរី ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ ឃេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់
 ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវភាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមតាមភ័ក្ត្រទុក្ខផ្ទុយ ។

[៨៥] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏ចាប់
 ចាញ់ទៅដែលស្រីកំពុងកាន់ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ ឃេ ។
 ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវភាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹម
 ភាបត្តិផ្តល់ថ្វីយ ។ សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានសេចក្តីត្រេកអរ
 ក៏ចាប់ចាញ់ដំបងដែលស្រីកំពុងកាន់ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ
 ។ ឃេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវភាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ
 ត្រូវតែត្រឹមតាមភ័ក្ត្រផ្តល់ថ្វីយ ។

[៨៦] សម័យនោះឯង ភិក្ខុមួយរូប មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏ច្រាន
 ស្រីដោយបាត ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ ឃេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវភាបត្តិសង្ឃាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹមតាមភ័ក្ត្រផ្តល់ថ្វីយ ។

លេខកណ្តាល ទុតិយសង្ឃាទិសេសស្ស វិនិច្ឆ័យ បាទុប្បាណាទំ

តេជ ទោ បទ សមយេន អញ្ញតរោ កំភុ ឥត្តិយា វទ្ធិត្តិយា
សារត្តោ ចាធំ ទុប្បារេសិ ។ ភស្ស កុត្តក្កំ អមោសិ
។ មេ ។ អាចត្តិ ត្វំ កំភុ អាចន្នោ សង្ឃាទិសេសស្ស ។
តេជ ទោ បទ សមយេន អញ្ញតរោ កំភុ ឥត្តិ
កុមោស្សាមិកំ វាយមិកា ន ធុមំ ។ ភស្ស កុត្តក្កំ
អមោសិ កុត្តិ ធុ ទោ អហំ សង្ឃាទិសេសំ អាចត្តិ
អាចន្នោតំ ។ ភស្សតោ ឯតបត្តំ អាចន្នោសំ ។ អនាចត្តិ
កំភុ សង្ឃាទិសេសស្ស អាចត្តិ ធុត្តាធិស្សាតំ ។

ទុតិយសង្ឃាទិសេស ឆិដ្ឋំ ។

លេខកណ្តាល សង្ឃាទិសេសទំ ២ វិនិច្ឆ័យ ប្បិទកំភុលីកាតេជឡើងឡប់ចប់ជាដើម

សមយោនោឯនំ កំភុមួយប្រ កាលស្រីកំភុនិកាយបង្គំ មានសេចក្តី
ព្រឹក្សា តំលើកដើម្បីឡើងឡប់ចប់ ។ កំភុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ
។ មេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ឆ្ងល់កំភុ អ្នកឯងត្រូវតែបក្តីសង្ស័យទិសេស
ហើយ ។ សមយោនោឯនំ កំភុមួយប្រ គិតថាអញខឹងចាប់ស្រី តំព្យាយាម
តែចាប់មុខត្រូវ ។ កំភុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវតែបក្តីសង្ស័យទិ-
សេសហើយដឹង ។ ទើបត្រាបទូលសេចក្តីខឹងដល់ព្រះបិតាឯព្រះភាគ ។
ព្រះអង្គត្រាស់ថា ឆ្ងល់កំភុ មុខត្រូវតែបក្តីសង្ស័យទិសេសទេ ត្រូវតែត្រឹម
តាបក្តីខ្ពង់ ។

សង្ឃាទិសេសទំ ២ ចប់ ។

តតិយសង្ខេបទិសេសំ

[៨៧] តេជ សមយេន តុន្តា កកក សាវត្ថិយេ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិតស្ស អករមេ ។
តេជ ទេ ចន សមយេន អាយស្មា ឧទាយំ អនាត្ថា
វិហារតិ(១) ។ តេជ ទេ ចន សមយេន សុត្តហុលា
ឥត្ថិយោ អារាមំ អតមំសុ វិហារមេត្តិកាយោ ។
អដទេ តា ឥត្ថិយោ យេនាយស្មា ឧទាយំ តេជុប-
សង្កម្ពិសុ ឧបសង្កម្ពិសុ អាយស្មន្តំ ឧទាយំ ឯតនរោត្ត
ឥត្តាម មយំ កាត្ថ អយ្យស្ស វិហារំ បេត្តិកុត្តំ ។
អដទេ អាយស្មា ឧទាយំ តា ឥត្ថិយោ វិហារំ
បេត្តាបេត្តា តាសំ ឥត្ថិយំ វិទូមក្កំ បស្សាមក្កំ
វាទិស្ស វណ្ណិបិ កណាតិ អវណ្ណិបិ កណាតិ យោជនិបិ
អាយាភតិបិ ឧត្តនិបិ មនិប្បនិបិ អាចិត្តនិបិ អនុសា-
សតិបិ អក្កាសតិបិ ។ យោ តា ឥត្ថិយោ ជិន្នកា(២)
ដុត្តិកា អហិវិកាយោ(៣) អហោស្សំ(៤) តា អាយស្មតា

១ ឥតា បិ ទ. ប. បេត្តិកាសុ ឥស្សរយស្មតា វិហារា អភិវេន ប្រាតិ ឥស្សនិយោ
ពាសាវកោតិ ចញ្ញាយតិ ។ ២-៣ ទ. ប. បេត្តិកាសុ ជិន្នកា ដុត្តិកា អហិវិកាតិ
ចញ្ញាយតិ ។ ៤ តេសុ អយំ បាបោ ៥ ទស្សតិ ។

សង្ខេបទិសេសទំ ក

[៨៨] សមយោនាព្រះសព្វញ្ញត្ថុជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់គង់
នៅក្នុងជេតវនាចារសំអនាថបិណ្ឌិតសេដ្ឋី ជិតត្រង់សាវត្ថី ។ សមយោនាឆេតិ
ទាយិកិត្តុដ៏មានអាយុស្មា ម្រេចវិយាបថនៅក្នុងវិប្រ ។ គ្រាទាន មានស្រី
ប្រើបនាក់ជាពួកអ្នកត្រូវការមើលវិហារ ហើយក៏នាំគ្នាទៅកាន់អារាម ។
ស្រីទាំងនោះក៏ចូលទៅក្នុងទាយិកិត្តុដ៏មានអាយុក្នុងរោលនោះ លុះចូល
ទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងទាយិកិត្តុដ៏មានអាយុជាបងគ្រូ
លោកដ៏ចម្រើន យើងទាំងឡាយចង់មើលវិហាររបស់លោកម្ចាស់ ។
សំដាប់នោះ ទាយិកិត្តុដ៏មានអាយុ ក៏នាំស្រីទាំងនោះមើល
វិហាររួចហើយ ពោលសរសើរខ្លះ ពោលបង្គាប់ខ្លះ សូមខ្លះ អន្ទរខ្លះ
សួរខ្លះ សួរតបខ្លះ ច្រាប់ខ្លះ ប្រើប្រាស់ខ្លះ ជេរខ្លះ ចំពោះវិទូមក្ក
នឹងបស្សាមក្កនៃស្រីទាំងនោះ ។ ស្រីលាវែងឆ្មារសចក្កខ្លះ
ជាស្រីអ្នកលេងឥតមានអៀនឱ្យស ស្រីនោះក៏ញញឹមញញែម
និយាយបញ្ជាក់ សើចក្អាកក្អាយចំអន់ជាមួយនឹងទាយិកិត្តុដ៏មានអាយុ

ទាយកំពុត្ត សង្ខារវិសេសស្ស ទាយកំពុត្ត ទាយកំពុត្ត
 ទាយកំពុត្ត យា បទ កា ឥន្ទ្រយោ វេរិយនា តា
 ធិត្តិយន្តា ឥត្តិ ទិដ្ឋិយន្តិ ឥន្ទ ភន្ត ទ ធិត្ត
 ទ បដិវ្យាប័ សាមិកាទម្ម មយំ វរំ វត្តា ទ ឥន្ទ្រ
 យ្យាម តិបទយ្យាម ទាយកំពុត្ត ។ យេ តេ ភិក្ខុ
 អប្បិច្ឆា សន្តដ្ឋា លដ្ឋិទោ តុន្ត្រុទ្ធកា សិក្ខាភាមា
 តេ ទិដ្ឋិយន្តិ ទ័យន្តិ វិទាធជ្ជិ កាមំ ហិ ចាម
 កាយស្មា ទាយកំ មាតុក្កាមំ ធុដ្ឋល្អាហិ វាបាហិ
 ធុកាសិស្សតីតិ ។ អថទោ តេ ភិក្ខុ ភគវត្ថា
 ឯតបន្តំ អារាជេសុំ ។ អថទោ ភគវ ឯតស្មី
 ធិនារេ ឯតស្មី បតករណេ ភិក្ខុសង្ឃ សង្ខិទា-
 តាយេត្វា កាយស្មន្តំ ទាយកំ បដិបុត្តិ សង្ខំ តិវរ
 ត្វំ ទាយកំ មាតុក្កាមំ ធុដ្ឋល្អាហិ វាបាហិ ធុកាស-
 សីតិ ។ សង្ខំ ភគវត្ថំ ។ វិវរហិ តុន្ត្រា ភគវ
 អទធុត្ថវត្ថំ មោឃបុរិស អទធុលោមិត្ថំ អប្បវិទូបំ
 អស្សាមណាគំ អតាប្បិយំ អតករណីយំ កាមំ ហិ
 ចាម ត្វំ មោឃបុរិស មាតុក្កាមំ ធុដ្ឋល្អាហិ វាបាហិ

ចំណែកធានស្រីណាដែលមានសេចក្តីអៀនឱ្យស ស្រីនោះចេញមកតំ
 ពោលរោសទាយកំពុត្តតាំងឱ្យយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចំរើន ការ
 នេះគួរឲ្យលាក់បាំង គ្មានគួរសមរសោះ ចុះហេតុអ្វីកំណែកម្ចាស់ទាយកំ-
 យាយយាងនេះ សូម្បីដល់ទៅប្តី បើដឹងយាយយាងនេះ ក៏យើងចាំឱ្យយ
 មិនប្រាថ្នាដែរ ។ កំពុត្តតាំងឱ្យយាងណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាភិច្ចាវរុក
 សាគ្គាស មានសេចក្តីអៀនឱ្យស ជាអ្នករឿងស ប្រាថ្នាតែធានីការរៀន
 សូត្រ កំពុត្តតាំងឱ្យយនោះ កំពោលរោស គឺជារឿង បន្ទុះបង្កប់ថា ចុះហេតុ
 អ្វី បានជាទាយកំពុត្តដ៏មានអាយុ ពោលចង់ទាត់ត្រាមដោយសំដីពាក្រ
 (ដូច្នោះ) ។ ការនោះ កំពុត្តតាំងនោះ យកសេចក្តីខ្ពុះក្រាបទូលដល់ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិទាននេះដ៏លើកនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់
 ជ្រងំឱ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃហើយត្រាស់សួរ ទាយកំពុត្តដ៏មានអាយុក្នុងការនោះ
 ថា ម្ចាស់ទាយកំ បានរៀនអ្នកឯងពោលចង់ទាត់ត្រាមដោយសំដីពាក្រ
 បែបៗ ។ ទាយកំភិក្ខុក្រាបទូលថាបពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ (សេចក្តីខ្ពុះ)
 ពិតមែន ។ ព្រះសព្វញ្ញាត្តទូជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគជ្រងំគឺជារឿងថា ម្ចាស់
 បុរសរសោះស្អាត ដ៏លើកលែងមិនចំនង បំនសមគួរ មិនត្រូវបែប មិនមែន
 ជាប់សសមណ មិនគប្បីរសោះ មិនគួរឱ្យរសោះ ខែរោយបុរស ចុះ
 ហេតុអ្វី បានជាអ្នកឯងពោលចង់ទាត់ត្រាមដោយសំដីពាក្រ (ដូច្នោះ)

ឱកាសស្នូល ឧទ្ទ មយោ ខោយេមុតិស អនេតបរិយោ-
 យេន វិភកាយ ធម្មោ ធម្មសំគោ ចោ សភកាយ
 ។ បេ ។ កាមបរិណិព្វានាចំ វិបសាមោ អត្តាតោ
 ធនំ មោយមុតិស អប្បសន្នាចំ វិ ចសាធាយ
 ។ បេ ។ ឯវត្ថុ ចន ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបដំ
 ឧទ្ទិសេយ្យេន យោ ចន ភិក្ខុ ឱតិល្លោ វិបសាមោ
 ចិត្តេន មាឌុតាមំ ធុដ្ឋស្វាហំ វាតាហំ ឱកាសេយ្យ
 យថាតំ យុក យុវតំ មេដ្ឋន្តបសន្នាតាហិ សន្នាដ្ឋ-
 សេសោតំ ។

(៨៨) យោ បទាតិ យោ យោធិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មំ អន្តេ មជ្ជិម្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ ឱតិល្លោ ធាប សាវត្ថោ អរម្ភតា ចន្ទិច្ឆ-
 ចិត្តោ ។ វិបសាមោ រត្តិមិ ចិត្តំ វិបសាតំ ធុដ្ឋិមិ
 ចិត្តំ វិបសាតំ បុទ្ធិមិ ចិត្តំ វិបសាតំ អបិច រត្តំ
 ចិត្តំ ឥមស្មំ អន្តេ មជ្ជិម្បតំ វិបសាមោ ។

ក្នុងមោយមុតិស ធម៌ដែលគេដកសំដែងហើយដោយអនេតបរិយោ-
 (សុទ្ធតែ) ដើម្បីប្រាសចាកចម្រក មិនមែនសំដែងប្រកបដោយចម្រក
 ឡើយ ។ បេ ។ ការប្រាប់សេចក្តីក្តៅក្រហាយព្រោះការទាំងឡាយ
 ក៏គឺជាគតសំដែងរួចរស់ហើយតើ មិនមែនឬ វិទោយមុតិស ដំណើរនេះ
 មិនមែនទាំងឡាយផ្សេងពីនេះដែលមិនទាន់ជ្រៅថ្លា (នោះ) ទេ ។ បេ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ រាជទាំងឡាយ អប្បិសំដែងឡើងខ្ញុំសំគាល់នេះ
 ដូច្នេះថា ភិក្ខុណាមួយ គិតគ្របសន្តិភោយមានចិត្តប្រែប្រួល មិយោយ
 ចង់មានគ្រាមោយសំដីពាក្យ ដូចប្រសាទឡើយនិយាយចង់ស្រីគ្រប់
 ដោយសំដីដែលប្រកបដោយមេដឹក ភិក្ខុនោះត្រូវរាបក្តិតសន្ធិទិសស ។

(៨៩) ត្រង់ពាក្យថា ណាមួយ អធិប្បាយថា ឯណា កំណើយ ។ បេ ។
 ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុ ។ បេ ។ (ភិក្ខុដែលបានសម្រេចសម្បទាដោយ
 ញាតិចក្កតកម្មវិធីត្រឹមត្រូវ) គឺជាគតសំដែងឡើយនោះថា ភិក្ខុក្នុង
 អត្តនេះ ។ ត្រង់ពាក្យថា គិតគ្របសន្តិភោយ សេចក្តីថា ភិក្ខុ
 ដែលគិតគរ មានសេចក្តីអាឡោះរាល់យ មានចិត្តប្រតិភ័យ ។ ត្រង់
 ពាក្យថា មានចិត្តប្រែប្រួល សេចក្តីថា ចិត្តដែលគិតគរ កំហៅថា
 ប្រែប្រួល ចិត្តដែលទំង កំហៅថា ប្រែប្រួល ចិត្តដែលឆ្លើង កំ
 ហៅថាប្រែប្រួល ប៉ុន្តែក្នុងអត្តនេះ គឺជាគតសំដែងក្នុងអត្តនេះ

មាតុកាខោ ជាម មនុស្សត្តិ ន យក្ខិ ន
 បេតិ ន តិរច្ឆានតតា វិញ្ញា បដិពលា សុកា-
 សិតទុក្ខាសិតំ ទុដ្ឋល្អាទុដ្ឋល្អំ អាជាជិតុ ។
 ទុដ្ឋល្អា ជាម វាចា វត្ថុមក្ខបស្សាវមក្ខមេដុនធម្ម-
 ទុដ្ឋល្អា ជាម វាចា វត្ថុមក្ខប្បស្សាវមក្ខមេដុនធម្មប្ប-
 ដិសំយុត្តា វាចា ។ ឥតាសយ្យាតិ អដ្ឋាចារ្យ
 វុច្ឆតិ ។ យថាតំ យុក យុវតិច្ឆិ នហោ នហរី តពុណា
 តុណ្ហំ តាមភោតិ តាមភោតិទំ ។ មេដុនធម្មត្ថា-
 ហិតំ មេដុនធម្មប្បដិសំយុត្តាហិ វាចាហិ ។ សង្ឃានិ-
 សេសោតិ ។ បេ ។ តេនមិ វុច្ឆតិ សង្ឃានិសេសោតិ ។

[៨៨] ទ្វេ មក្ខ អាជិស្ស វណ្ណំបិ កណាតិ
 អវណ្ណំបិ កណាតិ យោចតិបិ អាឃរាទុតិបិ បុច្ឆតិបិ
 បដិបុច្ឆតិបិ អាជិត្តតិបិ អទុសាសតិបិ អត្តោសតិបិ ។

[១០០] វណ្ណំ កណាតិ ជាម ទ្វេ មក្ខ ថោ-
 មេតិ វណ្ណតិ បសំសតិ ។ អវណ្ណំបិ កណាតិ
 ជាម ទ្វេ មក្ខ ចំសេតិ វត្ថុតិ តវហាតិ ។
 យោចតិ ជាម នេហំ មេ ធនាហំ មេ

ត្រៃកម្មទ្វេឈ្មោះថា ចិត្តវិប្បិល ។ មនុស្សស្រីដែលដឹងសេចក្តី ទ្រៀវ-
 គ្នាស អាចដឹងច្បាស់ទូទៅតាមដែលគេនិយាយឮនឹងរាគ្រកំ សំដីគួរនឹង
 មិនគួរ ហៅថា មាតុតាម (ក្នុងសិទ្ធិបទនេះ) ឯយក្សស្រី ប្រេតស្រី
 តិរច្ឆានត្រៀ បិមហៅថា មាតុតាមទេ ។ ឯសំដីដែលហៅថា រាគ្រកំនោះ
 មានដល់សំដីដែលប្រកបដោយមេដុនធម្មចំពោះវត្ថុមក្ខនឹងបស្សាវមក្ខ ។
 សេចក្តីប្រព្រឹត្តិល្មើស គេជាគតត្រាស់ហៅថា និយាយចង់ ។
 ត្រង់តាមថា ដូចប្រសក់ខ្សោះនិយាយចង់ស្រីគ្រប់ សេចក្តីថា ប្រស
 ក់ខ្សោះនិយាយចង់ស្រីគ្រប់ ប្រសដឹងនិយាយចង់ស្រីដឹងនិ ប្រសអ្នក
 បរិភោគតាមនិយាយចង់ស្រីអ្នកបរិភោគតាម ។ ត្រង់តាមថា ដោយសំដី
 ដែលប្រកបដោយមេដុន ឯសំដីដែលប្រកបត្រង់ចំពោះដោយមេដុនធម្ម ។
 ត្រង់តាមថា ត្រូវអាចក្តីសង្ស័យទិសស មានអធិប្បាយពិស្តារក្នុង
 សង្ឃាវសេសទំ ១ រូបហើយ ។

[៨៨] ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាត់ក្តី សូមក្តី អង្វរក្តី សួរក្តី
 សួរបញ្ជាក់ក្តី ប្រាប់ក្តី ប្រៀនប្រដៅក្តី ផែក្តី ចំពោះទ្វារមគ្គចំណី ។

[១០០] ឥត្តនិយាយស្តីចំពោះពិសេសសរសើរទ្វារមគ្គចំណី ហៅថា
 ពោលសរសើរ ។ ឥត្តនិយាយស្តីចំពោះទ្វារមគ្គចំណី ហៅថា ពោល
 បង្ហាត់ ។ ឥត្តនិយាយថា មានបូរាណ (មេដុនធម្ម) ដល់រាគ្នា មានទ្វារ

អាហាសំ មេ ឆាតុត្ថំ ។ អាហាចតំ ឆាម
 កាធា តេ មាតា បស័ទិស្សតិ កាធា តេ
 មិតា បស័ទិស្សតិ កាធា តេ ទេវតាយោ ប.
 ស័ទិស្សតិ កាធា តេ សុខណោ សុខយោ
 សុមុហុត្តោ កវិស្សតិ កាធា តេ មេដុចំ ធម្មំ
 លភិស្សមិតំ ។ បុច្ឆតិ ឆាម កថំ វុំ សាមិកស្ស
 ទេសំ កថំ ជារស្ស ទេសិតំ ។ បដិបុច្ឆតិ ឆាម
 វុំ កា វុំ សាមិកស្ស ទេសំ វុំ ជារស្ស
 ទេសិតំ ។ អាចិត្តតិ ឆាម បុដ្ឋោ កណាតិ វុំ
 ទេហិ វុំ ទេត្ថំ សាមិកស្ស ចិយា កវិស្សសិ
 មនាហា ចាតិ ។ អនុសាសតិ ឆាម អបុដ្ឋោ កណាតិ
 វុំ ទេហិ វុំ ទេត្ថំ សាមិកស្ស ចិយា កវិស្សសិ
 មនាហា ចាតិ ។ អញ្ញាសតិ ឆាម អនិមិត្តាសិ

ជាន់ខាង (មេដុចធម៌) ដល់ភាគ ខាងឆ្នេរ (មេដុចធម៌) ដល់ភាគ
 ហៅថា សូម ។ កុំកុំនិយាយថា មាតារបស់ខាងនិមិត្តក្នុងកាលណា
 ចិត្តរបស់ខាងនិមិត្តក្នុងកាលណា ទៅកាតាំងឲ្យយារបស់ខាងនិមិត្ត
 ក្នុងកាលណា ពេលល្អ ស្របកំល្ល យាមល្អ របស់ខាងនិមិត្តខាង
 ក្នុងកាលណា ភាគនិមិត្តចុះមេដុចធម៌របស់ខាងក្នុងកាលណា (និយាយ
 យ៉ាងនេះ) ហៅថា អតិ ។ កុំកុំនិយាយថា ខាងឆ្នេរ (មេដុចធម៌) ដល់
 ក្នុងកាលណា ខាងឆ្នេរ (មេដុចធម៌) ដល់សហាយដូចម្តង (យ៉ាងនេះ)
 ហៅថា សូម ។ កុំកុំនិយាយថា មាតាចុះ ខាងឆ្នេរ (មេដុចធម៌) ដល់ក្នុង
 យ៉ាងនេះ ខាងឆ្នេរ (មេដុចធម៌) ដល់សហាយយ៉ាងនេះ ដូច្នេះ ហៅថា
 សូមបញ្ជាក់ ។ កុំកុំដល់ស្រីសូមហើយនិយាយថា ខាងឆ្នេរ (មេដុចធម៌)
 យ៉ាងនេះ កាលបើឆ្នេរ (មេដុចធម៌) យ៉ាងនេះ ខាងនិមិត្តដាច់ស្រឡាញ់
 ដង ជាទីគាប់ចិត្តដង របស់ប្តី ដូច្នេះហៅថាប្រាប់ ។ កុំកុំដល់ស្រីមិនស្អាត
 សោះទេ ស្រាប់តែនិយាយថា ខាងឆ្នេរ (មេដុចធម៌) យ៉ាងនេះ កាលបើឆ្នេរ
 (មេដុចធម៌) យ៉ាងនេះ ខាងនិមិត្តដាច់ស្រឡាញ់ដង ជាទីគាប់ចិត្តដង
 របស់ប្តី ដូច្នេះ ហៅថា ប្រើប្រាស់ ។ កុំកុំពោលពាក្យថា មេដុចនិមិត្ត

បណ្ឌិតស្ស វច្ឆមន្តំ បស្សវមន្តំ អាទិស្ស វណ្ណំថិ
 កណាតិ អវណ្ណំថិ កណាតិ ។ បេ ។ អត្តោសតិបិ
 អាមន្តិ ធុត្តជស្ស ។ បុរិសា ច ហោតិ បុរិសសញ្ញា
 វេមតិកោ តិវច្ឆានកតសញ្ញា ឥត្ថិសញ្ញា បណ្ឌិតសញ្ញា
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ធំ បុរិសស្ស វច្ឆមន្តំ បស្សវមន្តំ
 អាទិស្ស វណ្ណំថិ កណាតិ អវណ្ណំថិ កណាតិ ។ បេ ។
 អត្តោសតិបិ អាមន្តិ ធុត្តជស្ស ។ តិវច្ឆានកតោ ច
 ហោតិ តិវច្ឆានកតសញ្ញា វេមតិកោ ឥត្ថិសញ្ញា បណ្ឌិត
 សញ្ញា បុរិសសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ធំ តិវច្ឆា
 នកតស្ស វច្ឆមន្តំ បស្សវមន្តំ អាទិស្ស វណ្ណំថិ កណាតិ
 អវណ្ណំថិ កណាតិ ។ បេ ។ អត្តោសតិបិ អាមន្តិ
 ធុត្តជស្ស ។

[១០២] ទ្វេ ឥត្ថិយោ ទ្វិទ្ធំ ឥត្ថិទំ ឥត្ថិសញ្ញា
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ធំ ទ្វិទ្ធំ ឥត្ថិទំ វច្ឆមន្តំ បស្សវមន្តំ
 អាទិស្ស វណ្ណំថិ កណាតិ អវណ្ណំថិ កណាតិ ។ បេ ។
 អត្តោសតិបិ អាមន្តិ ទ្វិទ្ធំ សង្ឃទិសេសាធំ ។ ទ្វេ
 ឥត្ថិយោ ទ្វិទ្ធំ ឥត្ថិទំ វេមតិកោ បណ្ឌិតសញ្ញា

ពោលបង្ហាបង្ហា ។ បេ ។ ដេក្ខិ ចំពោះវច្ឆមន្ត (ឬ) បស្សវមន្ត របស់
 ភ្នំយោនៈ ត្រូវបង្ហាបង្ហា ។ ប្រសព្វប្រាកដ ក៏គួរសំគាល់ថាប្រស
 ពិតបែប មានសេចក្តីសន្សំយ (ក្តី) សំគាល់ថាតិវច្ឆា (ក្តី) សំគាល់
 ថាស្រី (ក្តី) សំគាល់ថាភ្នំយ (ក្តី) ក៏មានសេចក្តីត្រឹមត្រូវ ពោល
 សរសើរក្តី ពោលបង្ហាបង្ហា ។ បេ ។ ដេក្ខិ ចំពោះវច្ឆមន្ត ឬបស្សវមន្ត
 នៃប្រសព្វនោះ ត្រូវបង្ហាបង្ហា ។ សក្ខតិវច្ឆានប្រាកដ ក៏គួរ
 សំគាល់ថាសក្ខតិវច្ឆានប្រាកដពិតបែប មានសេចក្តីសន្សំយក្តី សំគាល់ថា
 ស្រី (ក្តី) សំគាល់ថាភ្នំយ (ក្តី) សំគាល់ថាប្រស (ក្តី) ក៏មានសេចក្តី
 ត្រឹមត្រូវ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាបង្ហា ។ បេ ។ ដេក្ខិ ចំពោះវច្ឆមន្ត
 (ឬ) បស្សវមន្ត នៃសក្ខតិវច្ឆានប្រាកដនោះ ត្រូវបង្ហាបង្ហា ។

[១០២] ស្រីតិវច្ឆាពិតបែប ក៏គួរសំគាល់ស្រីពិតប្រាកដស្រី
 មានសេចក្តីត្រឹមត្រូវ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាបង្ហា ។ បេ ។ ដេក្ខិ
 ចំពោះវច្ឆមន្ត (ឬ) បស្សវមន្ត នៃស្រីពិតប្រាកដនោះ ត្រូវបង្ហាបង្ហា
 ចំពោះសតិ ។ ស្រីតិវច្ឆា ក៏គួរមានសេចក្តីសន្សំយក្តី សំគាល់ថាភ្នំយ (ក្តី)

បុរិសសញ្ញា តំរង្គានតតសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ឯ ទ្ធិន្ទ ឥន្ទន្ទ វេទមន្ត បស្សវមន្ត អាទិស្ស វណ្ណចំ កណាតិ អវណ្ណចំ កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិមំ អាមត្តិ ទ្ធិន្ទ ឥល្យច្ចយានំ ។ ទ្វេ បណ្ឌិតា ទ្ធិន្ទ បណ្ឌិតានំ បណ្ឌិតសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ឯ ទ្ធិន្ទ បណ្ឌិតានំ វេទមន្ត បស្សវមន្ត អាទិស្ស វណ្ណចំ កណាតិ អវណ្ណចំ កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិមំ អាមត្តិ ទ្ធិន្ទ ឥល្យច្ចយានំ ។ ទ្វេ បណ្ឌិតា ទ្ធិន្ទ បណ្ឌិតានំ វេទមន្ត បុរិសសញ្ញា តំរង្គានតតសញ្ញា ឥន្ទិសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ឯ ទ្ធិន្ទ បណ្ឌិតានំ វេទមន្ត បស្សវមន្ត អាទិស្ស វណ្ណចំ កណាតិ អវណ្ណចំ កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិមំ អាមត្តិ ទ្ធិន្ទ ឥល្យច្ចយានំ ។ ទ្វេ បុរិសា ទ្ធិន្ទ បុរិសានំ បុរិសសញ្ញា វេទមន្ត តំរង្គានតតសញ្ញា ឥន្ទិសញ្ញា បណ្ឌិតសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ឯ ទ្ធិន្ទ បុរិសានំ វេទមន្ត បស្សវមន្ត អាទិស្ស វណ្ណចំ កណាតិ អវណ្ណចំ កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិមំ អាមត្តិ ទ្ធិន្ទ ឥល្យច្ចយានំ ។

សំគាល់ថាប្រសក្តិ សំគាល់ថាសំគាល់ក្តិ ចំពោះស្រីទាំងពីរនាក់ ក៏មាន សេចក្តីត្រឹមត្រូវ ពោលសរសើក្តិ ពោលបង្គាប់ក្តិ ។ បេ ។ ដេក្តិ ចំពោះវេទមន្ត (ឬ) បស្សវមន្ត នៃស្រីទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវតាមក្តីឥល្យច្ចយានំ ។ ឆ្លើយពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់ឡើយទាំងពីរនាក់ជាឆ្លើយ ក៏មានសេចក្តី ត្រឹមត្រូវ ពោលសរសើក្តិ ពោលបង្គាប់ក្តិ ។ បេ ។ ដេក្តិ ចំពោះ វេទមន្ត (ឬ) បស្សវមន្ត នៃឆ្លើយទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវតាមក្តីឥល្យច្ចយានំ ។ ឆ្លើយពីរនាក់ ភិក្ខុមានសេចក្តីសន្សំយ (ក្តិ) សំគាល់ថាប្រស (ក្តិ) សំគាល់ ថាសំគាល់ (ក្តិ) សំគាល់ថាស្រី (ក្តិ) ចំពោះឆ្លើយទាំងពីរនាក់ ក៏មាន សេចក្តីត្រឹមត្រូវ ពោលសរសើក្តិ ពោលបង្គាប់ក្តិ ។ បេ ។ ដេក្តិ ចំពោះ វេទមន្ត (ឬ) បស្សវមន្ត នៃឆ្លើយទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវតាមក្តីឥល្យច្ចយានំ ។ ប្រសពីរនាក់ ភិក្ខុសំគាល់ថាប្រសក្តិ មានសេចក្តីសន្សំយក្តិ សំគាល់ថា សំគាល់ក្តិ សំគាល់ថាស្រីក្តិ សំគាល់ថាឆ្លើយក្តិ ចំពោះប្រសទាំងពីរនាក់ ក៏ មានសេចក្តីត្រឹមត្រូវ ពោលសរសើក្តិ ពោលបង្គាប់ក្តិ ។ បេ ។ ដេក្តិ ចំពោះ វេទមន្ត (ឬ) បស្សវមន្ត នៃប្រសទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវតាមក្តីឥល្យច្ចយានំ ។

ត្រេ តំប្រាជគតា ទ្ធិន្ទ តំប្រាជគតា តំប្រាជគតសញ្ញា
 វេនតំគោ ឥត្ថិសញ្ញា បណ្ឌិតសញ្ញា បុរិសសញ្ញា
 សាវត្ថា ច គំតុ ច ធំ ទ្ធិន្ទ តំប្រាជគតា ធំ
 វេនតំគោ បណ្ឌិតសញ្ញា អាជិស្ស វណ្ណិយ កណាតិ អវណ្ណិយ
 កណាតិ ។ បេ ។ អត្តោសតិបិ អាបត្តិ ទ្ធិន្ទ ទុក្ខដង្ក ។

[១១៣] ឥត្ថិ ច បណ្ឌិតោ ច ទុក្ខន្ទ ឥត្ថិ-
 សញ្ញា សាវត្ថា ច គំតុ ច ធំ ទុក្ខន្ទ វេនតំគោ
 បណ្ឌិតសញ្ញា អាជិស្ស វណ្ណិយ កណាតិ អវណ្ណិយ
 កណាតិ ។ បេ ។ អត្តោសតិបិ អាបត្តិ សង្កាម-
 សេសេន ទុក្ខដស្ស ។ ឥត្ថិ ច បណ្ឌិតោ ច
 ទុក្ខន្ទ វេនតំគោ ។ បេ ។ អាបត្តិ ឥណ្ឌូចយេន
 ទុក្ខដស្ស ។ បេ ។ បណ្ឌិតសញ្ញា ។ បេ ។ អាបត្តិ
 ទ្ធិន្ទ ឥណ្ឌូចយេន ។ បេ ។ បុរិសសញ្ញា ។ បេ ។
 តំប្រាជគតសញ្ញា សាវត្ថា ច គំតុ ច ធំ ទុក្ខន្ទ
 វេនតំគោ បណ្ឌិតសញ្ញា អាជិស្ស វណ្ណិយ កណាតិ អវណ្ណិយ
 កណាតិ ។ បេ ។ អត្តោសតិបិ អាបត្តិ ឥណ្ឌូចយេន
 ទុក្ខដស្ស ។ ឥត្ថិ ច បុរិសា ច ទុក្ខន្ទ ឥត្ថិសញ្ញា

តំប្រាជគតា គំតុសំគាល់តំប្រាជគតិ មានសេចក្តីសន្សំយ (ក្តី) សំគាល់ថា
 ស្រី(ក្តី) សំគាល់ថាឡើយ(ក្តី) សំគាល់ថាប្រុស(ក្តី) ចំពោះតំប្រាជគតិ
 ក៏មានសេចក្តីត្រឹមត្រូវ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាបក្តី ។ បេ ។
 ដេក្តី ចំពោះវេនតំគោ(ឬ) បណ្ឌិតសញ្ញា តំប្រាជគតិ ពោល (ត្រូវតាមក្តី
 ទុក្ខដង្ក) ។

[១១៤] ស្រីម្នាក់ ឡើយម្នាក់ គំតុសំគាល់ផងទាំងពីរនាក់ថា
 ស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រឹមត្រូវ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាបក្តី ។ បេ ។
 ដេក្តី ចំពោះវេនតំគោ(ឬ) បណ្ឌិតសញ្ញា តំប្រាជគតិ ពោល (ត្រូវតាមក្តី
 សន្សំយសេចក្តីទុក្ខដង្ក) ។ ស្រីម្នាក់ ឡើយម្នាក់ គំតុមានសេចក្តីសន្សំយ
 ចំពោះផងទាំងពីរនាក់ ។ បេ ។ ត្រូវតាមក្តីទុក្ខដង្ក
 ។ បេ ។ គំតុសំគាល់ថាឡើយ ។ បេ ។ ត្រូវតាមក្តីទុក្ខដង្ក
 ។ បេ ។ គំតុសំគាល់ថាប្រុស ។ បេ ។ គំតុសំគាល់តំប្រាជគតិ ក៏មាន
 សេចក្តីត្រឹមត្រូវ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាបក្តី ។ បេ ។ ដេក្តី
 ចំពោះវេនតំគោ(ឬ) បណ្ឌិតសញ្ញា តំប្រាជគតិ ពោល (ត្រូវតាមក្តីទុក្ខដង្ក
 ទាំងពីរ) ។ ស្រីម្នាក់ ប្រុសម្នាក់ គំតុសំគាល់ផងទាំងពីរនាក់ថាស្រី

សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ធំ ឧត្តង្គំ វច្ឆមត្តំ បស្សាវមត្តំ
 អាធិស្ស វណ្ណំបិ ភណាតិ អវណ្ណំបិ ភណាតិ ។ បេ ។
 អត្តោសតិបិ អាធិត្ថំ សង្ឃាធិសេសេន ធុត្តាដស្ស ។
 វត្ថុ ច បុរិសោ ច ឧត្តង្គំ វេមនិកោ បណ្ឌិតសញ្ញិ
 បុរិសសញ្ញិ វិច្ឆានកកសញ្ញិ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ធំ
 ឧត្តង្គំ វច្ឆមត្តំ បស្សាវមត្តំ អាធិស្ស វណ្ណំបិ ភណាតិ
 អវណ្ណំបិ ភណាតិ ។ បេ ។ អត្តោសតិបិ អាធិត្ថំ ធុល្លច្ច-
 យេន ធុត្តាដស្ស ។ វត្ថុ ច វិច្ឆានកកោ ច ឧត្តង្គំ
 វត្ថុសញ្ញិ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ធំ ឧត្តង្គំ វច្ឆមត្តំ
 បស្សាវមត្តំ អាធិស្ស វណ្ណំបិ ភណាតិ អវណ្ណំបិ
 ភណាតិ ។ បេ ។ អត្តោសតិបិ អាធិត្ថំ បេដ្ឋាធិសេ-
 សេន ធុត្តាដស្ស ។ វត្ថុ ច វិច្ឆានកកោ ច ឧត្តង្គំ
 វេមនិកោ បណ្ឌិតសញ្ញិ បុរិសសញ្ញិ វិច្ឆានកកសញ្ញិ
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ធំ ឧត្តង្គំ វច្ឆមត្តំ បស្សាវមត្តំ
 អាធិស្ស វណ្ណំបិ ភណាតិ អវណ្ណំបិ ភណាតិ ។ បេ ។
 អត្តោសតិបិ អាធិត្ថំ ធុល្លច្ចយេន ធុត្តាដស្ស ។
 បណ្ឌិតោ ច បុរិសោ ច ឧត្តង្គំ បណ្ឌិតសញ្ញិ សារត្តោ

កំមានសេចក្តីត្រកអ ពោលសារសីក្តី ពោលបង្ហាបក្តី ។ បេ ។ វេក្តី
 ចំពោះវច្ឆមត្ត (ឬ) បស្សាវមត្ត ខែដងទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវអាបក្តិសន្យាខ្លះ-
 សេសនឹងទុក្ខដ ។ ស្រម្លាប់ ប្រសម្លាប់ ភិក្ខុមានសេចក្តីសន្យាយ (ក្តី)
 សំគាល់ថាឡើយ (ក្តី) សំគាល់ថាប្រស (ក្តី) សំគាល់ថាវិច្ឆាន (ក្តី) ចំពោះ
 ដងទាំងពីរនាក់ក៏មានសេចក្តីត្រកអ ពោលសារសីក្តី ពោលបង្ហាបក្តី
 ។ បេ ។ វេក្តី ចំពោះវច្ឆមត្ត (ឬ) បស្សាវមត្ត ខែដងទាំងពីរនាក់នោះ ត្រូវ
 អាបក្តិបុល្ល័យនឹងទុក្ខដ ។ ស្រម្លាប់ វិច្ឆានមួយ ភិក្ខុសំគាល់ដងទាំងពីរ
 ជាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រកអ ពោលសារសីក្តី ពោលបង្ហាបក្តី
 ។ បេ ។ វេក្តី ចំពោះវច្ឆមត្ត (ឬ) បស្សាវមត្ត ខែដងទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបក្តិ
 សន្យាខ្លះសេសនឹងទុក្ខដ ។ ស្រម្លាប់ វិច្ឆានមួយ ភិក្ខុមានសេចក្តី
 សន្យាយ (ក្តី) សំគាល់ថាឡើយ (ក្តី) សំគាល់ថាប្រស (ក្តី) សំគាល់ថាវិច្ឆាន
 (ក្តី) ចំពោះដងទាំងពីរ ក៏មានសេចក្តីត្រកអ ពោលសារសីក្តី
 ពោលបង្ហាបក្តី ។ បេ ។ វេក្តី ចំពោះវច្ឆមត្ត (ឬ) បស្សាវមត្ត
 ខែដងទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបក្តិបុល្ល័យនឹងទុក្ខដ ។ ឡើយ ម្នាក់
 ប្រសម្លាប់ ភិក្ខុសំគាល់ដងទាំងពីរនាក់ជាឡើយ ក៏មានសេចក្តីត្រកអ

ច ភិក្ខុ ច ឯ ឧភិន្ន វត្ថុមន្ត បស្សវមន្ត អាធិស្ឋ
 វណ្ណំបិ ភណាតិ អវណ្ណំបិ ភណាតិ ។ បេ ។ អត្តោសតិប
 អាមត្តិ ធុល្លច្ចយេន ធុត្តជស្ស ។ បណ្ឌកោ ច
 បុរិសោ ច ឧភិន្ន វេទនិកោ បុរិសសញ្ញា និវត្តានុគត-
 សញ្ញា ឥន្ទ្រិយញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ឯ ឧភិន្ន វត្ថុមន្ត
 បស្សវមន្ត អាធិស្ឋ វណ្ណំបិ ភណាតិ អវណ្ណំបិ ភណា-
 តិ ។ បេ ។ អត្តោសតិប អាមត្តិ ធុន្ន ធុត្តជានំ ។
 បណ្ឌកោ ច និវត្តានុគតោ ច ឧភិន្ន បណ្ឌានុសញ្ញា
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ឯ ឧភិន្ន វត្ថុមន្ត បស្សវមន្ត
 អាធិស្ឋ វណ្ណំបិ ភណាតិ អវណ្ណំបិ ភណាតិ ។ បេ ។
 អត្តោសតិប អាមត្តិ ធុល្លច្ចយេន ធុត្តជស្ស ។ បណ្ឌ-
 កោ ច និវត្តានុគតោ ច ឧភិន្ន វេទនិកោ បុរិសសញ្ញា
 និវត្តានុគតសញ្ញា ឥន្ទ្រិយញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច
 ឯ ឧភិន្ន វត្ថុមន្ត បស្សវមន្ត អាធិស្ឋ វណ្ណំបិ ភណាតិ
 អវណ្ណំបិ ភណាតិ ។ បេ ។ អត្តោសតិប អាមត្តិ ធុន្ន
 ធុត្តជានំ ។ បុរិសោ ច និវត្តានុគតោ ច ឧភិន្ន
 បុរិសសញ្ញា វេទនិកោ និវត្តានុគតសញ្ញា ឥន្ទ្រិយញ្ញា

ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាត់ក្តី ។ បេ ។ ជេក្តី ចំពោះវច្ឆមន្ត
 (៥) បស្សវមន្ត ខែដងទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិវុទ្ធច្បិយន៍ទុក្ខដ ។
 ឡើយម្នាក់ ប្រសូមម្នាក់ ភិក្ខុមានសេចក្តីសន្ស័យ(ក្តី) សំគាល់ថាប្រស(ក្តី)
 សំគាល់ថាភិក្ខុន (ក្តី) សំគាល់ថាស្រី (ក្តី) ចំពោះដងទាំងពីរនោះ
 ភិក្ខុមានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាត់ក្តី ។ បេ ។ ជេក្តី
 ចំពោះវច្ឆមន្ត(៥) បស្សវមន្ត ខែដងទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។
 ឡើយម្នាក់ ភិក្ខុនមួយ ភិក្ខុសំគាល់ថាដងទាំងពីរថាឡើយ ភិក្ខុ
 សេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ហាត់ក្តី ។ បេ ។ ជេក្តី
 ចំពោះវច្ឆមន្ត ឬ បស្សវមន្ត ខែដងទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិវុទ្ធច្បិយ
 ន៍ទុក្ខដ ។ ឡើយម្នាក់ ភិក្ខុនមួយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសន្ស័យ(ក្តី)
 សំគាល់ថាប្រស(ក្តី) សំគាល់ថាភិក្ខុន (ក្តី) សំគាល់ថាស្រី (ក្តី)
 ចំពោះដងទាំងពីរ ភិក្ខុមានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី ពោល
 បង្ហាត់ក្តី ។ បេ ។ ជេក្តី ចំពោះវច្ឆមន្ត ឬ បស្សវមន្តខែដងទាំងពីរនោះ
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ ។ ប្រសូមម្នាក់ ភិក្ខុនមួយ ភិក្ខុសំគាល់ថាប្រស (ក្តី)
 មានសេចក្តីសន្ស័យ(ក្តី) សំគាល់ថាភិក្ខុន (ក្តី) សំគាល់ថាស្រី (ក្តី)

ឆោសកល្លា សង្ក្ខទិសេសទី បទភាជនីយេ ផ្គុំសញ្ញាភិ

បណ្ណាសញ្ញា សាវត្ថា ច ភិក្ខុ ច ធំ ឧត្តម្មំ
វដ្ឋមត្តំ បស្សាវមត្តំ អាធិស្ស វណ្ណំបិ កណាតិ
អវណ្ណំបិ កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ
ទ្ធិន្ធិ ធុត្តដាច់ ។

(១០២) ឥត្ថិ ច ហោតិ ឥត្ថិសញ្ញា សាវត្ថា ច ភិក្ខុ
ច ធំ ឥត្ថិយោ វដ្ឋមត្តំ បស្សាវមត្តំ វេយ្យា អធិស្សតំ
ធុត្តដាច់ បណ្ណាលំ អាធិស្ស វណ្ណំបិ កណាតិ អវណ្ណំបិ
កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិបិ អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស ។
បណ្ណាសា ច ហោតិ ឥត្ថិសញ្ញា ។ បេ ។ ឡិសា
ច ហោតិ ឥត្ថិសញ្ញា ។ បេ ។ តិវច្ឆាធិកោ ច ហោតិ
ឥត្ថិសញ្ញា ។ បេ ។ អាបត្តិ ធុត្តដស្ស ។ ឡេ
ឥត្ថិយោ ទ្ធិន្ធិ ឥត្ថិធំ ឥត្ថិសញ្ញា សាវត្ថា ច ភិក្ខុ
ច ធំ ទ្ធិន្ធិ ឥត្ថិធំ វដ្ឋមត្តំ បស្សាវមត្តំ វេយ្យា
អធិស្សតំ ធុត្តដាច់ បណ្ណាលំ អាធិស្ស វណ្ណំបិ
កណាតិ អវណ្ណំបិ កណាតិ ។ បេ ។ អក្កោសតិបិ
អាបត្តិ ទ្ធិន្ធិ ធុល្លច្ចយាច់ ។ ឥត្ថិ ច បណ្ណាសា
ច ឧត្តម្មំ ឥត្ថិសញ្ញា សាវត្ថា ច ភិក្ខុ ច ធំ

ឆោសកល្លា សង្ក្ខទិសេសទី ៣ បទភាជនីយេ ឧបាយាមំព័ក្ខុសំគាល់ថាស្រីជាដើម

សំគាល់ថាជាឆ្មើយ(ភ្នំ) ចំពោះផែនព័ន្ធពី ភីមាឧសេចក្តីត្រកអ
ពោលសរសើរភ្នំ ពោលបង្ហាបង្ហា ។ បេ ។ ជេក្តី ចំពោះវដ្ឋមត្ត ឬបស្សា-
វមត្ត នៃផែនព័ន្ធពីនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខផង ។

(១០២) ស្រីពិភមេន ភិក្ខុសំគាល់ថាស្រី ភីមាឧសេចក្តីត្រកអ
ពោលសរសើរភ្នំ ពោលបង្ហាបង្ហា ។ បេ ។ ជេក្តី (ចំពោះកាយ) ខាងក្រោម
ពីត្រីមជ្ឈិមគម្ពីរ ខាងលើពីត្រីមមណ្ឌលជន្មនៃឡើងទៅ រៀបរយនៃ
វដ្ឋមត្ត ឬបស្សាវមត្តនៃស្រីនោះ ត្រូវអាបត្តិផ្តល់ឱ្យ ។ ឆ្មើយពិតបែន
ភិក្ខុសំគាល់ថាជាស្រី ។ បេ ។ ប្រសព្វនៃ ភិក្ខុសំគាល់ថាជាស្រី
។ បេ ។ គិរិច្ឆានិកមេន ភិក្ខុសំគាល់ថាស្រី ។ បេ ។ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខផង ។
ស្រីពិភោត ភិក្ខុសំគាល់ស្រីព័ន្ធពីនោះគាត់ជាស្រី ភីមាឧសេចក្តីត្រកអ
ពោលសរសើរភ្នំ ពោលបង្ហាបង្ហា ។ បេ ។ ជេក្តី (ចំពោះកាយ) ខាងក្រោម
ពីត្រីមជ្ឈិមគម្ពីរ ខាងលើពីត្រីមមណ្ឌលជន្មនៃឡើងទៅ រៀបរយនៃ
វដ្ឋមត្ត ឬបស្សាវមត្ត នៃស្រីព័ន្ធពីនោះ ត្រូវអាបត្តិផ្តល់ឱ្យព័រ ។
ស្រីម្នាក់ឆ្មើយម្នាក់ ភិក្ខុសំគាល់ផែនព័ន្ធពីនោះជាស្រី ភីមាឧសេចក្តីត្រកអ

ទកិដ្ឋំ វេទមន្តំ បស្សវមន្តំ មេចេត្វា អនត្តតំ
 ទុក្ខជាណុមណ្ឌលំ អាទិស្ស វណ្ណំបិ កណាតិ អវណ្ណំបិ
 កណាតិ ។ មេ ។ អត្តោសតិមិ អាមត្តិ ពុល្លច្ចយេន
 ទុក្ខាជស្ស ។

(១០៥) ឥត្ថិ ច ហោតិ ឥត្ថិសត្ថិ សារត្តោ
 ច ភិក្ខុ ច ចំ ឥត្ថិយា ទុក្ខត្ថតំ អដោជាណុ-
 មណ្ឌលំ អាទិស្ស វណ្ណំបិ កណាតិ អវណ្ណំបិ កណាតិ
 ។ មេ ។ អត្តោសតិមិ អាមត្តិ ទុក្ខាជស្ស ។
 បណ្ឌោតោ ច ហោតិ ឥត្ថិសត្ថិ ។ មេ ។ បុរិសោ
 ច ហោតិ ឥត្ថិសត្ថិ ។ មេ ។ តិរច្ឆានកនោ ច
 ហោតិ ឥត្ថិសត្ថិ ។ មេ ។ អាមត្តិ ទុក្ខាជស្ស ។
 ទ្វេ ឥត្ថិយា ទ្វិដ្ឋំ ឥត្ថិដំ ឥត្ថិសត្ថិ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច
 ចំ ទ្វិដ្ឋំ ឥត្ថិដំ ទុក្ខត្ថតំ អដោជាណុមណ្ឌលំ អាទិស្ស
 វណ្ណំបិ កណាតិ អវណ្ណំបិ កណាតិ ។ មេ ។ អត្តោសតិ-
 មិ អាមត្តិ ទ្វិដ្ឋំ ទុក្ខាជានំ ។ ឥត្ថិ ច បណ្ឌោតោ ច
 ទកិដ្ឋំ ឥត្ថិសត្ថិ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ចំ ទកិដ្ឋំ
 ទុក្ខត្ថតំ អដោជាណុមណ្ឌលំ អាទិស្ស វណ្ណំបិ

ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ខំបង្ខំ ។ មេ ។ ដេក្តី (ចំពោះកាយ) ខាង
 ក្រោមព័ត្រមជ្ឈិកាបិក្ខុមេក ខាងលើព័ត្រមណ្ឌលជន្មនិទ្ទេសទៅ វៀរ
 លែងតែបង្ខំ ឬបស្សវមន្ត ខែស្រីចំណីនោះ ត្រូវអាមត្តិឬល្អច្នៃ
 នឹងទុក្ខជ ។

(១០៥) ស្រីពិតវិមេ ភិក្ខុសំគាល់ថាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ
 ពោលសរសើរក្តី ពោលបង្ខំបង្ខំ ។ មេ ។ ដេក្តី (ចំពោះកាយ) ខាង
 លើព័ត្រមជ្ឈិកាបិក្ខុមេក ខាងក្រោមព័ត្រមណ្ឌលជន្មនិទ្ទេសទៅស្រី
 នោះ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខជ ។ ឆ្នើយពិតវិមេ ភិក្ខុសំគាល់ថាស្រី ។ មេ ។
 ប្រសព្វវិមេ ភិក្ខុសំគាល់ថាស្រី ។ មេ ។ ភិច្ឆានណ្ឌលពិតវិមេ
 ភិក្ខុសំគាល់ថាស្រី ។ មេ ។ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខជ ។ ស្រីពិតវា ភិក្ខុ
 សំគាល់ស្រីចំណីនោះថាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរ
 ក្តី ពោលបង្ខំបង្ខំ ។ មេ ។ ដេក្តី (ចំពោះកាយ) ខាងលើព័ត្រម
 ជន្មនិទ្ទេសទៅ ខាងក្រោមព័ត្រមណ្ឌលជន្មនិទ្ទេស ខែស្រី
 ចំណីនោះ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខជន្ម ។ ស្រីម្នាក់ ឆ្នើយម្នាក់ ភិក្ខុ
 សំគាល់ជនចំណីថាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរក្តី

កណ្តាល អវស្សាបិ កណ្តាល ។ បេ ។ អត្តោសតិបិ
 អាមត្តិ ទ្វិដ្ឋ ធុត្តដាម ។ បេ ។ សត្តិ ច ហោតិ
 សត្តិសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ឯ សត្តិយោ កាយប្ប-
 ដិពទ្ធំ អាទិស្ស វស្សាបិ កណ្តាល អវស្សាបិ កណ្តាល
 ។ បេ ។ អត្តោសតិបិ អាមត្តិ ធុត្តដាម ។ បណ្តោតោ
 ច ហោតិ ។ បេ ។ បុរិសោ ច ហោតិ ។ បេ ។ តិ-
 ប្បាទតោ ច ហោតិ ។ បេ ។ អាមត្តិ ធុត្តដាម ។
 ទ្វេ សត្តិយោ ទ្វិដ្ឋ សត្តិឯ សត្តិសញ្ញា សារត្តោ ច
 ភិក្ខុ ច ឯ ទ្វិដ្ឋ សត្តិឯ កាយប្បដិពទ្ធំ អាទិស្ស
 វស្សាបិ កណ្តាល អវស្សាបិ កណ្តាល ។ បេ ។ អត្តោ-
 សតិបិ អាមត្តិ ទ្វិដ្ឋ ធុត្តដាម ។ សត្តិ ច បណ្តោតោ
 ច ទ្វិដ្ឋ សត្តិសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ឯ ទ្វិដ្ឋ
 កាយប្បដិពទ្ធំ អាទិស្ស វស្សាបិ កណ្តាល អវស្សាបិ
 កណ្តាល ។ បេ ។ អត្តោសតិបិ អាមត្តិ ទ្វិដ្ឋ ធុត្តដាម ។

(១០៦) អនាមត្តិ អនុបុរេត្ថារស្ស ធម្មបុរេត្ថារស្ស
 អនុសាសន៍បុរេត្ថារស្ស ធម្មត្ថតាស្ស អាទិកម្ម-
 តាស្សាតិ ។

កោលបង្គាប់ក្តី ។ បេ ។ ដេក្តី (ចំពោះកាយ) ភាវិកាតិ(ត្រីមជ្ឈិមគម្ពីរ)
 ទៀតៗ ភាវិកាតិ(ត្រីមជ្ឈិមគម្ពីរ) ភាវិកាតិ(ត្រីមជ្ឈិមគម្ពីរ) ភាវិកាតិ(ត្រីមជ្ឈិមគម្ពីរ)
 ត្រីមជ្ឈិមគម្ពីរ ។ បេ ។ ស្រីតាវិម ភិក្ខុសំគាល់ជាស្រី ក៏មាន
 សេចក្តីត្រឹមត្រូវ កោលសរសើរក្តី កោលបង្គាប់ក្តី ។ បេ ។ ដេក្តី
 ចំពោះក្តីដែលជាប់នឹងកាយស្រីនោះត្រីមជ្ឈិមគម្ពីរ ។ ឆ្លើយនិងតាវិម
 ។ បេ ។ ប្រសព្វនឹងតាវិម ។ បេ ។ តិប្បាទឈ្មោលនិងតាវិម ។ បេ ។ ត្រីម-
 ជ្ឈិមគម្ពីរ ។ ស្រីតាវិម ភិក្ខុសំគាល់ជាស្រីនិងតាវិមនោះជាស្រី ក៏មាន
 សេចក្តីត្រឹមត្រូវ កោលសរសើរក្តី កោលបង្គាប់ក្តី ។ បេ ។ ដេក្តី
 ចំពោះក្តីដែលជាប់នឹងកាយស្រីនិងតាវិមនោះ ត្រីមជ្ឈិមគម្ពីរ ។
 ស្រីម្នាក់ ឆ្លើយម្នាក់ ភិក្ខុសំគាល់និងតាវិមជាស្រី ក៏មានសេចក្តី
 ត្រឹមត្រូវ កោលសរសើរក្តី កោលបង្គាប់ក្តី ។ បេ ។ ដេក្តី ចំពោះក្តី
 ដែលជាប់នឹងកាយ ស្រីនិងតាវិមនោះ ត្រីមជ្ឈិមគម្ពីរ ។

(១០៦) អាមត្តិមិនមាន (ដល់ភិក្ខុ៨នាក់) គឺ ភិក្ខុដែលកំពុងអធិ-
 ប្បាយសេចក្តី(១) ភិក្ខុដែលកំពុងប្រើប្រាស់(២) ភិក្ខុដែលកំពុង
 ប្រើប្រាស់(៣) ភិក្ខុ៨នាក់ ភិក្ខុជាភាវិកាដើមបញ្ចក្ខិ ។

• ភិក្ខុដែលកំពុងស្រាវជ្រាវសេចក្តីឲ្យល្អ ឬដែលកំពុងស្រាវជ្រាវនូវអត្ថបទ ឲ្យបាន
 ច្បាស់ ឯឯមនុស្សម្នាក់ម្នាក់ ឬម្នាក់ម្នាក់ ។ ២ ភិក្ខុដែលកំពុងបញ្ចេញ ឬកំពុងស្រាវជ្រាវ
 នូវបាធាន៍ ។ ៣ ភិក្ខុដែលកំពុងនិយាយប្រើប្រាស់ឲ្យបានល្អ ឬឲ្យបានល្អនូវបាធាន៍
 មិនមែន ឯឯមនុស្សម្នាក់ម្នាក់ ក៏មានភិក្ខុ៨នាក់ម្នាក់ម្នាក់ ឯឯភិក្ខុម្នាក់ម្នាក់ ទៅទាំងមុខទៅ

(១០៩) គេឯ ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតរា
 ភិក្ខុ ធិយនាវាវ ចារុតា ហោតិ ។ អញ្ញាតរា ភិក្ខុ
 សារត្តា តំ ភិក្ខុ ឯតទរោច ធិយលោមំ ទោ គេ
 ភកិធិតំ ។ សា ន បដិវិជានាតិ អាម អយ្យ
 ធិយនាវាវោតិ ។ ឧស្ស កុក្កុដ្ឋំ អហោសិ ។ បេ ។
 អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាធិសេសស្ស អាមត្តិ ទុក្ខាធស្សាតិ ។

(១១០) គេឯ ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតរា
 ភិក្ខុ ទេត្តំ វចាបេត្តា ភក្កច្ឆតិ ។ អញ្ញាតរា ភិក្ខុ
 សារត្តា តំ ភិក្ខុ ឯតទរោច ភិច្ចតំ ទោ គេ ភកិធិតំ ។
 សា ន បដិវិជានាតិ អាម អយ្យ លោ ច ទោ
 បដិវត្តនំ ។ ឧស្ស កុក្កុដ្ឋំ អហោសិ ។ បេ ។
 អនាបត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាធិសេសស្ស រាបត្តិ ទុក្ខាធស្សាតិ ។

(១១១) គេឯ ទោ បទ សមយេន អញ្ញាតរា
 ភិក្ខុ បរិព្វាជិតំ បដិបាទ ចស្ស័ត្វា សារត្តា តំ
 បរិព្វាជិតំ ឯតទរោច កត្វំ ភកិធិ គេ ចារុតា
 សំសាវតីតំ(១) ។ សា ន បដិវិជានាតិ អាម ភិក្ខុ

១ ឧ.ម. សំសាវតីតំ ។

(១០៩) សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ ដណ្តប់សម្លាប់បាវាមាន
 រោមវែង ។ មានភិក្ខុទ្ធរូប មានសេចក្តីត្រេកអរ ចំណាយពាក្យទេវទាំងស្រី
 នោះថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី កុំរេបស់នាងមានរោមវែង ។ ស្រីនោះមិនដឹង
 ច្បាស់ ក៏ឆ្លើយថា កុណារោមកម្ចាស់ សម្លាប់បាវាខ្ញុំមានរោមវែង ។ ភិក្ខុ
 នោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវ
 អាចក្តីសង្ស័យទៅសេសទេ ត្រូវតែប្រកាសក្តីទុក្ខផង ។

(១១០) សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ ច្រើនឲ្យព្រះស្រីស្រី
 ច្រើនយំត្រឡប់មកវិញ ។ មានភិក្ខុទ្ធរូប មានសេចក្តីត្រេកអរ ចំណាយ
 ពាក្យទេវទាំងស្រីនោះថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី កុំរេបស់នាងឲ្យគេត្រោះហើយឬ
 ស្រីនោះមិនដឹងច្បាស់ ក៏ឆ្លើយថា កុណារោមកម្ចាស់ ស្រីខ្ញុំនឹងមិនទាន់
 ព្រោះទេ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាចក្តីសង្ស័យទៅសេសទេ ត្រូវតែប្រកាសក្តីទុក្ខផង ។

(១១១) សម័យនោះឯង មានភិក្ខុទ្ធរូប ច្រើនទាំងនាង
 បរិព្វាជិតាគ្រឿងផ្លូវផ្ទុយគ្នា មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏ចំណាយពាក្យទេវទាំងស្រី
 បរិព្វាជិតានោះថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី កុំរេបស់នាងប្រព្រឹត្តទៅស្រួល
 ទេឬ ។ នាងនោះមិនដឹងច្បាស់ ក៏ឆ្លើយថា កុណារោម

[១១៣] តេជ ទោ បទ សមាយេន អញ្ញតរា
 ឥត្ថំ កម្មំ ករោតិ ។ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សារត្តោ តំ
 ឥត្ថំ ឯតនរោច តិច្ឆ កតិច្ឆិ អហំ កាវស្សមីតិ ។ សា
 ទ បដិវិជាបាតិ ។ តស្ស កុក្កុដ្ឋំ អហោសិ ។ បេ ។
 អបាបត្ថំ ភិក្ខុ សឡាធិសេសស្ស អាបត្ថំ ធុត្តាជស្សា-
 តិ ។ តេជ ទោ បទ សមាយេន អញ្ញតរា ឥត្ថំ កម្មំ
 ករោតិ ។ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សារត្តោ តំ ឥត្ថំ ឯតនរោច
 ចិសីន កតិច្ឆិ អហំ កាវស្សមីតិ ។ សា ទ
 បដិវិជាបាតិ ។ តស្ស កុក្កុដ្ឋំ អហោសិ ។ បេ ។ អបា-
 បត្ថំ ភិក្ខុ សឡាធិសេសស្ស អាបត្ថំ ធុត្តាជស្សាតិ ។
 តេជ ទោ បទ សមាយេន អញ្ញតរា ឥត្ថំ កម្មំ
 ករោតិ ។ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ សារត្តោ តំ ឥត្ថំ
 ឯតនរោច ចិបដ្ឋ កតិច្ឆិ អហំ កាវស្សមីតិ ។ សា ទ
 បដិវិជាបាតិ ។ តស្ស កុក្កុដ្ឋំ អហោសិ ។ បេ ។ អ-
 បាបត្ថំ ភិក្ខុ សឡាធិសេសស្ស អាបត្ថំ ធុត្តាជស្សាតិ ។

អធិយស្សាទំសេសំ ឥត្ថិតិ ។

[១១៣] សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ កំពុងធ្វើការងារ ។ មាន
 ភិក្ខុទួប មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា ម្ចាស់
 ប្អូនស្រី នាងឈប់ចុះចាំអាត្មាធ្វើឲ្យ ។ ស្រីនោះមិនដឹងច្បាស់ ។ ភិក្ខុនោះ
 មានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវពេញក្តី
 សង្ស័យទេសសទ ត្រូវតែត្រឹមតាមភ្នំទុក្ខដ ។ សម័យនោះឯង មានស្រី
 ម្នាក់ កំពុងធ្វើការងារ ។ មានភិក្ខុទួប មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏និយាយ
 ពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី ចូរនាងអង្គុយទៅ អាត្មាមិនធ្វើ
 ឲ្យ ។ ស្រីនោះមិនដឹងច្បាស់ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។
 ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវពេញក្តីសង្ស័យទេសសទ ត្រូវតែត្រឹម
 តាមភ្នំទុក្ខដ ។ សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ កំពុងធ្វើការងារ ។ មាន
 ភិក្ខុទួប មានសេចក្តីត្រេកអរ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹងស្រីនោះថា ម្ចាស់
 ប្អូនស្រី នាងចូរដេកទៅ អាត្មាមិនធ្វើឲ្យ ។ ស្រីនោះមិនដឹងច្បាស់ ។ ភិក្ខុ
 នោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវ
 អាបត្តិសង្ស័យទេសសទ ត្រូវតែត្រឹមតាមភ្នំទុក្ខដ ។

សង្ស័យសេសំ ឥត្ថិតិ ។

បញ្ញាសង្ខារទិសេសំ

[១១៤] គេន សមយេន តុន្តោ ភក្កា សាវត្ថិយំ
 វិហារតំ ជេតវនេ អនាថមិណ្ឌុភាសន្តិ អារាមេ ។ គេន
 ទោ បន សមយេន អាយស្មា ឧទាយិ សាវត្ថិយំ
 កុល្យបកោ ហោតិ តហុកាចំ កុលាចំ ឧបសង្ក-
 មតិ ។ គេន ទោ បន សមយេន អត្តតារា ឥន្ទ្រិ-
 មគបតិកា អភិរូទា ហោតិ ធស្សនិយា ហសាទិ-
 កា ។ អថទោ អាយស្មា ឧទាយិ បុត្តស្រាសយេ
 ចំវសេត្វា បត្តចិវមាធាយ យេន តស្សា ឥន្ទិយា
 ចិវសេនំ តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា បញ្ញត្តេ អាសាន
 ជិសិទិ ។ អថទោ សា ឥន្ទិ យេនាយស្មា ឧទាយិ
 តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្វា អាយស្មន្តំ ឧទាយិ
 អភិវនេត្វា ឯតចន្តំ ជិសិទិ ។ ឯតចន្តំ ជិសិទ្ធំ
 ទោ តំ ឥន្ទិ អាយស្មា ឧទាយិ ធម្មិយា កថាយ
 សទ្ធស្សសំ ។ សមាធិបេសំ សមុត្តរេសំ សម្បហំ-
 សេសំ ។ អថទោ សា ឥន្ទិ អាយស្មតា ឧទាយិ
 ធម្មិយា កថាយ សទ្ធស្សតា សមាធិបេតា សមុត្ត-
 រេតា សម្បហំសតា អាយស្មន្តំ ឧទាយិ ឯតចរោច

សង្ខារទិសេសទី ២

[១១៥] សម័យនោះ ព្រះសព្វញ្ញត្តម្នីមានព្រះភាគ ច្រើនគង់
 នៅក្នុងវត្តជេតវន លេសអនាថមិណ្ឌុភាសន្តិ ទៀបត្រីសាវត្ថិ ។ សម័យ
 នោះឯង ។ តាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុជាអ្នកចូលទៅកាន់ត្រកូល^(១) ក៏ចូលទៅ
 កេត្រកូលមានប្រមាណច្រើន ក្នុងត្រីសាវត្ថិ ។ សម័យនោះឯង មាន
 ស្រីម្នាក់ជាស្រីមេម៉ាយស្លាប់ប្តី មានប្រល័តគូរពិតពិលរមែលរមែល ជា
 ទីតាំងកន្លែងសេចក្តីជ្រេជ្រោះ ។ គ្រានោះ ។ តាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុស្លៀកស្បង់
 ច្រើនបាតិចិវិ ហើយចូលទៅកាន់លំនៅលេសស្រីនោះ ក្នុងគេលព្រែក
 ត្រហាម លុះចូលទៅដល់ហើយគំអន្តិយាលីកាសមន៍ដែលគេត្រាល
 ប្រគេន ។ ស្រីនោះក៏ចូលបកគេ ។ តាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុក្នុងគេលនោះ
 លុះចូលមកដិតហើយ ក៏ទទួលកាយប្លាយបង្គំ ។ តាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុ
 ហើយអន្តិយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ។ តាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុក៏ញ៉ាំងស្រី
 នោះ ដែលអន្តិយនៅក្នុងទីសមគួរ ឲ្យឃើញច្បាស់ឲ្យកាន់យក
 ព្រម ឲ្យកាចហាន ឲ្យរីករាយ ដោយវាចាដ៏ប្រកបដោយធម៌ ។
 ឯស្រីនោះ លុះ ។ តាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យកាន់
 យកព្រម ឲ្យកាចហាន ឲ្យរីករាយដោយវាចាដ៏ប្រកបដោយធម៌
 ដូច្នោះហើយ ក៏បាត់ខ្លួនយាយពាក្យនេះខឹង ។ តាយិភិក្ខុដ៏មានអាយុជា

។ តុល្យបក ព្រឹហិ ជិគុន កំបាត ឯក្បុរសិលាធិកស្សន្តិក្ខណ៍ ។

វេទយ្យាជ កន្ត្តេ យេន អន្តោ ចជីតលក មយំ
 អយ្យស្ស នាតុំ យេនិទំ ចិវបិណ្ឌោតាគសេនាសនតិ-
 លានប្បជ្ឈយេភេសជ្ជបរិក្ខារន្តិ^(១) ។ ន ទោ តេ កតំចំ
 អម្ពាតំ ធុល្លកា យេនិទំ ចិវបិណ្ឌោតាគសេនាស-
 នតិលានប្បជ្ឈយេភេសជ្ជបរិក្ខារក អបិច ទោ^(២) យោ
 អម្ពាតំ ធុល្លកោ តំ អម្ពាតំ ធើហិតំ ។ តី
 កន្ត្តេតិ ។ មេតុននម្មន្តិ ។ អន្តោ កន្ត្តេតិ ។ អន្តោ
 កតំជីតិ ។ ឯហំ កន្ត្តេតិ ធុរាតំ បរិសិទ្ធា សាដកំ
 ចិត្តំចិត្តា មញ្ញកេ ធុត្តាជា និមជ្ជិ ។ អថទោ អាយស្មា
 ធុនាយំ យេន សា ឥត្ថិ តេធុរសង្កមិ ធុរសង្កមិក្ខា
 កោ ឥមំ វសលំ ធុត្តន្តំ អាមសិស្សតីតំ ធុដ្ឋហិត្តា
 ចត្តាមិ ។ អថទោ សា ឥត្ថិ ធុដ្ឋាយេតិ ទ័យេតិ
 វិចារេតិ អលជ្ជិយោ ឥមេ សមណា សក្យបុត្តិយោ
 ធុស្សីលា ធុសាវនិយោ ឥមេហំ នាប សមចារិយោ

១ ទ. ឧ. ចិវិក្ការន្តិ ។ ២ ទ. ម. ពោធិ្ឋកេសុ កោសិកោ ឥត្ថិ អបិចាតិ ទិស្សតិ ។

វតិគ្រិលាកម្ពាសំ លោកម្ពាសំត្រិការដោយគុណាដែលចំព្រះករុណា
 ឈ្មួននិព្រឹត្តលោកម្ពាសំបាន ដូចជាចិវិ បិណ្ឌោតាគ គ្រឿងសេនាសន
 គ្រឿងបរិក្ខារគឺថ្នាំជាច្រើនដល់មនុស្សឈឺ ទោះលោកម្ពាសំនិមន្តប្រាប់
 មកចុះ ។ ទាយិកិតុន្ទ្រិយថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី ចិវិ បិណ្ឌោតាគ គ្រឿង
 សេនាសន គ្រឿងបរិក្ខារគឺថ្នាំជាច្រើនដល់មនុស្សមានជម្ងឺដែលជាបេស
 នាវិ យើងមិនមែនបានដោយកម្រៃទេ តែជាបេសណាដែលយើង
 បានដោយកម្រៃ នាវិចូរឲ្យរបស់នោះដល់យើងវិញចុះ ។ ស្រីនោះ
 សួរថា ឲ្យអ្វីលោកម្ពាសំ ។ ទាយិកិតុន្ទ្រិយថា ឲ្យមេតុននម្ម ។ ស្រីនោះ
 សួរថា លោកម្ពាសំត្រិការឬ ។ ទាយិកិតុន្ទ្រិយថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី អាក្ខ
 ត្រិការដែរ ។ ស្រីនោះន្ទ្រិយថា លោកម្ពាសំនិមន្តមកចុះ ជាហើយ
 ក៏ចូលទៅក្នុងបន្ទប់តូចដោះសំពត់សាដកចេញហើយដេកដូចលើគ្រែ ។
 ទាយិកិតុន្ទ្រិយនាយ ក៏ចូលទៅជិតស្រីនោះក្នុងពេលនោះឯង លុះចូល
 ទៅដល់ហើយក៏ស្តីឲ្យថា អ្នកណាទំនិញហិទស្ថាបអវិជ្ជុលស្រីអាក្ខក៏មាន
 ក្នុងស្តុយយកំនេះ ជាហើយក៏ទាក់ស្កោះមើរចេញទៅ ។ គ្រានោះឯង
 ស្រីនោះតែងពាលទោស ក៏ដេញល បន្តិចបន្តួចថា សមណតាំងនេះជាកូន
 ទៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្តនាទសេនតិអៀនទោស ទ្រុស្តសីល និយាយ
 ពាក្យកុហក ព្រោះថាសមណតាំងនេះប្លង់ខ្លួនថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តក្រិមត្រិ

ធម្មចារិតោ ព្រហ្មចារិតោ សទ្ធភាគិនោ សីលវរត្ថោ
 កល្យាណធម្មា បដិជានិស្សន្នំ ធន្តំ ឥមេសំ សា-
 មញ្ញំ ធន្តំ ឥមេសំ ព្រហ្មញ្ញំ ធន្តំ ឥមេសំ សាមញ្ញំ
 ធន្តំ ឥមេសំ ព្រហ្មញ្ញំ កុតោ ឥមេសំ សាមញ្ញំ
 កុតោ ឥមេសំ ព្រហ្មញ្ញំ អបកតា ឥមេ សាមញ្ញា
 រាបកតា ឥមេ ព្រហ្មញ្ញា កងំ ហំ នាម សមណោ
 ទូណយំ បំ សាមំ មេតុធន្តំ យាធន្តា កោ
 ឥមំ វសលំ ធុត្ថន្តំ អាមសិស្សភិក្ខុ ធុត្ថហិត្វា
 បក្កមិស្សភិ កំ មេ ចាបកំ កំ មេ ធុត្ថន្តំ
 កិស្សហំ កេធន ហាយាមិកិ ។ អត្តាបិ ឥត្ថិយេក
 ធុត្ថាយន្តំ ទីយន្តំ វិចារេន្តំ អលង្កិតោ ឥមេ សមណោ
 សក្កមុត្តិយោ ធុស្សីលា ធុសាវាគិនោ ឥមេ ហំ នាម
 សមចារិតោ ធម្មចារិតោ ព្រហ្មចារិតោ សទ្ធភាគិនោ
 សីលវរត្ថោ កល្យាណធម្មា បដិជានិស្សន្នំ ធន្តំ ឥមេសំ
 សាមញ្ញំ ធន្តំ ឥមេសំ ព្រហ្មញ្ញំ ធន្តំ ឥមេសំ សាមញ្ញំ

ប្រព្រឹត្តធម៌ ប្រព្រឹត្តជីវិតសេវ ឧបាយពាក្យពិត មានសីល មានធម៌ជា
 កុសល សាមញ្ញាគុណរបស់សមណទាំងនេះគ្មានទេ ព្រហ្មញ្ញាគុណរបស់
 សមណទាំងនេះគ្មានទេ សាមញ្ញាគុណរបស់សមណទាំងនេះវិទាសអស់
 ហើយ ព្រហ្មញ្ញាគុណរបស់សមណទាំងនេះវិទាសអស់ហើយ សាមញ្ញា-
 គុណរបស់សមណទាំងនេះមានពីលា ព្រហ្មញ្ញាគុណរបស់សមណទាំង
 នេះមានពីលា សមណទាំងនេះប្រាសចាកសាមញ្ញាគុណហើយ សមណ
 ទាំងនេះប្រាសចាកព្រហ្មញ្ញាគុណហើយ មិនសមបើ សមណឈ្មោះ
 ទូណយំមេតុធន្តំនឹងអញ្ជាដោយខ្លួនឯង ហើយស្តីថា អ្នកណាខឹងហឹង
 ស្មារអវិជ្ជាស្រិតាគ្រង់មានភ្នំស្គុយយ៉ាងនេះ ជាហើយទាតស្តោះចៀស
 ចេញទៅ (ដូច្នេះសោះ) កាលណាមករបស់អញដូចម្តេច ភ្នំអញគាត់ដូច-
 ម្តេច អញដូចម្តេច អញអង់ (ជានិស្សិទ្ធិ) ដោយអ្វី ។ ស្រទាំងឡាយ
 ងងៀតគឺពាលទោស គំរង្សិល បន្តបន្តថា សមណទាំងនេះជាតូចបៅ
 ព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្រ គ្មានសេចក្តីរៀនឱ្យស ទ្រុស្តសីល ឧបាយកុហក
 ព្រោះថា សមណទាំងនេះប្តេជ្ញាខ្លួនថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តត្រឹមត្រូវ ប្រព្រឹត្តធម៌
 ប្រព្រឹត្តជីវិតសេវ ឧបាយពាក្យពិត មានសីល មានធម៌ជាកុសល
 សាមញ្ញាគុណរបស់សមណទាំងនេះគ្មានទេ ព្រហ្មញ្ញាគុណរបស់សមណ
 ទាំងនេះគ្មានទេ សាមញ្ញាគុណរបស់សមណទាំងនេះវិទាសអស់ហើយ

ធុន្ទ្រ ឥសេសំ ព្រហ្មញ្ញំ កុរុតា ឥសេសំ សាមញ្ញំ
 កុរុតា ឥសេសំ ព្រហ្មញ្ញំ អបគតា ឥសេ សាមញ្ញា
 អបគតា ឥសេ ព្រហ្មញ្ញា កង់ ហិ ជាម សម.
 ណា ឧបាយំ ឥសិស្សា សាមំ មេធុនធុន្ទ្រ យាចិត្តា
 កោ ឥមំ វសលំ ធុន្ទ្រ អាមសិស្សតិក ធុន្ទ្រហិត្តា
 ធុន្ទ្រស្សតិ កំ ឥសិស្សា ជាបកំ កំ ឥសិស្សា ធុន្ទ្រ
 កំស្សាយំ កេន ហាយតិក ។ អស្សោសុំ ទោ កិក្ខុ
 តាសំ ឥន្ទ្រនំ ឧជ្ឈាយន្តំ ទិយន្តំ វិចារេន្តំ ។
 យេ តេ កិក្ខុ អប្បិច្ឆា សន្តុដ្ឋា លដ្ឋិតោ កុក្កុក្កា
 សិក្ខាតាមា តេ ឧជ្ឈាយន្តំ ទិយន្តំ វិចារេន្តំ កង់
 ហិ ជាប អាមស្សា ឧបាយំ មាតុតាបស្ស លដ្ឋិតោ
 អត្តតាមាវិចារិយាយ វណ្ណំ កាសិស្សតិក ។
 អប្បទោ តេ កិក្ខុ កក្កាតា ឯតមន្តំ អាហ-
 រេសុំ ។ អប្បទោ កក្កា ឯតស្មិ ជិដារេ ឯតស្មិ
 ឯតករណ កិក្ខុសង្ឃំ សន្តិចារាមេត្តា អាមស្សន្តំ
 ឧបាយំ បដិបុទ្ធិ សព្វំ កំ តុំ ឧបាយំ មាតុតាបស្ស
 លដ្ឋិតោ អត្តតាមាវិចារិយាយ វណ្ណំ កាសិស្សតិ ។

ព្រហ្មញ្ញត្ថណរបស់សមណទាំងនេះវិទាសអស់ហើយ សាមញ្ញត្ថណ
 របស់សមណទាំងនេះមានព័ណ្ឌ ព្រហ្មញ្ញត្ថណរបស់សមណទាំងនេះ
 មានព័ណ្ឌ សមណទាំងនេះប្រាសចាកសាមញ្ញត្ថណហើយ សមណទាំង
 នេះប្រាសចាកព្រហ្មញ្ញត្ថណហើយ មិនសមបើ សមណលោះទាយ
 សុំមេធុនធុន្ទ្រនិស្សនេះដោយខ្លួនឯងហើយវិចារេន្តំ កុក្កាឥសិស្ស
 ស្ថាបអន្តិលស្រីកក្កាមានក្នុងស្រុយយ៉ាងនេះ ហើយភាគស្រូវច្រូស
 ចេញទៅ (ដូច្នេះហើយ) ការលាមករបស់ស្រីនេះដូចម្តេច ក្នុងរបស់ស្រីនេះ
 កក្កាដូចម្តេចស្រីនេះដូចម្តេច ស្រីនេះដូចម្តេច(ដងស្រីឯទៀត)ដោយ
 អ្វី ។ កិក្ខុទាំងឡាយបានស្រីទាំងឡាយនោះពាលទោស ក៏ដូច្នេះបន្ត
 បន្តិច (ដូច្នេះហើយ) ។ កិក្ខុទាំងឡាយណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នា
 ជាអ្នកសន្តោស មានសេចក្តីខ្មាស មានសេចក្តីស្រឡាញ់ ប្រាថ្នាតែការសិក្សា
 កិក្ខុទាំងនោះ ក៏ពាលទោស ក៏ដូច្នេះបន្ត បន្តិចដល់ថា មិនសមបើ
 ទាយកិក្ខុដ៏មានអាយុពាលសរសើរការប្រើខ្លួនដោយតាមក្នុងសំណាត់
 មាតុត្រាមហោះ ។ កិក្ខុទាំងនោះក៏ប្រាថ្នាសេចក្តីនេះដល់ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគក្នុងពេលនោះ ។ ព្រះនិទាននេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ខ្លាស់ទ្រង់ប្រជុំកិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់សួរបញ្ជាក់ទាយកិក្ខុដ៏មានអាយុ
 ក្នុងពេលនោះថា ម្ចាស់ទាយ ទាន់ពេលក្នុងពេលសរសើរការប្រើ

សង្ខារភាគី ។ វិចារិយា តុម្ភោ ភកា អបទុត្តរិកំ
 មោឃបុរិស អនុលោមិតំ អប្បជ្ឈិយំ អស្សាមណាតំ
 អត្ថប្បិយំ អតារណិយំ តតំ ហំ ចាម ភ្នំ
 មោឃបុរិស មាតុតាមស្ស សន្តិកេ អត្ថតាមចារិច-
 រិយាយ វណ្ណំ កាសិស្សសិ ទទុ មយា មោឃបុរិស
 អនេកបរិយាយេន វិភកាយេ ធម្មា ទេសិនោ ទោ
 សភកាយេ ។ មេ ។ តាមបរិណិព្វហានំ វ្យាសោ អត្តាតោ
 ទេតំ មោឃបុរិស អប្បសង្ខាតំ វា មសាទាយ ។ មេ ។
 ឯវត្ស បទ ភិក្ខុវេ សមំ សិក្ខាបទំ ទុទ្ធិសេយ្យច
 យោ បទ ភិក្ខុ ធិតិវណ្ណា វិចារិយាតេន ធិត្តេន
 មាតុតាមស្ស សន្តិកេ អត្ថតាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ
 កាសេយ្យ ឯតតត្ថំ ភតិទំ ចារិចរិយាតំ យា
 មាតិសំ សីលវត្ថុ កល្យាណធម្មំ ព្រហ្មចារី ឯតេន
 ធម្មេន បរិចរេយ្យតិ មេធុទ្ធិបសញ្ញតេន សង្ខាតិ-
 សេសោតិ ។

ខ្លួនដោយកាមក្នុងសំណាក់មាតុតាមមែនឬ ។ ទាយិភិក្ខុក្រាបចូលថា
 បពិត្រព្រះវិហារព្រះភាគសេចក្តីត្រូវតែមែន ។ ព្រះសព្វញ្ញក្នុងមាតុ
 ព្រះភាគច្រើននឹងជឿថា ម្ចាស់បុរសសាបសូន្យ ដំណើរនេះមិនមែន មិន
 សមគួរ មិនត្រូវបែប មិនមែនជាបេសសមណ មិនគប្បីសោះ មិនគួរធ្វើ
 សោះ ម្ចាស់មោឃបុរស មិនសមបើ អ្នកឯងគោរពសរសើរការបម្រើខ្លួន
 ដោយកាមក្នុងសំណាក់មាតុតាម (ដូច្នោះទេ) ម្ចាស់មោឃបុរស ធម៌ដែល
 ក្នុងគតិសំដែងហើយដោយអនេកបរិយាយ (សុទ្ធតែ) ដើម្បីឲ្យប្រាសចាក
 ភក មិនមែនសំដែងឲ្យប្រកបដោយភកទេ ។ បើ ការប្រាប់សេចក្តីក្នុងព្រ-
 ហាយព្រះភាគ ត្រូវគតិបានសំដែងហើយ ម្ចាស់មោឃបុរស អំពើលា-
 មករបស់អ្នកឯងនេះ មិនមែននាំឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាដល់ផលដែលមិនទាន់
 ជ្រះថ្លាទេ ។ បើ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីសំដែងច្រើន
 ខ្លះសំគាល់នេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ គឺភកនៃបសន្តិកាហើយមានចិត្ត
 ប្រែប្រួល គោរពសរសើរការបម្រើមាតុតាមដើម្បីខ្លួនក្នុងសំណាក់មាតុ-
 តាម ដោយសំដីប្រកបដោយរម្មនធម្មជាសីលាគប្បីបម្រើភិក្ខុមាតុ
 សីល មានធម៌ជាគុសល ជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ប្រសើរប្រហែលដូចអាន្ត
 ដោយធម៌នេះ ម្ចាស់ប្អូនស្រី ការបម្រើនេះបេសស្រីចោទជាប្រសើរជាង
 ការបម្រើទាំងសំ(គោរព ពាក្យដូច្នោះ) ភិក្ខុចោទត្រូវតាមក្នុងសង្ខារសេស។

[១១៥] យោ បទានិ យោ យោធិសេវ
 ។ យេ ។ ភិក្ខុតិ ។ យេ ។ អយំ ឥមស្មំ អត្ថ
 អដិច្ចតោ ភិក្ខុតិ ។ ឱតិល្លោ ឆាម សាគតា
 អមេត្តា បដិពទ្ធិតោ ។ វិបរិណាតន្តំ រត្តំបិ ចិត្តំ
 វិបរិណាតំ ទុដ្ឋបំ ចិត្តំ វិបរិណាតំ ម្លឡបំ ចិត្តំ
 វិបរិណាតំ អដិច រត្តំ ចិត្តំ ឥមស្មំ អន្តេ អដិច្ចតំ
 វិបរិណាតន្តំ ។ មាតុកាមោ ឆាម មនុស្សតិ
 ឧ យក្ខិ ឧ យេតិ ឧ តិរច្ឆានកតា វិញ្ញា
 បដិពលា សុភាសិតទុក្ខាសំ ទុដ្ឋលាទុដ្ឋលំ អា
 ជាជិតុំ ។ មាតុកាមស្ស សន្តិកេតិ មាតុកាមស្ស
 សាមច្ឆា មាតុកាមស្ស អវិទូរេ ។ អត្តកាមន្តំ អត្តនោ
 កាមំ អត្តនោ ហេតុំ អត្តនោ អដិច្ចាយំ អត្តនោ
 ចារិចរិយំ ។ ឯតទុក្ខន្តំ ឯតំ អត្តំ ឯតំ សេដ្ឋំ
 ឯតំ មោតុំ ឯតំ ទុដ្ឋបំ ឯតំ បរិ ។ យេតិ
 ទត្ថយោ វា ព្រាហ្មណំ វា វេស្សំ វា សុទ្ធិ វា ។

[១១៥] គ្រងនាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុង
 បាវនាក្នុងស្ថានបទដ៏ទូលំទូលាយ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីត្រេកអរ ក្រឡេក
 ម្យ៉ែងមើល មានចិត្តប្រព័ន្ធ ហៅថាមានចិត្តគិតគ្រប់សង្កត់ហើយ ។
 គ្រងនាក្យថា ប្រែប្រួល សេចក្តីថា ចិត្តត្រេកអរ ក៏ហៅថាប្រែប្រួល
 ចិត្តគិតទៅសម្របស្រួល ក៏ហៅថាប្រែប្រួល ចិត្តរឭក ក៏ហៅថាប្រែប្រួល
 តែចង្រ្កងមានព្រះភាគសំដៅយកចិត្ត ដែលត្រេកអរថាជាចិត្តប្រែប្រួល
 ក្នុងអន្តរៈ ។ បន្តសូត្រដែលដឹងសេចក្តី ធ្វើវិជ្ជាស អាចផ្តល់
 ច្បាស់នូវពាក្យដែលគេនិយាយល្អឆ្លងគាត់ សំដីដ្ឋានធម៌មន្ត ហៅថា
 មាតុត្រាម (ក្នុងសិក្ខាបទនេះ) ឯយក្សស្រី ប្រេតស្រី ភិរព្វានញ្ញី មិន
 ហៅថាមាតុត្រាមទេ ។ គ្រងនាក្យថា ក្នុងសំណាត់នៃមាតុត្រាម សេចក្តី
 ថាជិតវាជិតមាតុត្រាម គឺមិនឆ្ងាយអំពីមាតុត្រាម ។ គ្រងនាក្យថា
 កាមដើម្បីខ្លួន សេចក្តីថាចំណង់ដើម្បីខ្លួន ហេតុដើម្បីខ្លួន សេចក្តី
 ប្រាថ្នាដើម្បីខ្លួន ការបម្រើដើម្បីខ្លួន ។ គ្រងនាក្យថា ការបម្រើ
 នេះប្រសើរ សេចក្តីថា ការបម្រើនេះប្រសើរ ការបម្រើនេះប្រសើរ
 បំផុត ការបម្រើនេះជាគ្រឿងដោះខ្លួនចេញពីទុក្ខ ការបម្រើនេះខ្ពង់ខ្ពស់
 ការបម្រើនេះអន្តរាគមន៍ ។ គ្រងនាក្យថា ស្រីណា សេចក្តីថា
 ស្រីស្វតិយ៍ក្តី ស្រីព្រាហ្មណ៍ក្តី ស្រីអ្នកឈ្នួញក្តី ស្រីអ្នកធ្វើក្តី ។

មានសង្គ្រោះ ទន្ទឹម ក ព្រាហ្មណ៍ ក វេស្ស ក សុត្ត
 ក ។ សីលវត្ថុច្នៃ ចាណតិចាតា បដិវត្ត អធិដ្ឋា-
 តាចា បដិវត្ត ឥសារាណា បដិវត្ត ។ ព្រាហ្មណ៍
 មេដុនធម្មា បដិវត្ត ។ កល្យាណធម្មា តាម គេ
 ច សីលេន គេ ច ព្រាហ្មណ៍យេន កល្យាណធម្មា
 ហោតិ ។ ឯគេ ចម្រើនតិ មេដុនធម្មេន ។ បរិច-
 យយុតិ អតិរមេយ្យ ។ មេដុនធម្មសញ្ញាគេតាតិ មេដុ-
 នធម្មឲ្យដំសុយុត្តេន ។ សង្ខារិសេសោតិ ។ មេ ។
 គេនមិ វត្ថុតិ សង្ខារិសេសោតិ ។

[១១៦] ឥត្ថិ ច ហោតិ ឥត្ថិសញ្ញា សារត្តា
 ច កិក្ខុ ច ឯ ឥត្ថិយា សង្ខារេ អត្តតាមទាវិចរិយា-
 យ វត្ថុតិ កាសតិ អាមត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។ ឥត្ថិ
 ច ហោតិ វេមតិកោ បណ្ឌិតសញ្ញា បុរិសសញ្ញា
 តិវច្ឆានកតសញ្ញា សារត្តា ច កិក្ខុ ច ឯ ឥត្ថិយា
 សង្ខារេ អត្តតាមទាវិចរិយាយ វត្ថុតិ កាសតិ អាមត្តិ
 ពុល្លត្ថយស្ស ។ បណ្ឌិតោ ច ហោតិ បណ្ឌិតសញ្ញា
 សារត្តា ច កិក្ខុ ច ឯ បណ្ឌិតស្ស សង្ខារេ

ត្រង់ពាក្យថា ប្រហែលដូចគ្នា សេចក្តីថាស្វត្រិយ៍ក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី
 ក្រេឡក្តី អ្នកក្រក្តី ។ ត្រង់ពាក្យថា មានសីល សេចក្តីថា វៀរចាក
 បាណកិច្ចាត វៀរចាកអធិដ្ឋាចាត វៀរចាកមុណាវិទ ។ ត្រង់ពាក្យថា
 ប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរវៀរចាកមេដុនធម្ម ។ មានធម៌ដ៏កុសលដោយ
 សីលនោះផង ដោយព្រាហ្មណ៍យេននោះផង ហៅថាមានធម៌ដ៏កុសល ។ ត្រង់
 ពាក្យថា ដោយធម៌នេះ គឺដោយមេដុនធម្ម ។ ត្រង់ពាក្យថា ធម៌ប្រមា
 ធិធម៌ត្រកអារចំពោះ ។ ត្រង់ពាក្យថា ប្រកបដោយមេដុន គឺប្រកប
 ព្រមចំពោះដោយមេដុនធម្ម ។ ត្រង់ពាក្យថា ត្រូវអាបក្ខិសង្ខារិសេស
 នោះមានអធិប្បាយពិស្តារក្នុងសង្ខារិសេសសិក្សាបរិយាកាស ។

[១១៦] ស្រពិកវមេន កិក្ខុសំគាល់ថាស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រកអា
 រោលសរសើរការប្រើជាតាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាត់នៃស្រីនោះ ត្រូវ
 អាបក្ខិសង្ខារិសេស ។ ស្រពិកវមេន កិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្តី សំគាល់
 ថាឡើយក្តី សំគាល់ថាប្រសក្តី សំគាល់ថាគំរោចក្តី ក៏មានសេចក្តីត្រកអា
 រោលសរសើរការប្រើជាតាមដើម្បីខ្លួនក្នុងសំណាត់នៃស្រីនោះ ត្រូវអា-
 បក្ខិសង្ខារិសេស ។ ឡើយពិកវមេន កិក្ខុសំគាល់ថាឡើយ ក៏មានសេចក្តីត្រក-
 អា រោលសរសើរការប្រើជាតាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាត់នៃឡើយនោះ

អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសនំ អាមត្តិ បុណ្ណ
 យស្ស ។ បណ្ណាកោ ច ហោតិ វេមតិកោ បុរិស-
 សញ្ញំ វិវាទនកសញ្ញំ ឥត្ថិសញ្ញំ សារត្តោ ច ភិក្ខុ
 ច ឯ បណ្ណកស្ស សន្និកោ អត្តកាមចារិចរិយាយ
 វណ្ណំ ភាសនំ អាមត្តិ បុណ្ណ ។ បុរិសា ច ហោតិ
 បុរិសសញ្ញំ វេមតិកោ វិវាទនកសញ្ញំ ឥត្ថិសញ្ញំ
 បណ្ណកសញ្ញំ សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ឯ បុរិសស្ស
 សន្និកោ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសនំ អាមត្តិ
 បុណ្ណ ។ វិវាទនកតោ ច ហោតិ វិវាទនកត-
 សញ្ញំ វេមតិកោ ឥត្ថិសញ្ញំ បណ្ណកសញ្ញំ បុរិសសញ្ញំ
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ឯ វិវាទនកស្ស
 សន្និកោ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសនំ
 អាមត្តិ បុណ្ណ ។

(១១៧) ធូ ឥត្ថិយោ វិជ្ជំ ឥត្ថិណំ ឥត្ថិសញ្ញំ
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ឯ វិជ្ជំ ឥត្ថិណំ សន្និកោ
 អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសនំ អាមត្តិ វិជ្ជំ
 សន្និកោសេសានំ ។ ធូ ឥត្ថិយោ វិជ្ជំ ឥត្ថិណំ

ត្រៃភាបត្តិវុទ្ធានំ ។ ឆ្លើយពិនិមេន ភិក្ខុមានសេចក្តីសន្សំយ (ត្តិ) សំគាល់
 ជាប្រិស (ត្តិ) សំគាល់ជាតិច្ឆាន (ត្តិ) សំគាល់ជាស្រី (ត្តិ) ភិក្ខុមានសេចក្តី
 ត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាតាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាគនៃឡើយ
 នោះ ត្រៃភាបត្តិវុទ្ធានំ ។ ប្រិសពិនិមេន ភិក្ខុសំគាល់ជាប្រិស (ត្តិ) មាន
 សេចក្តីសន្សំយ (ត្តិ) សំគាល់ជាតិច្ឆាន (ត្តិ) សំគាល់ជាស្រី (ត្តិ) សំគាល់
 ជាឡើយ (ត្តិ) ភិក្ខុមានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាតាមដើម្បី
 ខ្លួន ក្នុងសំណាគនៃប្រិសនោះ ត្រៃភាបត្តិវុទ្ធានំ ។ វិវាទនកតិមេន ភិក្ខុសំ-
 គាល់ជាតិច្ឆាន (ត្តិ) មានសេចក្តីសន្សំយ (ត្តិ) សំគាល់ជាស្រី (ត្តិ) សំគាល់
 ជាឡើយ (ត្តិ) សំគាល់ជាប្រិស (ត្តិ) ភិក្ខុមានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរ
 ការបម្រើជាតាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាគនៃតិច្ឆាននោះ ត្រៃភាបត្តិវុទ្ធានំ ។

(១១៨) ស្រីពិនិត្យ ភិក្ខុសំគាល់ស្រីពិនិត្យជាស្រី ភិក្ខុ
 មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាតាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាគ
 នៃស្រីពិនិត្យនោះ ត្រៃភាបត្តិវុទ្ធានំ ។ ស្រីពិនិត្យ ភិក្ខុមាន

វេទនាភាគ បញ្ចូលស្នាមសេសស្នា បទភាគនិយម វេទនាភាគ
 សារត្តោ ច កំភូ ច ចំ ទិដ្ឋំ ឥត្តិមំ សន្តិកោ អត្តកា.
 មហាវិយាយ វណ្ណំ កាសតិ អាមត្តិ ទិដ្ឋំ បុល្លច្ចយាមំ ។
 ទ្វេ បណ្ឌិតា ទិដ្ឋំ បណ្ឌិតាមំ បណ្ឌិតសញ្ញា សារត្តោ
 ច កំភូ ច ចំ ទិដ្ឋំ បណ្ឌិតាមំ សន្តិកោ អត្តកាម.
 ហាវិយាយ វណ្ណំ កាសតិ អាមត្តិ ទិដ្ឋំ បុល្លច្ចយាមំ ។
 ទ្វេ បណ្ឌិតា ទិដ្ឋំ បណ្ឌិតាមំ វេទនាភាគ បញ្ចូលស្នាម
 សន្តិសញ្ញា សារត្តោ ច កំភូ ច ចំ ទិដ្ឋំ បណ្ឌិតាមំ
 សន្តិកោ អត្តកាមហាវិយាយ វណ្ណំ កាសតិ អាមត្តិ
 ទិដ្ឋំ បុល្លច្ចយាមំ ។ ទ្វេ បុរិសា ទិដ្ឋំ បុរិសាមំ ។ បេ ។
 ទ្វេ វេទនាភាគ ទិដ្ឋំ វេទនាភាគ ទិដ្ឋំ វេទនាភាគ
 វេទនាភាគ វេទនាភាគ វេទនាភាគ វេទនាភាគ វេទនាភាគ
 បណ្ឌិតសញ្ញា បុរិសសញ្ញា សារត្តោ ច កំភូ ច ចំ
 ទិដ្ឋំ វេទនាភាគ ទិដ្ឋំ សន្តិកោ អត្តកាមហាវិយាយ
 វណ្ណំ កាសតិ អាមត្តិ ទិដ្ឋំ បុល្លច្ចយាមំ ។ ឥត្តិ ច
 បណ្ឌិតោ ច ឥត្តិ ឥត្តិសញ្ញា សារត្តោ ច កំភូ
 ច ចំ ឥត្តិ ឥត្តិសញ្ញា អត្តកាមហាវិយាយ

សេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី) សំគាល់ថា ឆ្លើយ (ក្តី) សំគាល់ថា ប្រស (ក្តី) សំគាល់ថា
 កំច្ចាន (ក្តី) ចំពោះស្រីទាំងពីរ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការ
 បម្រើជាតាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាត់នៃស្រីទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ចយ
 ពីរ ។ ឆ្លើយពីរនាក់ ក៏កុសំគាល់ឆ្លើយទាំងពីរថា ឆ្លើយ ក៏មានសេច-
 ក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាតាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាត់នៃ
 ឆ្លើយទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិបុល្លច្ចយពីរ ។ ឆ្លើយពីរនាក់ ក៏កុមាន
 សេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី) សំគាល់ថា ប្រស (ក្តី) សំគាល់ថា កំច្ចាន (ក្តី) សំគាល់
 ថា ស្រី (ក្តី) ចំពោះឆ្លើយទាំងពីរ ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការ
 បម្រើជាតាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាត់នៃឆ្លើយទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខ
 ពីរ ។ ប្រសពីរនាក់ ក៏កុសំគាល់ប្រសទាំងពីរ ។ បេ ។ កំច្ចាន
 ពីរ ក៏កុសំគាល់ថា កំច្ចាន (ក្តី) មានសេចក្តីសង្ស័យ (ក្តី) សំគាល់ថា ស្រី (ក្តី)
 សំគាល់ថា ឆ្លើយ (ក្តី) សំគាល់ថា ប្រស (ក្តី) ចំពោះកំច្ចានទាំងពីរ ក៏មាន
 សេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការបម្រើជាតាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាត់
 កំច្ចានទាំងពីរនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខពីរ ។ ស្រីម្នាក់ ឆ្លើយម្នាក់
 ក៏កុសំគាល់ដល់ទាំងពីរនាក់ថា ស្រី ក៏មានសេចក្តីត្រេកអរ ពោល
 សរសើរការបម្រើជាតាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាត់នៃឆ្លើយទាំងពីរនោះ

ពោលសព្វ សង្ខារទិសេសទី ២ បទពាជនិយ វេទនិកា

ពោលសព្វ សង្ខារទិសេសទី ២ បទពាជនិយ ចំណាយព័ត៌មានសង្ខារជាដើម

ឥត្ថំ ច វិញ្ញាណកោ ច ឧត្ថំ វេទនិកោ បណ្ណាសញ្ញា
 បុរិសសញ្ញា វិញ្ញាណកសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច
 ធំ ឧត្ថំ សង្ខតោ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ
 អាមត្តិ ធុល្លច្ចយេន ធុត្តាជស្ស ។ បណ្ណាកោ ច បុរិសា
 ច ឧត្ថំ បណ្ណាសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ធំ
 ឧត្ថំ សង្ខតោ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ
 អាមត្តិ ធុល្លច្ចយេន ធុត្តាជស្ស ។ បណ្ណាកោ ច
 បុរិសា ច ឧត្ថំ វេទនិកោ បុរិសសញ្ញា វិញ្ញាណកសញ្ញា
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ធំ ឧត្ថំ សង្ខតោ អត្តកា-
 មចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ អាមត្តិ ធុត្តាជនំ ។
 បណ្ណាកោ ច វិញ្ញាណកោ ច ឧត្ថំ បណ្ណាសញ្ញា
 សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ធំ ឧត្ថំ សង្ខតោ អត្ត-
 កាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ អាមត្តិ ធុល្លច្ច-
 យេន ធុត្តាជស្ស ។ បណ្ណាកោ ច វិញ្ញាណកោ
 ច ឧត្ថំ វេទនិកោ បុរិសសញ្ញា វិញ្ញាណកសញ្ញា
 សង្ខតសញ្ញា សារត្តោ ច ភិក្ខុ ច ធំ ឧត្ថំ
 សង្ខតោ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ

ស្រីម្នាក់ វិញ្ញាណមួយ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ (ភ្នំ) សំគាល់ថាឆ្លើយ
 (ភ្នំ) សំគាល់ថាប្រស (ភ្នំ) សំគាល់ថាវិញ្ញាណ (ភ្នំ) ចំពោះផែនទាំង
 ពីរ គឺមានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការប្រើជាតាមដើម្បីខ្លួន ក្នុង
 សំណាក់នៃផែនទាំងពីរនោះ ត្រូវអាមត្តិធុល្លច្ចយេនធុត្តាជស្ស ។ ឆ្លើយម្នាក់
 ប្រសម្បត្តិ ភិក្ខុសំគាល់ផែនទាំងពីរនោះថាឆ្លើយ ភិក្ខុមានសេចក្តីត្រេកអរ
 ពោលសរសើរការប្រើជាតាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃផែនទាំងពីរនោះ
 នោះ ត្រូវអាមត្តិធុល្លច្ចយេនធុត្តាជស្ស ។ ឆ្លើយម្នាក់ ប្រសម្បត្តិ ភិក្ខុមាន
 សេចក្តីសង្ស័យ (ភ្នំ) សំគាល់ថាប្រស (ភ្នំ) សំគាល់ថាវិញ្ញាណ (ភ្នំ)
 ចំពោះផែនទាំងពីរ គឺមានសេចក្តីត្រេកអរ ពោលសរសើរការប្រើជាតាម
 ដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃផែនទាំងពីរនោះនោះ ត្រូវអាមត្តិធុត្តាជនំ ។
 ឆ្លើយម្នាក់ វិញ្ញាណមួយ ភិក្ខុសំគាល់ផែនទាំងពីរនោះថាឆ្លើយ ភិក្ខុមានសេចក្តី
 ត្រេកអរ ពោលសរសើរការប្រើជាតាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃផែន
 ទាំងពីរនោះនោះ ត្រូវអាមត្តិធុល្លច្ចយេនធុត្តាជស្ស ។ ឆ្លើយម្នាក់ វិញ្ញាណមួយ
 ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យ (ភ្នំ) សំគាល់ថាប្រស (ភ្នំ) សំគាល់ថាវិញ្ញាណ
 (ភ្នំ) សំគាល់ថាស្រី (ភ្នំ) ចំពោះផែនទាំងពីរ គឺមានសេចក្តីត្រេកអរ
 ពោលសរសើរការប្រើជាតាមដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាក់នៃផែនទាំងពីរនោះ

អាចត្តិ ទ្វិដ្ឋ ធុត្តដាច់ ។ បុរិសា ច តិរច្ឆានកតោ
 ច ទក្ខន្ធ បុរិសសញ្ញី វេទនកោ តិរច្ឆានកតសញ្ញី
 ឥត្ថិសញ្ញី បណ្ឌិតសញ្ញី សាវត្ថា ច ភិក្ខុ ច ឯ
 ទក្ខន្ធ សង្ខតោ អត្តកាមចារិចរិយាយ វណ្ណំ ភាសតិ
 អាចត្តិ ទ្វិដ្ឋ ធុត្តដាច់ ។

[១១៨] អាចត្តិ ចំរើនបណ្ឌិតសេនាសនតិលា-
 ងឲ្យឆ្ងាយៈភស្តុបរិស្ថាន ឧបដ្ឋហតិ កណ្តតិ ឧប-
 ត្តកស្ស អាតិកម្មកស្សតិ ។

[១១៩] កតំ វត្សា^(១) លកេ ចុត្តិ
 បិយា ច សុភតា អិរិយេ^(២)
 កំ ធន្នំ កេតុបដ្ឋយ្យំ
 កតំ កង្ខេយ្យ សុត្តតិដ្ឋំ^(៣) ។

[១២០] តេន ទោ ចន សមរេន អញ្ញា-
 តកា វត្សា ឥត្ថិ កុល្យបកំ ភិក្ខុ ឯកធានេច
 តថាហំ កង្ខេ វិជាយេយ្យន្តិ ។ តេនហំ កតិច

១ វត្សាចិ ធាតុ ។ ២ ឧ.អស្ស ។ ៣ ធុត្តត្ថវត្ថុន្តិ វិជាយេតោ កាតា ។

ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដំរើ ។ ប្រសម្ភាតំ តិរច្ឆានមួយ ភិក្ខុសំគាល់ថាប្រស (ក្តី)
 មានសេចក្តីសន្ស័យ (ក្តី) សំគាល់ថាតិរច្ឆាន (ក្តី) សំគាល់ថាប្រស (ក្តី)
 សំគាល់ថាទ្វិយ (ក្តី) ចំរើនដន់ចំរើន ភិក្ខុសេចក្តីត្រកអរ គោល
 សរសើរការប្រើប្រាស់ដើម្បីខ្លួន ក្នុងសំណាត់នៃដន់ចំរើននោះ ត្រូវ
 លបត្តិទុក្ខដំរើ ។

[១១៨] អាចត្តិមិនមាន (ដល់ភិក្ខុ ពុទ្ធក) គឺ ភិក្ខុពាលថា
 នាងឲ្យប្រើភាគដោយចីវរ ចំណុចត សេនាសន ឥតត្រឡប់មក
 ដំបូងជាដើមដល់អ្នកមានដើម្បី ភិក្ខុទុក ភិក្ខុជាទាវដើមបញ្ញត្តិ ។
 (អាតិកាទុក្ខ ភិក្ខុរឿងតាមសំគាល់បញ្ជីហៅដែលឥតសំដែងតទៅ
 ដូចមានខាងក្រោយនេះ គឺ)

[១១៩] សិការ សិប្បានក្ខន្ធ សិបន់ឲ្យច្រើនស្រឡាញ់ សិ-
 បន់ប្រាណស្រួល ស្នូភិក្ខុជាធ្វើដូចម្តេច សិបន់ឲ្យបាន សិ-
 បន់ប្រើ ស្នូភិក្ខុជាធ្វើដូចម្តេច សិបន់ទៅសុភតិ ស្នូភិក្ខុ
 ជាធ្វើដូចម្តេច ។

[១២០] សម័យនោះឯង មានស្រម្ភាកថាសិការ បាននិយាយ
 ពាក្យនេះឯងភិក្ខុដែលតែងទៅមកកាន់ត្រកូលថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំ
 កុណាឯងធ្វើដូចម្តេចឲ្យមានក្នុង ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថាម្ចាស់ប្អូនស្រី

អន្តរាទំ ធម្មោតំ ។ តំ កន្ល អន្តរាទន្តំ ។ មេដុន-
 ធម្មន្តំ ។ តស្ស កុក្កុដ្ឋំ អហោសំ ។ មេ ។ កកាតា
 ឯតមន្តំ អាហោសេសំ ។ អាបន្តំ ភំ ភំ អាបន្តា
 សង្កាតិសេសន្តំ ។ តេន ទោ បទ សមាយន
 អញ្ញាតា វិជាយនំ ឥត្ថំ កុល្យបតំ ភិក្ខុំ ឯតមកេច
 កថាហំ កន្ល ឬតំ ទ^(១) លកេយ្យន្តំ ។ តេនហិ
 ភតិធិ អន្តរាទំ ធម្មោតំ ។ តំ កន្ល អន្តរា-
 ទន្តំ ។ មេដុនធម្មន្តំ ។ តស្ស កុក្កុដ្ឋំ អហោសំ
 ។ មេ ។ អាបន្តំ ភំ ភំ អាបន្តា សង្កាតិសេ-
 សន្តំ ។ តេន ទោ បទ សមាយន អញ្ញាតា ឥត្ថំ
 កុល្យបតំ ភិក្ខុំ ឯតមកេច កថាហំ កន្ល
 សាមិកស្ស បិយា អស្សន្តំ ។ តេនហិ ភតិធិ
 អន្តរាទំ ធម្មោតំ ។ តំ កន្ល អន្តរាទន្តំ ។
 មេដុនធម្មន្តំ ។ តស្ស កុក្កុដ្ឋំ អហោសំ ។ មេ ។
 អាបន្តំ ភំ ភំ អាបន្តា សង្កាតិសេសន្តំ ។

១ ខ. ឧ. ចេតិយសុ ឧបក្កេ ៥ ហោតំ។

បើដូច្នេះ ភាគច្រើនបានដំប្រសើរចុះ ។ ស្រីគោរពស្រាវជ្រាវ បតិក្រិលោក
 ជំនំរើន បានដំប្រសើរនោះភីដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា មេដុនធម្ម ។
 ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្សំយ ។ មេ ។ មេដុនធម្មនោះក្របខ្លួន
 ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវ
 អាបត្តិសង្កាប្បវេណីយ ។ សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ជាស្រីមាន
 កូនបាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលតែងទៅមកកាន់ត្រកូលថា បតិក្រិ
 លោកជំនំរើន ខ្ញុំគុណត្រូវធ្វើដូចម្តេចកុំឲ្យបានកូន ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា
 ម្ចាស់ប្អូនស្រី បើដូច្នេះ ភាគច្រើនបានដំប្រសើរចុះ ។ ស្រីនោះស្រាវជ្រាវ
 បតិក្រិលោកជំនំរើន បានដំប្រសើរនោះភីដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា
 មេដុនធម្ម ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្សំយ ។ មេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្កាប្បវេណីយ ។ សម័យនោះឯង
 មានស្រីម្នាក់ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលតែងទៅមកកាន់ត្រកូល
 ថា បតិក្រិលោកជំនំរើន ខ្ញុំគុណត្រូវធ្វើដូចម្តេចឲ្យបានជិស្សឡាត្រូវនៃប្តី ។
 ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី បើដូច្នេះ ភាគច្រើនបានដំប្រសើរចុះ ។
 ស្រីនោះស្រាវជ្រាវ បតិក្រិលោកជំនំរើន បានដំប្រសើរនោះភីដូចម្តេច ។
 ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា មេដុនធម្ម ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្សំយ ។ មេ ។
 ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិសង្កាប្បវេណីយ ។

តេជ ទោ បទ សមាយេន អញ្ញាតវា ឥត្ថិ កុល្យបតំ ភិក្ខុ
 ឯគន្ធរោច កេតាហំ កន្តេ សុភតា អស្សន្តិ ។ តេជហំ
 កតំនិ អត្តនាទំ ទេហិតំ ។ កំ កន្តេ អត្តនាទន្តិ ។
 មេដុនធម្មន្តិ ។ ភស្ស កុក្កន្តំ អហោសិ ។ ថេ ។
 អាបត្តិ ភំ ភិក្ខុ អាបន្នោ សង្ឃាទិសេសន្តិ ។ តេជ
 ទោ បទ សមាយេន អញ្ញាតវា ឥត្ថិ កុល្យបតំ
 ភិក្ខុ ឯគន្ធរោច កេតាហំ កន្តេ អយ្យស្ស ធម្មាមីតំ ។
 អត្តនាទំ កតំនិ ។ កំ កន្តេ អត្តនាទន្តិ ។
 មេដុនធម្មន្តិ ។ ភស្ស កុក្កន្តំ អហោសិ ។ ថេ ។
 អាបត្តិ ភំ ភិក្ខុ អាបន្នោ សង្ឃាទិសេសន្តិ ។ តេជ ទោ
 បទ សមាយេន អញ្ញាតវា ឥត្ថិ កុល្យបតំ ភិក្ខុ
 ឯគន្ធរោច កេតាហំ កន្តេ អយ្យ ឧបដ្ឋាមីតំ ។
 អត្តនាទេន កតំនិ ។ កំ កន្តេ អត្តនាទន្តិ ។

សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលតែងទៅ
 មកកាន់ត្រកូលថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំកុណាផ្អែកដូចម្តេចឱ្យជាស្រី
 មានប្អូនស្រី ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី បើដូច្នោះ នាងចូរឱ្យបានដ៏
 ប្រសើរចុះ ។ ស្រីនោះសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បានដ៏ប្រសើរនោះ
 តើដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា មេបុទធម្ម ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តី
 សង្ស័យ ។ ថេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវតែបង្ក
 សន្យាចុះសសរហើយ ។ សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ បាននិយាយ
 ពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលតែងទៅមកកាន់ត្រកូលថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំ
 កុណានឹងឱ្យបានដូចម្តេចដល់លោកម្ចាស់ ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្ចាស់
 ប្អូនស្រី នាងចូរឱ្យបានដ៏ប្រសើរចុះ ។ ស្រីនោះសួរថា បពិត្រលោកដ៏
 ចម្រើន បានដ៏ប្រសើរនោះតើដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា មេបុទធម្ម ។
 ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ ថេ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នក
 ឯងត្រូវតែបង្កសន្យាចុះសសរហើយ ។ សម័យនោះឯង មានស្រីម្នាក់ បាន
 និយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុដែលតែងទៅមកកាន់ត្រកូលថា បពិត្រលោក
 ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំកុណាផ្អែកដូចម្តេចឱ្យបានដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះ
 ប្រាប់ថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី ចូរនាងផ្គត់ផ្គង់ដោយបានដ៏ប្រសើរចុះ ។ ស្រី
 នោះសួរថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បានដ៏ប្រសើរនោះតើដូចម្តេច ។

មេដុនធម្មន្តិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសំ ។ មេ ។
 អាមត្ថំ ភំ ភំកុ អាមថ្នោ សង្ខារិសេសន្តិ ។
 ភេន ។ មេ បន សមយេន អញ្ញតវា វត្ថិ
 កុល្យបកំ ភំកុ ឯតនរោច កថាហំ ភន្ត
 សុតតំ កុដ្ឋយន្តិ ។ ភេនហំ ភតិធំ អត្តនាចំ
 ធម្មតិ ។ កំ ភន្ត អត្តនាចន្តិ ។ មេដុនធម្មន្តិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសំ ភតិធំ នុ ។ មេ អហំ
 សង្ខារិសេសំ អាមត្ថំ អាមថ្នោតិ ។ កតវតោ
 ឯតមត្ថំ អាហោសំ ។ អាមត្ថំ ភំ ភំកុ អាមថ្នោ
 សង្ខារិសេសន្តិ ។

ចក្ខុសង្ខារសេសំ ធម្មន្តិ ។

ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា មេដុនធម្ម ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យ ។ មេ ។
 ព្រះអង្គត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបក្តិសង្ខារិសេសហើយ ។
 សម័យនោះឯង បានស្រឡាត់ បាននិយាយភាគៗនេះនឹងភិក្ខុដែលរតនាវា
 មកកាន់ត្រកូលថា ចរិតគ្រលោកដ៏ចំរើន ឱក្ខណៈ គប្បីទៅកាន់សុតិ
 ដោយកុសលដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា ម្ចាស់ប្អូនស្រី បើដូច្នោះ នាង
 ចូរឱ្យបានដ៏ប្រសើរចុះ ។ ស្រីនោះសួរថា ចរិតគ្រលោកដ៏ចំរើន បានដ៏
 ប្រសើរនោះមកដូចម្តេច ។ ភិក្ខុនោះប្រាប់ថា មេដុនធម្ម ។ ភិក្ខុនោះមាន
 សេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវអាបក្តិសង្ខារិសេសហើយទេដឹង ។ ទើប
 យកសេចក្តីនោះត្រាបទូលដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រះអង្គត្រាស់ថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុ អ្នកឯងត្រូវអាបក្តិសង្ខារិសេសហើយ ។

សង្ខារិសេសទី ២ រោច ។

បញ្ចមសង្ឃទិសេសំ

(១២១) តេន សមយេន ខុន្ទោ កតតំ សាវត្ថិយំ
វិហាតំ ដេតវិន អនាដបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ខោ ចន សមយេន អាយស្មា ឧបាយិ សាវត្ថិយំ
កុល្យបតោ ហោតំ ពហុកាណំ កុលាចិ ឧបសម្ព័ន្ធមតិ
យត្ថ បស្សតិ កុមារកំ វា អបជាបតីកំ កុមារីកំ
វា អបតីកំ កុមារកស្ស ហតាចិគ្គំ សន្តិកេ
កុមារីកាយ វណ្ណំ កណាតិ អមុកស្ស កុលស្ស
កុមារីកា អភិរុចា នស្សនិយា ចាសាទិកា បណ្ឌិតា
ព្យត្តា មេធាវិទំ នត្តា អនេសា នត្តា សា កុមារីកា
ឥមស្ស កុមារកស្សាតិ ។ តេ ឯវំ វណ្ណិ^(១) ឯតេ
ខោ កន្តេ អត្តេ ន ជាតន្តិ តេ វា ឥមេ កស្ស
វាតំ សនេ កន្តេ អយ្យា ធាមេយ្យ អានេយ្យាម មយំ
តំ កុមារីកំ ឥមស្ស កុមារកស្សាតិ ។ កុមារីកា-
យ ហតាចិគ្គំ សន្តិកេ កុមារកស្ស វណ្ណំ កណាតិ
អមុកស្ស កុលស្ស កុមារតោ អភិរុចា នស្សនិយា

សង្ឃទិសេស ទី៥

(១២១) សយេនាធិនំ ព្រះកុខជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់
គង់នៅក្នុងជន្មនេះ របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ទៀបព្រះសាវត្ថី ។ សម័យ
នោះឯង ។ ខាយិកក្នុងដំណាលយុគអកុល្យបតោកាន់ត្រកូលក្នុងក្រុងសាវត្ថី
តែងចូលទៅកាន់ត្រកូលទាំងឡាយមានប្រមាណច្រើន ឃើញកុមារដែល
គួរឲ្យបារម្ភ ឃើញនាងកុមារីដែលគ្មានប្តី ក្នុងទីណា គឺនិយាយសរសើរ
នាងកុមារីក្នុងសំណាគនៃមាតាបិតារបស់កុមារ (ក្នុងទីនោះ) ថា នាងកុមារី
របស់ត្រកូលឯណោះ មានរូបល្អគួរឲ្យអម្បាល ល្អមង្គ្រង់ថ្វី ជាស្រីមាន
ប្រាជ្ញាអង្គភាព ទៀតស្រស់ វណ្ណិ មិនខ្វះច្រមុះ នាងកុមារីនោះ សម្បូរ
នឹងកុមារនេះណាស់ ។ មាតាបិតារបស់កុមារនោះ គឺនិយាយយ៉ាងនេះថា
បពិត្រលោកម្ចាស់ អ្នកអស់នោះគេមិនប្តាប់ស្គាល់ឃើញថា អ្នកអស់ទាំង
ម៉្លេះជាអ្វីក្តី ជាកូនរបស់អ្នកណា ក្តី ដូច្នេះឡើយ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ប្រសិន
បើលោកម្ចាស់ឲ្យតេឲ្យ យើងខ្ញុំគួរនាំនាងកុមារីនោះមកផ្សំឲ្យកុមារនេះ
ដែរ ។ ខាយិកក្នុងដំណាលយុគ ពោលសរសើរកុមារក្នុងសំណាគនៃមាតាបិតា
របស់នាងកុមារីថា កុមាររបស់ត្រកូលឯណោះ មានរូបល្អគួរឲ្យអម្បាល

ចាសានិកោ ចល្លិកោ ឡត្តោ មេនាវី នេត្តា
 អនលាសោ នន្ទោ សោ កុមារកោ ឥនិស្ស
 កុមារិកាយាតិ^(១) ។ តេ ឯវំ ឥនិច្ចំ ឯតេ ទោ
 កន្តេ អន្តេ ន ជានិច្ចំ តេ វា ឥមេ កស្ស វាតិ
 កេស្មំ វិយ កុមារិកាយ វត្ថុ សាចេ កន្តេ អាយ្យា
 យាបាមេយ្យ នន្ទេយ្យាច មយំ ឥមំ កុមារិកំ កស្ស
 កុមារកស្សាតិ ។ ឯតេនេវ ទថាវេយន អាវាហានិចំ
 កាវាបេតិ វាហានិចំ កាវាបេតិ វាយ្យាធិវំ វត្តាមេតិ ។

(១៤២) តេន ទោ មន សមយេន អញ្ញាតស្ស
 បុរណតណាតិយោ ជីតា អក្ខរតា ហោតិ នស្សនិយា
 ចាសានិកា ។ តីរោតាមកា ច អាជីវកស្សវិកា
 អាគន្ធា តំ តណាតី ឯតេនេវ ទេហាយ្យ ឥមំ
 កុមារិកំ អញ្ញាតំ កុមារកស្សាតិ ។ សា ឯវមាហ
 អហំ ទ្វយ្យា តុម្ពេ ន ជានិច្ចំ តេ វា ឥមេ កស្ស
 វាតិ អយេព្វ មេ ឯតេនិកា តីរោតាមោ ច កន្តេន្ទោ

១ ១. ឧ. ឆ្មាយំ កុមារិកា កស្ស កុមារកស្សាតិ ។

ឬបដិដេថ ជាច្រើនមានប្រាជ្ញាអង្គរាច ត្រៀមខ្លួន កងវិវា វិនិច្ឆ័យ
 ប្រមូលកុមារនោះសម្រាប់នឹងទាញកុមារីនេះណាស់ ។ ម្តាយរកពុកមាន
 កុមារីនោះឆ្លើយថា បពិត្រលោកម្ចាស់ អ្នកអស់នោះមិនទាន់ស្គាល់យើងថា
 អ្នកអស់នេះជាអ្វីក្តី ជាតូចជាអ្នកណា ការដែលយើងនិយាយព្រះនាង
 កុមារីដូចជាអៀនមាត់ពេកណាស់ បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន បើលោកម្ចាស់
 ឲ្យគេបកផល្លាវិយើង ឬឲ្យនាងកុមារីនេះដល់កុមារនោះវិញ ។ ទោយិ
 ភីកុត្តនិធម្មត្រកូលរៀបចំអាវាហមន្តលផង វាហមន្តលផង ឲ្យស្ត្រីដល្លាវិញ
 នឹងគ្នាផង សុទ្ធតែដោយឡែកទៅផង ។

(១៤២) សម័យនោះឯង មានកូនក្រមុំ នៃស្រីមេហើយម្នាក់ជាប្រពន្ធ
 ហោរាចាស់ មានប្រធានស្រស់បស់អ្នកយកចម្លើយដាំឲ្យដេចថា ។ ពួក
 សាវគរបស់រាជវិសេស្រក្រាបានចូលមកនិយាយមិនប្រពន្ធហោរា
 នោះថា ប្អូនអ្នកស្រី អ្នកចូលទៅនាងកុមារីនេះបកកុមាររបស់យើងទៅ ។
 ប្រពន្ធហោរាក៏និយាយយ៉ាងនេះថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ទាំងឡាយ ខ្ញុំឯងមិន
 ធ្លាប់ស្គាល់អស់អ្នកថា អ្នកទាំងឡាយជាអ្វីទេ ឬជាតូចជាអ្នកណាទេ ម្យ៉ាង
 ទៀតអីនោះ ជាធិការតែមួយរបស់ខ្ញុំ ហើយថាស្រីក្រាស្រីក្រាផងទៀត

បាវា ឧស្សាមីតិ ។ មនុស្ស តេ អាជីវកស្សាវកា
 ឯកទេវេតំ តំស្ស គុម្ពេ អយ្យា អាគតត្ថាតិ ។ ឥធម៌
 មយំ អយ្យា អមុកំ ធាម កណ្តកំ ជីវតំ យាចិម្ហា
 អម្ពាតំ កុមារកស្ស សា ឯវាមា អហំ ទ្ធិយ្យា
 គុម្ពេ ឧ ជាធាមិ តេ វា ឥមេ កស្ស វាតិ អយត្ថា
 មេ ឯកទេវេតំ តំស្ស គុម្ពេ អយ្យា ឥ កណ្តកំ
 ជីវតំ យាចិម្ហា ឧទុ អយ្យា ឧធាយិ ក្កតោ អយ្យា
 ឧធាយិ ធាបេស្សតិ ។ អធិបា តេ អាជីវកស្សាវកា
 យេនាយស្ស ឧធាយិ តេឧបស្ស័មិសុ ឧបស្ស័មិស្វា
 អាយស្សន្តំ ឧធាយិ ឯកទេវេតំ ឥធម៌ មយំ កន្ត អមុកំ
 ធាម កណ្តកំ ជីវតំ យាចិម្ហា អម្ពាតំ កុមារកស្ស
 សា ឯវាមា អហំ ទ្ធិយ្យា គុម្ពេ ឧ ជាធាមិ តេ វា
 ឥមេ កស្ស វាតិ អយត្ថា មេ ឯកទេវេតំ តំស្ស គុម្ពេ
 អយ្យា ឥ កណ្តកំ ជីវតំ យាចិម្ហា ឧទុ អយ្យា ឧធាយិ

ប្រមុខទ្វាទ ។ មនុស្សព័ន្ធយាយស្សទៅក្នុងសាវករបស់អាជីវកនោះថា
 បពិត្រអ្នកម្ចាស់ព័ន្ធយាយ អស់អ្នកមកនេះមានការអ្វី ។ ក្នុងសាវករបស់
 អាជីវកនោះប្រាប់ថា យើងមកដល់វិនិច្ឆ័យរបស់អ្នកស្រីប្រពន្ធហោរ
 ឈ្មោះឯណោះក្នុងស្រុកនេះ ឲ្យកុមាររបស់យើង តែនាងនោះនិយាយថា
 បពិត្រអ្នកម្ចាស់ព័ន្ធយាយ ខ្ញុំនឹងមិនធ្លាប់ស្គាល់អស់អ្នកថា អ្នកព័ន្ធយាយ
 ជាអ្វីទេ ឬជាកូនចៅអ្នកណាទេ ម្យ៉ាងទៀតវិនិច្ឆ័យនេះ ជាវិនិច្ឆ័យមួយរបស់ខ្ញុំ
 ហើយថាត្រូវទៅស្រុកក្រវែងទៀត ប្រមុខទ្វាទ ។ មនុស្សព័ន្ធយាយ
 នោះប្រាប់ទៅក្នុងសាវករបស់អាជីវកនោះថា បពិត្រអ្នកម្ចាស់ព័ន្ធយាយ
 អ្វីបានជាអ្នកទៅដល់វិនិច្ឆ័យរបស់ប្រពន្ធហោរនោះ ក្រែងត្រូវអ្នកព័ន្ធ-
 យាយពិតណាក៏ម្ចាស់ទៅយំ ណែនាំម្ចាស់ទៅយំនឹងបង្គាប់ឲ្យរកឲ្យទេ ។
 គ្រានោះឯង ក្នុងសាវករបស់អាជីវក ក៏ចូលទៅដល់វិវាហ៍ យំនឹក
 នៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយពាក្យនេះនឹង យំនឹកដ៏មាន
 អាយុថា បពិត្រលោកបិតាអើយ យើងមកដល់វិនិច្ឆ័យរបស់ប្រពន្ធហោរ
 ឈ្មោះឯណោះក្នុងស្រុកនេះ ឲ្យកុមាររបស់យើង តែនាងនោះនិយាយ
 យ៉ាងនេះថា ខ្ញុំនឹងមិនធ្លាប់ស្គាល់អស់អ្នកថា អ្នកព័ន្ធយាយជាអ្វីទេ
 ឬជាកូនចៅអ្នកណាទេ ម្យ៉ាងទៀតវិនិច្ឆ័យនេះ ជាវិនិច្ឆ័យមួយរបស់ខ្ញុំ
 ហើយថាត្រូវទៅស្រុកក្រវែងទៀត ប្រមុខទ្វាទ បពិត្រលោកបិតាអើយ

អយ្យោ តំ កណ្តកំ ជីវំ ធារេតុ អម្ពាតំ កុ-
 មារកស្សាតិ ។ អថោ សាយស្នា ឧបាយិ យេន
 សា កណ្តកំ តេនុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា តំ
 កណ្តកំ ឯតទរោច តិស្ស ឥមេសំ ជីវំ ន
 ទេសីតិ ។ អហំ ទ្វយ្យ ឥមេ ន ជាតាមិ តេ
 នំ ឥមេ តិស្ស វាតិ អយេព្វ បេ ឯតទីតិកា
 តិរកតាមោ ន កត្តញ្ចោ ជាតំ ឧស្សមីតិ ។ ទេហិ
 ឥមេសំ អហំ ឥមេ ជាតាមីតិ ។ សទេ កត្ត អយ្យោ
 ជាតានំ ឧស្សមីតិ ។ អថោ សា កណ្តកំ តេសំ
 អាជីវកស្សាវតានំ ជីវំ អនាសំ ។ អថោ តេ
 អាជីវកស្សាវតា តំ កុមារិកំ ទេព្វា ហសំយេវ
 សុណំសារោតេន កុត្តំសុ តតោ អមរេន ទាសីភោតេន
 កុត្តន្តំ ។

[១២៣] អថោ សា កុមារិកា ហតុយា
 សង្កតេ ម្លតំ ចាហេសំ អហំ ហិ ឧត្តតា ឧត្តតា
 ន សុទំ លកាអំ ហសំយេវ មំ សុណំសារោតេន

យេន សូមតំវាលាត្ថាសំ សូមលោភម្ចាស់និយាយនឹងប្រាជ្ញាហោរា
 ឲ្យវាចូលស្របក្នុងការបស់យើងទៅ ។ ត្រាឆាន់ឯង ។ ចាយភិក្ខុដ៏មានអាយុ
 កំច្ចល់ទៅត្រង់ទីដែលប្រាជ្ញាហោរាទៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ទើបនិ-
 យាយពាក្យនេះនឹងប្រាជ្ញាហោរាទោះជា ហេតុអ្វីបានជាខាងមិនឲ្យជីវិតដល់
 អ្នកអស់នេះ ។ ប្រាជ្ញាហោរាភ័យថា បត់ត្រលោកម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណា
 មិនបាច់ស្គាល់អ្នកអស់នេះថា អ្នកទាំងនេះជាអ្វីទេ ឬជាកូនចៅអ្នកណាទេ
 ប្រាប់ទៀត ធីតានេះជាធីតាអ្នកមួយរបស់ខ្ញុំ ហើយថាត្រូវទៅស្រុកស្រែផង
 ទៀត ខ្ញុំមិនឲ្យទេ ។ ។ ចាយភិក្ខុនិយាយថា ខាងចូលទៅអ្នកទាំងនេះ
 ចុះ កត្តាបាច់ស្គាល់នៅដែរ ។ ប្រាជ្ញាហោរានិយាយថា បត់ត្រ
 លោកដ៏ចម្រើន ហើយលោកម្ចាស់ស្គាល់ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្លាំងឲ្យ ។ ត្រាឆាន់ឯង
 ប្រាជ្ញាហោរានោះ ក៏បានឲ្យជីវិតទៅពួកសាវករបស់អាជីវកនោះ ។ លំដាប់
 នោះ ពួកសាវករបស់អាជីវកនោះឯង ក៏បាននាំនាងកុមារីនោះទៅ ហើយ
 ប្រើប្រាស់នាងដោយការបម្រើជាកូនប្រសាបាទរកត្រឹមទុក្ខ ភតិរោះមក
 ប្រើប្រាស់នាងដោយការបម្រើជាទាសីទៅវិញ ។

[១២៣] ត្រាឆាន់ឯង ខាងកុមារីនោះក៏ប្រើប្រើទៅដល់លាក់ម្តាយ
 ដោយពាក្យថា ខ្ញុំនឹងដល់ខ្ញុំសេចក្តីក្រីក្រលំបាក មិនបានសេចក្តីសុខទេ
 ព្រោះពួកសាវករបស់អាជីវក ប្រើប្រាស់ខ្ញុំ ដោយការបម្រើជាកូនប្រសា

កុញ្ញសុ តតោ អបរេន តាសីកោតេន កុញ្ញន្តំ អាតច្ចតុ
 មេ ហតា មំ ធនេស្សត្ថតិ ។ អថេហ សា តណាតី
 យេន តេ អាជីវតស្សវតោ តេនុបសន្តិមិ ឧបសន្តិមិត្ថា
 តេ អាជីវតស្សវតោ ឯតនកេច មា អយ្យា វេមំ
 កុមារីកំ តាសីកោតេន កុញ្ញន្តំ សុណិសាកោ-
 តេន វេមំ កុមារីកំ កុញ្ញជាតិ ។ តេ វរហាហំសុ
 នត្ថម្ភាតំ តយា សន្តិ អាហារុបហារេ សមណោ
 សន្តិ មម្ពាតំ អាហារុបហារេ តច្ច កំ ន មយន្តំ
 ជាហមាតិ ។ អថេហ សា តណាតី តេហំ អាជីវត-
 ស្សវតោហំ អបសានិកា បុនយេវ សាវត្ថំ បច្ចាតក្ខំ ។
 ឧតិយម្យំ ហេ សា កុមារីកា មាតុយា សន្តិកេ ទ្វតំ
 ចារោសំ អហំ ហំ ធុត្ថតា ធុត្ថតា ន សុទំ
 លកាមិ មាសំយេវ មំ សុណិសាកោតេន កុញ្ញសុ
 តតោ អបរេន តាសីកោតេន កុញ្ញន្តំ អាតច្ចតុ មេ
 ហតា មំ ធនេស្សត្ថតិ ។ អថេហ សា តណាតី

១. ម. យោគេស្ស ធុត្ថំ ជាហេន ហេតិ ។

បាវតត្រិម ១ វរេន ធម៌នោះមកពីប្រើប្រាស់ខ្ញុំ ដោយការបម្រើជាទាស
 ទៅវិញ សូមឲ្យអ្នកម្តាយខ្ញុំ មកនាំយកខ្ញុំទៅផង ។ ត្រាឆោះឯង
 ប្រពន្ធហោរកនោះ ក៏ចូលទៅត្រង់ទីដែលពួកសាវតរបស់អាជីវតនៅ លុះ
 ចូលទៅដល់ហើយ បាននិយាយពាក្យនេះនឹងពួកសាវតរបស់អាជីវតនោះ
 ថា ចង់ត្រូវអ្នកម្ចាស់ចាំនាំឲ្យយ អ្នកចាំនាំឲ្យយកុំប្រើប្រាស់ខាងកុមារីនេះ
 ដោយការបម្រើជាទាសឡើយ ត្រូវប្រើប្រាស់ខាងកុមារីនេះ ដោយការ
 បម្រើជាកូនប្រសាវិញ ។ ពួកសាវតរបស់អាជីវតក៏និយាយថា យើងគ្មាន
 ពាក់ទងជាមួយនឹងខាងឯងទេ យើងមានពាក់ទងតែនឹងសមណរបស់យើង
 ទេតើ ខាងឯងទៅ។ យើងមិនស្គាល់ខាងឯងទេ ។ ឯប្រពន្ធហោរកនោះ
 កាលបើពួកសាវតរបស់អាជីវតចាំនាំនោះឮមិនឲ្យជ្រះថ្លាហើយ ក៏ត្រឡប់
 មកត្រង់សាវត្រិញ ។ ខាងកុមារីក៏ប្រើប្រាស់ទៅឯសំណាក់ម្តាយ ក្នុង
 លើកទី ២ ទៀតថា ខ្លួនខ្ញុំផល់ខ្ញុំសេចក្តីគិតក្រលំបាកមិនបានសេចក្តីសុខ
 ទេ ត្រាពួកសាវតរបស់អាជីវតប្រើប្រាស់ខ្ញុំដោយការបម្រើជាកូនប្រសា
 បាវតត្រិម ១ វរេន ធម៌នោះមកពីប្រើប្រាស់ខ្ញុំដោយការបម្រើជាទាស
 ទៅវិញ សូមឲ្យអ្នកម្តាយខ្ញុំ មកនាំយកខ្ញុំទៅផង ។ ឯប្រពន្ធហោរក

យេនាយស្នា ឧបាយ តេនុបសង្កម្មំ ឧបសង្កម្មិត្តា
 អាយស្មន្តំ ឧបាយ ឯតនរោច សា តិវ កន្ល កុមារិកា
 ធុត្តតា ធុត្តតា ឧ សុចំ សភតិ តាសំយេវ ឧ សុណិ-
 សាកោតេន កុញ្ញិសុ តតោ អបរោ តាសិកោតេន
 កុញ្ញន្តិ រធយ្យាជ កន្ល មា អយ្យា ឥមំ កុមារិកំ
 តាសិកោតេន កុញ្ញត្ថ ឧសុណិសាកោតេន ឥមំ កុ-
 មារិកំ កុញ្ញបាតិ ។ អថទោ អាយស្នា ឧបាយ
 យេន តេ អាជីវកស្សាវកោ តេនុបសង្កម្មំ ឧបសង្ក-
 មិត្តា តេ អាជីវកស្សាវកោ ឯតនរោច មា អយ្យា
 ឥមំ កុមារិកំ តាសិកោតេន កុញ្ញត្ថ សុណិសា-
 កោតេន ឥមំ កុមារិកំ កុញ្ញបាតិ ។ តេ ឯត-
 តាសិកោតេន ឧត្តតាតំ តយា សន្ធិ អាហារុបហារោ
 កណ្តិយា សន្ធិ អត្តាតំ អាហារុបហារោ សមណោ
 កវិគតំ អក្សរោ ឧសមណោ អស្ស សុស្សមណោ
 កច្ច កំ ឧ មយន្តំ ជាតាមាតិ ។ អថទោ អាយស្នា
 ឧបាយ តេហំ អាជីវកស្សាវកោ អថសាធិតោ

កិច្ចលេចត្រង់ទីដែល ១ តាយ៉ាវុត្តដ៏មានអាយុនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ
 និយាយពាក្យនេះ ឯង១ តាយ៉ាវុត្តដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន
 ក្នុងរាងកាយនាងកុមារីនោះ ដល់ខ្លួនសេចក្តីត្រីក្រសំបុក មិនបានសេចក្តី
 សុខសោះ ព្រោះពួកសាវករបស់អាជីវកនៅប្រើប្រាស់វា ដោយការបម្រើថា
 កូនប្រសាបានត្រឹម១១១ តពីនោះមក គេប្រើប្រាស់ដោយការបម្រើ
 ជាតាសិកោតេន បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកច្បាស់និយាយនឹងគេ
 ដូច្នេះថា ម្ចាស់អ្នកចង់ច្បាយ អ្នកចង់អស់គ្នា កុំប្រើប្រាស់នាងកុមារី
 នេះ ដោយការបម្រើជាតាសិកោតេន ចូរប្រើប្រាស់នាងកុមារីនេះដោយការ
 បម្រើជាកូនប្រសាវិញ ។ ត្រាឆាន់ឯង ១ តាយ៉ាវុត្តដ៏មានអាយុចូលទៅត្រង់
 ទីដែលពួកសាវករបស់អាជីវកនៅ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏និយាយ
 ពាក្យនេះឯងពួកសាវករបស់អាជីវកនោះថា ម្ចាស់អ្នកចង់ច្បាយ អ្នកចង់
 អស់គ្នា កុំប្រើប្រាស់នាងកុមារីនេះដោយការបម្រើជាតាសិកោតេន ចូរប្រើ
 ប្រាស់នាងកុមារីនេះដោយការបម្រើជាកូនប្រសាវិញ ។ ពួកសាវករបស់
 អាជីវកនោះឆ្លើយថា យើងគ្មានទាក់ទងជាមួយនឹងលោកទេ យើងមាន
 ទាក់ទងតែនឹងប្រពន្ធរហោពទេតិ សមណមិនត្រូវរស់នៅទេ សមណ
 ត្រូវតែជាសមណល្អ លោកចូលទៅវិញទៅ យើងមិនស្គាល់លោកទេ ។
 ឯង១ តាយ៉ាវុត្តដ៏មានអាយុ កាលដែលពួកសាវករបស់អាជីវកមិនឱ្យជ្រះថ្លា

បុណ្យនេះ សាវត្ថុ បញ្ចាតញ្ចី ។ គតិយម្យ ទោ សា
 កុមារិកា មាតុយា សង្ខតេ ទូតំ ជាហេសិ អហំ
 ហំ ធុត្តតា ធុត្តិកា ន សុចំ លកាមិ មាសំយេវ
 មំ សុណំសាគោភេន កុញ្ញីសុ តតោ អបរេន
 មាសីភោភេន កុញ្ញិកំ អាកត្តកុ មេ ហតា មំ
 ទេស្សត្ថតំ ។ ធុតិយម្យ ទោ សា គណតី
 យេនាយស្នា ឧនាយំ តេទុបសង្កមំ ឧបសង្កមំតា
 អាយស្មង្គំ ឧនាយំ ឯតនភោច សា តីរ កន្តេ កុមារិកា
 ធុត្តតា ធុត្តិកា ន សុចំ លកាមិ មាសំយេវ នំ
 សុណំសាគោភេន កុញ្ញីសុ តតោ អបរេន មាសី
 ភោភេន កុញ្ញិកំ អយយ្យនំ កន្តេ មា អយ្យា នំ
 កុមារិកំ មាសីភោភេន កុញ្ញត្ថំ សុណំសាគោភេន
 នំ កុមារិកំ កុញ្ញតាតំ ។ បឋមំ ពាហំ តេរិ
 អាជីវកស្សវិកហំ អបសាជិតោ កត្ត ភ្នំ ជាហំ
 គមិស្សមីតំ ។

ហើយក៏ត្រូវបំប៉នកាន់ត្រង់សាវត្ថុវិញ ។ នាងតុហារីនោះគឺប្រែប្រួលទៅ
 ឯសំណាក់មួយក្នុងលើកទី ៣ ទៀតថា ខ្លួនខ្ញុំជល់នូវសេចក្តីក្រីក្រលំបាក
 ណាស់ មិនបាច់សេចក្តីសុខទេ ព្រោះពួកសាវតារបស់អាជីវកប្រើប្រាស់
 ខ្ញុំ ដោយការបម្រើជាកូនប្រសាបាទនៃគ្រឹះ ១ ដែរទេ គឺជាគោរមក៏
 ប្រើប្រាស់ ដោយការបម្រើជាសាសិវិញ សូមឲ្យអ្នកម្តាយខ្ញុំរក្សាព្រមរក
 នាំយកខ្ញុំទៅផង ។ ប្រពន្ធហោរពនោះចូលទៅដល់វិសេស ខាងភិក្ខុនៅ
 លុះចូលទៅដល់ហើយក៏និយាយពាក្យនេះ នឹង ខាងភិក្ខុដ៏មានអាយុក្មេង
 លើកទី ២ ថា បងក្រីក្រណាម្នាក់ ក្នុងដំណឹងថា នាងតុហារីនោះ ជាស្រី
 ជល់នូវសេចក្តីក្រីក្រលំបាកណាស់ មិនបាច់សេចក្តីសុខទេ ព្រោះពួក
 សាវតារបស់អាជីវកប្រើប្រាស់ ដោយការបម្រើជាកូនប្រសាបាទនៃគ្រឹះ
 ១ ដែរ គឺជាគោរមក៏ប្រើប្រាស់ដោយការបម្រើជាសាសិវិញ បងក្រីក្រណាម្នាក់
 ដ៏ចំរើន គួរឈាតម្ចាស់ទៅនិយាយនឹងគេថា ម្ចាស់អ្នកចំរើនច្បាស់អ្នកចំរើន
 របស់គាត់ប្រើប្រាស់នាងតុហារីនេះ ដោយការបម្រើជាខ្ញុំស្រី ចូរប្រើប្រាស់
 នាងតុហារីនេះ ដោយសារបម្រើជាកូនប្រសាវិញ ។ ខាងភិក្ខុន្តែយល់
 កាលពីមុន ពួកសាវតារបស់អាជីវក ធ្វើការងារមិនឲ្យជ្រើសរើសទៅហើយ
 ឯច្បាប់នេះនាងតុហារីនេះ រកម្ចាស់ទៅទៀតទេ ។

[១២២] អដិទេសា គណតី ឧដ្ឋាយនិ ចំយនិ
 វិចារេនិ ឯវំ ឧត្តតោ ហោតុ អយ្យោ ឧដាយំ ឯវំ
 ឧត្តតោ ហោតុ អយ្យោ ឧដាយំ ឯវំ មា សុទ្ធំ
 លកតុ អយ្យោ ឧដាយំ យថា មេ គុមារិកា ឧត្តតា
 ឧត្តតា ន សុទ្ធំ លកតិ ចាបិកាយ សស្សយោ
 ចាបិកេន សស្សយោ ចាបិកេន សាមិកេនាតិ ។
 សាបិ ចោ គុមារិកា ឧដ្ឋាយនិ ចំយនិ វិចារេនិ
 ឯវំ ឧត្តតោ ហោតុ អយ្យោ ឧដាយំ ឯវំ ឧត្តតោ
 ហោតុ អយ្យោ ឧដាយំ ឯវំ មា សុទ្ធំ លកតុ អយ្យោ
 ឧដាយំ យថា មេ ឧត្តតា ឧត្តតា ន សុទ្ធំ លកតិ
 ចាបិកាយ សស្សយោ ចាបិកេន សស្សយោ ចាបិ-
 កេន សាមិកេនាតិ ។ អញ្ញាបិ ឧត្តយោ អស-
 ន្តថា សស្សយោ ក សស្សយោ ក សាមិកេនាតិ
 ក តា ឯវំ ឧដាយនិ ឯវំ ឧត្តតោ ហោតុ អយ្យោ
 ឧដាយំ ឯវំ ឧត្តតោ ហោតុ អយ្យោ ឧដាយំ ឯវំ មា
 សុទ្ធំ លកតុ អយ្យោ ឧដាយំ យថា មេ ឧត្តតា
 ឧត្តតា ន សុទ្ធំ លកតិ ចាបិកាយ សស្សយោ

[១២២] ត្រាពារង្គ ប្រាជ្ញាហោតោ កំពោលចោសន៍ដៀល
 បន្ទុបន្ទុបៗ ចាយិកិកុថា តាវិកុមារិកុមារិកា ដល់ចូលសេចក្តីត្រីក្រលំបាក
 មិនបានសេចក្តីសុខយ៉ាងណា។ ក៏ព្រោះតែម្តាយក្មេកអាត្រា ព្រោះតែ
 អាត្រាអាត្រា ព្រោះតែម្តាយក្មេក ចូលទៅលាភូមិស្រុក ចាយិក្រីក្រ
 ដូចយ៉ាងក្មេកម្តាយ ចូលទៅលាភូមិស្រុក ចាយិក្រីក្រដូចយ៉ាងក្មេកម្តាយ ចូល
 ទៅលាភូមិស្រុក ចាយិក្រីក្រដូចយ៉ាងក្មេកម្តាយ ចូលទៅ
 ចុះ ចំណង់
 កុមារិកា កំពោលចោសន៍ដៀល បន្ទុបន្ទុបៗ ចាយិកិកុថា អញ
 ដល់ចូលសេចក្តីត្រីក្រលំបាក មិនបានសេចក្តីសុខយ៉ាងណា។ ក៏ព្រោះ
 តែម្តាយក្មេកអាត្រា ព្រោះតែអាត្រាអាត្រា ព្រោះតែម្តាយក្មេក ចូល
 ទៅលាភូមិស្រុក ចាយិក្រីក្រដូចយ៉ាងក្មេកម្តាយ ចូលទៅលាភូមិស្រុក ចាយិក្រីក្រ
 ដូចយ៉ាងក្មេកម្តាយ ចូលទៅលាភូមិស្រុក ចាយិក្រីក្រដូចយ៉ាងក្មេកម្តាយ ចូល
 ទៅលាភូមិស្រុក ចាយិក្រីក្រដូចយ៉ាងក្មេកម្តាយ ចូលទៅ
 ចុះ ។
 ចំណង់ស្រីនៃ ដែលម្តាយក្មេក អាត្រាអាត្រា ម្តាយ មិនត្រេកអរ
 ស្រីចំណង់នឹងផ្គត់ផ្គង់ យើងដល់ចូលសេចក្តីត្រីក្រលំបាកមិនបានសេចក្តី
 សុខយ៉ាងណា។ ក៏ព្រោះតែម្តាយក្មេកអាត្រា ព្រោះតែអាត្រាអាត្រា
 អាត្រា ព្រោះតែម្តាយក្មេក ចូលទៅលាភូមិស្រុក ចាយិក្រីក្រដូចយ៉ាង
 យើង ចូលទៅលាភូមិស្រុក ចាយិក្រីក្រដូចយ៉ាងយើង ចូលទៅលាភូមិស្រុក ចាយិក្រីក្រ

ចាមកេហំ សស្សរេហំ ចាមកេហំ សាមិកេហំតិ ។
 យា បន កា ឥន្ទ្រិយា សន្តិដ្ឋា សស្សហំ
 វា សស្សរេហំ វា សាមិកេហំ វា កា ឯវំ
 អាយាចន្តិ ឯវំ សុទិគោ ហោតុ អយ្យោ ឧទាយំ
 ឯវំ សន្តិគោ ហោតុ អយ្យោ ឧទាយំ ឯវំ សុទ-
 មេតតុ អយ្យោ ឧទាយំ យថា មយំ សុទិគា
 សន្តិគា សុទមេតាប វាទ្ធកាហំ សស្សហំ កន្ទ-
 កេហំ សស្សរេហំ កន្ទកេហំ សាមិកេហំតិ ។

[១២៩] អស្សោស្មំ ទោ ភិក្ខុ ឯកត្ថានំ
 ឥន្ទ្រិយំ ឧយាចន្តិយំ ឯកត្ថានំ ឥន្ទ្រិយំ អាយាចន្តិយំ ។
 យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិដ្ឋា សន្តិដ្ឋា ។ យេ ។ តេ
 ឧជ្ឈាយន្តិ ចិយន្តិ វិហារេន្តិ កាចំ ហំ នាម
 អាយស្មា ឧទាយំ សព្វវត្ថុ សមាចន្តិស្សតិ ។
 អថទោ តេ ភិក្ខុ កតវតោ ឯតបន្តំ អនេកេស្មំ ។
 អថទោ កតវា ឯតស្មំ ឯនេកេ ឯតស្មំ ឯតវលោ ភិក្ខុ-
 សន្សំ សន្តិចារាមេត្វា អាយស្មន្តិ ឧទាយំ បដិប្បន្តិ
 សន្តិ តំវ វុំ ឧទាយំ សព្វវត្ថុ សមាចន្តិស្សតិ ។

កុំបានសេចក្តីសុខដូចយ៉ាងនេះ ។ ឯពួកស្រីណាដែលម្តាយគេក្តី
 ហេតុគេក្តី ឬក្តី ត្រេកអរហើយ ពួកស្រីទាំងនោះក៏បន់ស្រន់យ៉ាងនេះ
 ថា យើងដល់ខ្ញុំសេចក្តីសុខបរិបូណ៌ដោយគ្រឿងស្អិតស្អាត ដល់ខ្ញុំសេចក្តី
 សប្បាយយ៉ាងណា ។ ក៏ព្រាងកម្លាយគេក្តី ព្រាងកេតុកក្តី
 ព្រាងកម្លិល ឬមន្ទ្រលោកម្ចាស់ទាំងនោះដល់ខ្ញុំសេចក្តីសុខដូចយ៉ាងនេះ
 ឬមន្ទ្រលោកម្ចាស់ទាំងនោះបរិបូណ៌ដោយគ្រឿងស្អិតស្អាតដូចយ៉ាងនេះ
 ឬមន្ទ្រលោកម្ចាស់ទាំងនោះដល់ខ្ញុំសេចក្តីសប្បាយដូចយ៉ាងនេះ ។

[១៣០] ភិក្ខុទាំងឡាយព្រះសិវ្វៈកាលផ្តន់ទាញវិទ្យាស ព្រះ
 កាលបន់ស្រន់ឲ្យចំរើន (ដល់ទាយភិក្ខុនោះ) ។ ពួកភិក្ខុណាដែល
 មានសេចក្តីប្រាជ្ញាគឺ មានសេចក្តីសន្តោស ។ យេ ។ ពួកភិក្ខុនោះ គឺកាល
 គោសនៈរៀបចំបន្តិច មិនសមរម្យទាយភិក្ខុដ៏មានអាយុប្រព្រឹត្ត
 និយាយដឹកនាំសិទ្ធិប្រស ដឹកនាំប្រសព្វសិរសោះ ។ គ្រានោះឯង
 ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ត្រាបចូលរឿងនេះ ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាពជាម្ចាស់ ។
 ព្រោះរឿងនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាពឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃមកក្នុង
 វេលានោះ ហើយទ្រង់សួរបញ្ជាក់ទាយភិក្ខុដ៏មានអាយុដូច្នេះថា ម្ចាស់
 ទាយ ពួកអ្នកឯង ប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំសិទ្ធិប្រសព្វតែមួយ ។

សព្វំ កកវាតិ ។ វិសហំ ពុទ្ធា កកវា អនុទុច្ឆរិកំ
 មោឃបុរិស អនុលោមិកំ អប្បជីវ្ហំ អស្សាមណកំ
 អកប្បិយំ អករណីយំ កងំ ហិ ធាម ភំ មោឃ-
 បុរិស សញ្ញវត្ថុ សមាមន្និស្សសំ ទេតំ មោឃបុរិស
 អប្បសន្នាធំ វា បសាធាយ ។ មេ ។ ឯវត្ថុ មធ
 ភិក្ខុវេ ឥមំ សិក្ខាបដំ ឧត្តិសយ្យាជ យោ បធ
 ភិក្ខុ សញ្ញវត្ថុ សមាមន្នេយ្យ ឥត្តិយា វា បុរិស-
 មតិ បុរិសស្ស វា ឥត្តិមតិ ជាយត្ថនេ វា
 ជាត្ថនេ វា សង្ខារិសសោតិ ។ ឯវត្ថុធំ
 កកវាតា ភិក្ខុធំ សិក្ខាបដំ ចញ្ញត្តំ ហោតិ ។

[១២២] តេន ចោ ចន សមយេន សម្ពហុលា
 ទុត្តា ឧយ្យនេ បរិចារន្តា អញ្ញាតិស្សា វេសិយា
 សង្កេតេ ទ្វតំ ចាហាសុំ អាត្មត្ថុ ឧយ្យនេ
 បរិចារស្សនាតិ ។ សា ឯវត្ថុហា អរំ ឧយ្យ ឧត្តេ
 ន ជាធម៌ កេ វា ឥមេ តស្ស វាតិ អហត្ថត្ថិ

នាយភិក្ខុក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមគ្គាប្រាសពិតបែន ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
 ជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់តិះថ្វីលថា ម្ចាស់មោឃបុរិស អំពើដែល
 អ្នកឯងធ្វើគ្មានមិនសមស្ប មិនត្រូវទំនង មិនត្រូវបែប មិនមែនជាបេស
 សមណ មិនគួរសោះ មិនគប្បីធ្វើសោះឡើយ ម្ចាស់មោឃបុរិស គួរបើដៅ
 អ្នកឯង ហើយប្រព្រឹត្តខំយាយដឹកនាំស្រីប្រុស ម្ចាស់មោឃបុរិស អំពើនេះ
 មិនមែនជាឱ្យគេសេចក្តីដៃថ្លោះ ដល់ពួកជនដែលមិនចាត់ដៃថ្លោះនោះទេ
 ។ មេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយគប្បីរស់ដឹងខ្លួនសិក្ខាបទ
 នេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយប្រព្រឹត្តខំយាយដឹកនាំប្រាប់សេចក្តីប្រាថ្នា
 ប្រុសដល់ស្រីក្តី ប្រាប់សេចក្តីប្រាថ្នាស្រីដល់ប្រុសក្តី ឱ្យបានគ្នាជាប្រពន្ធ
 ក្តី ជាប្តីឬជាសហយក្តី ភិក្ខុនោះត្រូវអាមត្តិសង្ខារទិសស ។ សិក្ខាបទ
 នេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់បញ្ញត្តិហើយ ដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដោយ
 ប្រការដូច្នេះឯង ។

[១២៦] សម្តីយានោះឯង មានពួកអ្នកលេងច្រើនអ្នក ជាអ្នកញ៉ាំងស្រី
 ឱ្យប្រើក្នុងទ្វារ បានប្រើប្រាស់ទៅដល់សំណាក់ស្រីវង្សាសម្លាប់ថា ឱ្យ
 នាងបកយើងទាំងឡាយ ឱ្យនាងប្រើយើងក្នុងទ្វារ ។ ស្រីវង្សាស
 នោះ បានខំយាយគបយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ ខ្ញុំឯងឥតស្គាល់
 អស់អ្នកលេងគ្នាថា អ្នកទាំងនោះជាអ្វីទេ ឬជាកូនចៅអ្នកណាទេ ឬទៀត

អហំ ទ្វយ្យ កុម្មេ ឧ ជាតាមិ កេ វា ឥមេ
 កស្ស វាតិ អហញ្ញត្តិ ពហុកណ្ណា ពហុបរិក្ខារា
 ពហិនករញ្ច កន្តត្ថំ ធាហំ កមិស្សមីតិ សាទុ កន្តេ
 អយ្យោ តិ វេសំ ឧយ្យោដេត្វតិ ។ អថោ អាយស្ស
 ទុតាយំ យេន សា វេសំ កេតុបសង្កមិ ទុបសង្កមិ
 តិ វេសំ ឯតនោច កកស្ស ឥវេសំ ឧ កត្វសីតិ ។
 អហំ ទ្វយ្យ ឥមេ ឧ ជាតាមិ កេ វា ឥមេ កស្ស
 វាតិ អហញ្ញត្តិ ពហុកណ្ណា ពហុបរិក្ខារា ពហិនករញ្ច
 កន្តត្ថំ ធាហំ កមិស្សមីតិ ។ កត្វ ឥមេសំ អហំ ឥមេ
 ជាតាមិតិ ។ សុច កន្តេ អយ្យោ ជាតាតិ កមិស្ស-
 មីតិ ។ អថោ កេ ទុតា តំ វេសំ អាតាយ ឧយ្យាធំ
 អតមំសុ ។ អថោ សោ ទុតាសកោ ទុដ្ឋាយតិ
 ទីយតិ វិចារេតិ កេតិ ហំ តាម អយ្យោ ទុតាយំ

គមយាទំនេះថា ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយ ខ្លួនខ្ញុំមិនចាប់ស្គាល់អ្នកទាំងឡាយថា
 អ្នកទាំងនេះជាអ្វីទេ ឬជាតូចទៅអ្នកណាទេ ម្យ៉ាងទៀតខ្ញុំជាអ្នកមាន
 ទ្រព្យច្រើន មានគ្រឿងបរិក្ខារច្រើន ទាំងមានកិច្ចក្រៃទៅទាំងក្រៅក្រុង
 ផង ខ្ញុំមិនមិនទៅទេ បព៌ត្រណកដ៏ចំរើន យើងសូមគឺនិរោធិយាសំ សូម
 លោកម្ចាស់ចង្អុលស្រងាមាសនោះមកឱ្យយើង ។ គ្រានោះឯងទៅយំ
 ភិតភ័យមានអាយុក៏ចូលទៅក្រុងទីដែលស្រងាមាសនោះនៅ លុះចូលទៅ
 ដល់ហើយ បាននិយាយភាគៗនេះនឹងស្រងាមាសនោះថា ហេតុអ្វីចង្អុល
 បានជាទានដល់ខ្ញុំទៅក្រុមលោកទាំងនេះ ។ ស្រងាមាសនោះឆ្លើយថា
 បព៌ត្រណកម្ចាស់ ខ្ញុំព្រះករុណាមិនស្គាល់អ្នកអស់នេះថា អ្នកទាំងនេះជាអ្វី
 ទេ ឬជាតូចទៅអ្នកណាទេ ម្យ៉ាងទៀតខ្ញុំព្រះករុណាជាអ្នកមានទ្រព្យច្រើន
 មានគ្រឿងបរិក្ខារច្រើន ទាំងមានកិច្ចក្រៃទៅទាំងក្រៅក្រុងផង ខ្ញុំមិនមិន
 ទៅទេ ។ ទៅយំភិតភ័យថា នាងចូលទៅក្រុមអ្នកទាំងនេះចុះអាត្មាចាប់
 ស្គាល់អ្នកទាំងនេះដែរ ។ ស្រងាមាសឆ្លើយថា បព៌ត្រណកម្ចាស់
 យើលោកម្ចាស់ស្គាល់ទេ ខ្ញុំព្រះករុណានឹងទៅ ។ គ្រានោះឯង ក្នុងអ្នក
 លោកនោះ ក៏នាំស្រងាមាសនោះទៅឯទ្រព្យ ។ វេលានោះទុតាសក
 នោះគឺជាលោកសតិដ៏ល្អបំផុតបង្គាប់ថា មិនសមរម្យលោកម្ចាស់ទៅយំ

តំទណ៍តំ សញ្ញាវត្ថុ សមាបដ្ឋិស្សតិ ។ អសេន្តស្ស
 ។ កិក្ខុ កស្ស ឧបាសកស្ស ឧជ្ឈាយន្តស្ស ទិយន្តស្ស
 វិចារេន្តស្ស ។ យេ តេ កិក្ខុ អម្បត្តា ។ វេ ។ តេ
 ឧជ្ឈាយន្ត ទិយន្ត វិចារេន្ត កតំ ហិ ឆាម អាយស្ស
 ឧទាយំ តំទណ៍តំ សញ្ញាវត្ថុ សមាបដ្ឋិស្សតិ ។ អសេន្ត
 តេ កិក្ខុ កករតា ឯតម្បត្តំ អារាជស្ស ។ អសេន្ត
 កករ ឯតស្ស ឯតាទេ ឯតស្ស បករណេ កិក្ខុសាម្ប
 សន្និចារាមេត្វ អាយស្សន្តំ ឧទាយំ ពន្លត្តំ សន្ន
 តិវ ភ្នំ ឧទាយំ តំទណ៍តំ សញ្ញាវត្ថុ សមាបដ្ឋិស្សតិ ។
 សន្ន កករតិ ។ វិកហិ តុម្បេ កករ អនុទ្ធវិក
 មោយបុរិស អនុលោមិតំ ។ វេ ។ កតំ
 ហិ ឆាម ភ្នំ មោយបុរិស តំទណ៍តំ សញ្ញាវត្ថុ
 សមាបដ្ឋិស្សសិ នេតិ មោយបុរិស អប្បសាញនំ
 ក បសាធាយ ។ វេ ។ ឯវត្ថុ បទ តំកុវេ វិប
 សិក្ខាបទំ ឧទ្ទិសេយ្យេថ យោ បទ កិក្ខុ សញ្ញាវត្ថុ

ប្រតិក្កនិយាយដឹកនាំស្រី ដែលបុរសធម្មវិសេសមួយរំពេចនោះសោះ ។
 ក៏កុំចាំឱ្យយូរបានព្យាបាទ ។ បុរសក៏នាំមកលោកសិវៈដើរមកបង្គាប់
 (ដូច្នេះ) ។ ពួកក៏កុំពេញដៃលោកសិវៈក្តីប្រាថ្នាភិច ។ វេ ។ ពួកក៏កុំពេញ
 ពោលពោលសិវៈដើរមកបង្គាប់ថា មិនសមាប័ទ្ធ ទាយដ៏មានអាយុប្រតិក្ក
 និយាយដឹកនាំស្រីដែលបុរសធម្មវិសេសមួយរំពេចនោះសោះ ។ ត្រាឆោះ
 ឯង ពួកក៏កុំពេញដៃ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។
 ព្រះឱទ្ធានេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ឱ្យ
 ប្រជុំកុំកុសល្យក្នុងពេលនោះ ហើយទ្រង់សូមបញ្ជាក់ទាយក៏កុំដ៏មានអាយុ
 ទៀតជា ម្ចាស់ទាយ ក្នុងអង្គឯង ប្រតិក្កនិយាយដឹកនាំស្រីដែល
 បុរសធម្មវិសេសមួយរំពេចនោះមែន ។ ។ ទាយក៏កុំពេញដៃក្រាបទូល
 ថា សូមទ្រង់ព្រះមត្តាប្រាសព័ត៌បទ ។ ព្រះសម្តែងជាម្ចាស់ដ៏មាន
 ជោគទ្រង់ក៏ដើរលា ម្ចាស់មោយបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ
 មិនសមគួរទេ មិនត្រូវទ្រង់ទេ ។ វេ ។ ម្ចាស់មោយបុរស គួរបើ
 ដែរអ្នកឯងប្រតិក្កនិយាយដឹកនាំស្រីដែលបុរសធម្មវិសេសមួយរំពេចនោះ
 ម្ចាស់មោយបុរស អំពើដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ មិនមែនជាឱ្យជ្រះថ្លាដល់ដង
 ដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ វេ ។ ម្ចាស់ក៏កុំចាំឱ្យយូរ ក៏កុំពេញដៃ
 ត្រូវសំដែងឱ្យស្តីបទនេះយ៉ាងនេះថា ក៏កុំពេញដៃប្រតិក្កនិយាយដឹកនាំ

សនាបង្ខេបយ្យ សន្តិយា វា បុរិសមត៌ បុរិសស្ស វា
 សន្តិមត៌ ជាយត្ថង វា ជាត្ថង វា អន្តបសោ តំ១.
 ណិកាយចំ សង្ករាជសេសោត៌ ។

[១២៧] យោ ចនាតិ យោ យាជិតោ ។ យេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ យេ ។ អយំ ឥមស្មី អន្តោ អនិច្ចរោ
 ភិក្ខុតិ ។ សញ្ញាវត្ថុ សមាបន្តោយ្យតំ ឥត្ថិយា វា បរិហោ
 បុរិសស្ស សង្ខតោ ឧច្ចតិ បុរិសេន វា បរិហោ ឥត្ថិយា
 សង្ខតោ ឧច្ចតិ ។ ឥត្ថិយា វា បុរិសមតិវត្ថុ បុរិសស្ស
 មតិ ឥត្ថិយា វា អាហារេតិ ។ បុរិសស្ស វា ឥត្ថិមតិវត្ថុ
 ឥត្ថិយា មតិ បុរិសស្ស វា អាហារេតិ ។ វាយត្ថេន
 វាតិ ជាយា កវិស្សសិ ។ ជារត្ថេន វាតិ ជារី កវិស្សសិ ។
 អន្តមសោ តំទណំតាយរិទំ មុហុត្ថំតា កវិស្សសិ ។
 សម្ពុទ្ធិសោសោតិ ។ យេ ។ តេនបិ វុច្ចតិ សម្ពុទ្ធ-
 សោសោតិ ។

អំពីប្រាង្គសេចក្តីប្រាង្គប្រសព្វស្រីក្តី ប្រាង្គសេចក្តីប្រាង្គប្រសព្វប្រសក្តី
 ឲ្យបានភ្លាមប្រពន្ធក្តីក៏ដូចជាសហាយក្តី ដោយហេតុចេតនាម្យ៉ាងនៃស្រី
 ដែលបុរសគប្បីនៅម្តងសន្តមួយរំពេច^(១) ដោះត្រូវពេលក្តីសន្យាទាំងសេស។

(១២៧) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ បានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទ
 ទី ១ ខែបឋមបុណ្យនៃក្រុមហ័យ ។ ត្រង់ពាក្យថា ប្រព្រឹត្តមិយាយដំកនាំ
 សេចក្តីថា ភិក្ខុវេសស្រីបង្គាប់ឱ្យទៅកាន់សំណាក់ប្រសព្វ ភិក្ខុវេសប្រស
 បង្គាប់ឱ្យទៅកាន់សំណាក់ស្រី ។ ត្រង់ពាក្យថា ប្រាប់សេចក្តីប្រាប់
 ប្រសព្វស្រី គឺប្រាប់បុណ្យរបស់ប្រសព្វស្រី ។ ត្រង់ពាក្យថា
 ប្រាប់សេចក្តីប្រាប់ស្រីស្រី គឺប្រាប់ភិក្ខុរបស់ស្រីស្រី ។
 ត្រង់ពាក្យថា ឱ្យបាទគ្នាជាប្រពន្ធក្តី គឺប្រាប់ថា នាងឯងនឹងជាប្រពន្ធនេះ ។
 ត្រង់ពាក្យថា ជាប្តីឬជាសហាយក្តី គឺប្រាប់ថា អ្នកឯងនឹងជាសហាយនេះ ។
 ត្រង់ពាក្យថា វេយ្យោហោចទៅសូម្បីតែស្រីវេសបុរសឈ្ល័យសព្វយុវវ័យ
 មាន គឺប្រាប់ថា នាងឯងនឹងជាស្រីវេសបុរសឈ្ល័យសព្វយុវវ័យ ។ ត្រង់
 ពាក្យថា សន្និដ្ឋានសស បានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី ១ ខែបុស្ស ។

១ ឆាន់ដីស្រែចំណែក ព័ត៌មានលម្អិត ស្រែចំណែក ។

[១២៨] ឧស ឥន្ទ្រិយោ មាតុភូតា បិតុភូតា
 មាតាបិតុភូតា ភាតុភូតា ភតិវិភូតា ញាតិភូតា
 តោត្តរភូតា ធម្មភូតា សាវក្ខា សហវណ្ណា ។

[១២៩] ឧស ភរិយាយោ ធនត្ថិតា ធន្តវសិដ្ឋិ
 ភោគវសិដ្ឋិ បដវសិដ្ឋិ ធិនបត្តភិដ្ឋិ ធិនតត្ថដ្ឋដា ធាសិ
 ធនភរិយា ធនត្ថភារិយា ធនភរិយា ធនជាហដា មុហុត្ថិតា ។

[១៣០] មាតុភូតា ជាម មាតា ភូត តោយេត្ថ
 ឥស្សរិយំ ភារេតិ វសំ វត្ថុតិ ។ បិតុភូតា ជាម បិតា
 ភូត តោយេត្ថ ឥស្សរិយំ ភារេតិ វសំ វត្ថុតិ ។
 មាតាបិតុភូតា ជាម មាតាបិតារោ ភូត្ថិ តោយេត្ថ
 ឥស្សរិយំ ភារេតិ វសំ វត្ថុតិ ។ ភាតុភូតា ជាម
 ភាតា ភូត តោយេត្ថ ឥស្សរិយំ ភារេតិ វសំ វត្ថុតិ ។
 ភតិវិភូតា ជាម ភតិវិ ភូត តោយេត្ថ ឥស្សរិយំ
 ភារេតិ វសំ វត្ថុតិ ។ ញាតិភូតា ជាម ញាតកា
 ភូត្ថិ តោយេត្ថ ឥស្សរិយំ ភារេតិ វសំ វត្ថុតិ ។
 តោត្តរភូតា ជាម សតោត្តា ភូត្ថិ តោយេត្ថ ឥស្សរិយំ
 ភារេតិ វសំ វត្ថុតិ ។ ធម្មភូតា ជាម សហធម្មិតា

[១២៨] ស្រីមានទង្គក ឥ មាតុភូតា ១ បិតុភូតា ១ មាតាបិ-
 តុភូតា ១ ភាតុភូតា ១ ភតិវិភូតា ១ ញាតិភូតា ១ តោត្តរភូតា ១
 ធម្មភូតា ១ សាវកា ១ សហវណ្ណា ១ ។

[១២៩] ភរិយាមានទង្គក ធនត្ថិតា ១ ធន្តវសិដ្ឋិ ១ ភោគវ-
 សិដ្ឋិ ១ បដវសិដ្ឋិ ១ ធិនបត្តភិដ្ឋិ ១ ធិនតត្ថដ្ឋដា ១ ធាសិភរិយា ១
 ធនត្ថភារិយា ១ ធនភរិយា ១ ធនជាហដា ១ មុហុត្ថិតា ១ ។

[១៣០] ស្រីដែលម្តាយថែរក្សាគ្រប់គ្រងជាធំត្រួតត្រាលើ ហៅថា
 មាតុភូតា ។ ស្រីដែលឪពុកថែរក្សាគ្រប់គ្រងជាធំត្រួតត្រាលើ ហៅថា
 បិតុភូតា ។ ស្រីដែលម្តាយឪពុកថែរក្សាគ្រប់គ្រងជាធំត្រួតត្រាលើ
 ហៅថា មាតាបិតុភូតា ។ ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសថែរក្សាគ្រប់គ្រងជា
 ធំត្រួតត្រាលើ ហៅថា ភាតុភូតា ។ ស្រីដែលបងប្អូនស្រីថែរក្សាគ្រប់
 គ្រងជាធំត្រួតត្រាលើ ហៅថា ភតិវិភូតា ។ ស្រីដែលពួកញាតិថែរក្សា
 គ្រប់គ្រងជាធំត្រួតត្រាលើ ហៅថា ញាតិភូតា ។ ស្រីដែលជន
 ហានតាត្រឡប់មកវិញថែរក្សាគ្រប់គ្រងជាធំត្រួតត្រាលើ ហៅថា តោត្ត-
 រភូតា ។ ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រឡប់មកវិញថែរក្សាគ្រប់គ្រងជាធំត្រួតត្រាលើ

[១៣៦] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហំណាតិ កច្ច កន្ត្ត
 ឥត្តន្ទាមំ ហត្ថាភ្នំតំ ព្រិហំ ហោហំ តិរ ឥត្តន្ទាមស្ស
 ភិយា ធនត្ថិតាតិ បដិក្កន្ធាតិ វិមំសតិ បច្ចាហាតិ
 អាមត្តំ សង្ឃាធិសេសស្ស ។ បុរិសោ ភិក្ខុំ បហំណាតិ
 កច្ច កន្ត្ត ឥត្តន្ទាមំ វត្ថុតំ ព្រិហំ ។ បេ ។ មាតាមិ-
 ត្ថុតំ ព្រិហំ ។ ភាត្ថុតំ ព្រិហំ ។ ភតិដិរត្ថុតំ
 ព្រិហំ ។ ញាតិរត្ថុតំ ព្រិហំ ។ ភោត្តរត្ថុតំ ព្រិហំ ។
 ធម្មត្ថុតំ ព្រិហំ ។ សារត្ថុ ព្រិហំ ។ សមវន្តា ព្រិហំ
 ហោហំ តិរ ឥត្តន្ទាមស្ស ភិយា ធនត្ថិតាតិ បដិក្កន្ធាតិ
 វិមំសតិ បច្ចាហាតិ អាមត្តំ សង្ឃាធិសេសស្ស ។

និព្វេយ្យកមំ ។

[១៣៦] បុរិសោភិក្ខុតេជោ បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោក
 ទៅនិយាយនឹងស្រីដែលបំភាន់ការក្សត្រដូច្នេះថា គេជាតាងនឹងចូរ
 ធម្មត្ថិតាតិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយ
 ល្បឿនមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ (ត្រូវតាមគំនិតសង្ស័យ-
 សេស ។ បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទៅ
 និយាយនឹងស្រីដែលបំភាន់ការក្សត្រ ។ បេ ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រី
 ដែលបំភាន់នឹងបំភាន់ការក្សត្រ ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលបដិប្បន
 ប្រសារក្សត្រ ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលបដិប្បនស្រីក្សត្រ ។
 សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលញាតិក្សត្រ ។ សូមលោកទៅនិយាយ
 នឹងស្រីដែលដេញដោតក្រឡើងស្មើគ្នាក្សត្រ ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹង
 ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នាក្សត្រ ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែល
 ប្រសិប្រកាន់ទុក្ខ ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីដែលមានរាងកាយស្អាត
 តាំងទុកដូច្នេះថា គេជា តាងនឹងចូរដោយធម្មត្ថិតាតិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះ
 ទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បឿនមើល ហើយវិលមក (ប្រាប់បុរស
 នោះ) វិញ (ត្រូវតាមគំនិតសង្ស័យសេស ។

និព្វេយ្យកមំ ។

[១៣៣] បុរសោ ភិក្ខុំ បរិណាមិ គុច្ច
 កន្ត្រ ឥត្តន្តរិមំ មាតុត្ថិតត្ថុ មិត្តត្ថិតត្ថុ ព្រហ្ម
 ហោថ កាវ ឥត្តន្តរិមំ ករិយាយោ ធនត្ថិតតាតិ
 បដិគ្គណ្ឌតិ វិមេសតិ បន្ទាហាតិ អាបត្តិ សង្ខារិ
 សេសស្ស ។ បុរសោ ភិក្ខុំ បរិណាមិ គុច្ច
 កន្ត្រ ឥត្តន្តរិមំ មាតុត្ថិតត្ថុ ហតា មិត្តត្ថិតត្ថុ
 ព្រហ្ម ។ បេ ។ មាតុត្ថិតត្ថុ កាតុត្ថិតត្ថុ ។
 មាតុត្ថិតត្ថុ កតិមិត្តត្ថិតត្ថុ ។ មាតុត្ថិតត្ថុ
 ញាតិរត្ថិតត្ថុ ។ មាតុត្ថិតត្ថុ កោតុត្ថិតត្ថុ ។
 មាតុត្ថិតត្ថុ ធម្មត្ថិតត្ថុ ។ មាតុត្ថិតត្ថុ សារត្ថិតត្ថុ ។
 មាតុត្ថិតត្ថុ សមរិធន្តរិមំ ព្រហ្ម ហោថ កាវ
 ឥត្តន្តរិមំ ករិយាយោ ធនត្ថិតតាតិ បដិគ្គណ្ឌតិ
 វិមេសតិ បន្ទាហាតិ អាបត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។

[១៣៣] បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា បដិគ្រលោកម្ចាស់ សូមលោក
 ទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមានភាគរក្សាផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែល
 បំភាន់រក្សាផងថា គេថា ខាងចាំនឹងរំលោភ ចូរជាធនក្តីតាវិយារបស់បុរស
 ឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក
 (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវរកបង្កើតសង្ខារិសេស ។ បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា
 បដិគ្រលោកម្ចាស់ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមាន
 ភាគរក្សាផងនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមានភាគរក្សាផង ។ បេ ។ ស្រីដែលមាន
 ភាគរក្សាផងស្រីដែលបង្កើតប្រសាររក្សាផង ។ ស្រីដែលមានភាគរក្សាផងស្រីដែល
 បង្កើតស្រីរក្សាផង ។ ស្រីដែលមានភាគរក្សាផងស្រីដែលញាតិរក្សាផង ។
 ស្រីដែលមានភាគរក្សាផងស្រីដែលធម្មតាត្ថិតត្ថិតរក្សាផង ។ ស្រីដែល
 មានភាគរក្សាផង ស្រីដែលផ្សេងប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សាផង ។ ស្រីដែលមាន
 ភាគរក្សាផង ស្រីដែលប្រសាសន៍ចាស់ផង ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រី
 ដែលមានភាគរក្សាផងនឹងស្រីដែលស្តាប់ចង់អាជ្ញាផង ដូច្នេះថា គេថា ខាង
 ចាំនឹងរំលោភចូរជាធនក្តីតាវិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ
 ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវ
 រកបង្កើតសង្ខារិសេស ។

[១៣៤] ឡើយ ភិក្ខុ បរិណាមិ កង្ខ កង្ខ
 ឥន្ទ្រាម៌ មិគ្គុត្តិកញ្ច មាតាមិគ្គុត្តិកញ្ច ព្រហ្ម ហោជ
 ត្ថិរ ឥន្ទ្រាមស្ស ករិយាយោ ធនក្កិកាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ
 វិម័សតិ បទ្វាហាតិ អាមត្តិ សង្ឃាធិសសស្ស ។
 ឡើយ ភិក្ខុ បរិណាមិ កង្ខ កង្ខ ឥន្ទ្រាម៌
 មិគ្គុត្តិកញ្ច មាតាមិគ្គុត្តិកញ្ច ។ មិគ្គុត្តិកញ្ច ភតិដិរត្ថុ-
 កញ្ច ។ មិគ្គុត្តិកញ្ច ញាតិកញ្ច ។ មិគ្គុត្តិកញ្ច
 វេតាត្តុកញ្ច ។ មិគ្គុត្តិកញ្ច ធម្មត្ថុកញ្ច ។
 មិគ្គុត្តិកញ្ច សារត្ថុកញ្ច ។ មិគ្គុត្តិកញ្ច សមា-
 ធន្តុកញ្ច ព្រហ្ម ហោជ ត្ថិរ ឥន្ទ្រាមស្ស ករិយាយោ
 ធនក្កិកាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វិម័សតិ បទ្វាហាតិ អាមត្តិ
 សង្ឃាធិសសស្ស ។ ឡើយ ភិក្ខុ បរិណាមិ
 កង្ខ កង្ខ ឥន្ទ្រាម៌ មិគ្គុត្តិកញ្ច មាតាមិគ្គុត្តិកញ្ច

[១៣៤] បុរសបញ្ចុក្ខិតុទៅថា បតិគ្រិលាកម្មាស សូមលោក
 ទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបិការក្សេងនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែល
 មាតាបិការក្សេងនឹងដូច្នេះគេថា នាងចាងពីរនាក់ចូលជាធនក្កិកាភិយាយរបស់
 បុរសឈ្មោះនេះទៅ ។ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយឲ្យដឹងមើល ហើយ
 ត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបក្កិសន្យាទិសស ។ បុរសបញ្ចុក្ខ
 ក៏ទៅថា បតិគ្រិលាកម្មាស សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ
 ដែលបិការក្សេងនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបដិក្កុប្បសក្សេងនឹងស្រីដែល
 បិការក្សេងនឹង ស្រីដែលបដិក្កុប្បសក្សេងនឹង ស្រីដែលបិការក្សេងនឹង ស្រី
 ដែលញាតិក្សេងនឹង ។ ស្រីដែលបិការក្សេងនឹង ស្រីដែលធនមាតាត្រ
 ឈ្មោះក្សេងនឹង ។ ស្រីដែលបិការក្សេងនឹង ស្រីដែលធនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រឡា
 ក្សេងនឹង ។ ស្រីដែលបិការក្សេងនឹង ស្រីដែលប្រសហ្មនីវេទន៍នឹង ។ ស្រី
 ដែលបិការក្សេងនឹង ស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញានឹង ដូច្នេះគេថា នាងចាង
 ពីរនាក់ចូលជាធនក្កិកាភិយាយរបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ
 ទៅនិយាយឲ្យដឹងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវ
 អាបក្កិសន្យាទិសស ។ បុរសបញ្ចុក្ខក៏ទៅថា បតិគ្រិលាកម្មាស សូម
 លោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលបិការក្សេងនឹង នឹងស្រីឈ្មោះ

ពេលពេល ពេលសង្ខារសេសស្ប ធម៌កាសិយេ ពុទ្ធចង្គ

ត្រូវហើ ហោដ តិរ ឥត្តន្ទាមស្ស ភវិយាយោ ធនត្ថី-
តាតិ បដិគ្គណ្ហតិ វិមសតិ បច្ឆាហាតិ អាបដ្ឋិ-
សង្ខារិសេសស្ស ។

ពុទ្ធចង្គ ១ ។

[១៣៩] បុរិសា កិត្តំ បរិណាមិ កច្ច កត្ត
ឥត្តន្ទាមំ មាតាបិតុក្ខតញ្ច ភាគុក្ខតញ្ច ។ ហតាបិតុ-
ក្ខតញ្ច ភតិវិតុក្ខតញ្ច ។ មាតាបិតុក្ខតញ្ច
ញាតិក្ខតញ្ច ។ មាតាបិតុក្ខតញ្ច គោត្តក្ខតញ្ច ។
មាតាបិតុក្ខតញ្ច ធម្មក្ខតញ្ច ។ ហតាបិតុក្ខតញ្ច
សាវក្ខតញ្ច ។ មាតាបិតុក្ខតញ្ច សំបវិធន្តញ្ច ។
ហតាបិតុក្ខតញ្ច មាគុក្ខតញ្ច ។ មាតាបិតុ-
ក្ខតញ្ច បិតុក្ខតញ្ច ត្រូវហើ ហោដ តិរ
ឥត្តន្ទាមស្ស ភវិយាយោ ធនត្ថីតាតិ អបសាដិគោ
វិមសតិ បច្ឆាហាតិ អាបដ្ឋិ សង្ខារិសេសស្ស ។

ទុយ ពុទ្ធចង្គ ។

១ ២ ៣ ពុទ្ធចង្គ គ្រប់ សង្ខត ។ គិតា បរិ ភព្វ ទុយពុទ្ធចង្គ អិកេនិកា អិសានពុទ្ធ-
ចង្ការេ ពង្ស ។ វិសេស្តិ កិច្ចក្ខត កច្ច ឧបោសោក្ខ ។

ពេលពេល សង្ខារិសេសទី ៩ ធម៌កាសិយេ វិយាយាមំពុទ្ធចង្គ

នេះដែលហតាភក្ខផង ដូច្នេះថា គេថា នាងទាំងពីរនាក់ ចូរជាធនក្តីភា
ភវិយារបស់បុរស ឈ្មោះនេះទៅ កិត្តក៏ទទួលភាគ ទៅនិយាយល្បងមើល
ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវភាបក្តីសង្ខារិសេស ។

ពុទ្ធចង្គ បញ្ច ។

[១៣៩] បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បរិគ្រលោកម្ចាស់ សូមលោក
ពៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលហតាភក្ខផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះ
ដែលបដិប្បនប្រសាភក្ខផង ។ ស្រីដែលហតាភក្ខផង ស្រីដែលបដិ
ប្បនប្រសាភក្ខផង ។ ស្រីដែលហតាភក្ខផង ស្រីដែលញាតិភក្ខផង ។
ស្រីដែលហតាភក្ខផង ស្រីដែលគោត្តភក្ខផង ។ ស្រីដែលហតាភក្ខផង ស្រីដែលធម្មភក្ខផង ។
ស្រីដែលហតាភក្ខផង ស្រីដែលសាវកភក្ខផង ។ ស្រីដែលហតាភក្ខផង ស្រីដែលសំបវិធនភក្ខផង ។
ស្រីដែលហតាភក្ខផង ស្រីដែលមាគុភក្ខផង ។ ស្រីដែលហតាភក្ខផង ស្រីដែលមាតាភក្ខផង ។
ស្រីដែលហតាភក្ខផង ស្រីដែលមាតាភក្ខផង ស្រីដែលមាតាភក្ខផង ស្រីដែលមាតាភក្ខផង ស្រីដែលមាតាភក្ខផង
ដូច្នេះថា គេថា នាងទាំងពីរនាក់ចូរជាធនក្តីភាភវិយា
របស់បុរស ឈ្មោះនេះទៅ កិត្តក៏ទទួលភាគ ទៅនិយាយល្បងមើល
ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវភាបក្តីសង្ខារិសេស ។

ពុទ្ធចង្គ ២ បញ្ច ។

វិទ្យាបិដក មហាវិទ្យា

[១៣៦] បុរសោ ភិក្ខុំ បដិណាតិ ឥច្ឆ កន្ថេ
 ឥត្តន្ទាមំ ភាគុត្តន្ទញ្ច ភតិបិវត្តន្ទញ្ច ។ ភាគុត្តន្ទញ្ច
 ញាតិវត្តន្ទញ្ច ។ ភាគុត្តន្ទញ្ច ភោគុត្តន្ទញ្ច ។
 ភាគុត្តន្ទញ្ច ធម្មត្តន្ទញ្ច ។ ភាគុត្តន្ទញ្ច សា-
 វត្តញ្ច ។ ភាគុត្តន្ទញ្ច សមវណ្ណញ្ច ។ ភាគុត្ត-
 នញ្ច ភាគុត្តន្ទញ្ច ។ ភាគុត្តន្ទញ្ច បិវត្តន្ទញ្ច ។
 ភាគុត្តន្ទញ្ច ហតាបិវត្តន្ទញ្ច ព្រិហំ ហោយ តិវ
 ឥត្តន្ទាមស្ស ភវិយាយោ ធម្មត្តតាតិ បដិក្កណ្ឌតិ
 វិមំសតិ បច្ឆាហាតិ អាយត្តំ សដ្ឋបិសសស្ស ។

ភតិបិវត្តន្ទញ្ច ។

[១៣៧] បុរសោ ភិក្ខុំ បដិណាតិ ឥច្ឆ
 កន្ថេ ឥត្តន្ទាមំ ភតិបិវត្តន្ទញ្ច ញាតិវត្តន្ទញ្ច ។

[១៣៦] បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា បត់ត្រលោកម្ចាស់ សូមលោក
 ទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលបងប្អូនប្រសារក្សេងផង នឹងស្រីឈ្មោះ
 នេះដែលបងប្អូនស្រីក្សេងផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនប្រសារក្សេងផង ស្រីដែល
 ញាតិក្សេងផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនប្រសារក្សេងផង ស្រីដែលជនមានគោត្រ
 ស្មើគ្នាក្សេងផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនប្រសារក្សេងផង ស្រីដែលជនប្រច្រ័ត្ត
 ធម៌ក្រៃវែងក្សេងផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនប្រសារក្សេងផង ស្រីដែលប្រសា
 ហ្មឺនវែងផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនប្រសារក្សេងផង ស្រីដែលស្តេចដាក់
 អាជ្ញាផង ។ ស្រីដែលបងប្អូនប្រសារក្សេងផង ស្រីដែលហោការក្សេងផង ។ ស្រី
 ដែលបងប្អូនប្រសារក្សេងផង ស្រីដែលបិវត្តក្សេងផង ។ ស្រីដែលបងប្អូន
 ប្រសារក្សេងផង ស្រីដែលហតាបិវត្តក្សេងផង ដូច្នេះថា គេថា នាងទាំងពីរ
 ដាក់ចូរជាចម្អក្តីភាគវិយាបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅ
 និយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ជ្រប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវតាមភ្នំ
 សន្សំទំលេស ។

កន្ថេ ឥត្តន្ទ ៣ ចប់ ។

[១៣៧] បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា បត់ត្រលោកម្ចាស់ សូមលោក
 ទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលបងប្អូនស្រីក្សេងផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះ

សាវត្ថុញ ។ ញាតិវត្ថុតញ សហវិទ្យាញ ។ ញាតិវត្ថុ-
 តញ មាតុវត្ថុតញ ។ ញាតិវត្ថុតញ បិតុវត្ថុតញ ។
 ញាតិវត្ថុតញ មាតាបិតុវត្ថុតញ ។ ញាតិវត្ថុតញ
 ភាតុវត្ថុតញ ។ ញាតិវត្ថុតញ ភតិយវត្ថុតញ ព្រហ្ម-
 ហោជ តំ វត្ថុតញ ភតិយាយោ ធនត្ថិតាតិ មជ្ជិក-
 ត្ថិតាតិ វិម័សតិ បច្ចាហាតិ អាមត្ថិ សង្ខារិសេសស្ស ។

បញ្ចម៌ ធម្មញ្ញំ ។

[១៣៩] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតំ កច្ច កន្ត្ត-
 វត្ថុតញ កោត្តវត្ថុតញ ធម្មវត្ថុតញ ។ កោត្តវត្ថុ-
 តញ សាវត្ថុតញ ។ កោត្តវត្ថុតញ សហវិទ្យាតញ ។
 កោត្តវត្ថុតញ មាតុវត្ថុតញ ។ កោត្តវត្ថុតញ បិតុ-
 វត្ថុតញ ។ កោត្តវត្ថុតញ មាតាបិតុវត្ថុតញ ។

ស្រីដែលប្រសូតហ្មង់ហង់ផង ។ ស្រីដែលញាតិក្សេនផង ស្រីដែលស្ដេច
 ដាក់កាដាច្បាច្បាផង ។ ស្រីដែលញាតិក្សេនផង ស្រីដែលហតាក្សេនផង ។
 ស្រីដែលញាតិក្សេនផង ស្រីដែលបិតាក្សេនផង ។ ស្រីដែលញាតិក្សេ-
 នផង ស្រីដែលមាតាបិតាក្សេនផង ។ ស្រីដែលញាតិក្សេនផង ស្រីដែលបង
 ប្អូនប្រុសក្សេនផង ។ ស្រីដែលញាតិក្សេនផង ស្រីដែលបងប្អូនស្រីក្សេនផង
 ដូច្នេះថា គេថាមានតំណិរតាតំ ចូរជាធនត្ថិតាតិយាបសំបុរសាល្លោះនេះ
 ទៅ ភិក្ខុក៏ចូលតាត្យ ទៅនិយាយឈ្លាំងមើល ហើយត្រឡប់មក (ធ្វើបំ-
 បុរសនោះ) វិញ ត្រូវតាមភ្នំសន្យាទិសស ។

ធម្មញ្ញំ ៥ ចប់ ។

[១៣៩] បុរេបត្យានភិក្ខុទៅថា បរិព្រលោកម្ចាស់ សូម
 លោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលដងមានគោត្រស្ម័គ្រក្សេនផង
 នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលដងប្រព្រឹត្តធម៌ត្រស្ម័គ្រក្សេនផង ។ ស្រីដែលដង
 មានគោត្រស្ម័គ្រក្សេនផង ស្រីដែលប្រសូតហ្មង់ហង់ផង ។ ស្រីដែលដង
 មានគោត្រស្ម័គ្រក្សេនផង ស្រីដែលស្ដេចដាក់កាដាច្បាច្បាផង ។ ស្រីដែល
 ដងមានគោត្រស្ម័គ្រក្សេនផង ស្រីដែលហតាក្សេនផង ។ ស្រីដែល
 ដងមានគោត្រស្ម័គ្រក្សេនផង ស្រីដែលបិតាក្សេនផង ។ ស្រីដែល
 ដងមានគោត្រស្ម័គ្រក្សេនផង ស្រីដែលមាតាបិតាក្សេនផង ។

សោត្តរត្ថុតិញ្ច កាត្រុត្ថុតិញ្ច ។ សោត្តរត្ថុតិញ្ច កតិ-
 ជ្ជរត្ថុតិញ្ច ។ សោត្តរត្ថុតិញ្ច ញាតិរត្ថុតិញ្ច ព្រហ្ម-
 ហោថ តំរ ឥន្ទ្រាមស្ស ករិយាយោ ធនត្ថីតាតិ បដិគ្គ-
 ណាតិ វិមសតិ បច្ឆាហាតិ អាបត្ថិ សង្ឃទិសេសស្ស ។
 ដង្គ ពុទ្ធចក្កំ ។

[១២១] ពុទ្ធិសា ភិក្ខុ បហិណ្ឌតិ ឥន្ទ កន្ត
 ឥន្ទ្រាម ធម្មត្ថុតិញ្ច សារត្ថុតិញ្ច ។ ធម្មត្ថុតិញ្ច
 សមរិទ្ធលោត្ថ ។ ធម្មត្ថុតិញ្ច មាត្រុត្ថុតិញ្ច ។
 ធម្មត្ថុតិញ្ច បិទុត្ថុតិញ្ច ។ ធម្មត្ថុតិញ្ច មាតាបិ-
 ទុត្ថុតិញ្ច ។ ធម្មត្ថុតិញ្ច កាត្រុត្ថុតិញ្ច ។
 ធម្មត្ថុតិញ្ច កតិជ្ជរត្ថុតិញ្ច ។ ធម្មត្ថុតិញ្ច

ស្រីវេលជនមានគាត្រស្ម័គ្រាក្សេមន ស្រីវេលបដិប្បនប្រសាក្សេមន ។
 ស្រីវេលជនមានគាត្រស្ម័គ្រាក្សេមន ស្រីវេលបដិប្បនប្រសាក្សេមន ។
 ស្រីវេលជនមានគាត្រស្ម័គ្រាក្សេមន ស្រីវេលញាតិក្សេមន ដូច្នេះថា
 គេថាដាច់ព័ន្ធនិមិត្ត ចូរដាច់នក្ខត្តាភិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុ
 ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយឈ្លឹងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ)
 វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេស ។

ពុទ្ធចក្កំ ៦ ៣០ ។

[១២១] បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា បដិគ្រាលាកម្មាសំ សូមលោកទៅ
 និយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នាក្សេមន នឹងស្រី
 ឈ្មោះនេះដែលប្រសហ្មន់ហែងផង ។ ស្រីវេលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នាក្សេ-
 មន ស្រីវេលស្ដេចដាក់ពន្ធទុកផង ។ ស្រីវេលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នា-
 ក្សេមន ស្រីវេលមាតាក្សេមន ។ ស្រីវេលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នាក្សេ-
 មន ស្រីវេលបិតាក្សេមន ។ ស្រីវេលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នាក្សេមន
 ស្រីវេលមាតាបិតាក្សេមន ។ ស្រីវេលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នាក្សេមន
 ស្រីវេលបដិប្បនប្រសាក្សេមន ។ ស្រីវេលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នាក្សេមន
 ស្រីវេលបដិប្បនប្រសាក្សេមន ។ ស្រីវេលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នាក្សេមន

ញាតិវត្តុតញ្ច ។ ធម្មវត្តុតញ្ច តោន្តវត្តុតញ្ច
 ព្រហ្ម ហោជ តិរ ឥន្ទ្រាមស្ស ករិយាយោ ធន-
 ធីតាតិ បដិក្កណ្ឌតិ វិមសតិ បច្ឆាហរតិ អាចត្តិ
 សង្ខតិសេសស្ស ។

ឆន្ទ ៣៩០ ។

[១៤៤] បុរិសោ កិក្ខុំ ចហំណាតិ តច្ច កង្ក
 ឥន្ទ្រាម សាវត្តញ្ច សមវន្តណ្ឌញ្ច ។ សាវត្តញ្ច
 មាគ្គវត្តុតញ្ច ។ សាវត្តញ្ច មិគ្គវត្តុតញ្ច ។
 ហាវត្តញ្ច មាតាមិគ្គវត្តុតញ្ច ។ សាវត្តញ្ច កាគ្គ-
 វត្តុតញ្ច ។ សាវត្តញ្ច កតិមិវត្តុតញ្ច ។ សាវត្តញ្ច
 ញាតិវត្តុតញ្ច ។ សាវត្តញ្ច តោន្តវត្តុតញ្ច ។
 សាវត្តញ្ច ធម្មវត្តុតញ្ច ព្រហ្ម ហោជ តិរ
 ឥន្ទ្រាមស្ស ករិយាយោ ធនធីតាតិ បដិក្កណ្ឌតិ
 វិមសតិ បច្ឆាហរតិ អាចត្តិ សង្ខតិសេសស្ស ។

ឆន្ទ ៣៩០ ។

ស្រីវេលញាតិក្សេន្ទវ ។ ស្រីវេលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នាក្សេន្ទវ ស្រីវេល
 ជនមានគោត្រស្នីគ្នាក្សេន្ទវ ដូច្នេះថា គេថាខាងព័ន្ធពីនាគក៏ដូចជាជនក្តីតា-
 កិយោរបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ ក៏ក្នុងទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល
 ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាចក្តីសន្យាទិសេស ។
 ឆន្ទ ៣៩១ ។

[១៤៥] បុរសបញ្ចូនកិក្ខុទៅថា បដិក្ខេរណកម្មាស់ សូមលោកទៅ
 និយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលប្រសព្វនឹងហែងផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះ
 ដែលស្តេចថាភក្តីខុសផង ។ ស្រីវេលប្រសព្វនឹងហែងផង ស្រីវេល
 ហាវត្តក្សេន្ទវ ។ ស្រីវេលប្រសព្វនឹងហែងផង ស្រីវេលបិសាក្សេន្ទវ ។
 ស្រីវេលប្រសព្វនឹងហែងផង ស្រីវេលហាវត្តក្សេន្ទវ ។ ស្រីវេលប្រស-
 ព្វនឹងហែងផងស្រីវេលបដិប្បនប្រសាក្សេន្ទវ ។ ស្រីវេលប្រសព្វនឹងហែង
 ផង ស្រីវេលបដិប្បនស្រីក្សេន្ទវ ។ ស្រីវេលប្រសព្វនឹងហែងផង ស្រី
 វេលញាតិក្សេន្ទវ ។ ស្រីវេលប្រសព្វនឹងហែងផង ស្រីវេលជនមាន
 គោត្រស្នីគ្នាក្សេន្ទវ ។ ស្រីវេលប្រសព្វនឹងហែងផង ស្រីវេលជនប្រ-
 ព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នាក្សេន្ទវ ដូច្នេះថា គេថាខាងព័ន្ធពីនាគក៏ដូចជាជនក្តីតា-
 កិយោរបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ ក៏ក្នុងទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល
 ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាចក្តីសន្យាទិសេស ។
 ឆន្ទ ៣៩២ ។

[១២២] បុរិសា ភិក្ខុ មហិណ្ឌិ គុដ្ឋ គរុ
 ឥន្ទ្រាម សមរិទ្ធលាញ មាតុក្កុតត្ថ ។ សមរិ-
 ទ្ធលាញ បិក្កុក្កុតត្ថ ។ សមរិទ្ធលាញ មាតាបិ-
 ក្កុតត្ថ ។ សមរិទ្ធលាញ កាតុក្កុតត្ថ ។
 សមរិទ្ធលាញ កតិរិក្កុតត្ថ ។ សមរិទ្ធលាញ
 ញាតិក្កុតត្ថ ។ សមរិទ្ធលាញ តោត្ថក្កុតត្ថ ។
 សមរិទ្ធលាញ ធម្មាត្ថក្កុតត្ថ ។ សមរិទ្ធលាញ សារក្កុតត្ថ
 ត្រិមិ យោជ តិរ ឥន្ទ្រាមស្ស ករិយាយោ ធម្មត្ថិ-
 តាតិ មជ្ជិក្កុតត្ថ វិមសតិ មច្ឆាហរតិ អាបត្ថិ
 សន្យាធិសេសស្ស ។

នរមី ពុទ្ធចក្ក ។
 ឯកច្ចលកំ ធិដ្ឋិតំ ។

[១២៣] ធុម្ពលកំ តិម្ពលកំ ចតុម្ពលកំ
 បញ្ចម្ពលកំ ធម្មម្ពលកំ សន្តម្ពលកំ អដ្ឋម្ពលកំ
 ទវម្ពលកំ ឯវមេវ កាតត្ថំ^(១) ។

១ ឯវ ទុម្ពលកំចិ ឥត្តលកំចិ ធម្មវម្ពលកំ កាតត្ថំ ឧ. ធម. បោធកល្យ លំវិកំ ។

[១២៤] បុរិសេសត្ថាធិក្កុតត្ថាថា បពិត្រោលាកប្បាសំ សូមលោកនា
 និយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផងនឹងស្រីឈ្មោះនេះ
 ដែលមាតារក្សផង ។ ស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលមាតា
 រក្សផង ។ ស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលមាតាបិតារក្សផង ។
 ស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសរក្សផង ។ ស្រី
 ដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលបងប្អូនស្រីរក្សផង ។ ស្រីដែល
 ស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលញាតិរក្សផង ។ ស្រីដែលស្តេចដាក់
 អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលដទៃមានគាត្រស្ម័គ្ររក្សផង ។ ស្រីដែលស្តេច
 ដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារក្សផង ។ ស្រីដែល
 ស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលប្រសហ្មធិវិហារផង ដូច្នេះថា គេថា ខាង
 ហ៊ុនពិរច្ចជាធម្មតិកាភិយារបស់មហាសាសន្តរនេះទៅគិតក៏ទទួលបានទៅ
 និយាយឈ្វេងមើល ហើយត្រឡប់មក (ច្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវ
 រកបក្ខិសក្ខិទិសេស ។

ពុទ្ធចក្កនាមវង្សា ៩ ធម៌ ។
 ចក្កនាមវង្សា ៩ ធម៌ ។

[១២៥] ចក្កនាមវង្សា ៦ មូល ៣ មូល ៤ មូល ៥ មូល ៦
 មូល ៧ មូល ៨ មូល ៩ ត្រូវធ្វើដូចចក្កនាមវង្សា ៩ ដទៃទៀត ។

ធិន្ទ ទស្សន្តរកំ ។

[១៤៤] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតិ កច្ច កន្តេ
 ឥត្តន្តរមំ មាតុភ្នំតត្ថ បិតុភ្នំតត្ថ មាតាបិតុភ្នំតត្ថ
 ភាតុភ្នំតត្ថ ភតិដិរភ្នំតត្ថ ញាតិរភ្នំតត្ថ តោត្តរភ្នំ-
 តត្ថ ធម្មាភ្នំតត្ថ សាវត្ថុតត្ថ សបរិទណ្ឌតត្ថ ព្រហ្ម ហោជ
 ភិរ ឥត្តន្តរមស្ស ភវិយាយោ ធនត្ថ្ថិតាភិ បដិក្កណ្ឌិត
 វិមសតិ ចច្ចាហរតិ អាបត្ថិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។

ធនត្ថ្ថិតាភិ^(១) ធិន្ទ ។

[១៤៥] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតិ កច្ច កន្តេ
 ឥត្តន្តរមំ មាតុភ្នំតត្ថ ព្រហ្ម ហោហិ ភិរ ឥត្តន្តរ-
 មស្ស ភវិយា ធន្ទវាសិធិ ភោតវាសិធិ បដវាសិធិ
 ទិទបត្តកិធិ ឱកតត្ថុដា ជាសី ច ភវិយា ច
 កម្មតារី ច ភវិយា ច ធនាហជា មុហុត្ថិតាភិ

១ ៤ ៥. ធនត្ថ្ថិតាភិ ធិន្ទ ។

នេះចក្កមានមូល ១០ (ដូចមានសេចក្តីតទៅនេះ)

[១៤៤] បុរិសោភ័ក្ត្រភិក្ខុទៅថា បតិក្រិលាកម្មាស់ សូមលោកទៅ
 និយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតាភក្សផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបិតា
 ភក្សផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតាបិតាភក្សផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះ
 ដែលបងប្អូនប្រុសភក្សផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបងប្អូនស្រីភក្សផង នឹង
 ស្រីឈ្មោះនេះដែលញាតិភក្សផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលដទៃមាតាត្រី
 ស្មើគ្នាភក្សផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នាភក្សផង នឹង
 ស្រីឈ្មោះនេះដែលប្រុសហ្មតិហតិផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលស្អាតដាក់
 អាង្វ័យផង ដូច្នេះថា គេថាមានពំនិតស្មើគ្នា ចូរជាធនត្ថ្ថិតាភិយា
 របស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល
 ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវពេញសិទ្ធិទិសេស ។

ធនត្ថ្ថិតាភិ បរិ ។

[១៤៥] បុរិសោភ័ក្ត្រភិក្ខុទៅថា បតិក្រិលាកដ៏ចម្រើន សូមលោក
 ទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតាភក្ស ដូច្នេះថា គេថាមានចូរជា
 ធន្ទវាសិធិភិយា ជាភោតវាសិធិភិយា ជាបដវាសិធិភិយា ជាឧបត្ថកិធិ-
 ភិយា ជាឧកតត្ថុដាភិយា ជាជាសីផង ជាភវិយាផង ជាភម្មតារីផង ជា
 ភវិយាផង ជាធនាហជាភិយា ជាមុហុត្ថិតាភិយារបស់បុរសឈ្មោះនេះទៅ

បដិគ្គណ្ឌាតិ វិម័សតិ បញ្ចាហាតិ អាបត្តិ សង្ឃជិសេស
 សស្ស ។ បេ ។ មុរិសោ គីត្យំ បដិណាតិ ឥច្ឆ
 កន្តេ ឥត្តប្បាដំ ចិត្តាត្ថំ ព្រិហំ ។ មាតាបិតុ
 រត្ថំ ព្រិហំ ។ ភាត្តាត្ថំ ព្រិហំ ។ ញាតិរត្ថំ
 ព្រិហំ ។ គោត្តរត្ថំ ព្រិហំ ។ ធម្មរត្ថំ ព្រិហំ ។
 សារត្ថំ ព្រិហំ ។ សហជណ្ឌំ ព្រិហំ ហោហិ តិរ
 ឥត្តប្បាសស្ស ករិយោ មុហុត្តិកាតិ បដិគ្គណ្ឌាតិ វិម័សតិ
 បញ្ចាហាតិ អាបត្តិ សង្ឃជិសេសសស្ស ។

និរុបេក្ខ ។

[១៤៦] បុរិសោ ភិក្ខុ បរិណាតិ កង្ខ កង្ខ
 វត្តឆ្នង់ មាតុកុត្តតា បិក្ខុកុត្តតា ព្រហ្ម ហោ ឧ តា
 វត្តឆ្នង់ ភិក្ខុ មាតុកុត្តតា បិក្ខុកុត្តតា ព្រហ្ម ហោ ឧ តា
 វត្តឆ្នង់ ភិក្ខុ មាតុកុត្តតា បិក្ខុកុត្តតា ព្រហ្ម ហោ ឧ តា
 វត្តឆ្នង់ ភិក្ខុ មាតុកុត្តតា បិក្ខុកុត្តតា ព្រហ្ម ហោ ឧ តា

[illegible]

සිංහල ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය පිටි ෭

(១៤៦) បុរសបន្ទាន់ក្នុងចៅ បង់ត្រូវលាភដ៏ធំរើស សូមលាភ
ទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែរ បុរសនោះក្បាល ដឹងស្រីឈ្មោះនេះដែល
បិទការក្បាល ជាដូច្នេះ គេជាមាត់ពុំដឹងនោះ ចូរជាមុហ្មត្តិកាភរិយា ១៤
បុរសឈ្មោះនេះទៅ ក៏ក្នុងចូលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយ
ត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបង្គុសបង្គុសទិសេស ។

បុរិសោ ភិក្ខុំ បហំណាតិ ឥច្ឆ កល្លេ ឥត្តន្ទាមំ
 មាគុវត្ថុតព្វ មាតាបិគុវត្ថុតព្វ ។ មាគុវត្ថុតព្វ
 កាគុវត្ថុតព្វ ។ មាគុវត្ថុតព្វ ភតិជីវត្ថុតព្វ ។
 មាគុវត្ថុតព្វ ញាតិវត្ថុតព្វ ។ មាគុវត្ថុតព្វ គោត្ត-
 វត្ថុតព្វ ។ មាគុវត្ថុតព្វ ជម្មាវត្ថុតព្វ ។ មាគុវត្ថុ-
 តព្វ សាវត្ថុតព្វ ។ មាគុវត្ថុតព្វ សមវិធម្មាតព្វ ព្រហ្មា
 ហោថ តំរ ឥត្តន្ទាមស្ស ភវយាយោ មុហុត្ថិតាតិ បដិ-
 ក្ខណ្ឌាតិ វិមំសតិ បច្ចាហាតិ អាមត្តិ សង្ខារិនិសេសស្ស ។

ឧទាហរណ៍ ។

(១៤៨) បុរិសោ ភិក្ខុំ បហំណាតិ ឥច្ឆ កល្លេ
 ឥត្តន្ទាមំ មាគុវត្ថុតព្វ មាតាបិគុវត្ថុតព្វ ព្រហ្មា ហោថ
 តំរ ឥត្តន្ទាមស្ស ភវយាយោ មុហុត្ថិតាតិ បដិក្ខណ្ឌាតិ
 វិមំសតិ បច្ចាហាតិ អាមត្តិ សង្ខារិនិសេសស្ស ។

បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកអធិបតី ឥត្តន្ទនិយាយនឹង
 ស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតាភក្កជន ទាំងស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតាបិតាភក្ក
 ជន ។ ស្រីដែលមាតាភក្កជន ស្រីដែលបងប្អូនប្រុសភក្កជន ។
 ស្រីដែលមាតាភក្កជន ស្រីដែលបងប្អូនស្រីភក្កជន ។ ស្រីដែលមាតា
 ភក្កជន ស្រីដែលញាតិភក្កជន ។ ស្រីដែលមាតាភក្កជន ស្រី
 ដែលជនមានគោត្រស្មើគ្នាភក្កជន ។ ស្រីដែលមាតាភក្កជន ស្រី
 ដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រៃភក្កជន ។ ស្រីដែលមាតាភក្កជន ស្រី
 ដែលប្រុសហ្វូងហែងជន ។ ស្រីដែលមាតាភក្កជន ស្រីដែលស្តេច
 ដាក់អាជ្ញាទុកជន ជាដូច្នេះ គេថាមានរាល់គ្នា ចូរជាមុហុត្ថិតាតិយា នៃ
 បុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយ
 ត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាមត្តិសង្ខារិនិសេស ។

ឧទាហរណ៍ ចប់ ។

(១៤៩) បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកអធិបតី ឥត្តន្ទនិយាយនឹង
 ស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតាភក្កជន ទាំងស្រីឈ្មោះនេះដែល
 មាតាបិតាភក្កជន ជាដូច្នេះ គេថាមានរាល់គ្នា ចូរជាមុហុត្ថិតាតិយា នៃ
 បុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយ
 ត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាមត្តិសង្ខារិនិសេស

បុរិសោ ភិក្ខុំ បហំណាតិ កង្ខ កង្ខេ ឥត្ថន្ទាមិ
 មិគ្គុត្ថិតញ្ច កាត្មុត្ថិតញ្ច ។ មិគ្គុត្ថិតញ្ច កតំនិ-
 រត្ថិតញ្ច ។ មិគ្គុត្ថិតញ្ច ញាតិរត្ថិតញ្ច ។ មិគ្គុត្ថិត-
 តញ្ច គោត្តរត្ថិតញ្ច ។ មិគ្គុត្ថិតញ្ច ធម្មរត្ថិតញ្ច ។
 មិគ្គុត្ថិតញ្ច សារត្ថិតញ្ច ។ មិគ្គុត្ថិតញ្ច សមរិទ្ធ-
 ណញ្ច ។ មិគ្គុត្ថិតញ្ច មាត្រុត្ថិតញ្ច ព្រិហិ ហោជ
 កំរ ឥត្ថន្ទាមស្ស ករិយាយោ មុហុត្ថិតាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ
 វិមេសតិ បច្ឆាហាតិ អាមត្ថំ សង្ឃទិសេសស្ស ។

កុទ្ធក្ខំ ។

មូលំ សង្ឃិក្ខំ ។

[១២៨] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហំណាតិ កង្ខ កង្ខេ
 ឥត្ថន្ទាមិ សមរិទ្ធនញ្ច មាត្រុត្ថិតញ្ច ព្រិហិ ហោជ កំរ
 ឥត្ថន្ទាមស្ស ករិយាយោ មុហុត្ថិតាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វិមេសតិ

បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមរលាកទៅនិយាយនឹង
 ស្រីឈ្មោះនេនដែលបំភាន់ក្បួនផង នឹងស្រីឈ្មោះនេនដែលបង្កើនប្រសារក្បួន
 ផង ។ ស្រីដែលបំភាន់ក្បួនផង ស្រីដែលបង្កើនប្រសារក្បួនផង ។ ស្រីដែល
 បំភាន់ក្បួនផង ស្រីដែលញាតិក្បួនផង ។ ស្រីដែលបំភាន់ក្បួនផង ស្រី
 ដែលជនមានគោត្រស្នើគ្នាក្បួនផង ។ ស្រីដែលបំភាន់ក្បួនផង ស្រីដែល
 ជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នាក្បួនផង ។ ស្រីដែលបំភាន់ក្បួនផង ស្រីដែលបុរស
 ហ្មត់ហែងផង ។ ស្រីដែលបំភាន់ក្បួនផង ស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ។
 ស្រីដែលបំភាន់ក្បួនផង ស្រីដែលមាតាក្បួនផង ជាដូច្នេះ គេថា មាន
 រាល់គ្នាចូរជាមុហុត្ថិតាតិយា នៃបុរសឈ្មោះនេនទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅ
 និយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ច្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវ
 ពេបត្តិសង្ឃទិសេស ។

កុទ្ធក្ខំ ចប់ ។

នេះជាចូលដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគលំណែងដោយសង្ខេប ។

[១២៨] បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមរលាក
 ទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេនដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង នឹងស្រីឈ្មោះ
 នេនដែលមាតាក្បួនផង ជាដូច្នេះ គេថាមានទាំងពីរនាក់ ចូរជាមុហុត្ថិតា-
 តិយា នៃបុរសឈ្មោះនេនទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល

បច្ចាហានិ អាបន្តិ សង្ខារិសេសសស្ស ។ មុតិសោ
 កិក្ខុំ បដិណាតិ កច្ច កន្ត ឥត្តន្ទាមំ សបរិទណ្ឌញ្ច
 មិគ្គុត្តិកញ្ច ។ សបរិទណ្ឌញ្ច មាតាបិតុត្តិកញ្ច ។
 សបរិទណ្ឌញ្ច កាត្រុត្តិកញ្ច ។ សបរិទណ្ឌញ្ច កកិ-
 ដិក្ខុត្តិកញ្ច ។ សបរិទណ្ឌញ្ច ញាតិក្ខុត្តិកញ្ច ។
 សបរិទណ្ឌញ្ច គោត្តរក្ខុត្តិកញ្ច ។ សបរិទណ្ឌញ្ច
 ជយ្យក្ខុត្តិកញ្ច ។ សបរិទណ្ឌញ្ច សារក្ខុត្តិកញ្ច ព្រហ្ម ហោជ
 តិរ ឥត្តន្ទាមស្ស ភរិយាយោ មុហុត្តិកាតំ ចដិគណ្ឌាតិ
 វិសេសនិ បច្ចាហានិ អាបន្តិ សង្ខារិសេសសស្ស ។

ឯកកូលកំ ចិន្តំ ។

(១៤៨) ធុម្ភលកំ តិម្ភលកំ ចតុម្ភលកំ
 បញ្ចម្ភលកំ ធុម្ភលកំ សត្តម្ភលកំ អដ្ឋម្ភលកំ
 វិម្ភលកំ ឯកោត្តរកំ កាត្វំ ។

ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវតាមក្តីសង្ខារិសេស ។
 បុរសបញ្ជូនកុំទៅថា ចតិគ្រិលោកដ៏ចំរើន សូមរោគទៅនិយាយនឹង
 ស្រីឈ្មោះនេះដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលចិកា
 ក្សណ៍ផង ។ ស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលមាតាចិកាក្សណ៍ផង
 ស្រីដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលបងប្អូនច្រុសក្សណ៍ផង ។ ស្រី
 ដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលបងប្អូនស្រីក្សណ៍ផង ។ ស្រីដែល
 ស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលញាតិក្សណ៍ផង ។ ស្រីដែលស្តេចដាក់
 អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលជនមានគោត្រស្ម័គ្រក្សណ៍ផង ។ ស្រីដែល
 ស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រឡាត្រក្សណ៍ផង ។ ស្រី
 ដែលស្តេចដាក់អាជ្ញាទុកផង ស្រីដែលច្រុសហ្វូងហែងផង ថាដូច្នេះ
 នេះ មានរាល់គ្នាចូរជាមុហុត្តិកាភរិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅក្នុងទទួល
 ពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ
 ត្រូវតាមក្តីសង្ខារិសេស ។

ចក្ខុមានបួន០០០ ។

(១៤៩) ចក្ខុមានបួន ២ មានបួន ៣ មានបួន ៤ មានបួន ៥
 មានបួន ៦ មានបួន ៧ មានបួន ៨ មានបួន ៩ បណ្ឌិតប្បវត្តិដូច
 ចក្ខុដែលមានបួន ១ ផងចុះ ។

ទី១ ទស្សនកិ ។

[១៥០] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហំណាតិ កច្ច កន្ថេ
 ឥត្ថន្ទាមំ មាគ្គាគ្គិកញ្ច បិគ្គាគ្គិកញ្ច មាគាបិគ្គាគ្គិកញ្ច
 គាគ្គាគ្គិកញ្ច កតិដ្ឋាគ្គិកញ្ច ញាតិគ្គិកញ្ច តោត្តរគ្គិ-
 កញ្ច ធម្មគ្គិកញ្ច សារគ្គិកញ្ច សមវន្តាញ្ច ព្រហ្ម
 ហោជ គិរ ឥត្ថន្ទាមស្ស កវិយាយោ មុហន្តិកាតិ
 បដិក្កណ្ឌាតិ វិមំសតិ បច្ចាហាតិ អាបត្តិ សង្ខារិសេ-
 សស្ស ។

មុហន្តិកាចន្តំ ខន្ធនំ ។

[១៥១] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហំណាតិ កច្ច កន្ថេ
 ឥត្ថន្ទាមំ មាគ្គាគ្គិកំ ព្រហ្ម ហោហំ គិរ ឥត្ថន្ទា-
 មស្ស កវិយា ធម្មក្កិកាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វិមំសតិ
 បច្ចាហាតិ អាបត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។ បុរិសោ ភិក្ខុំ
 បហំណាតិ កច្ច កន្ថេ ឥត្ថន្ទាមំ មាគ្គាគ្គិកំ ព្រហ្ម

នេះ ចក្កមានមូល ១០ (ដូចមានសេចក្តីតទៅនេះ)

[១៥០] បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូម
 លោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតាក្សត្រផង នឹងស្រីឈ្មោះ
 នេះដែលបិតាក្សត្រផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតាបិតាក្សត្រផង នឹងស្រី
 ឈ្មោះនេះដែលបងប្អូនប្រុសក្សត្រផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលបងប្អូនស្រី
 ក្សត្រផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលញាតិក្សត្រផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែល
 ជនមានតាត្រស្និគ្គាក្សត្រផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលជនប្រព្រឹត្តធម៌ត្រ
 គ្គាក្សត្រផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលប្រុសហ្មធិវហន្តផង នឹងស្រីឈ្មោះនេះ
 ដែលស្តេចជាក្រុងទុកផង ជាដូច្នេះ គេថាមានរាល់គ្នា ចូរជាមុហន្តិកា-
 តិយាយនៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល
 ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ខារិសេស ។

មុហន្តិកាចន្តំ ចប់ ។

[១៥១] បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោក
 ទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតាក្សត្រ ជាដូច្នេះ គេថាមានចូរជាធម៌-
 ក្កតាតិយាយនៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល
 ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ខារិសេស ។
 បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយ

ហោហិ កើរ ឥត្ថន្ទាបស្ស ករិយា ធន្តវាសិនី កោ-
 តវាសិនី បដវាសិនី ឧបត្ថតិវិនី ឧបត្ថត្ថដា ធាសី
 ច ករិយា ច កម្មតារី ច ករិយា ច ជជាហជា
 បុហ្មត្ថកាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ វិម័សតិ បច្ចាហាតិ អាបត្ថិ
 សង្ខារិសេសស្ស ។

និរុច្ចកតិ ។

[១៨២] បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតិ តច្ច កន្ត្រ
 ឥត្ថន្ទាមំ មាតុក្កំ ត្រឃំ ហោហិ កើរ ឥត្ថន្ទាបស្ស
 ករិយា ធន្តត្ថិកា ច ធន្តវាសិនី ចាតិ បដិក្កណ្ឌាតិ
 វិម័សតិ បច្ចាហាតិ អាបត្ថិ សង្ខារិសេសស្ស ។
 បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតិ តច្ច កន្ត្រ ឥត្ថន្ទាមំ
 មាតុក្កំ ត្រឃំ ហោហិ កើរ ឥត្ថន្ទាបស្ស
 ករិយា ធន្តត្ថិកា ច កោតវាសិនី ច ។ ធន្តត្ថិកា
 ច បដវាសិនី ច ។ ធន្តត្ថិកា ច ឧបត្ថតិវិនី
 ច ។ ធន្តត្ថិកា ច ឧបត្ថត្ថដា ច ។ ធន្តត្ថិកា
 ច ធាសី ច ករិយា ច ។ ធន្តត្ថិកា ច

និវិស្រាឈ្មារនេវផលមាតារក្ស ថាដូច្នេះ គេថាមាន ចូរជាធន្តវាសិនី-
 ករិយា ចូរជាគោតវាសិនីករិយា ចូរជាបដវាសិនីករិយា ចូរជាឧបត្ថតិវិ-
 ករិយា ចូរជាឧបត្ថត្ថដាករិយា ចូរជាធាសីវិនី ករិយាវិនី ចូរជាឧបត្ថកាវិនី
 ថាករិយាវិនី ចូរជាជជាហជាករិយា ចូរជាបុហ្មត្ថកាវិនី វិធម្មសារធម្មារ
 នេះទៅ កិច្ចកិច្ចលោក្យ ទៅនិយាយល្បីមើល ហើយត្រឡប់មក
 (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រឡប់មកសន្យាទិសស ។

និរុច្ចកតិវិទ្យាយ ៣២ ។

[១៨២] បុរសបញ្ចូនកិច្ចទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោក
 ទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ដែលមាតារក្ស ថាដូច្នេះ គេថាមាន ចូរ
 ជាឧបត្ថកាវិនីវិនី ជាធន្តវាសិនីករិយាវិនី វិធម្មសារធម្មារនេះទៅ កិច្ច
 កិច្ចលោក្យ ទៅនិយាយល្បីមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរស
 នោះ) វិញត្រឡប់មកសន្យាទិសស ។ បុរសបញ្ចូនកិច្ចទៅថា បពិត្រលោក
 ដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះដែលមាតារក្ស ថាដូច្នេះ
 គេថា មានចូរជាឧបត្ថកាវិនីវិនី ជាគោតវាសិនីករិយាវិនី ។ ជាឧបត្ថកា-
 ករិយាវិនី ជាបដវាសិនីករិយាវិនី ។ ជាឧបត្ថកាវិនីវិនី ជាឧបត្ថតិវិ-
 ករិយាវិនី ។ ជាឧបត្ថកាវិនីវិនី ជាឧបត្ថត្ថដាករិយាវិនី ។ ជាឧបត្ថ-
 កាវិនីវិនី នឹងជាធាសីវិនី ករិយាវិនី ។ ជាឧបត្ថកាវិនីវិនី

គោលការណ៍ សង្គមទិសសង្គម ៧ បទពាណិជ្ជ ធិបត្យកម្មក្រៅប្រទេស

នឹងជាមួយការផង ភរិយាផង ។ ជាធម្មតាភរិយាផងជាធម៌ជាហេតុភរិយា
ផង ។ ជាធម្មតាភរិយាផង ជាមុហុត្តភរិយាផង នៃបុរស ឈ្មោះនេះទៅ
ក្នុងកំឡុងពេល ទៅនិយាយល្បីនិមិត្ត ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរស
នោះ) វិញ ត្រូវតាមតួសង្ខេបនេះសេស ។

អ.ស.ប. បង់ ។

(១៨៣) បុរសបញ្ចូនគិតៗទៅថា បពិត្រឆោតដ៏ចម្រើន សូមឆោត
ទៅនិយាយនឹងស្រីស្នេហានេះ ដែលមាតាស្រ្ត ជាដូច្នេះ គេជាទាត់ ចូរ
ជាឆន្ទៈសិទ្ធិភរិយាផង ជាភាគរសិទ្ធិភរិយាផង នៃបុរសស្នេហានេះទៅ
។ បេ ។ ជាឆន្ទៈសិទ្ធិភរិយាផង ជាមុហុត្តភាគរិយាផង ។ ជាឆន្ទៈ
សិទ្ធិភរិយាផង ជាឆន្ទៈភាគរិយាផង នៃបុរសស្នេហានេះ ក៏ក្នុងចូល
ពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ)
វិញ ត្រឡប់មកសន្យាទិសស ។

កម្ពុជា ០៧ ។

ទោះជាបុរសដែលព្រះជំនាន់ព្រះភាគសំណែងដោយសង្ខេប ។

[១៩២] បុរសបាតកុំភ័យទៅ បង់ត្រឈោតដំបើង សូមឈោត
ទៅដំបាយន៍និស្សិលច្បោះទះ ដែលហាតាភ្នក ជាដូច្នេះ គេថា ខាង
ចូរជាមុហ្មត្តិភាគវិយាជន ជាឆន្ទៈភាគវិយាជន នៃបុរសឈោតទះទៅ ។

មុហុត្តិកា ច ធម្មវសិទ្ធិ ច ។ មេ ។ មុហុត្តិកា
 ច ធម្មាហាសា ចាតិ បដិក្កុល្លាតិ វិមិសតិ បច្ឆាហាតិ
 អាបត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។

ឯកទុលកំ ធិដ្ឋិ ។

[១៥៥] ទុម្ពលកំ ទិម្ពលកំ ធម្មម្ពលកំ
 បត្តាម្ពលកំ ធម្មលកំ សត្តម្ពលកំ អដ្ឋម្ពលកំ
 ដម្ពលកំ ឯកមេវ កាតតំ ។

និទ្ទំ ទលម្ពលកំ ។

[១៥៦] បុរិសា ភិក្ខុំ បរិលាភិ កង្ខ កន្ថ
 សត្តន្តាមំ មាតុភ្នំតំ ព្រិហំ មោហំ តិរា សត្តន្តាបស្ស
 ភវិយា ធម្មត្ថិតា ច ធម្មវសិទ្ធិ ច កោតវសិទ្ធិ
 ច បដវសិទ្ធិ ច ទិធម្មត្ថតិទិ ច ទិកតទុម្ពតា ច
 ធាសី ច ភវិយា ច កម្មការី ច ភវិយា ច
 ធម្មាហាសា ច មុហុត្តិកា ចាតិ បដិក្កុល្លាតិ វិមិសតិ
 បច្ឆាហាតិ អាបត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។

ជាមុហុត្តិកាភវិយាផង ជាធម្មវសិទ្ធិភវិយាផង ។ មេ ។ ជាមុហុត្តិកាភវិយា
 ផង ជាធម្មាហាសាភវិយាផង នៃបុរសល្បោះនេះ ភិក្ខុកិទ្ធុលតាត្យ
 ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ
 ត្រូវតាមតួសន្យាចំលើស ។

ចក្ខុមានមូល ៥ ចចំ ។

[១៥៧] ចក្ខុមានមូល ៦ មានមូល ៣ មានមូល ៤ មានមូល ៥
 មានមូល ៦ មានមូល ៧ មានមូល ៨ មានមូល ៩ បណ្តែតប្បវត្តដូច
 ចក្ខុមានមូល ១ ផងចុះ ។

នេះចក្ខុមានមូល ១០ (ដូចមានសេចក្តីតទៅនេះ) ។

[១៥៨] បុរសបញ្ចកត្តុទៅជា បពិត្រលោកជំពូកើត សូមលោក
 ទៅនិយាយនឹងស្រីល្បោះនេះ ដែលម្តាយក្ស ជាដូច្នេះ គេថា នាង
 ចូរជាធម្មត្ថិតាភវិយាផង ជាធម្មវសិទ្ធិភវិយាផង ជាភោតវសិទ្ធិភវិយា
 ផង ជាបដវសិទ្ធិភវិយាផង ជាឧបក្ខតភិក្ខុភវិយាផង ជាឧកតចម្ពតា-
 ភវិយាផង នឹងជាបាសិផនភវិយាផង នឹងជាគម្មការីផងភវិយាផង ជា
 ធម្មាហាសាភវិយាផង ជាមុហុត្តិកាភវិយាផង នៃបុរសល្បោះនេះទៅ ភិក្ខុ
 កិទ្ធុលតាត្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរស
 នោះ) វិញ ត្រូវតាមតួសន្យាចំលើស ។

(១៥៨) បុរសា ភិក្ខុ បរិណាមិ កង្ក កង្ក
 ឥត្តន្តរមំ បិទ្កត្តតំ ព្រហ្មំ ។ មាតាបិទ្កត្តតំ ព្រហ្មំ ។
 ភត្តត្តតំ ព្រហ្មំ ។ កតិដ្ឋត្តតំ ព្រហ្មំ ។ ញាតិ-
 ត្តតំ ព្រហ្មំ ។ តោត្តត្តតំ ព្រហ្មំ ។ ធម្មត្តតំ
 ព្រហ្មំ ។ សាវត្ថុ ព្រហ្មំ ។ សបរិទ្ធល្អំ ព្រហ្មំ
 ហោហិ កិរ ឥត្តន្តរមស្ស ករិយា ធម្មត្តតាតិ ប-
 ដិក្កន្តាតិ វិមសតិ បច្ឆាហរតិ អាបត្តិ សង្ខារិសេស-
 ស្ស ។ បុរសា ភិក្ខុ បរិណាមិ កង្ក កង្ក ឥត្តន្តរមំ
 សបរិទ្ធល្អំ ព្រហ្មំ ហោហិ កិរ ឥត្តន្តរមស្ស ករិយា
 ធម្មត្តតាតិ កោតវសិទ្ធិ បដវសិទ្ធិ ធិនមត្តតិទ្ធិ
 ធិនមត្តតាតិ ធាសី ច ករិយា ច ធម្មតាតិ ច
 ករិយា ច ធម្មតាតិ ធម្មត្តតាតិ បដិក្កន្តាតិ
 វិមសតិ បច្ឆាហរតិ អាបត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។

ចិត្តចម្រើន ។

(១៥៩) បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោក
 ទៅនិយាយនឹងស្រីបិទ្កត្តតា^(១)ឈ្មោះនេះ ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹង
 ស្រីមាតាបិទ្កត្តតា ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីភាគុត្តតា ។ សូម
 លោកទៅនិយាយនឹងស្រីកតិដ្ឋត្តតា ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រី
 ញាតិកត្តតា ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីតោត្តតា ។ សូមលោក
 ទៅនិយាយនឹងស្រីធម្មត្តតា ។ សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីសាវត្ថុ ។
 សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីសបរិទ្ធល្អាឈ្មោះនេះ ថាដូច្នេះ គេថា នាង
 ចូរជាធម្មតាភិក្ខុ ខែបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ចូលពាក្យ ទៅ
 និយាយល្បួងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិ
 សង្ខារិសេស ។ បុរសបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូម
 លោកទៅនិយាយនឹងស្រីសបរិទ្ធល្អាឈ្មោះនេះ ថាដូច្នេះ គេថា នាង
 ចូរជាធម្មតាភិក្ខុ ជាភោគវសិទ្ធិភិក្ខុ ជាបដវសិទ្ធិភិក្ខុ ជា
 ធិនមត្តតិភិក្ខុ ជាធម្មតាភិក្ខុ នឹងជាសាស្រ្តវិទ្យាភិក្ខុ នឹង
 ជាបុគ្គលវិទ្យាភិក្ខុ ជាធម្មតាភិក្ខុ ជាមុហុត្តតាភិក្ខុ ខែ
 បុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុក៏ចូលពាក្យ ទៅនិយាយល្បួងមើល ហើយ
 ត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ខារិសេស ។

និក្ខេបទាំងឡាយចប់ ។

១ ស្រីតាំង ១០ ចំពូក យើងបានប្រទានសេចក្តីពិភាក្សានឹងមន្ត្រីចម្រើនហើយ ព្រឹត្តិយស្ថានទៅ
 មិនបានប្រឡងទេ គេហៅថាបាទ្យវិញ ដើម្បីសាងសង់សាលាប្រាសាទនេះ ។

(១៨៤) បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតិ កច្ច កន្ត្ថេ
 ឥត្តន្ទាមំ សមវទណ្ណំ ព្រហ្មំ ហោហំ ករិ ឥត្តន្ទាមស្ស
 ភវិយា ននក្ក័តា ច នន្តវសិទ្ធិ ចាតិ បដិក្កណ្ឌតិ
 វិម័សតិ បច្ឆាហាតិ អាចត្ថិ សង្ខារិនសេសស្ស ។

បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតិ កច្ច កន្ត្ថេ ឥត្តន្ទាមំ
 សមវទណ្ណំ ព្រហ្មំ ហោហំ ករិ ឥត្តន្ទាមស្ស ភវិយា
 ននក្ក័តា ច ភោគវសិទ្ធិ ច ។ ននក្ក័តា ច
 បដវសិទ្ធិ ច ។ ននក្ក័តា ច ឧបេក្កតិទ្ធិ ច ។
 ននក្ក័តា ច ឧបេក្កតិទ្ធិ ច ។ ននក្ក័តា ច
 ចាសិ ច ភវិយា ច ។ ននក្ក័តា ច កម្មតារិ
 ច ភវិយា ច ។ ននក្ក័តា ច ធនាហាជា ច ។
 ននក្ក័តា ច មុហុតិកា ចាតិ បដិក្កណ្ឌតិ វិម័សតិ
 បច្ឆាហាតិ អាចត្ថិ សង្ខារិនសេសស្ស ។

វណ្ណច្ចំ ។

(១៨៥) បុរិសោ ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតិ កច្ច កន្ត្ថេ
 ឥត្តន្ទាមំ សមវទណ្ណំ ព្រហ្មំ ហោហំ ករិ ឥត្តន្ទាមស្ស

(១៨៤) បុរិសោភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោក
 ទៅនិយាយនឹងស្រីសមវទណ្ណានោះ ថាដូច្នេះ គេថា នាង ចូរថា
 ធនក្ក័តាភវិយាផង ជាធនក្ក័តាភវិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះថា ភិក្ខុ
 ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់បុរសនោះ)
 វិញ ត្រូវរកបង្កសង្ស័យទិសស ។ បុរសបញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រ
 លោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីសមវទណ្ណានោះ ថា
 ដូច្នេះ គេថា នាងចូរជាធនក្ក័តាភវិយាផង ជាភោគវសិទ្ធិភវិយាផង នៃ
 បុរសឈ្មោះនេះថា ។ ជាធនក្ក័តាភវិយាផង ជាបដវសិទ្ធិភវិយាផង ។
 ជាធនក្ក័តាភវិយាផង ជាឧបេក្កតិទ្ធិភវិយាផង ។ ជាធនក្ក័តាភវិយាផង ជា
 ឧបេក្កតិទ្ធិភវិយាផង ។ ជាធនក្ក័តាភវិយាផង នឹងជាចាសិផងភវិយាផង ។
 ជាធនក្ក័តាភវិយាផង នឹងជាមុហុតិកាផងភវិយាផង ។ ជាធនក្ក័តាភវិយា
 ផង ជាធនាហាជាភវិយាផង ។ ជាធនក្ក័តាភវិយាផង ជាមុហុតិកា
 ភវិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បង
 មើល ហើយត្រឡប់មក(ប្រាប់បុរសនោះ)វិញ ត្រូវរកបង្កសង្ស័យទិសស ។

វណ្ណច្ចំ ចម្លំ ។

(១៨៥) បុរិសោភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូម
 លោកទៅនិយាយនឹងស្រីសមវទណ្ណានោះ ថាដូច្នេះ គេថា នាង

ភវិយា ច ធនាហជា ជ បុហុត្តិកា តានិ បដិក្ក-
ណ្ឌានិ វិមំសតំ បច្ឆាហាភិ អាបត្តិ សធម្មានិសេសស្ស ។

ឧកោតទ្ធិ ធិដ្ឋិតំ ។

(១៦៥) បុរិសស្ស មាតា ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតំ ។ មេ ។

បុរិសស្ស មីតា ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតំ ។ មេ ។ បុរិសស្ស

មាតាបិតារោ ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតំ ។ មេ ។ បុរិសស្ស មាតា

ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតំ ។ មេ ។ បុរិសស្ស ភតិធិ ភិក្ខុំ

បហិណ្ឌតំ ។ មេ ។ បុរិសស្ស ញាតតា ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតំ

។ មេ ។ បុរិសស្ស តោត្តា ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតំ ។ មេ ។

បុរិសស្ស សមាធម្មិតា ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតំ ។ (បុរិសស្ស

មេយ្យលោ វិគ្គារេតត្ថោ ។ ឧកោតទ្ធិតំ យជា

បុរិមទយេន តថេវ វិគ្គារេតត្ថំ^(១) ។

១ ឧកោតទ្ធិតំ បុរិសស្ស មេយ្យលោក្ខណេន ធិដ្ឋិតំ បហាវ ៥ ហោត្ថំ ។

ជាធនាហជាភវិយាផង ជាបុហុត្តិកាភវិយាផង នៃបុរិសស្សនេះទៅ

ភិក្ខុនោះក៏ចូលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក

(ប្រាប់បុរិសនោះ) វិញ (ត្រូវអាបត្តិសធម្មានិសេស ។

ឧកោតទ្ធិ ចម ។

(១៦៥) មួយបុរិសបញ្ចូនភិក្ខុទៅ ។ មេ ។ ឥតុកបុរិសបញ្ចូនភិក្ខុ

ទៅ ។ មេ ។ មួយឥតុកបុរិសបញ្ចូនភិក្ខុទៅ ។ មេ ។ បដិប្បន្នប្រសរបស់

បុរិសបញ្ចូនភិក្ខុទៅ ។ មេ ។ បដិប្បន្នប្រសរបស់បុរិសបញ្ចូនភិក្ខុទៅ ។ មេ ។

តួតញាតិរបស់បុរិសបញ្ចូនភិក្ខុទៅ ។ មេ ។ តួតតាត្ររបស់បុរិស

បញ្ចូនភិក្ខុទៅ ។ មេ ។ តួតផងប្រព្រឹត្តធម៌ត្រូវគ្នារបស់បុរិសបញ្ចូន

ភិក្ខុទៅ ។ (សេចក្តីបំប្រែក្នុងកំរើងបុរិស មណ្ឌនធម្មវិទ្យាស្ថានចុះ ។

ឧកោតទ្ធិតំ^(១) ដែលព្រះសង្ឃតាមវិទ្យាស្ថានហើយយ៉ាងណា មណ្ឌិត

ធម្មវិទ្យាស្ថានយ៉ាងនោះផងចុះ) ។

១ ប្រែថា បទដ្ឋបន្ទដោយមូលតាំងពី ឯមូលតាំងពីសេចក្តី ជ្រុង ១០ ចំពូកមានមាត្រាថ្នាក់
ជាដើម ហៅថាមូល ១ ករិយា ១០ ចំពូក មានធម្មតាជាដើម ហៅថាមូល ។ ច្រើនមូលតាំងពីនេះ
ចូលត្នាទាំង ១ ហៅថា ឧកោតទ្ធិតំ ។

(១៦៦) ហត្ថុត្ថុតាយ ហត្ថា គិត្តុំ បហំណតិ
 កត្ត កត្តេ ឥត្តន្ទាមំ ព្រហ្ម ហោតុ ឥត្តន្ទាមស្ស
 ករិយា ធនត្ថិតាតិ បដិគ្គណ្ហាតិ វិមំសតិ បច្ចាហរតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ហត្ថុត្ថុតាយ ហត្ថា
 គិត្តុំ បហំណតិ កត្ត កត្តេ ឥត្តន្ទាមំ ព្រហ្ម
 ហោតុ ឥត្តន្ទាមស្ស ករិយា ធនត្ថិតាតិ ហោតុសំធិ
 បដកសំធិ ធិនបត្តតិធិ ធិនតត្ថម្ភជា ធាសិ ច
 ករិយា ច កត្តតារី ច ករិយា ច ធនជាហជា
 មុហុត្តិកាតិ បដិគ្គណ្ហាតិ វិមំសតិ បច្ចាហរតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ឧប្បេក្ខន្ធ ។

(១៦៧) ហត្ថុត្ថុតាយ ហត្ថា គិត្តុំ បហំណតិ កត្ត
 កត្តេ ឥត្តន្ទាមំ ព្រហ្ម ហោតុ ឥត្តន្ទាមស្ស ករិយា ធនត្ថិតា
 ច ធនត្ថិតាតិ បដិគ្គណ្ហាតិ វិមំសតិ បច្ចាហរតិ

(១៦៦) ម្តាយរបស់ស្រីហត្ថុត្ថុតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រ
 លោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចម្រើន
 ចូរជាធម្មតាភរិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ កត្តក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិ-
 យាយល្បឿនមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិ-
 សេស ។ ម្តាយរបស់ស្រីហត្ថុត្ថុតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន
 សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចម្រើន ចូរជាធម្មតាសិខ-
 ភរិយា ជាភោគព័សិធិភរិយា ជាបដកសិធិភរិយា ជាឧបត្ថគម្ភភរិយា ជា
 ឧបត្ថម្ភភរិយា នឹងជាទាសិធិភរិយាផង ជាគប្បការីផងភរិយាផង
 ចាមជាហរិភរិយា ជាមុហុត្តិកាភរិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ កត្តក៏
 ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បឿនមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ
 ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាទិសេស ។

ឧប្បេក្ខន្ធទាំងឡាយ ចប់ ។

(១៦៧) ម្តាយរបស់ស្រីហត្ថុត្ថុតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅថា បពិត្រ
 លោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចម្រើន
 ចូរជាធម្មតាភរិយាផង ជាធម្មតាសិខភរិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ
 កត្តក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បឿនមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ

អាបត្តិ សង្ខារិកសេសសង្ខារ ។ អាបត្តិកុត្តាយ មាតា
 កំត្តុំ បរិណាមិ កុច្ឆ កន្ត្រ កត្តនាមំ ព្រហ្ម
 ហោតុ កត្តនាមស្ស ភវិយា ធនក្កិកា ច កោ-
 តវសិទ្ធិ ច ។ ធនក្កិកា ច បដវសិទ្ធិ ច ។
 ធនក្កិកា ច ឧបេក្ខកំ ច ។ ធនក្កិកា ច
 ឧបេក្ខកំ ច ។ ធនក្កិកា ច ធនក្កិកា ច
 ភវិយា ច ។ ធនក្កិកា ច កម្មកាវិ ច ភវិយា
 ច ។ ធនក្កិកា ច ធនក្កិកា ច ។ ធនក្កិកា
 ច ឧបេក្ខកំ ច ។ ធនក្កិកា ច ឧបេក្ខកំ ច ។
 អាបត្តិ សង្ខារិកសេសសង្ខារ ។

រក្ខត្ត ។

(១៦៨) អាបត្តិកុត្តាយ មាតា កំត្តុំ បរិណាមិ កុច្ឆ
 កន្ត្រ កត្តនាមំ ព្រហ្ម ហោតុ កត្តនាមស្ស ភវិយា ធនក្កិកា
 ច កោតវសិទ្ធិ ច ។ បេ ។ ធនក្កិកា ច ឧបេក្ខកំ ច ។

ត្រូវអាបត្តិសង្ខារិកសេស ។ ម្តាយរបស់ស្រីមាតុក្កិកា បញ្ជូនកិច្ចទៅ
 ជា បតិក្រិលោកដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីម្តាយនេះថា
 ខាងដ៏ចំរើន ឬជាដ៏ឧត្តិកាកិយាផង ជាភាគវសិទ្ធិកិយាផង នៃបុរស
 ម្តាយនេះទៅ ។ ជាធនក្កិកាកិយាផង ជាបដវសិទ្ធិកិយាផង ។
 ជាធនក្កិកាកិយាផង ជាឧបេក្ខកិយាផង ។ ជាធនក្កិកាកិយាផង
 ជាឧបេក្ខកិយាផង ។ ជាធនក្កិកាកិយាផង នឹងជាសិទ្ធិកិយា
 ផង ។ ជាធនក្កិកាកិយាផង នឹងជាបុគ្គលិកិយាផង ។ ជាធនក្កិកា
 កិយាផង ជាដាច់ដាច់កិយាផង ។ ជាធនក្កិកាកិយាផង ជាមុហុត្តិកា
 កិយាផង កិច្ចកិច្ចលាភ ទៅនិយាយស្រីម្តាយ ហើយក្រឡប់មក
 (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ខារិកសេស ។

រក្ខត្ត ចប់ ។

(១៦៩) ម្តាយរបស់ស្រីមាតុក្កិកា បញ្ជូនកិច្ចទៅជា បតិក្រិលោក
 ដ៏ចំរើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីម្តាយនេះថា ខាងដ៏ចំរើន ឬ
 ជាធនក្កិកាកិយាផង ជាភាគវសិទ្ធិកិយាផង នៃបុរសម្តាយនេះ
 ទៅ ។ បេ ។ ជាធនក្កិកាកិយាផង ជាមុហុត្តិកាកិយាផង ។

ធនាគារស៊ី ច ធនាគារ ធានី បង្កើតឡើង រ៉ែសត៌
បន្ទាបរត់ អាចត្តិ សង្ឃតិសសស្ស ។

ကုမ္ပဏီ ၊

ប្អូន សង្ឃឹម ។

(១៦៨) មាតុត្តិកាយ មាតា កំត្តំ បរិសុទ្ធិ
 តថ កន្ត្រ ឥន្ទ្រាមំ ព្រិហំ ហោតុ ឥន្ទ្រាមស្ស
 វិហា មុហុត្តិកា ច ធន្តីតា ច ។ បេ ។
 មុហុត្តិកា ច ធនាហាវា ចាតិ បដិក្កណ្ឌតិ វិមសតិ
 ចច្ចាហារិ អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។

ឯកមូលកំ ចិន្តំ ។

ឯក ឧប្បនិម្មិត យោគីស្វរណ៍ ជាតត្ថំ ។

ឆ្លង ទស្សនកិ ។

(១៩០) ខាត្រូវតែតាម ខាតា គឺត្រូវ បញ្ចូលគ្នា
 ក្នុង កន្លែង ឥតឆ្លាប (ត្រូវ ហៅត្រូវ ឥតឆ្លាបស្មើ
 ភ័យ ឆ្លាត ច ឆ្លាតស័ង ច គោតស័ង ច

ជាដង្កូវសំនឹកវិយាជន ជាដង្កូវតាវិយាជន ខែបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភ័ក្ត្រ
ក៏ទទួលពាក្យ ទៅវិយាជនយូនម៉ែល ហើយតែងប្រមុខ (ប្រាប់) វិញ
ត្រូវពេញសិទ្ធិស្វាមីសេស ។

ត្រូវបាន ចែក ។

ចេះជាមួយដែលព្រះជីវិតព្រះអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយសេចក្តី ។

(១៦៩) តាមរបស់ស្រីមាតុភូតា បញ្ជូនភិក្ខុទៅជា បតិក្រណាត
ដំបំរើន សូមរោងទៅនិយាយនឹងស្រីរាជ្យនេះទេ ឆាន់ដំបំរើន ចូរជា
មុហុតិភាគរិយាផង ជាធម្មតាភរិយាផង នៃបុរសរាជ្យនេះទេ ។ បេ ។
ជាមុហុតិភាគរិយាផង ជាធម្មតាភរិយាផង នៃបុរសរាជ្យនេះទេ ។
ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយប្បនិម្មល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ
ត្រូវអាបក្ខិសន្និទិសេស ។

ស្រុកស្រីសោយ ១ ០៦ ។

តាំងពីចក្ខុវិស័យទី ២ ដល់ចក្ខុវិស័យទី ៤ ចក្ខុវិស័យទី ២ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ ៦ ដងចុះ ។

នេះជាការពិត ១០ (ដូចមានសេចក្តីក្នុងទីនេះ) ។

(១៧០) តាមរបស់ស្រីមាតុភូតា បញ្ចូលគិតទៅ បង់ប្រាក់
រោងកង់ចំរើន សូមលោកទៅឲ្យយាយផងស្រីល្អៗនេះ ខាងដំបូរើន
ប្រជាជនភ្នំភាគិយាផង ជាគូស្និកសិក្សាផង ជាគូស្និកសិក្សាផង

មេត្តាសម្លឹង ច ទំនុកចិត្តតាំង ច ទំនុកចិត្តជា ច
 ជាសី ច ការណ៍ ច ការណ៍ ច ការណ៍ ច
 ទំនុកចិត្ត ច មុខងារ ច មុខងារ ច មុខងារ ច
 មុខងារ ច មុខងារ ច មុខងារ ច មុខងារ ច

[១៧០] បិទុក្ខតិកាយ បិទា ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតិ ។
 មាតាបិទុក្ខតិកាយ មាតាបិទា ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតិ ។
 ភាតុក្ខតិកាយ ភាតា ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតិ ។ ភគិដិក្ខតិកា-
 យ ភគិដិ ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតិ ។ ញាតិក្ខតិកាយ
 ញាតកា ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតិ ។ តោត្ថក្ខតិកាយ តោត្ថា
 ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតិ ។ ធម្មក្ខតិកាយ សហធម្មិកា
 ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតិ ។ សាវត្ថាយ យេន បរិក្ខមាតា ហោតិ
 សោ ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតិ ។ សបរិជណ្ឌាយ យេន ធន្តោ
 វរិវនេ ហោតិ សោ ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតិ ឧទ្ធ កន្ត
 ឥន្ទនាមំ ត្រហំ ហោតុ ឥន្ទនាមស្ស ភវិយា
 ធន្តតិកាតិ បដិក្ខណ្ឌតិ វិមសតិ បច្ចាហាតិ ហេមតុំ
 សន្យាមិសេសស្ស ។ សបរិជណ្ឌាយ យេន ធន្តោ

ជាបងស្រីនិយាយផង ជាទេពត្រីនិយាយផង ជាទេពត្រីនិយាយផង
និងជាស្រីនិយាយផង និងជាម្តាយនិយាយផង ជាបងប្អូន
និយាយផង ជាម្តាយនិយាយផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ក៏ក្នុងខ្លួន
ពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវតាមគ្នា
សន្យាទៅលេស ។

១៧១) បំពេញប្រតិបត្តិការ បញ្ជូនភ័ក្ត្រទៅ ។ មាតាបិតា
 របស់ស្រីមាតាបិតាភ័ក្ត្រ បញ្ជូនភ័ក្ត្រទៅ ។ បងប្អូនប្រុសរបស់ស្រីភាគ
 ភ័ក្ត្រ បញ្ជូនភ័ក្ត្រទៅ ។ បងប្អូនស្រីរបស់ស្រីភាគភ័ក្ត្រ បញ្ជូនភ័ក្ត្រទៅ ។
 ពួកញាតិរបស់ស្រីញាតិភ័ក្ត្រ បញ្ជូនភ័ក្ត្រទៅ ។ ពួកកាក្រែរបស់ស្រី
 ភាគភ័ក្ត្រ បញ្ជូនភ័ក្ត្រទៅ ។ ពួកជនប្រព្រឹត្តអំពើបាបរបស់ស្រីជន
 ភ័ក្ត្រ បញ្ជូនភ័ក្ត្រទៅ ។ ស្រីដែលអ្នកណាបានប្រកាន់ទុកហើយ អ្នក
 បានបញ្ជូនភ័ក្ត្រទៅដើម្បីស្រីដែលខ្លួនប្រកាន់ទុក (ខោន) ។ គេថាដែល
 ស្តេចអង្គណាបានដាក់កំហែងហើយ ស្តេចអង្គនោះបញ្ជូនភ័ក្ត្រទៅដើម្បីស្រី
 ដែលព្រះអង្គដាក់កំហែងហើយ (ខោន) ថា បពិត្រសោភ័ណបិណ្ឌ សូម
 រោគាទៅខំយាយទំនិស្សរធម្មនេះថា មានដំបើង ចូរជាងគ្គីតាភិយា
 នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ កំពុងវិទូលភាស្យទៅខំយាយល្បងមើល ហើយត្រ-
 ឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ប្រែអាបក្តិសង្ឃតិសស ។ គេថាដែលស្តេចអង្គណា

បរិវេនា យោតិ សោ ភិក្ខុំ បហំណាតិ កច្ច កន្លេ
 ឥត្ថន្ទានំ ទ្រូហំ យោតុ ឥត្ថន្ទាមស្ស ភវិយា
 ធន្ទវា សំធិ ភោគវា សំធិ មជ្ជវា សំធិ ទិធម្មត្ថកតិធិ
 ទុក្ខតទុក្ខដា នាសី ធន ភវិយា ឧ ធម្មតោ វិ ធន
 ភវិយា ធន ធម្មាមាជា មុហុត្ថិតាភិ មជ្ជិត្ថន្ទានំ
 វិមំសតិ មច្ឆា យោតិ អាបត្ថិ សង្ខារធិសេសស្ស ។

ឧក្ខេបកថា ។

[៣៧២] សុបរិទ្ធគ្រាវយ យេន ធនេត្តោ បរិវេនា
 យោតិ សោ ភិក្ខុំ បហំណាតិ កច្ច កន្លេ ឥត្ថន្ទានំ
 ទ្រូហំ យោតុ ឥត្ថន្ទាមស្ស ភវិយា ធនត្ថិតា ធន
 ធន្ទវា សំធិ ធន ។ យេ ឧ ធនត្ថិតា ឧ មុហុត្ថិតា
 តាភិ មជ្ជិត្ថន្ទានំ វិមំសតិ មច្ឆា យោតិ អាបត្ថិ
 សង្ខារធិសេសស្ស ។

វល្លចក្ក ។

បានដាក់កំហិតហើយ ស្តេចគន្ធុនាមេត្តានក្នុងកុរុទៅដើម្បីស្រែដែលទ្រង់
 បានដាក់កំហិតហើយ (នោះ) ថា បព៌ត្រៃលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅ
 មិយាយនឹងស្រែឈ្មោះនេះថា នាងដ៏ចម្រើន ចូរជាធម្មកសិទ្ធិភិយា ជា
 កោគវាសិទ្ធិភិយា ជាបដកសិទ្ធិភិយា ជាឧបត្ថកិទ្ធិភិយា ជាឧត្តកច្ចុម្ព-
 វាភិយា នឹងជាតាសិទ្ធិភិយាផង នឹងជាតម្កកាផងភិយាផង ជា
 ឧបាហនាភិយា ជាមុហុត្ថិតាភិយា នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ ភិក្ខុ
 ក៏ទទួលពាក្យ ទៅមិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ទ្រូហំ) វិញ
 ត្រូវតាបត្ថិសង្ខារធិសេស ។

ឧក្ខេបកថាឧទ្ទេយ ចប់ ។

[៣៧២] ពត្តាវេសស្តេចអន្តិណពបានដាក់កំហិតហើយ ស្តេច
 អន្តេនាមេត្តានក្នុងកុរុទៅដើម្បីស្រែដែលទ្រង់ដាក់កំហិតហើយ (នោះ) ថា
 បព៌ត្រៃលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅមិយាយនឹងស្រែឈ្មោះនេះថា នាង
 ដ៏ចម្រើន ចូរជាធម្មកសិទ្ធិភិយាផង ជាធម្មកសិទ្ធិភិយាផង នៃបុរសឈ្មោះ
 នេះទៅ ។ យេ ឧ ជាធម្មកសិទ្ធិភិយាផង ជាមុហុត្ថិតាភិយាផង ភិក្ខុក៏ទទួល
 ពាក្យ ទៅមិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ទ្រូហំ) វិញ ត្រូវតាបត្ថិ
 សង្ខារធិសេស ។

វល្លចក្ក ចប់ ។

[១៧៣] សមវិនិច្ឆ័យ យេន ឧណ្ហោ បមិត្តោ
 ហោតិ សោ ភិក្ខុំ បហំណាតិ កច្ច កន្ត្ថេ ឥត្តន្ទានំ
 (ត្រូវ) ហោតុ ឥត្តន្ទានមស្ស ករិយា ធម្មាសិនំ ច
 ភោតាសិនំ ច ។ មេ ។ ធម្មាសិនំ ច មុហុត្តតា
 ច ។ ធម្មាសិនំ ច ធម្មត្តតា ចាតិ បដិក្កណាតិ
 វិមសតិ បច្ឆាហាតិ អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។

ក្នុង ។

មុន សង្ឃត្ត ។

[១៧៤] សមវិនិច្ឆ័យ យេន ឧណ្ហោ បមិត្តោ
 ហោតិ សោ ភិក្ខុំ បហំណាតិ កច្ច កន្ត្ថេ ឥត្តន្ទានំ (ត្រូវ)
 ហោតុ ឥត្តន្ទានមស្ស ករិយា មុហុត្តតា ច ធម្មត្តតា
 ច ។ មេ ។ មុហុត្តតា ច ធម្មាសិនំ ចាតិ បដិក្កណា-
 តិ វិមសតិ បច្ឆាហាតិ អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។

ធម្មត្តតា ឥត្តត្ថ ។

ឯវ ទុក្ខភាពិ ធម្មវិចារិក កាត្យ ។

[១៧៥] ភាគីដែលស្តេចអង្គណាបានដាក់កំហុសហើយ ស្តេច
 អង្គនោះបញ្ជូនភិក្ខុទៅដើម្បីស្រាវជ្រាវដាក់កំហុសហើយ (នោះ) ថា
 បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីល្អៗនេះថា នាងដ៏
 ចម្រើន ចូរជាមុហុត្តតាករិយាផង ជាមុហុត្តតាករិយាផង នៃបុរស
 ឈ្មោះនេះទៅ ។ មេ ។ ជាមុហុត្តតាករិយាផង ជាមុហុត្តតាករិយាផង ។
 ជាមុហុត្តតាករិយាផង ជាមុហុត្តតាករិយាផង ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយ
 ល្អឆ្លើយលេច ហើយ(ត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ (ត្រូវ) លោកអង្គ សង្ឃាធិសេស ។

ក្នុងក្នុង ចប់ ។

នេះជាប្រការដែលត្រូវដឹងមានក្នុងវិធីបំប៉ននេះ ។

[១៧៦] ភាគីដែលស្តេចអង្គណាបានដាក់កំហុសហើយ ស្តេចអង្គ
 នោះបញ្ជូនភិក្ខុទៅដើម្បីស្រាវជ្រាវដាក់កំហុសហើយ (នោះ) ថា បពិត្រ
 លោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយនឹងស្រីល្អៗនេះថា នាងដ៏
 ចម្រើន ចូរជាមុហុត្តតាករិយាផង ជាមុហុត្តតាករិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះ
 ។ មេ ។ ជាមុហុត្តតាករិយាផង ជាមុហុត្តតាករិយាផង ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ
 ទៅនិយាយល្អឆ្លើយលេច ហើយ(ត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ (ត្រូវ) លោកអង្គ
 សង្ឃាធិសេស ។

ចុះបាច្ចេន ១ ចប់ ។

ឆ្លើយនៃប្រការទី ២ វិញ្ញាណប្រការទី ២ ឈ្មោះធម្មវិចារិក កាត្យ ។

ជំទី ទសម្ពុលកំ ។

[១៧៥] សម្ពុលកំ យេន ឆណ្ញោ បរិសោ
 ហោតិ សោ កិក្ខុំ បហិណាតិ កក្ក កន្ត្ត ឥត្តន្តាបំ
 ត្រៃហិ ហោតុ ឥត្តន្តាបស្ស កវិយា ឆណ្ញត្ថិតា ច
 ឆន្ទវសិទ្ធិ ច រោគវសិទ្ធិ ច បដវសិទ្ធិ ច
 ទុទបត្តតិទិ ច ទុកតបុព្វជា ច ឆាសី ច កវិយា ច
 កម្មតោរិ ច កវិយា ច ឆណ្ញោ ច មុហុត្ថិតា
 ចាតិ ឆណ្ញត្ថិតា វិបសិតិ មច្ឆាហោតិ អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។

[១៧៦] ហោតុត្ថិតា កិក្ខុំ បហិណាតិ កក្ក
 កន្ត្ត ឥត្តន្តាបំ ត្រៃហិ ហោតិ ឥត្តន្តាបស្ស កវិយា
 ឆណ្ញត្ថិតា ឆណ្ញត្ថិតា វិបសិតិ មច្ឆាហោតិ អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ហោតុត្ថិតា កិក្ខុំ បហិណាតិ
 កក្ក កន្ត្ត ឥត្តន្តាបំ ត្រៃហិ ហោតិ ឥត្តន្តាបស្ស
 កវិយា ឆន្ទវសិទ្ធិ រោគវសិទ្ធិ បដវសិទ្ធិ ទុទបត្ត-
 តិទិ ទុកតបុព្វជា ឆាសី ច កវិយា ច កម្មតោរិ ច

នេះចក្កមាធម្ម ១០ (ដូចមានសេចក្តីក្រៅនេះ) ។

[១៧៧] ហោតុត្ថិតា កិក្ខុំ បហិណាតិ កក្ក
 កន្ត្ត ឥត្តន្តាបំ ត្រៃហិ ហោតិ ឥត្តន្តាបស្ស កវិយា
 ឆណ្ញត្ថិតា ឆណ្ញត្ថិតា វិបសិតិ មច្ឆាហោតិ អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។ ហោតុត្ថិតា កិក្ខុំ បហិណាតិ
 កក្ក កន្ត្ត ឥត្តន្តាបំ ត្រៃហិ ហោតិ ឥត្តន្តាបស្ស
 កវិយា ឆន្ទវសិទ្ធិ រោគវសិទ្ធិ បដវសិទ្ធិ ទុទបត្ត-
 តិទិ ទុកតបុព្វជា ឆាសី ច កវិយា ច កម្មតោរិ ច

[១៧៨] ស្រីមាតុក្កតាបញ្ចូលកិក្ខុតេ បរិសោ
 ហោតិ សោ កិក្ខុំ បហិណាតិ កក្ក កន្ត្ត ឥត្តន្តាបំ
 ត្រៃហិ ហោតុ ឥត្តន្តាបស្ស កវិយា ឆណ្ញត្ថិតា ច
 ឆន្ទវសិទ្ធិ ច រោគវសិទ្ធិ ច បដវសិទ្ធិ ច
 ទុទបត្តតិទិ ច ទុកតបុព្វជា ច ឆាសី ច កវិយា ច
 កម្មតោរិ ច កវិយា ច ឆណ្ញោ ច មុហុត្ថិតា
 ចាតិ ឆណ្ញត្ថិតា វិបសិតិ មច្ឆាហោតិ អាបត្តិ
 សង្ឃាទិសេសស្ស ។

ភវិយា ធម៌ ធម៌ហេតុ ឬហុត្តិកាតិ បដិក្កណ្ឌតិ វិមសតិ
បច្ឆាហរតិ រាមត្ថំ សង្ខារិសេសស្ស ។

នំកេមបទំ ។

[១៧៧] មាតុត្តតា ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតិ កត្ត កត្ត
ឥត្តន្តាមំ ព្រិហំ ហោមិ ឥត្តន្តាមស្ស ភវិយា ធម៌ក្កតា
ច ធម្មវសិទ្ធិ ច ។ បេ ។ ធម្មវសិទ្ធិ ច ឬហុត្តិកា
តាតិ បដិក្កណ្ឌតិ វិមសតិ បច្ឆាហរតិ រាមត្ថំ
សង្ខារិសេសស្ស ។

វណ្ណញ្ចំ ។

[១៧៨] មាតុត្តតា ភិក្ខុំ បហិណ្ឌតិ កត្ត
កត្ត ឥត្តន្តាមំ ព្រិហំ ហោមិ ឥត្តន្តាមស្ស ភវិយា
ធម្មវសិទ្ធិ ច ភោគវសិទ្ធិ ច ។ បេ ។ ធម្មវសិទ្ធិ ច
ឬហុត្តិកា ច ។ ធម្មវសិទ្ធិ ច ធម្មក្កតា
តាតិ បដិក្កណ្ឌតិ វិមសតិ បច្ឆាហរតិ រាមត្ថំ
សង្ខារិសេសស្ស ។

កត្តញ្ចំ ។

មុលំ សង្ខំ ។

ភវិយាធម៌ ធម៌ហេតុភវិយា ជាមុហុត្តិកាភវិយា ខែបុរសឈ្មោះនេះ
ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ជ្រាប) វិញ
ត្រូវអាបក្កិសន្យាទិសេស ។

នំកេមបទំឥត្តន្តាម ចប់ ។

[១៧៩] ស្រីមាតុត្តតាបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា បត់ត្រាលោកដំបើង
សូមលោកទៅនិយាយនឹងបុរសឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាធម្មក្កតាភវិយាធម៌ ជា
ធម្មវសិទ្ធិភវិយាធម៌ ខែបុរសឈ្មោះនេះ ។ បេ ។ ជាធម្មក្កតាភវិយាធម៌
ជាមុហុត្តិកាភវិយាធម៌ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយ
ត្រឡប់មក (ជ្រាប) វិញ ត្រូវអាបក្កិសន្យាទិសេស ។

វណ្ណញ្ចំ ចប់ ។

[១៨០] ស្រីមាតុត្តតាបញ្ចូនភិក្ខុទៅថា បត់ត្រាលោកដំបើង
សូមលោកទៅនិយាយនឹងបុរសឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាធម្មវសិទ្ធិភវិយាធម៌
ជាភោគវសិទ្ធិភវិយាធម៌ ខែបុរសឈ្មោះនេះ ។ បេ ។ ជាធម្មវសិទ្ធិ-
ភវិយាធម៌ ជាមុហុត្តិកាភវិយាធម៌ ។ ជាធម្មវសិទ្ធិភវិយាធម៌ ជាធម្មក្កតា-
ភវិយាធម៌ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក
(ជ្រាប) វិញ ត្រូវអាបក្កិសន្យាទិសេស ។

កត្តញ្ចំ ចប់ ។

នេះជាមូលនៃលក្ខន្តិកាបដិសេធមហាវិក្កុ ។

(១៧៧) មាតុត្តិកា កំត្តំ បរិណាតំ កង្ខ
 កង្ខ ឥត្ថន្ទាមំ ត្រីហិ ហោមិ ឥត្ថន្ទាមស្ស ក-
 រិយា មុហុត្តិកា ច ធនត្តិកា ច ។ បេ ។
 មុហុត្តិកា ច ធនាហាដា ចាតិ បដិគ្គណ្ហាតិ
 វិមំសតិ ចច្ចាហាតិ អាមត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។

ឯកទុលំ ខំដំ ។
 ទុលាការិមិ ឯវ កត្តាតំ ។

ពីរី ទសម្ភលកំ ។

(១៧៨) មាតុត្តិកា កំត្តំ បរិណាតំ កង្ខ
 កង្ខ ឥត្ថន្ទាមំ ត្រីហិ ហោមិ ឥត្ថន្ទាមស្ស ករិយា
 ធនត្តិកា ច ធនាហិសំ ច គោតវាសំ ច
 បដាហិសំ ច ឧបេក្ខតំ ច ទិកតទុម្ពា ច
 មាសិ ច ករិយា ច តាធម្មតាវ ច ករិយា ច
 ធនាហាដា ច មុហុត្តិកា ចាតិ បដិគ្គណ្ហាតិ
 វិមំសតិ ចច្ចាហាតិ អាមត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។

(១៧៨) ស្រីមាតុត្តិកាបញ្ចូលកំត្តុតេថា បរិក្រណាតដំបំរើ
 សូមរោគទៅនិយាយនឹងប្រសាសន្តាននេះថា ខ្ញុំជាមុហុត្តិកាភរិយាផង
 ជាធនត្តិកាភរិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះ ។ បេ ។ ជាមុហុត្តិកាភរិយា
 ផង ជាធនាហាដាភរិយាផង កំត្តកំទុលតាត្យ ទៅនិយាយល្បងបើល
 ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាមត្តិសង្ខារិសស ។

ច្បាប់ទូល ១ បំ ។

កត្តាសេសកត្តាសេស ២ ជាដើម បណ្ឌិតប្បវេណីប្រែប្រួលកត្តាសេស ១ ផង ។

នេះបក្សមានមូល ១០ (ដូចមានសេចក្តីតទៅនេះ) ។

(១៧៩) ស្រីមាតុត្តិកាបញ្ចូលកំត្តុតេថា បរិក្រណាតដំបំរើ
 សូមរោគទៅនិយាយនឹងប្រសាសន្តាននេះថា ខ្ញុំជាធនត្តិកាភរិយាផង ជា
 ធនាហិសំភរិយាផង ជាគោតវាសំភរិយាផង ជាបដាហិសំភរិយាផង
 ជាឧបេក្ខតំភរិយាផង ជាទិកតទុម្ពាភរិយាផង នឹងជាភរិយាផងភរិយា
 ផង នឹងជាភរិយាផងភរិយាផង ជាធនាហាដាភរិយាផង ជាមុហុត្តិកា-
 ភរិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះទៅ កំត្តកំទុលតាត្យ ទៅនិយាយល្បង
 បើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាមត្តិសង្ខារិសស ។

[១៨២] សមវិនិច្ឆ័យ ភិក្ខុ បរិវាសិត កុដ្ឋ
 កន្ត្រ ឥន្ទ្រាម័ ត្រៃហិ ហោមិ ឥន្ទ្រាមស្ស ភវិយា
 ធនត្ថិតា ច ធនត្ថិតាសិទ្ធិ ច ។ មេ ។ ធនត្ថិតា
 ច មុហុត្ថិតា ចាតិ បដិក្កណ្ឌិតិ វិមសតិ បច្ឆា-
 ហោតិ អាបត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។

អនុច្ចតិ ។

[១៨៣] សមវិនិច្ឆ័យ ភិក្ខុ បរិវាសិត កុដ្ឋ
 កន្ត្រ ឥន្ទ្រាម័ ត្រៃហិ ហោមិ ឥន្ទ្រាមស្ស ភវិយា
 ធនត្ថិតា ច ហោត្ថិតាសិទ្ធិ ច ។ មេ ។ ធនត្ថិតា
 ច មុហុត្ថិតា ច ។ ធនត្ថិតាសិទ្ធិ ច ធនត្ថិតា
 ចាតិ បដិក្កណ្ឌិតិ វិមសតិ បច្ឆាហោតិ អាបត្តិ
 សង្ខារិសេសស្ស ។

អនុច្ចតិ ។

បុរិស្ថិតិ ។

[១៨៤] សមវិនិច្ឆ័យ ភិក្ខុ បរិវាសិត កុដ្ឋ
 កន្ត្រ ឥន្ទ្រាម័ ត្រៃហិ ហោមិ ឥន្ទ្រាមស្ស ភវិយា
 មុហុត្ថិតា ច ធនត្ថិតា ច ។ មេ ។ មុហុត្ថិតា ច

[១៨៥] ស្រីសមវិនិច្ឆ័យ ភិក្ខុ បរិវាសិត កុដ្ឋ
 សូមលោក ទៅនិយាយនឹងប្រុសឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាធនត្ថិតាភវិយាផង ជា
 ធនត្ថិតាភវិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះ ។ មេ ។ ជាធនត្ថិតាភវិយាផង
 ជាមុហុត្ថិតាភវិយាផង ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយ
 ត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវតាមភ្នំសង្ខារិសេស ។

អនុច្ចតិ ។

[១៨៦] ស្រីសមវិនិច្ឆ័យ ភិក្ខុ បរិវាសិត កុដ្ឋ
 សូមលោក ទៅនិយាយនឹងប្រុសឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាធនត្ថិតាភវិយាផង
 ជាភោគភវិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះ ។ មេ ។ ជាធនត្ថិតាភវិយា
 ផង ជាមុហុត្ថិតាភវិយាផង ។ ជាធនត្ថិតាភវិយាផង ជាធនត្ថិតាភវិយា
 ផង ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រឡប់មក (ប្រាប់)
 វិញ ត្រូវតាមភ្នំសង្ខារិសេស ។

អនុច្ចតិ ។

នេះជាចូលដៃលទ្ធផលនៃការសិក្សាដោយលម្អិត ។

[១៨៧] ស្រីសមវិនិច្ឆ័យ ភិក្ខុ បរិវាសិត កុដ្ឋ
 សូមលោក ទៅនិយាយនឹងប្រុសឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាមុហុត្ថិតាភវិយាផង
 ជាធនត្ថិតាភវិយាផង នៃបុរសឈ្មោះនេះ ។ មេ ។ ជាមុហុត្ថិតាភវិយាផង

នជាហោតា ចាតិ បដិស្តុណ្ណាតិ វិមំសតិ បច្ឆាហាតិ អាបត្តិ
សដ្ឋានិសេសស្ស ។

ឯកម្ពុលំ ឧដ្ឋានំ ។

ឧប្បសារាទិធិ ឯកម្ពុ កាតព្វានិ ។

ធីទំ ទុសម្ពុលកំ ។

[១៨៥] សមវនណ្ណា កិក្ខុំ មហំណាតិ កុដ្ឋ
កន្ល ឥត្តន្ទាមំ ព្រហ្មំ ហោមំ ឥត្តន្ទាមស្ស ភវិយា
ធនត្ថីតា ច ធន្តវសំធិ ច ភោតវសំធិ ច មជ្ជវសំធិ
ច ឧបបត្តតិធិ ច ឧកកុដ្ឋដា ច ធាសី ច ភវិយា
ច តាម្ពកាវី ច ភវិយា ច នជាហោតា ច មុហុត្តិកា
ចាតិ បដិស្តុណ្ណាតិ វិមំសតិ បច្ឆាហាតិ អាបត្តិ
សដ្ឋានិសេសស្ស ។

សព្វំ ចក្កោច្យាសំ ឧដ្ឋានំ ។

[១៨៦] បដិស្តុណ្ណាតិ វិមំសតិ បច្ឆាហាតិ អាបត្តិ
សដ្ឋានិសេសស្ស ។ បដិស្តុណ្ណាតិ វិមំសតិ នព្វប្បាហាតិ

ជាធម៌ហោតាភវិយាផង កិក្ខុតិទុលភាគ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយ
ត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវតាមក្តីសន្យាទិសេស ។

ចក្កោច្យាស្ស ១ ចប់ ។

ចក្កោច្យាស្ស ២ ជាដើម ចក្កាវត្តប្បិទ្ធិចក្កោច្យាស្ស ១ ផងចុះ ។

នេះចក្កោច្យាស្ស ១១ (ដូចនានាសេចក្តីតទៅនេះ) ។

[១៨៥] ស្រីសមាទណ្ឌបញ្ញាឧក្ខុត្តោ ចពិគ្រាសាភវិមំវេន
សូមរោគទៅនិយាយនឹងបុរសឈ្មោះនេះថា ខ្ញុំជាធម៌កិក្ខុតាភវិយាផង ជា
ធន្តវសំធិភវិយាផង ជាភោតវសំធិភវិយាផង ជាមជ្ជវសំធិភវិយាផង
ជាឧបបត្តតិភវិយាផង ជាឧកកុដ្ឋដាភវិយាផង នឹងជាចាសីផងភវិយា
ផង នឹងជាតម្ពកាវីផងភវិយាផង ជាធម៌ហោតាភវិយាផង ជាមុហុត្តិកា
ភវិយាផង ខ្មែរបុរសឈ្មោះនេះ កិក្ខុតិទុលភាគ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយ
ត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវតាមក្តីសន្យាទិសេស ។

ចក្កោច្យាស្សត្រឹមទាំងអស់ ចប់ ។

[១៨៦] កិក្ខុតិទុលភាគ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយ
ត្រឡប់មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវតាមក្តីសន្យាទិសេស ។ កិក្ខុតិទុល
ភាគ ទៅនិយាយល្បងមើល តែប៉ុន្មានវិលមក (ប្រាប់) វិញ

អាចត្តិ ធុល្លទ្ធកាយស្ស ។ បដិក្កណ្ឌតិ ន វិម័សតិ
 បដ្ឋាហាតិ អាចត្តិ ធុល្លទ្ធកាយស្ស ។ បដិក្កណ្ឌតិ
 ន វិម័សតិ នប្បដ្ឋាហាតិ អាចត្តិ ធុល្លទ្ធកាយស្ស ។ នប្ប-
 ដិក្កណ្ឌតិ វិម័សតិ បដ្ឋាហាតិ អាចត្តិ ធុល្លទ្ធកាយស្ស ។
 នប្បដិក្កណ្ឌតិ វិម័សតិ នប្បដ្ឋាហាតិ អាចត្តិ
 ធុល្លទ្ធកាយស្ស ។ នប្បដិក្កណ្ឌតិ ន វិម័សតិ បដ្ឋាហាតិ
 អាចត្តិ ធុល្លទ្ធកាយស្ស ។ នប្បដិក្កណ្ឌតិ ន វិម័សតិ
 នប្បដ្ឋាហាតិ អាចត្តិ ។

[១៨៨] បុរិសោ សម្ពុហុលេ ភិក្ខុ អាណាបេតិ
 កច្ចដ កន្លេ ឥត្ថន្ទាមំ ឥត្ថំ វិម័សថាតិ សទ្ធេ បដិ-
 ក្កណ្ឌតិ សទ្ធេ វិម័សតិ សទ្ធេ បដ្ឋាហាតិ អាចត្តិ
 សទ្ធេសំ សម្ពុទ្ធិសេសស្ស ។ បុរិសោ សម្ពុហុលេ ភិក្ខុ
 អាណាបេតិ កច្ចដ កន្លេ ឥត្ថន្ទាមំ ឥត្ថំ វិម័សថាតិ សទ្ធេ

ត្រូវអាចត្តិធុល្លទ្ធកាយ ។ ភិក្ខុទទួលពាក្យ រួចមិនបាននិយាយល្បងមើល
 ឡើយ គ្រាន់តែត្រឡប់មក(ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាចត្តិធុល្លទ្ធកាយ ។ ភិក្ខុ
 ទទួលពាក្យ តែមិនបាននិយាយល្បងមើល មិនបានត្រឡប់មក (ប្រាប់)
 វិញឡើយ ត្រូវអាចត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុមិនទទួលពាក្យ តែបាននិយាយល្បង
 មើល ហើយនាំសេចក្តីមក(ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាចត្តិធុល្លទ្ធកាយ ។ ភិក្ខុ
 មិនបានទទួលពាក្យ តែបាននិយាយល្បងមើល ហើយមិនបានត្រឡប់មក
 (ប្រាប់) វិញឡើយ ត្រូវអាចត្តិទុក្ខ ។ ភិក្ខុមិនបានទទួលពាក្យ
 មិនបាននិយាយល្បងមើល តែបាននាំសេចក្តីមក(ប្រាប់) ត្រូវអាចត្តិ
 ទុក្ខ ។ ភិក្ខុមិនទទួលពាក្យ មិនបាននិយាយល្បងមើល មិនបានត្រឡប់
 មក(ប្រាប់) វិញទេ មិនត្រូវអាចត្តិឡើយ ។

[១៨៩] បុរិសោសម្ពុហុលេ ភិក្ខុ ត្រូវលោកដ៏ចម្រើនចំណេះដឹង
 សូមលោកគ្រប់អង្គទៅនិយាយល្បងមើលនឹងស្រាវជ្រាវនេះ ភិក្ខុចាំអស់
 ក៏ទទួលពាក្យ ភិក្ខុចាំអស់និយាយល្បងមើល ភិក្ខុចាំអស់នាំសេចក្តី
 មក(ប្រាប់) វិញ ភិក្ខុចាំអស់(នោះ) ត្រូវអាចត្តិសង្ខារទិសេស ។ បុរិសោ
 ម្នាក់ភិក្ខុច្រើនប្រយោជន៍ ត្រូវលោកដ៏ចម្រើនចំណេះដឹង សូមលោកគ្រប់
 អង្គទៅនិយាយល្បងមើលនឹងស្រាវជ្រាវនេះ ភិក្ខុចាំអស់ក៏ទទួលពាក្យ

បដិក្កណ្ឌតំ សាទ្ធ វិម័សន្តំ ឯតំ បច្ឆាហារបេន្តំ អាបត្តិ
 សាទ្ធសំ សង្ឃាធិសេសស្ស ។ បុរិសោ សម្ពហុលេ
 កំត្តុ អាណាបេតិ កច្ចជ កន្តេ ឥត្តន្ទាមំ ឥត្តិ
 វិម័សាតិ សាទ្ធ បដិក្កណ្ឌតំ ឯតំ វិម័សាបេត្តា
 សាទ្ធ បច្ឆាហារបេន្តំ អាបត្តិ សាទ្ធសំ សង្ឃាធិសេសស្ស ។
 បុរិសោ សម្ពហុលេ កំត្តុ អាណាបេតិ កច្ចជ កន្តេ
 ឥត្តន្ទាមំ ឥត្តិ វិម័សាតិ សាទ្ធ បដិក្កណ្ឌតំ ឯតំ
 វិម័សាបេត្តា ឯតំ បច្ឆាហារបេន្តំ អាបត្តិ សាទ្ធសំ
 សង្ឃាធិសេសស្ស ។ បុរិសោ កំត្តុ អាណាបេតិ
 កច្ច កន្តេ ឥត្តន្ទាមំ ឥត្តិ វិម័សាតិ បដិក្កណ្ឌតិ
 វិម័សតិ បច្ឆាហារតិ អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។
 បុរិសោ កំត្តុ អាណាបេតិ កច្ច កន្តេ ឥត្តន្ទាមំ
 ឥត្តិ វិម័សាតិ បដិក្កណ្ឌតិ វិម័សតិ អាណាសិ
 បច្ឆាហារបេតិ អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។ បុរិសោ

ភិក្ខុទាំងអស់ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយបានឲ្យភិក្ខុមួយរូបវិលមក
 (ប្រាប់) វិញ ភិក្ខុទាំងអស់ (នោះ) ត្រូវអាបត្តិសន្យាទិសស ។ បុរស
 បង្គាប់ភិក្ខុ (ឲ្យទៅ) បដិក្កណ្ឌតំ ឯតំ វិម័សាតិ វិម័សាបេត្តា
 អត្ថិ ទៅនិយាយល្បងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ភិក្ខុទាំងអស់ក៏ទទួលពាក្យ
 បានឲ្យភិក្ខុមួយរូបទៅនិយាយល្បងមើល ហើយភិក្ខុទាំងអស់ក៏វិលមក
 (ប្រាប់) វិញ ភិក្ខុទាំងអស់ (នោះ) ត្រូវអាបត្តិសន្យាទិសស ។ បុរស
 បង្គាប់ភិក្ខុ (ឲ្យទៅ) បដិក្កណ្ឌតំ ឯតំ វិម័សាតិ វិម័សាបេត្តា
 អត្ថិ ទៅនិយាយល្បងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ភិក្ខុទាំងអស់ក៏ទទួលពាក្យ បាន
 ចាត់ភិក្ខុមួយរូបទៅនិយាយល្បងមើល ហើយភិក្ខុមួយរូបនោះដំណឹង
 មក (ប្រាប់) វិញ ភិក្ខុទាំងអស់ (នោះ) ត្រូវអាបត្តិសន្យាទិសស ។ បុរស
 បង្គាប់ភិក្ខុថា បដិក្កណ្ឌតំ ឯតំ វិម័សាតិ វិម័សាបេត្តា អត្ថិ ទៅនិយាយល្បងមើលនឹង
 ស្រីឈ្មោះនេះ ភិក្ខុក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយវិលមក
 (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសន្យាទិសស ។ បុរសបង្គាប់ភិក្ខុថា បដិក្ក
 ណ្ឌតំ ឯតំ វិម័សាតិ វិម័សាបេត្តា អត្ថិ ទៅនិយាយល្បងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ភិក្ខុ
 ក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយប្រែកូនសិស្សឲ្យវិល
 មក (ប្រាប់) វិញ ត្រូវអាបត្តិសន្យាទិសស ។ បុរសបង្គាប់ភិក្ខុថា

កិក្ខុំ អាណាបេតិ កច្ច កន្ត្រ ឥត្តន្ទាមំ ឥត្តំ វិមំសាតិ
 បដិក្កណ្ឌតំ អន្តោវាសំ វិមំសាបេត្វា អត្តនា បច្ឆាហាតិ
 អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។ បុរិសា កិក្ខុំ អាណាបេតិ
 កច្ច កន្ត្រ ឥត្តន្ទាមំ ឥត្តំ វិមំសាតិ បដិក្កណ្ឌតំ
 អន្តោវាសំ វិមំសាបេតិ អន្តោវាសំ វិមំសាត្វា តហិធា
 បច្ឆាហាតិ អាបត្តិ ឧកិដ្ឋំ ធុល្លច្ចយស្ស ។

(១៨៨) កច្ចន្តោ សម្មាទេតិ អាគច្ចន្តោ វិសំវាទេតិ
 អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស ។ កច្ចន្តោ វិសំវាទេតិ អាគច្ចន្តោ
 សម្មាទេតិ អាបត្តិ ធុល្លច្ចយស្ស ។ កច្ចន្តោ សម្មាទេតិ
 អាគច្ចន្តោ សម្មាទេតិ អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។
 កច្ចន្តោ វិសំវាទេតិ អាគច្ចន្តោ វិសំវាទេតិ អនាបត្តិ ។

បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយល្បងមើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ
 គិតក៏ទទួលពាក្យ ព្រោះប្រិក្ខនសិស្សទ្យាទៅនិយាយល្បងមើល ហើយ
 វិលមក (ប្រាប់) ។ ដោយខ្លួនឯងវិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាធិសេស ។
 បុរសបង្គាប់អីក្នុង បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកទៅនិយាយល្បង
 មើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ គិតក៏ទទួលពាក្យ ព្រោះប្រិក្ខនសិស្សទ្យាទៅ
 និយាយល្បងមើល ឯក្នុងសិស្សនោះមាននិយាយល្បងមើល ហើយគឺ
 ត្រូវបំបកទៅប្រាប់បុរសដើមត្រីព័ណ្ឌព្យាដល់ប្រើនោះ ត្រូវអាបត្តិ
 វេទន្តយចំពើរឬប ។

(១៨៨) គិតក៏ទទួលពាក្យ ទៅនិយាយល្បងមើល ហើយត្រូវបំបក
 ប្រាប់វិញដោយពាក្យកុហក^១ ត្រូវអាបត្តិវេទន្តយ ។ គិតកាលទៅមិន
 ទទួលបង្គាប់ តែបាននិយាយល្បងផង វិលមកប្រាប់វិញផង ត្រូវអាបត្តិ
 វេទន្តយ ។ គិតកាលទៅក៏បានទទួលពាក្យបង្គាប់ និយាយល្បងមើល
 ហើយវិលមកប្រាប់វិញ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាធិសេស ។ គិតកាលទៅក៏មិន
 បានទទួលបង្គាប់ កាលបកមិនដាច់ដំណើរមកប្រាប់វិញ មិនត្រូវអាបត្តិ
 ឡើយ ។

១ ពាក្យនេះមានន័យថា មិនបានវិសេសច្បាប់វិញទេ ។

[១៨៧] អនាមត្តិ សង្ឃស្ស វា ចេតិយស្ស
 វា តិលានស្ស វា កាលាយេន កង្ខតិ ឧដ្ឋត្តកស្ស
 អាទិត្យត្ថកស្សតិ ។

[១៨៨] សុត្តា មតា ច វិក្កត្តា
 អនិច្ចំ វត្តិបន្តាតា
 កលហំ កត្វាន សាម្មាសិ
 សព្វវត្តញ្ច បណ្ណកេតិ ។

[១៨៩] ភេន វោ ចន សមយេន អញ្ញាតវេ
 បុរិសោ អញ្ញាតវំ ភិក្ខុំ អាណាបេតិ កង្ខ កង្ខ
 វត្តត្ថាមំ វត្តំ វិម័សាតិ ។ សោ កត្វា ចនុស្ស
 បុច្ឆិ កហំ វត្តត្ថាមាតិ ។ សុត្តា កង្ខតិ ។ កស្ស
 កុត្តាច្ចំ អហោសំ កង្ខំ ទុកោ អហំ សង្ឃាធិសេសំ
 អាមត្តំ អាមន្នាតិ ។ កកវតា ឯនមត្តំ អាហេតេសិ ។
 អនាមត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃាធិសេសស្ស អាមត្តិ ឧត្តរស្សតិ ។

[១៨៧] ភិក្ខុវេលា ៧ (កាន់សំណាត់ស្រីនីមិត្ត) ដោយភិក្ខុ
 វេលាស្រីម្ចី ចំពោះសង្ឃត្តិ ចំពោះចេតិយត្តិ ចំពោះបុគ្គលធម៌ត្តិ
 ភិក្ខុត្ត ភិក្ខុអមបញ្ញត្តិ មិនត្រូវអាមត្តិឡើយ ។

[១៨៨] (មាត់តាមគ្រឹម ភិបញ្ជាវៀនតាមសំដាប់ហូរវេលាវេលា
 សំដីឯកា ៧ ដូចមានខាងក្រោមនេះ) ។

វៀនស្រីអគលកំ វៀនស្រីស្វាមំ វៀនស្រីចញ្ញាតិសំភៅ ៧
 វៀនប្រសច្បង់ស្រី វៀនស្រីឡើយ វៀនឈ្មោះគ្នា ភិក្ខុ
 បាទនិយាយច្បង់ដូច វៀនភិក្ខុតាមការឱ្យអនុស្សាវរីយ ។

[១៨៩] សម័យនោះឯង បុរសម្នាក់ម្នាក់ភិក្ខុមួយរូបថា មេត្រី
 លោកអ៊ីចំរើន សូមលោក ៧និយាយល្បង់មើលនឹងស្រីឈ្មោះនេះ ។ ភិក្ខុ
 នោះក៏ទៅហើយសូមបុស្សទាំងឡាយថា ស្រីឈ្មោះនេះនៅឯណា ។
 បុស្សទាំងឡាយឡើយថា នាងនោះអគលកំទៅហើយ លោកត្រូវសំ ។
 ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសង្ស័យថា អញត្រូវរកបង្កំសិទ្ធិទិសសហើយម្តង ។
 ភិក្ខុនោះក៏ត្រាចទូលសេចក្តីនេះសំគ្រប់ទីទីតាំង ។ ព្រះអង្គត្រាស
 ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវអាមត្តិសិទ្ធិទិសសេ ត្រូវតែត្រឹមអាមត្តិទុក្ខត ។

កាលណា បញ្ចសង្កតិសេសស្ស វិនិច្ឆ័យ

ខេត្ត ខេត្ត បទ សមយេន អញ្ញាតោ បុរិសោ អញ្ញាតិ
 កិក្ខុ អាណាបេតិ កច្ច កន្តេ ឥត្ថន្ទាមំ ឥត្ថំ វិម័សាតិ ។
 សោ កត្វា មនុស្ស បុច្ឆំ កហំ ឥត្ថន្ទាមាតិ ។
 បតា កន្តេតិ ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសំ ។ បេ ។
 អជាបត្តិ កិក្ខុ សង្កតិសេសស្ស អាបត្តិ ធុត្តដស្សាតិ
 តិ ។ ខេត្ត ខេត្ត បទ សមយេន អញ្ញាតោ
 បុរិសោ អញ្ញាតិ កិក្ខុ អាណាបេតិ កច្ច កន្តេ
 ឥត្ថន្ទាមំ ឥត្ថំ វិម័សាតិ ។ សោ កត្វា មនុស្ស
 បុច្ឆំ កហំ ឥត្ថន្ទាមាតិ ។ ធុត្ថន្ទា កន្តេតិ ។ បេ ។
 អធិត្ថំ កន្តេតិ ។ បេ ។ ឥត្ថិបណ្ឌិតា កន្តេតិ ។
 តស្ស កុក្កុច្ចំ អហោសំ ។ បេ ។ អជាបត្តិ កិក្ខុ
 សង្កតិសេសស្ស អាបត្តិ ធុត្តដស្សាតិ ។

កាលណា សង្កាទិសេសទំ ឧ វិនិច្ឆ័យ

សម័យនោះឯង បុរសម្នាក់បង្គាប់កិក្ខុមួយរូបថា បត់គ្រឿងលាតដំបើង សូម
 លោកទៅនិយាយល្បីល្បាច់ស្រីឈ្មោះនេះ ។ កិក្ខុនោះក៏ទៅ ហើយសួរ
 បុរសចាំនិទ្យាយថា ស្រីឈ្មោះនេះនៅឯណា ។ បុរសចាំនិទ្យាយឆ្លើយ
 ថា បត់គ្រឿងលាតម្ចាស់ស្រីនោះស្លាប់ហើយ ។ កិក្ខុនោះបានសេចក្តីសង្ស័យ
 ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្កា-
 ទិសេសទេ ត្រូវតែត្រិមគាបត្តិទុក្ខដ ។ សម័យនោះឯង មានបុរសម្នាក់
 បង្គាប់កិក្ខុមួយរូបថា បត់គ្រឿងលាតដំបើង សូមលោកទៅនិយាយល្បី
 ល្បាច់ស្រីឈ្មោះនេះ ។ កិក្ខុនោះក៏ទៅ ហើយសួរបុរសចាំនិ-
 ទ្យាយថា ស្រីឈ្មោះនេះនៅឯណា ។ បុរសចាំនិទ្យាយឆ្លើយថា
 បាននោះចេញពីទីនេះទៅហើយ លោកម្ចាស់ ។ បេ ។ បុរសនោះ
 មិនបែងចែកស្រីនេះ លោកម្ចាស់ ។ បេ ។ បុរសនោះជាស្រីឆ្លើយទេ
 លោកម្ចាស់ ។ កិក្ខុនោះបានសេចក្តីសង្ស័យ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់កិក្ខុ មិនត្រូវអាបត្តិសង្កាទិសេសទេ ត្រូវតែត្រិម
 អាបត្តិទុក្ខដ ។

[១៧២] តេជ ទោ បន សមយេន អញ្ញតក
 ភត្តិ សាមីកេន សហ ភក្កិកា ឆានុយវ អគមាសំ ។
 កុល្យបកោ ភិក្ខុ សម្មោទនិយំ អកាសំ ។ តស្ស
 កុក្កុច្ចំ អហោសំ ។ បេ ។ អលំវេនិយោ ភិក្ខុតិ ។
 ចាលំវេនិយោ ភក្កភតិ ។ អបាមត្តិ ភិក្ខុ ចាលំវេ-
 និយេតិ ។

[១៧៣] តេជ ទោ បន សមយេន អញ្ញតក
 ភិក្ខុ បណ្ឌកេ សញ្ញវត្តំ សមាបថ្មី ។ តស្ស កុក្កុច្ចំ
 អហោសំ ។ បេ ។ អបាមត្តិ ភិក្ខុ សង្ឃានិសេសស្ស
 អាមត្តិ ជុល្យុត្ថយស្សតិ ។

ចក្កបស្សន្តរិយសំ វិជ្ជិតំ ។

[១៧៤] សម័យោនាវេន សិទ្ធិតាវេនាវេនាវេនិយោវេន
 ផ្ទះបាយ ។ ភិក្ខុជាអ្នកចូលទៅកាន់ក្រណាបនិយាយផ្សះផ្សា ។
 ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្សំ ។ បេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុស្រឡាញ់បានលែងលះគ្នាដាច់ខាតហើយឬ ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា
 សូមជ្រងំព្រះមេត្តាប្រាស មិនទាន់លែងដាច់ទេ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនបានកាបក្តិមេ ព្រោះតែមិនទាន់លែងគ្នា
 ដាច់ខាត ។

[១៧៥] សម័យោនាវេន ភិក្ខុមួយរូបប្រព្រឹត្តនិយាយដឹកនាំការ
 ឲ្យមនុស្សខ្ចើយទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុនោះមានសេចក្តីសន្សំ ។ បេ ។
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុ មិនត្រូវកាបក្តិសន្សំទៅសសទេ
 ត្រូវតែត្រឹមកាបក្តិចុល្យុត្ថយ ។

សង្ឃរិយស ទី៥៥ បទ ។

ឆ័ត្រសង្ខារទិសេសី

[១៨៤] គេន សមយេន តុន្តា គគរា រាជគមោ
វិហារតិ វេន្យាវេន កាលទូតនិកាយ ។ គេន ទោ
បន សមយេន អាឡវិកា^(១) ភិក្ខុ សញ្ញាវិកាយោ
កុដិកាយោ^(២) កាវិយេន្តិ អស្សាវិកាយោ អត្ថានុ
សិកាយោ អប្បមាណិកាយោ ។ កាយោ ន ជិដ្ឋានំ
តច្ឆន្តិ ។ តេ យាទនតហុលា វិញ្ញត្តិមហុលា វិហារន្តិ
បុរិសំ នេន បុរិសត្ថករំ នេន គោណំ នេន សកដំ
នេន ភិសំ នេន ជរសុំ នេន តុហិវំ នេន តុត្ថាលំ
នេន និទាននំ នេន វស្សំ នេន វេន្យំ នេន មុត្តំ នេន
ចត្វជំ នេន តិណំ នេន មត្តិកំ នេនាតិ ។ មនុស្សា
ទុបទុកា យាទនាយ ទុបទុកា វិញ្ញត្តិយា ភិក្ខុ និស្សា
ទុត្ថិដ្ឋន្តិមិ ទុត្តសន្តិមិ បណាយន្តិមិ អញ្ញេនមិ តច្ឆន្តិ
អញ្ញេនមិ មុទំ គរោន្តិ ទ្វារិមិ ជគោន្តិ តារិមិ និស្សា
បណាយន្តិ ភិក្ខុតិ មញ្ញមាថា ។

១ ទ. ម. អាឡវិកា ។ ២ ទ. ម. សំយាមិកាយោ កុដិយោ ។

សង្ខារទិសេសី ២

[១៨៥] សមីយានា ព្រះត្រៃធម៌ម្ចាស់ដ៏តាងជាគ ទ្រង់គង់នៅ
ក្នុងវេន្យាវេន កលទូតនិកាយោ (ក៏ទ្រង់ដែលស្តេចប្រទានអភ័យនឹងចំណី
ដល់សត្វកន្លែង) ជីកគ្រឿងដង្ហែរ ។ ត្រាគោរងដ៏ ត្រួតត្រានៅក្នុងវេន
កាឡវិ ប្រើគេឲ្យសាងខ្នងកុដិទាំងឡាយ ដែលមានគ្រឿងឧបករណ៍
(គ្រឿងប្រដាប់សត្វផ្ទះ) សូមបំរើមកខ្លួនឯង ឥតមានពាយកជាម្ចាស់
មេសំ ចំគោរដៅទៅរបស់ខ្លួន ចំហួសប្រមាណ ។ កុដិទាំងនោះ
មិនទាមសាម្រែច ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ចេះតែសូមញឹក ។ ញាយ ។ របាយ
ពាក្យសូមថា អ្នកទាំងឡាយចូរឲ្យទូលបុរស ឲ្យគ្រឿងហត្ថកប្បវេណីបុរស ឲ្យ
តោ ឲ្យរាជះ ឲ្យកំប៉ិត ឲ្យត្រាវ ឲ្យដីដី ឲ្យចប ឲ្យពន្លាត ឲ្យវស្ស ឲ្យ
កុស្សី ឲ្យស្មៅយំបូង ឲ្យស្មៅដំណាច់ច្បាយ ឲ្យស្មៅ ឲ្យដីស្អិត (ដល់
យើងទាំងឡាយ) ។ ត្រួតមនុស្សដែលភិក្ខុទាំងនោះចេះគេប្រើគ្រឿង
ដោយការសូមញឹកញាយហួសពេក លុះដល់ឃើញភិក្ខុភិក្ខុហើយ គឺត្រាវ
ផ្អើលខ្លះ គត់ស្អុតខ្លះ លបកំទៅខ្លះ គេចទៅទីដទៃខ្លះ បែបនេះទៅទី
ដទៃខ្លះ បិទទ្វារផ្ទះខ្លះ សូម្បីគ្រាន់តែឃើញទ្រព្យទាំងឡាយក៏គេចទៅ
នៅយស្មានថាជាភ្នកភិក្ខុ ។

[១៨៥] អថោ អាយស្មា មហាតស្សចោ រាជ-
 តោ វស្សំ វុត្តា យេន អាឡិ តេន មត្តាមិ
 អនុបុត្វេន ចារឹតំ ចរមាធា^(១) យេន អាឡិ
 តនេសវិ ។ តត្រិ សុនំ អាយស្មា មហាតស្សចោ
 អាឡិយំ វិលាតំ អត្តាឡិ ចេតិយេ ។ រាជោ
 អាយស្មា មហាតស្សចោ វុត្តក្កាសមយំ និវាសេត្វា
 ចត្តិវិវាតាយ អាឡិ បិណ្ឌាយ ចារឹសិ ។
 មនុស្សា អាយស្មនំ មហាតស្សចំ រាជវុត្តា
 ទុត្តិដុត្តិមិ ទុត្តសន្តិមិ ចលាយន្តិមិ មត្តេនមិ ទុត្តនំ
 មត្តានមិ ធុទំ តារាត្ថំ ធុរិមិ ជេតេនំ ។ រាជោ
 អាយស្មា មហាតស្សចោ អាឡិយំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា
 ចត្តាតត្ថំ បិណ្ឌោតត្ថំ ធុត្តត្ថំ វិត្ត អាមន្តេសិ មុត្តាយំ
 អាវុសោ អាឡិ សុកិក្ខា អយោសិ សុលកបិណ្ឌា
 សុតកា ទុត្តោន ចត្តហោន យោចតុ ឋានហិ ។ រា^(២)
 បទាយំ អាឡិ ទុត្តិក្ខា ទុល្លភបិណ្ឌា ន សុតកា
 ទុត្តោន ចត្តហោន យោចតុ តោ ទុ មោ អាវុសោ

១ ធុទំ ធុរិយំ សុត្តំ ម វិលាតំ ។ ២ ទុ ម យុត្តេស្ស ធុរិយំ យោច ៤ យោតិ ។

[១៨៥] រាជៈនោះ ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ គង់ចាំស្បា
 ក្នុងក្រុងរាជ(្រះ (គ្រប់គ្រង) ហើយ គង់មន្ត្រីចេញទៅដល់ផែនព្វវិ
 គ្រប់ទៅកាន់ចារឹកតាមលំដាប់ សំដៅទៅកាន់ផែនព្វវិនោះ ។ បាន
 សេចក្តីដំណាលថា ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ សម្រេចវិធានបថ
 នៅជាអត្តាច្បាប់គង់នៅផែនព្វវិនោះ ។ ត្រាោះជាវេលាព្រឹក ព្រះ
 មហាកស្សបដ៏មានអាយុ ស្ងៀកស្ងៀនច្រើនជាត្រីដ៏ធំចំពូលទៅកាន់ផែន
 ព្វវិដ៏ប្រសើរបំផុត ។ មនុស្សទាំងឡាយបានឃើញព្រះមហាកស្សប
 ដ៏មានអាយុ គឺភ្ញាក់ផ្អើលខ្លះ គក់ស្លុតខ្លះ លបរត់ទៅខ្លះ គេចទៅវិវាចខ្លះ
 វេលាទៅចងខ្លះ បិទទ្វារផ្ទះខ្លះ ។ ត្រាោះ ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ
 ត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតក្នុងផែនព្វវិធ្វើត្រង់ស្រពោយ ដល់កាលជា
 ទានវិស្វកម្មក្នុង កាលពួកក្នុងអាយុស្សថា ខ្លាសាលាកដ៏មាន
 អាយុទាំងឡាយ កាលពីដើមផែនព្វវិនេះសម្បូណ៌ចង្អុល បិណ្ឌបាត
 បានសាយ ដោយមិនព្យាយាមស្វិនកេតាច្ចើត្តិមន្តិក ប៉ុន្តែស្បែកនេះ ផែន
 ព្វវិនេះ ប្រែជាអ៊ីត្តិក្ខា បិណ្ឌបាតបានដោយកម្រ លំបាកនិងព្យា-
 យាមស្វិនកេតាច្ចើត្តិមន្តិកទៅវិញ ខ្លាសាលាកដ៏មានអាយុទាំងឡាយ

ឈាតុ កោ បច្ចយោ យេនាយំ អាឡាវិ ធូត្តិក្កា
 ធូល្យភមិណ្ណា ន សុត្តន្ត ធូត្តិក្កា បច្ចយោ ន យោ-
 ចេត្តិ ។ អថោ តេ ភិក្ខុ អាយស្មតោ មហា-
 តស្សបស្ស ឯតមត្ថំ អាណចេសំ ។

[១៨២] អថោ កកា ភគវេហ យេនាយំ ធូត្តិ-
 កិហិត្តា យេន អាឡាវិ ភគវេ ចារិតំ បច្ចាមំ
 អនុបុត្រេន ចារិតំ ចារិតោ យេន អាឡាវិ ភគវេសំ ។
 ធូត្តិ សុត្តំ កកា អាឡាវិយំ វិហារិ អត្តាឡាវិ
 ធូត្តិយេ ។ អថោ អាយស្មា មហាតស្ស-
 ចោ យេន កកា ភគុបស្សន្តិមំ ធូត្តិមំតា
 កកាត្ថំ អភិវធូត្តា ឯតមត្ថំ ចំសីទំ ។ ឯតមត្ថំ
 ចំសីទ្ធោ ចោ អាយស្មា មហាតស្សចោ កកាតា
 ឯតមត្ថំ អាណចេសំ ។ អថោ កកា ឯតស្មំ
 ចំនាយេ ឯតស្មំ បច្ចាយោ ភិក្ខុសង្ឃំ សង្ឃិកាតាបត្តា
 អាឡាវិតេ ភិក្ខុ បដិប្បន្តំ សង្ឃំ តិវ តុប្បេ ភិក្ខុវេ
 សត្តាចិកាយោ តុចិកាយោ តាវាបេជ អស្សា-
 បិកាយោ អត្តទ្ទេសិកាយោ អប្បមាណិកាយោ

អ្វីហ្នឹងហេតុ អ្វីជាបច្ច័យ ដែលនាំឲ្យផែនការនេះប្រែជាពិតទុក្ខ
 បំណុលបានដោយកម្រ លំបាកនឹងព្យាយាមស្វែងរកការចិញ្ចឹមជីវិត
 វិញ ។ ទើបក៏ចាប់ផ្តើមនាំគ្នាជឿនលឿនដល់ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុ ។

[១៨៦] គ្រានោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគនាំគ្នាត្រឡប់ត្រឡង់ត្រឡង់
 ដល់ពុទ្ធអនុស្សវ័យ ហើយក៏យាងចេញទៅផែនការទី ២ យាង
 ទៅកាន់ចំណីអាហារដ៏ជាប់ ដំណើរទៅកាន់ផែនការនោះ ។ មាន
 សេចក្តីដំណាលថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់សម្រេចចំណាប់នៅចា-
 រក្សាទុកដោយក្នុងផែនការនោះ ។ ឧទាហរណ៍ ព្រះមហាកស្សប
 ដ៏មានអាយុ ចូលទៅកាន់ព្រះអង្គ លុះចូលទៅដល់ហើយថ្វាយបង្គំ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគហើយអង្គុយទាំងពីរសង្ខារ ។ លុះអង្គុយស្រីទីពីរសង្ខារ
 ក្នុងចំណោម ព្រះមហាកស្សបដ៏មានអាយុបានត្រាបចូលរៀននូវចំណេះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិមិត្តនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគទ្រង់ឲ្យប្រជុំក្នុងសង្ឃ ហើយទ្រង់ត្រាស់សួរបញ្ជាក់ពួកភិក្ខុដែល
 អាឡាវិជា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា អ្នករាល់គ្នាឲ្យគេធ្វើទុក្ខបី
 ទាំងឡាយដែលបានធ្វើនូវបុណ្យសម្ភារៈអំពីរបបអាហារខ្លួនឯង មិន
 មានពាយកជាម្ចាស់របស់ ចំពោះជាទីនាំរបស់ខ្លួន ចំហួសប្រហែល

កាយោ ន ធិដ្ឋានំ កុដ្ឋន្តំ តេ ឥន្ទ្រ យោចនតហុ-
 ណា វិញ្ញត្តិពហុណា វិហរេថ បុរិសំ ទេវេ បុរិសត្ថការំ
 ទេវេ តោណំ ទេវេ សកេនំ ទេវេ វាសិ ទេវេ
 ជេស្មំ ទេវេ កុហរិ ទេវេ កុដ្ឋានំ ទេវេ និទានំ
 ទេវេ វល្លំ ទេវេ វេន្យំ ទេវេ មុត្តំ ទេវេ បទ្ខំ
 ទេវេ តិណំ ទេវេ មត្តិកំ ទេវេ មនុស្សា
 ឧបទ្គតា យោចនាយ ឧបទ្គតា វិញ្ញត្តិយា ភិក្ខុ ធិស្វា
 ឧត្តិដ្ឋន្តិមិ ឧត្តសន្តិមិ បណាយន្តិមិ អត្តោនមិ កុដ្ឋន្តិ
 វេញ្ញនមិ មុទំ ករោន្តិ ទ្វារិមិ ជេកេន្តិ កាវិមិ ធិស្វា
 បណាយន្តិ ភិក្ខុតិ មញ្ញមាណតិ ។ សព្វំ ភកវតិ ។
 វិករហំ កុទ្ធោ ភកវំ អនុទ្គវិកំ មោឃបុរិសា ។ មេ ។
 អគារណិយំ កងំ ហិ ជាម ឥន្ទ្រ មោឃបុរិ-
 សា សត្វាធិការយោ កុដ្ឋការយោ កាណមេស្សថ
 អស្សាធិការយោ អត្តោនសិការយោ អប្បរោណិការយោ
 កាយោ ន ធិដ្ឋានំ កុដ្ឋន្តំ តេ ឥន្ទ្រ យោចនតហុណា
 វិញ្ញត្តិពហុណា វិហរិស្សេថ បុរិសំ ទេវេ បុរិសត្ថការំ
 ទេវេ តោណំ ទេវេ សកេនំ ទេវេ វាសិ ទេវេ

កុដ្ឋានំនារមិទានំសាម្រេច អ្នកពង្សាចារតែសូមកញ្ជ័យ។ ថា អ្នក
 ចាំនិទ្យាយចូរឲ្យចូរឬស ឲ្យត្រឡប់ហត្ថកម្មនិបុស ឲ្យគា ឲ្យរេរ
 ឲ្យកំបិត ឲ្យក្នុង ឲ្យដង ឲ្យចប ឲ្យពន្លាត ឲ្យល្អ ឲ្យប្រសើរ
 ឲ្យស្រស់បង្អស់ ឲ្យស្រស់លោកនិទ្យាយ ឲ្យស្រស់ ឲ្យដ៏ស្អាត ក្នុងមនុស្ស
 ដែលអ្នកចាំនិទ្យាយចេះតែប្រើប្រាស់ដោយការសូមញឹកញាប់សរសេរ
 លុះដល់ឃើញកុដ្ឋានិទ្យាយហើយ ក៏ភ្ញាក់ផ្អើលខ្លះ តក់ស្លុតខ្លះ លប
 ក៏ទៅខ្លះ គេចទៅទៀតខ្លះ បែរមុខទៅទៀតខ្លះ បិទទ្វារផ្ទះខ្លះ ស្លៀកខ្លះ
 តែឃើញឲ្យគាត់ចាំនិទ្យាយហើយសំគាល់ថា កុដ្ឋ ក៏គេចរត់ទៅ សេចក្តី
 ខ្លាចខ្លាចខ្លាច ។ កុដ្ឋានំនារមិទានំសាម្រេច ត្រូវតែប្រើប្រាស់ ពិត
 បែប ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជាតិទ្រង់និរៀត ម្ចាស់មោឃបុរិសចាំនិ-
 ទ្យាយ ដំណើរនេះមិនសមគួរទេ ។ បើ មិនមែនជាតិចូរដែលត្រូវតែប្រើ ម្ចាស់
 មោឃបុរិសចាំនិទ្យាយ មិនសមបើ អ្នកបង្កើតនូវប្រាសាទកុដ្ឋានំនារ-
 មិទានំ ដែលបានត្រឡប់ហត្ថកម្មនិបុស ដកមានាយកជា
 ម្ចាស់របស់ចំពោះព្រះវិទ្យាបិដក ធិស្វាប្រមាណ កុដ្ឋានំនារមិទានំ
 សាម្រេច អ្នកចាំនិទ្យាយចេះតែសូមញឹកញាប់ដោយពាក្យសូមថា អ្នកចាំនិ-
 ទ្យាយចូរឲ្យចូរឬស ឲ្យត្រឡប់ហត្ថកម្មនិបុស ឲ្យគា ឲ្យរេរ ឲ្យកំបិត

មណីគណ្ណំ ឆាតកដានំ កង្គំ ននី ឧត្តរង្គំ ទិស្វាទ
 មណីគណ្ណំ ឆាតកដានំ ឯតនកោច មណី មេ កោ
 មេហិ មណីជា មេ អត្តោតិ ។ អថេចា កិត្តរេ មណីគ-
 ណ្ណា ឆាតកដា កង្គំ ឥសី តាថាហិ អជ្ឈកាសិ ។

ចមន្តតាង វិបុល ឧទ្យាវ
 ឧប្បជ្ឈនីមស្ស មណីស្ស មោតុ
 ឧត្តេ ន ឧស្សំ អតិយោធិកោសិ
 ១ តាមិ តេ អស្សមមាតថិស្សំ ។
 សុស្ស យថា សត្តុរោតនាណិ
 តាសសំ មំ សេលមយោធិកោតា^(១)
 ឧត្តេ ន ឧស្សំ អតិយោធិកោសិ
 ១ តាមិ តេ អស្សមមាតថិស្សំ ។

១ លេខ ៦ យោធិកោតិ ឧទ្យោកោ ។

បានឃើញមណីគណ្ណានាគរាជឡើងមកអំពីស្ទឹងគន្លា លុះឃើញហើយក៏
 លោលពាក្យសូមកែមណីន័ន្ទមណីគណ្ណានាគរាជថា ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន
 សូមអ្នកឲ្យកែមណីដល់គត្វ ពាក្យត្រូវការដោយកែមណី ។ ម្ចាស់ក៏
 ចាំនិទ្យាយ ត្រាខាងន័ន្ទ មណីគណ្ណានាគរាជពាលន័ន្ទស៊ីប្អូន ដោយ
 កាថាចាំនិទ្យាយថា

បាយន័ន្ទន័ន្ទដ៏ដូងដូងដាច់ទ្រូង កែវកិត្តឡើងដល់ខ្ញុំ
 ព្រៃពេស្រីយកែមណីនេះ ខ្ញុំនឹងឲ្យកែមណីចោរ
 ដល់លោកមិនបាទទេ លោកជាអ្នកសួរសួមហួសពេក
 ខ្ញុំនឹងលែងមកកាន់តាស្រមរបស់លោកទៀតហើយ ។
 មនុស្សកំឡោះដែលមានដាវសំលៀងដោយផ្ទុះខ្មៅយ៉ាងបុក
 ក្នុងដៃ នឹងឥឡូវធ្វើការណា ។ ឲ្យស្អាតខ្លួនបានដូចម្តេចមិញ
 លោកសូមកែមណីន័ន្ទ ធ្វើខ្ញុំឲ្យស្អាតខ្លួនដូចម្តេចដែរ
 ខ្ញុំនឹងឲ្យកែមណីនោះដល់លោកមិនបាទទេ លោកជាអ្នក
 សួរសួមហួសពេក ខ្ញុំនឹងលែងមកកាន់តាស្រមរបស់លោក
 ទៀតហើយ ។

គេសរសេរ ឧប្បសម្ព័ន្ធសីលសម្មា ធនំកណ្ណនាគរាជវិញ

អថោ ភិក្ខុវេ មណិកស្សោ នាគរាជា ភិក្ខុ មណិ
 យាជនី ភិក្ខុស្ស មណិនា រត្តោតិ មគ្គានិ ។
 តថា មគ្គន្តោ ។ អហោសិ ន បុន មច្ឆាតត្ថិ ។
 អថោ ភិក្ខុវេ តតិដ្ឋោ ឥសំ តស្ស នាគស្ស
 ឧស្សជ័យស្ស អឧស្សនេន តិយ្យោសោ មគ្គាយ
 តិសោ អហោសិ លូទោ ឧត្ថន្តោ ឧប្បន្តាប្បន្តា
 កដាតោ ធម្មនិសន្នតតត្តោ ។ អន្ធាសា ទោ ភិក្ខុវេ
 ជេដ្ឋោ ឥសំ តតិដ្ឋំ ឥសំ តិយ្យោសោ មគ្គាយ
 តិសំ លូទំ ឧត្ថន្តំ ឧប្បន្តាប្បន្តាកដាតំ ធម្មនិ
 សន្នតតត្ថំ ធិស្ឋាន តតិដ្ឋំ ឥសំ ឯតទរោច តិស្ស
 វិំ ភោ តិយ្យោសោ មគ្គាយ តិសោ លូទោ
 ឧត្ថន្តោ ឧប្បន្តាប្បន្តាកដាតោ ធម្មនិសន្នតតត្តោតិ ។
 តស្សាហំ ភោ នាគស្ស ឧស្សជ័យស្ស អឧ
 ស្សនេន តិយ្យោសោ មគ្គាយ តិសោ លូទោ
 ឧត្ថន្តោ ឧប្បន្តាប្បន្តាកដាតោ ធម្មនិសន្នតតត្តោតិ ។
 អថោ ភិក្ខុវេ ជេដ្ឋោ ឥសំ តតិដ្ឋំ ឥសំ
 នាគាយ អជ្ឈេតាសិ

គេសរសេរ សង្ករទិសេសទី ៦ និយាយអំពីវិធីនៃការបោះពុម្ព

ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រានោះឯង មណិកណ្ណនាគរាជវិគីតិថា ភិក្ខុ
 ចេរតស្នូមកែមណិ ភិក្ខុត្រូវការដោយកែមណិ ហើយចៀសចេញទៅ ។
 មណិកណ្ណនាគរាជ តាសវេលាចៀសចេញទៅដូច្នោះហើយក៏លែងត្រឡប់
 មកវិញទៀត ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ លុះកាលតមកដល់ប្អូន ព្រោះ
 មិនបានឃើញនាគដែលគួរឃើញនោះ គឺនឹកតែស្តាំនិស្សមសៅហ្មងមាន
 សម្បរោត្រក់ កើតជារោគល្បឿនស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរវាងដោយសរសៃ ។
 ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដល់បងបានឃើញដល់ប្អូនវិគីតិកែស្តាំនិស្សម
 សៅហ្មងមានសម្បរោត្រក់ កើតជារោគល្បឿនស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរវាង
 ដោយសរសៃ លុះឃើញហើយបានសួរដល់ប្អូនថា ម្នាលអ្នកដឹងរឺទេ
 ហេតុអ្វីបានជាអ្នកវិគីតិកែស្តាំនិស្សមសៅហ្មងមានសម្បរោត្រក់ កើតជា
 រោគល្បឿនស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរវាងដោយសរសៃ ។ ដល់ប្អូនឆ្លើយថា
 បពិត្រលោកបងដឹងរឺទេ ព្រោះមិនបានឃើញនាគនោះដែលគួរឃើញ
 បានជាវិគីតិកែស្តាំនិស្សមសៅហ្មងមានសម្បរោត្រក់ កើតជារោគល្បឿន
 ស្លេកស្លាំង មានខ្លួនរវាងដោយសរសៃ ។ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ គ្រា
 នោះ ដល់បងបានកាលគាត់នឹងដល់ប្អូនថា

ន តំ យោច យស្ស មិយំ ជិតំសេ
 ទេស្ស ច^(១) ហេតំ អតិយោចនាយ
 បាតោ មណី យោចិតោ ព្រាហ្មណេន
 អនុស្សនញ្ចោ តនជ្ឈតមាតំ ។

តេសំ ហិ បាម ភិក្ខុវេ តិរច្ឆានតតានំ ចាលានំ
 អមនាចា ភវិស្សតិ យាចនា អមនាចា វិញ្ញតិ
 តិច្ឆន្តំ បទ មនុស្សក្ខតានំ ។

(១៨៨) ភូតបុព្វំ ភិក្ខុវេ អញ្ញតរោ ភិក្ខុ
 ហិមវន្តិចស្សេ វិហារតិ អញ្ញតាស្មី វេសសន្ថោ ។ តស្ស
 ទោ បទ^(២) ភិក្ខុវេ វេសសន្ថាស្ស អវិទូវេ មហន្តំ
 ជំជំ បល្លលំ ។ អនេទោ ភិក្ខុវេ មហាសក្កណសង្ឃោ
 តស្មី បល្លលេ ជីវសំ តោចរំ ចរិត្វា សាយំ តំ វេស
 សន្ថំ ភិសាយ ឧបគធិតិ ។ អនេទោ ភិក្ខុវេ សោ
 ភិក្ខុ តស្ស សក្កណសង្ឃស្ស សន្នេន ទុញ្ចន្នោ
 យេនាហំ តេទុបសង្កមំ ឧបសង្កមិត្វា មំ អតិកាទេត្វា

១ ឧ. វិទូស្សោហេតិ អតិយោចនាយ ។ ២ ឧ. អ. យេស្សេស្សាយ ពាយំ ឧ បញ្ញាឃតិ ។

បុគ្គលជីវិតវាបេសំវាជាទីស្រឡាញ់របស់គេមិនគួរ
 សូមបេសំនោះអំពីគេ បុគ្គលជាទីស្អប់ខ្ពើមរបស់គេ
 ក៏ព្រោះសូមហ្វូស្រពេក នាគដែលព្រាហ្មណ៍សូមកែមណី
 ហើយលេងត្រឡប់មកកាន់ទីនោះឲ្យឃើញទៀត ។

ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អម្បាលយ៉ាងពួកសត្វតិរច្ឆានទាំងនោះ ក៏មិនពេញ
 ចិត្តនឹងការសូម មិនពេញចិត្តនឹងការវេទន្តិកស នឹងចាច់ពោលថ្វីដល់
 មនុស្ស ។

(១៨៨) (រឿងទី២២) ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ រឿងដែលមានអំពី
 អតីតកាលថា មានភិក្ខុមួយរូប សម្រេចអវិយាបថនៅក្នុងផងវិព្រមួយនា
 រាត្រីក្នុងបន្ត ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងទីជិតផងវិព្រនោះឯង មានបំរើ
 មួយជាទំនាបធំ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រាវនោះឯង មានហ្វូស្រសត្វស្លាប
 ជាច្រើន វេលាថ្ងៃត្រាច់កអាហារពូជម៉ឺនដែលនៅជិតផងវិព្រនោះ ដល់
 វេលាល្ងាចនាំគ្នាមកស្រ្តីយាទៅនាផងវិព្រនោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ត្រាវនោះឯង ភិក្ខុនោះដូច្នោះត្រាច់អង្សុកដោយសំឡេងខែហ្វូស្រសត្វស្លាប
 នោះ ក៏ចូលមករកជាធរក លុះចូលមកដល់ហើយជួយបង្កើតជាករ

ឯកោសិកា ឯសិកា ។ ឯកោសិកា ឯសិកា ទោ អហំ
 ភិក្ខុវេ តំ ភិក្ខុំ ឯកោសិកា តាមិ ភិក្ខុ ទមនិយំ
 តាមិ យាចនិយំ តាមិសិ អប្បកិលមមេន អន្ទាតំ
 អាកតោ កុតោ ច ភិក្ខុ អាកតាសិកា ។
 ទមនិយំ កកវា យាចនិយំ កកវា អប្បកិលមមេន
 ចាហំ កន្តេ អន្ទាតំ អាកតោ អត្ថិ កន្តេ ហិមវន្តមស្ស
 មហាវេសន្តោ តស្ស ទោ មន កន្តេ វេសន្តោស្ស
 អវិច្ឆេ មហន្តំ ធិន្តំ មល្លលំ អមេទោ កន្តេ
 មហាសុត្តន្តោសង្កេត តស្សី មល្លលេ ធិវសំ តោចរំ
 ចរិត្វា សាយំ តំ វេសន្តំ វិសាយ ឧបកត្តតិ
 តតោ អហំ កកវា អាកតាមិ តស្ស សុត្តន្តោសង្កេត
 សន្តេន ទុក្ខាន្តេតិ ។ ឥច្ឆសំ មន ភិក្ខុ
 តស្ស សុត្តន្តោសង្កេត អនាគមន្តិ ។ ឥច្ឆាមហំ
 កន្តេ តស្ស សុត្តន្តោសង្កេត អនាគមន្តិ ។

ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុបានឮយ ពុទ្ធវេសន្ត
 នោះអង្គុយស៊ប់ហើយ គេបានឮនោះពាក្យនេះនឹងភិក្ខុនោះថា ម្ចាស់
 ភិក្ខុ ឧបស្សន្តដែលមានចក្ខុ មានទ្វារ ៨ អ្នកល្មមអស់ធន់បានទេឬ
 ឧបស្សន្តដែលមានចក្ខុ មានទ្វារ ៨ អ្នកល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានទេឬ អ្នក
 ជាបុគ្គលមកកាន់ផ្លូវឆ្ងាយដោយឥតមានលំបាកទេឬ ម្ចាស់ភិក្ខុ ចុះអ្នកមក
 ព័ត៌មាន ។ ភិក្ខុនោះពោលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ឧបស្សន្ត
 ដែលមានចក្ខុមានទ្វារ ៨ ខ្ញុំព្រះអង្គល្មមអស់ធន់បាន បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគ ឧបស្សន្តដែលមានចក្ខុ មានទ្វារ ៨ ខ្ញុំព្រះអង្គល្មមប្រព្រឹត្តទៅ
 បាន បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន មួយសោត ខ្ញុំព្រះអង្គជាបុគ្គលមកកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ
 ដោយឥតមានលំបាកឡើយ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខាងក្នុងមាត់ទ្វារ
 ផងវិញមួយចំ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ភិក្ខុនិទ័យនៃផងវិញនោះមានបីបីជា
 ចំនាបចំ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គ្រានោះ មានហ្វូងសត្វស្វាហម្រើន ពេល
 ថ្ងៃត្រាច់កេតហារនៅបីនោះ លុះដល់ពេលព្រឹកគាត់ចាកស្រែ
 ទៅចាងវិញនោះ បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គបានជាមកអំពីទី
 នោះ ព្រោះអង្គុយនឹងលំឡើងនៃហ្វូងសត្វស្វាហនោះ ។ គេបានឮសូរថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុ ចុះអ្នកបដិច្ចនៃហ្វូងសត្វស្វាហនោះមកទេឬ ភិក្ខុនោះពោលថា
 បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមិនបដិច្ចហ្វូងសត្វស្វាហនោះមកទេ ។

។ មេ ។ ភិក្ខុយា បច្ច័មំ យាមំ ភិក្ខុត្ថំ សន្និ
 ទុស្សវេសំ សុណន្តំ មេ ភោតោ សកុណា យា
 ភិក្ខា ឥមស្មំ វេសសន្នោ ភិសំ ឧបគតា បត្តេ
 មេ អន្តោ ឯកេតំ មេ ភោតោ បត្តំ ទទទ្ធចតំ
 អជេតោ ភិក្ខុវេ សោ សកុណាសង្ឃោ ភិក្ខុ បុ
 យាចតិ ភិក្ខុស្ស បត្តេន អន្តាតិ តត្ថា វេសសន្នោ
 បត្តាមិ តថា បត្តន្តោ វ អហោសិ ន បុ
 បច្ចាគត្ថំ ។ តេសំ ហំ ជាម ភិក្ខុវេ ឥន្ទ្រានកតានំ
 ចាណានំ អមនាចា ភវិស្សតិ យាចនា អមនាចា
 វិញ្ញតិ តិមន្តំ បទ បទុស្សត្ថតានំ ។

[១៩៩] ភូតបុព្វំ ភិក្ខុវេ រដ្ឋបាលស្ស កុលបុត្តស្ស
 ចំតា រដ្ឋបាលំ កុលបុត្តំ តាថាយ អដ្ឋកាសិ
 អនាហន្តេ ន ជាតាមិ រដ្ឋបាល តហ្ម ជនា^(១)
 យេ មិ សង្កម្ម យាចន្តំ តស្មា មិ ច្ចំ ន យាចសីតិ ។

។ មេ ។ រដ្ឋបាលប្រកាសន្តុសំរោងបីដង អស់បច្ច័មយាបនៃកត្រីត
 វេសស្សបុត្តិដំបើងតាំងឡាយ បណ្តាសក្ខបក្សដែលអាស្រ័យនៅក្នុងដង
 ព្រៃនេះតាំងអម្បាលចាំណា ចូរស្តាប់យើង ។ ត្រូវការដោយស្មារបស់
 សក្ខបក្សតាំងឡាយ ម្ចាស់សក្ខបក្សដំបើងតាំងឡាយ អ្នករាល់គ្នា
 ចូរឲ្យស្តាប់មួយ ។ ម្នាក់ដល់យើង ។ ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឡាយ ត្រូវនោះ
 ហ្វូងសក្ខបក្សតាំងឡាយ ភិក្ខុចេះតែសូមស្តាប់ ភិក្ខុត្រូវការដោយស្មារ
 (លុះតែយើង) តំរៀសចេញទៅចាកដងព្រៃនោះ គាលដែលហ្វូងសក្ខ
 ចក្សៀសចេញទៅដូច្នេះហើយ ក៏លែងតែច្បាប់វិលមកទៀត ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុតាំងឡាយ អម្បាលយើងសក្ខតែបានតាំងឡាយនោះម្តេចគង់មិនចេញ
 ចំក្នុងការសូម មិនចេញចំក្នុងការព្រមព្រៀង ចំណង់បើមនុស្សតាំង
 រាល់ មិនបានចំណាយទៅថ្វី ។

[១៩៩] ម្ចាស់ភិក្ខុតាំងឡាយ មានរឿងដើមបកថា បិការបស់
 កុលបុត្តឈ្មោះរដ្ឋបាល បានពោលតាមវិទិយារដ្ឋបាលកុលបុត្តថា
 ម្ចាស់រដ្ឋបាល ដទៃតាំងឡាយណាច្រើននាក់ដែលមកបោសសូបអ្វី
 នឹងក្រោប តែក្រោបបិទស្តាប់ដទៃតាំងឡាយឡើយ ហេតុអ្វី
 បានជាអ្នកមិនសូមអ្វីនឹងក្រោមខ្លះ ។

យោធនោ អរ្យោយោ យោតិ យោតិ អនន្តមហ្មោយោ

តស្មាហន្តំ ន យោតាមិ ហ មេវិន្ទសនា អហ្មតំ ។

សោ ហិ ធាម ភិក្ខុវេ វជ្ជចាលោ តុលបុត្តោ សកំ
បិវា ឃិវ វត្ថុតំ តិមម្ពំ បន ជេតោ ជនំ ។

[២០០] តិវិវិជំ ហិ^(១)ភិក្ខុវេ ឧស្ស័ហភជំ គោតាជិ
សម្ពតាជិបិ ឧរុឧរុត្ថិយាជំ តត្ថ ធាម តុប្បេ ហោយ
បុរិសា ឃិវ ឧស្ស័ហវេសុ គោតេសុ សម្ពតេសុបិ
ឧរុឧរុត្ថិយេសុ យាចេតហុលា វិញ្ញត្តិហុលា វិហរិ
ស្សជ បុរិសំ ទេជ បុរិសត្ថវា ទេជ គោលំ
ទេជ សគងំ ទេជ ភសំ ទេជ ជេសុំ ទេជ តុ
ហរិ ទេជ តុត្ថាលំ ទេជ ជិវាននំ ទេជ វល្លំ
ទេជ វេជ្ជំ ទេជ មុញ្ញំ ទេជ បន្ទជំ ទេជ តិលំ
ទេជ មត្តតំ ទេជ តំ ។ ទេតិ ហោយបុរិសា

១ ១. ម ពោធិរាស្មយំ ពាហិ ៩ ចត្តយនិ ។

វេទាលកុលបុត្តកំនិយាយថា

អ្នកស្មោះសូមរើមិនដឹងថា ត្រូវប្រាប់របស់អ្នកឲ្យ
អ្នកមិនឲ្យរបស់ប្រែលកស្ទម ក៏មិនដឹងត្រូវប្រាប់
របស់អ្នកសូម ព្រោះហេតុនោះទើបខ្ញុំមិនសូមអ្វីៗ គឺនិម្មត
ដោយគិតថាមិនឲ្យជាទីស្តាប់ឡើយដល់ខ្ញុំ

ប្រាកដកុំបំភាន់ឡាយ អម្បាលយ៉ាងវេទាលកុលបុត្តនោះម្តេចដឹងបាទពោល
យ៉ាងនេះគឺនិម្មតរបស់ខ្លួន គឺបំភាន់ពោលនៅពីដល់ដល់និម្មត (និម្មត
ស្តីហឲ្យឆ្ងល់ណាបាន) ។

[២០០. ម្ចាស់កិច្ចបាំងឡាយ គឺភោគបាំងឡាយដែលពួក
គ្រហស្ថសម្បទេបាទដោយតម្រិះ សូម្បីតែបាទមកហើយតម្រិះនឹងថែរក្សា
ទុកឲ្យគង់បាទ ម្ចាស់មោឃបុរសបាំងឡាយ គាល់ថាភោគបាំងឡាយ
ដែលពួកគ្រហស្ថសម្បទេបាទដោយតម្រិះ សូម្បីតែបាទមកហើយតម្រិះ
នឹងថែរក្សាយ៉ាងនេះ អ្នកបាំងឡាយច្រើនក្នុងសម្បទេហូសពេក វាអត្តស
ហូសពេក ចំពោះភោគបាំងនោះថា អ្នកបាំងឡាយសូមឲ្យបុរស ឲ្យ
ព្រឺនីហត្ថកម្មនៃបុរស ឲ្យគោ ឲ្យរទេះ ឲ្យកាំបិតឲ្យពូថៅ ឲ្យជីវី ឲ្យចប
ឲ្យភត្តាត ឲ្យវត្ថុ ឲ្យបុស្សី ឲ្យស្រីយ៉ាងម្នាក់ ឲ្យស្រីដំណាច់ឲ្យឈរ
ឲ្យស្រី (ធម្មតា) ឲ្យជីវិត ។ ម្ចាស់មោឃបុរសបាំងឡាយ កំពើផែន

អប្បសន្នាធំ កំ បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវត្ថុ បង
 កិត្តុកេ ឥវ សំគ្គាបធំ ឧដ្ឋសេយ្យាថ សញ្ញាចិត្តាយ
 បង កិត្តុកា តុដ្ឋ ការយមាទេទ អស្សាមិត្ត អ
 ត្ថុក្ខេសំ បមាណំតា ការេតញ្ច តត្រិធំ បមាណំ
 ជ័យសោ ត្រាទស វិនិច្ឆ័យោ សុតតវិនិច្ឆ័យោ តិវិយ
 សត្តន្តរា កិត្តុ អភិទេតញ្ច វត្ថុទសនាយ ។ តេហំ
 កិត្តុហំ វត្ថុ ឈសេតត្ថំ អនាវត្ថំ សម្មាសម្ពុទ្ធិ សាវត្ថុ
 ទេ កិត្តុ វត្ថុស្មី អបរិក្កមទេ សញ្ញាចិត្តាយ តុដ្ឋ
 ការយេ កិត្តុ កំ អនតិទេយ្យ វត្ថុទសនាយ ប
 មាណំ កំ អតិក្កាបេយ្យ សង្ខារិសេសោតិ ។

[២០០] សញ្ញាចិត្តា ធាម សយំ យាចិត្តា
 បុរិសំបិ បុរិសត្ថតវរិយំ តោណំបិ សត្ថដំបិ កំសិបិ
 ជរាវុបិ តុហរិបិ តុដ្ឋាលំបិ ឱទានំបិ ។ បេ ។
 តិលំបិ មត្តតំបិ ។ តុដ្ឋ^(១)ធាម ឧល្លិក្កា កំ
 យោតិ អវលិក្កា កំ ឧល្លិក្កាវលិក្កា កំ ។ ការ
 យមាទេចាតិ តេហេត្ថោ កំ តោហេត្ថោ កំ ។

១. ឧ. ប. ៣៥ ។

អ្នកទាំងអស់គ្នាធ្វើនេះមិនចាំបាច់ប្រែប្រួលដល់ដឹងទាំងឡាយដែលមិនទាន់បាន
 ជ្រះថ្លា ។ បេ ។ ញាណកិត្តុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយតប្បិសិដ្ឋនិទ្យោស
 ឱវស្សាបទទេយោជ្ជនេថា កាលកិត្តុទ្យតេធ្វើកុដិដែលមិនទាន់ទាយក
 ជាម្ចាស់របស់ ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួនដោយការសូមត្រឡប់មកវិញនៃបករណ៍មក
 ខ្លួនឯង តប្បិធ្វើឱ្យច្រកយោងយោងប្រមាណ ប្រមាណកុដិដោះតិ បក្សាយ
 ១២ចំណាម ទទឹងដាច់តាមដោយចំណាមព្រះសុគតវិសាមញ្ញ ត្រូវទាំងឡាយ
 កិត្តុមករដ្ឋប្បិសិដ្ឋនិទ្យោស កិត្តុទាំងនោះតប្បិសិដ្ឋនិទ្យោសដែលមិនទាន់ទាយក
 មិនទាន់បញ្ចេញ លើកិត្តុទ្យតេធ្វើកុដិដោយការសូមត្រឡប់មកវិញនៃបករណ៍មក
 ខ្លួនឯង ក្នុងទីដែលមានអង្គកុដិមិនទាន់បញ្ចេញ មិនទាន់ទាយកកិត្តុមក
 ដើម្បីសិដ្ឋនិទ្យោស ធ្វើឱ្យកុដិច្នោះប្រមាណក្នុង ត្រូវតាមកិត្តុសង្ខារិសេស។

[២០១] កិត្តុបាទសូបបុរសត្ថិ ត្រឡប់មកវិញនៃបុរសត្ថិ
 តោក្កំ ពេទ្ធក្កំ កំបិតក្កំ ពូជេក្កំ ជីវិតក្កំ ចមត្ថក្កំ តន្ត្រាតក្កំ ។ បេ ។
 រស្មីក្កំ ដិស្តិតក្កំ ដោយខ្លួនឯង រល្មោះជាសូមត្រឡប់មកវិញនៃបករណ៍
 មកមកខ្លួនឯង ។ ដែលរល្មោះជាតុដិដោះ កិត្តុដិដែលលាប
 ទាន់ក្នុងបុគ្គលដែលលាបទាន់ត្រា ឬកុដិដែលលាបទាំងទាំងក្នុងទាំងទាំង
 ត្រា ។ ត្រឡប់មកវិញនៃបករណ៍ ត្រឡប់មកវិញនៃបករណ៍ ត្រឡប់មកវិញនៃបករណ៍ ។

អស្សាមិកុដ្ឋំ ឧ អញ្ញោ គោចិ សាមិគោ ហោតិ
 ឥទ្ធិ ក បុរិសា ក កហាដ្ឋា ក បទ្ធនិគោ ក ។
 អត្ថន្តេសន្តិ អត្ថនោ អត្ថាយ ។ បមាណិកា កាបត្ថា
 តត្រិទំ បមាណំ ធិយសោ ប្រាជស វិទន្តិយោ សុគ-
 តវិទន្តិយាតិ ពាហិរមេន មាណេន ។ តិរិយំ សត្តន្តរតិ
 អត្តន្តរមេន មាណេន ។

[២១២] កិក្ខុ អភិទេតត្វា វត្ថុនេសនាយាតិ
 កេន កុដិការកេន កិក្ខុនា កុដិវត្ថុ សោទេត្វា
 សង្ឃំ ឧបសន្តមិត្វា ឯកំសំ ឧត្តរសន្តំ ករិត្វា
 វុដ្ឋានំ កិក្ខុនំ ចានេ វត្ថុត្វា ឧត្តរតំ ចិសីតិត្វា
 អញ្ជលំ បត្តហេត្វា ឯវមស្ស វចនំយោ អហំ កន្តេ
 សញ្ញាចិកាយ កុដិ កត្តកាហោ អស្សាមិកំ អ-
 ត្ថន្តេសំ សោហំ កន្តេ សង្ឃំ កុដិវត្ថុឱលោកនំ
 យាទាមិកំ ។ ធុតិយម្យំ យាចិត្វា តតិយម្យំ
 យាចិត្វា ។ សទេ សាត្វា សង្ឃោ ឧស្សហតិ
 កុដិវត្ថុ ឱលោកតំ សទ្ធលេន សង្ឃេន ឱលោក-
 តតំ ។ នោ ធន សាត្វោ សង្ឃោ ឧស្សហតិ

ត្រង់ពាក្យថា មិនមានទោយកដ៏មានសំរេងសំរេង សេចក្តីថា មិនមានអ្នកដទៃ
 ណាមួយទោះស្រីក្តី ប្រុសក្តី ត្រីហស្តក្តី បព្វជិតក្តី ជាម្ចាស់របស់ ។
 ត្រង់ពាក្យថា ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួន គឺដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ។
 ត្រង់ពាក្យថា គប្បីធ្វើឲ្យប្រកបដោយប្រមាណ ប្រមាណកុដិគឺនោះគឺ
 បញ្ចាយ ១២ ចំពោះដោយចំណងព្រះសុគត គឺវាស់តាមទីដែលជាទី
 ក្រៅកុដិ ។ ត្រង់ពាក្យថា ទទឹងពីចំណេម វាស់វាងកុដិ គឺវាស់តាមទី
 ដែលជាទីកុដិកុដិ ។

[២១២] ត្រង់ពាក្យថា ត្រូវនាំពួកកុដិមកដើម្បីសំដែងវិទ្យុ សេចក្តី
 ថា ប្រតិក្កហន្តិកុដិនោះ ត្រូវដោះវត្ថុដ៏ច្បូនច្បុះទៅកេសន្តិ ហើយ
 ធ្វើចំរៀងស្មាតាង ដោយបង្ខំបាត់កុដិចាស់ទាំងឡាយ ហើយអង្គុយ
 ប្រហោងប្រណម្យអត្ថាលំ ពោលពាក្យយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន
 ទាំងឡាយ ខ្ញុំកុណាចង់ធ្វើកុដិមិនមានទោយកដ៏មានសំរេងសំរេង ចំពោះជា
 ទីនៅនៃខ្លួនដោយការសូមគ្រឿងបរិករណ៍តមកខ្លួនឯង បពិត្រលោក
 ដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ ខ្ញុំកុណាឯង សូមឲ្យសង្ឃតំឱក្យមើលទីធ្វើកុដិ
 ទាន ។ កុដិកុដិកុដិនោះ គប្បីសូមជាតំបំរើដង្ហែង គប្បីសូមជា
 តំបំរើដង្ហែង ។ បើសង្ឃទាំងអស់ ពេទ្យដើម្បីតំឱក្យមើលទីធ្វើកុដិ
 ទាន សង្ឃទាំងអស់គប្បីទិក្យមើល ។ បើសង្ឃទាំងអស់មិនពេល

កុដីវត្ត ឱលោកេតុ យេ តត្ថ យោន្តិ ភិក្ខុ ក្បត្តា
 បដិគាលា សាវត្ថុ អនាវត្ថុ សមវត្តបដិ អវត្តបដិ
 ជាតិគុ តេ យាចិត្តា សម្មន្តិកត្វា ។ ឯវត្ត បទ ភិក្ខុវ
 សម្មន្តិកត្វា ក្បត្តេន ភិក្ខុយា បដិគាលេន សង្ឃោ
 ញាបេតិកត្វា សុណាតុ មេ កន្តេ សង្ឃោ អយំ
 ឥត្តន្ទាមា ភិក្ខុ សញ្ញាចិកាយ កុដី កត្តកាមោ
 អស្សាមិកំ អត្តន្តសំ សោ សង្ឃំ កុដីវត្តឱលោ-
 កាចំ យាចតិ ។ យនិ សង្ឃស្ស បត្តកលំ
 សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមត្ត ឥត្តន្ទាមត្ត ភិក្ខុ សម្មន្តិយ្យ
 ឥត្តន្ទាមស្ស ភិក្ខុយោ កុដីវត្ត ឱលោកេតុ ។ ឯសា
 ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ កន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្តន្ទាមោ
 ភិក្ខុ សញ្ញាចិកាយ កុដី កត្តកាមោ អស្សាមិកំ
 អត្តន្តសំ សោ សង្ឃំ កុដីវត្តឱលោកាចំ យាចតិ ។
 សង្ឃោ ឥត្តន្ទាមត្ត ឥត្តន្ទាមត្ត ភិក្ខុ សម្មន្តិក
 ឥត្តន្ទាមស្ស ភិក្ខុយោ កុដីវត្ត ឱលោកេតុ ។

ដើម្បីពិនិត្យមើលទំនៀមទម្លាប់នៃ ភិក្ខុទាំងឡាយឯណាមាននៅក្នុងទីនោះ
 ជាអ្នកគ្មានអាចម៍ដ៏ធំនៅដែលមានហេតុទាន់ ទំនៀមដែលមិនបានហេតុ
 ទាន់ ទំនៀមដែលមានបទពិនិត្យមិនបានបទពិនិត្យ សង្ឃតប្បិកាពន្យា
 ហើយសម្បត្តិភិក្ខុទាំងនោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ សង្ឃត្រូវសម្បត្តិភិក្ខុទាំង
 នោះយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុដែលគ្មានសម្របសម្រួល ត្រូវប្រាប់សង្ឃឲ្យដឹង (ដោយ
 ញាតិទុក្ខកាយកម្មកថា) ថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុ
 ប្រទេស ឈ្មោះនេះ ចង់ធ្វើកុដីដែលឥតមានទាយកជាម្ចាស់របស់ ចំពោះជា
 ទីនៅនៃខ្លួន ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេកន្លងនឹង ភិក្ខុនោះសូម
 ការពិនិត្យមើលទំនៀមទម្លាប់នៃសង្ឃ ។ បើការពិនិត្យមើលទំនៀមទម្លាប់នៃការ
 សម្របសម្រួលសង្ឃហើយ សង្ឃតប្បិកាភិក្ខុទាំងឡាយឈ្មោះនេះផង ។
 ដើម្បីពិនិត្យមើលទំនៀមទម្លាប់នៃសង្ឃ ។ បើការពិនិត្យមើលទំនៀមទម្លាប់នៃការ
 ញាតិសង្ឃឲ្យដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ
 ភិក្ខុប្រទេស ឈ្មោះនេះ ចង់ធ្វើកុដីដែលឥតមានទាយកជាម្ចាស់របស់
 ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួន ដោយការសូមគ្រឿងឧបករណ៍គេកន្លងនឹង ភិក្ខុ
 នោះសូមការពិនិត្យមើលទំនៀមទម្លាប់នៃសង្ឃ ។ សង្ឃសម្បត្តិភិក្ខុទាំងឡាយ
 មានឈ្មោះនេះផង ដើម្បីពិនិត្យមើលទំនៀមទម្លាប់នៃសង្ឃ ។

យស្សយស្សនា ទមតំ ឥត្ថនាមស្ស ច ឥត្ថនាមស្ស
 ច ភិក្ខុនំ សម្មតំ ឥត្ថនាមស្ស ភិក្ខុនា កុដិវត្ថុ
 ឧលោកេត្ថំ សោ វុណ្ណស្ស យស្ស ឧត្តមតំ សោ
 ការសយ្យ ។ សម្មតា សង្ឃេន ឥត្ថនាមោ ច ឥត្ថនាមោ
 ច ភិក្ខុ ឥត្ថនាមស្ស ភិក្ខុនា កុដិវត្ថុ ឧលោកេត្ថំ ។
 ទមតំ សង្ឃស្ស វស្សា វុណ្ណំ ។ ឯវេតំ ឯវាយមិតំ ។

[២០៣] ភិក្ខុ សម្មតេហិ ភិក្ខុហិ តត្ថ ឥត្ថា
 កុដិវត្ថុ ឧលោកេត្ថំ ហរម្ហំ អនាម្ហំ សមវិក្កមធំ
 អបរិក្កមធំ ជាតិវត្ថំ ។ សាចេ សារម្ហំ ហោតិ
 អបរិក្កមធំ មា យំន ករិតំ វត្ថុតោ ។ សាចេ
 អនាម្ហំ ហោតិ សបរិក្កមធំ សង្ឃស្ស រកោចត្ថំ
 អនាម្ហំ សបរិក្កមធំ ។ តេន កុដិកោកេន
 ភិក្ខុនា សង្ឃំ ឧបសង្កម្ពត្ថា ឯកំសំ វុណ្ណសង្កំ
 ករិត្តា វុណ្ណំ ភិក្ខុនំ ឯវេ វត្ថុតោ វុណ្ណំតំ
 ឯសីធិត្ថា អញ្ចាលំ មត្តហេតុ ឯវេស្ស វេនិយោ
 មហំ កន្តិ សញ្ញាចិកាយ កុដិ តត្ថកោហិ

ការសម្មតិក្ខុតំឯវុណ្ណេនទេផល ។ ដើម្បីឲ្យពិនិត្យមើលទីធ្លីកុដិ
 របស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ក្នុងលោកដ៏មានអាយុអន្តរា លោកដ៏មាន
 អាយុអន្តរាភូមិស្រៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអន្តរា
 លោកដ៏មានអាយុអន្តរាភូមិស្រៀម ។ ភិក្ខុតំឯវុណ្ណេនទេផល ។
 សង្ឃបានសម្មតិដើម្បីឲ្យពិនិត្យមើលទីធ្លីកុដិរបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ ភិយោ
 សម្មតិនេះសមគួរដល់សង្ឃ ព្រោះហេតុនោះ សង្ឃវេបស្សៀម ។ ខ្ញុំ
 កុណាសូមចាំទុកចូរសេចក្តីនេះដោយភិយោស្រៀមយ៉ាងនេះ ។

[២០៣] ពួកភិក្ខុដែលសង្ឃបានសម្មតិហើយចាំនោះត្រូវតែ
 ទំនោះហើយពិនិត្យមើលទីធ្លីកុដិ ច្រើនដងជាទីមានហេតុទាន ទីឥត
 មានហេតុទាន ទីមានឧបទាន ទីឥតមានឧបទាន ។ បើទីមានហេតុ
 ទាន ទីឥតមានឧបទាន គប្បីប្រាប់ថា លោកគុំធ្វើកុដិទីនេះឡើយ ។
 បើទីឥតមានហេតុទាន ទីមានឧបទាន គប្បីប្រាប់សង្ឃថា ទីនេះឥតមាន
 ហេតុទាន មានឧបទាន ។ ភិក្ខុអ្នកធ្វើកុដិនោះត្រូវប្រុងទៅសង្ឃ
 ហើយធ្វើបីវេទ្យន៍ស្មូន ថ្វាយបង្គំទានភិក្ខុទានតំឯវុណ្ណេ ហើយ
 ក្តុយច្រហោងច្រណែនអញ្ចាលំ គោលពាក្យយ៉ាងនេះថា បពិត្រលោក
 តំឯវុណ្ណេនទេផល ខ្ញុំកុណាទាន់ធ្វើកុដិមិនបានដោយសារមហាសំរេង
 ចំពោះជាទីទេវនៃខ្លួន ដោយការសូមត្រឡប់មកលើគេមកខ្លួនឯង

អស្សាមិកំ អត្ថទ្ទេសំ សោហំ កន្ថុ សង្ឃំ កុដិ-
 វត្ថុនេសងំ យាចនំ ។ ធុតិយម្យំ យាចិត្តា
 កតិយម្យំ យាចិត្តា ។ ព្យត្តេន ភិក្ខុនា បដិគលេន
 សង្ឃោ ញាបេតញោ សុណាតុ មេ កន្ថុ សង្ឃោ
 អយំ ឥន្ទ្រាមោ ភិក្ខុ សញ្ញាចិត្តាយ កុដិ កត្ត-
 កាមោ អស្សាមិកំ អត្ថទ្ទេសំ សោ សង្ឃំ កុដិ-
 វត្ថុនេសងំ យាចនំ ។ យតិ សង្ឃស្ស បត្តកលំ
 សង្ឃោ ឥន្ទ្រាមស្ស ភិក្ខុនោ កុដិវត្ថុ នេសេយ្យ ។
 វសា ញត្ថំ ។ សុណាតុ មេ កន្ថុ សង្ឃោ អយំ
 ឥន្ទ្រាមោ ភិក្ខុ សញ្ញាចិត្តាយ កុដិ កត្តកាមោ
 អស្សាមិកំ អត្ថទ្ទេសំ សោ សង្ឃំ កុដិវត្ថុនេសងំ
 យាចនំ ។ សង្ឃោ ឥន្ទ្រាមស្ស ភិក្ខុនោ កុដិវត្ថុ
 នេសេតិ ។ យស្សយស្សតោ ទមតំ ឥន្ទ្រាមស្ស
 ភិក្ខុនោ កុដិវត្ថុស្ស នេសេតា សោ កុណ្ឌស្ស យស្ស
 ឧត្តមតិ សោ កាសេយ្យ ។ នេសិតំ សង្ឃេន ឥន្ទ្រា-
 មស្ស ភិក្ខុនោ កុដិវត្ថុ ។ ទមតិ សង្ឃស្ស តស្មា
 កុណ្ឌំ ។ វិវេកំ ជាយាមិតំ ។

បតិព្រលោកទាំងឡាយដ៏ចម្រើន ខ្ញុំកុរុណា សូមការសម្រេចផលផ្នែកដ៏ធំ
 សង្ឃ ។ ភិក្ខុអត្ថប្បិដ្ឋានោះ ធម្មសូមជាតំបតិដ៏ធំផង ធម្មសូមជាតំបតិ-
 ដ៏ធំផង ។ ភិក្ខុអត្ថប្បិដ្ឋានោះ ធម្មសូមជាតំបតិដ៏ធំផង (ដោយព្យាប្បកិ-
 យកម្មតា) ជា បតិព្រលោកសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុប្រទេ-
 ណ្ឌនេះ ចង់ធ្វើកុដិឥតមានតាយកជាម្ចាស់របស់ ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួន
 ដោយសូមស្រ្តីឯបករណ៍តែមួយឯង ភិក្ខុនោះសូមការសម្រេចផលផ្នែកដ៏ធំ
 ដ៏ធំសង្ឃ ។ បើការសម្រេចផលផ្នែកដ៏មានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃ
 ធម្មសម្រេចផលផ្នែកដ៏ធំដើម្បីភិក្ខុ ឈ្មោះនេះ ។ នេះជាញត្ថំ (វិញ្ញាបនបត្រសង្ឃ
 សង្ឃដ៏ធំ) ។ បតិព្រលោកសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ខ្ញុំ ភិក្ខុប្រទេ-
 ណ្ឌនេះ ចង់ធ្វើកុដិឥតមានតាយកជាម្ចាស់របស់ ចំពោះជាទីនៅនៃខ្លួន
 ដោយការសូមស្រ្តីឯបករណ៍តែមួយឯង ភិក្ខុនោះសូមការសម្រេចផលផ្នែកដ៏ធំ
 កុដិដ៏ធំសង្ឃ សង្ឃសម្រេចផលផ្នែកដ៏ធំដើម្បីភិក្ខុ ឈ្មោះនេះ ។ ការសម្រេចផលផ្នែកដ៏ធំ
 កុដិដើម្បីភិក្ខុ ឈ្មោះនេះសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអន្តរា លោកដ៏មាន
 អាយុអន្តរាធម្មស្រ្តី (បើ) ចំណេះសមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអន្តរា
 លោកដ៏មានអាយុអន្តរានោះធម្មស្រ្តីតាម ។ សង្ឃប្រទេសសម្រេចផលផ្នែកដ៏ធំដើម្បីភិក្ខុ
 ឈ្មោះនេះហើយ ។ ការនេះសមគួរដល់សង្ឃ ព្រះហត្ថនោះ សង្ឃច្រប
 ស្រ្តី ខ្ញុំកុរុណា សូមចំពោះសេចក្តីនេះ ដោយភិយាស្រ្តីយាមិត្ត ។

ចន្ទរាជស្បៀត វា ហោតិ សកាជស្បៀត វា ហោតិ
សំសារណាជស្បៀត វា ហោតិ ឯតំ សារម្ពំ ឆាម ។

[២០៥] អបរិក្កមនំ ឆាម ន សក្កា ហោតិ
យថាយុត្តន សក្កេន អនុបរិក្កន្តំ សមន្តា ធិស្សៈ
ណិយា អនុបរិក្កន្តំ ឯតំ អបរិក្កមនំ ឆាម ។

[២០៦] អបរិក្កមនំ ឆាម ន តិច្ឆិតានំ វា
អាសយោ ហោតិ ន ទុច្ចតានំ វា អាសយោ
ហោតិ ន ទុក្ខនំ វា អាសយោ ហោតិ ន អហំ វា
អាសយោ ហោតិ ន វិច្ឆិតានំ វា អាសយោ ហោតិ
ន សត្វនំ វា អាសយោ ហោតិ ។ បេ ។ ន
សំសារណាជស្បៀត វា ហោតិ ឯតំ អបរិក្កមនំ ឆាម ។

[២០៧] សបរិក្កមនំ ឆាម សក្កា ហោតិ
យថាយុត្តន សក្កេន អនុបរិក្កន្តំ សមន្តា ធិស្សៈ
ណិយា អនុបរិក្កន្តំ ឯតំ សបរិក្កមនំ ឆាម ។

[២០៨] សត្វាចិត្តា ឆាម សយំ យាចិត្តា
បុរិសំ បុរិសត្ថករិយំ ។ បេ ។ ធិទានំ ធិ ។

ជាទីកលសម្រាប់លេងក្តី ជាទីពេលប្រជុំក្តី ជាកន្លែងផ្សារទៅមកក្តី ចំប៉ុណ្ណោះ
ហៅថាទីមានហេតុទាន់ គឺទីមានសេចក្តីអន្តរាយ ។

[២០៩] ដែលហៅថា ទីមិនមានបទពាជនៈ គឺបានន័យដែល
មិនអាចនឹងបង្កើតបាន បង្កើតបានដោយផ្សេងៗស្របទាន់ ចំប៉ុណ្ណោះ
ហៅថាទីមិនមានបទពាជនៈ ។

[២១០] ដែលហៅថាទីមិនមានអន្តរាយនោះ គឺបានន័យដែល
មិនមែនជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសត្វស្រមោចក្រហមក្តី មិនមែនជាទីអា-
ស្រ័យនៅនៃពួកសត្វកណ្តៀកក្តី មិនមែនជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកសត្វ
ណ្តូកក្តី មិនមែនជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកពស់ក្តី មិនមែនជាទីអាស្រ័យ
នៅនៃពួកខ្នុរក្តី មិនមែនជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកក្អែបក្តី ។ បេ ។ មិនមែន
ជាកន្លែងផ្សារទៅមកក្តី ចំប៉ុណ្ណោះ ហៅថាទីមិនមានអន្តរាយ ។

[២១១] ដែលហៅថាទីមានបទពាជនៈ គឺបានន័យដែលអាច
បង្កើតបាន បង្កើតបានដោយផ្សេងៗស្របទាន់ ចំប៉ុណ្ណោះ ហៅ
ថាទីមានបទពាជនៈ ។

[២១២] ភិក្ខុសូមបុរសក្តី ត្រៀមហេតុកម្មនៃបុរសក្តី ។ បេ ។
ពន្លាភក្តី ដោយខ្លួនឯង ហៅថាសូមត្រៀមបុរសក្តីតែមកខ្លួនឯង ។

កុដី ជាម ឧល្លាស្តា វ ហោតិ អរសិក្ខា វ ឧល្លាស្តា-
 ល្លាស្តា វ ។ កាមយ្យានិ ករោតិ វ កាមយេតិ វ ។
 វិក្ខុ វ អនិច្ចេយ្យ វិក្ខុទេសនាយ បច្ចាណំ វ
 អនិក្ខារមេយ្យានិ ញត្ថិទុគ៌យេន កម្មេន កុដិវត្ថុ វ
 ទេសាបេត្វា អាណាមកោ វ វិគ្គារោ វ អន្ធមាសា
 កេសន្តរត្ថម្យ អនិក្ខារបេត្វា ករោតិ វ កាមយេតិ
 វ បយោគេ^(១) ទុក្ខដំ ឯកចំណុំ អនាគត អាជត្ត
 ឧល្លាស្តយស្ស វ ស្មី បិណ្ឌា អនតោ អាបត្តិ សង្ខារិស-
 សស្ស ។ សង្ខារិសេសោតិ ។ បេ ។ តេចចំ វិច្ឆតិ
 សង្ខារិសេសោតិ ។

[២០៨] កុដី កុដី ករោតិ អនេសិក្ខត្ថតំ
 សារម្ពំ អបរិក្ខមនំ អាបត្តិ សង្ខារិសេសេន ទិដ្ឋ
 ទុក្ខជាតំ ។ វិក្ខុ កុដី ករោតិ អនេសិក្ខត្ថតំ
 សារម្ពំ សបរិក្ខមនំ អាបត្តិ សង្ខារិសេសេន ទុក្ខដ-
 ស្ស ។ វិក្ខុ កុដី ករោតិ អនេសិក្ខត្ថតំ អនាម្ពំ
 អបរិក្ខមនំ អាបត្តិ សង្ខារិសេសេន ទុក្ខដស្ស ។

១ បយោគេ បយោគេតិ កន្លះ ចោត្តកេ អនេសិក្ខតំ ទំស្សនំ ។

លំនៅរបស់វិក្ខុដែលលាបខាងក្នុង ឬលាបខាងក្រៅ ឬដែលលាបចាំផ
 ខាងក្នុងចាំខាងក្រៅ ហៅថា កុដី ។ ត្រង់ពាក្យថា ឲ្យគេធ្វើ គឺធ្វើខ្លួនឯងក្តី
 ឲ្យគេធ្វើក្តី ។ ត្រង់ពាក្យថា មិនបាននាំពួកវិក្ខុមកដើម្បីសម្រែងទីឲ្យក្តី
 ធ្វើឲ្យកខ្វក់ហួសប្រមាណក្តី សេចក្តីថា មិនបានឲ្យសន្ធិសម្រែងទីធ្វើកុដី
 ដោយបរិក្ខារយក្តី ដោយទ័ព្វក្តី ដោយញាតិភូមិយក្តី ហើយធ្វើខ្លួនឯង
 ក្តី ប្រើគេឲ្យធ្វើក្តី ឲ្យកខ្វក់ហួសប្រមាណ សូម្បីប្រមាណប៉ុនច្រើនសក់
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខផលប្រយោគ កាលនៅកែប្រែ ១ អំឡុងហើយ ត្រូវអាបត្តិ
 វេលាច្រើន កាលបើប្លែក ១ ដុំខាងហើយស្រប ត្រូវអាបត្តិសន្ធិទិ-
 សេស ។ ត្រង់ពាក្យថា សន្ធិទិសេស មានសេចក្តីដែលប្រយោគស្តីក្នុង
 សន្ធិទិសេសសំព័ន្ធបទទី ១ ច្រើនហើយ ។

[២០៩] វិក្ខុធ្វើកុដីដែលអត់មានពួកវិក្ខុសម្រែងទីឲ្យ មាន
 ហេតុទាន គឺទីមានអន្តរាយ មិនមានឧបទាន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខផលគឺទី
 អាបត្តិសន្ធិទិសេស ។ វិក្ខុធ្វើកុដីដែលអត់មានពួកវិក្ខុសម្រែងទីឲ្យ
 មានហេតុទាន ក៏មានឧបទាន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខផលគឺអាបត្តិសន្ធិ-
 ទិសេស ។ វិក្ខុធ្វើកុដីដែលអត់មានពួកវិក្ខុសម្រែងទីឲ្យ មិនមាន
 ហេតុទាន មិនមានឧបទាន ត្រូវអាបត្តិទុក្ខផលគឺអាបត្តិសន្ធិទិសេស ។

កិច្ច កុដ ករោតិ អនុសិទ្ធិកុត្ត អនាម្ពំ សមរិក្ខមនំ
 អាមត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ កិច្ច កុដ ករោតិ
 អនុសិទ្ធិកុត្ត សារម្ពំ អបរិក្ខមនំ អាមត្តិ ទ្ធិន្ត ធុត្តជា-
 នំ ។ កិច្ច កុដ ករោតិ អនុសិទ្ធិកុត្ត សារម្ពំ
 សមរិក្ខមនំ អាមត្តិ ធុត្តជស្ស ។ កិច្ច កុដ ករោតិ
 អនុសិទ្ធិកុត្ត អនាម្ពំ អបរិក្ខមនំ អាមត្តិ ធុត្តជស្ស ។
 កិច្ច កុដ ករោតិ អនុសិទ្ធិកុត្ត អនាម្ពំ សមរិក្ខមនំ
 អាមត្តិ ។

[២០១] កិច្ច កុដ ករោតិ បទពាជនីកុត្ត
 សារម្ពំ អបរិក្ខមនំ អាមត្តិ សង្ឃាទិសេសស ទ្ធិន្ត
 ធុត្តជា នំ ។ កិច្ច កុដ ករោតិ បទពាជនីកុត្ត
 សារម្ពំ សមរិក្ខមនំ អាមត្តិ សង្ឃាទិសេសស ធុត្តជ-
 ស្ស ។ កិច្ច កុដ ករោតិ បទពាជនីកុត្ត អនាម្ពំ
 អបរិក្ខមនំ អាមត្តិ សង្ឃាទិសេសស ធុត្តជស្ស ។ កិច្ច
 កុដ ករោតិ បទពាជនីកុត្ត អនាម្ពំ សមរិក្ខមនំ
 អាមត្តិ សង្ឃាទិសេសស្ស ។ កិច្ច កុដ ករោតិ
 បទពាជនីកុត្ត សារម្ពំ អបរិក្ខមនំ អាមត្តិ ទ្ធិន្ត ធុត្តជា នំ ។

កិច្ចកុដដែលអនុសិទ្ធិកុត្តសំដែងទ័យ មិនមានហេតុទាន តែមាន
 បទពា ត្រូវអាមត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិច្ចកុដដែលមានពួកកិច្ចសំដែង
 ទ័យ មានហេតុទាន មិនមានបទពា ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដក្ខវ ។ កិច្ចកុដ
 ដែលមានពួកកិច្ចសំដែងទ័យ មានហេតុទាន តែមានបទពា ត្រូវអាមត្តិ
 ទុក្ខដ ។ កិច្ចកុដដែលមានពួកកិច្ចសំដែងទ័យ មិនមានហេតុទាន
 មិនមានបទពា ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ ។ កិច្ចកុដដែលមានពួកកិច្ចសំដែងទ័យ
 មិនមានហេតុទាន តែមានបទពា ជាអាមត្តិ (មិនត្រូវអាមត្តិឡើយ) ។

[២០២] កិច្ចកុដព្រហ្មណ មានហេតុទាន មិនមានប-
 ទពា ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដក្ខវនិងអាមត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិច្ចកុដព្រហ្មណ
 ព្រហ្មណ មានហេតុទាន តែមានបទពា ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដក្ខវនិងអាមត្តិសង្ឃា-
 ទិសេស ។ កិច្ចកុដព្រហ្មណ មិនមានហេតុទាន មិនមិនមានប-
 ទពា ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដក្ខវនិងអាមត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិច្ចកុដព្រហ្មណ
 តែមិនមានហេតុទាន មានបទពា ត្រូវអាមត្តិសង្ឃាទិសេស ។ កិច្ចកុដ
 កុដត្រូវព្រហ្មណ តែមានហេតុទាន មិនមានបទពា ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដក្ខវ

[២០២] ភិក្ខុ កុដិ ករោតិ ទេសវត្ថុភាគ ប.
 មាណីកំ សារម្ពំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទិដ្ឋិ ធុត្ត-
 ដានំ ។ ភិក្ខុ កុដិ ករោតិ ទេសវត្ថុភាគ បមា-
 ណីកំ សារម្ពំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ ធុត្តជស្ស ។
 ភិក្ខុ កុដិ ករោតិ ទេសវត្ថុភាគ បមាណីកំ
 អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ធុត្តជស្ស ។ ភិក្ខុ
 កុដិ ករោតិ ទេសវត្ថុភាគ បមាណីកំ អបរិក្ក-
 មនំ អាបត្តិ ។

[២០៣] ភិក្ខុ សមាទិសតិ កុដិ មេ ករោតិ ។
 ធាស្ស កុដិ ករោតិ អទេសវត្ថុភាគ សារម្ពំ អបរិក្កម-
 នំ អាបត្តិ សឡាទិសសេន ទិដ្ឋិ ធុត្តដានំ ។ មេ ។
 សារម្ពំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ សឡាទិសសេន ធុ-
 ត្តជស្ស ។ មេ ។ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ
 សឡាទិសសេន ធុត្តជស្ស ។ មេ ។ អបរិក្កមនំ ស-
 បរិក្កមនំ អាបត្តិ សឡាទិសសេន ។ ភិក្ខុ
 សមាទិសតិ កុដិ មេ ករោតិ ។ ធាស្ស
 កុដិ ករោតិ ទេសវត្ថុភាគ សារម្ពំ អបរិក្កមនំ

[២០៤] ភិក្ខុធ្វើកុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទិដ្ឋិ ប្រកបដោយ
 ប្រមាណ តែមានហេតុទាន មិនមានទីបញ្ចេញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ ។ ភិក្ខុ
 ធ្វើកុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទិដ្ឋិ ប្រកបដោយប្រមាណ តែមានហេតុ
 ទាន មានទីបញ្ចេញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ ។ ភិក្ខុធ្វើកុដិដែលមានពួកភិក្ខុ
 សំដែងទិដ្ឋិ ប្រកបដោយប្រមាណ ឥតមានហេតុទាន តែមិនមានទី
 បញ្ចេញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ ។ ភិក្ខុធ្វើកុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទិដ្ឋិ ប្រកប
 ដោយប្រមាណ ឥតមានហេតុទាន មានទីបញ្ចេញ ជាអនាបត្តិ ។

[២០៥] ភិក្ខុបន្ទាប់ (ពួកភិក្ខុជនី) ជាអ្នកទាំងឡាយ ចូលធ្វើ
 កុដិទិដ្ឋិ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះដែលឥតមានពួកភិក្ខុ
 សំដែងទិដ្ឋិ មានហេតុទាន មិនមានទីបញ្ចេញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ពីរដងអាបត្តិ
 សន្យាទិសសេន ។ មេ ។ មានហេតុទាន មានទីបញ្ចេញ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏
 ពីរដងអាបត្តិសន្យាទិសសេន ។ មេ ។ ឥតមានហេតុទាន មិនមានទីបញ្ចេញ
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ពីរដងអាបត្តិសន្យាទិសសេន ។ មេ ។ ឥតមានហេតុទាន តែ
 មានទីបញ្ចេញ ត្រូវអាបត្តិសន្យាទិសសេន ។ ភិក្ខុបន្ទាប់ (ពួកភិក្ខុជនី
 គ្នា) ជា អ្នកទាំងឡាយចូលធ្វើកុដិទិដ្ឋិ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើកុដិដើម្បី
 ភិក្ខុនោះដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទិដ្ឋិ មានហេតុទាន ឥតមានទីបញ្ចេញ

អាចត្តិ ទិដ្ឋ ធុត្តដាច់ ។ មេ ។ សារម្ហំ សមរិក្ខមនំ
អាចត្តិ ធុត្តដស្ស ។ មេ ។ អនាម្ហំ អមរិក្ខមនំ អាចត្តិ
ធុត្តដស្ស ។ មេ ។ អនាម្ហំ សមរិក្ខមនំ អនាមត្តិ ។
ភិក្ខុ សមាធិសតិ កុដី មេ កកោតាតិ ។ ឧស្ស
កុដី កកោតិ បដាណាតិក្ខន្ធនំ សារម្ហំ អមរិក្ខមនំ
អាចត្តិ សង្ខារិសេសេន ទិដ្ឋ ធុត្តដាច់ ។ មេ ។
សារម្ហំ សមរិក្ខមនំ អាចត្តិ សង្ខារិសេសេន ធុត្ត-
ដស្ស ។ មេ ។ អនាម្ហំ អមរិក្ខមនំ អាចត្តិ សង្ខា-
រិសេសេន ធុត្តដស្ស ។ មេ ។ អនាម្ហំ សមរិក្ខមនំ
អាចត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ សមាធិសតិ
កុដី មេ កកោតាតិ ។ ឧស្ស កុដី កកោតិ បដាណា-
តំ សារម្ហំ អមរិក្ខមនំ អាចត្តិ ទិដ្ឋ ធុត្តដាច់ ។ មេ ។
សារម្ហំ សមរិក្ខមនំ អាចត្តិ ធុត្តដស្ស ។ មេ ។
អនាម្ហំ អមរិក្ខមនំ អាចត្តិ ធុត្តដស្ស ។ មេ ។
អនាម្ហំ សមរិក្ខមនំ អនាមត្តិ ។ ភិក្ខុ សមាធិសតិ
កុដី មេ កកោតាតិ ។ ឧស្ស កុដី កកោតិ
អាទសិវវត្ថុកំ បដាណាតិក្ខន្ធនំ សារម្ហំ អមរិក្ខមនំ

ត្រូវតាមតួទុក្ខផ្សំ ។ មេ ។ មានហេតុទាន តែមានទីបញ្ចា ត្រូវតាមតួ
ទុក្ខផ្សំ ។ មេ ។ ឥតមានហេតុទាន ឥតមានទីបញ្ចា ត្រូវតាមតួទុក្ខផ្សំ ។ មេ ។
ឥតមានហេតុទាន មានទីបញ្ចា ជាអនាមត្តិ ។ ភិក្ខុបន្លិប (ឬភិក្ខុផលិត) ថា
អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិទ្យង្គំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះដែល
ហួសប្រមាណ មានហេតុទាន មិនមានទីបញ្ចា ត្រូវតាមតួទុក្ខផ្សំផ្សំ
តាមតួសង្ខារិសេស ។ មេ ។ មានហេតុទាន តែមានទីបញ្ចា ត្រូវតា-
មតួទុក្ខផ្សំផ្សំតាមតួសង្ខារិសេស ។ មេ ។ មិនមានហេតុទាន មិនមានទី
បញ្ចា ត្រូវតាមតួទុក្ខផ្សំផ្សំតាមតួសង្ខារិសេស ។ មេ ។ មិនមានហេតុ
ទាន តែមានទីបញ្ចា ត្រូវតាមតួសង្ខារិសេស ។ ភិក្ខុបន្លិប (ឬភិក្ខុផលិត)
ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិទ្យង្គំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះ
ដែលប្រកបដោយប្រមាណ មានហេតុទាន មិនមានទីបញ្ចា ត្រូវតា-
មតួទុក្ខផ្សំផ្សំ ។ មេ ។ មានហេតុទាន តែមានទីបញ្ចា ត្រូវតាមតួទុក្ខផ្សំ
។ មេ ។ មិនមានហេតុទាន មិនមានទីបញ្ចា ត្រូវតាមតួទុក្ខផ្សំ ។ មេ ។ មិនមាន
ហេតុទាន មានទីបញ្ចា ជាអនាមត្តិ ។ ភិក្ខុបន្លិប (ឬភិក្ខុផលិត) ថា អ្នក
ទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិទ្យង្គំ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះដែលមិន
មានហេតុទាន តែមានទីបញ្ចា ហួសប្រមាណ មានហេតុទាន មិនមានទីបញ្ចា

អាមត្តិ ទ្វិន្ទ សង្ខារិកសេសេន ទ្វិន្ទ ធុត្តដាជំ ។ បេ ។
 សារម្ហំ សមរិក្ខមនំ អាមត្តិ ទ្វិន្ទ សង្ខារិកសេសេន
 ធុត្តដស្ស ។ បេ ។ អនាម្ហំ អមរិក្ខមនំ អាមត្តិ
 ទ្វិន្ទ សង្ខារិកសេសេន ធុត្តដស្ស ។ បេ ។ អនាម្ហំ
 សមរិក្ខមនំ អាមត្តិ ទ្វិន្ទ សង្ខារិកសេសេន ។ ភិក្ខុ
 សមាធិសតិ កុដិ មេ ករោថាតិ ។ ឥស្ស កុដិ
 ករោថំ នេសិវត្ថុតំ បមាណិកំ សារម្ហំ អមរិក្ខមនំ
 អាមត្តិ ទ្វិន្ទ ធុត្តដាជំ ។ បេ ។ សារម្ហំ សមរិក្ខមនំ
 អាមត្តិ ធុត្តដស្ស ។ បេ ។ អនាម្ហំ អមរិក្ខមនំ អាមត្តិ
 ធុត្តដស្ស ។ បេ ។ អនាម្ហំ សមរិក្ខមនំ អនាមត្តិ ។

[២០៦] ភិក្ខុ សមាធិសិទ្ធា បក្កមតិ កុដិ មេ
 ករោថាតិ ន ច សមាធិសតិ នេសិវត្ថុតា ច ហោតុ
 អនាម្ហំ ច សមរិក្ខមនា ចាតិ ។ ឥស្ស កុដិ ករោថំ
 អនេសិវត្ថុតំ សារម្ហំ អមរិក្ខមនំ អាមត្តិ សង្ខារិកសេ-
 សេន ទ្វិន្ទ ធុត្តដាជំ ។ បេ ។ សារម្ហំ សមរិក្ខ-
 មនំ អាមត្តិ សង្ខារិកសេសេន ធុត្តដស្ស ។ បេ ។

ត្រៃភាបត្តិទុក្ខដ្ឋកថាវនិក្ខេបភាសិត្តិសង្ខារិកសេសេន ។ បេ ។ មានហេតុទាន
 តែមានទ័បបារ ត្រៃភាបត្តិទុក្ខដ្ឋកថាវនិក្ខេបភាសិត្តិសង្ខារិកសេសេន ។ បេ ។
 មិនមានហេតុទាន មិនមានទ័បបារ ត្រៃភាបត្តិទុក្ខដ្ឋកថាវនិក្ខេបភាសិត្តិសង្ខារិកសេសេន
 ។ បេ ។ មិនមានហេតុទាន តែមានទ័បបារ ត្រៃភាបត្តិ
 សង្ខារិកសេសេន ។ ភិក្ខុបន្ទាប់ (ពួកភិក្ខុផលិត្តា) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើ
 ភ្នំដុំឲ្យខ្ពង់ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះដែលមានពួកភិក្ខុ
 សំដែងវិទ្យុ ប្រកបដោយប្រមាណ មានហេតុទាន មិនមានទ័បបារ
 ត្រៃភាបត្តិទុក្ខដ្ឋកថា ។ បេ ។ មានហេតុទាន តែមានទ័បបារ ត្រៃ
 ភាបត្តិទុក្ខដ្ឋ ។ បេ ។ មិនមានហេតុទាន មិនមានទ័បបារ ត្រៃ
 ភាបត្តិទុក្ខដ្ឋ ។ បេ ។ មិនមានហេតុទាន មានទ័បបារ ជាអនាមត្តិ ។

[២០៦] ភិក្ខុបន្ទាប់ (ពួកភិក្ខុផលិត្តា) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរ
 ធ្វើកុដិឲ្យខ្ពង់ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែមិនបានបន្តិចដោយពាក្យថា
 កុដិនោះគួរកុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងវិទ្យុផង មិនមានហេតុទានផង
 មានទ័បបារផងឬច្បើយ ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះដែលឥត
 មានពួកភិក្ខុសំដែងវិទ្យុ មានហេតុទាន មិនមានទ័បបារ (ភិក្ខុនោះ)
 ត្រៃភាបត្តិទុក្ខដ្ឋកថាវនិក្ខេបភាសិត្តិសង្ខារិកសេសេន ។ បេ ។ មានហេតុទាន
 តែមានទ័បបារ ត្រៃភាបត្តិទុក្ខដ្ឋកថាវនិក្ខេបភាសិត្តិសង្ខារិកសេសេន ។ បេ ។

អនាម័ត្ត អបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ខារិនិសេសេន ទុក្ខជស្ស
 ។ បេ ។ អនាម័ត្ត សបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ខារិនិសេ-
 សស្ស ។ ភិក្ខុ សមាធិសំគា បក្កមតិ កុដិ
 មេ កកោដាតិ ន ច សមាធិសតិ នេសំគ-
 វត្ថុកា ច ហោតុ អនាម័ត្ត ច សបរិក្កមនា
 ចាតិ ។ តស្ស កុដិ កកោដិ នេសំគវត្ថុកា
 សារម័ត្ត អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទ្ធិន្ទ ទុក្ខជានំ ។ បេ ។
 សារម័ត្ត សបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។
 អនាម័ត្ត អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។
 អនាម័ត្ត សបរិក្កមនំ អនាបត្តិ ។ ភិក្ខុ សមាធិសំគា
 បក្កមតិ កុដិ មេ កកោដាតិ ន ច សមាធិសតិ
 បមាណំកា ច ហោតុ អនាម័ត្ត ច សបរិក្កមនា
 ចាតិ ។ តស្ស កុដិ កកោដិ បមាណាតក្កន្តិ
 សារម័ត្ត អបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ខារិនិសេសេន ទ្ធិន្ទ
 ទុក្ខជានំ ។ បេ ។ សារម័ត្ត សបរិក្កមនំ អាបត្តិ
 សង្ខារិនិសេសេន ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។ អនាម័ត្ត
 អបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ខារិនិសេសេន ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។

មិនមានហេតុទាន់ មិនមានទ័បបារ (ត្រូវអាបត្តិទុក្ខផងនឹងអាបត្តិសន្យាទិ-
 សេស ។ បេ ។ មិនមានហេតុទាន់ មានទ័បបារ (ត្រូវអាបត្តិសន្យាទិ-
 សេស ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងនឹង) ថា អ្នកចាំឱ្យយចូរធ្វើកុដិឱ្យខ្ញុំ ហើយ
 ចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែមិនបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរដាក់កុដិ
 ដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទ័បបារផង ឥតមានហេតុទាន់ផង មានទ័បបារផង
 ដូច្នេះឡើយ ។ ភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីតែកុដិនោះដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទ័បបារ
 មានហេតុទាន់ មិនមានទ័បបារ (ភិក្ខុនោះ) (ត្រូវអាបត្តិទុក្ខផង) ។ បេ ។
 មានហេតុទាន់ តែមានទ័បបារ (ត្រូវអាបត្តិទុក្ខផង) ។ បេ ។ ឥតមានហេតុ
 ទាន់ ឥតមានទ័បបារ (ត្រូវអាបត្តិទុក្ខផង) ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាន់ មាន
 ទ័បបារ ជាអនាម័ត្ត ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងនឹង) ថា អ្នកចាំឱ្យយចូរធ្វើ
 កុដិឱ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែមិនបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិ
 នោះត្រូវប្រកបដោយប្រមាណផង ឥតមានហេតុទាន់ផង មានទ័បបារ
 ផងដូច្នេះឡើយ ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីតែកុដិនោះដែលហួសប្រមាណ
 មានហេតុទាន់ មិនមានទ័បបារ (ភិក្ខុនោះ) (ត្រូវអាបត្តិទុក្ខផង) ។
 នឹងអាបត្តិសន្យាទិសេស ។ បេ ។ មានហេតុទាន់ តែមានទ័បបារ
 (ត្រូវអាបត្តិទុក្ខផងនឹងអាបត្តិសន្យាទិសេស ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាន់
 ឥតមានទ័បបារ (ត្រូវអាបត្តិទុក្ខផងនឹងអាបត្តិសន្យាទិសេស ។ បេ ។

អនាម័យ សម្រក្ខមនំ អាបត្តិ ទ្ធិន្ទំ សាធិន្ទសេសានំ ។
 ភិក្ខុ សមាធិសិទ្ធា បក្កមតិ កុដំ មេ កកោយាតិ ច
 ច សមាធិសតិ នេសិវត្ថុកា ច ហោតុ បមាណិកា
 ច អនាម័យ ច សម្រក្ខមនា ជាតិ ។ ឥន្ទ កុដំ
 កកោដ្ឋំ នេសិវត្ថុកំ បមាណិកំ សាម្ពុំ អបរក្ខមនំ
 អាបត្តិ ទ្ធិន្ទំ ធូត្តនាមំ ។ បេ ។ សាម្ពុំ សម្រក្ខមនំ
 អាបត្តិ ធូត្តនស្ស ។ បេ ។ អនាម័យ អបរក្ខមនំ អាបត្តិ
 ធូត្តនស្ស ។ បេ ។ អនាម័យ សម្រក្ខមនំ អនាបត្តិ ។

(២១៨) ភិក្ខុ សមាធិសិទ្ធា បក្កមតិ កុដំ
 មេ កកោយាតិ សមាធិសតិ ច នេសិវត្ថុកា
 ច ហោតុ អនាម័យ ច សម្រក្ខមនា ជាតិ ។
 ឥន្ទ កុដំ កកោដ្ឋំ អនេសិវត្ថុកំ សាម្ពុំ អបរក្ខមនំ
 ។ សោ សុណាតិ កុដំ កកោ មេ កកោយាតិ
 អនេសិវត្ថុកា សាម្ពុំ អបរក្ខមនាតិ ។ ឥន្ទ
 ភិក្ខុជា សាម័ វា ឥន្ទនំ ទូតោ វា ចារាធាតោ

មិនមានហេតុទាន់ តែមានទីបញ្ចា ត្រូវអាបត្តិសន្យាទិសសពីរ ។ ភិក្ខុ
 បក្កាបំ (ពួកភិក្ខុផង) ជា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិទ្បន្ទំ ហើយចៀសចេញ
 ទៅ ប៉ុន្តែមិនបានធានាថា កុដិនោះគួរជាប់កុដិដែលមានពួក
 ភិក្ខុសំដែងទិទ្បផង ប្រកបដោយប្រមាណផង មិនមានហេតុទាន់
 ផង មានទីបញ្ចាផងដូច្នេះហើយ ។ ពួកភិក្ខុកុដិធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះដែល
 មានពួកភិក្ខុសំដែងទិទ្ប ប្រកបដោយប្រមាណ តែមានហេតុទាន់ មិន
 មានទីបញ្ចា (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំពីរ ។ បេ ។ មានហេតុទាន់
 តែមានទីបញ្ចា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំ ។ បេ ។ មិនមានហេតុទាន់ មិនមានទី
 បញ្ចា ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដំ ។ បេ ។ មិនមានហេតុទាន់ មានទីបញ្ចា មិន
 ត្រូវអាបត្តិទៀត ។

(២១៩) ភិក្ខុបក្កាបំ (ពួកភិក្ខុផង) ជា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិ
 ទ្បន្ទំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានធានាថា កុដិនោះ
 គួរជាប់កុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទិទ្បផង អត់មានហេតុទាន់ផង មាន
 ទីបញ្ចាផង ។ ពួកភិក្ខុកុដិធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះដែលអត់មានពួកភិក្ខុ
 សំដែងទិទ្ប មានហេតុទាន់ មិនមានទីបញ្ចា ។ ភិក្ខុនោះពួកណាដែល
 ពួកភិក្ខុធ្វើកុដិដែលមិនមានពួកភិក្ខុសំដែងទិទ្ប មានហេតុទាន់ មិនមានទី
 បញ្ចា ដើម្បីអាត្មាអញ ។ ភិក្ខុនោះ ឆប្បិទៅខ្លួនឯងគឺ ប្រែប្រាស់ទៅភិក្ខុ

នេសិក្ខត្តកា ច ហោតុ អនាម្ពា ច សមរិក្ខមនា
 ចាតិ ។ នោ ច សាមំ វា តច្ឆយ្យ ទ្ធនំ វា
 បហំណេយ្យ អាបន្តំ ធុត្តដស្ស ។ ភិក្ខុ សមាធិ-
 សំគ្វា បញ្ញមតិ កុដំ មេ តកោចាតិ សមាធិសតិ ច
 នេសិក្ខត្តកា ច ហោតុ អនាម្ពា ច សមរិក្ខមនា
 ចាតិ ។ តស្ស កុដំ តកោច្ឆិ អនេសិក្ខត្តកំ
 សារម្ពំ សមរិក្ខមនំ ។ សោ សុណាតិ កុដំ តិរ មេ
 តយិវតិ អនេសិក្ខត្តកា សារម្ពា សមរិក្ខមនាតិ ។
 តេន ភិក្ខុនា សាមំ វា តទ្ធព្វំ ទ្ធតោ វា ចាហោតព្វោ
 នេសិក្ខត្តកា ច ហោតុ អនាម្ពា ចាតិ ។
 នោ ច សាមំ វា តច្ឆយ្យ ទ្ធនំ វា បហំ-
 ណេយ្យ អាបន្តំ ធុត្តដស្ស ។ ភិក្ខុ សមាធិសំគ្វា
 បញ្ញមតិ កុដំ មេ តកោចាតិ សមាធិសតិ ច
 នេសិក្ខត្តកា ច ហោតុ អនាម្ពា ច សមរិក្ខម-
 នា ចាតិ ។ តស្ស កុដំ តកោច្ឆិ អនេសិក្ខ-
 ត្តកំ អនាម្ពំ អបរិក្ខមនំ ។ សោ សុណាតិ
 កុដំ តិរ មេ តយិវតិ អនេសិក្ខត្តកា អនាម្ពា

ដោយពាក្យថា កុដិវេសនាគួរដាក់កុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដីធិត្ថផង ឥតមាន
 ហេតុទាន់ផង មានទីបបទផង ។ បើភិក្ខុនោះមិនបានទៅខ្លួនឯងក្តី មិនបាន
 ប្រើប្រាស់ប្រិយ៍ទៅក្តី ត្រូវអាបន្តទុកផង ។ ភិក្ខុបណ្ឌិត (ពួកភិក្ខុផងនា) ថា អ្នក
 ទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិទ្បង្គំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ដោយ
 ពាក្យថា កុដិវេសនាគួរដាក់កុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដីធិត្ថផង ឥតមានហេតុ
 ទាន់ផង មានទីបបទផង ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះ ដែលឥតមាន
 ពួកភិក្ខុសំដីធិត្ថ មានហេតុទាន់ តែមានទីបបទ ។ ភិក្ខុនោះក្នុងឈ្លី
 ថា ភិក្ខុធ្វើកុដិដើម្បីខ្លួនអញ ដែលឥតមានពួកភិក្ខុសំដីធិត្ថ មាន
 ហេតុទាន់ តែមានទីបបទ ។ ភិក្ខុនោះឈ្លីទៅខ្លួនឯងក្តី ប្រើប្រាស់ប្រិយ៍ទៅក្តី
 ដោយពាក្យថា កុដិវេសនាគួរដាក់កុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដីធិត្ថផង ឥតមាន
 ហេតុទាន់ផង ។ បើភិក្ខុនោះមិនទៅខ្លួនឯងក្តី មិនប្រើប្រាស់ប្រិយ៍ទៅក្តី ត្រូវ
 អាបន្តទុកផង ។ ភិក្ខុបណ្ឌិត (ពួកភិក្ខុផងនា) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិទ្បង្គំ
 ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានពន្យល់ដោយពាក្យថា កុដិវេសនាគួរដាក់
 កុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដីធិត្ថផង ឥតមានហេតុទាន់ផង មានទីបបទ
 ផង ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះ ដែលឥតមានពួកភិក្ខុសំដីធិត្ថផង
 មានហេតុទាន់ ឥតមានទីបបទ ។ ភិក្ខុនោះក្នុងឈ្លីថា ពួកភិក្ខុ
 ធ្វើកុដិដើម្បីខ្លួនអញដែលឥតមានពួកភិក្ខុសំដីធិត្ថ ឥតមានហេតុទាន់

អបរិក្កមធាតុ ។ តេជ កំត្តុយា សាមី វា
 កន្ត្រំ ធូរតា វា ចាហោតញោ ទេសំវត្ថុតា ច
 ហោតុ សបរិក្កមធា ធាតុ ។ ឆោ ចេ សាមី វា
 កច្ចេយ្យ ទ្ធនំ វា បហិណោយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។
 ភិក្ខុ សមាទិសិត្វា បក្កមតិ កុដិ មេ កកោចាតិ
 សមាទិសតិ ច ទេសំវត្ថុតា ច ហោតុ អនាម្ពា
 ច សបរិក្កមធា ធាតុ ។ កស្ស កុដិ កកោច្ឆ
 អទេសំវត្ថុតំ អនាម្ពំ សបរិក្កមធំ ។ សោ
 សុណាតិ កុដិ កក មេ កកយាតិ អទេសំវត្ថុតា
 អនាម្ពា សបរិក្កមធាតុ ។ តេជ កំត្តុយា សាមី
 វា កន្ត្រំ ធូរតា វា ចាហោតញោ ទេសំវត្ថុតា
 ហោតុតិ ។ ឆោ ចេ សាមី វា កច្ចេយ្យ ទ្ធនំ វា
 បហិណោយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ ភិក្ខុ សមាទិសិត្វា
 បក្កមតិ កុដិ មេ កកោចាតិ សមាទិសតិ ច
 ទេសំវត្ថុតា ច ហោតុ អនាម្ពា ច សបរិក្ក-
 មធា ធាតុ ។ កស្ស កុដិ កកោច្ឆ ទេសំ
 វត្ថុតំ សាម្ពំ អបរិក្កមធំ ។ សោ សុណាតិ

ភក្កមានទីបបា ។ ភិក្ខុនោះគប្បីទៅខ្លួនឯងក្តី ប្រែប្រែមិទ្ធិទៅក្តី ដោយ
 ពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទិទ្ធិផង មានទីបបា
 ផង ។ បើភិក្ខុនោះមិនបានទៅខ្លួនឯងក្តី មិនបានប្រែប្រែមិទ្ធិទៅក្តី ត្រូវ
 កាបភ្លឺទុក្ខដ ។ ភិក្ខុបន្តិប (ពួកភិក្ខុផងនា) ថា អ្នកចាំឯទ្បាយចូរធ្វើកុដិទ្ធិ
 ខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានធានារ៉ាប់រងដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជា
 កុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទិទ្ធិផង ភក្កមានហេតុទាន់ផង មានទី
 បបាផង ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះ ដែលមិនមានពួកភិក្ខុសំដែង
 ទិទ្ធិ ភក្កមានហេតុទាន់ មានទីបបា ។ ភិក្ខុនោះភ្នំណែន់ថា
 ពួកភិក្ខុធ្វើកុដិដើម្បីខ្លួនអញ ដែលមិនមានពួកភិក្ខុសំដែងទិទ្ធិ
 ភក្កមានហេតុទាន់ មានទីបបា ។ ភិក្ខុនោះគប្បីទៅខ្លួនឯងក្តី
 ប្រែប្រែមិទ្ធិទៅក្តី ដោយពាក្យថា កុដិនោះគួរជាកុដិដែលមានពួកភិក្ខុ
 សំដែងទិទ្ធិ ។ បើភិក្ខុនោះមិនបានទៅខ្លួនឯងក្តី មិនបានប្រែប្រែមិទ្ធិទៅក្តី
 ត្រូវកាបភ្លឺទុក្ខដ ។ ភិក្ខុបន្តិប (ពួកភិក្ខុផងនា) ថា អ្នកចាំឯទ្បាយចូរ
 ធ្វើកុដិទ្ធិខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានធានារ៉ាប់រងដោយពាក្យថា
 កុដិនោះគួរជាកុដិដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទិទ្ធិផង ភក្កមានហេតុទាន់ផង
 មានទីបបាផង ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដិដើម្បីភិក្ខុនោះ ដែលមានពួកភិក្ខុ
 សំដែងទិទ្ធិ ភក្កមានហេតុទាន់ ភក្កមានទីបបា ។ ភិក្ខុនោះភ្នំណែន់ថា

កុដ្ឋំ កើរ មេ កយិរតិ ទេសិកវគ្គកា សាវម្ហា អបរិក្ក-
 មនាតិ ។ តេន និក្ខុនា សាមំ វា កន្តង្គំ ទូតោ វា
 ចាហេតតោ អនាម្ហា ច ហោតុ សបរិក្កមនា ចាតិ ។
 ចោ ចេ សាមំ វា កច្ចេយ្យ ទូតំ វា មហិណេយ្យ អាមត្តិ
 ទុក្ខដស្ស ។ ភិក្ខុ សមាធិសិទ្ធា បក្កមតិ កុដ្ឋំ
 មេ ករោថាតិ សមាធិសតិ ច ទេសិកវគ្គកា ច
 ហោតុ អនាម្ហា ច សបរិក្កមនា ចាតិ ។ ឥស្ស កុដ្ឋំ
 ករោត្តិ ទេសិកវគ្គកំ សាម្ហំ សបរិក្កមនំ ។ សោ
 សុណាតិ កុដ្ឋំ កើរ មេ កយិរតិ ទេសិកវគ្គកា
 សាវម្ហា សបរិក្កមនាតិ ។ តេន និក្ខុនា សាមំ វា
 កន្តង្គំ ទូតោ វា ចាហេតតោ អនាម្ហា ហោតុតិ ។ ចោ
 ចេ សាមំ វា កច្ចេយ្យ ទូតំ វា មហិណេយ្យ អាមត្តិ
 ទុក្ខដស្ស ។ ភិក្ខុ សមាធិសិទ្ធា បក្កមតិ កុដ្ឋំ មេ ក-
 រោថាតិ សមាធិសតិ ច ទេសិកវគ្គកា ច ហោតុ អនាម្ហា
 ច សបរិក្កមនា ចាតិ ។ ឥស្ស កុដ្ឋំ ករោត្តិ ទេសិកវគ្គកំ

ពួកភិក្ខុធ្វើកុដ្ឋិដើម្បីខ្លួនអញ ដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទិញ តែមាន
 ហេតុទាន់ ឥតមានទីបញ្ចប់ ។ ភិក្ខុនោះត្រូវទទួលបានក្តី ប្រើប្រាស់ទិញ
 ទៅក្តី ដោយពាក្យថា កុដ្ឋិនោះគួរជាប់កុដ្ឋិឥតមានហេតុទាន់ផង មាន
 ទីបញ្ចប់ផង ។ បើភិក្ខុនោះមិនបានទៅទទួលបានក្តី មិនបានប្រើប្រាស់ទិញ
 ទៅក្តី ត្រូវហេតុទទួល ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកទាំងឡាយ
 ចូរធ្វើកុដ្ឋិទ្បង ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែទាន់ត្រូវរស់ដោយពាក្យថា
 កុដ្ឋិនោះគួរជាប់កុដ្ឋិមានពួកភិក្ខុសំដែងទិញផង ឥតមានហេតុទាន់ផង មាន
 ទីបញ្ចប់ផង ។ ពួកភិក្ខុធ្វើកុដ្ឋិដើម្បីភិក្ខុនោះដែលមានពួកភិក្ខុសំដែង
 ទិញ តែមានហេតុទាន់ មានទីបញ្ចប់ ។ ភិក្ខុនោះកុដ្ឋិកុដ្ឋិថា
 ពួកភិក្ខុធ្វើកុដ្ឋិដើម្បីខ្លួនអញ ដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទិញ តែមាន
 ហេតុទាន់ មានទីបញ្ចប់ ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវទទួលបានក្តី ប្រើ
 ប្រាស់ទិញទៅក្តី ដោយពាក្យថា កុដ្ឋិនោះគួរជាប់កុដ្ឋិឥតមានហេតុទាន់ ។
 បើភិក្ខុនោះមិនបានទៅទទួលបានក្តី មិនបានប្រើប្រាស់ទិញទៅក្តី ត្រូវហេតុ
 ទទួល ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផងគ្នា) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើ
 កុដ្ឋិទ្បង ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែទាន់ត្រូវរស់ដោយពាក្យថា កុដ្ឋិ
 នោះគួរជាប់កុដ្ឋិមានពួកភិក្ខុសំដែងទិញផង ឥតមានហេតុទាន់ផង មានទី
 បញ្ចប់ផង ។ ពួកភិក្ខុធ្វើកុដ្ឋិដើម្បីភិក្ខុនោះដែលមានពួកភិក្ខុសំដែងទិញ

អនាមិក្ខំ អបរិក្កមនំ ។ សោ សុណាតិ កុដំ កំរ
 មេ កាយិវតិ ទេសិកវត្ថុកា អនាមិក្ខំ អបរិក្កមនាតិ ។
 តេន ភិក្ខុនា សាមំ វា កង្ខតំ ទូតោ វា ចាហោតត្វោ
 សបរិក្កមនា ហោត្ថតំ ។ ឆោ ឆេ សាមំ វា
 កង្ខេយ្យ ទូតំ វា បថាណោយ្យ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 ភិក្ខុ សមាធិសំត្វា បក្កមតិ កុដំ មេ ករោថាតិ
 សមាធិសតិ ច ទេសិកវត្ថុកា ច ហោតុ អនាមិក្ខំ
 ច សបរិក្កមនា ចាតិ ។ តស្ស កុដំ ករោត្តិ
 ទេសិកវត្ថុកំ អនាមិក្ខំ សបរិក្កមនំ មនាបត្តិ ។

[២១២] ភិក្ខុ សមាធិសំត្វា បក្កមតិ កុដំ
 មេ ករោថាតិ សមាធិសតិ ច បមាណិកា ច
 ហោតុ អនាមិក្ខំ ច សបរិក្កមនា ចាតិ ។ តស្ស
 កុដំ ករោត្តិ បមាណាតិក្ខន្ធំ សាមម្ពំ អបរិក្កមនំ ។
 សោ សុណាតិ កុដំ កំរ មេ កាយិវតិ បមាណា-
 តិក្ខន្ធំ សាមម្ពំ អបរិក្កមនាតិ ។ តេន ភិក្ខុនា
 សាមំ វា កង្ខតំ ទូតោ វា ចាហោតត្វោ បមាណិកា
 ច ហោតុ អនាមិក្ខំ ច សបរិក្កមនា ចាតិ ។ ឆេ ។

អនាមិក្ខំ អបរិក្កមនំ ។ កំរោនាព្វដំណឹងថា ពួក
 ភិក្ខុធ្វើកុដំដើម្បីខ្លួនអញ មានពួកភិក្ខុសំដែងទិស្ស អនាមិក្ខំ ករ
 អនាមិក្ខំ ។ ភិក្ខុនោះត្រូវទៅខ្លួនឯងក្តី ប្រែប្រួលទៅក្តី ដោយ
 ពាក្យថា កុដំនោះគួរជា កុដំមានទិស្ស ។ បើភិក្ខុនោះមិនបានទៅខ្លួនឯង
 ក្តី មិនបានប្រែប្រួលទៅក្តី ត្រូវអាបក្កិក្ខុផ្សំ ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផ្សំ) ថា
 អ្នកចាំឱ្យយកមកធ្វើកុដំទិស្ស ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានឱ្យរស់
 ដោយពាក្យថា កុដំនោះគួរជា កុដំមានពួកភិក្ខុសំដែងទិស្សផង អនាមិក្ខំ
 ចាស់ផង មានទិស្សផង ។ ពួកភិក្ខុធ្វើកុដំដើម្បីភិក្ខុនោះដែលមានពួក
 ភិក្ខុសំដែងទិស្ស អនាមិក្ខំ មានទិស្ស បំណែកអាបក្កិក្ខុយ ។

[២១២] ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផ្សំ) ថា អ្នកចាំឱ្យយកមកធ្វើកុដំទិស្ស
 ហើយចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានឱ្យរស់ថា កុដំនោះគួរជា កុដំប្រកប
 ដោយប្រមាណផង អនាមិក្ខំ ចាស់ផង មានទិស្សផង ។ ពួក
 ភិក្ខុធ្វើកុដំដើម្បីភិក្ខុនោះ ឯហួសប្រមាណ មានហេតុចាស់ មិនមានទិ-
 ស្ស ។ ភិក្ខុនោះព្វដំណឹងថា ពួកភិក្ខុធ្វើកុដំដើម្បីខ្លួនអញ
 ឯហួសប្រមាណ មានហេតុចាស់ មិនមានទិស្ស ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវ
 ទៅខ្លួនឯងក្តី ប្រែប្រួលទៅក្តី ដោយពាក្យថា កុដំនោះគួរប្រកប
 ដោយប្រមាណផង អនាមិក្ខំ ចាស់ផង មានទិស្សផង ។ ឆេ ។

សោ សុណាតិ កុដិ តិរ មេ កយិរតិ អនេសិកវត្ថុកា
 បមាណាតិក្កន្ធា សាវម្ពា អបរិក្កមនាតិ ។ តេន
 ភិក្ខុនា សាមំ វា កន្តតំ ទូតោ វា ចាហោតតោ
 ទេសិកវត្ថុកា ច ហោតុ បមាណិកា ច អនាវម្ពា ច
 សបរិក្កមនា ចាតិ ។ បេ ។ ទេសិកវត្ថុកា ច ហោតុ
 បមាណិកា ច អនាវម្ពា ចាតិ ។ បេ ។ ទេសិកវត្ថុកា
 ច ហោតុ បមាណិកា ច សបរិក្កមនា ចាតិ ។ បេ ។
 ទេសិកវត្ថុកា ច ហោតុ បមាណិកា ចាតិ ។
 នោ ចេ សាមំ វា កធម្មេយ្យ ទូតំ វា បមាណេយ្យ
 អាបត្តំ ទុក្ខដស្ស ។ ភិក្ខុ សមាទិសិកា បញ្ចមតិ
 កុដិ មេ កហោតាតិ សមាទិសតិ ច ទេសិកវត្ថុកា
 ច ហោតុ បមាណិកា ច អនាវម្ពា ច សបរិក្កមនា
 ចាតិ ។ ភស្ស កុដិ កហោតិ ទេសិកវត្ថុកា បមា-
 ណិកា សាវម្ពា អបរិក្កមនា ។ សោ សុណាតិ កុដិ
 តិរ មេ កយិរតិ ទេសិកវត្ថុកា បមាណិកា សាវម្ពា
 អបរិក្កមនាតិ ។ តេន ភិក្ខុនា សាមំ វា កន្តតំ

ភិក្ខុនា ពូជំណីតិ ពូកភិក្ខុភិក្ខុដិវ្យាណាសញ្ញា ជាតុដិវ្យាណា
 ពូកភិក្ខុសំដែនិវ្យា ហូសប្រមាណ មានហេតុផល ឥតមានទ័យបទ ។
 ភិក្ខុនា ត្រូវទទួលបាន ប្រើប្រាស់ទ្រព្យ ដោយពាក្យថា កុដិនា
 គួរជាតុដិវ្យាណា ពូកភិក្ខុសំដែនិវ្យា ប្រកបដោយប្រមាណផង ឥតមាន
 ហេតុផលផង មានទ័យបទផង ។ បេ ។ គួរជាតុដិវ្យាណា ពូកភិក្ខុ
 សំដែនិវ្យា ប្រកបដោយប្រមាណផង ឥតមានហេតុផលផង ។ បេ ។
 គួរជាតុដិវ្យាណា ពូកភិក្ខុសំដែនិវ្យា ប្រកបដោយប្រមាណផង មានទ័
 យបទផង ។ បេ ។ គួរជាតុដិវ្យាណា ពូកភិក្ខុសំដែនិវ្យា ប្រកប
 ដោយប្រមាណផង ។ បើភិក្ខុនាមិនបានទទួលបាន មិនបាន
 ប្រើប្រាស់ទ្រព្យ ត្រូវអាបត្តិកុដិ ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពូកភិក្ខុផង) ថា
 អ្នកតាំងឡាយចូរធ្វើកុដិវ្យា ឬច្រវិសចេញទៅ ប៉ុន្តែបានឲ្យសំដៅ
 កុដិនា គួរជាតុដិវ្យាណា ពូកភិក្ខុសំដែនិវ្យា ប្រកបដោយប្រមាណផង
 ឥតមានហេតុផលផង មានទ័យបទផង ។ ពូកភិក្ខុភិក្ខុដិវ្យាណា
 ជាតុដិវ្យាណា ពូកភិក្ខុសំដែនិវ្យា ប្រកបដោយប្រមាណ ឥតមានហេតុផល
 ឥតមានទ័យបទ ។ ភិក្ខុនា ពូជំណីតិ ពូកភិក្ខុភិក្ខុដិវ្យា
 ណាសញ្ញា ជាតុដិវ្យាណា ពូកភិក្ខុសំដែនិវ្យា ប្រកបដោយប្រមាណ
 ឥតមានហេតុផល ឥតមានទ័យបទ ។ ភិក្ខុនា ត្រូវទទួលបាន ប្រើប្រាស់ទ្រព្យ

គេសរសេរ ធម្មសង្កេតសេសស្ស ចរាភាគីយ អនេសីវត្ថុ

ធូតោ វា ហោតោ អនាមិកា ច ហោតុ សមវត្តមនា
ចាតិ ។ ឬ ។ អនាមិកា ហោតុតិ ។ ឬ ។ សមវត្តមនា
ហោតុតិ ។ ឬ ។ អនាមិកា ។

[២១៨] ភិក្ខុ សមាទិសីតា បក្កមតិ កុដ៍
មេ គហោតិ សមាទិសតិ ច ទេសិវត្ថុតា ច
ហោតុ អនាមិកា ច សមវត្តមនា ចាតិ ។ ឧស្ស
កុដ៍ គហោតិ អទេសិវត្ថុតា សារម្ព អបរិក្កមនំ
អាមត្តិ កាវុកានំ ទិដ្ឋំ ទុក្ខដានំ ។ ឬ ។
សារម្ព សមវត្តមនំ អាមត្តិ កាវុកានំ ទិដ្ឋំ ទុក្ខដានំ
។ ឬ ។ អនាមិកា អបរិក្កមនំ អាមត្តិ កាវុកានំ ទិដ្ឋំ
ទុក្ខដានំ ។ ឬ ។ អនាមិកា សមវត្តមនំ អាមត្តិ កាវុកានំ
ទុក្ខដានំ ។ ភិក្ខុ សមាទិសីតា បក្កមតិ កុដ៍ មេ
គហោតិ សមាទិសតិ ច ទេសិវត្ថុតា ច ហោតុ
អនាមិកា ច សមវត្តមនា ចាតិ ។ ឧស្ស កុដ៍
គហោតិ ទេសិវត្ថុតា សារម្ព អបរិក្កមនំ អាមត្តិ
កាវុកានំ ទិដ្ឋំ ទុក្ខដានំ ។ ឬ ។ សារម្ព សម-
វត្តមនំ អាមត្តិ កាវុកានំ ទុក្ខដានំ ។ ឬ ។

គេសរសេរ សង្កេតសេស ៦ បទភាគីយ អំពីកុដ៍ដែលបង្ហាញនូវធម្មសង្កេត

ប្រែប្រួលទៅក្នុង ដោយពាក្យថា កុដ៍នោះគួរដាក់ក្នុងឥតមានហេតុទាំងស្រុង
មានទីបញ្ចប់ ។ ឬ ។ ឥតមានហេតុទាំងស្រុង ។ ឬ ។ មានទី
បញ្ចប់ ។ ឬ ។ ថាអនាមិកា ។

[២១៩] ភិក្ខុបដិវាស (ពួកភិក្ខុផងនា) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដ៍
ឱ្យខ្លី ច្រើនៗទៅ ប៉ុន្តែបានធានាថា កុដ៍នោះគួរដាក់ក្នុង
មានពួកភិក្ខុសំដែងទិដ្ឋផង ឥតមានហេតុទាំងស្រុង មានទីបញ្ចប់ ។
ពួកភិក្ខុធ្វើកុដ៍ឱ្យភិក្ខុនោះ ជាកុដ៍ឥតមានពួកភិក្ខុសំដែងទិដ្ឋ មានហេតុ
ទាំងស្រុង ឥតមានទីបញ្ចប់ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដានំ ។ ឬ ។ មាន
ហេតុទាំងស្រុង មានទីបញ្ចប់ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដានំ ។ ឬ ។
ឥតមានហេតុទាំងស្រុង ឥតមានទីបញ្ចប់ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដានំ
។ ឬ ។ ឥតមានហេតុទាំងស្រុង មានទីបញ្ចប់ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាមត្តិ
ទុក្ខដានំ ។ ភិក្ខុបដិវាស (ពួកភិក្ខុផងនា) ថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដ៍ឱ្យខ្លី
ច្រើនៗទៅ ប៉ុន្តែបានធានាថា កុដ៍នោះគួរដាក់ក្នុងមានពួកភិក្ខុ
សំដែងទិដ្ឋផង ឥតមានហេតុទាំងស្រុង មានទីបញ្ចប់ ។ ពួក
ភិក្ខុធ្វើកុដ៍ឱ្យភិក្ខុនោះ ជាកុដ៍មានពួកភិក្ខុសំដែងទិដ្ឋ ឥតមានហេតុ
ទាំងស្រុង ឥតមានទីបញ្ចប់ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដានំ ។ ឬ ។ មាន
ហេតុទាំងស្រុង មានទីបញ្ចប់ ពួកភិក្ខុអ្នកធ្វើ ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដានំ ។ ឬ ។

[២១៨] ភិក្ខុ សមាធិសិទ្ធា បក្កមតិ កុដី មេ
 ករោជាតិ ។ ឥស្ស កុដី ករោជ្ជិ អនេសិកវត្ថុកំ
 សារម្ហំ អបរិក្កមនំ ។ សោ ចេ វិប្បកកេ អាគច្ឆតិ ។
 ភេទ ភិក្ខុនា សា កុដី អញ្ញាស្ស វា នាគត្វា ភិក្ខុត្វា
 វា បុទ កាគត្វា ។ យោ ចេ អញ្ញាស្ស វា ននេយ្យ
 ភិក្ខុត្វា វា បុទ កាគត្វា អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសេន
 ទិដ្ឋំ ទុក្ខជនំ ។ ភិក្ខុ សមាធិសិទ្ធា បក្កមតិ កុដី
 មេ ករោជាតិ ។ ឥស្ស កុដី ករោជ្ជិ អនេសិកវត្ថុកំ
 សារម្ហំ សបរិក្កមនំ ។ សោ ចេ វិប្បកកេ អាគ
 ច្ឆតិ ។ ភេទ ភិក្ខុនា សា កុដី អញ្ញាស្ស វា នាគត្វា
 ភិក្ខុត្វា វា បុទ កាគត្វា ។ យោ ចេ អញ្ញាស្ស វា
 ននេយ្យ ភិក្ខុត្វា វា បុទ កាគត្វា អាបត្តិ សង្ឃាធិសេ-
 សេន ទុក្ខជន្ស ។ មេ ។ អនាម្ហំ អបរិក្កមនំ.. អាបត្តិ
 សង្ឃាធិសេសេន ទុក្ខជន្ស ។ មេ ។ អនាម្ហំ សបរិក្ក-
 មនំ.. អាបត្តិ សង្ឃាធិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ សមាធិសិទ្ធា

[២១៨] ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផង្គា) ថា អ្នកចាំឲ្យឃ ចូរធ្វើ
 កុដីឲ្យខ្ញុំ ឬចៀសចេញទៅ ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដីឲ្យភិក្ខុនោះ ដកមានពួក
 ភិក្ខុសំដែងទិស មានហេតុចាស់ ដកមានទីបង្ការ ។ កាលបើការដែល
 ធ្វើកុដីមិនបានស្រេច គឺស្រាប់តែភិក្ខុនោះមកដល់ ។ ភិក្ខុនោះត្រូវឲ្យកុដី
 នោះដល់ភិក្ខុដទៃ ឬត្រូវទំលាយបង់ហើយឲ្យធ្វើជាថ្មីទៀត ។ បើភិក្ខុនោះ
 មិនបានឲ្យកុដីនោះដល់ភិក្ខុដទៃទេ ឬមិនបានទំលាយបង់ហើយឲ្យធ្វើជាថ្មី
 ទៀតទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ធំនឹងអាបត្តិសង្ឃាធិសេស ។ ភិក្ខុបង្គាប់
 (ពួកភិក្ខុផង្គា) ថា អ្នកចាំឲ្យឃ ចូរធ្វើកុដីឲ្យខ្ញុំ ឬចៀសចេញទៅ ។
 ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដីឲ្យភិក្ខុនោះ ដកមានពួកភិក្ខុសំដែងទិស មានហេតុចាស់
 តែមានទីបង្ការ ។ កាលបើការដែលធ្វើកុដីមិនបានស្រេច គឺស្រាប់តែ
 ភិក្ខុនោះមកដល់ ។ ភិក្ខុនោះត្រូវឲ្យកុដីនោះដល់ភិក្ខុដទៃ ឬត្រូវទំលាយ
 បង់ហើយឲ្យធ្វើជាថ្មីទៀត ។ បើភិក្ខុនោះមិនបានឲ្យកុដីនោះដល់ភិក្ខុដទៃ
 ទេ ឬមិនបានទំលាយបង់ហើយឲ្យធ្វើជាថ្មីទៀតទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ធំនឹង
 អាបត្តិសង្ឃាធិសេស ។ មេ ។ ដកមានហេតុចាស់ តែដកមានទីបង្ការ ..
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដ៏ធំនឹងអាបត្តិសង្ឃាធិសេស ។ មេ ។ ដកមានហេតុចាស់
 មានទីបង្ការ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាធិសេស ។ ភិក្ខុបង្គាប់ (ពួកភិក្ខុផង្គា) ថា

ចក្កមតិ កុដិ មេ ករោថាតិ ។ ឆស្ស កុដិ ករោត្តិ
 ធនសំវេទិតា សារម្ពំ អបរិក្កមនំ ។ សោ ចេ វិប្បកតេ
 អាតច្ចតិ ។ តេន ភិក្ខុនា សា កុដិ អញ្ញស្ស ភ
 ឆាតញ្ចា ភិក្ខុត្វា ភ បុន កាតញ្ចា ។ ចោ ចេ
 អញ្ញស្ស ភ ធនេយ្យ ភិក្ខុត្វា ភ បុន កាតញ្ចា
 អាបត្តិ ភិក្ខុ ធុត្តដាធិ ។ មេ ។ សារម្ពំ សបរិក្កមនំ...
 អាបត្តិ ធុត្តដស្ស ។ មេ ។ អនាម្ពំ អបរិក្កមនំ... អាបត្តិ
 ធុត្តដស្ស ។ មេ ។ អនាម្ពំ សបរិក្កមនំ អនាបត្តិ ។
 ភិក្ខុ សមាធិសីត្វា ចក្កមតិ កុដិ មេ ករោថាតិ ។
 ឆស្ស កុដិ ករោត្តិ បមាណាតិក្កន្តំ សារម្ពំ អបរិក្កម-
 នំ ។ សោ ចេ វិប្បកតេ អាតច្ចតិ ។ តេន ភិក្ខុនា
 សា កុដិ អញ្ញស្ស ភ ឆាតញ្ចា ភិក្ខុត្វា ភ បុន កាតញ្ចា ។
 ចោ ចេ អញ្ញស្ស ភ ធនេយ្យ ភិក្ខុត្វា ភ បុន កាតញ្ចា
 អាបត្តិ សង្ខារិសេសេន ភិក្ខុ ធុត្តដាធិ ។ មេ ។ សារម្ពំ
 សបរិក្កមនំ... អាបត្តិ សង្ខារិសេសេន ធុត្តដស្ស ។ មេ ។

អ្នកទាំងឡាយ ចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ពង់ ច្រើនៗស្រេចឡើយ ។ ពួកភិក្ខុកុដិធ្វើឲ្យ
 ភិក្ខុនារ មានពួកភិក្ខុសំដែងទិស តែមានហេតុទាំង ឥតមានទីបញ្ចប់ ។
 កាលបើការធ្វើកុដិមិនទាន់ស្រេច គឺស្រាប់តែភិក្ខុនារមកដល់ ។ ភិក្ខុនារ
 តប្បឲ្យកុដិនោះដល់ភិក្ខុដទៃ ឬតប្បឲ្យលាយបង្កើតឲ្យធ្វើជាថ្មីទៀត ។
 បើភិក្ខុនារមិនបានឲ្យកុដិនោះដល់ភិក្ខុដទៃទេ ឬមិនបានចំលាយបង្កើតឲ្យធ្វើជា
 ថ្មីទៀតទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ មេ ។ មានហេតុទាំង ឥត
 មានទីបញ្ចប់... ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ មេ ។ ឥតមានហេតុទាំង ឥត
 មានទីបញ្ចប់... ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរ ។ មេ ។ ឥតមានហេតុទាំង មានទី
 បញ្ចប់ ជាអនាបត្តិ ។ ភិក្ខុបន្ទាប់(ពួកភិក្ខុធម្មនា) ជា អ្នកទាំង-
 ឡាយ ចូរធ្វើកុដិឲ្យខ្ពង់ ច្រើនៗស្រេចឡើយ ។ ពួកភិក្ខុកុដិធ្វើឲ្យភិក្ខុនារ
 ហួសប្រមាណ មានហេតុទាំង ឥតមានទីបញ្ចប់ ។ កាលបើការ
 ធ្វើកុដិមិនទាន់ស្រេច គឺស្រាប់តែភិក្ខុនារមកដល់ ។ ភិក្ខុនារតប្បឲ្យកុដិ
 នោះដល់ភិក្ខុដទៃ ឬតប្បឲ្យលាយបង្កើតឲ្យធ្វើជាថ្មីទៀត ។ បើភិក្ខុនារ
 មិនបានឲ្យកុដិនោះដល់ភិក្ខុដទៃទេ ឬមិនបានចំលាយបង្កើតឲ្យធ្វើជា
 ថ្មីទៀតទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរនិងអាបត្តិសង្ខារិសេស ។ មេ ។ មានហេតុ
 ទាំង ឥតមានទីបញ្ចប់... ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដពីរនិងអាបត្តិសង្ខារិសេស ។ មេ ។

អនាមិក្ខំ អបរិក្ខមនំ... អាមត្តិ សង្ឃាទិសេសេន ទុក្ខ-
 ជស្ស ។ យេ ។ អនាមិក្ខំ សបរិក្ខមនំ... អាមត្តិ សង្ឃាទិ-
 សេសស្ស ។ ភិក្ខុ សមាទិសំត្វា បក្កមតិ តុដំ មេ
 ករោជាតិ ។ តស្ស តុដំ ករោជ្ជំ បមាណិកំ សារម្ហំ
 អបរិក្ខមនំ ។ សោ ចេ វិប្បកតេ អាគច្ឆតិ ។ តេន
 ភិក្ខុនា សា តុដំ អត្វាស្ស វា ធាតត្វា ភិក្ខុត្វា វា
 បុន កាតត្វា ។ យោ ចេ អត្វាស្ស វា នធម្មេ ភិក្ខុ-
 ត្វា វា បុន កាតេយ្យ អាមត្តិ ទ្ធិនំ ទុក្ខដានំ ។ យេ ។
 សារម្ហំ សបរិក្ខមនំ... អាមត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ យេ ។
 អនាមិក្ខំ អបរិក្ខមនំ... អាមត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ យេ ។
 អនាមិក្ខំ សបរិក្ខមនំ អនាមត្តិ ។ ភិក្ខុ សមាទិសំត្វា
 បក្កមតិ តុដំ មេ ករោជាតិ ។ តស្ស តុដំ ករោជ្ជំ
 អនេសំភវត្ថុតំ បមាណិកត្តនំ សារម្ហំ អបរិក្ខមនំ ។
 សោ ចេ វិប្បកតេ អាគច្ឆតិ ។ តេន ភិក្ខុនា សា
 តុដំ អត្វាស្ស វា ធាតត្វា ភិក្ខុត្វា វា បុន កាតត្វា ។

អនាមាហតុបាសំ កែវភោជន៍បទា... ត្រូវអាបត្តិទុក្ខផល្មិកាបត្តិ
 សន្និទិសេស ។ យេ ។ អនាមាហតុបាសំ មានទីបទា... ត្រូវអាបត្តិ
 សន្និទិសេស ។ ភិក្ខុបន្តិបំ(ពួកភិក្ខុផល្មិកា)ជា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើកុដិ
 ឲ្យរួចហើយចៀសចេញទៅ ។ ពួកភិក្ខុភិក្ខុដ៏ធ្វើកុដិកុដិកុដិ ប្រកបដោយ
 ប្រមាណ មានហតុបាសំ អនាមាហតុបាសំ ។ កាលបើការធ្វើកុដិមិន
 ទាន់ស្រេច ក៏ស្រាប់តែភិក្ខុនោះមកដល់ ។ ភិក្ខុនោះឆប្បិទ្យកុដិមានដល់
 ភិក្ខុដទៃ ឬឆប្បិទ្យកុដិហើយឲ្យធ្វើជាដ្ឋាន ។ បើភិក្ខុនោះ
 មិនបានឲ្យកុដិមានដល់ភិក្ខុដទៃ ឬមិនបានទំលាយរបង់ហើយឲ្យធ្វើជាដ្ឋាន
 ទៀតទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខផល្មិក ។ យេ ។ មានហតុបាសំ កែវភោជន៍បទា...
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខផល្មិក ។ យេ ។ អនាមាហតុបាសំ កែវភោជន៍បទា...
 ត្រូវអាបត្តិទុក្ខផល្មិក ។ យេ ។ អនាមាហតុបាសំ មានទីបទា ជា
 អនាមត្តិ ។ ភិក្ខុបន្តិបំ(ពួកភិក្ខុផល្មិកា)ជា អ្នកទាំងឡាយ ចូរធ្វើកុដិឲ្យរួច
 ហើយចៀសចេញទៅ ។ ពួកភិក្ខុភិក្ខុដ៏ធ្វើកុដិកុដិ មិនមានពួកភិក្ខុ
 សំដែងទីឲ្យ ហួសប្រមាណ មានហតុបាសំ អនាមាហតុបាសំ ។
 កាលបើការធ្វើកុដិមិនទាន់ស្រេច ក៏ស្រាប់តែភិក្ខុនោះមកដល់ ។
 ភិក្ខុនោះឆប្បិទ្យកុដិមានដល់ភិក្ខុដទៃ ឬឆប្បិទ្យកុដិហើយឲ្យធ្វើជាដ្ឋាន ។

នោ ទេ អញ្ញស្ស វា ននេយ្យ ភិច្ចុត្វា វា មុន កាភយ្យ
 អាចត្ថំ ទ្ធិន្នំ សង្ខារិសេសេន ទ្ធិន្នំ ធុត្តដានំ ។ បេ ។
 សារម្ភំ សបរិក្កមនំ . អាចត្ថំ ទ្ធិន្នំ សង្ខារិសេសេន
 ធុត្តដស្ស ។ បេ ។ អនារម្ភំ អបរិក្កបនំ... អាចត្ថំ ទ្ធិន្នំ
 សង្ខារិសេសេន ធុត្តដស្ស ។ អនារម្ភំ សបរិក្កមនំ...
 អាចត្ថំ ទ្ធិន្នំ សង្ខារិសេសានំ ។ ភិក្ខុ សមាធិសិទ្ធា
 បក្កមនំ កុដី មេ ករោជានំ ។ ឧស្ស កុដី
 ករោជំ ទេសិវត្ថុតំ បរាណំតំ សារម្ភំ អបរិក្ក-
 មនំ ។ សោ ទេ វិជ្ជកតេ អាគច្ឆនំ ។ នេន
 ភិក្ខុនា សា កុដី អញ្ញស្ស វា នាគត្វា ភិច្ចុត្វា វា
 មុន កាភយ្យ ។ នោ ទេ អញ្ញស្ស វា ននេយ្យ
 ភិច្ចុត្វា វា មុន កាភយ្យ អាចត្ថំ ទ្ធិន្នំ ធុត្តដានំ
 ។ បេ ។ សារម្ភំ សបរិក្កមនំ... អាចត្ថំ ធុត្តដស្ស ។
 អនារម្ភំ អបរិក្កបនំ... អាចត្ថំ ធុត្តដស្ស ។ អនារម្ភំ
 សបរិក្កមនំ អនាចត្ថំ ។

បើភិក្ខុនារមិនបានឱ្យកុដីនោះដល់ភិក្ខុផ្សេងទៀត ឬមិនបានឱ្យរុំរើធ្វើជាថ្មី
 ទៀតទេ ត្រូវអាបក្ខិទុក្ខដពីរនឹងអាបក្ខិសង្ខារទំលេសសតិរ ។ បេ ។ មាន
 ហេតុទាន់ តែមានទីបញ្ចា... ត្រូវអាបក្ខិទុក្ខដពីរនឹងអាបក្ខិសង្ខារទំលេសសតិរ
 ។ បេ ។ ឥតមានហេតុទាន់ តែឥតមានទីបញ្ចា... ត្រូវអាបក្ខិទុក្ខដ
 នឹងអាបក្ខិសង្ខារទំលេសសតិរ ។ ឥតមានហេតុទាន់ មានទីបញ្ចា...
 ត្រូវអាបក្ខិសង្ខារទំលេសសតិរ ។ ភិក្ខុបន្លិបំ(ពួកភិក្ខុផ្សេងៗ) ថា
 អ្នកទាំងឡាយ ចូរធ្វើកុដីឱ្យខ្ពស់ ច្រើនៗស្រេចឆ្នាំទៅ ។ ពួកភិក្ខុក៏ធ្វើកុដី
 ឱ្យភិក្ខុនោះ មានពួកភិក្ខុសំដែងទិញ ប្រកបដោយប្រមាណ តែមាន
 ហេតុទាន់ ឥតមានទីបញ្ចា ។ កាលបើការធ្វើកុដីមិនទាន់ស្រេច
 ក៏ស្រាប់តែភិក្ខុនារមេកដល់ ។ ភិក្ខុនារធម្មឱ្យកុដីនោះដល់ភិក្ខុផ្សេង
 ឬធម្មឱ្យរុំរើធ្វើជាថ្មីទៀត ។ បើភិក្ខុនារមិនបានឱ្យកុដីនោះដល់ភិក្ខុ
 ផ្សេងទៀត ឬមិនបានឱ្យរុំរើធ្វើជាថ្មីទៀតទេ ត្រូវអាបក្ខិទុក្ខដពីរ ។ បេ ។
 មានហេតុទាន់ តែមានទីបញ្ចា... ត្រូវអាបក្ខិទុក្ខដ ។ ឥតមានហេតុទាន់
 ឥតមានទីបញ្ចា... ត្រូវអាបក្ខិទុក្ខដ ។ ឥតមានហេតុទាន់ មានទី
 បញ្ចា ជាអាបក្ខិ ។

[២២៤] អត្ថបទ វិប្បកតំ អត្ថបទ បរិយោសានេតិ
 អាមត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។ អត្ថបទ វិប្បកតំ
 បរេហំ បរិយោសានេតិ អាមត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។
 បរេហំ វិប្បកតំ អត្ថបទ បរិយោសានេតិ អាមត្តិ
 សង្ខារិសេសស្ស ។ បរេហំ វិប្បកតំ បរេហំ
 បរិយោសានេតិ អាមត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។

[២២៥] អនាមត្តិ លោក្ខណ កុហាយ តិណាកុ-
 ដិកាយ អញ្ញាស្សកាយ វាសាការំ វេរេត្វា សត្វត្ថ
 អនាមត្តិ ឧប្បត្តកស្ស អាជំគម្ពីកស្សតិ ។

ឧប្បត្តកស្ស វិប្បកតំ ។

[២២៤] ភិក្ខុភិក្ខុដ៏មិនទាន់ស្រេចដោយខ្លួនឯង ហើយធ្វើបង្កើត
 ដោយខ្លួនឯង ត្រូវតាមភិក្ខុសង្ឃទិសេស ។ ភិក្ខុភិក្ខុដ៏មិនទាន់ស្រេចដោយ
 ខ្លួនឯង ហើយឲ្យភិក្ខុដទៃធ្វើបង្កើត (ភិក្ខុអាកាប៊ី) ត្រូវតាមភិក្ខុសង្ឃ-
 ទិសេស ។ ពួកភិក្ខុដទៃធ្វើកុដិ (ឲ្យភិក្ខុប្រធាន) មិនទាន់ស្រេច ហើយភិក្ខុ
 (ប្រធាន) ធ្វើបង្កើតដោយខ្លួនឯង ត្រូវតាមភិក្ខុសង្ឃទិសេស ។ ពួកភិក្ខុ
 ដទៃធ្វើកុដិ (ឲ្យភិក្ខុប្រធាន) មិនទាន់ស្រេច ហើយភិក្ខុ (ប្រធាន) ឲ្យពួក
 ភិក្ខុដទៃឲ្យធ្វើបង្កើត ត្រូវតាមភិក្ខុសង្ឃទិសេស ។

[២២៥] ដំណើរដែលមិនត្រូវតាមភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុធ្វើលេណ^(១)កុហា^(២)
 កុដិស្មៅចិត្តកុដិសម្រាប់ភិក្ខុដទៃ (មានឧបដ្ឋាយិកាជាដើម) ខឹងទិសនាសន
 គាត់ពួង (មានភេទឧទាសថជាដើម) រឿរលើកកុដិសម្រាប់ទៅ
 របស់ខ្លួន (ម្យ៉ាងទៀត) ដំណើរដែលមិនត្រូវតាមភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុពួក ខឹង
 ភិក្ខុដ៏បបញ្ចត្តិ ។

សង្ឃទិសេសទី ៦ ចប់ ។

* វិសម្រាប័ន្តិក សុទ្ធតោទាន ។ ២ ទំព័រទី២៦ លុបតោទាន ។ ពាក្យថា លេណ
 តិក្ខុហា តាំងពីនេះ ដល់ដំបូង គឺពាក្យចំណាយថ្លាស្រេចចោល ។

សង្គមសង្ឃាទិសេសី

(២២៣) តេជ សមយេន តុន្តោ ភគវ កោ-
 សម្ព័យំ វិហាតិ យោសិតាភមេ ។ តេជ ចោ បទ
 សមយេន អាយស្មតោ ធម្មស្ស ឧបដ្ឋាកោ កហបតិ
 អាយស្មន្តំ ធម្មំ ឯកទេវេន វិហារេន្តំ កន្តោ ជាតាហិ
 អយ្យស្ស វិហារំ កាការេស្សនីតិ ។ អថចោ អាយស្ម
 ធម្មោ វិហារេន្តំ សោធនេន្តោ អញ្ញាតំ ធម៌យុត្តំ
 ធនាបេសិ តាមប្បដិទ្ធំ ឯកមប្បដិទ្ធំ ធនប្បដិទ្ធំ ជន-
 បទប្បដិទ្ធំ រដ្ឋប្បដិទ្ធំ ។ មនុស្សា ឧជ្ឈាយន្តំ ទិយេន្តំ
 វិចារេន្តំ កាដំ ហំ នាម សមណា សក្យបុត្តិយា
 ធម៌យុត្តំ ធនាបេស្សន្តំ តាមប្បដិទ្ធំ ឯកមប្បដិទ្ធំ
 ធនប្បដិទ្ធំ ជនបទប្បដិទ្ធំ រដ្ឋប្បដិទ្ធំ ឯកទ្រិយំ សមណា
 សក្យបុត្តិយា ធីរំ វិហារេន្តិតិ ។ អស្សោសំ ចោ ភិក្ខុ
 តេសំ មនុស្សានំ ឧជ្ឈាយន្តានំ ទិយេន្តានំ វិចារេន្តានំ ។

សង្គាទិសេស ទី ៧

(២២៤) សម័យានោ ព្រះសព្វញ្ញក្នុងជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់គង់នៅក្នុងយោសិតាភមេ^(១) ទៀបគ្រឿងកាសម្ពី ។ សម័យានោឯង
 មានភហបតីជាម្ចាស់ក្នុងដ៏មានអាយុ បាននិយាយពាក្យនេះ ទ្រង់
 ឆ្លងក្នុងដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ជ្រាប ទី
 សម្រាប់សន្តិវិហារ^(២) ខ្ញុំព្រះករុណាទ្រង់ឲ្យមនុស្សច្រើនហៅប្រកាសលោក
 ម្ចាស់ ។ ឆ្លងក្នុងដ៏មានអាយុកាលដែលជម្រះទីសម្រាប់សន្តិវិហារ ក៏
 ឲ្យមនុស្សកាប់ឈើប្លាយដើម ដែលរកសន្តតជាចតិយ ជាឈើដែលអ្នក
 ស្រុក អ្នកឧតម អ្នកគ្រឿង អ្នកផលបទ អ្នកដែលផ្ទាប់គោរពបូជា ។
 មនុស្សទាំងឡាយពោលរោស ឧត្តា ភិរេន្យិលថា ចុះហេតុអ្វី បានថា
 សមណទាំងឡាយជាកូនចៅព្រះក្នុងជាសក្យបុត្រ ឲ្យមនុស្សកាប់ឈើ
 ដែលរកសន្តតជាចតិយ ជាឈើដែលអ្នកស្រុក អ្នកឧតម អ្នកគ្រឿង
 អ្នកផលបទ អ្នកដែលផ្ទាប់គោរពបូជា សមណទាំងឡាយជាកូនចៅព្រះក្នុង
 ជាសក្យបុត្រ បៀតបៀនដើមឈើរស់ដែលមានខ្លឹមឆ្អែកមួយ ។ ពួកភិក្ខុ
 បានឮពាក្យមនុស្សទាំងឡាយនោះ ពោលរោស ឧត្តា ភិរេន្យិល(ដូច្នេះ)

១ ពានដាស់ថា យោសិតាភមេ ព្រះអរាមនេះ យោសិតសេដ្ឋីស ឯកាយព្រះចារម្ភី ។
 ២ ទីសម្រាប់សន្តិវិហារនៅចល័ត ដែលមានទាយកជាម្ចាស់របស់ដើម្បី ។

យេ តេ ភិក្ខុ អប្បជ្ជា ។ យេ ។ តេ ឧស្សាយន្តិ ច័យន្តិ
 វិទាធន្តិ កាមំ ហំ ឆាម អាយស្សា ធម្មោ ចេតិយរុក្ខំ
 ធនាមេស្សនិ តាមប្បជិតំ ។ យេ ។ រដ្ឋប្បជិតន្តិ ។
 អថចោ តេ ភិក្ខុ កកវតា ឯតមត្ថំ អាហារេសុំ ។ យេ ។
 សន្នំ តិវ ត្វំ ធន ចេតិយរុក្ខំ ធនាមេស្សនិ តាម-
 ប្បជិតំ ។ យេ ។ រដ្ឋប្បជិតន្តិ ។ សន្នំ ភគវតំ ។ វិគាហា
 តុល្លោ ភគវ ។ យេ ។ កុដំ ហំ ឆាម ត្វំ មោយបុរិស
 ចេតិយរុក្ខំ ធនាមេស្សនិ តាមប្បជិតំ ធិតមប្បជិតំ
 ធនាប្បជិតំ ជនបធប្បជិតំ រដ្ឋប្បជិតំ ជីវសត្វាចោ ហំ
 មោយបុរិស មនុស្សា រុក្ខស្មី នេតំ មោយបុរិស
 អប្បសន្នាធំ វា មសាឆាយ ។ យេ ។ ឯវត្ថុ ចន
 ភិក្ខុវេ វេ វេ សីតុបដំ ឧត្តិសេយ្យច មហាប្បតំ ចន
 ភិក្ខុនា វិហារំ កាវយមាធនេ សស្សាមិតំ អត្ថន្ទេសំ

ពួកភិក្ខុណាដែលមានសេចក្តីប្រាថ្នាតិច ។ យេ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ គឺ
 កាលទោសនិទាននិវេសនា ចុះហេតុអ្វី បានជាធម្មតិក្ខុដ៏មានអាយុ
 ទ្រមនុស្សកាប់ឈើដែលគេសន្មតជាចេតិយ ជាឈើដែលអ្នកស្រុកគេបូជា
 ។ យេ ។ អ្នកដែលបូជាគោរពបូជា ។ ត្រាថាឯង ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ
 ក្រាបទូលសេចក្តីខ្ចី ដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ យេ ។ ព្រះអង្គ
 ក្រាស់សួរថា ម្ចាស់ធម្ម ត្រូវអ្នកឯងទ្រមនុស្សកាប់ឈើដែលគេសន្មតជា
 ចេតិយ ដែលអ្នកស្រុកគេបូជា ។ យេ ។ អ្នកដែលបូជាគោរពបូជា មែនឬ ។
 ធម្មតិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះពិតមែន ។
 ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏មានជោគជ័យនិវេសនា ។ យេ ។ នែបុរស
 ទេ ។ ចុះហេតុអ្វីបានជាអ្នកឯងទ្រមនុស្សកាប់ឈើដែលគេសន្មត
 ជាចេតិយ ជាឈើដែលអ្នកស្រុក អ្នកនិកម្ម អ្នកក្រិន អ្នកជនបទ
 អ្នកដែលគោរពគោរពបូជា (ដូច្នោះ) ម្ចាស់មោយបុរស ព្រោះមនុស្ស
 ទាំងឡាយ មានសេចក្តីសំគាល់ថា ឈើជាសភាវមានជីវិត នែបុរសនោះ
 សូម្បី ហេតុនេះមិនគាំទ្រជ្រះថ្លាដល់ផលដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ យេ ។
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ គប្បីសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ
 យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុកាលឱ្យគេធ្វើហោរាមានម្ចាស់ ចំពោះជាទីទៅរបស់ខ្លួន

១ ពាក្យដែលហៅថាហោរានោះ តាមភាសាបាលី បំផ្លាយពីទីនោះនិងដល់សង្ឃ គឺ
 កុដិដែលធំ សម្រាប់សង្ឃនៅ ឬទីតាំងមូលនោះឯង ហៅថាហោរ ។

ពោសពល្លា សង្ខតសេសទំ សិក្ខាបទវិក្កតំ វិហារវត្ថុនិលោកនលោកំ

កិក្ខុ អភិទេតត្វា វត្ថុនេសនាយ តេហំ កិក្ខុហំ
វត្ថុ នេសេតត្វំ អនាម្ពំ សបរិក្កមនំ សាមម្ពំ ចេ កិក្ខុ
វត្ថុស្មំ អបរិក្កមនេ មហាលូតំ វិហារំ ការាយ្យ កិក្ខុ
វំ អនភិទេយ្យ វត្ថុនេសនាយ សង្ខតសេសោតិ ។

[២២២] មហាលូតោ ធាម វិហារេ សស្សមិកា
វុច្ចតិ ។ វិហារោ ធាម ឧល្លត្តោ វំ ហោតិ អវល្លត្តោ
វំ ឧល្លត្តាវល្លត្តោ វំ ។ ការាយហនេធាតិ គរោច្ឆោ
វំ កាករមេឆោ វំ ។ សស្សមិកន្ទំ អញ្ញោ កោចិ
សាមិកោ ហោតិ ឥត្ថំ វំ បុរិសោ វំ គហដ្ឋោ វំ
ចត្វជំពោ វំ ។ អត្ថន្ទេសន្ទំ អត្ថនោ អត្ថាយ ។

[២២៣] កិក្ខុ អភិទេតត្វា វត្ថុនេសនាយោតិ
តេន វិហារការកេន កិក្ខុហំ វិហារវត្ថុ សោនេត្វា
សង្ខំ ឧបសង្ខមិត្វា ឯតំសំ ឧត្តរាសង្ខំ តេវត្វា
វុច្ចនំ កិក្ខុនំ ចានេ វុច្ចតា ឧត្តរាជិកំ និសិទិត្វា
អញ្ញាសំ ចត្តហេត្វា ឯវេស្ស វេនិយោ អហំ កល្លេ
មហាលូតំ វិហារំ គត្តកាមោ សស្សមិកំ អត្ថន្ទេសំ
សោហំ គន្ធិ សង្ខំ វិហារវត្ថុនិលោកនំ យោចាចិតិ ។

ពោសពល្លា សង្ខតសេសទំ សិក្ខាបទវិក្កតំ ការសុបសង្ខន្យមិសមេសទំសំវិហារ

ត្រូវតែកុំចាំឱ្យយមកសំដែងទិព្វកុំចាំឱ្យយនោះ ត្រូវសំដែងទិវេស
មិនបានសេចក្តីត្រឡប់ មានបញ្ចា ជាបើទីដ៏ប្រកបដោយសេចក្តីត្រឡប់
មិនមានបញ្ចារហិយ កិក្ខុស្សិទ្ធិធ្វើហោតំ ឬមិនចាំកុំចាំឱ្យយទៅ
ដើម្បីសំដែងទិព្វ ត្រូវតាមក្តីសង្ខតសេស ។

[២២៤] វិហារវេសមានម្ចាស់ គេជាគតត្រាស់ហៅវិហារធំ ។
(ទំនោរបស់សង្ឃ) គឺទីដែលលាបខាងក្នុងក្តី លាបខាងក្រៅក្តី លាបចាំ
ខាងក្នុងចាំខាងក្រៅក្តី ហៅវិហារ ។ គ្រងភាគ្យថា កាលឲ្យគេធ្វើ
សេចក្តីថាធ្វើឯងក្តី ប្រែកេងវិទឲ្យធ្វើក្តី ។ គ្រងភាគ្យថា មានម្ចាស់ គឺអ្នក
ណាមួយដទៃ ចោះស្រីក្តី ប្រុសក្តី ត្រេស្កក្តី អ្នកឬសក្តី ជាម្ចាស់ ។
គ្រងភាគ្យថា ចំពោះជាទំនោរបស់ខ្លួន គឺដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ខ្លួន ។

[២២៥] គ្រងភាគ្យថា ត្រូវតែកុំចាំឱ្យយមកសំដែងទិព្វ គឺត្រូវ
កុំអួតធ្វើវិហារនោះដ៏ប្រទ័សម្រាប់ធ្វើវិហារ រួចហើយចូលទៅកេសង្ឃ
ហើយធ្វើសម្ពត៌្តក្នុងសង្គ្រោះនៃស្មារតី ហើយថ្វាយចង្ហែដ៏រំលស់កុំ
ចាស់ចាំឱ្យយ ហើយអង្គុយច្របាច់ផ្នត់អញ្ញាសំ ហើយគោលយ៉ាងនេះ
ថា បពិត្រលោកចាំឱ្យយដ៏ចំរើន ឬព្រះគុណមានសេចក្តីប្រាថ្នាដើម្បី
ធ្វើវិហារធំ មានទាយកជាម្ចាស់ ចំពោះជាទំនោរបស់ខ្លួន បពិត្រលោក
ចាំឱ្យយដ៏ចំរើន ឬព្រះគុណនោះ សូមសង្ឃត្រួតត្រាមើលទំសម្រាប់

• សម្ពត៌្តសម្រាប់ពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗលើស្មារតីផ្សេងៗ (ចំណ) ។

នុតិយឡំ យាចិត្តា កតិយឡំ យាចិត្តា ។
 សាច សាឡា សង្ខារ ឧស្សហនិ វិហារវត្ថុ ឧលោកេតុ
 សទ្ធន សង្ខេប ឧលោកេតុ ។ ខេ ខេ សាឡា
 សង្ខារ ឧស្សហនិ វិហារវត្ថុ ឧលោកេតុ យេ
 តត្ថ យោត្តិ កិក្ខុ ព្យត្តា បដិពលា សាវត្ថុ
 អនាមិក សមាគមនំ អមាគមនំ ជាតិកុ តេ
 យាចិត្តា សម្មត្តកត្តា ។ ឋវេ បទ កិក្ខុវេ សម្មត្ត-
 កត្តា ។ ព្យត្តន កិក្ខុតា បដិពលេន សង្ខេប
 ញាបេតតោ សុណាតុ មេ កន្លេ សង្ខេប អយំ ឥត្តន្តា-
 មោ កិក្ខុ មហាលុតំ វិហារំ តាត្ថកាមោ សស្សាមិកំ
 អត្តន្តេសំ សោ សង្ខំ វិហារវត្ថុឧលោកេនំ យាចិត្តិ ។
 យនិ សង្ខស្ស បត្តកលំ សង្ខេប ឥត្តន្តាមត្តា ឥត្តន្តា-
 មត្តា កិក្ខុ សម្មន្តេយ្យ ឥត្តន្តាមស្ស កិក្ខុតោ វិហារវត្ថុ
 ឧលោកេតុ ។ ឋសា ញត្តិ ។ សុណាតុ មេ កន្លេ

ធ្វើវិហារឲ្យ ។ កិក្ខុអត្ថធ្វើវិហារត្រូវសូមដឹងថាវិញ្ញាណស្មុគ្រគ្នា
 ផង ។ បើសង្ខតាំងអស់អាចត្រូវត្រាមើលទ័សប្រាប់សន្តិវិហារបាន ត្រូវ
 សង្ខតាំងអស់ត្រូវមើល ។ បើសង្ខតាំងអស់មិនអាចត្រូវមើលទ័សប្រាប់
 សន្តិវិហារបានទេ ហើយក្នុងទីនោះមានកិក្ខុទាំងឡាយណា ឈ្លាសប្រតិ-
 កល ជំនិចដែលមានសេចក្តីភ្លៀស^(១) ទីដែលមិនមានសេចក្តីភ្លៀស ទី
 មានឧបចារ ទីមិនមានឧបចារ កិក្ខុសង្ខត្រូវសូមកិក្ខុទាំងឡាយនោះហើយ
 សន្មតិ ។ ម្ខាងកិក្ខុទាំងឡាយ កិក្ខុទាំងនោះសង្ខត្រូវសន្មតិយ៉ាងនេះ ។
 កិក្ខុអត្ថឈ្លាសប្រតិកល ត្រូវឲ្យសង្ខតិយ៉ាងនោះតាមរូប បពិត្រព្រះសង្ឃ
 ដ៏បំរើស ឬសូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ កិក្ខុឈ្លាសនេះនាពេលធ្វើវិហារធំ មាន
 តាយកជាម្ចាស់ ចំពោះជំនៅរបស់ខ្លួន កិក្ខុនោះសូមសង្ខត្រូវមើលទ័
 សប្រាប់សន្តិវិហារឲ្យ ។ បើការត្រូវមើលទ័សប្រាប់សន្តិវិហារមានកាល
 ជិត្បដល់សង្ខហើយ សង្ខនប្បិសន្តក្នុងកិក្ខុទាំងឡាយឈ្លាសនេះផង
 ឈ្លាសនេះផង ដើម្បីត្រូវមើលទ័សប្រាប់សន្តិវិហាររបស់កិក្ខុឈ្លាសនេះ
 ពាក្យនេះជាពាក្យសម្រាប់ញ៉ាំងសង្ខឲ្យដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏បំរើស

• សន្មត្តិប្បិមាត់ចាញ់ជា លាភ ។ នេះប្រើច្រើនដោយសេចក្តីអន្តរាយ ជាមាន
 ហេតុទាន់ ច្រើនដោយសេចក្តីភ្លៀស ឬមានសេចក្តីភ្លៀស ។

សង្កេត អយំ ឥត្តន្តាមោ ភិក្ខុ មហាបុគ្គលំ វិហារំ
 កត្តកាមោ សស្សនិកំ អត្តទ្វេសំ សោ សង្ឃ
 វិហារវត្តឱលោកេនំ យាចតិ ។ សង្កេត ឥត្តន្តាមត្ត
 ឥត្តន្តាមត្ត ភិក្ខុ សម្មាសម្ពុទ្ធិ ឥត្តន្តាមស្ស ភិក្ខុនោ
 វិហារវត្តំ ឱលោកេនំ ។ យស្សយស្សតោ មមតិ ឥត្ត
 ន្តាមស្ស ច ឥត្តន្តាមស្ស ច ភិក្ខុនំ សម្មាសម្ពុទ្ធិ ឥត្តន្តា
 មស្ស ភិក្ខុនោ វិហារវត្តំ ឱលោកេនំ សោ តុណ្ហស្ស
 យស្ស មគ្គមតិ សោ កាសេយ្យ ។ សម្មតា
 សង្ឃេន ឥត្តន្តាមោ ច ឥត្តន្តាមោ ច ភិក្ខុ ឥត្តន្តាមស្ស
 ភិក្ខុនោ វិហារវត្តំ ឱលោកេនំ ។ មមតិ សង្ឃស្ស
 តស្មា តុណ្ហំ ។ ឯវមេតំ ធារយាមីតិ ។

[២២២] តេហំ សម្មតេហំ ភិក្ខុហំ តត្ថ តត្ថា
 វិហារវត្តំ ឱលោកេនំ ។ សារម្ហំ អធារម្ហំ សមរិក្ខមនំ
 អបរិក្ខមនំ ជាតំតត្ថំ ។ សច សារម្ហំ ហោតិ
 អបរិក្ខមនំ មា យំ ករីតិ វត្តន្តោ ។ សច
 អធារម្ហំ ហោតិ សមរិក្ខមនំ សង្ឃស្ស អាគារេនតត្ថំ

សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ភិក្ខុឈ្មោះនេះបង្កើតវិហារធំ មានទាយក
 ជាម្ចាស់ ចំពោះជាទីនៅរបស់ខ្លួន ភិក្ខុនោះសូមការត្រួតមើលទ័សប្រាប់ធ្វើ
 វិហារធំសង្ឃ ។ ព្រះសង្ឃសង្កេតភិក្ខុទាំងឡាយ ឈ្មោះនេះផងឈ្មោះ
 នេះផង ដើម្បីត្រួតមើលទ័សប្រាប់សង្ឃវិហាររបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ ការ
 សង្កេតភិក្ខុទាំងឡាយឈ្មោះនេះផងឈ្មោះនេះផង ដើម្បីត្រួតមើលទ័
 សប្រាប់សង្ឃវិហាររបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ គួរដល់លោកដ៏មានអាយុអន្តរា
 លោកដ៏មានអាយុអន្តរាខាងឆ្នាំស្រៀម (បើ) មិនគួរដល់លោកដ៏មានអាយុ
 អន្តរា លោកដ៏មានអាយុអន្តរាខាងឆ្នាំស្រៀម ភិក្ខុទាំងឡាយឈ្មោះ
 នេះផងឈ្មោះនេះផង សង្ឃទានសន្មតហើយ ដើម្បីត្រួតមើលទ័សប្រាប់
 សង្ឃវិហាររបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ។ (ការសង្កេតដើម្បីត្រួតមើលទ័សប្រាប់សង្ឃ
 វិហាររបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ) គួរដល់សង្ឃ ព្រះហត្ថខាងទានជាសង្ឃ
 ស្រៀម ។ ខ្ញុំព្រះតុណ្ហ បាទុកខ្ញុំដំណើរនេះដោយគិរិយាស្រៀមយ៉ាងនេះ ។

[២២២] ភិក្ខុទាំងឡាយដែលសង្ឃទានសន្មតហើយនោះ ត្រូវតែក្នុង
 ទីនោះ ហើយត្រួតមើលទ័សប្រាប់សង្ឃវិហារ ។ ភិក្ខុទាំងនោះត្រូវដឹងទី
 ដែលមានសេចក្តីរឿសនឹងទីដែលមិនមានសេចក្តីរឿស ទីមានឧបចារ
 ទីមិនមានឧបចារ ។ បើទីមានសេចក្តីរឿស មិនមានឧបចារ គប្បីប្រាប់ថា
 លោកកុំធ្វើក្នុងទីនេះ ។ បើទីមិនមានសេចក្តីរឿស មានឧបចារ គប្បីប្រាប់

អនាមិក្ខំ សប្បកម្មមន្តិ ។ គេន វិហារកាមកន
 កិក្ខុជា សង្ឃ ឧបសង្កម្ភា ឯកសំ ឧត្តរសង្ឃ
 កក្កា វិញ្ញាណំ កិក្ខុនំ ជាទេ វិញ្ញាណំ ឧត្តរនំ
 ឯកវិញ្ញាណំ អញ្ញលំ បក្កហន្តា ឯកស្ស វិញ្ញាណំ
 អញ្ញ កន្ត មហាល្លកំ វិហារំ កក្កកាមោ សស្សមិកំ
 អត្ថន្តេសំ សោ ឯកសង្ឃ វិហារកក្កន្តេសនំ
 យាទមិកំ ។ ឧត្ថយម្យំ យាទិកត្វា ឧត្ថយម្យំ យាទិក-
 ត្វា ។ ព្យត្តនំ កិក្ខុជា បដិកាលនំ សង្ឃ
 ញាមេតត្វា សុណាតុ មេ កន្ត សង្ឃ អយំ
 ឧត្តន្តាមោ កិក្ខុ មហាល្លកំ វិហារំ កក្កកាមោ
 សស្សមិកំ អត្ថន្តេសំ សោ សង្ឃ វិហារកក្កន្តេសនំ
 យាទមិ ។ យទិ សង្ឃស្ស បក្កកលំ សង្ឃ
 ឧត្តន្តាមស្ស កិក្ខុជា វិហារកក្កំ ទេសេយ្យ ។ ឯសា
 ញត្ថំ ។ សុណាតុ មេ កន្ត សង្ឃ អយំ ឧត្តន្តាមោ
 កិក្ខុ មហាល្លកំ វិហារំ កក្កកាមោ សស្សមិកំ
 អត្ថន្តេសំ សោ សង្ឃ វិហារកក្កន្តេសនំ យាទមិ ។
 សង្ឃ ឧត្តន្តាមស្ស កិក្ខុជា វិហារកក្កំ ទេសេតិ ។

ដល់សង្ឃជាចម្រើនមានសេចក្តីស្រឡាញ់ មានបុគ្គល ។ កិក្ខុអ្នកធ្វើវិហារនោះ
 អប្បិច្ឆន្ទៈទៅកេសស្វី ហើយធ្វើទូរ័ច្ចៈទៀងស្មាម្លាង ហើយថ្វាយបង្គំផ្គត់
 នៃកិក្ខុជាសំព័ន្ធខ្យាយ រួចអង្គុយច្របោងផ្គត់កញ្ចល់ ពោលយ៉ាងនេះថា
 បពិត្រសោភ័ណតាំងខ្យាយដំបើង ខ្ញុំព្រះករុណាមានសេចក្តីប្រាថ្នាធ្វើវិហារធំ
 មានទាយកជាម្ចាស់ ចំពោះជាទីទៅរបស់ខ្លួន បពិត្រសោភ័ណតាំងខ្យាយដំ
 បើង ខ្ញុំព្រះករុណានោះ សូមសង្ឃសំដែនវិសម្រាប់សនិវិហារឲ្យ ។ កិក្ខុ
 អ្នកធ្វើវិហារ ត្រូវសូមជាតំបើងផង សូមជាតំបើងផង ។ កិក្ខុអ្នក
 ឈ្លាសប្រតិបត្តិ ត្រូវឲ្យសង្ឃដឹងដោយពាក្យថា បពិត្រព្រះសង្ឃដំបើង
 សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ កិក្ខុឈ្មោះនេះនេះធ្វើវិហារធំ មានទាយក
 ជាម្ចាស់ ចំពោះជាទីទៅរបស់ខ្លួន កិក្ខុនោះសូមសង្ឃសំដែនវិសម្រាប់
 សនិវិហារឲ្យ ។ បើគាត់សំដែនវិសម្រាប់សនិវិហារ មានការដឹកជញ្ជូន
 សង្ឃហើយ សង្ឃសង្ឃសំដែនវិសម្រាប់ធ្វើវិហាររបស់កិក្ខុឈ្មោះនេះ ។
 ពាក្យនេះជាពាក្យសម្រាប់ញាតិសង្ឃឲ្យដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដំបើង
 សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ កិក្ខុឈ្មោះនេះនេះធ្វើវិហារធំ មានទាយក
 ជាម្ចាស់ ចំពោះជាទីទៅរបស់ខ្លួន កិក្ខុនោះសូមសង្ឃសំដែនវិសម្រាប់ធ្វើ
 វិហារឲ្យ ។ ព្រះសង្ឃសំដែនវិសម្រាប់ធ្វើវិហារ ដល់កិក្ខុឈ្មោះនេះ ។

ឆេសកណ្តា សង្ខេបសង្ខារវិសេសសង្ខេប សំព្វាវហិត្ត សាវត្ថុ

យស្សាយស្សាកា ខមតិ ឥត្តប្បាថស្ស កិច្ចុច្ឆោតា វិហារវត្ថុ-
នេសថា សោ គុណ្ឌស្ស យស្ស ឧត្តមតិ សោ
កាលេយ្យ ។ នេសតំ សង្ខេប ឥត្តប្បាថស្ស កិច្ចុច្ឆោតា
វិហារវត្ថុ ។ ខមតិ សង្ខេបស្ស កស្ថា គុណ្ឌ ។ ឯវមេតំ
នាយាយមីតិ ។

[២២៩] សាវត្ថុ នាម តិច្ចិស្មិតានំ វា អាសយោ
ហោតិ ឧបទ័កានំ វា អាសយោ ហោតិ ឧទ្ធកានំ
វា អាសយោ ហោតិ អបិទ័កានំ វា អាសយោ ហោតិ
វិទ្ធិកានំ វា អាសយោ ហោតិ សត្វបទ័កានំ វា
អាសយោ ហោតិ ហត្ថិទ័កានំ វា អាសយោ ហោតិ
អស្សាទ័កានំ វា អាសយោ ហោតិ ព្យាគ្យាទ័កានំ វា
អាសយោ ហោតិ ធិបិទ័កានំ វា អាសយោ ហោតិ
អប្បាទ័កានំ វា អាសយោ ហោតិ ឧបាទ័កានំ វា អាសយោ
ហោតិ យេសំ ឆេសកណ្តា ឥត្តប្បាថស្សានំ វា ចានណានំ
អាសយោ ហោតិ បុព្វុណ្ណិទ័ស្សិតំ វា ហោតិ អប-
រណ្ណិទ័ស្សិតំ វា ហោតិ អត្តាយាតទ័ស្សិតំ វា ហោតិ
អណ្តាយាតទ័ស្សិតំ វា ហោតិ សុសានទ័ស្សិតំ វា ហោតិ

ឆេសកណ្តា សង្ខេបសង្ខារវិសេសសង្ខេប សំព្វាវហិត្ត អំពីវិប្បកបដោយសេចក្តីត្រៀម

ការដែលសង្ខេបសំដែងទិស(មាត់ច្រើន)វិហាររបស់កិច្ចុច្ឆោតនេះ គួរដល់លោក
ដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ធម្មិស្សិម (អើ) មិនគួរ
ដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះ ធម្មិស្សិម
ឡើយ ។ ទិស(មាត់សង្ខារ)របស់កិច្ចុច្ឆោតនេះ សង្ខេបបានសំដែង
ហើយ ។ ការសំដែងទិស(មាត់សង្ខារ)នេះ គួរដល់សង្ខេប ព្រោះហេតុ
នោះបានជាសង្ខេបស្សិម ។ ខ្ញុំព្រះករុណា ចាំទុកទូរ័ត្នណ៍នេះដោយកិរិយា
ស្សិមយ៉ាងនេះ ។

[២២៩] ទិសេហេតុថា ច្រកបដោយសេចក្តីត្រៀម (នោះ) គឺទិ
ដល់នៅនៃពួកស្រឡាចក្រហមក្តី ដល់នៅនៃពួកកណ្តៀកក្តី ដល់នៅ
នៃពួកកណ្តៀកក្តី ដល់នៅនៃពួកពស់ក្តី ដល់នៅនៃពួកខ្នុយក្តី ដល់នៅ
នៃពួកក្របក្តី ដល់នៅនៃពួកដំរីក្តី ដល់នៅនៃពួកសេះក្តី ដល់នៅ
នៃពួកខ្លាចក្តី ដល់នៅនៃពួកខ្លាចបងក្តី ដល់នៅនៃពួកខ្លាចយក្តី ដល់នៅ
នៃពួកខ្លាចខ្លាច(១)ក្តី ដល់នៅរបស់ពួកសត្វតិរច្ឆានៗណាមួយក្តី ទិស(មាត់
ដាំបុព្វុណ្ណ(២)ជាតិក្តី ទិស(មាត់ដាំអបរណ្ណ(៣)ជាតិក្តី កន្លែងសម្រាប់
សម្លាប់បាញ់ក្តី កន្លែងសម្រាប់ផ្កាប(ចោស)(៤)ក្តី កន្លែងព្រៃស្នាមក្តី

១ ករុណា ឆ្លងច្រក ច្រក ។ ២ ខ្លាដែលត្រូវចាំ កាតព្វកម្ម បានដល់ស្រែ ៣ យ៉ាង មានស្រែ
សាលីដំឡើង ហៅថា បុព្វុណ្ណដាត់ ។ ៣ ខ្លាដែលត្រូវចាំកោតក្រោយបានដល់សណ្តែកល្អជា
ដើម ហៅថា អបរណ្ណដាត់ ។ ៤ កន្លែងសេចក្តីយក ។

ឧប្បន្ននិស្សិត វា ហោតិ វាជានិស្សិត វា ហោតិ
 ហត្ថិសាលានិស្សិត វា ហោតិ អស្សសាលានិស្សិត
 វា ហោតិ ពន្ធនាគារនិស្សិត វា ហោតិ ចានាគារនិស្សិត
 វា ហោតិ ស្វននិស្សិត វា ហោតិ រាជានិស្សិត វា
 ហោតិ ចន្ទនិស្សិត វា ហោតិ សកានិស្សិត វា ហោតិ
 សំសារានិស្សិត វា ហោតិ ឯតំ សារម្ពំ ធាម ។

[២២៦] អបរិក្កមនំ ធាម ន សញ្ញា ហោតិ
 យថាយុត្តន សកដេន អនុបរិក្កន្ធិ សមញ្ញា និស្ស-
 ណិយា អនុបរិក្កន្ធិ ឯតំ អបរិក្កមនំ ធាម ។

[២២៧] អនាម្ពំ ធាម ន តិបិល្លកានំ វា អាស-
 យោ ហោតិ ។ ឬ ។ ន សំសារានិស្សិត វា ហោតិ
 ឯតំ អនាម្ពំ ធាម ។

[២២៨] សបរិក្កមនំ ធាម សញ្ញា ហោតិ យថា-
 យុត្តន សកដេន អនុបរិក្កន្ធិ សមញ្ញា និស្សណិយា
 អនុបរិក្កន្ធិ ឯតំ សបរិក្កមនំ ធាម ។

កន្លងទុក្ខភក្តិ កន្លងស្រែស្តេចភក្តិ កន្លងរោងដំរីភក្តិ កន្លងរោងសេះភក្តិ
 កន្លងសម្រាប់បំប៉នមុស្សរោសភក្តិ កន្លងរោងសុភក្តិ កន្លងផ្ទះលេក
 សាច់ភក្តិ កន្លងក្របីភក្តិ កន្លងរាល់សម្រាប់លេងភក្តិ កន្លងរោងប្រជុំនិ-
 យាយភក្តិ កន្លងផ្ទះជាទីដើរទៅមកភក្តិ ទីតាំងប៉ុន្មាននេះ ហៅថាប្រកប
 ដោយសេចក្តីរន្សៀស ។

[២២៦] ទីដែលហៅថា មិនមានឧបទា(នោះ) គឺទីដែល
 គេទីមស្រែហើយបត់មិនបាន ឬបង្គិលបង្គោលដុំក្បាលមិនបាន ទីតាំងនេះ
 ហៅថាទីមិនមានឧបទា ។

[២២៧] ទីដែលហៅថា មិនមានសេចក្តីរន្សៀស(នោះ)គឺទីដែល
 ប៉ះមែនជាលំនៅដ្ឋានក្រសែបក្រហមភក្តិ ។ ឬ ។ ទីមិនមែនជាផ្លូវដែល
 គេដើរទៅមកភក្តិ ទីតាំងនេះហៅថាទីមិនមានសេចក្តីរន្សៀស ។

[២២៨] ទីដែលហៅថា មានឧបទា(នោះ)គឺទីដែលគេទីម
 ស្រែហើយបត់បាន ឬបង្គិលបង្គោលដុំក្បាលបាន ទីតាំងនេះហៅថាទីមាន
 ឧបទា ។

[២២៩] មហាបុត្រ ជាម វិហារោ សស្សាមិកោ
 វុច្ចតិ ។ វិហារោ ជាម ឧល្លាសោ វា ហោតិ អវល្លាសោ វា
 ឧល្លាសោ វា ។ កាមយ្យាតិ ករោតិ វា កាមយេតិ
 វា ។ កិក្ខុ វា អនេសិក្ខន្ធក្នុង ព្រាតិកុត្ត
 យេន កម្មេន វិហារាត្ថំ ន ទេសាយេតា ករោតិ វា
 កាមយេតិ វា បាយោតេ ដុត្តង្គំ ឯតបិណ្ឌំ អនាគតេ
 អាបត្តិ ឧល្លាសយស្ស តស្មំ វិញ្ញា អាគតេ អាបត្តិ
 សង្ឃាសន្តិក្ខន្ធសិល្ប ។ សង្ឃាសន្តិក្ខន្ធសិល្ប ។ ចេ ។
 តេនបិ វុច្ចតិ សង្ឃាសន្តិក្ខន្ធសិល្ប ។

[២៣០] កិក្ខុ វិហារំ ករោតិ អនេសិក្ខន្ធក្នុង
 សាវម្ពំ អបរិក្ខមំ អាបត្តិ សង្ឃាសន្តិក្ខន្ធសិល្ប ធ្វើ
 ឧត្តង្គំ ។ កិក្ខុ វិហារំ ករោតិ អនេសិក្ខន្ធក្នុង
 សាវម្ពំ សបរិក្ខមំ អាបត្តិ សង្ឃាសន្តិក្ខន្ធសិល្ប
 ឧត្តង្គំ ។ កិក្ខុ វិហារំ ករោតិ អនេសិក្ខន្ធក្នុង
 អនាវម្ពំ អបរិក្ខមំ អាបត្តិ សង្ឃាសន្តិក្ខន្ធសិល្ប
 ឧត្តង្គំ ។ កិក្ខុ វិហារំ ករោតិ អនេសិក្ខន្ធក្នុង
 អនាវម្ពំ សបរិក្ខមំ អាបត្តិ សង្ឃាសន្តិក្ខន្ធសិល្ប ។

[២២៩] វិហារដែលមាននាមកថាម្ចាស់ តថាគតហៅថាវិហារធំ ។
 ចំណែកលាបនាមក្នុងក្រី លាបនាមក្រី លាបនាមក្នុងក្រី លាបនាមក្នុងក្រី
 ក្រី ហៅថាវិហារ ។ គ្រងកាត្យថា គប្បីឲ្យគេធ្វើ គំរូឧត្តង្គក្នុង ឲ្យ
 គេធ្វើ ។ គ្រងកាត្យថា បូជនាគិត្យនាមក្នុងក្រី ដើម្បីសំដែងទិស
 សេចក្តីថា គិត្យនាមក្នុងក្រី លាបនាមក្នុងក្រី លាបនាមក្នុងក្រី
 វិហារដោយកម្មមានក្នុងក្រី ហើយធ្វើឧត្តង្គក្នុង ឲ្យគេធ្វើ ក្រី
 អាបត្តិក្នុងក្រី ប្រយោគ នៅបាយអន្តរៈនាមក្នុងក្រី ក្រី អាបត្តិ
 បុណ្យធម៌ លុះយកនាមក្នុងក្រី ក្រី អាបត្តិសង្ឃាសន្តិក្ខន្ធសិល្ប ។ គ្រង
 កាត្យថា សង្ឃាសន្តិក្ខន្ធសិល្ប មានសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងសង្ឃាសន្តិក្ខន្ធសិល្ប
 ទិស្វរេហើយ ។

[២៣០] កិក្ខុធ្វើវិហារដែលសង្ឃាសន្តិក្ខន្ធសិល្ប ប្រកបដោយ
 សេចក្តីឆ្លៀស មិនមានបទ ក្រី អាបត្តិក្នុងក្រី ឆ្លៀសសង្ឃាសន្តិក្ខន្ធសិល្ប ។
 កិក្ខុធ្វើវិហារដែលសង្ឃាសន្តិក្ខន្ធសិល្ប ប្រកបដោយសេចក្តីឆ្លៀស
 តែជាទំនាបបទ ក្រី អាបត្តិក្នុងក្រី ឆ្លៀសសង្ឃាសន្តិក្ខន្ធសិល្ប ។ កិក្ខុធ្វើវិហារដែល
 សង្ឃាសន្តិក្ខន្ធសិល្ប ជាទំនាបបទ ក្រី អាបត្តិក្នុងក្រី ឆ្លៀស តែមិនមានបទ
 ក្រី អាបត្តិក្នុងក្រី ឆ្លៀសសង្ឃាសន្តិក្ខន្ធសិល្ប ។ កិក្ខុធ្វើវិហារដែលសង្ឃាសន្តិក្ខន្ធសិល្ប
 ទិស្វរេ ជាទំនាបបទ ក្រី អាបត្តិក្នុងក្រី ឆ្លៀស មានបទ ក្រី អាបត្តិក្នុងក្រី ឆ្លៀស ។

ក៏ត្រូវ វិហារ ករោតិ ទេសិកវត្ថុតំ សារម្ពំ អបរិក្កមនំ
 អាបត្តិ ទិដ្ឋំ ធុត្តដាច់ ។ ក៏ត្រូវ វិហារ ករោតិ
 ទេសិកវត្ថុតំ សារម្ពំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ ធុត្តដស្ស ។
 ក៏ត្រូវ វិហារ ករោតិ ទេសិកវត្ថុតំ អនាម្ពំ អបរិក្កមនំ
 អាបត្តិ ធុត្តដស្ស ។ ក៏ត្រូវ វិហារ ករោតិ ទេសិកវត្ថុតំ
 អនាម្ពំ សបរិក្កមនំ អនាបត្តិ ។

[២៣០] ក៏ត្រូវ សមាធិសតិ វិហារ មេ ករោតិ ។
 ធន្ស វិហារ ករោតិ អទេសិកវត្ថុតំ សារម្ពំ អបរិក្កមនំ
 អាបត្តិ សង្ខារិកសេសេន ទិដ្ឋំ ធុត្តដាច់ ។ បេ ។
 សារម្ពំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ខារិកសេសេន ធុត្តដស្ស
 ។ បេ ។ អនាម្ពំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ សង្ខារិកសេសេន
 ធុត្តដស្ស ។ បេ ។ អនាម្ពំ សបរិក្កមនំ អាបត្តិ
 សង្ខារិកសេសស្ស ។ ក៏ត្រូវ សមាធិសតិ វិហារ មេ
 ករោតិ ។ ធន្ស វិហារ ករោតិ ទេសិកវត្ថុតំ
 សារម្ពំ អបរិក្កមនំ អាបត្តិ ទិដ្ឋំ ធុត្តដាច់ ។ បេ ។

ក៏ត្រូវវិហារដែលសង្ស្ចានសំដែនទិដ្ឋ ជាទីប្រកបដោយសេចក្តីរឿន
 មិនមានឧបទាន ត្រូវតាមគំនិត ។ ក៏ត្រូវវិហារដែលសង្ស្ចាន
 សំដែនទិដ្ឋ ជាទីប្រកបដោយសេចក្តីរឿន តែមានឧបទាន ត្រូវ
 តាមគំនិត ។ ក៏ត្រូវវិហារដែលសង្ស្ចានសំដែនទិដ្ឋ ជាទីមិនមានសេចក្តី
 រឿន តែមិនមានឧបទាន ត្រូវតាមគំនិត ។ ក៏ត្រូវវិហារដែលសង្ស្ចាន
 មិនមានសេចក្តីរឿន មានឧបទាន មិនត្រូវ
 តាមគំនិតឡើយ ។

[២៣១] ក៏ត្រូវបង្កប់ក្នុងផលនោះ អ្នកតាំងឡាយចូរធ្វើហារឱ្យខ្ចី ។
 ក៏ត្រូវតាំងឡាយធ្វើហារឱ្យក្នុងនោះ ដែលសង្ស្ចានសំដែនទិដ្ឋ ប្រកប
 ដោយសេចក្តីរឿន មិនមានឧបទាន (ក៏ត្រូវតាមគំនិត) ត្រូវតាមគំ
 និតដ៏រឹងមាំសង្ស្ចានិសេស ។ បេ ។ ប្រកបដោយសេចក្តីរឿន
 តែមានឧបទាន ត្រូវតាមគំនិតសង្ស្ចានិសេសដ៏រឹងមាំតាមគំនិត ។ បេ ។ មិនមាន
 សេចក្តីរឿន មិនមានឧបទាន ត្រូវតាមគំនិតសង្ស្ចានិសេស ។ បេ ។
 មិនមានសេចក្តីរឿន តែមានឧបទាន ត្រូវតាមគំនិតសង្ស្ចានិសេស ។
 ក៏ត្រូវបង្កប់ក្នុងផលនោះ អ្នកតាំងឡាយចូរធ្វើហារឱ្យខ្ចី ។ ក៏ត្រូវ
 តាំងឡាយធ្វើហារឱ្យក្នុងនោះ ដែលសង្ស្ចានសំដែនទិដ្ឋ ជាទីប្រកប
 ដោយសេចក្តីរឿន មិនមានឧបទាន ត្រូវតាមគំនិត ។ បេ ។

ឆេសពស្ថា សង្ខារសេសស្ស បរោជនីយ អនេសិក្កតា

សារម្ហំ សមរិក្ខមនំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ មេ ។
អនាម្ហំ អមរិក្ខមនំ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ មេ ។
អនាម្ហំ សមរិក្ខមនំ អនាបត្តិ ។

[២៣២] ភិក្ខុ សមាធិសិទ្ធា ចក្កមតិ វិហារំ
មេ កាហោតិ ន ច សមាធិសតិ នេសិក្កតាកា
ច ហោតុ អនាម្ហោ ន សមរិក្ខមនោ ចាតិ ។
ឧស្ស វិហារំ កាហោតិ អនេសិក្កតា សារម្ហំ អម-
រិក្ខមនំ អាបត្តិ សង្ខារិសេសេន ម្លំនំ ទុក្ខជាតិ
។ មេ ។ សារម្ហំ សមរិក្ខមនំ អាបត្តិ សង្ខារិសេ-
សេន ទុក្ខជស្ស ។ មេ ។ អនាម្ហំ អមរិក្ខមនំ
អាបត្តិ សង្ខារិសេសេន ទុក្ខជស្ស ។ មេ ។ អ-
នាម្ហំ សមរិក្ខមនំ អាបត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។
ភិក្ខុ សមាធិសិទ្ធា ចក្កមតិ វិហារំ មេ កាហោតិ ន
ច សមាធិសតិ នេសិក្កតាកា ច ហោតុ អនាម្ហោ ច
សមរិក្ខមនោ ចាតិ ។ ឧស្ស វិហារំ កាហោតិ នេសិក្ក-
តា សារម្ហំ អមរិក្ខមនំ អាបត្តិ ម្លំនំ ទុក្ខជាតិ ។ មេ ។

ឆេសពស្ថា សង្ខារសេសំ ឧបរោជនីយ តំវិហារសង្ខមិនបានសំដែងទីតាំង

[ចក្កមតិយសេចក្តីរឿន តែមានឧបហារ ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខជ ។ មេ ។
មិនមានសេចក្តីរឿន តែមិនមានឧបហារ ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខជ ។ មេ ។
មិនមានសេចក្តីរឿន មានឧបហារ មិនត្រូវតាមភ្នំទុក្ខជ ។

[២៣២] ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផ្សេងៗ អ្នកតាំងឡាយចូរធ្វើវិហារឲ្យខ្ញុំ
ហើយចៀសចេញទៅ តែមិនបានឲ្យស្រាប់ វិហារនោះគួរជាវិហារដែល
សង្ខារដែលផ្សេងៗ មិនមានសេចក្តីរឿនផង មានឧបហារផង ។ ភិក្ខុ
តាំងឡាយចូរធ្វើវិហារឲ្យភិក្ខុនោះ ដែលសង្ខារដែលផ្សេងៗ មិនបានសំដែងទីតាំង [ចក្កម-
តិយសេចក្តីរឿន មិនមានឧបហារ ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខជពីរទីតាំងសង្ខារិសេស
។ មេ ។ ចក្កមតិយសេចក្តីរឿន តែមានឧបហារ ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខជ
ពីរទីតាំងសង្ខារិសេស ។ មេ ។ មិនមានសេចក្តីរឿន តែមិនមានឧបហារ ត្រូវ
តាមភ្នំទុក្ខជពីរទីតាំងសង្ខារិសេស ។ មេ ។ មិនមានសេចក្តីរឿន មានឧបហារ
ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខជពីរទីតាំងសង្ខារិសេស ។ ភិក្ខុបង្គាប់ភិក្ខុផ្សេងៗ អ្នកតាំងឡាយចូរធ្វើ
វិហារឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញទៅ តែមិនបានឲ្យស្រាប់ វិហារនោះគួរជា
វិហារដែលសង្ខារដែលផ្សេងៗ មិនមានសេចក្តីរឿនផង មានឧបហារ
ផង ភិក្ខុតាំងឡាយចូរធ្វើវិហារឲ្យភិក្ខុនោះ ដែលសង្ខារដែលផ្សេងៗ មិនបានសំដែងទីតាំង
[ចក្កមតិយសេចក្តីរឿន មិនមានឧបហារ ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខជពីរ ។ មេ ។

សារម្ពំ សបរិក្កមនំ អាមត្តំ ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។
 អនាម្ពំ អបរិក្កមនំ អាមត្តំ ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។
 អនាម្ពំ សបរិក្កមនំ អនាមត្តំ ។

[២៣៣] ភិក្ខុ សមាធិសីតា បក្កមតិ វិហារំ មេ
 ត្រាដាច់ សមាធិសាតិ ធនេសិវត្ថុតោ ធនេ ហោតុ
 អនាម្ពំ ធនេ សបរិក្កមនោ ចាតិ ។ ធនេ វិហារំ
 ត្រាដាច់ ធនេសិវត្ថុតំ សារម្ពំ អបរិក្កមនំ ។ សោ
 សុណាតំ វិហារេ តិវ មេ ត្រាដាច់ ធនេសិវត្ថុតោ
 សារម្ពំ អបរិក្កមនោតិ ។ តេន ភិក្ខុនា សាមំ វា
 តទ្ធានំ ទូតោ វា ចាហោតតោ ធនេសិវត្ថុតោ ធនេ ហោតុ
 អនាម្ពំ ធនេ សបរិក្កមនោ ចាតិ ។ ចេ ចេ
 សាមំ វា តទ្ធម្ម ទូតំ វា បហិណោយ្យ អាមត្តំ
 ទុក្ខជស្ស ។ បេ ។ ធនេសិវត្ថុតោ ធនេ ហោតុ អនាម្ពំ
 ចាតិ ។ បេ ។ ធនេសិវត្ថុតោ ធនេ ហោតុ សបរិក្កម-
 នោ ចាតិ ។ បេ ។ ធនេសិវត្ថុតោ ហោតុតិ ។

ប្រកបដោយសេចក្តីរឿន តែមានឧបទា ត្រូវបក្តីទុក្ខជ ។ បេ ។
 មិនមានសេចក្តីរឿន តែមិនមានឧបទា ត្រូវបក្តីទុក្ខជ ។ បេ ។
 មិនមានសេចក្តីរឿន មានឧបទា មិនត្រូវបក្តីទុក្ខជ ។

[២៣៣] ភិក្ខុបក្តីបក្តីផងនាថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើវិហារឲ្យខ្ចី
 ហើយចៀសចេញទៅ តែបានតាមលំដាប់វិហារនោះ គួរដោយវិហារមានសង្ឃ
 សំដែងទិព្វផង មិនមានសេចក្តីរឿនផង មានឧបទាផង ។ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយកុំធ្វើវិហារឲ្យភិក្ខុនោះ ដែលសង្ឃមិនបានសំដែងទិព្វ ប្រកបដោយ
 សេចក្តីរឿន មិនមានឧបទា ។ ភិក្ខុនោះពូជលីងថា បានពូជវិហារ
 នៅធ្វើឲ្យឆ្គងអញ សង្ឃមិនបានសំដែងទិព្វ ប្រកបដោយសេចក្តីរឿន
 មិនមានឧបទា ។ ភិក្ខុនោះត្រូវទៅដោយខ្លួនឯងក្តី បញ្ចូលប្រើឲ្យទៅក្តី
 ដោយពាក្យថា វិហារនោះគួរដោយវិហារ ដែលមានសង្ឃសំដែងទិព្វផង មិន
 មានសេចក្តីរឿនផង មានឧបទាផង ។ បើភិក្ខុមិនទៅដោយខ្លួនឯងក្តី
 មិនបញ្ចូលប្រើឲ្យទៅក្តី ត្រូវបក្តីទុក្ខជ ។ បេ ។ វិហារនោះគួរដោយវិហារ
 ដែលសង្ឃសំដែងទិព្វផង មិនមានសេចក្តីរឿនផង ។ បេ ។
 វិហារនោះគួរដោយវិហារដែលសង្ឃបានសំដែងទិព្វផង មិនមានឧបទា
 ផង ។ បេ ។ វិហារនោះគួរដោយវិហារដែលសង្ឃសំដែងទិព្វផង ។

នោះ ចេ សាមី វា កង្រុយ ឆ្លង វា បង្ហើលយ្យ
 អាមត្តិ ឆ្លងស្ប ។ ភិក្ខុ សមាធិសីតា បក្កមតិ
 វិហារ មេ កកោដាតិ សមាធិសតិ ច ធម្មតិ-
 វត្តតោ ច ហោតុ អនាម្បោ ច សមវគ្គមនោ-
 បាតិ ។ តស្ស វិហារ កកោដ្ឋ ធម្មតិវត្តក ភារម្ព
 អបវគ្គមនំ ។ សោ សុណាតិ វិហារោ កំរ មេ
 កយិវតិ ធម្មតិវត្តតោ ភារម្បោ អបវគ្គមនោ-
 បាតិ ។ តេន ភិក្ខុនា សាមី វា កង្ខំ ឆ្លោ វា
 ពហេតោ អនាម្បោ ច ហោតុ សមវគ្គមនោ-
 បាតិ ។ បេ ។ អនាម្បោ ហោតុតិ ។ បេ ។
 សមវគ្គមនោ ហោតុតិ ។ បេ ។ អនាម្បតិ ។

[២៣២] ភិក្ខុ សមាធិសិក្ខា បន្តិកមតិ វិហារ
មេ ករោថាតិ សមាធិសតិ ច ធនេសិវត្ថុកោ ច
យោតុ អនាមម្ពោ ច សបរិក្ខមលោ ពាតិ ។ គស្ស
វិហារំ ករោន្តំ អធនេសិវត្ថុកំ សារម្មំ អបរិក្ខមនំ
អបត្តំ កាវុកានំ តំណំ ធុត្តង្គំ ។ មេ ។ សារម្មំ

បើភិក្ខុមិនទៅដោយខ្លួនឯងក្តី មិនបញ្ជូនប្រិយៗទៅក្តី ត្រូវអាចត្តិទុក្ខ ។
 ភិក្ខុបង្គំបំភិតបង្គំនាថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើវិហារឲ្យខ្ញុំ ហើយចៀសចេញ
 ទៅ តែភិក្ខុនោះបានឆ្ងល់ថា វិហារនោះគួរជាវិហារដែលសង្ឃបាន
 សំដែងទ័ព្វផង មិនមានសេចក្តីរង្ស៊ីសផង មានទ័ព្វបញ្ចាផង ។ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយគឺធ្វើវិហារឲ្យភិក្ខុនោះ ជាវិហារដែលសង្ឃបានសំដែងទ័ព្វ តែប្រកប
 ដោយសេចក្តីរង្ស៊ីស មិនមានទ័ព្វបញ្ចា ។ ភិក្ខុនោះឮដំណឹងថាបានឮថា
 គេធ្វើវិហារឲ្យអាត្មាអញ ជាវិហារដែលសង្ឃបានសំដែងទ័ព្វតែប្រកប
 ដោយសេចក្តីរង្ស៊ីស មិនមានទ័ព្វបញ្ចា ។ ភិក្ខុនោះគប្បីទៅដោយខ្លួនឯង
 ប្តូរប្រិយៗប្រិយៗទៅដោយពាក្យថា វិហារនោះគួរជាវិហារមិនមានសេចក្តី
 រង្ស៊ីសផង មានទ័ព្វបញ្ចាផង ។ បេ ។ គួរជាវិហារមិនមានសេចក្តីរង្ស៊ីស
 ។ បេ ។ គួរជាវិហារមានទ័ព្វបញ្ចា ។ បេ ។ មិនត្រូវអាចត្តិទុក្ខ ។

(២៣២) ភិក្ខុបង្គំបំណងកុំផងនាថា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើវិហារ
ឲ្យខ្ចី ហើយចៀសចេញទៅ តែបានឯកទូលំថា វិហារនោះគួរជាវិហារ
ដែលសន្សំសំដែងទីឲ្យផង មិនប្រកបដោយសេចក្តីរន្ទៀសផង មានទី
ឧបចារផង ភិក្ខុទាំងឡាយគឺធ្វើវិហារឲ្យភិក្ខុនោះ ជាវិហារដែលសន្សំមិន
បានសំដែងទីឲ្យ (ប្រកបដោយសេចក្តីរន្ទៀស មិនមានទីឧបចារ (ភិក្ខុទាំង
ឡាយអ្នកធ្វើ) (ត្រូវរាបអ្នកជុំផង ។ ចេ ។ (ប្រកបដោយសេចក្តីរន្ទៀស

សបរិក្កមនំ អាចត្តិ កាវុតានំ ទិដ្ឋំ ទុក្ខដានំ ។ ឬ ។ អនាម្ពំ អបរិក្កមនំ អាចត្តិ កាវុតានំ ទិដ្ឋំ ទុក្ខដានំ ។ ឬ ។ អនាម្ពំ សបរិក្កមនំ អាចត្តិ កាវុតានំ ទុក្ខដស្ស ។ ភិក្ខុ សមាធិសិទ្ធា បក្កមតិ វិហារំ មេ កកោចាតិ សមាធិសតិ ៥ ទេសំ កក្កុកោ ៥ ហោតុ អនាម្ពំ ៥ សបរិក្កមនោ ចាតិ ។ គស្ស វិហារំ កកោច្ឆំ ទេសំកក្កុកំ សារម្ពំ អបរិក្កមនំ អាចត្តិ កាវុតានំ ទិដ្ឋំ ទុក្ខដានំ ។ ឬ ។ សារម្ពំ សបរិក្កមនំ អាចត្តិ កាវុតានំ ទុក្ខដស្ស ។ ឬ ។ អនាម្ពំ អបរិក្កមនំ អាចត្តិ កាវុតានំ ទុក្ខដស្ស ។ ឬ ។ អនាម្ពំ សបរិក្កមនំ អនាម្ពំ ។

[២៣៨] ភិក្ខុ សមាធិសិទ្ធា បក្កមតិ វិហារំ មេ កកោចាតិ ។ គស្ស វិហារំ កកោច្ឆំ អទេសំកក្កុកំ សារម្ពំ អបរិក្កមនំ សោ ទេ វិច្ឆកកេ អាគច្ឆតិ ។ តេន ភិក្ខុនា សោ វិហារោ អញ្ញស្ស វា តាភព្វោ ភិក្ខុនា វា ទុន កាតព្វោ ។ តោ ទេ អញ្ញស្ស វា

តែមានទិបចារ ពួកភិក្ខុអករ្ម័ ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដានំ ។ ឬ ។ មិនមានសេចក្តី រឿន តែមិនមានទិបចារ ពួកភិក្ខុអករ្ម័ ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដានំ ។ ឬ ។ មិនមានសេចក្តីរឿន មានទិបចារ ពួកភិក្ខុអករ្ម័ ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដានំ ។ ភិក្ខុបន្ទាប់ភិក្ខុផងគ្នា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើវិហារឡើង ហើយចៀសចេញ ទៅ កែប្រែឲ្យស្រស់ វិហារនោះគួរជាវិហារមានសង្ឃសំដែនទីត្រូវផង មិនមានសេចក្តីរឿនផង មានទិបចារផង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើវិហារ ឲ្យក៏ក្តោះ ជាវិហារដែលសង្ឃបានសំដែនទីត្រូវ ប្រកបដោយសេចក្តី រឿន មិនមានទិបចារ ពួកភិក្ខុអករ្ម័ ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដានំ ។ ឬ ។ ប្រកបដោយសេចក្តីរឿន តែមានទិបចារ ពួកភិក្ខុអករ្ម័ ត្រូវអាចត្តិ ទុក្ខដានំ ។ ឬ ។ មិនមានសេចក្តីរឿន មិនមានទិបចារ ពួកភិក្ខុ អករ្ម័ ត្រូវអាចត្តិទុក្ខដានំ ។ ឬ ។ មិនមានសេចក្តីរឿន មានទិបចារ មិនត្រូវអាចត្តិឡើយ ។

[២៣៩] ភិក្ខុបន្ទាប់ភិក្ខុផងគ្នា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើវិហារឡើង ហើយចៀសចេញទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើវិហារឲ្យក៏ក្តោះ ជាវិហារ ដែលសង្ឃមិនបានសំដែនទីត្រូវ ប្រកបដោយសេចក្តីរឿន មិនមានទិ បចារ បើវិហារនោះមិនទាន់ហើយ ស្រាប់តែភិក្ខុនោះមកដល់ ។ ភិក្ខុនោះ ឈប់ឲ្យវិហារនោះទៅភិក្ខុដទៃចូរធ្វើវិហារនោះធ្វើជាថ្មីទៀត ។ បើភិក្ខុនោះ

ឆោសកក្កា សង្កមសង្កាទិសេសស្ស បទភាជនីយេ សារម្ហំ

ធនេយ្យ ភិទ្ធិត្វា វា បុន កាវេយ្យ អាមត្តិ
 សង្កាទិសេសេន ទ្ធិន្ទំ ធុត្តាដានំ ។ ឬ ។ សារម្ហំ
 សបរិក្កមនំ... អាមត្តិ សង្កាទិសេសេន ធុត្តាដស្ស
 ។ ឬ ។ អនាម្ហំ អបរិក្កមនំ... អាមត្តិ សង្កាទិសេសេន
 ធុត្តាដស្ស ។ ឬ ។ អនាម្ហំ សបរិក្កមនំ... អាមត្តិ
 សង្កាទិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ សមាទិសិថា បញ្ញមតិ
 វិហារំ មេ កកោដាតិ ។ តស្ស វិហារំ កកោត្តិ
 ទេសិវត្ថុតំ សារម្ហំ អបរិក្កមនំ ។ សោ មេ
 វិជ្ជកកោ អាត្មតិ ។ តេន ភិក្ខុនា សោ វិហារោ
 អញ្ញស្ស វា ឆាតញោ ភិទ្ធិត្វា វា បុន កាវេយ្យ ។
 ឆោ មេ អញ្ញស្ស វា ធនេយ្យ ភិទ្ធិត្វា វា បុន
 កាវេយ្យ អាមត្តិ ទ្ធិន្ទំ ធុត្តាដានំ ។ ឬ ។ សារម្ហំ
 សបរិក្កមនំ... អាមត្តិ ធុត្តាដស្ស ។ ឬ ។ អនាម្ហំ
 អបរិក្កមនំ... អាមត្តិ ធុត្តាដស្ស ។ ឬ ។ អនាម្ហំ
 សបរិក្កមនំ អនាមត្តិ ។

ឆោសកក្កា សង្កមសេសទិ បទភាជនីយេ អវិទិព្រាហមាយសេចគ្គិវង្សសាដោ

មិនឱ្យវិហារនោះដល់ភិក្ខុដទៃទេ ឬមិនឱ្យគេរុករើធ្វើជាថ្មីទៀតទេ ត្រូវពេលភ្នំ
 ទុក្ខដល់នឹងសន្យាទិសេស ។ ឬ ។ ប្រកបដោយសេចក្តីរន្ទៀស តែ
 មានទីបោះ ត្រូវពេលភ្នំទុក្ខដល់នឹងសន្យាទិសេស ។ ឬ ។ មិនប្រកបដោយ
 សេចក្តីរន្ទៀស តែមិនមានទីបោះ ត្រូវពេលភ្នំទុក្ខដល់នឹងសន្យាទិសេស
 ។ ឬ ។ មិនមានសេចក្តីរន្ទៀស មានទីបោះ ត្រូវពេលភ្នំសន្យាទិសេស ។
 ភិក្ខុបង្គំបំភ្លឺផងឆ្លាតា អ្នកទាំងឡាយចូរធ្វើវិហារឱ្យខ្ចី ហើយទៀសចេញ
 ទៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក៏ធ្វើវិហារឱ្យភិក្ខុនោះ ជាវិហារដែលសង្ឃបាម
 សំដែងទិស្យ តែប្រកបដោយសេចក្តីរន្ទៀស មិនមានទីបោះ ។ បើភិក្ខុ
 នោះមកដល់ក្នុងពេលដែលវិហារមិនទាន់ហើយ ។ ភិក្ខុនោះតប្បឱ្យវិហារ
 នោះទៅភិក្ខុដទៃ ឬរុករើធ្វើជាថ្មីទៀត ។ បើភិក្ខុនោះមិនឱ្យវិហារនោះទៅ
 ភិក្ខុដទៃទេ មិនឱ្យគេរុករើធ្វើជាថ្មីទៀតទេ ត្រូវពេលភ្នំទុក្ខដល់ ។ ឬ ។ ប្រកប
 ដោយសេចក្តីរន្ទៀស តែមានទីបោះ ត្រូវពេលភ្នំទុក្ខដល់ ។ ឬ ។ មិនមាន
 សេចក្តីរន្ទៀស តែមិនមានទីបោះ ត្រូវពេលភ្នំទុក្ខដល់ ។ ឬ ។ មិនមាន
 សេចក្តីរន្ទៀស មានទីបោះ មិនត្រូវពេលភ្នំឡើយ ។

[២៣៦] អត្តនា វិច្ឆតតំ អត្តនា បរិយោសារេតិ
 អាបត្តិ សង្ខារិនេសសស្ស ។ អត្តនា វិច្ឆតតំ បរេហិ
 បរិយោសារេតិ អាបត្តិ សង្ខារិនេសសស្ស ។ បរេហិ
 វិច្ឆតតំ អត្តនា បរិយោសារេតិ អាបត្តិ សង្ខារិនេស-
 សស្ស ។ បរេហិ វិច្ឆតតិ បរេហិ បរិយោសារេតិ
 អាបត្តិ សង្ខារិនេសសស្ស ។

[២៣៧] វេទាបត្តិ លេណោ ឧហាយំ តិណាត្ថុដិ-
 កាយ អញ្ញស្សត្ថាយ វាសាតាវ វេយ្យា សាទ្ធត្ថ
 អនាបត្តិ ឧត្តត្ថកាស្ស អាធិតាប្បិកាស្សតិ ។

សន្តមសង្ខារិនេសសំ ចំដូច ។

[២៣៦] ភិក្ខុធ្វើ (វិហារ) ដោយខ្លួនឯងមិនទាន់ហើយ (ត្រាត្រាយ)
 ក៏ធ្វើបន្តិយដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិសង្ខារិនេសស ។ ភិក្ខុធ្វើ (វិហារ)
 ដោយខ្លួនឯងមិនទាន់ហើយ ឲ្យអ្នកដទៃធ្វើបន្តិយ ត្រូវអាបត្តិសង្ខារ-
 ិនេសស ។ អ្នកដទៃធ្វើ (វិហារ) មិនទាន់ហើយ ភិក្ខុ (ម្ចាស់វិហារ)
 ធ្វើបន្តិយដោយខ្លួនឯង ត្រូវអាបត្តិសង្ខារិនេសស ។ អ្នកដទៃធ្វើ (វិហារ)
 មិនទាន់ហើយ ភិក្ខុឲ្យអ្នកដទៃធ្វើបន្តិយ ត្រូវអាបត្តិសង្ខារិនេសស ។

[២៣៧] ដំណើរដែលមិនត្រូវអាបត្តិទោះ គឺភិក្ខុធ្វើលេណោ^(១)
 (ចំសម្រាប់ជ្រកល្អមរោច្ចាន) ឧហាយំ^(២) (ចំប៉ងប៉ងល្អមរោច្ចាន) កុដិស្មៅ
 ទំងកុដិសម្រាប់ភិក្ខុដទៃមាន បដ្ឋាយដំដើម ម្យ៉ាងទៀត ដំណើរដែល
 មិនត្រូវអាបត្តិដល់ភិក្ខុអ្នកធ្វើសេនាសនទានរោង ឧបាសថដំដើម ទំងភិក្ខុ
 ត្រូវ ទំងភិក្ខុដើមបញ្ញត្តិ រៀនសូត្រធ្វើសម្រាប់ទៅបេសខ្លួនចេញ ។

សង្ខារិនេស ទី ៨ ចប់ ។

១. ២ ពាក្យថា លេណោ ទំងកុហនេះ ជាវិសេស គឺជាពាក្យនិយាយផ្ទាល់មាត់ ជាទំនួលតា
 បាន (អន្តរា) ។

អធិប្បសង្ឃទិសេសំ

[២៣៨] តេន សមយេន ធុត្វោ ភគវា
 ភជកហោ វិហាតិ វេទ្យុវេន កាសន្តកាចិវាមេ ។
 តេន ទោ មន សមយេន អាយស្មតោ ធាត្វេន
 មល្លរុត្តេន ជាតិយា សត្តវស្សន អរហន្តំ សន្និកាតំ
 ហោតិ យំកកំ ភាវកេន បន្តតំ សតំ តេន
 អនុប្បត្តំ ហោតិ នន្តិ ធម្ម កកំ ធុត្វំ កាសិយំ
 កកស្ស វា បតិចាយា ។

[២៣៩] អថទោ អាយស្មតោ ធាត្វេន មល្ល-
 បុត្តស្ស ហោតកស្ស បដិសល្លិទស្ស ឯវំ ចេកសោ
 បរិវិតត្តោ ឧទហានំ មយា ទោ ជាតិយា សត្ត-
 វស្សន អរហន្តំ សន្និកាតំ យំកកំ ភាវកេន បន្តតំ
 សតំ មយា អនុប្បត្តំ នន្តិ ធម្ម កកំ ធុត្វំ
 កាសិយំ កកស្ស វា បតិចាយា តិច្ឆ ទោ
 អហំ សង្ឃស្ស វេយ្យាវចំ កវេយ្យន្តំ ។ អថទោ

សង្ឃទិសេស ទី ៨

[២៣៨] សម័យនោះ ព្រះសង្ឃត្រូវជាម្ចាស់ដ៏មានព្រះភាគ
 ទ្រង់នៅក្នុងវេទ្យុវេន ជាភលន្តកាចិវាមេ ទៀបត្រង់ពងត្រី ។
 សម័យនោះឯង ព្រះទ្រព្យមល្លបុត្ត^(១) ដ៏មានអាយុ មានអាយុវិជ្ជាអំពី
 កំណើត បានសម្រេចព្រះអរហន្តផល គុណជាគង់ណាមួយដែលសាវក
 ត្រូវដល់ គុណជានាំដ៏អស់ (នោះ) គឺព្រះទ្រព្យមល្លបុត្តនោះបានដល់
 ដោយលំដាប់ហើយ កិច្ចអ្វីបន្តិចបន្តួច(សោឡសក្ខី)ដែលព្រះទ្រព្យមល្លបុត្ត
 នោះធម្មវិជ្ជាទៅទៀត ឬកិច្ចដែលព្រះទ្រព្យមល្លបុត្តបានធ្វើច្បាស់ហើយ នឹង
 ធ្វើកិច្ចនោះឲ្យចំរើនឡើងទៅទៀតក៏មិនមានឡើយ ។

[២៣៩] លំដាប់នោះ ព្រះទ្រព្យមល្លបុត្តដ៏មានអាយុទៅកាន់ចំណាស់
 សម្លាប់ក្នុងកម្មដ្ឋាន មានចិត្តត្រិះរិះកើតឡើងយ៉ាងនេះថា អញកើតឡើង
 បានវិជ្ជា បានសម្រេចអរហន្តផល គុណជាគង់ណាមួយដែលសាវក
 ត្រូវដល់ គុណជានាំដ៏អស់ (នោះ) ក៏អញបានដល់ដោយលំដាប់ហើយ
 ហើយទៀត កិច្ចអ្វីមួយ ដែលអញធ្វើកើតទៅទៀត ឬកិច្ចដែលអញ
 បានធ្វើច្បាស់ហើយ នឹងធ្វើកិច្ចនោះឲ្យចំរើនឡើងទៅទៀតក៏មិនមានឡើយ
 (បើដូច្នោះ) អញធម្មវិជ្ជាការទូលំទូលាយសម្រេចដល់សង្ឃប្បវិទ្យា ។ កាលនោះ

* ព្រះទ្រព្យ ជាបុត្តស្រីមួយ ហៅជាបុរសថា ទ្រព្យមល្ល ។

អាយស្មានា ឧទ្ធស្ស មល្លបុត្តស្ស ឯគណេហសំ យេន្ទ្រ
 នាហំ សង្ឃស្ស សេនាសនេត្ថ បញ្ញាបេយ្យំ កត្តាធិ ច
 ទុដ្ឋិសយ្យន្តិ ។ អធិចោ អាយស្មា នោ មល្លបុត្តា
 សាយន្តសមយំ បដិសល្លាហា វុដ្ឋិតោ យេន កកវ
 ភេទុបសង្កមិ ឧបសង្កមិត្ថា កកវន្តំ រក្ខតវនេត្ថា ឯកមន្តិ
 ធិសីមិ ឯកមន្តិ ធិសីមោ ចោ អាយស្មា ឧច្ឆោ
 មល្លបុត្តា កកវន្តំ ឯគណេហ ឥធម៌ មយ្ហំ កន្ត
 រហោកតស្ស បដិសល្លិទស្ស ឯវំ ចេតសោ បរិគក្កោ
 ឧទហិ មយា ចោ ធាតិយា សន្តាស្សន អរហន្តំ
 សច្ចតតំ យំកិញ្ចំ សារកេន បន្តតំ សត្វំ មយា
 អនុប្បន្តំ នត្តំ ច មេ កិញ្ចំ ឧត្តរំ កាណិយំ កកស្ស
 វា បតិចយេន កំនុ ចោ អហំ សង្ឃស្ស វេយ្យាវុច្ចំ
 ករេយ្យន្តិ តស្ស មយ្ហំ កន្ត ឯគណេហសំ យេន្ទ្រ
 នាហំ សង្ឃស្ស សេនាសនេត្ថ បញ្ញាបេយ្យំ កត្តាធិ ច
 ទុដ្ឋិសយ្យន្តិ ឥត្តាមហំ កន្ត សង្ឃស្ស សេនាសនេត្ថ

ព្រះទេពមល្លបុត្តដ៏មានអាយុបុណ្យគ្រិះវិវាទចេះថា បើដូច្នោះមានការញ្ញត្តិ
 រៀបចំសេនាសនផង ត្រូវចាត់ចែងចង្អុលទំពាំងឡាយផង ដល់ព្រះសង្ឃ ។
 ព្រះទេពមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ក៏ចេញវាចាទិសម្នាក់ឯម្នាក់នៅពេល
 សាយភ័ស្តសម័យ ហើយចូលទៅគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងពេលនោះ
 លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ត្រាបថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយ
 អង្គុយក្នុងទីសមគួរ លុះព្រះទេពមល្លបុត្តដ៏មានអាយុក៏ក្នុងទីសមគួរ
 មួយហើយ ក៏ត្រាបចូលពាក្យនេះច្រើនព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះ
 អង្គម្ចីវរោ ខ្ញុំព្រះអង្គទៅក្នុងទីស្ងាត់ សម្បែរក្នុងនម្ពង្គនក្នុងថ្ងៃនេះ
 មានចិត្តត្រិះរិះគិតឡើងយ៉ាងនេះថា អាក្នុងនក៏ត្រូវបានសម្រេច
 អរហន្តផល គុណជាតិឯណាមិយ ដែលសាវ័កត្រូវដល់ គុណជាតិ
 ទាំងអស់ (នោះ) ក៏អាត្មាបានដល់ដោយរស់ជាប់ហើយ ម្យ៉ាងទៀត
 ក៏ចូរអង្គុយដែលអាត្មាប្បវត្តិទៅទៀត ឬក៏ផ្លូវដែលអាត្មាបានធ្វើរួច
 ហើយ ចំងែកចិត្តនោះច្រវ៉ៃនាំឡើងទៅទៀតក៏បិទបិទទៀង (បើដូច្នោះ)
 អាត្មាប្បវត្តិការរស់ឡាយសម្រេចលំអស្និ ឬរឿង បពិត្រព្រះអង្គ
 ដ៏ម្ចីវរោ សេចក្តីគ្រិះរិះនេះពិតមានដល់ខ្ញុំព្រះអង្គនោះថា បើដូច្នោះមាន
 តែអាត្មាត្រូវរៀបចំសេនាសនផង ត្រូវចាត់ចែងចង្អុលទំពាំងឡាយផងដល់
 ព្រះសង្ឃ បពិត្រព្រះអង្គម្ចីវរោ ខ្ញុំព្រះអង្គចង់រៀបចំសេនាសនផង

បញ្ញាបេតិកភ័ណ្ឌ ធម៌ ឧទ្ទិសន្តិ ។ សាធុ សាធុ
 ធម៌ គេធម៌ ភ័ន្ត សង្ឃស្ស សេនាសនញ្ញា បញ្ញាបេតិ
 កភ័ណ្ឌ ធម៌ ឧទ្ទិសាហិមិ ។ វិវ កន្ត្រៃ ទោ អាយស្មា
 ធម៌ មល្លបុត្ត កកវត្ថា បន្ទស្សសំ ។

[២៤១] អថទោ កកវ ឯតស្មំ ធម៌នា ឯតស្មំ
 រកវណ្ណ ធម៌ កកវ កកវ កកវ អាយស្មសំ គេធម៌
 កកវ សង្ឃ ធម៌ មល្លបុត្ត សេនាសនញ្ញាប-
 កញ្ញ កកវសេនញ្ញ សង្ឃ ។ វិវ ធម៌ កកវ
 សង្ឃតញ្ញ បបម ធម៌ យាចិតញ្ញ យាចិត្តា ឲ្យគេ
 កកវ ធម៌នា ឯតស្ម សង្ឃ ញ្ញាបេតិញ្ញ សុណាតុ បេ
 កកវ សង្ឃ យាចិត សង្ឃស្ស បន្តកស្ម សង្ឃ
 អាយស្ម ធម៌ មល្លបុត្ត សេនាសនញ្ញាបកញ្ញ
 កកវសេនញ្ញ សង្ឃ ធម៌ ។ វិសា ញ្ញ ។ សុណាតុ
 បេ កកវ សង្ឃ សង្ឃ អាយស្ម ធម៌ មល្លបុត្ត
 សេនាសនញ្ញាបកញ្ញ កកវសេនញ្ញ សង្ឃ ។
 យស្មយស្មតោ ឧបតិ អាយស្មតោ ធម៌ស្ស មល្លបុត្តស្ស

ចាត់ចែងចង្អុលទាំងឡាយផង ដល់ព្រះសង្ឃ ។ ព្រះបរមគ្រូទ្រង់ត្រាស់
 ថា ម្ចាស់ទេព ប្រពៃណាស់ហើយ បើដូច្នោះអ្នកច្បាប់ចំរើនសាសនាផង
 ចូរចាត់ចែងចង្អុលទាំងឡាយផង ដល់ព្រះសង្ឃចុះ ។ ព្រះទេពមល្លបុត្ត
 ដ៏ហឫណ្ឌ ក៏ទទួលព្រះពុទ្ធដ៏ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដោយពាក្យថា
 កុរណាព្រះអង្គ ។

[២៤០] ព្រះធម៌នាខេ វេណីនេ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ទ្រង់
 សំដែងច្បាប់ហើយទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកក្នុងពលៈនោះថា
 ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើដូច្នោះសង្ឃចូរសម្មតិទូមល្លបុត្ត ឲ្យជាអ្នកច្បាប់
 ចំរើនសាសនាផង ជាអ្នកចាត់ចែងចង្អុលទាំងឡាយ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ទទួលក្រឹត្យសង្ឃសម្មតិយាននេះ មុនដំបូងត្រូវសង្ឃអង្វរទេពភិក្ខុ លុះអង្វរ
 រួចហើយត្រូវភិក្ខុមួយរូបដែលគ្មានកងវិវាទ្យ័នសង្ឃថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏
 ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ បើការសម្មតិ មានកាលដ៏គួរដល់សង្ឃ
 ហើយ សូមព្រះសង្ឃសម្មតិទូមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ឲ្យជាអ្នកច្បាប់ចំរើនសា-
 សនាផង ជាអ្នកចាត់ចែងចង្អុលទាំងឡាយ ។ ពាក្យនេះជាពាក្យសម្រាប់ញាតិ
 សង្ឃឲ្យដឹង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចំរើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ
 ព្រះសង្ឃសម្មតិទូមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ឲ្យជាអ្នកច្បាប់ចំរើនសាសនា-
 ផង ជាអ្នកចាត់ចែងចង្អុលទាំងឡាយ ។ ការសម្មតិទូមល្លបុត្តដ៏ហឫណ្ឌ

លាមិយោ តេសំ ឯកជ្ឈំ សេនាសងំ បញ្ញាបេតិ តេ
 អញ្ញមញ្ញំ ឧ ព្យាបាទិស្សន្តិ យេ តេ ភិក្ខុ វិចារា-
 កដិកា កាយនិព្វិទហ្មណា វិហារន្តិ តេសំបិ ឯកជ្ឈំ
 សេនាសងំ បញ្ញាបេតិ វិហារន្តិ អាយស្មន្តា^(១)
 វិហារ អញ្ញមញ្ញំ យេ តេ^(២) ភិក្ខុ វិចារា-
 អាតច្ឆន្តិ តេសំបិ តេជាតានុ សមាបដ្ឋិតា តេនេវ អា-
 លោកេន សេនាសងំ បញ្ញាបេតិ ។ អបិស្ស ភិក្ខុ
 សញ្ញត្ត វិចារា- អាតច្ឆន្តិ មយំ អាយស្មនោ នព្វស្ស
 មល្លបុត្តស្ស វត្ថុច្ចាដិហារិយំ បស្សិស្សអាតិ ។ តេ
 អាយស្មនំ នត្ថំ មល្លបុត្តំ ឧបសន្មមិត្តា ឯវនិទន្តិ អម្ពានំ
 អាវុសោ នព្វ សេនាសងំ បញ្ញាបេតិ ។ តេ អាយស្ម-
 នញ្ញា មល្លបុត្តោ ឯវនិទតិ កត្តាយស្មន្តា^(៣) វត្ថុន្តិ
 តេន បញ្ញាបេតិ ។ តេ សញ្ញត្ត ធូរ អបិស្សន្តិ

១ ធូរិយ អាយស្មនំ វិស្សនំ ។ ២ យេ យេ ។ ៣ អ.យេ ។ ៤ វ.យេ ។ ៥ អ.យេ ។ ៦ អ.យេ ។

ជាអ្នកចំរើនឈាម ព្រះពុទ្ធមល្លបុត្តក៏ប្រាប់សេនាសង្ខតជាមួយគ្នា
 សម្រាប់ភិក្ខុចំរើនឈាមនោះ ដោយគិតថា ភិក្ខុអ្នកចំរើនឈាមចំរើនឈាម
 នោះ មិនប្រៀបប្រដាប់ទៅវិញទៅមក ភិក្ខុចំរើនឈាមឯណាជាអ្នកពោល
 ភិក្ខុនកថា^(១) ប្រើដោយការថ្លែងខ្លួន ព្រះពុទ្ធមល្លបុត្ត ក៏ប្រាប់សេនា-
 សង្ខតជាមួយគ្នា ដើម្បីភិក្ខុចំរើនឈាមនោះ ដោយគិតថា លោកដ៏មាន
 អាយុចំរើនឈាមនេះ គឺជាវិសាលភាពដោយការពោលភិក្ខុនកថានេះ ភិក្ខុ
 ចំរើនឈាមឯណាមកដល់កន្លែងពោលដែលដឹង ព្រះពុទ្ធមល្លបុត្តក៏ចូលកាន់
 គេដោយ^(២) ហើយប្រាប់សេនាសង្ខតដោយព្រះពុទ្ធមល្លបុត្ត ដើម្បី
 ភិក្ខុចំរើនឈាមនោះ ។ ដូនកាលមានភិក្ខុចំរើនឈាមក្នុងក្លាយ ហើយមក
 ក្នុងពេលដឹង ដោយគិតថាយើងចំរើនឈាម ដឹងយើញវត្ថុផ្ទុកដំណើរ
 របស់ពុទ្ធមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ ។ ភិក្ខុចំរើននោះចូលទៅក្នុងព្រះពុទ្ធមល្លបុត្ត
 ដ៏មានអាយុ ហើយពោលយ៉ាងនេះថា ហ្នួលអារុសាទក្ស លោកចូរប្រៀប
 សេនាសង្ខតដើម្បីយើងចំរើនឈាម ។ ព្រះពុទ្ធមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ គឺពោល
 នូវពាក្យយ៉ាងនេះដល់ភិក្ខុចំរើនឈាមនោះថា លោកចំរើនឈាមដ៏មានអាយុ
 ចំរើនឈាមក្នុងក្លាយ ខ្ញុំប្រាប់អ្នកដ៏ដូចម្តេច ។ ភិក្ខុចំរើនឈាមនោះ

១ ពាក្យពោលដូចជាពាក្យសំព្វាទ គឺឈាមពាក្យខ្លះប្រយោន៍ ជាពាក្យព្រឹត្តិវិធីយ ។
 ២ ព្រះពុទ្ធមល្លបុត្តចូលលោកក្នុងពេលនោះយកក្បែរដំណើរឈាម ឬជាអស្មិណ ។

អង្គសំយោ ជលហធាយ មុរតា មុរតា កុដ្ឋតិ ។ តេចិ
 តេនេវ អាណេតេន អាយស្មាតា ធាតុស្ស មល្លបុត្តស្ស
 ចិដ្ឋតោ ចិដ្ឋតោ កុដ្ឋតិ ។ តេសំ អាយស្មា ធាតុ
 មល្លបុត្តោ ឯវំ សេនាសាចំ បញ្ញាបេនិ អយំ អតោ
 ឥនំ ចិដ្ឋ អយំ ភិសំ ឥនំ ចិដ្ឋាហំ ឥនំ វិច្ឆាហំ ឥនំ
 បស្សាដ្ឋាហំ ឥនំ ចាធិយំ ឥនំ បរិភោជនីយំ អយំ
 តត្ថរធន្តោ ឥនំ សង្ឃស្ស កតិកាសណ្ឋានំ ឥនំ
 កាលំ បរិស័ត្តំ ឥនំ កាលំ ឯកុម៌កត្តន្តិ ។ តេសំ
 អាយស្មា ធាតុ មល្លបុត្តោ ឯវំ សេនាសាចំ បញ្ញាបេនា
 មុនេវ វឌ្ឍនំ បទ្ហាគុដ្ឋតិ ។

(២២២) តេន ទោ បទ សមយេន មេត្តិយក្សដ្ឋាន
 ភិក្ខុ ខតោ យេវ ហោត្តិ អប្បបុត្តា ច យាចិ សង្ឃស្ស
 លាមកានិ សេនាសាចានិ តានិ តេសំ ចាបុណ្ណន្តិ
 លាមកានិ ច កត្តានិ ។ តេន ទោ បទ សមយេន

(ចំរើនគោលការណ៍) ហើយមានម្រាមដៃដ៏វិញ្ញាណ ដើរទៅក្នុង
 វិភាគមុខ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះក៏ដើរទៅដំណើរក្រោយ ។ នៃ
 ព្រះពុទ្ធមល្លបុត្តដោយពង្សនោះឯង ។ ព្រះពុទ្ធមល្លបុត្តដ៏មានអាយុ រៀប
 ចំត្រាលសេនាសាចដល់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះដោយរៀបយ៉ាងនេះគឺ នេះ
 វិត្រ នេះតាំង បេត្វា នេះឆ្មើយ នេះទិសប្រាប់ដោះទុក្ខសក្ខី នេះ
 ទិសប្រាប់ដោះទុក្ខសក្ខី នេះទិសប្រាប់ផឹក នេះទិសប្រាប់ប្រើ
 ប្រាស់ នេះឈើច្រត់ នេះទឹកភ័ក្ត្រសញ្ញាបេសសិវ្វ ពេលនេះស្រែអ្នក
 ទាំងឡាយចូល ពេលនេះស្រែអ្នកទាំងឡាយចេញ ។ ព្រះពុទ្ធមល្លបុត្ត
 ដ៏មានអាយុ រៀបចំសេនាសាចយ៉ាងនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ហើយ
 ក៏និមន្តត្រឡប់មកត្រូវទៀតវិញ ។

២២២ សម័យនោះឯង មេត្តិយភិក្ខុដ៏ក្មេងៗ^(១)ភិក្ខុទាំងឡាយ
 ជាអ្នកបួសថ្មីផង មានបុណ្យតិចផង សេនាសាចទាំងឡាយឯណាដែល
 ថោកទាប ជាសេនាសាចរបស់សិវ្វ សេនាសាចទាំងឡាយនាវិភាគ
 បានមកមក្សេមក្សែមកដល់ភិក្ខុ ទាំងអស់ណាដែលថោកទាប ក៏វិភាគ
 បានមកភិក្ខុទាំងពីរប្រភេទនោះ ។ សម័យនោះឯង មនុស្សទាំងឡាយ

១ មេត្តិយភិក្ខុនិងក្សដ្ឋានភិក្ខុទាំងពីរនេះ ជាពុទ្ធកម្មវា រាប់ចេញពីពុទ្ធក្សដ្ឋានភិក្ខុ ដូច្នេះ
 ភិក្ខុពីរនេះនឹងបុណ្យដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ជាងគេ ។

កធីតាហ មនុស្សៈ ឥន្ទ្រង្គិ មេកង់ កំភូតំ អភំសំចាតំ^(១) ។
 ធាតុំ សម្បំបំ គេលំបំ ឧត្តរិកង្គំបំ មេត្តិយក្សម្មជ-
 កាង មជ កំភូតំ ចាកាតំកំ ធន្ទិ យថាវង្គិ
 កាលាជកំ តំលង្គម្ពុតិយំ ។ គេ ចន្ទាកង្គំ មិស្តាចាក-
 ប្បង្គត្តា ដេម កំភូតំ មន្ទិ ត្បាតំ អាវុសា កត្តត្ថេ
 កំ អយាសំ វុញ្ញតំ អាវុសា កត្តត្ថេ កំ អយាសំតិ ។
 វិកេត្វ ថេរា ឯវំ រាជង្គំ អន្ទាតំ អាវុសា សម្ប-
 អយោសំ គេលំ អយាសំ ឧត្តរិកង្គំ អយាសំតិ ។
 មេត្តិយក្សម្មជកា មជ កំភូតំ ឯវំ រាជង្គំ អន្ទាតំ
 អាវុសា ឧ កំភូតំ អយោសំ ចាកាតំកំ យថាវង្គិ
 កាលាជកំ តំលង្គម្ពុតិយំ ។

[២២៧] គេន ចោ មជ សមយេន កាល្យាណកង្គិ-

សោ កហមតិ សង្ឃស្ស ចត្តក្កកង្គំ ធនិ ចំចូកង្គំ ។

១. ឧ. វ. ចេត្តកាស្ថ ពពោ បរិ មិស្តាចាក្កំ ធិស្សតិ ។

ក្នុងក្រិក្កភជគ្គិ ចង្វលសប្បិផន ច្រើនផន សម្មុក្ករិកង្គិ^(២)ផន ដែល
 គេតាត់តែងដើម្បីកំចាត់ឱ្យយថាវេរ មេត្តិយក្សម្មជកា ច្បាបាយ
 ចុលិវង្គិ មានទំក្រង់ដាច់បំពេញ ដែលខ្លួនប្រាប្បហើយយ៉ាងណាជា
 ប្រក្រតី ផលមេត្តិយក្សម្មជកា កត្ត ។ មេត្តិយក្សម្មជកា ធានា
 ចង្កាច់ប្រហើយកំសួរកំចាត់ឱ្យយថាវេរ ម្ចាស់កាស្ថាចំឱ្យយ
 ក្នុងពេលកត្តាដេសំព្វកាលាភ មានអ្វីខ្លះ ម្ចាស់កាស្ថាចំឱ្យយ ក្នុងអ្វីខ្លះ
 មានក្នុងពេលកត្តាដេសំព្វកាលាភចំឱ្យយ ។ ព្រះថេរាចំឱ្យយ ព្រះ
 ប្រាប្បយ៉ាងនេះថា ម្ចាស់កាស្ថា ក្នុងពេលយើងមានសប្បិ ក្នុងពេលយើង
 មានប្រិ ក្នុងពេលយើងមានសម្មុក្ករិកង្គិ ។ ឯមេត្តិយក្សម្មជកា កត្ត
 និយាយប្រាប់យ៉ាងនេះថា ម្ចាស់កាស្ថា យើងគ្មានកត្តិបន្តិចបន្តួចទេ
 មានកែប្រែចុងក្នុងទំក្រង់ដាច់បំពេញ ជាមេត្តិយក្សម្មជកា ប្រាប្ប
 ប្រក្រតីប៉ុណ្ណោះ ។

[២២៨] សប្បិយេនាឯវិ មានភហិបតិ (ម្នាក់) ឈ្មោះកាល្យាណ-
 កង្គិ^(៣)ក្នុងប្រភេទចំចូកង្គិ (ក្នុងមួយវង្ស) ៤ សម្រាប់ដល់ព្រះសង្ឃ ។

១. ប្រែជាមន្ត្រី ឯ សង្ឃាធម៌នូវសង្ឃនៃកាល្យាណ ។ ជាឈ្មោះសម្បត្តិ
 ដែលអ្នកជឿមហាសម្បត្តិដាច់គ្នា ។ ២. គេហមន្ត្រី មានចង្កាច់ប្រក្រតី គ្មាន
 កំសួរណាមួយ ។

សោ កត្តត្ថេ សប្បត្តនាវោ ឧបតិដ្ឋិតា បរិសតំ ។ អញ្ច
 ធិនេន បុច្ឆន្តំ អញ្ច សូចេន បុច្ឆន្តំ អញ្ច តេលេន
 បុច្ឆន្តំ អញ្ច ឧត្តិកត្ថេន បុច្ឆន្តំ ។ តេន ទោ បទ
 សមាយេន កល្យាណភត្តិកាស្យ ភហបតីនោ កត្ត
 ស្វាគនាយ មេត្តិយក្សដកកំ កំក្ខន្ធំ ឧត្តិដ្ឋំ ហេតុ ។
 អដោ កល្យាណភត្តិកោ ភហបតី អាវាមំ អនមាសិ
 តេនចំនេវ ករណីយេន ។ សោ យេនាយស្នា នញ្ច
 មល្លបុត្តោ តេនុបស្សន្តំ ឧបស្សន្តិកា អាយស្សន្តំ ធាតុ
 មល្លបុត្តំ អភិវាទេត្វា ឯតមន្តំ ចិសិនំ ។ ឯតមន្តំ
 ចិសិន្តំ ទោ កល្យាណភត្តិកំ ភហបតី អាយស្នា
 នញ្ច មល្លបុត្តោ ធម្មិយា កតាយ សទ្ធស្សិសិ សមាទ
 មេសិ សមុត្តេនេសិ សម្បហំសេសំ ។ អដោ កល្យា
 ណភត្តិកោ ភហបតី អាយស្សតា យេន មល្លបុត្តោ
 ធម្មិយា កតាយ សទ្ធស្សិកា សមាទមំនោ សមុត្តនិ
 កោ សម្បហំសិតោ អាយស្សន្តំ ធាតុ មល្លបុត្តំ ឯតនេវាច
 កាស្យ កន្តេ អម្ពានំ យេវ ស្វាគនាយ កត្តំ ឧត្តិដ្ឋំ ។
 មេត្តិយក្សដកកំ ទោ ភហបតី កំក្ខន្ធំ ឧត្តិដ្ឋំ យេវ

ភហបតីនោ ព្រមទាំងក្នុងប្រភព ចូលទៅប្រើស្រាវ (ព្រះសង្ឃ) ក្នុង
 ពេលកត្ត ។ ក៏ចំពោះក្នុងយេន ខ្លះស្រូវតាម ខ្លះស្រូវសម្ប ខ្លះស្រូវក
 ៈប្រសិ ខ្លះស្រូវសម្ប ក្នុងក្នុង ។ សម័យនោះឯង មេត្តិយក្សដកកំក្នុងក្រៅ
 វេនចូលចង្ហាន់ក្នុងថ្ងៃស្អែកសំភារបតី ឈ្មោះកល្យាណភត្តិក ជាចង្ហាន់
 ដែលកត្តខ្មែរស្រី^(១) ក៏ក្នុងថ្ងៃនោះ ។ គ្រានោះភហបតី ឈ្មោះកល្យាណភត្តិក
 បានទៅកាន់អាណាបាយមានកិច្ចការរួមរួមដែលខ្លួនត្រូវធ្វើ ។ ភហបតី
 នោះចូលទៅក្រែងចូលបុត្តដ៏មានអាយុ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏
 ក្លាយធ្វើព្រះទទួលបុត្តដ៏មានអាយុ ហើយអង្គុយនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។
 ក្រែងចូលបុត្តដ៏មានអាយុ បាននិយាយពន្យល់ភហបតី ឈ្មោះកល្យាណ
 ភត្តិកឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យដឺជាក់ ឲ្យឆ្លាត ឲ្យរីករាយព្រម ដោយពាក្យ
 ដ៏ប្រកបដោយធម៌ ។ ដំបូងនោះ ភហបតី ឈ្មោះកល្យាណភត្តិក កាល
 ដែលព្រះទទួលបុត្តដ៏មានអាយុ និយាយពន្យល់ឲ្យឃើញច្បាស់ ឲ្យដឺ
 ជាក់ ឲ្យឆ្លាត ឲ្យរីករាយព្រម ដោយពាក្យដ៏ប្រកបដោយធម៌ (ដូច្នោះ)
 ពោលឲ្យពាក្យនេះមិនព្រះទទួលបុត្តដ៏មានអាយុថា បងក្រែងកម្លាំង
 បំបែក កត្តក៏ដូចរូបសំយោងក្នុងថ្ងៃស្អែក លោកម្ចាស់បានចាត់ឲ្យលោក
 អភ័ណ ។ ព្រះទទួលបុត្តដ៏យថា ម្ចាស់ភហបតី កត្តក៏ដូចរូបសំយោង

^(១) ក្នុងសង្ឃាស្នាស្យ ឬក្នុងសង្ឃាស្យ ឬក្នុងសង្ឃាស្យ ឬក្នុងសង្ឃាស្យ ។

ស្មាគនាយ ភត្ត ឧទ្ទិដ្ឋន្តិ ។ អថោ តេស្មាណភត្តិកោ
 តហបតិ អនត្តមនោ អហាសិ តតំ ហិ ធាម ធាម
 ភិក្ខុ អន្តាតំ យេ កុញ្ញស្សន្និតំ យំ តត្វា នាសំ
 ពណារេសិ យេ ជេ ស្មេ ភត្តិកា អនត្តន្តិ តេ
 កោដ្ឋតេ អាសនំ មញ្ញាបេត្តា តាណាជេតេ ធនំ វណ្ណ-
 ធុនំ យេ ធម៌សាតិ ។ វិវំ អយ្យាតំ ចោ សា នាសំ
 តេ ប្បាណភត្តិកស្ស តហបតិ មច្ចុស្សាសិ ។
 អថោ បេត្តិយកុម្មជកា ភិក្ខុ ហិយ្យេត ចោ អាវុសា
 អន្តាតំ តេស្មាណភត្តិកស្ស តហបតិ យេ ភត្ត
 ភត្ត ឧទ្ទិដ្ឋ ស្មេ អញ្ញ តេស្មាណភត្តិកោ តហបតិ
 សបុត្តនាពេ ឧបតិដ្ឋិត្វា វារីសំស្សតិ អញ្ញ ឧដោន
 បុត្តិស្សន្និ អញ្ញ សូចេន បុត្តិស្សន្និ អញ្ញ នេលេន
 បុត្តិស្សន្និ អញ្ញ ឧត្តរេនេន បុត្តិស្សន្និ ។ តេ តេវេ
 សោមនស្សេន ន ចិត្តវរំ វត្ថុយា សុប័សុ ។ អថោ
 បេត្តិយកុម្មជកា ភិក្ខុ បុព្វសមយេ ជិវសេត្វា
 បត្តិជីវនាពាយ យេន តេស្មាណភត្តិកស្ស តហបតិ តេ

[illegible]

និស្ស័យស្រី ទោ ចយំ ឧទ្ទេន មន្តបុត្តេន ឥហមតំនោ
 សន្តិកេ បរិក្ខិតំ ។ តេ តេនេវ ទោមនស្សេន ធន
 ចន្តរំ កុញ្ញសុ ។ អដទោ មេត្តិយកុម្មជកា កំត្វ
 បញ្ចកតំ ចណ្ឌិតាប្បដិក្ខតា អារមំ កុញ្ញ បត្តិជរំ
 បដិសាមេត្វា ធម្មារាមកោដ្ឋកេ សង្ឃាដិបល្លង្គិកាយ
 និសីទំសុ កុញ្ញក្ខតា មត្តក្ខតា បត្តកុញ្ញ អនោមុទា
 បជ្ឈាយត្តា អប្បដិកាលា ។

[២២២] អដទោ មេត្តិយា កំត្វនិ យេន មេត្តិយកុម្ម-
 ជកា កំត្វ តនុបសង្កមី ឧបសង្កមីតា មេត្តិយកុម្មជកេ
 កំត្វ ឯតនកេច វត្ថាមិ អយ្យាតិ ។ ឯវំ កុត្ត មេត្តិយ-
 កុម្មជកា កំត្វ ជាលបិសុ ។ មុតិយម្យំ ទោ ។ បេ ។
 តតិយម្យំ ទោ មេត្តិយា កំត្វនិ មេត្តិយកុម្មជកេ កំត្វ
 ឯតនកេច វត្ថាមិ អយ្យាតិ ។ តតិយម្យំ ទោ មេត្តិយកុ-
 ម្មជកា កំត្វ ជាលបិសុ ។ ក្យាហំ អយ្យានំ អបរដ្ឋាមិ
 តេស្សមំ អយ្យា ជាលបដ្ឋិតិ ។ តតា ហិ បទ ភ្នំ ភគិនិ
 អប្ប ឧទ្ទេន មន្តបុត្តេន វិហាវិយមាទេ អដ្ឋិវេត្តសិទិ ។

ឯអារាមយេន ព្រាហ្មដោទ្ធិមល្លបុត្តេន ឆ្នុន្តិក្ខន្ធសំណា កំវេន ហេតុនិទាន
 ហើយ ។ មេត្តិយភិក្ខុនិវត្តម្ពដកភិក្ខុតាមិ នោះកំនាច់ចង្ហាន់ដ៏សមគួរដល់ភិក្ខុ
 មិនបាន ព្រោះវេនសេចក្តីទាបនស្សនោះឯង ។ មេត្តិយភិក្ខុនិវត្តម្ពដកភិក្ខុ
 បានចង្ហាន់រួចហើយ ព្រមទាំងអារាមម្នាក់ ពេលនោះ កំរៀបទុកដាក់បាត្រ
 ចំរើចំរើហើយអង្គុយរំលែកសិទ្ធិ ទាន់ព្រៃទាន់ទ្វារ ក្តៅក្តៅ អង្គុយស្ងៀម
 ទានសេចក្តីអៀនអន់ ទេសសំយុទ្ធមុខចុះ ដ្រប់សំហាននិយាយពីអ្វីនោះ ។

[២២២] ព្រោះ មេត្តិយភិក្ខុនិវត្តមល្លទៅកោមក្តិយភិក្ខុនិវត្តម្ពដក
 ភិក្ខុ លុះចូលទៅដល់ហើយក៏និយាយពាក្យនេះនឹងមេត្តិយភិក្ខុដកភិក្ខុថា
 បពិត្រលោកហ្លួសចំនង្សាយ ខ្ញុំម្ចាស់សូមថ្វាយបង្គំ ។ កាលបើមេត្តិយា-
 ភិក្ខុនិវត្ត និយាយយ៉ាងនេះហើយ មេត្តិយភិក្ខុនិវត្តម្ពដកភិក្ខុមិននិយាយឧបក
 សោរឡើយ ។ មេត្តិយភិក្ខុនិវត្តមិននិយាយពាក្យនេះនឹងមេត្តិយភិក្ខុដកភិក្ខុ
 ជាគំរប់ពីរដង ។ រេ ។ ជាតំយេបិដនិថា បពិត្រលោកហ្លួសចំនង្សាយ ខ្ញុំ
 ម្ចាស់សូមថ្វាយបង្គំ ។ មេត្តិយភិក្ខុនិវត្តម្ពដកភិក្ខុមិននិយាយតាមគំរប់ពីរដង
 ដែរ ។ ទើបមេត្តិយភិក្ខុនិវត្តសួរថា ខ្ញុំម្ចាស់បានប្រទានដល់លោកហ្លួសរាល់
 អង្គបូជន៍ច្រើនបានជាលោកហ្លួសរាល់អង្គមិននិយាយនឹងខ្ញុំម្ចាស់ ។ មេត្តិយ-
 ភិក្ខុនិវត្តម្ពដកភិក្ខុនិយាយថា ហាលប្អូនស្រី បានជួយដឹងមែននិយាយនឹងនាង
 ព្រោះយើងទទួលបុត្តគេប្រៀនប្រៀន ហើយនាងនឹងធ្វើព្រះនិយកន្ត្រឹយ ។

ក្បាល អយ្យា កកោមិទិ ។ សេច ទោ ត្វំ ភតិទិ
 សង្កេយ្យសិ អន្តរ កកា ធានំ មល្លបុត្តំ ធាសា-
 បេយ្យាទិ ។ ក្បាល អយ្យា កកោបំ កំ មយោ
 សត្តា កកាត្ថំ ។ ឯហិ ត្វំ ភតិទិ យេន កកា
 តេនុបសង្កមិ ឧបសង្កមិកា កកាត្ថំ ឯវំ វេណិ សំ
 កត្ថំ ធម្មត្ថំ ធម្មត្ថំ យាយំ កត្ថំ ធម្មតា អកយា
 អធិត្ថកា អនុបទ្កា សាយំ ធម្មតា សកយា សក្កាតិកា
 សនុបទ្កា យតោ ធិរាតំ តតោ បរាតំ ឧទតំ មត្តោ
 អាទិត្តំ អាយ្យាធម្មំ ធានុន មល្លបុត្តំ ធម្មតាតិ ។ ឯវំ
 អយ្យាទិ ទោ មេត្តិយា ភិក្ខុទិ មេត្តិយកុម្មតកាតំ
 ភិក្ខុទំ បដិស្សតា យេន កកា តេនុបសង្កមិ ឧប-
 សង្កមិកា កកាត្ថំ អភិវាធម្មតា ឯវំ អដ្ឋាសំ

មេត្តិយាភិក្ខុវិញ្ញាណ (បើដូច្នោះ) លោកម្ចាស់ឲ្យខ្ញុំដូចម្តេច ។
 មេត្តិយាភិក្ខុវិញ្ញាណកុម្មតកាត្ថំធម្មតា ម្ចាស់ប្តូរស្រី បើមានចង់ឲ្យព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគឲ្យទទួលបានបុគ្គលិកសេសសង្ឃ (នោះ) ព្រះដ៏មានព្រះភាគនឹងឲ្យ
 ទទួលបានបុគ្គលិកសេសសង្ឃវិញនេះកុំខាន ។ មេត្តិយាភិក្ខុវិញ្ញាណ ចុះលោក
 ច្បាប់ក្នុងអង្គបុគ្គលិកសេសសង្ឃ ខ្ញុំអាចឲ្យម្តេច ។ មេត្តិយាភិក្ខុវិញ្ញាណ
 កុំខានធម្មតា ម្ចាស់ប្តូរស្រី ចូរនាងមក ចូរនាងចូលទៅកាន់ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគ លុះចូលទៅកាន់ហើយ ចូរនាងត្រាបចូលពាក្យយ៉ាងនេះនឹងព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះវរ្ម័នដ៏ចម្រើន ការនេះមិនមែនជាការបិទបាំង
 មិនមែនជាការសមគួរសោះឡើយ បពិត្រព្រះវរ្ម័នដ៏ចម្រើន ចំណែកដែល
 បិទមានភ័យ មិនមែនច្រើន មិនមែនឧបទ្រព ចំណែកនៃគ្រូបង់ជាប្រកប
 ដោយភ័យ ប្រកបដោយច្រើន ប្រកបដោយឧបទ្រពវិញ ទឹកខ្មែរណា
 ដែលមិនបាច់មានខ្យល់ ទឹកខ្មែរនោះត្រូវបាច់មានខ្យល់ខាងវិញ ដូចជា
 ទឹកខ្មែរត្រូវបាច់មានខ្យល់ ឥឡូវព្រះទទួលបានបុគ្គលិកសេសសង្ឃប្រចូល
 នឹងខ្ញុំម្ចាស់ហើយ ។ មេត្តិយាភិក្ខុវិញ្ញាណកុម្មតកាត្ថំធម្មតា មេត្តិយាភិក្ខុវិញ្ញាណ
 កុំខាន ដោយពាក្យថា យ៉ាងហ្នឹងហើយលោកម្ចាស់ ច្រើនហើយចូលទៅកាន់
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ លុះចូលទៅដល់ហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ

។ ពាក្យពាក្យសំដៅលេខក្នុងសេចក្តីនេះ ។

ឯកាមន្តំ បិសា ទោ មេត្តិយា ភិក្ខុនិ កករន្តំ ឯតុលា ពេ
 វនំ កន្ត ធម្មន្តំ ធម្មជិវ្វរំ យាយំ កន្ត ធិសា ភកយា
 អនិគិកា អនុបទ្ធា សាយំ ធិសា សភយា សន្តិកិកា
 សនុបទ្ធា យតោ ធិវតំ គតោ បវតំ ទុទតំ មពោ
 អាធិត្ថំ អយ្យធម្មំ ធាតុន មល្លបុត្តន ទូសិតាតំ ។

[២២៨] អដទោ កករំ ឯតុស្មំ ធិសា ឯតុស្មំ
 បករណោ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្តិកាតាមេត្តា អាយស្មន្តំ ធម្មំ
 មល្លបុត្តំ បដិបុត្តំ សាសិ ភ្នំ ធម្ម ឯតុ ឯតុ ឯតុ
 យថាយំ ភិក្ខុនិ អាហាតិ ។ យថា មំ កន្ត កករំ
 ជាតាតិ ។ ធីតិយម្បំ ទោ កករំ ។ បេ ។ តតិយម្បំ
 ទោ កករំ អាយស្មន្តំ ធម្មំ មល្លបុត្តំ ឯតុ ឯតុ
 សាសិ ភ្នំ ធម្ម ឯតុ ឯតុ ឯតុ យថាយំ ភិក្ខុនិ
 អាហាតិ ។ យថា មំ កន្ត កករំ ជាតាតិ ។

ហើយស្ថិតនៅក្នុងទីសមគួរ ។ មេត្តិយាភិក្ខុនិស្ថិតនៅក្នុងទីសមគួរ
 ហើយ ភិក្ខុបទ្យលោក្យនេះនឹងព្រះដ៏មានព្រះភាគថា បពិត្រព្រះ
 អន្តរិម្ពំ ការបែងចែកជាព្រះបិទ្ធានំ មិនមែនជាសមគួរសោះ
 ឡើយ បពិត្រព្រះអន្តរិម្ពំ ធិសណាដែលមិនទាន់មានភ័យ មិន
 មានច្រើន មិនមានបទ្រព ធិសនោះត្រឡប់ជាប្រកបដោយភ័យ ប្រកប
 ដោយច្រើន ប្រកបដោយបទ្រពវិញ ទឹកឆ្នើមណាដែលមិនទាន់មាន
 រូប ទឹកឆ្នើមនោះត្រឡប់ជាមានរូបទៅវិញ ដូចជាទឹកទាន់ត្រជាក់ប្រែ
 ជាត្រជាក់ ឥឡូវព្រះទេពមល្លបុត្តជាម្ចាស់លោកប្រែស្តង់នឹងព្រះភ្នំហើយ ។

[២២៩] ព្រះនិពាទនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់
 ទ្រង់ឲ្យប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយសូមបញ្ជាក់ព្រះទេពមល្លបុត្តដ៏មានអាយុក្នុង
 ពេលនោះថា ម្ចាស់ទេពៈ អ្នកលើកឃើញឬទេ នាងភិក្ខុនីនេះថា យ៉ាងណា
 អ្នកឯងបានធ្វើយ៉ាងនោះមែនឬទេ ។ ព្រះទេពមល្លបុត្តក្រាបទូលថា បពិត្រ
 ព្រះអន្តរិម្ពំ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជាបន្តបន្ទាប់ព្រះអន្តរិម្ពំដោយពិត
 ហើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមានបទ្យលោក្យព្រះទេពមល្លបុត្តដ៏មាន
 អាយុជាតំបើកធីនី ។ បេ ។ ជាតំបើកធីនីថា ម្ចាស់ទេពៈ អ្នកលើក
 ឃើញឬទេ នាងភិក្ខុនីនេះថា យ៉ាងណា អ្នកឯងបានធ្វើយ៉ាងនោះ
 មែនឬទេ ។ ព្រះទេពមល្លបុត្តក្រាបទូលថា សូមទ្រង់ព្រះមគ្គាប្រាស

១ ទោ ឧត្ត ឧត្តា ឯវំ ឯត្វេវេត្តំ សុទេ គយា កាតំ
 កតត្ថំ វេទហំ សុទេ គយា អកតំ អកតត្ថំ វេទ-
 ហំតិ ។ យតោហំ ពន្ធ ជាតោ ជាតិជាតាមិ សុច-
 ឧទ្ទេនមិ មេត្តំ ឧត្តំ បដិសេវិតា បកេវ ជាតវេតិ ។
 អដទោ កកក កិក្ខុ អបន្តសិ តេធម៌ កិក្ខុវេ មេត្តិយំ
 កិក្ខុវិ ធាសេដ ឥមេ ជ កិក្ខុ អនុយុញ្ជជាតិ ។ ឥដ្ឋ
 វិញ កកក ឧប្បាយាសថា វិហារំ ធាវសិ ។ អដទោ តេ
 កិក្ខុ មេត្តិយំ កិក្ខុវិ ធាសេសុ ។ អដទោ មេត្តិយកុម្ម-
 ជតា កិក្ខុ តេ កិក្ខុ ឯត្វេវេត្តំ មា អាវុសោ មេត្តិយំ
 កិក្ខុវិ ធាសេដ ឧ សា កំពិ អថជ្ឈតិ អន្តោហំ សា
 ឧប្បាហិតា កុម្មិតហំ អនត្តមទេហំ ធាវជាតិប្បាយេ-
 ហំតិ ។ តី បដ តុត្ថ អាវុសោ អបន្តស្តំ ឧត្តំ មល្លបុត្ត

ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជាមន្ត្រីព្រះអង្គដោយពិតហើយ ។ ព្រះបាទត្រៀ
 ត្រាស់ថា ម្ចាស់ទទួល អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ មិនពេលបណ្តោះបណ្តោយ
 នេះទេ បើអំពើដែលអ្នកបានធ្វើហើយ អ្នកចូរជ្រាបថា ខ្ញុំធ្វើហើយ បើ
 អំពើដែលអ្នកមិនបានធ្វើទេ អ្នកចូរជ្រាបថា ខ្ញុំមិនបានធ្វើទេ ។ ព្រះទទួល
 បណ្តបុត្តត្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គតាំងពីដូចកើតមក
 សូម្បីតែយល់សព្វសេពមេប៉ុន្មានឬក៏មិនដែលស្គាល់សោះឡើយ ខ្ញុំធំបាច់
 គោលទៅប្រជុំការលើក (នោះ) ។ លំដាប់នោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់
 ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកហើយទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ បើ
 ដូច្នេះ អ្នកទាំងឡាយ ចូរឱ្យមេត្តិយាភិក្ខុវិសិកចញ្ញ ប្រវិនិច្ឆ័យ អ្នកទាំង
 ឡាយចូរសាកសួរភិក្ខុទាំងឡាយនេះមើល ។ លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ត្រាស់ដូច្នេះហើយ ក៏ត្រាចាកអាសនៈចូលទៅកាន់វិហារវិញ ។ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយនោះក៏ឱ្យមេត្តិយាភិក្ខុវិសិកចញ្ញពេលនោះ ។ ទើបមេត្តិយាភិក្ខុវិសិកចញ្ញ
 ជនភិក្ខុវិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុទាំងឡាយនោះថា ម្ចាស់អាវុសា ចូរលោក
 កុំផ្សំមេត្តិយាភិក្ខុវិសិកចញ្ញនោះ វត្តមានកំហុសនោះទេ (ហេតុដើមមកពី)
 យើងទាំងមិនសប្បាយចិត្ត (យើង) ចង់ឱ្យទទួលមល្លបុត្តឃ្លាតចាកសមណគេ
 ទើបឱ្យមេត្តិយាភិក្ខុវិនោះប្រើប្រាស់ឡើង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរថា ម្ចាស់
 អាវុសា អ្នកហិនចោទព្រះទទួលមល្លបុត្តដ៏មានឈ្មោះ ដោយតាមភ្នំបាតផឹក

អម្បលកេន ភាគដិកេន ធម្មេន អនុត្តរសេដាតិ ។
 ឯវមាវសាតិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បជ្ជា ។ បេ ។
 តេ ឧជ្ឈាយន្តំ វិជយន្តំ វិចារេន្តំ កេវលំ ហិ ធាម
 មេត្តិយកុម្មជនា ភិក្ខុ កាយស្ម័ន្តំ ធាតុំ មល្យបុត្តំ
 អម្បលកេន ភាគដិកេន ធម្មេន អនុត្តរសេស្សន្តិកំ ។
 អដថោ តេ ភិក្ខុ កតវតោ ឯតមត្តំ អាហារេស្មំ ។
 អដថោ កតវា ឯតស្មី ធិនានេ ឯតស្មី បក្ករណេ
 ភិក្ខុសង្ឃំ សម្មាសាមេក មេត្តិយកុម្មជនេ ភិក្ខុ
 បដិប្បន្តំ សន្តំ តិវា តុម្កោ ភិក្ខុវេ ធាតុំ មល្យបុត្តំ
 អម្បលកេន ភាគដិកេន ធម្មេន អនុត្តរសេស្សន្តិកំ ។
 សន្តំ កតវតិ ។ វិគាហំ តុម្កោ កតវា តតបំ វា
 ធាម តុម្កោ មោយបុរិសា ធាតុំ មល្យបុត្តំ អម្បលកេន
 ភាគដិកេន ធម្មេន អនុត្តរសេស្សន្តិកំ ធាតុំ មោយបុរិសា
 អប្បសន្នានំ វា កសាធាយ ។ បេ ។ ឯវមា បដិ ភិក្ខុវេ ឥម
 សំគ្គាបដំ ឧត្តរសេយ្យាច យោ បដិ ភិក្ខុ ភិក្ខុ តុម្កោ

មិនមានមូល(១) ។ មេត្តិយភិក្ខុនឹងកុម្មជនកុំឆ្កើតថា មូលអារុសា យ៉ាង
 ព័ន្ធវិទេហាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា មានសេចក្តីប្រាថ្នាដូច្នេះ ។ បេ ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក៏ពោលនោះ គឺថា តែងតែថា ចុះហេតុអ្វីបានជា
 មេត្តិយភិក្ខុនឹងកុម្មជនកុំ ពោធិ៍ព្រះទ្រង់មល្យបុត្តដ៏មានអាយុ ដោយភាគ
 បានដឹកមិនមានមូល(ដូច្នោះ) ។ ទើបភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក្រាបទូល
 សេចក្តីនេះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះនិពាននោះ ដំណើរនោះ ព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ឲ្យបដិភិក្ខុសង្ឃ ហើយសួរចំពោះមេត្តិយភិក្ខុ
 នឹងកុម្មជនភិក្ខុក្នុងពេលនោះថា មូលភិក្ខុទាំងឡាយ បានឮថា អ្នកទាំង
 ឡាយពោធិ៍ព្រះទ្រង់មល្យបុត្តដោយភាគបានដឹកមិនមានមូល គឺតែមែន ។
 មេត្តិយភិក្ខុនឹងកុម្មជនភិក្ខុក្រាបទូលថា បដិព្រះដ៏មានព្រះភាគ ដំណើរ
 នោះតែមែន ។ ព្រះសព្វញ្ញតុម្កោដ៏មានដោតទ្រង់តែងតែថា មូលមោយ-
 បុរសទាំងឡាយ ចុះហេតុអ្វីបានជា អ្នកទាំងឡាយ ពោធិ៍ព្រះទ្រង់មល្យបុត្តដោយ
 ភាគបានដឹកមិនមានមូល (ដូច្នោះ) មូលមោយបុរសទាំងឡាយ ហេតុ
 នេះមិនមែននាំឲ្យជ្រះថ្លាដល់ពួកផលដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លានោះទេ ។ បេ ។
 មូលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយត្រូវសំដែងឡើងនូវសិទ្ធិចុះនេះ
 យ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ មានសេចក្តីក្រាបបិទសួរ មានចិត្តរាក់អន់

១ មិនបាច់ឃើញ ឬមិនបាន ឬគំនិតមានដ្ឋានឡើយ ។

នោសោ អប្បតិកោ អម្ពលកោ ចាកជីកោ ធម្មោ អ-
 នុន្ទ្រសេយ្យ អប្បវនាម ឯ ឥមម្ហា ព្រហ្មចរិយា ចាវេយ្យន្តិ
 តតោ អបរេន សមាយេន សមនុត្តាហិយមាថា វា អស-
 មនុត្តាហិយមាថា វា អម្ពលកតោវ តិ អធិករណំ
 ហោតិ ភិក្ខុ ច ដោសំ បតិដ្ឋាតិ សង្ឃន្ទិសេសោតិ ។

(២២៦) យោ បថាតិ យោ យាជិសោ ។ ចេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ យេ ។ អយំ ឥមស្មំ អត្ថ អធិច្យតោ ភិក្ខុតិ ។
 ភិក្ខុន្តិ អត្តំ ភិក្ខុ ។ ធុដ្ឋោ នោសោតិ កុបិកោ
 អនត្តមថោ អនកិរដ្ឋា អាហតចិត្តោ ចិលជាតោ ។
 អប្បតិកោតិ តេន ច កោមេន តេន ច ដោសេន តាយ
 ច អនត្តមនតាយ តាយ ច អនកិរដ្ឋិយា អប្បតិកោ
 ហោតិ ។ អម្ពលកំ នាម អនិច្ចំ អសុតំ អបរិសង្កតំ ។
 ចាកជីកោ ធម្មោតិ ចន្ទំ អញ្ញវេន ។ អនុន្ទ្រសេ-
 យ្យាតិ ចោធនំ វា ចោតាបេតិ វា ។ អប្បវនាម ឯ
 ឥមម្ហា ព្រហ្មចរិយា ចាវេយ្យន្តិ ភិក្ខុកាវា ចាវេយ្យ សម-
 ណនម្ហា ចាវេយ្យ សីលត្ថុដ្ឋា ចាវេយ្យ តតោតុណ
 ចាវេយ្យ ។

ចោតគុក្កន្តិកោវេយ្យតាបក្កិកាវេយ្យនិកមិនមានមូលដោយបំណងថា អញ
 ត្រូវធ្វើដូចម្តេចឲ្យភិក្ខុនោះឃ្លានចាកព្រហ្មចរិយាដ៏(១) នេះបាន លុះសម័យ
 ទាន់ក្រោយគតិទានមក ។ ពារគោកស្អក្តី គេមិនសាកស្អក្តី អធិករណំ
 នោះប្រាកដជាគ្មានមូល ភិក្ខុអ្នកចោទនោះក៏ប្តេជ្ញាថាស (ដោយខ្លួនឯង)
 ត្រូវតាបក្កិសន្ធិក្នុងសេស ។

(២២៦) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានអធិច្យយក្នុងសិក្ខាបទទាន
 ដើម្បីចេញយ ។ ត្រង់ពាក្យថា មានសេចក្តីក្រោចប្រទុស្ត អធិច្យយថា ទិវ
 អន់ចិត្ត មិនត្រឹមត្រូវ មានចិត្តគិតថាសង្ខត្តិទប់ មានចិត្តចង្អៀតចង្អល់ ។
 ត្រង់ពាក្យថា មានចិត្តពេកអន់ គឺមានចិត្តមិនរីករាយ ព្រោះសេចក្តីរីវ
 នោះផង ព្រោះទោសនោះផង ព្រោះសេចក្តីអន់ចិត្តនោះផង ព្រោះសេចក្តី
 មិនត្រឹមត្រូវនោះផង ។ ដែលហៅថាមិនមានមូល គឺមិនឃើញ មិនឮ
 មិនឲ្យស ។ ត្រង់ពាក្យថា ដោយតាបក្កិកាវេយ្យ គឺចណ្ហតាបក្កិកាវេយ្យ
 ទាំង២ តាបក្កិកាវេយ្យនាម ។ ត្រង់ពាក្យថា ចោទ គឺចោទខ្លួនឯងក្តី
 ឲ្យអ្នកដទៃចោទក្តី ។ ពាក្យថា អញត្រូវធ្វើដូចម្តេច ឲ្យភិក្ខុនោះឃ្លានចាក
 ព្រហ្មចរិយាដ៏នេះបាន អធិច្យយថា អញគប្បីឲ្យភិក្ខុនោះឃ្លានចាកភិក្ខុ
 កាវា ឃ្លានចាកសមណដ៏មិ ឃ្លានចាកភិក្ខុសីល ឃ្លានចាកតាបក្កិកាវេយ្យ(២) ។

១ សាសន៍ព្រហ្មចរិយ ។ ២ ក្នុងអត្ថបទប្បទិចកាសូតិ មានប្រែថា “កុណនមិធា
 ត្រៀងគុក្កន្តិសេសឲ្យនិស្សន្ទេត” ។

[២២៧] តតោ អបរេន សមាយោតិ យស្មី ខណោ
 អនុជ្ជិសំតោ ហោតិ តំ ខណំ តំ លយំ តំ មុហុត្តំ វិវិរត្ត ។
 សមទុក្ខាហិយមាថោ វាតិ យេន វុត្ថោ អនុជ្ជិសំតោ
 ហោតិ តស្មី វុត្ថស្មី សមទុក្ខាហិយមាថោ វា ។
 អសមទុក្ខាហិយមាថោ វាតិ ន កេនចិ វុត្ថមាថោ ។

[២២៨] អធិការណំ នាម ចត្តារិ អធិការណាមិ
 វិវាទាធិការណំ អនុវិវាទាធិការណំ អាបត្តាធិការណំ
 តំប្បាធិការណំ ។

[២២៩] ពិត្ត ច នោសំ ចត្តិដ្ឋានីតិ តុច្ឆកំ មយា
 កណ៌តំ មុសា មយា កណ៌តំ អក្ខតំ មយា កណ៌តំ
 អដាទទ្គេន មយា កណ៌តំ ។ សង្ឃនិសេសោតិ ។ បេ ។
 កេនចិ វុត្ថតិ សង្ឃនិសេសោតិ ។

[២៣០] អធិដ្ឋស្ស ហោតិ ចាកជិតំ ធម្មំ អដ្ឋក-
 មជ្ឈត្ថោ តតោ ហោនេតិ និដ្ឋា មយា ចាកជិតំ ធម្មំ
 អដ្ឋកមជ្ឈត្ថសិ អស្សមណាសិ អសក្សបុត្តិយោសិ នត្ថិ
 តយា សន្និ ឧចាសដោ វា បវាណា វា សង្ឃកម្ម
 វាតិ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃនិសេសស្ស ។

[២២៧] ត្រីភក្សថា នុរសម័យវាទិក្រោយនព័ន្ធមក សេចក្តី
 ថា (ប្រតិកុដាន) ចោទគេក្នុងខណៈណា ក្នុងខណៈនោះ (ស្របក្រោយ
 ពេលនោះក្នុងទេវ ។ ត្រីភក្សថា ចោទគេសាសនាស្ត្រី សេចក្តីថា
 (ប្រតិកុដាន) គេចោទដោយកុណា គេសាសនាស្ត្រីកុដានក្តី ។ ត្រី
 ភក្សថា គេមិនសាសនាស្ត្រី សេចក្តីថា គេមានអ្នកណាមួយសាសនាស្ត្រី ។

[២២៨] ដែលហៅថា អធិការណៈ ។ នោះមាន ៦ យ៉ាងគឺ វិវាទ-
 ធិការណៈ ១ អនុវិវាទធិការណៈ ១ អាបត្តាធិការណៈ ១ កំប្លាធិការណៈ ១ ។

[២២៩] ត្រីភក្សថា គិត្តអ្នកចោទនោះកំប្លាចោស (ដោយ
 ខ្លួនឯង) សេចក្តីថា អញពោលភក្សទេ អញពោលភក្សត្រាង អញ
 ពោលភក្សមិនពិត អញមិនដឹងហើយពោល ។ ត្រីភក្សថា អាបត្តិ
 សន្និទិសេស មានអធិប្បាយក្នុងសន្និទិសេសសិក្ខាបទទ័យចូលហើយ ។

[២៣០] គិត្តកាលត្រីអាបត្តិប្រាកដថា គិត្តអ្នកចោទនោះមិន
 ឃើញទេ មើលគិត្តអ្នកចោទនោះ ចោទគិត្តនោះថា ខ្ញុំបាទឃើញអ្នក
 ឯងត្រីអាបត្តិប្រាកដហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជាកូន
 ចៅព្រះពុទ្ធជាសក្សបុត្ត ។ ធាសធម៌កម្មក្តី ហរណាកម្មក្តី សន្និកម្មក្តី
 ជាមួយនឹងអ្នកឯងគ្នាទេ (កិត្តចោទជូនចុះ) (ត្រីអាបត្តិសន្និទិសេស

លោកស្រី អធិប្បនិម្មិត លោកស្រី បុត្រាជនីយ អធិប្បនិម្មិត

អសុតស្ស ហោតិ ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោតិ តញ្ចេ
 ចោទេតិ សុតោ បយា ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោ-
 សិ អស្សមណោសិ អសត្យប្បន្តិយោសិ នត្ថំ តយា
 សន្តិំ ឧចោសាថា វា បវរណា វា សង្ឃកម្មំ វាតិ
 អាបន្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាធិសេសស្ស ។ អបរិ-
 សន្តិកស្ស ហោតិ ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោតិ តញ្ចេ
 ចោទេតិ ចរិសន្តិកោ បយា ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋា-
 បន្នោសិ អស្សមណោសិ អសត្យប្បន្តិយោសិ នត្ថំ
 តយា សន្តិំ ឧចោសាថា វា បវរណា វា សង្ឃកម្មំ
 វាតិ អាបន្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាធិសេសស្ស ។

(២៨១) អធិដ្ឋស្ស ហោតិ ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋា-
 បន្នោតិ តញ្ចេ ចោទេតិ ធិដ្ឋោ បយា សុតោ ច
 ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោសិ ។ មេ ។ អាបន្តិ វាចាយ
 វាចាយ សង្ឃាធិសេសស្ស ។ អធិដ្ឋស្ស ហោតិ ចារា-
 ជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោតិ តញ្ចេ ចោទេតិ ធិដ្ឋោ បយា

លោកស្រី សង្ឃាធិសេស ធម្មាធិសេស អធិប្បនិម្មិត លោកស្រី បុត្រាជនីយ អធិប្បនិម្មិត

គ្រប់ ១ ហត្ថ ។ ភិក្ខុត្រូវតែបង្កើតបាតដ៏ល្អ តែភិក្ខុអ្នកចោទនោះមិន
 បានឮ បើភិក្ខុអ្នកចោទ ចោទភិក្ខុនោះថា ខ្ញុំបានឮថាអ្នកឯងត្រូវតែបង្កើត
 បាតដ៏ល្អហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណ មិនមែនជាគូនចៅព្រះពុទ្ធថា
 សក្យបុត្តទេ ។ បុរសបក្សម្នាក់ បរាណាគម្មក្តី សន្យាម្នាក់ ជាមួយ
 ធិន្តអ្នកឯងគ្នាទេ (ភិក្ខុចោទដូច្នេះ) ត្រូវតែបង្កើតសង្ឃាធិសេសគ្រប់ ១
 ហត្ថ ។ ភិក្ខុត្រូវតែបង្កើតបាតដ៏ល្អហើយ តែភិក្ខុអ្នកចោទនោះមិនបាន
 សេចក្តីឆ្លៀស បើភិក្ខុអ្នកចោទ ចោទភិក្ខុនោះថា ខ្ញុំបានសេចក្តីឆ្លៀសថា
 អ្នកឯងត្រូវតែបង្កើតបាតដ៏ល្អហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ មិនមែនជា
 ជាគូនចៅព្រះពុទ្ធថាសក្យបុត្តទេ ។ បុរសបក្សម្នាក់ បរាណាគម្មក្តី សន្យា-
 ម្នាក់ ជាមួយធិន្តអ្នកឯងគ្នាទេ (ភិក្ខុចោទដូច្នេះ) ត្រូវតែបង្កើត
 សង្ឃាធិសេសគ្រប់ ១ ហត្ថ ។

(២៨២) ភិក្ខុកាលត្រូវតែបង្កើតបាតដ៏ល្អ តែភិក្ខុអ្នកចោទនោះមិន
 ឃើញ បើ (ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ) ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវតែបង្កើត
 បាតដ៏ល្អហើយ ខ្ញុំបានឃើញហើយផង បានឮផង ។ មេ ។ (ភិក្ខុ
 ចោទដូច្នេះ) ត្រូវតែបង្កើតសង្ឃាធិសេសគ្រប់ ១ ហត្ថ ។ ភិក្ខុកាលត្រូវ
 តែបង្កើតបាតដ៏ល្អ តែភិក្ខុអ្នកចោទនោះមិនឃើញ បើ (ភិក្ខុអ្នកចោទនោះ)
 ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវតែបង្កើតបាតដ៏ល្អហើយ ខ្ញុំបានឃើញហើយផង

បរិសុទ្ធិតោ ច ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោសំ អស្សម-
 ណោសំ ។ បេ ។ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ខារិ-
 សេសស្ស ។ អធិដ្ឋស្ស ហោតិ ចារាជីកំ ធម្មំ
 អដ្ឋាបន្នោ តញ្ច ចោទេតិ ធិដ្ឋោ មយា សុតោ
 ច បរិសុទ្ធិតោ ច ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោសំ
 ។ បេ ។ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ខារិសេ-
 សស្ស ។ អសុតស្ស ហោតិ ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋា-
 បន្នោតិ តញ្ច ចោទេតិ សុតោ មយា បរិសុទ្ធិតោ
 ច ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោសំ ។ បេ ។ អាបត្តិ
 វាចាយ វាចាយ សង្ខារិសេសស្ស ។ អសុតស្ស ហោតិ
 ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោតិ តញ្ច ចោទេតិ សុតោ
 មយា ធិដ្ឋោ ច ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោសំ ។ បេ ។
 អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ខារិសេសស្ស ។ អសុតស្ស
 ហោតិ ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោតិ តញ្ច ចោទេតិ
 សុតោ មយា បរិសុទ្ធិតោ ច ធិដ្ឋោ ច ចារាជីកំ
 ធម្មំ អដ្ឋាបន្នោសំ ។ បេ ។ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ
 សង្ខារិសេសស្ស ។ អបរិសុទ្ធិតស្ស ហោតិ ចារាជីកំ

រត្ន្យ្យសហើយផង អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ ។ បេ ។ (កិក្ខុ
 ចោទដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសន្យាទិសសត្រប់ៗ ឆាត់ ។ កិក្ខុកាលត្រូវ
 អាបត្តិបាណិក តែកិក្ខុអ្នកចោទនោះមិនឃើញ បើ (កិក្ខុអ្នកចោទនោះ)
 ចោទកិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាណិកហើយ ឡើយឃើញហើយផង
 ឮហើយផង រត្ន្យ្យសហើយផង ។ បេ ។ (កិក្ខុចោទដូច្នេះ) ត្រូវ
 អាបត្តិសន្យាទិសសត្រប់ៗ ឆាត់ ។ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាណិកហើយ តែ
 កិក្ខុអ្នកចោទមិនបានឮ ព្រោះហេតុនោះ ជាបើកិក្ខុអ្នកចោទ ចោទកិក្ខុ
 នោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាណិកហើយ យើងបានឮផង រត្ន្យ្យសផង
 ។ បេ ។ ត្រូវអាបត្តិសន្យាទិសសត្រប់ៗ ឆាត់ ។ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាណិក
 ហើយ តែកិក្ខុអ្នកចោទនោះមិនបានឮ បើកិក្ខុអ្នកចោទនោះ ចោទ
 កិក្ខុនោះថា យើងបានឮផង បានឃើញផងថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិ
 បាណិកហើយ ។ បេ ។ (កិក្ខុចោទដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសន្យាទិសស
 សត្រប់ៗ ឆាត់ ។ កិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាណិកហើយ កិក្ខុអ្នកចោទនោះមិនបាន
 ឮ បើកិក្ខុអ្នកចោទនោះ ចោទកិក្ខុនោះថា ឮហើយផង រត្ន្យ្យស
 ហើយផង ឃើញហើយផងថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាណិកហើយ
 ។ បេ ។ (កិក្ខុចោទដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសន្យាទិសសត្រប់ៗ ឆាត់ ។
 កិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាណិកហើយ កិក្ខុអ្នកចោទនោះ មិនបានរត្ន្យ្យស

ធម្មំ អដ្ឋបទន្ទោតិ តត្បេ ចោទេតិ បរិសុទ្ធិតោ មយា
 និដ្ឋោ ច ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋបទន្ទោសិ ។ បេ ។ អាចត្តិ
 វាចាយ វាចាយ សង្ឃនិសេសស្ស ។ អបរិសុទ្ធិតស្ស
 ហោតិ ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋបទន្ទោតិ តត្បេ ចោទេតិ
 បរិសុទ្ធិតោ មយា សុតោ ច ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋប-
 ទន្ទោសិ ។ បេ ។ អាចត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃនិសេ-
 សស្ស ។ អបរិសុទ្ធិតស្ស ហោតិ ចារាជីកំ ធម្មំ
 អដ្ឋបទន្ទោតិ តត្បេ ចោទេតិ បរិសុទ្ធិតោ មយា និដ្ឋោ
 ច សុតោ ច ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋបទន្ទោសិ ។ បេ ។
 អាចត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃនិសេសស្ស ។

(២៥២) ទិដ្ឋស្ស ហោតិ ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋោ
តញ្ច ចោធនតិ សុតោ មយា ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាប-
ដ្ឋោសិ ។ យេ ។ អាមត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាទិសេ-
សស្ស ។ ទិដ្ឋស្ស ហោតិ ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋោ
តញ្ច ចោធនតិ បរិសុទ្ធិតោ មយា ចារាជីកំ ធម្មំ
អដ្ឋាបដ្ឋោសិ ។ យេ ។ តញ្ច ចោធនតិ សុតោ មយា
បរិសុទ្ធិតោ ច ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋោសិ ។ យេ ។

បើភិក្ខុអ្នកបោះនោះ បោះភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបក្ខបាតជិតហើយ ខ្ញុំ
រន្ស៊ីសហើយផង ខ្ញុំឃើញហើយផង ។ ឃេ ។ (ភិក្ខុបោះគង្គុច្ចៈ)
ត្រូវអាបក្ខសន្យាចំសេសសង្រប់ៗ ទាក់ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបក្ខបាតជិតហើយ ភិក្ខុ
អ្នកបោះនោះ មិនបាចរន្ស៊ីស បើភិក្ខុអ្នកបោះនោះ បោះភិក្ខុនោះថា
អ្នកឯងត្រូវអាបក្ខបាតជិតហើយ ខ្ញុំរន្ស៊ីសហើយផង ខ្ញុំឃើញហើយផង
។ ឃេ ។ (ភិក្ខុបោះគង្គុច្ចៈ) ត្រូវអាបក្ខសន្យាចំសេសសង្រប់ៗ ទាក់ ។
ភិក្ខុត្រូវអាបក្ខបាតជិតហើយ ភិក្ខុអ្នកបោះនោះមិនបាចរន្ស៊ីស បើភិក្ខុ
អ្នកបោះនោះ បោះភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបក្ខបាតជិតហើយ ខ្ញុំ
រន្ស៊ីសហើយផង ខ្ញុំឃើញហើយផង ខ្ញុំឃើញហើយផង ។ ឃេ ។
(ភិក្ខុបោះគង្គុច្ចៈ) ត្រូវអាបក្ខសន្យាចំសេសសង្រប់ៗ ទាក់ ។

(២៨២) ភិក្ខុកាលត្រូវអាបត្តិបាតដឹក ភិក្ខុអករោចនោះ បាន
ឃើញមែន បើ (ភិក្ខុអករោចនោះ) ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវ
អាបត្តិបាតដឹកហើយ ខ្ញុំបានឮហើយ ។ បេ ។ (ភិក្ខុចោទនាម្ចាស់)
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសសត្រង់ ។ ភិក្ខុកាលត្រូវអាបត្តិបាតដឹក
ភិក្ខុអករោចបានឃើញមែន បើ (ភិក្ខុអករោចនោះ) ចោទភិក្ខុនោះ
ថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាតដឹកហើយ ខ្ញុំឮស្រីសហើយ ។ បេ ។ បើ
(ភិក្ខុអករោចនោះ) ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាតដឹកហើយ

អាមត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ខារិសសស ។ សុត្តន្ត
 ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្ទាតិ តត្ថោ ចោទេតិ
 បរិសុទ្ធិតោ មយា ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្ទាសិ ។ បេ ។
 តត្ថោ ចោទេតិ ធិដ្ឋោ មយា ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋា-
 បន្ទាសិ ។ បេ ។ តត្ថោ ចោទេតិ បរិសុទ្ធិតោ មយា
 ធិដ្ឋោ ច ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្ទាសិ ។ បេ ។
 អាមត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ខារិសសស ។ បរិសុទ្ធិ-
 តស្ស ហោតិ ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្ទាតិ តត្ថោ
 ចោទេតិ ធិដ្ឋោ មយា ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្ទាសិ
 ។ បេ ។ តត្ថោ ចោទេតិ សុតោ មយា ចារាជិកំ ធម្មំ
 អដ្ឋាបន្ទាសិ ។ បេ ។ តត្ថោ ចោទេតិ ធិដ្ឋោ
 មយា សុតោ ច ចារាជិកំ ធម្មំ អដ្ឋាបន្ទាសិ អស្សុប-
 ណាសិ អសក្សបុត្តិយោសិ នត្ថំ តថា សន្និ ឧកា-
 សោ វា បរាណា វា សង្ខារធម្មំ វាតិ អាមត្តិ
 វាចាយ វាចាយ សង្ខារិសសស ។

ខ្ញុំព្រះហឺយផង ត្រឡប់ហឺយផង ។ បេ ។ (ភិក្ខុចោទេត
 ដូច្នេះ) ត្រឡប់សង្ខារិសសស គ្រប់ៗ មាត់ ។ ភិក្ខុត្រឡប់សង្ខារិសសស
 ហឺយ (ភិក្ខុអ្នកចោទេតា) ចាទេត បើភិក្ខុអ្នកចោទេតា ចោទ
 ភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រឡប់សង្ខារិសសសហឺយ ខ្ញុំត្រឡប់សង្ខារិសសស ។ បេ ។
 បើ(ភិក្ខុអ្នកចោទេតា) ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រឡប់សង្ខារិសសសហឺយ
 ខ្ញុំឃើញហឺយ ។ បេ ។ បើ(ភិក្ខុអ្នកចោទេតា) ចោទភិក្ខុនោះ
 ថា អ្នកឯងត្រឡប់សង្ខារិសសសហឺយ ខ្ញុំត្រឡប់សង្ខារិសសស ឃើញ
 ហឺយផង ។ បេ ។ (ភិក្ខុចោទេតដូច្នេះ) ត្រឡប់សង្ខារិសសស
 សសសគ្រប់ៗ មាត់ ។ ភិក្ខុត្រឡប់សង្ខារិសសសហឺយ ភិក្ខុអ្នកចោទេតា
 ចោទត្រឡប់សង្ខារិសសស បើភិក្ខុអ្នកចោទេតា ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រឡប់
 សង្ខារិសសសហឺយ ខ្ញុំឃើញហឺយ ។ បេ ។ បើ(ភិក្ខុអ្នកចោទេតា)
 ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រឡប់សង្ខារិសសសហឺយ ខ្ញុំព្រះហឺយ
 ។ បេ ។ បើ(ភិក្ខុអ្នកចោទេតា) ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងត្រឡប់
 សង្ខារិសសសហឺយ ខ្ញុំឃើញហឺយផង ខ្ញុំព្រះហឺយផង អ្នកឯងមិន
 មែនជាសមណៈ មិនមែនជាពុទ្ធទៅត្រឡប់សង្ខារិសសស ទេ ចោទសព្វម្នាក់
 បរាណាមត្តិ សង្ខារមត្តិ ជាមួយនឹងអ្នកឯងគ្នាទៅ (ភិក្ខុចោទេត
 ដូច្នេះ) ត្រឡប់សង្ខារិសសសគ្រប់ៗ មាត់ ។

[២៩៣] ជំនួញ ហោតំ ចារាជិតំ ជំនួញ អង្គបណ្ឌិត
 ជំនួញ ជំនួញ វេមតិកោ ជំនួញ ជោគាប្បតិ ជំនួញ
 ជំនួញ សាតិ ជំនួញ បុត្រា(១) ហោតំ តព្វ ចោទតំ
 ជំនួញ បយា សុតោ ជំនួញ មេ ១ ជំនួញ មយា
 បរិសុទ្ធិតោ ជំនួញ មេ ១ ជំនួញ មយា សុតោ ជំនួញ
 បរិសុទ្ធិតោ ជំនួញ ចារាជិតំ ជំនួញ អង្គបណ្ឌិត ១ មេ ១
 សុតស្នូ ហោតំ ចារាជិតំ ជំនួញ អង្គបណ្ឌិត សុត
 វេមតិកោ សុតំ ជោគាប្បតិ សុតំ ជំនួញ សាតិ សុតំ
 បុត្រា ហោតំ តព្វ ចោទតំ សុតោ បយា
 បរិសុទ្ធិតោ ជំនួញ មេ ១ សុតោ មយា ជំនួញ ជំនួញ
 ១ មេ ១ សុតោ មយា បរិសុទ្ធិតោ ជំនួញ ជំនួញ ជំនួញ
 ចារាជិតំ ជំនួញ អង្គបណ្ឌិត ១ មេ ១ បរិសុទ្ធិតស្នូ
 ហោតំ ចារាជិតំ ជំនួញ អង្គបណ្ឌិត បរិសុទ្ធិត
 វេមតិកោ បរិសុទ្ធិតំ ជោគាប្បតិ បរិសុទ្ធិតំ ជំនួញ សាតិ
 បរិសុទ្ធិតំ បុត្រា ហោតំ តព្វ ចោទតំ បរិសុទ្ធិតោ

[២៩៣] ភិក្ខុកាលត្រូវតែបញ្ជាក់ពីការ ភិក្ខុអាកាសនាវាទនាវាទឃើញ
 មែន តែមានសេចក្តីសន្សំយន្តិភាពដែលខ្លួនបានឃើញហើយ (គ) កំណត់
 មិនបាននូវភិក្ខុដែលខ្លួនឃើញហើយ លើកមិនបាននូវភិក្ខុដែលខ្លួនឃើញ
 ហើយ ក្រេបនូវភិក្ខុដែលខ្លួនឃើញហើយ លើកមិនបាននូវភិក្ខុដែលខ្លួន
 អ្នកឯងត្រូវតែបញ្ជាក់ពីការហើយ ខ្ញុំបានឃើញផង ខ្ញុំបានឃើញផង ១ មេ ១ ខ្ញុំ
 បានឃើញផង ខ្ញុំមានសេចក្តីរឿសផង ១ មេ ១ ខ្ញុំបានឃើញផង ខ្ញុំបាន
 ឃើញផង ខ្ញុំមានសេចក្តីរឿសផង ១ មេ ១ ភិក្ខុត្រូវតែបញ្ជាក់ពីការហើយ ភិក្ខុ
 អ្នកនាវាទនាវាទឃើញ តែមានសេចក្តីសន្សំយន្តិភាពដែលខ្លួនបានឃើញ
 (គ) កំណត់មិនបាននូវភិក្ខុដែលខ្លួនឃើញហើយ លើកមិនបាននូវភិក្ខុដែលខ្លួន
 ឃើញហើយ ក្រេបនូវភិក្ខុដែលខ្លួនឃើញហើយ លើកមិនបាននូវភិក្ខុដែលខ្លួន
 អ្នកឯងត្រូវតែបញ្ជាក់ពីការហើយ ខ្ញុំបានឃើញផង ខ្ញុំមានសេចក្តីរឿសផង
 ១ មេ ១ ខ្ញុំបានឃើញផង ខ្ញុំបានឃើញផង ១ មេ ១ ខ្ញុំបានឃើញផង ខ្ញុំមានសេចក្តី
 រឿសផង ខ្ញុំបានឃើញផង ១ មេ ១ ភិក្ខុត្រូវតែបញ្ជាក់ពីការហើយ ភិក្ខុ
 អ្នកនាវាទនាវាទឃើញសេចក្តីរឿស កំណត់សេចក្តីសន្សំយន្តិភាពដែលខ្លួន
 មានសេចក្តីរឿសហើយ កំណត់មិនបាននូវភិក្ខុដែលខ្លួនរឿសហើយ
 លើកមិនបាននូវភិក្ខុដែលខ្លួនរឿសហើយ ក្រេបនូវភិក្ខុដែលខ្លួនរឿស
 ហើយ លើកមិនបាននូវភិក្ខុដែលខ្លួនរឿសហើយ ក្រេបនូវភិក្ខុដែលខ្លួនរឿស
 ហើយ លើកមិនបាននូវភិក្ខុដែលខ្លួនរឿសហើយ ក្រេបនូវភិក្ខុដែលខ្លួនរឿស

មយោ ជំងឺថ្លា ច ។ ថេ ។ បរិសុទ្ធីតោ មយោ សុតោ ច
 ។ ថេ ។ បរិសុទ្ធីតោ មយោ ជំងឺថ្លា ច សុតោ ច ចាកដឹក
 ជង្គុំ អន្លាបាញ់សិ អស្សមាលោសិ អសក្សបុត្តយោសិ
 ចត្តិ តយា សត្វិ ឧបាសដោ វា ចរិណា វា សង្ឃកម្ម
 ភតិ ភបត្តិ វិចាយ វិចាយ សង្ឃតិសេសស្ស ។

(២៩២) អនិច្ចស្ស ហោតិ ចារាជិតំ ធម្មំ អដ្ឋា-
បទ្ធកោ តញ្ច ហោតាមេតិ និម្មាសំ ចារាជិតំ ធម្មំ
អដ្ឋាបទ្ធកោសំ អស្សមណោសំ អសក្សបុត្តិយោសំ នត្ថិ
តយា សន្ធិំ ឧទាសាថា វា បរិវណា វា សង្ឃតត្ថំ
វាតិ អាចត្តំ វាចាយ វាចាយ សង្ឃនិសេសស្ស ។
អសុតស្ស ហោតិ ចារាជិតំ ធម្មំ អដ្ឋាបទ្ធកោតិ តញ្ច
ហោតាមេតិ សុតោសំ ចារាជិតំ ធម្មំ អដ្ឋាបទ្ធកោសំ
។ បេ ។ អាចត្តំ វាចាយ វាចាយ សង្ឃនិសេសស្ស ។
អវិសង្កិតស្ស ហោតិ ចារាជិតំ ធម្មំ អដ្ឋាបទ្ធកោតិ
តញ្ច ហោតាមេតិ វិសង្កិតោសំ ចារាជិតំ ធម្មំ
អដ្ឋាបទ្ធកោសំ ។ បេ ។ អាចត្តំ វាចាយ វាចាយ
សង្ឃនិសេសស្ស ។

ខ្ញុំមានសេចក្តីស្រឡាញ់ ខ្ញុំបាទឃើញផង ។ បេ ។ ខ្ញុំមានសេចក្តីស្រឡាញ់
ផង ខ្ញុំបាទឮផង ។ បេ ។ ខ្ញុំមានសេចក្តីស្រឡាញ់ ខ្ញុំបាទឃើញផង
ខ្ញុំបាទឮផង អ្នកបង់មិនមែនជាសមណៈ អ្នកបង់មិនមែនជាកូននៃព្រះពុទ្ធ
ជាសក្យបុត្រ ។ បាសេដកបុត្តិ ចករណកបុត្តិ សន្និកបុត្តិ ជាមួយនឹងអ្នក
បង់ភ្នំពេញ (ភិក្ខុបាទនេះឮថា) ត្រូវជាបុត្រសន្និកបុត្រសេសតែប៉ុណ្ណោះ ។

[២៥៤] ភិក្ខុកាលត្រូវអាបក្កិបាតដឹក វែនភិក្ខុអត្ថបាទនោះមិនឃើញ
បើ (ភិក្ខុអត្ថបាទ) ប្រើបុគ្គលដទៃទៀតចោទភិក្ខុដែលត្រូវអាបក្កិបាតដឹកនោះ
ថា អ្នកឯងខ្ញុំឃើញហើយ អ្នកឯងត្រូវអាបក្កិបាតដឹកហើយ អ្នកឯងមិនមែន
ជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត ឧទាសថកម្មក្តី
បរវេណាកម្មក្តី សន្សឹកម្មក្តី ជាមួយនឹងអ្នកឯងគ្នាទេ (ភិក្ខុអត្ថបាទគេ
ដូច្នេះ) ត្រូវអាបក្កិសន្សឹកជំនេសសត្រង់ៗមាត់ៗ ភិក្ខុត្រូវអាបក្កិបាតដឹកហើយ
ភិក្ខុអត្ថបាទមិនបាទឡើយ បើភិក្ខុអត្ថបាទ ប្រើភិក្ខុដទៃទៀតចោទភិក្ខុនោះថា
អ្នកឯងខ្ញុំបាទឡើយ អ្នកឯងត្រូវអាបក្កិបាតដឹកហើយ ។ ឃ ។ (ភិក្ខុបាទ
គេដូច្នេះ) ត្រូវអាបក្កិសន្សឹកជំនេសសត្រង់ៗមាត់ៗ ភិក្ខុត្រូវអាបក្កិបាតដឹក
ហើយ ភិក្ខុអត្ថបាទមិនបាទឡើយ បើភិក្ខុអត្ថបាទ ប្រើភិក្ខុដទៃទៀតចោទ
ភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងខ្ញុំបាទឡើយ អ្នកឯងត្រូវអាបក្កិបាតដឹកហើយ
។ ឃ ។ (ភិក្ខុបាទគេដូច្នេះ) ត្រូវអាបក្កិសន្សឹកជំនេសសត្រង់ៗមាត់ៗ

(២៥៥) អធិដ្ឋស្ស ហោតិ ចារាជេតំ ធម្មំ
អដ្ឋបដ្ឋោត្ត តេត្ថ ចោទាបេតិ ធិដ្ឋោសំ សុតោសិ
។ បេ ។ ធិដ្ឋោសំ បរិសង្ក្ខិតោសំ ។ បេ ។ ធិដ្ឋោសំ
សុតោសំ បរិសង្ក្ខិតោសំ ចារាជេតំ ធម្មំ អដ្ឋបដ្ឋោសំ
។ បេ ។ អាមត្តំ វាចាយ វាចាយ សង្ឃានិសេសស្ស ។
អសុតស្ស ហោតិ ចារាជេតំ ធម្មំ អដ្ឋបដ្ឋោតិ តេត្ថ
ចោទាបេតិ សុតោសំ បរិសង្ក្ខិតោសំ ។ បេ ។ សុតោសំ
ធិដ្ឋោសំ ។ បេ ។ សុតោសំ បរិសង្ក្ខិតោសំ ធិដ្ឋោសំ
ចារាជេតំ ធម្មំ អដ្ឋបដ្ឋោសំ ។ បេ ។ អាមត្តំ វាចាយ
វាចាយ សង្ឃានិសេសស្ស ។ អបរិសង្ក្ខិតស្ស ហោតិ
ចារាជេតំ ធម្មំ អដ្ឋបដ្ឋោតិ តេត្ថ ចោទាបេតិ បរិស-
ង្កិតោសំ ធិដ្ឋោសំ ។ បេ ។ បរិសង្ក្ខិតោសំ សុតោសំ
។ បេ ។ បរិសង្ក្ខិតោសំ ធិដ្ឋោសំ សុតោសំ ចារាជេតំ

(២៨៨) ភិក្ខុភាសត្រៃវេទបញ្ចករិក ភិក្ខុអក្ខរោទម្មនាយិកា ។ បើ
(ភិក្ខុអក្ខរោទ) ប្រើភិក្ខុដទៃច្បាចោលភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងខ្ញុំបានឃើញហើយ
អ្នកឯងខ្ញុំបានឮហើយ ។ ឬ ។ អ្នកឯងខ្ញុំបានឃើញហើយ អ្នកឯងខ្ញុំបាន
សេចក្តីរឿនហើយ ។ ឬ ។ អ្នកឯងខ្ញុំបានឃើញហើយ អ្នកឯងខ្ញុំបាន
ឮហើយ អ្នកឯងខ្ញុំបានសេចក្តីរឿនហើយ អ្នកឯងត្រៃវេទបញ្ចករិក
ហើយ ។ ឬ ។ (ភិក្ខុចោទគង្វេរ) ត្រៃវេទបញ្ចករិកសន្យាទិសសគ្រប់ៗ ឆាត់ ។
ភិក្ខុត្រៃវេទបញ្ចករិកហើយ ភិក្ខុអក្ខរោទនោះមិនបានឮ បើភិក្ខុអក្ខរោទ
ប្រើភិក្ខុដទៃច្បាចោល អ្នកឯងខ្ញុំបានឮហើយ អ្នកឯងខ្ញុំបានសេចក្តីរឿន
ហើយ ។ ឬ ។ អ្នកឯងខ្ញុំបានឮហើយ អ្នកឯងខ្ញុំបានឃើញហើយ
។ ឬ ។ អ្នកឯងខ្ញុំបានឮហើយ អ្នកឯងខ្ញុំបានសេចក្តីរឿនហើយ អ្នកឯង
ខ្ញុំបានឃើញហើយ អ្នកឯងត្រៃវេទបញ្ចករិកហើយ ។ ឬ ។ (ភិក្ខុចោទ
គង្វេរ) ត្រៃវេទបញ្ចករិកសន្យាទិសសគ្រប់ៗ ឆាត់ ។ ភិក្ខុត្រៃវេទបញ្ចករិក
ហើយ ភិក្ខុអក្ខរោទមិនបានរឿន បើភិក្ខុអក្ខរោទ ប្រើភិក្ខុដទៃច្បាចោល
ភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងខ្ញុំបានសេចក្តីរឿនហើយ អ្នកឯងខ្ញុំបានឃើញ
ហើយ ។ ឬ ។ អ្នកឯងខ្ញុំបានសេចក្តីរឿនហើយ អ្នកឯងខ្ញុំបានឮហើយ
។ ឬ ។ អ្នកឯងខ្ញុំបានសេចក្តីរឿនហើយ អ្នកឯងខ្ញុំបានឃើញហើយ

ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋាសំ ។ បេ ។ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ
សង្ខារិសេសសស្ស ។

[២៥៦] និដ្ឋស្ស ហោតិ ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាប-
ដ្ឋាសំ តញ្ច ចោធាបេតិ សុតោសិ ចារាជីកំ ធម្មំ
អដ្ឋាបដ្ឋាសំ ។ បេ ។ បរិសន្តិកោសិ ចារាជីកំ ធម្មំ
អដ្ឋាបដ្ឋាសំ ។ បេ ។ សុតោសិ បរិសន្តិកោសិ ចារាជីកំ
ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋាសំ ។ បេ ។ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ
សង្ខារិសេសសស្ស ។ សុតស្ស ហោតិ ចារាជីកំ ធម្មំ
អដ្ឋាបដ្ឋាសំ តញ្ច ចោធាបេតិ បរិសន្តិកោសិ ។ បេ ។
តញ្ច ចោធាបេតិ និដ្ឋាសំ ។ បេ ។ តញ្ច ចោធាបេតិ
បរិសន្តិកោសិ និដ្ឋាសំ ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋាសំ
។ បេ ។ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ខារិសេសសស្ស ។
បរិសន្តិកោសិ ហោតិ ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋាសំ តញ្ច
ចោធាបេតិ និដ្ឋាសំ ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋាសំ ។ បេ ។

អ្នកឯងខ្ញុំបានឮហើយ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាតដកហើយ ។ បេ ។ (ភិក្ខុចោទ
គេដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ខារិសេសគ្រប់ៗមាត់ ។

[២៥៦] ភិក្ខុកាលត្រូវអាបត្តិបាតដក ភិក្ខុអ្នកចោទនោះបានឃើញ
ហើយ បើ (ភិក្ខុអ្នកចោទ) ប្រើភិក្ខុដទៃទៀតចោទភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបាតដក
នោះថា អ្នកឯងខ្ញុំបានឮហើយ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាតដកហើយ ។ បេ ។
អ្នកឯងខ្ញុំមានសេចក្តីរឿនហើយ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាតដកហើយ ។ បេ ។
អ្នកឯងខ្ញុំបានឮហើយ អ្នកឯងខ្ញុំមានសេចក្តីរឿនហើយ អ្នកឯងត្រូវ
អាបត្តិបាតដកហើយ ។ បេ ។ (ភិក្ខុចោទគេដូច្នេះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ខារិសេស
គ្រប់ៗមាត់ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាតដកហើយ (ភិក្ខុអ្នកចោទ) បានឮហើយ
បើភិក្ខុអ្នកចោទ ប្រើភិក្ខុដទៃទៀតចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងខ្ញុំមានសេចក្តី
រឿនហើយ ។ បេ ។ បើ (ភិក្ខុអ្នកចោទ) ប្រើភិក្ខុដទៃទៀតចោទភិក្ខុនោះថា
អ្នកឯងខ្ញុំបានឃើញហើយ ។ បេ ។ បើ (ភិក្ខុអ្នកចោទ) ប្រើភិក្ខុដទៃទៀត
ចោទភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងខ្ញុំមានសេចក្តីរឿនហើយ អ្នកឯងខ្ញុំបានឃើញ
ហើយ អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាតដកហើយ ។ បេ ។ (ភិក្ខុចោទគេដូច្នេះ) ត្រូវ
អាបត្តិសង្ខារិសេសគ្រប់ៗមាត់ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិបាតដកហើយ ភិក្ខុអ្នក
ចោទមានសេចក្តីរឿន បើភិក្ខុអ្នកចោទ ប្រើភិក្ខុដទៃទៀតចោទភិក្ខុនោះថា
អ្នកឯងខ្ញុំបានឃើញហើយថា អ្នកឯងត្រូវអាបត្តិបាតដកហើយ ។ បេ ។

၈၈။ ဘေဇာယေခိ ဝိညာဓိ ဟုဇာဓိ ၇ ဝေ ၇
 ၈၉။ ဘေဇာယေခိ ဝိညာဓိ ဟုဇာဓိ ဘဂဝိဇိ ခဉ္စိ
 ၉၀။ ဘေဇာယေခိ ၇ ဝေ ၇ ဘဂဝိဇိ ဘဂဝိဇိ ဘဂဝိဇိ
 ၉၁။ ဘေဇာယေခိ ဟုဇာဓိ ၇ ဝေ ၇ ဘဂဝိဇိ ဘဂဝိဇိ ဘဂဝိဇိ

(២៨៧) ធិដ្ឋស្ស ហោតំ ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋោ
 ធិដ្ឋ វេមតិកោ ធិដ្ឋ ឆោតប្បេតិ ធិដ្ឋ ន សាតិ ធិដ្ឋ
 បមុដ្ឋោ ហោតំ ។ បេ ។ សុតេ វេមតិកោ សុតំ
 ឆោតប្បេតិ សុតំ ន សាតិ សុតំ បមុដ្ឋោ ហោតំ
 ។ បេ ។ បរិសង្ក្ខិតេ វេមតិកោ បរិសង្ក្ខិតំ ឆោតប្បេតិ
 បរិសង្ក្ខិតំ ន សាតិ បរិសង្ក្ខិតំ បមុដ្ឋោ ហោតំ តតោ
 ចោតាចេតិ បរិសង្ក្ខិតាសិ ធិដ្ឋាសិ ។ បេ ។ បរិ
 សង្ក្ខិតាសិ សុតោសិ ។ បេ ។ បរិសង្ក្ខិតាសិ ធិដ្ឋាសិ
 សុតោសិ ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋោសិ អស្សមណោសិ

បើភិក្ខុអ្នកបោះ ប្រើភិក្ខុដទៃទៀតបោះភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងខ្ញុំឃើញហើយ
អ្នកឯងខ្ញុំឃើញហើយ ។ បេ ។ បើភិក្ខុអ្នកបោះ ប្រើភិក្ខុដទៃទៀតបោះភិក្ខុនោះថា
អ្នកឯងខ្ញុំឃើញហើយ ។ អ្នកឯងខ្ញុំឃើញហើយ ថាអ្នកឯងត្រូវតែបង្ខំបាតដឹក
ហើយ ។ បេ ។ (ភិក្ខុបោះគង្គុល) ត្រូវតែបង្ខំសន្យាទំសេស (គប់រំគាត់ ។
[២៥៧] ភិក្ខុកាលត្រូវតែបង្ខំបាតដឹក ភិក្ខុអ្នកបោះគង្គុលឃើញ
បែប (តែភិក្ខុអ្នកបោះ) មានសេចក្តីសន្សំយន្តិភិក្ខុដែលខ្លួនឃើញ
ហើយ កំណត់មិនបាននូវភិក្ខុដែលខ្លួនឃើញហើយ រលឹកមិនបាននូវ
ភិក្ខុដែលខ្លួនឃើញហើយ រក្ខេបនូវភិក្ខុដែលខ្លួនឃើញហើយ ។ បេ ។
មានសេចក្តីសន្សំយន្តិភិក្ខុដែលខ្លួនឃើញហើយ កំណត់មិនបាននូវភិក្ខុដែល
ខ្លួនឃើញហើយ រលឹកមិនបាននូវភិក្ខុដែលខ្លួនឃើញហើយ រក្ខេបនូវភិក្ខុដែល
ខ្លួនឃើញហើយ ។ បេ ។ មានសេចក្តីសន្សំយន្តិភិក្ខុដែលខ្លួនឃើញ
កំណត់មិនបាននូវភិក្ខុដែលខ្លួនឃើញហើយ រលឹកមិនបាននូវភិក្ខុដែល
ខ្លួនឃើញហើយ រក្ខេបនូវភិក្ខុដែលខ្លួនឃើញហើយ បើភិក្ខុអ្នកបោះ
ប្រើបុគ្គលដទៃទៀតបោះភិក្ខុនោះថា អ្នកឯងខ្ញុំឃើញហើយ អ្នកឯងខ្ញុំ
ឃើញហើយ ។ បេ ។ អ្នកឯងខ្ញុំឃើញហើយ អ្នកឯងខ្ញុំឃើញហើយ
។ បេ ។ អ្នកឯងខ្ញុំឃើញហើយ អ្នកឯងខ្ញុំឃើញហើយ អ្នកឯងខ្ញុំ
ហើយ ថាអ្នកឯងត្រូវតែបង្ខំបាតដឹកហើយ អ្នកឯងមិនបែបជាសមណ

អសក្សបុត្តិយោសំ ធន្តិ តយា សន្និ ឧបាសោ
 វា ចវរណា វា សង្ឃតន្តំ វាតិ អាបត្តិ វាចាយ
 វាចាយ សង្ឃទិសេសស្ស ។

(២៨៨) អសុទ្ធ សុទ្ធនិដ្ឋិ សុទ្ធ អសុទ្ធនិដ្ឋិ
 អសុទ្ធ អសុទ្ធនិដ្ឋិ សុទ្ធ សុទ្ធនិដ្ឋិ ។

(២៨៩) អសុទ្ធ ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញតំ ចារាជិកំ
 ធន្តិ អជ្ឈាបន្នោ តេព្វ សុទ្ធនិដ្ឋិ សមាធា អចាតាសំ
 កាណមេត្វា ចាវធានិច្ឆាយោ វនេតិ អាបត្តិ សង្ឃ-
 ទិសេសេន ធុត្តាស្ស ។ អសុទ្ធ ហោតិ បុគ្គលោ
 អញ្ញតំ ចារាជិកំ ធន្តិ អជ្ឈាបន្នោ តេព្វ សុទ្ធនិដ្ឋិ
 សមាធា ធុតាសំ កាណមេត្វា ចាវធានិច្ឆាយោ

អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្សបុត្តឡើយ ។ បាសថកម្មក្តី
 បរាណកម្មក្តី សន្យកម្មក្តីជាមួយនឹងអ្នកឯងគ្នានេះ ក៏កុំបោទគេដូច្នេះនេះ
 ត្រូវតាមភ្នំសន្យាចិសេសស្រប ។ ហេតុ ។

(មាតិកានុក្រម និងភ្នំរឿងដែលនឹងត្រូវសំដែងតាមលំដាប់ហូរវេហ
 ដូចមានខាងក្រោមនេះ)

(២៨៨) ភិក្ខុយល់ឃើញថាបរិសុទ្ធក្នុងបុគ្គលដែល
 មិនបរិសុទ្ធ ១ យល់ឃើញថាមិនបរិសុទ្ធក្នុងបុគ្គលដែល
 បរិសុទ្ធ ១ យល់ឃើញថាមិនបរិសុទ្ធក្នុងបុគ្គលដែលមិន
 បរិសុទ្ធ ១ យល់ឃើញថាបរិសុទ្ធក្នុងបុគ្គលដែលបរិសុទ្ធ ១ ។

(២៨៩) បុគ្គល ភិក្ខុដែលត្រូវតាមភ្នំបាណ្ឌិកឯណាមួយ ជាអ្នក
 មិនបរិសុទ្ធហើយ បើក៏អ្នកចោទយល់ថាភិក្ខុនោះបរិសុទ្ធល្អទេ ហើយមិន
 ឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើឧកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានសេចក្តីប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុ
 នោះឃ្លានចាកព្រហ្មចរិយធម៌ បើបោលរោចភិក្ខុនោះ (ដោយអាបត្តិ
 បាណ្ឌិក ភិក្ខុអ្នកចោទ) ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខដ៏នឹងសន្យាចិសេស ។ បុគ្គល
 ភិក្ខុដែលត្រូវតាមភ្នំបាណ្ឌិកឯណាមួយ ជាអ្នកមិនបរិសុទ្ធហើយ បើក៏
 អ្នកចោទយល់ថាភិក្ខុនោះបរិសុទ្ធល្អទេ ហើយឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើឧកាសដោយ
 សមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាឲ្យភិក្ខុនោះឃ្លានចាកព្រហ្មចរិយធម៌

វិនេតិ អាបត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។ អសុទ្ធា ហោតិ បុគ្គ-
 លោ អញ្ញាតវំ ចារាជីកំ ធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ តញ្ចេ អសុទ្ធិដ្ឋ-
 សមាទោ អនោកាសំ តារាមេត្វា អត្តោសាធិប្បាយោ
 វិនេតិ អាបត្តិ ឱមសវាទេន ធុត្តាដស្ស ។ អសុទ្ធា
 ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញាតវំ ចារាជីកំ ធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ
 តញ្ចេ អសុទ្ធិដ្ឋិ សមាទោ ឱកាសំ តារាមេត្វា
 អត្តោសាធិប្បាយោ វិនេតិ អាបត្តិ ឱមសវាទេស្ស ។

[២៦០] សុទ្ធា ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញាតវំ ចារាជីកំ
 ធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ តញ្ចេ អសុទ្ធិដ្ឋិ សមាទោ អនោ-
 កាសំ តារាមេត្វា ចាវនាធិប្បាយោ វិនេតិ អាបត្តិ
 ធុត្តាដស្ស ។ សុទ្ធា ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញាតវំ ចារាជីកំ
 ធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ តញ្ចេ អសុទ្ធិដ្ឋិ សមាទោ ឱកា-
 សំ តារាមេត្វា ចាវនាធិប្បាយោ វិនេតិ អាបត្តិ ។

ទើបតោល ចោទភិក្ខុនោះ (ដោយអាបត្តិបាតដឹក ភិក្ខុអ្នកចោទ)
 ត្រូវអាបត្តិសង្ខារិសេស ។ បុគ្គល គឺភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបាតដឹក
 ណាមួយ ជាអ្នកមិនបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទយល់ថាភិក្ខុនោះ
 បរិសុទ្ធឬទេ ហើយមិនឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើឧកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយ
 មានប្រាថ្នាចំណង់ភិក្ខុនោះ ទើបដេរ (ភិក្ខុអ្នកដេរ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខដន្ត
 បាចិត្តិយៈ ។ បុគ្គល គឺភិក្ខុដែលត្រូវអាបត្តិបាតដឹកណាមួយ ជាអ្នក
 មិនបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះបរិសុទ្ធឬទេ
 ហើយឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើឧកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាចំណង់
 ភិក្ខុនោះ ទើបដេរ ភិក្ខុអ្នកដេរ ត្រូវអាបត្តិបាចិត្តិយៈ ។

[២៦១] បុគ្គល គឺភិក្ខុដែលមិនត្រូវអាបត្តិបាតដឹកណាមួយ
 ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទយល់ថាភិក្ខុនោះមិនបរិសុទ្ធឬទេ ហើយ
 មិនឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើឧកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាចំណង់ឲ្យភិក្ខុ
 នោះឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ ទើបតោលចោទ ភិក្ខុអ្នកចោទ ត្រូវ
 អាបត្តិទុក្ខដ ។ បុគ្គល គឺភិក្ខុដែលមិនត្រូវអាបត្តិបាតដឹកណាមួយ ជា
 អ្នកបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទយល់ឃើញថាភិក្ខុនោះមិនបរិសុទ្ធឬទេ
 ឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើឧកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាចំណង់ឲ្យភិក្ខុនោះ
 ឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ ទើបតោលចោទ ភិក្ខុអ្នកចោទ មិនត្រូវអាបត្តិ ។

សុត្តន្ត ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញត្ថវំ ចារាជីកំ ធម្មំ
 អនុជ្ឈាបន្តោ តញ្ចេ អសុទ្ធិទិដ្ឋិ សមាសោ អនោកាសំ
 កាកាបេត្វា អត្តោសាទិច្ចាយោ វិនេតិ អាបត្តិ ឱម-
 សវាទេន ធុត្តន្តស្ស ។ សុត្តន្ត ហោតិ បុគ្គលោ
 អញ្ញត្ថវំ ចារាជីកំ ធម្មំ អនុជ្ឈាបន្តោ តញ្ចេ អសុទ្ធិទិដ្ឋិ
 សមាសោ ឱកាសំ កាកាបេត្វា អត្តោសាទិច្ចាយោ
 វិនេតិ អាបត្តិ ឱមសវាទស្ស ។

(២៦៦) អសុត្តន្ត ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញត្ថវំ ចារាជីកំ
 ធម្មំ អនុជ្ឈាបន្តោ តញ្ចេ អសុទ្ធិទិដ្ឋិ សមាសោ អនោកាសំ
 កាកាបេត្វា ចារាជីច្ចាយោ វិនេតិ អាបត្តិ ធុត្តន្តស្ស ។
 អសុត្តន្ត ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញត្ថវំ ចារាជីកំ ធម្មំ អនុជ្ឈា-
 បន្តោ តញ្ចេ អសុទ្ធិទិដ្ឋិ សមាសោ ឱកាសំ កាកាបេត្វា
 ចារាជីច្ចាយោ វិនេតិ អាបត្តិ ។ អសុត្តន្ត ហោតិ

បុគ្គល ធិត្តុវ័លមិនត្រូវតាមតួប្រាជ្ញាជិតណាមួយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ
 បើក្នុងអាការៈយល់ឃើញថា កិច្ចការមិនបរិសុទ្ធនេះ មិនឱ្យកិច្ចការធ្វើ
 ឲ្យកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយបានប្រាថ្នាដើម្បីនឹងដក់កិច្ចការ ទើប
 ដេរ ក៏ក្នុងអាការៈ ត្រូវតាមតួប្រាជ្ញាជិតណាមួយ ។ បុគ្គល ធិត្តុវ័លមិន
 ត្រូវតាមតួប្រាជ្ញាជិតណាមួយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ បើក្នុងអាការៈ
 យល់ឃើញថា កិច្ចការមិនបរិសុទ្ធ ឱ្យកិច្ចការធ្វើឲ្យកាសដោយសមគួរ
 ជាមុន ហើយបានប្រាថ្នាដើម្បីនឹងដក់កិច្ចការ ទើបដេរ ក៏ក្នុងអាការៈ
 ត្រូវតាមតួប្រាជ្ញាជិតណាមួយ ។

(២៦៧) បុគ្គល ធិត្តុវ័លត្រូវតាមតួប្រាជ្ញាជិតណាមួយ ជាអ្នក
 មិនបរិសុទ្ធហើយ ក៏ក្នុងអាការៈយល់ឃើញថា កិច្ចការមិនបរិសុទ្ធនេះ
 ហើយមិនឱ្យកិច្ចការធ្វើឲ្យកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយបានប្រាថ្នា
 ដើម្បីឱ្យកិច្ចការឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ ទើបកាសបាន ក៏ក្នុងអាការៈ
 ត្រូវតាមតួប្រាជ្ញាជិតណាមួយ ។ បុគ្គល ធិត្តុវ័លត្រូវតាមតួប្រាជ្ញាជិតណាមួយ ជាអ្នក
 មិនបរិសុទ្ធហើយ បើក្នុងអាការៈយល់ឃើញថា កិច្ចការមិនបរិសុទ្ធនេះ
 ហើយឱ្យកិច្ចការធ្វើឲ្យកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយប្រាថ្នាដើម្បីឱ្យ
 កិច្ចការឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ ទើបកាសបាន ក៏ក្នុងអាការៈ មិន
 ត្រូវតាមតួប្រាជ្ញាជិតណាមួយ ។ បុគ្គល ធិត្តុវ័លត្រូវតាមតួប្រាជ្ញាជិតណាមួយ

បុគ្គលា អញ្ញាតំ ចារាជីកំ ធម្មំ អនុជ្ឈាបន្នោ តញ្ច
 អសុទ្ធិធម្មំ សមាធា អបោកាសំ កាណបេត្វា អក្កោ-
 សាធិប្បាយោ វនេតិ អាមត្តិ ធិមសវិនេស្ស ។
 អសុទ្ធា ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញាតំ ចារាជីកំ ធម្មំ អនុជ្ឈា-
 បន្នោ តញ្ច អសុទ្ធិធម្មំ សមាធា ឧកាសំ កាណបេត្វា
 អក្កោសាធិប្បាយោ វនេតិ អាមត្តិ ធិមសវិនេស្ស ។

[២២២] សុទ្ធា ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញាតំ ចារាជីកំ
 ធម្មំ អនុជ្ឈាបន្នោ តញ្ច សុទ្ធិធម្មំ សមាធា អបោកាសំ
 កាណបេត្វា ចាវចាធិប្បាយោ វនេតិ អាមត្តិ សង្ខារិនេស-
 សេន ធុត្តដស្ស ។ សុទ្ធា ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញាតំ
 ចារាជីកំ ធម្មំ អនុជ្ឈាបន្នោ តញ្ច សុទ្ធិធម្មំ សមាធា
 ឧកាសំ កាណបេត្វា ចាវចាធិប្បាយោ វនេតិ អាមត្តិ
 សង្ខារិនេសេសស្ស ។ សុទ្ធា ហោតិ បុគ្គលោ អញ្ញា-
 តំ ចារាជីកំ ធម្មំ អនុជ្ឈាបន្នោ តញ្ច សុទ្ធិធម្មំ

ជាអ្នកមិនបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះមិន
 បរិសុទ្ធអ្នក មិនឱ្យភិក្ខុនោះធ្វើឧកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមាន
 ប្រាថ្នាដើម្បីដើរក្នុងនោះ ទើបដើរ ភិក្ខុអ្នកដេរ ត្រូវរាបភ្នំទុក្ខដ៏ខ្ពង់
 បាច់គ្និយ ។ បុគ្គល ភិក្ខុដែលត្រូវរាបភ្នំបាត់ដកណាទីមួយ ជាអ្នកមិន
 បរិសុទ្ធហើយភិក្ខុអ្នកចោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះមិនបរិសុទ្ធអ្នក ហើយ
 ឱ្យភិក្ខុនោះធ្វើឧកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាដើម្បីដើរក្នុង
 នោះ ទើបដើរ ភិក្ខុអ្នកដេរ ត្រូវរាបភ្នំបាច់គ្និយ ។

[២២២] បុគ្គល ភិក្ខុដែលមិនត្រូវរាបភ្នំបាត់ដកណាទីមួយ ជាអ្នក
 បរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះបរិសុទ្ធអ្នក
 មិនឱ្យភិក្ខុនោះធ្វើឧកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាដើម្បីឱ្យ
 ភិក្ខុនោះឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ ទើបចោទ ភិក្ខុអ្នកចោទ ត្រូវរាបភ្នំទុក្ខដ៏
 ខ្ពង់សង្ខារិនេសេស ។ បុគ្គល ភិក្ខុដែលមិនត្រូវរាបភ្នំបាត់ដកណាទីមួយ
 ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះបរិសុទ្ធអ្នក
 ឱ្យភិក្ខុនោះធ្វើឧកាសដោយសមគួរជាមុន ហើយមានប្រាថ្នាដើម្បីឱ្យភិក្ខុ
 នោះឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌ ទើបចោទ ភិក្ខុអ្នកចោទ ត្រូវរាបភ្នំ
 សង្ខារិនេសេស ។ បុគ្គល ភិក្ខុដែលមិនត្រូវរាបភ្នំបាត់ដកណាទីមួយ
 ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នកចោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះបរិសុទ្ធអ្នក

សមាធា អនាគាសំ តាវបេត្វា អត្តោសាធិប្បយោ
 វនេតិ អាបត្តិ ធិមសវនេន ទុក្ខុវស្ស ។ សុទ្ធោ ហេតិ
 បុគ្គលោ អញ្ញាតវំ ចារាជិកំ ធម្មំ អនុជ្ឈាបន្នោ តត្វ
 សុទ្ធជិដ្ឋិ សមាធា ធិតាសំ តាវបេត្វា អត្តោសា-
 ធិប្បយោ វនេតិ អាបត្តិ ធិមសវនេន ។

(២៦៣) អនាបត្តិ សុទ្ធ អសុទ្ធជិដ្ឋិស្ស ។ សុទ្ធ
 អសុទ្ធជិដ្ឋិស្ស ទុក្ខតកស្ស អាទិកកម្មតកស្សតិ ។

អន្តរសង្ខារសេសំ និម្មិតំ ។

បិទឲ្យភិក្ខុចោលធ្វើតាសដោយសមគួរដំបូង ហើយមានប្រាថ្នាដើម្បីដេរ
 ភិក្ខុនោះ ទើបដេរ ភិក្ខុអ្នកដេរ ត្រូវកាប់ក្តីទុក្ខផងនឹងបាច់តួយ ។ បុគ្គល គឺភិក្ខុ
 ដែលមិនត្រូវកាប់ក្តីបាត់ទុក្ខនឹងមួយ ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយ បើភិក្ខុអ្នក
 ចោទយល់ឃើញថា ភិក្ខុនោះបរិសុទ្ធឈ្នា ឲ្យភិក្ខុនោះធ្វើតាសដោយ
 សមគួរដំបូង ហើយមានប្រាថ្នាដើម្បីដេរភិក្ខុនោះ ទើបដេរ ភិក្ខុអ្នកដេរ
 ត្រូវកាប់ក្តីបាច់តួយ ។

(២៦៣) កាប់ក្តីមិនមានផលភិក្ខុដែលយល់ឃើញថា មិនបរិសុទ្ធ
 ក្នុងបុគ្គលដែលបរិសុទ្ធ ផលភិក្ខុដែលយល់ឃើញថា មិនបរិសុទ្ធក្នុងបុគ្គល
 ដែលមិនបរិសុទ្ធ ផលភិក្ខុធម៌ ផលភិក្ខុជាខាងដើមបញ្ញត្តិ ។

សង្ខារិសេស ទី ៩ ចប់ ។

សិរីមល្លាទិសេសី

(២២២) តេជ សមយេន គុដ្ឋា ភគវ ភជគមោ
 វិហាតិ វេជ្ជវេន កលន្តកនិកាម ។ តេជ ទោ មន
 សមយេន មេត្តិយកុប្បជគា ភិក្ខុ ភិក្ខុត្វជា បព្វតា
 និកេហន្តា អន្ធសំសុ ធកលតំ វេជ្ជកាយ វិប្បដិបដ្ឋន្ត
 និស្វាទ វិវហាហិសុ ហន្ត មយំ អាវុសោ វេន ធកលតំ
 ធានំ បល្លបុត្តំ ជាម ករោម វេន អជិតំ បេត្តិយំ ជាម
 ភិក្ខុនំ ករោម វិវ មយំ វេហាស្សាម ធុត្វេ មយំ អាវុសោ
 ធានំ បល្លបុត្តំ សុតេជ អរោត្តន្តា វេនាទិ មន អាយ្ហហិ
 សាមំ ផាដ្ឋា មេត្តិយាយ ភិក្ខុនិយា វិប្បដិបដ្ឋត្ថោតិ ។

សង្ឃទិសេសីទី ៩

(២២២) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏ហៅដាច់ដាម្ចាស់ ទ្រង់គង់នៅក្នុង
 ភាគមេឡូវនៃ^(១) ជាតិលទ្ធកន្តបស្ចានក្បែរក្រុងរាជធានី ។ សម័យនោះឯង
 មេត្តិយភិក្ខុនិងអ្នកផ្សេងៗទៀត កាលនាំគ្នាចុះអំពីភ្នំត្រពាំងក្រវាត់ ឃើញ
 ព្រះព្រាហ្មណ៍កំពុងរួមសន្ទុះទាំងនាពេល លុះឃើញរូបយុវជនយាយត្នា
 យ៉ាងនេះថា អំពាវសា ពួកយើងនឹងសន្មតថាព្រាហ្មណ៍នេះឲ្យជារាជ្យ
 ទទួលបុត្រ (បុត្របល្លក្សត្រ) សន្មតព្រះព្រះនាងជា ឈ្មោះនាងមេត្តិយា-
 ភិក្ខុនិ យើងនឹងនាំគ្នាហៅយ៉ាងនេះ ឬហៅសា កាលនាំគ្នាដើរមើលទីបោះ
 លេខទទួលបុត្រដោយពាក្យថា យើងបានឮ ប៉ុន្តែឲ្យដឹងនេះទទួលបុត្រ
 សេចក្តីមេត្តិយភិក្ខុនិ យើងបានឃើញដោយខ្លួនឯង ។

១ ភាគមេឡូវនៃ ប្រែតាមសព្វថ្ងៃ គឺត្រពាំងក្រវាត់នេះឥឡូវជាទីក្រុងព្រះបាទ
 ព័ម្ពិសារ ។ ទ្រង់ជាមួយនឹងព្រះពុទ្ធដ៏ហៅដាច់ដាម្ចាស់កាលយាងចូលទៅកាន់ក្រុងរាជធានី ដើម្បី
 ទ្រង់សំដែងព្រះបរមសេនា ព្រះបាទព័ម្ពិសារបានដល់សោភាពក្នុងនាម ហេតុព្រះហឫទ័យដ៏ដ៏
 ក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយក៏ដូចជាព្រះបាទព័ម្ពិសារនោះដោយជាព្រះអាមាមសម្រាប់សង្ឃ មាន
 ព្រះពុទ្ធជាប្រធានជាអាចារ្យបង្ហាត់បង្រៀនសង្ឃ ។ ដែលហៅថាកាលនាំគ្នាដើរមើល គ្រោះ
 កន្លែងនោះឯងឥឡូវក៏ជាទីក្រុងមួយឲ្យអយ្យករចំណង់ពួកសត្វកង្កែប មានភ្លើងដំណាច់ក្នុង
 អង្គការវិន័យថា តំដើមកាលស្តេចមួយព្រះអង្គចេញទៅប្រកាសឲ្យព្រះបាទព័ម្ពិសារនោះ ទ្រង់សោយស្លា
 ស្រវឹងដុល្លារ ។ ឯកងទ័ពរាតតាំងនៅបេតិកភណ្ឌ ដ្ឋានយើ ក៏ស្លាប់ក្រោមអគ្គប្រែយំ ។ មាន
 ភស្តុតាងក្នុងស្រុកក៏ស្លាប់ស្លាប់ចេញមកពីរូងយើ ហើយបែរមុខទៅចំពោះស្តេច ។ មានរុក្ខជាតិ

តេ តំ ធនលតំ ទតំ មល្លបុត្តំ ជាម អតំសុ
 តំ អតំ មេត្តយំ ជាម ភិក្ខុនំ អតំសុ ។ តេ
 ភិក្ខុនំ អាភារេសុំ កុត្តេ បយំ អាភុសោ ទតំ មល្លបុត្តំ
 សុភេទ អភេតុត្តា កំដានំ បទ អម្ពេហិ សាមំ ជំដ្ឋា មេ-
 ត្តិយាយ ភិក្ខុនំយា វិប្បដិច្ចស្តោតិ ។ ភិក្ខុ ឯវមាហំសុ
 មា អាភុសោ ឯវ អវចុត្ត ជាយស្មា ធាត្វា មល្លបុត្តា ឯវ
 តវស្សតិ ។ អថទោ តេ ភិក្ខុ ភគវតោ ឯវមត្ត
 អាភារេសុំ ។ អថទោ ភគវ ឯវស្ស ជំដានេ ឯវស្ស
 មគរណោ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និទានាបេត្វា អាយស្មន្តំ ទតំ
 មល្លបុត្តំ បដិច្ចច្នំ សរសំ តំ ទតំ ឯវរូបំ តត្តា យថា គម
 ភិក្ខុ អាហំសុតិ ។ យថា មំ ភទ្កេ ភគវ ជាតាតិ ។

ភិក្ខុទាំងពីររូបនោះក៏បានកាន់សន្មតព្រះឈ្មោះនោះជាឈ្មោះទទួលបុគ្គ
 សន្មតព្រះនោះជាឈ្មោះនាងមេត្តិយាភិក្ខុនី ។ ភិក្ខុទាំងនោះទៅ
 មិយាយប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយថា ម្ចាស់អាភុសោ កាលពីដើមយើង
 បានចាត់ទទួលបុគ្គនោះយាយបានឮ ប៉ុន្តែឥឡូវនេះ ទទួលបុគ្គសព
 បេតិកភ័យទាំងនាងមេត្តិយាភិក្ខុនី យើងបានឃើញយាយខ្លួនឯង ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយបានឆ្លើយយ៉ាងនេះថា តែអាភុសោ សោតកុំមិយាយយ៉ាងហ្នឹង
 ឯទទួលបុគ្គដ៏មានអាយុមុនជាតិដ៏ប៉ិនធ្វើដូចលោកថាទេ ។ គ្រានោះ
 ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ក៏ក្រាបទូលសេចក្តីនេះដល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ ។
 ព្រោះដំណើរនេះ រឿងនេះ ទើបព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ឲ្យ
 ប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយទ្រង់សួរបញ្ជាក់ទទួលបុគ្គដ៏មានអាយុថា តែទទួល
 អ្នកលើកឃើញមុន ពួកភិក្ខុទាំងនោះពោលយ៉ាងណា អ្នកបាន
 ធ្វើយ៉ាងនោះឬទេ ។ ទទួលបុគ្គទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 (រឿងអ្វីៗ) ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ជ្រាបខ្ញុំព្រះអង្គយ៉ាងពិតហើយ ។

ទោះ ទីដឹងនោះ ឃើញហេតុដូច្នេះ ចង់ដឹងឲ្យស្តេចដ៏ពិសេស ទើបចង់មិត្តជាសត្វកង្កែបទៅ
 ស្រែកទាញព្រះករុណាស្តេច ។ តើនរឿងទ្រង់ឃើញសត្វតាំងពី ទ្រង់ត្រិះរិះថា សត្វកង្កែបឲ្យដឹង
 ព្រះអង្គ តាំងពីនោះមកបានទ្រង់ប្រកាសអភ័យ ប្រទានអាហារចំណីដល់សត្វកង្កែបទៅ ទើប
 មនុស្សតាំងឡាយហៅកង្កែបនោះថា កល្យាណវិបស្ថាន រឿងមក ។

នុតិយេត្យំ ចោ ភគវា ។ បេ ។ តតិយេត្យំ ចោ
 ភគវា អាយស្មន្តំ ធាតុំ មល្លបុត្តំ ឯតទារាច សរសំ
 ត្វំ ធាតុ ឯវរុយំ តតត្ថា យដា ឥមេ ភិក្ខុ អាហំ
 សុតិ ។ យដា មំ ភន្តេ ភគវា ជាធាតុតិ ។ ធា
 ចោ មត្វ ធាតុ ឯវ ធាតុមេត្តិ សាច ឧយា ភាតំ តតត្ថិ
 វធាហំ សាច តយា អតតំ អតតត្ថិ វធាហំតិ ។
 យោហា ភន្តេ ជាតា ជាតិវាចា ភិ សុចរិត្តមម
 មេត្តិ ធម្មំ បដិសេវិតា បតេវ ជាតារាតិ ។ វេយោ
 ភគវា ភិក្ខុ អបម្ពេសំ ធាតុហំ ភិក្ខុវេ ឥមេ
 ភិក្ខុ អនុយុញ្ញាតិ ។ ឥតំ វត្ថា ភគវា ឧដ្ឋា-
 យា បតា វិហារំ ចាវិសំ ។ អដោ តេ ភិក្ខុ
 មេត្តិ យក្សបុគ្គលេ ភិក្ខុ អនុយុញ្ញាសុ ។ តេ តេហំ
 ភិក្ខុហំ អនុយុញ្ញយនាថា ភិក្ខុតំ ឯតបត្តំ កេ-
 វេសុ ។ តតិ បទ តុម្ពេ អាវុសោ អាយស្មន្តំ

ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ទ្រង់ត្រាស់សួរពាក្យនេះ ទំន់ទទួលមល្លបុត្តដ៏មាន
 អាយុជាតំបំពាក់ផងផង ។ បេ ។ ជាតំបំបំផងផងថា នៃទទួរ អ្នកលើកបាន
 ឬទេ ពួកភិក្ខុទាំងនេះពោលយ៉ាងណា អ្នកបានធ្វើយ៉ាងនោះឬ ។
 ទទួរមល្លបុត្តត្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់
 ត្រាបទ្រង់ព្រះអង្គដោយពិតហើយ ។ ព្រះដ៏មានព្រះភាគជាម្ចាស់ត្រាស់ថា នៃ
 ទទួរអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយមិនពោលបញ្ហានេះបញ្ហាយ៉ាងនេះទេ បើ(អំពើអ្វី)
 ដែលអ្នកបានធ្វើហើយ អ្នកចូរធ្វើយថាខ្ញុំបានធ្វើហើយ បើអ្នកមិនបានធ្វើទេ
 អ្នកចូរធ្វើយថាខ្ញុំមិនបានធ្វើទេ ។ ទទួរមល្លបុត្តទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន
 ខ្ញុំព្រះអង្គកាន់ព័ន្ធអ្នកកើតបកវេលា ណាមិនដែលសេពមេដុំធម្មទេ សូម្បីតែ
 យល់ស្ម័គ្រមិនដែលឃើញទេ ប្រាថ្នាមួយថ្វីដែលការត្រូវកាលក៏ ។
 ត្រាឆោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ហៅភិក្ខុទាំងឡាយមកថា អាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ បើផ្សំនោះ អ្នកទាំងឡាយចូរជិះសួរភិក្ខុពួកនេះមើល ។
 លុះព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ ទ្រង់ក៏ត្រាចតាកាសនា
 ចូលទៅកាន់ព្រះវិហារ ។ ត្រាឆោះ ភិក្ខុទាំងឡាយបានជិះសួរមេត្តិយភិក្ខុ
 ទំន់កុម្មវេសភិក្ខុ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយជិះសួរ ទើបប្រាប់
 សេចក្តីនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ (នាមភិក្ខុត្រី) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយសួរថា

ធម៌ មល្លបុត្ត អញ្ញកាតិយស្ស អធិការណស្ស តត្ថំ
 នេសំ លេសមត្តំ ឧបាទាយ ចារាជិកេន ធម្មេន អនុជ្ឈ-
 សេថាតិ ។ ឯវិទ្យាសាតិ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បជ្ជា
 ។ មេ ។ តេ ឧជ្ឈាយន្តិ ទីយន្តិ វិទ្យាចេន្តិ តត្ថំ ហំ នាម
 មេត្តិយកុឡជីកា ភិក្ខុ អាយស្សន្តំ ធម៌ មល្លបុត្ត
 អញ្ញកាតិយស្ស អធិការណស្ស តត្ថំ នេសំ លេស-
 មត្តំ ឧបាទាយ ចារាជិកេន ធម្មេន អនុជ្ឈសស្សន្តិ ។
 អធិចា តេ ភិក្ខុ ភគវតោ ឯតមត្តំ អាហារេសុ ។ មេ ។
 សច្ចំ ភិក្ខុ តុម្កេ ភិក្ខុវេ ធម៌ មល្លបុត្ត អញ្ញកាតិយស្ស
 អធិការណស្ស តត្ថំ នេសំ លេសមត្តំ ឧបាទាយ
 ចារាជិកេន ធម្មេន អនុជ្ឈសេថាតិ ។ សច្ចំ ភគវតិ ។
 វិភវហំ តុន្តោ ភគវា តត្ថំ ហំ នាម តុម្កេ មោឃបុរិសា
 ធម៌ មល្លបុត្ត អញ្ញកាតិយស្ស អធិការណស្ស តត្ថំ
 នេសំ លេសមត្តំ ឧបាទាយ ចារាជិកេន ធម្មេន
 អនុជ្ឈសស្សន្តិ នេតិ មោឃបុរិសា អប្បសង្ខានំ វា
 បសាទាយ ។ មេ ។ ឯវិញ្ញ មន ភិក្ខុវេ វិបំ សិក្ខាបដំ

នៃការសោ អ្នកទាំងពីរកាន់យកហេតុបន្តិចបន្តួចរបស់អធិការណ៍
 ដ៏ជាចំណែកដទៃមកជាគ្រឿងអាស្រ័យ ហើយចោទទទួលយកបុគ្គលិកនៃអាយុ
 ដោយអាបត្តិបាទនិក្ខេប ។ ភិក្ខុទាំងពីររូបឆ្លើយថា យ៉ាងណាដែលយើង
 កុំសោ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណាជាអ្នកប្រាជ្ញនិក្ខេប ។ មេ ។ ភិក្ខុទាំង
 ទោះជាលោកសា ក៏ដោយ មិនថា មេត្តិយភិក្ខុនិងកុម្មជនភិក្ខុមិនសម្បូរ
 បើទាំងកាន់យកហេតុបន្តិចបន្តួចរបស់អធិការណ៍ដ៏ជាចំណែកខាងក្រៅមក
 ជាគ្រឿងអាស្រ័យ ហើយចោទទទួលយកបុគ្គលិកនៃអាយុ ។
 ចៀបភិក្ខុទាំងនោះ ត្រាបបុរសបក្តីនោះ ចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគជា
 ម្ចាស់ ។ មេ ។ ព្រះអង្គជ្រះត្រាស់សួរថា វិនិក្ខេបនិក្ខេប ឬជាអ្នក
 រាជស្ថា កាន់យកហេតុបន្តិចបន្តួចរបស់អធិការណ៍ដ៏ជាចំណែកខាងក្រៅ
 មកជាគ្រឿងអាស្រ័យ ហើយចោទទទួលយកបុគ្គលិក ដោយអាបត្តិបាទនិក្ខេប និក
 មែនឬ ។ ភិក្ខុទាំងពីររូបត្រាបបុរសថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ និកមែន ។
 ព្រះតុល្លាដ៏មានព្រះភាគជ្រះបាទសថា នែមោឃបុរស អ្នករាជស្ថា
 មិនសម្បូរបើទាំងកាន់យកហេតុបន្តិចបន្តួចរបស់អធិការណ៍ដ៏ជាចំណែកខាង
 ក្រៅមកជាគ្រឿងអាស្រ័យ ហើយចោទទទួលយកបុគ្គលិកដោយអាបត្តិបាទនិក្ខេប
 នែមោឃបុរស អំពើដែលអ្នកបានធ្វើមកនេះ មិននាំឱ្យកើតជ្រះថ្លាដល់
 ដទៃទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាទេ ។ មេ ។ ឆ្ងល់ភិក្ខុទាំងឡាយ

ឧទ្ទិសយ្យាថ យោ មន ភិក្ខុ ទុដ្ឋោ ធានោ អប្បន័តោ
 អញ្ញតាតិយស្ស អនិក្ករណស្ស តេត្ថំ ទេសំ លេសមន្តំ
 ទិវាហាយ បារាជិតេន ជន្មេន អនុទ្ធីសេយ្យ អាប្បវតាម
 ចំ ឥមន្តា ព្រិយ្យចរិយា តាវយ្យន្តំ តតោ អបរេន
 សមយេន សមនុត្តាហិយមាទោ វា អសមបុត្តាហិ-
 យមាទោ វា ឧញ្ញតាតិយេវា វា អនិក្ករណំ មោតិ
 កោតិ ធមេសោ លេសមន្តោ ឧទាមិដ្ឋោ ភិក្ខុ ច ទោសំ
 បតិដ្ឋានំ សង្ខារំសេសោតិ ។

(២៦៩) យោ បទានំ យោ យាទិសោ ។ បេ ។
 ភិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្មី អន្តេ អនិម្បតោ
 ភិក្ខុតិ ។ ភិក្ខុន្តំ អញ្ញំ ភិក្ខុ ។ ទុដ្ឋោ ធានោតិ
 តតិកោ អនុត្តមោ អនិក្ករណ្ណោ វាហតិកោ ទិវា-
 ហោតោ ។ អប្បន័តោតិ តេន ច តោមេន តេន ច
 តោសេន តាយ ច អនុត្តមេនតាយ តាយ ច
 អនិក្ករណ្ណោ^(១) អប្បន័តោ មោតិ ។

១ កន្លង ធាតុតេ អនិក្ករណ្ណោតិ បាលី ទំល្យកិ ។

អ្នកចាំបង្អាយធម្មវិស័យផ្សេងៗសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុណាមួយ
 មានទោសទ្រុស្តហើយ មានសេចក្តីគ្រោធមានចិត្តមិនរីករាយទាន់កាយក
 ហេតុបន្តិចបន្តួចរបស់អតិករណ៍ជាចំណែកដទៃមកជាគ្រឿងអាង ហើយ
 ចោទភិក្ខុដោយអាបត្តិបារាជិត ដោយចំណងថា ធ្វើម្តេចហ្ន៎ អញ្ញតប្ប
 ញ្ញាតិកុដោយឱ្យឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌(សាសនា)នេះបាទ លុះសម័យ
 ទាន់ក្រោយតពីនោះមក ភិក្ខុអ្នកចោទនោះមានគោលការណ៍ស្ម័គ្រចិត្តមានគោ
 លភាពស្ម័គ្រ តែអតិករណ៍នោះជាចំណែកដទៃទេ ភិក្ខុកាន់យកហេតុបន្តិច
 បន្តួចមកជាគ្រឿងអាង ហើយភិក្ខុប្តូរទោស ភិក្ខុនោះក្រៃបត្តិ
 សង្ខាទិសេស ។

(២៧០) គ្រងភាគ្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានអតិប្បយន្តវិសិក្ខាបទ
 ទី១ ខែបារាជិតកណ្តាលរួចហើយ ។ ភាគ្យថា ភិក្ខុ ភិក្ខុដទៃ ។ ភាគ្យថា មាន
 ទោសទ្រុស្តហើយ មានសេចក្តីគ្រោធ គឺមានចិត្តគ្រោធទាំង មានចិត្តមិនជា
 របស់ខ្លួនមិនត្រឹមត្រូវ មានចិត្តមុត្ត ចង្រៀតចង្រៀល ។ ភាគ្យថា មានចិត្ត
 មិនរីករាយ គឺមានចិត្តរាគមន៍ ព្រោះគ្រោធទាំងនោះផង ព្រោះទោសនោះ
 ផង ព្រោះសេចក្តីរមៃចិត្តនោះផង ព្រោះសេចក្តីមិនត្រឹមត្រូវនោះផង ។

[២៦៦] អញ្ញកាតិយស្ស អធិការណស្សតិ អ-
បត្តកាតិយំ វា ហោតិ អធិការណញ្ញកាតិយំ វា ។

[២៦៧] កតំ អធិការណំ អធិការណស្ស អញ្ញកា-
តិយំ ។ វិវាទាធិការណំ អនុវាទាធិការណស្ស អាបត្តា-
ធិការណស្ស កិច្ចាធិការណស្ស អញ្ញកាតិយំ អនុ-
វាទាធិការណំ អាបត្តាធិការណស្ស កិច្ចាធិការណស្ស
វិវាទាធិការណស្ស អញ្ញកាតិយំ អាបត្តាធិការណំ កិច្ចា-
ធិការណស្ស វិវាទាធិការណស្ស អនុវាទាធិការណស្ស
អញ្ញកាតិយំ កិច្ចាធិការណំ វិវាទាធិការណស្ស អនុ-
វាទាធិការណស្ស អាបត្តាធិការណស្ស អញ្ញកាតិយំ ។
ឃី អធិការណំ អធិការណស្ស អញ្ញកាតិយំ ។

[២៦៨] កតំ អធិការណំ អធិការណស្ស កត្តាតិយំ ។
វិវាទាធិការណំ វិវាទាធិការណស្ស កត្តាតិយំ អនុវាទាធិ-
ការណំ អនុវាទាធិការណស្ស កត្តាតិយំ អាបត្តាធិការណំ

[២៦៦] ពាក្យថា របស់អធិការណ៍ជាប់លាក់ដទៃ ក៏ប៉ុណ្ណាដទៃ
នៃអាបត្តិ ឬចំណែកដទៃនៃអធិការណ៍ ។

[២៦៧] (សូត្រ) អធិការណ៍^(១)ដែលមានចំណែកផ្សេងពីអធិការណ៍
នោះដូចម្តេច ។ (ប្រាប់ថា) វិវាទាធិការណ៍^(២) មានចំណែកផ្សេងពីអនុវា-
ទាធិការណ៍^(៣) អាបត្តាធិការណ៍^(៤) កិច្ចាធិការណ៍^(៥) អនុវាទាធិការណ៍
ចាត់ដោយឡែកផ្សេងពីអាបត្តាធិការណ៍ កិច្ចាធិការណ៍ ក៏ដូចជាធិការណ៍
អាបត្តាធិការណ៍ចាត់ដោយឡែកផ្សេងពីកិច្ចាធិការណ៍ វិវាទាធិការណ៍
ក៏ដូចជាធិការណ៍ ក៏ដូចជាធិការណ៍ចាត់ដោយឡែកផ្សេងពីវិវាទាធិការណ៍
អនុវាទាធិការណ៍ ក៏ដូចជាធិការណ៍ ។ អធិការណ៍យ៉ាងនេះ ហៅថា
មានចំណែកផ្សេងគ្នាពីអធិការណ៍ ។

[២៦៨] (សូត្រ) អធិការណ៍ដែលមានចំណែកដូចគ្នាទាំងអធិការណ៍
នោះដូចម្តេច (ប្រាប់ថា) វិវាទាធិការណ៍មានចំណែកដូចគ្នាទាំងវិវាទាធិការណ៍
អនុវាទាធិការណ៍មានចំណែកដូចគ្នាទាំងអនុវាទាធិការណ៍ អាបត្តាធិការណ៍

១ រឿងដែលកើតឡើងហើយ ត្រូវតែចាត់ ត្រូវតែធ្វើឲ្យស្រួលទៅ ហៅថា អធិការណ៍ ។
២ ការដកខ្លាចគ្នាប្រោះឈ្នីនៃ ឆាត់ដាវវិវាទាធិការណ៍ ។ ៣ ការបោកគោរពដោយរឿងអាបត្តិ ឬ
វិវាទាធិការណ៍ អនុវាទាធិការណ៍ ។ ៤ គឺវិធីដែលត្រូវអាបត្តិ ចាត់ដាក់អាបត្តាធិការណ៍ ។ ៥ កិច្ចបុរ-
បល្ល័ង្ក មានចំណុចប្រកាសដើម ចាត់ដាក់កិច្ចាធិការណ៍ ។

អាចត្តាធិការណស្ស សិយា ឆក្កាភិយំ សិយា អញ្ញា-
 ភាគិយំ ។ កថំ អាចត្តាធិការណំ អាចត្តាធិ-
 ការណស្ស អញ្ញាភាគិយំ ។ មេដុនធម្មចារាជីកាបត្តិ-
 អនិជ្ជានាទចារាជីកាបត្តិយា បទុស្សវត្ថុហោរាជីកា-
 បត្តិយា ឧត្តរមនុស្សធម្មចារាជីកាបត្តិយា អញ្ញាភាគិយា
 អនិជ្ជានាទចារាជីកាបត្តិ មនុស្សវត្ថុហោរាជីកាបត្តិ-
 យា ឧត្តរមនុស្សធម្មចារាជីកាបត្តិយា មេដុនធម្មចារាជី-
 កាបត្តិយា អញ្ញាភាគិយា បទុស្សវត្ថុហោរាជីកាបត្តិ
 ឧត្តរមនុស្សធម្មចារាជីកាបត្តិយា មេដុនធម្មចារាជីកា-
 បត្តិយា អញ្ញាភាគិយា បទុស្សវត្ថុហោរាជីកាបត្តិ
 ឧត្តរមនុស្សធម្មចារាជីកាបត្តិ មេដុនធម្មចារាជីកាបត្តិយា
 អនិជ្ជានាទចារាជីកាបត្តិយា អញ្ញាភាគិយា ឧត្ត-
 រមនុស្សធម្មចារាជីកាបត្តិ មេដុនធម្មចារាជីកាបត្តិយា
 អនិជ្ជានាទចារាជីកាបត្តិយា បទុស្សវត្ថុហោរាជីកា-
 បត្តិយា អញ្ញាភាគិយា ។ ឯវំ អាចត្តាធិការណំ
 អាចត្តាធិការណស្ស អញ្ញាភាគិយំ ។ កថញ្ច អា-
 ចត្តាធិការណំ អាចត្តាធិការណស្ស ឆក្កាភិយំ ។

មានចំណែកដូចគ្នាទាំងពីរក្នុងកំណត់ មានចំណែកផ្សេងពីគ្នា
 ក៏មាន ។ (សូម្បី) អាចត្តាធិការណំ មានចំណែកផ្សេងពីគ្នាពីអាចត្តាធិការណំ
 ខោនដូចម្តេច ។ (ប្រាប់ថា) មេដុនធម្ម^(១) បាតដីកាបត្តិមានចំណែកផ្សេង
 គ្នាពីអនិជ្ជាទាន^(២) បាតដីកាបត្តិ មនុស្សវត្ថុហោរា^(៣) បាតដីកាបត្តិទាំងពីរ
 មនុស្សធម្ម^(៤) បាតដីកាបត្តិ អនិជ្ជាទានបាតដីកាបត្តិមានចំណែកផ្សេងគ្នា
 ពីមនុស្សវត្ថុហោរាបាតដីកាបត្តិ ឧត្តរមនុស្សធម្មបាតដីកាបត្តិទាំងពីរមេដុនធម្ម
 បាតដីកាបត្តិ មនុស្សវត្ថុហោរាបាតដីកាបត្តិមានចំណែកផ្សេងគ្នាពីអនុភិម-
 នុស្សធម្មបាតដីកាបត្តិ មេដុនធម្មបាតដីកាបត្តិទាំងពីរអនិជ្ជាទានបាតដីកាបត្តិ
 ឧត្តរមនុស្សធម្មបាតដីកាបត្តិមានចំណែកផ្សេងគ្នាពីមេដុនធម្មបាតដីកាបត្តិ
 អនិជ្ជាទានបាតដីកាបត្តិទាំងពីរមនុស្សវត្ថុហោរាបាតដីកាបត្តិ ។ អាចត្តាធិការណំ
 យ៉ាងនេះ (ហៅថា) មានចំណែកផ្សេងគ្នាពីអាចត្តាធិការណំ ។ (សូម្បី)
 អាចត្តាធិការណំ មានចំណែកដូចគ្នាទាំងពីរក្នុងកំណត់ ខោនដូចម្តេច ។

១ ត្រូវអាចត្តិបាតដីកា ព្រោះសេចក្តីមេដុនធម្ម ។ ២ ត្រូវអាចត្តិបាតដីកា ព្រោះសេចក្តីឧត្តរមនុស្សធម្ម
 និមិត្តនិង ៥ មាសាទៀតទៅ ។ ៣ ត្រូវអាចត្តិបាតដីកា ព្រោះសេចក្តីមនុស្សវត្ថុហោរា ។ ៤ ត្រូវអាចត្តិ
 បាតដីកា ព្រោះសេចក្តីមនុស្សធម្មធម្មបាតដីកាបត្តិទាំងពីរ ។

មេដុនធម្មបាទដ៏កាមត្ថិ មេដុនធម្មបាទដ៏កាមត្ថិយា
 តត្ថាភិយា អធិប្បនាទបាទដ៏កាមត្ថិ អធិប្បនាទបាទ-
 ដ៏កាមត្ថិយា តត្ថាភិយា មនុស្សវត្ថុបាទដ៏កាមត្ថិ
 មនុស្សវត្ថុបាទដ៏កាមត្ថិយា តត្ថាភិយា ឧត្តរមនុស្ស-
 ធម្មបាទដ៏កាមត្ថិ ឧត្តរមនុស្សធម្មបាទដ៏កាមត្ថិយា
 តត្ថាភិយា ។ ឯវំ អាបត្តាដ៏កាសា អាបត្តាដ៏កាសាស្ស
 តត្ថាភិយំ ។ កំច្ចាដ៏កាសា កំច្ចាដ៏កាសាស្ស តត្ថា-
 ភិយំ ។ ឯវំ អធិកាសា អធិកាសាស្ស តត្ថាភិយំ ។

[២៦៧] តត្ថិ ទេសំ លេសបត្តិ ឧបាធាយាតិ
 លេសា ធាម ទេស លេសា ជាតិលេសា ធាបលេសា
 តោត្តលេសា លិង្គលេសា រាមត្ថិលេសា មត្តលេសា
 ជីវលេសា ឧបជ្ឈាយលេសា អាចរិយលេសា
 សេដាសនលេសា ។

[២៧០] ជាតិលេសា ធាម ទត្ថិយោ ជំដ្ឋោ ហោតិ
 ចារាជិតំ ធម្មំ អជ្ឈាបន្នោ អញ្ញំ ទត្ថិយំ បស្សុត្ថា
 ចោធនតិ ទត្ថិយោ មយា ជំដ្ឋោ ចារាជិតំ ធម្មំ

(ប្រាប់ថា) មេដុនធម្មបាទដ៏កាមត្ថិមានចំណែកជាមួយគ្នានឹងមេដុន-
 ធម្មបាទដ៏កាមត្ថិ អធិប្បនាទបាទដ៏កាមត្ថិមានចំណែកជាមួយគ្នានឹង
 អធិប្បនាទបាទដ៏កាមត្ថិ មនុស្សវត្ថុបាទដ៏កាមត្ថិមានចំណែកជាមួយគ្នា
 នឹងមនុស្សវត្ថុបាទដ៏កាមត្ថិ ឧត្តរមនុស្សធម្មបាទដ៏កាមត្ថិមានចំណែកជា
 មួយគ្នានឹងឧត្តរមនុស្សធម្មបាទដ៏កាមត្ថិ ។ រាមត្ថិករណីយ៉ាងនេះ
 (ហៅថា) មានចំណែកជាមួយគ្នានឹងរាមត្ថិករណី ។ កំច្ចាដ៏ករណីក៏មាន
 ចំណែកជាមួយគ្នានឹងកំច្ចាដ៏ករណីដែរ ។ អធិករណីយ៉ាងនេះ (ហៅថា)
 មានចំណែកជាមួយគ្នានឹងអធិករណី ។

[២៦៧] ត្រីវិភាគយក កាសយកហត្ថបត្តិបឋមបកថា ត្រីវិភាគ
 ដែលហៅថា ត្រីវិភាគនោះបានដល់ ត្រីវិភាគ ១០ យ៉ាង គឺ ត្រីវិភាគ
 ជាតិ ១ ធាម ១ កោត្រ ១ កេស ១ រាមត្ថិ ១ បាត្រ ១ ចិវរ ១ ឧបជ្ឈាយ ១
 កាតាវ ១ សេដាសន ១ ។

[២៧០] ដែលហៅថា ត្រីវិភាគគឺជាតិនោះ បានដល់កិត្តអ្នក
 ចោទឃើញកិត្តជាត្រីវិភាគបត្តិបាទដ៏ក (តែមិនបានចោទកិត្តជាត្រីវិ-
 ភាគនឹងទេសនោះ) លុះបានឃើញកិត្តដទៃជាតិក្សត្រីវិភាគ ហើយ
 (ត្រូវ) ចោទថា ខ្ញុំបានឃើញលោកជាត្រីវិភាគបត្តិបាទដ៏កហើយ

អដ្ឋាបច្ឆោសំ អស្សមណាសំ អសក្សបុត្តិយោសំ ធន្តិ
 តយា សន្តំ ឧបោសថោ វា បរាណា វា សង្ឃកម្មំ
 វាតិ អាចត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាធិសេសស្ស ។
 ព្រាហ្មណោ ធិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។ វេស្សា ធិដ្ឋោ
 ហោតិ ។ បេ ។ សុត្តោ ធិដ្ឋោ ហោតិ ចារាជីកំ ធម្មំ
 អដ្ឋាបច្ឆោ អញ្ញំ សុត្តំ បស្សិតា ចោធនិ សុត្តោ
 មយា ធិដ្ឋោ ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបច្ឆោសំ អស្ស-
 មណាសំ អសក្សបុត្តិយោសំ ។ បេ ។ សង្ឃកម្មំ
 វាតិ អាចត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាធិសេសស្ស ។

[២៧៨] ឆាមលេសោ ចាម ឥន្ទ្រត្ថិតោ ធិដ្ឋោ
 ហោតិ ។ បេ ។ ធម្មត្ថិតោ ធិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។
 សង្ឃត្ថិតោ ធិដ្ឋោ ហោតិ ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋា-
 បច្ឆោ អញ្ញំ សង្ឃត្ថិតំ បស្សិតា ចោធនិ
 សង្ឃត្ថិតោ មយា ធិដ្ឋោ ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបច្ឆោសំ
 អស្សមណាសំ អសក្សបុត្តិយោសំ ។ បេ ។ សង្ឃកម្មំ
 វាតិ អាចត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាធិសេសស្ស ។

លោកមិនមែនជាសមណៈ លោកមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធបុគ្គសក្យរាជ
 ទោសថកម្មក្តី បរាណាកម្មក្តី សង្ឃកម្មក្តី មិនមានជាមួយនឹងអ្នកទេ
 ដូច្នេះ ភិក្ខុអ្នកចោទត្រូវអាបត្តិសង្ឃាធិសេសគ្រប់ ១ វាចា ១ ភិក្ខុអ្នកចោទ
 ឃើញភិក្ខុជាតិជាព្រាហ្មណ៍ ។ បេ ។ ឃើញភិក្ខុជាវេស្ស (អ្នកដំឡើង)
 ។ បេ ។ ឃើញភិក្ខុជាសុទ្ធ (អ្នកធ្វើការកុសល) ត្រូវអាបត្តិបាណជិត (តែអ្នក
 ចោទមិនបានចោទ) លុះបានឃើញភិក្ខុដទៃជាតិសុទ្ធដែរ ទើប (ភ្លែត)
 ចោទជា ខ្ញុំបានឃើញអ្នកជាតិជាសុទ្ធ ត្រូវអាបត្តិបាណជិតហើយ អ្នក
 ឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធបុគ្គសក្យរាជ
 ទេ ។ បេ ។ ដូច្នេះ ភិក្ខុអ្នកចោទ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាធិសេសគ្រប់ ១ វាចា ។

[២៧៩] វេលាហៅថា ត្រៀមពេទ្យីនាមនោះ ភិក្ខុអ្នកចោទឃើញ
 ភិក្ខុឈ្មោះឥន្ទ្រត្ថិត ។ បេ ។ ឃើញភិក្ខុឈ្មោះធម្មត្ថិត ។ បេ ។ ឃើញ
 ភិក្ខុឈ្មោះសង្ឃត្ថិតត្រូវអាបត្តិបាណជិត (តែភិក្ខុអ្នកចោទមិនបានចោទ)
 លុះបានឃើញភិក្ខុដទៃឈ្មោះសង្ឃត្ថិតដែរ ហើយ (ភ្លែត) ចោទជា
 ខ្ញុំឃើញអ្នកឈ្មោះសង្ឃត្ថិត ត្រូវអាបត្តិបាណជិតហើយ អ្នកឯងមិនមែនជា
 សមណៈទេ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុគ្គទេ ។ បេ ។
 ដូច្នេះ ភិក្ខុអ្នកចោទ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃាធិសេសគ្រប់ ១ វាចា ។

[២៧២] គោត្តលេសោ ជាម គោតហោ ធិដ្ឋោ
 ហោតិ ។ បេ ។ គោត្តលោ ធិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។
 កត្តាយោ ធិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។ វាសិដ្ឋោ ធិដ្ឋោ
 ហោតិ ចារាជិតំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ អញ្ញំ វាសិដ្ឋំ
 បស្សិត្វា ចារាជិតំ វាសិដ្ឋោ មយោ ធិដ្ឋោ ចារាជិតំ
 ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោសិ អស្សមណោសិ អសក្សបុត្តិយោសិ
 ។ បេ ។ សង្ឃកម្មំ វាតិ អាមត្តំ វាចាយ វាចាយ
 សង្ឃាធិសេសស្ស ។

[២៧៣] លីដ្ឋលេសោ ចារ ធិយោ ធិដ្ឋោ ហោតិ
 ។ បេ ។ អស្សា ធិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។ កត្តោ ធិដ្ឋោ
 ហោតិ ។ បេ ។ ឱទាតោ ធិដ្ឋោ ហោតិ ចារាជិតំ
 ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ អញ្ញំ ឱទាតំ បស្សិត្វា ចារាជិតំ
 ឱទាតោ មយោ ធិដ្ឋោ ចារាជិតំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោសិ
 អស្សមណោសិ អសក្សបុត្តិយោសិ ។ បេ ។ សង្ឃកម្មំ
 វាតិ អាមត្តំ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាធិសេសស្ស ។

[២៧៤] វេលហោតេ ត្រីវិភាទិសីតាត្រៃនា ធិកុម្មុក
 ចោ ឃើញកុំកុំផលមានគោត្រីវិភាទិសីតា ។ បេ ។ ឃើញកុំកុំមាន
 គោត្រីវិភាទិសីតា ។ បេ ។ ឃើញកុំកុំមានគោត្រីវិភាទិសីតា ។ បេ ។
 ឃើញកុំកុំមានគោត្រីវិភាទិសីតា ត្រីវិភាទិសីតា (តែមិនបានចោ)
 លុះបានឃើញកុំកុំផលមានគោត្រីវិភាទិសីតា ហើយ (ត្រីវិ) ចោតេ
 ឧបាទាមឃើញកុំកុំមានគោត្រីវិភាទិសីតា ត្រីវិភាទិសីតាហើយ អ្នកឯង
 មិនមែនជាសមណៈទេ អ្នកឯងមិនមែនជាគូនាទៅត្រៃនាទៅសក្ខបុត្ត
 ។ បេ ។ ដូច្នេះ ធិកុម្មុកចោ ត្រីវិភាទិសីតាទៅសេសត្រឹម ។ វាចា ។

[២៧៥] វេលហោតេ ត្រីវិភាទិសីតាត្រៃនា ធិកុម្មុកចោឃើញ
 កុំកុំមានកង្ខតំ ។ បេ ។ ឃើញកុំកុំមានកង្ខតំ ។ បេ ។ ឃើញ
 កុំកុំមានសម្បុរ ។ បេ ។ ឃើញកុំកុំមានសម្បុរ (ត្រីវិភាទិសីតា
 (តែមិនបានចោ) លុះឃើញកុំកុំផលមានសម្បុរដែរ ហើយ (ត្រីវិ)
 ចោតេ ឧបាទាមឃើញកុំកុំមានសម្បុរ ត្រីវិភាទិសីតាហើយ អ្នក
 ឯងមិនមែនជាសមណៈទេ អ្នកឯងមិនមែនជាគូនាទៅត្រៃនាទៅសក្ខបុត្ត
 ។ បេ ។ ដូច្នេះ ត្រីវិភាទិសីតាទៅសេសត្រឹម ។ វាចា ។

[២៧២] អាបត្តិលេសា ជាម លហុតំ អាបត្តិ
 អដ្ឋាបដ្ឋោ ធិដ្ឋោ ហោតិ ខាត្ថ ចារាជីតេន ធម្មេន
 ចោទេតិ ធិដ្ឋោ បយា ចារាជីតំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋោសិ
 អស្សមណោសិ អសក្សបុត្តិយោសិ ។ បេ ។ សដ្ឋកថ្មំ
 វតិ អាបត្តិ វិចាយ វិចាយ សដ្ឋាធិសេសស្ស ។

[២៧៥] មត្តលេសា ជាម លោហមត្តជរោ ធិដ្ឋោ
 ហោតិ ។ បេ ។ មត្តកាមត្តជរោ ធិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។
 សាដកមត្តជរោ ធិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។ សុម្ពុតមត្តជរោ
 ធិដ្ឋោ ហោតិ ចារាជីតំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋោ អត្ថំ សុត្ត-
 កមត្តជរំ មស្សិតា ចោទេតិ សុម្ពុតមត្តជរោ បយា
 ធិដ្ឋោ ចារាជីតំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋោសិ អស្សមណោសិ
 អសក្សបុត្តិយោសិ ។ បេ ។ សដ្ឋកថ្មំ វតិ អាបត្តិ
 វិចាយ វិចាយ សដ្ឋាធិសេសស្ស ។

[២៧២] ដែលហៅថា គ្រឿងអាជីតាបក្កិទានៈ គឺភិក្ខុអ្នក
 ចោទឃើញភិក្ខុត្រូវអាបត្តិសាល បើភិក្ខុអ្នកចោទ ភិក្ខុនោះដោយអាបត្តិ
 បាណ័កថា ខ្ញុំចោទឃើញលោកត្រូវអាបត្តិបាណ័កហើយ អ្នកឯងមិនមែន
 ជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត ។ បេ ។ ដូច្នេះ
 ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិសេសគ្រប់ ។ វិចាយ ។

[២៧៥] ដែលហៅថា គ្រឿងអាជីតិបាត្រនោះ គឺភិក្ខុអ្នកចោទ
 ឃើញភិក្ខុប្រិបាត្រទំនិដ៍ ។ បេ ។ ឃើញភិក្ខុប្រិបាត្រដី ។ បេ ។ ឃើញ
 ភិក្ខុប្រិបាត្រសម្ពុតសាដក^(១) ។ បេ ។ ឃើញភិក្ខុប្រិបាត្រដី^(២) ដែល
 មានសប្បុរសធម៌ ត្រូវអាបត្តិបាណ័ក (តែមិនបាទចោទ) លុះឃើញភិក្ខុ
 ដទៃប្រិបាត្រដីដែរ ហើយ(ត្រង់)ចោទថា ខ្ញុំឃើញអ្នកឯងប្រិបាត្រដី
 ត្រូវអាបត្តិបាណ័កហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិន
 មែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត ។ បេ ។ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃទិ-
 សេសគ្រប់វិចាយ ។

១ តាមឧដ្ឋកថាសមុទ្ទកាវិក្កេ ថា បាត្រដីនោះឯង តែបាត្រទំនៀមល្អ មានសម្បុរ
 រលោងហាក់ដូចជាស្រព័ន្ធដោយ រសីនស្រព័ន្ធច្រឡើងដូច្នេះ ។ ២ បាត្រដីថា “ សុត្ត-
 កមត្ត ” តាមឧដ្ឋកថា មានផលច្រើនជាមធ្យមនោះឯង ។

[២៨២] ជីវលោក ជាម បំណុលក្បាលកោ ជំងឺ
 ហោតិ ។ បេ ។ គហបតិជីវលោក ជំងឺ ហោតិ ចារាជីកំ
 ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋោ អញ្ញំ គហបតិជីវលោក បស្សិតា ចោធនិ
 គហបតិជីវលោក មយា ជំងឺ ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋោ-
 សំ អស្សមណាសំ អសក្សបុត្តិយោសំ ។ បេ ។ សដ្ឋ-
 កង្គំ វតិ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សដ្ឋាជិសសស្ស ។

[២៨៣] ឧបស្សាយលោក ជាម ឥន្ទ្រាមស្ស សន្និ-
 ហារិកា ជំងឺ ហោតិ ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋោ
 អញ្ញំ ឥន្ទ្រាមស្ស សន្និហារិកំ បស្សិតា ចោធនិ
 ឥន្ទ្រាមស្ស សន្និហារិកា មយា ជំងឺ ចារាជីកំ
 ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋោសំ អស្សមណាសំ អសក្សបុត្តិ-
 យោសំ ។ បេ ។ សដ្ឋកង្គំ វតិ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ
 សដ្ឋាជិសសស្ស ។

[២៨៤] កាតិយលោក ជាម ឥន្ទ្រាមស្ស អន្តេ-
 វសិកា ជំងឺ ហោតិ ចារាជីកំ ធម្មំ អដ្ឋាបដ្ឋោ
 អញ្ញំ ឥន្ទ្រាមស្ស អន្តេវសិកំ បស្សិតា ចោធនិ
 ឥន្ទ្រាមស្ស អន្តេវសិកា មយា ជំងឺ ចារាជីកំ

[២៨៥] វេលហោតិ ត្រៀងអាត្មិក្ខិយាទា ឥតិកុម្មតោ ឃើញ
 កិក្ខុប្រិច្ឆិបត្តិកុម្ម ។ បេ ។ ឃើញកិក្ខុប្រិច្ឆិបត្តិកុម្ម ត្រូវកាបត្តិ
 បាវជិត (តែមិនបាទ) លុះបាទឃើញកិក្ខុប្រិច្ឆិបត្តិកុម្ម ត្រូវ
 ហើយ (ក្រែង) ចោទថា ខ្ញុំបាទឃើញអ្នកឯងប្រិច្ឆិបត្តិកុម្ម ត្រូវ
 កាបត្តិបាវជិត អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាត្រា-
 ត្យជាសក្យបុត្ត ។ បេ ។ ដូច្នេះ ត្រូវកាបត្តិសន្យាទិសសគ្រប់វាចា ។

[២៨៦] វេលហោតិ ត្រៀងអាត្មិក្ខិយាទា ឥតិកុម្មតោ
 ចោទឃើញសន្និហារិករបស់ព្រះឧបស្សាយចោទឃើញនេះ ត្រូវ
 កាបត្តិបាវជិត (តែមិនបាទ) លុះបាទឃើញកិក្ខុប្រិច្ឆិបត្តិកុម្ម
 របស់ព្រះឧបស្សាយចោទឃើញនេះ ហើយ (ក្រែង) ចោទថា ខ្ញុំ
 បាទឃើញអ្នកឯងជាសន្និហារិករបស់ឧបស្សាយចោទនេះ ត្រូវកាបត្តិ
 បាវជិតហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាត្រា-
 ត្យជាសក្យបុត្ត ។ បេ ។ ដូច្នេះ ត្រូវកាបត្តិសន្យាទិសសគ្រប់វាចា ។

[២៨៧] វេលហោតិ ត្រៀងអាត្មិក្ខិយាទា ឥតិកុម្មតោ
 បាទឃើញអន្តេវសិករបស់អាចារ្យចោទនេះ ត្រូវកាបត្តិបាវជិត (តែមិន
 បាទ) លុះបាទឃើញកិក្ខុប្រិច្ឆិបត្តិកុម្មជាអន្តេវសិករបស់អាចារ្យចោទនេះ ហើយ (ក្រែង) ចោទថា ខ្ញុំបាទឃើញអ្នកឯងជាអន្តេវសិករបស់អាចារ្យ

ឆោសាសនា ឧបសម្ព័ន្ធន៍សេសស្សៈ សំព្វាចារឹកន្ត ឆោសាសនាសាទ័

ធម្មំ អដ្ឋាបច្ឆោសំ អស្សមណោសំ អសក្សបុត្តិយោសំ
។ បេ ។ សង្ឃកម្មំ វាតំ អាបត្តំ វាចាយ វាចាយ
សង្ឃនិសេសស្ស ។

[២៧៧] សេនាសនលេខោ ជាម ឥន្ទន្ទាមស្ស
សេនាសនវាសិតោ ធិដ្ឋោ ចោតិ ចារាជិតំ ធម្មំ អដ្ឋា-
បច្ឆោ អញ្ចំ ឥន្ទន្ទាមស្ស សេនាសនវាសិតំ មស្សត្វា
ចោធនំ ឥន្ទន្ទាមស្ស សេនាសនវាសិតោ មយោ ធិដ្ឋោ
ចារាជិតំ ធម្មំ អដ្ឋាបច្ឆោសំ អស្សមណោសំ អសក្ស-
បុត្តិយោសំ ឧត្តំ ឆយោ សុទ្ធិំ ឆោសថោ វា ចារាណា វា
សង្ឃកម្មំ វាតំ អាបត្តំ វាចាយ វាចាយ សង្ឃនិសេ-
សស្ស ។

[២៧៨] ចារាជិតេន ធម្មនាតិ ឧត្តំ អញ្ចាតមេ ។
អនុន្តរេយ្យាតិ ចោធនំ វា ចោធាយេតិ វា ។ អប្បេ-
នាម ឯ ឥមញ្ញា ព្រហ្មចរិយា ចារិយ្យន្តំ ភិក្ខុកាវ
ចារិយ្យំ សមណាធម្មា ចារិយ្យំ សីលក្ខត្វា ចារិយ្យំ
នចោតុណា ចារិយ្យំ ។

ឆោសាសនា សង្ឃនិសេស្សៈ សំព្វាចារឹកន្ត ឆោសេសនិសេសាសនាដេវ

រណ្ណាននៈ ត្រូវអាបត្តិបាតជិតហើយ អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯង
មិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត ។ បេ ។ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ឃ-
និសេសត្រង់ ១ វាចា ។

[២៧៩] ដែលហៅថា ត្រៀមអាសន៍សេនាសនៈនោះ ភិក្ខុ
អ្នកចាទ ឃើញភិក្ខុនៅក្នុងសេនាសនៈរបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ត្រូវអាបត្តិ
បាតជិត (តែមិនចាទ) លុះឃើញភិក្ខុដទៃជាអ្នកនៅក្នុងសេនាសនៈរបស់
ភិក្ខុឈ្មោះហ្នឹងដែរ ហើយ (ក្លែង) ចាទថា ខ្ញុំបានឃើញអ្នកឯងនៅក្នុង
សេនាសនៈរបស់ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ត្រូវអាបត្តិបាតជិតហើយ អ្នកឯងមិន
មែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត ។ បេ ។ បាសា
កម្មតិ បរិណាកម្មតិ សង្ឃកម្មតិ មិនមានជាមួយនឹងអ្នកឯងទេ ដូច្នេះ
ត្រូវអាបត្តិសង្ឃនិសេសត្រង់ ១ វាចា ។

[២៨០] ពាក្យថា ដោយអាបត្តិបាតជិត គឺបាតដល់អាបត្តិ
បាតជិតទាំង ៤ អាបត្តិបាតជិតណាមួយ ។ ពាក្យថា ចាទ គឺចាទឯងភិក្ខុ
ប្បដ្ឋាបទចាទភិក្ខុ ។ ពាក្យថា ធ្វើដូចអ្នកដទៃ អញ្ជាតប្បញ្ញាតិភិក្ខុនោះ
ឱ្យឃ្លាតចាកព្រហ្មចរិយធម៌នេះ គឺថាអញ្ជាតប្បញ្ញាតិភិក្ខុនោះឱ្យឃ្លាតចាក
ភាវៈជាភិក្ខុ ឱ្យឃ្លាតចាកសមណធម៌ ឱ្យឃ្លាតចាកសីលក្ខត្ត ឱ្យឃ្លាត
ចាកសុណតិរិយ្យជា ត្រៀមដុតកំលើស ។

[២៨១] កតោ អមរេន សមយេនាតំ យស្មី ទសោ
 អនុទ្ធីសិកោ ហោតិ តំ ទណំ តំ សយំ តំ ឥហុត្តំ
 វិវិកតោ ។ សមនុត្តាហិយនាដោតិ យេន វត្តុចា អនុទ្ធី-
 សិកោ ហោតិ តស្មី វត្តុស្មី សមនុត្តាហិយនាដោ ។
 អសមនុត្តាហិយនាដោតិ ន តេនចិ វុច្ឆនាដោ ។

[២៨២] អធិការណំ ធាន ចត្តាវ អធិការណាជិ
 វិវាទាជិការណំ អនុកធាជិការណំ(១) អាចត្តាជិការណំ
 តិវាជិការណំ ។

[២៨៣] តេនចិ ធម្មោ លេសមត្តោ ឧបាជិញ្ញាតំ
 តេសំ នសង្ខំ លេសាជំ អញ្ញាតោ លេសោ ឧបាជិញ្ញា
 ហោតិ ។

[២៨៤] ភិក្ខុ ច នោសំ បតិដ្ឋាតិ តុច្ឆតំ
 មយា កណ៌តំ ឫសា មយា កណ៌តំ អក្ខតំ មយា
 កណ៌តំ អដាជន្តេន មយា កណ៌តំ ។ សង្ឃាទិសេសោតិ
 ។ យេ ។ តេនចិ វុច្ឆតិ សង្ឃាទិសេសោតិ ។

១ អយំ ឧបាសិ វិស្សុតិ ។

[២៨៥] ពាក្យថា លុះសម័យពាស្យា(កាយកម្មវិធីនោះមក គឺភិក្ខុ
 យោគេក្នុង១ណៈណា ១ណៈនោះ ពេលនោះ ស្របគ្នានោះក្នុងទី
 ហើយ ។ ពាក្យថា មានគោលកស្វរ គឺថាភិក្ខុយោគេដោយវត្តណា
 គេសាកសួរចំពោះវត្តនោះ ។ ពាក្យថា មិនមានគោលកស្វរ គឺមិនមាន
 ឬគោលកមួយនិយាយឡើយ ។

[២៨៦] ដែលហៅថា អធិការណ បានដល់អធិការណៈ៤ គឺ
 វិវាទាជិការណៈ ១ អនុកធាជិការណៈ ១ អាចត្តាជិការណៈ ១ កិច្ចាជិការណៈ ១ ។

[២៨៧] ពាក្យថា កាន់យកហេតុបន្តិចបន្តួចមកជា(គ្រឿងពាស គឺ
 បណ្តា(គ្រឿងពាសទាំង ១០ យ៉ាងនោះ ភិក្ខុកាន់យក(គ្រឿងពាសណាមួយ ។

[២៨៨] ពាក្យថា ភិក្ខុប្តេជ្ញាពោស គឺ(ភិក្ខុប្តេជ្ញាថា) ខ្ញុំនិយាយ
 ពាក្យទេសោរ ខ្ញុំនិយាយពាក្យកុហក ខ្ញុំនិយាយពាក្យបិទភិក ខ្ញុំនិយាយ
 ដោយបិទដំនី ។ ពាក្យថា សន្យាទិសេស មានអធិប្បាយព័ស្តាក្នុង
 សន្យាទិសេសសិក្ខាបទ ១ រួចហើយ ។

គោលកណ្តាល ឧបសម្ព័ន្ធនៃសេសស្ស ៥ កាតិកិយេ អាមត្តញ្ញកាតិយេ

[២៨៨] ភិក្ខុ សង្ឃាធិសេសំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ ធិដ្ឋោ
 ហោតិ សង្ឃាធិសេសេ សង្ឃាធិសេសនិដ្ឋំ ហោតិ ឆព្វេ
 ចារាជិកេន ចោធនេតិ អស្សមណោសិ អសត្យុត្តុ-
 យោសំ ទត្ថំ ឆយេ សង្ឃំ ឧចាសន្តោ វា បវរណា
 វា សង្ឃកម្មំ វាតិ ឯវិចិ អាមត្តញ្ញកាតិយេ ហោតិ
 លេសោ ច ឧចាធិដ្ឋោ អាមត្តំ វាចាយ វាចាយ
 សង្ឃាធិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ សង្ឃាធិសេសំ អដ្ឋាប-
 ដ្ឋន្តោ ធិដ្ឋោ ហោតិ សង្ឃាធិសេសេ ឥស្សត្ថយនិដ្ឋំ
 ហោតិ ឆព្វេ ចារាជិកេន ចោធនេតិ អស្សមណោសិ
 ។ បេ ។ សង្ឃកម្មំ វាតិ ឯវិចិ អាមត្តញ្ញកាតិយេ
 ហោតិ លេសោ ច ឧចាធិដ្ឋោ អាមត្តំ វាចាយ វាចាយ
 សង្ឃាធិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ សង្ឃាធិសេសំ អដ្ឋាប-
 ដ្ឋន្តោ ធិដ្ឋោ ហោតិ សង្ឃាធិសេសេ ចាត្ថន្តយនិដ្ឋំ
 ហោតិ ឆព្វេ ចារាជិកេន ចោធនេតិ អស្សមណោសិ
 ។ បេ ។ សង្ឃកម្មំ វាតិ ឯវិចិ អាមត្តញ្ញកាតិយេ ហោតិ

គោលកណ្តាល សង្ឃាធិសេស ៩ បទកាតិយេ ភិក្ខុវិណ្ឌកដ្ឋនៃអាមត្តញ្ញកាតិយេ

[២៨៩] ភិក្ខុត្រៃភាបត្តិសង្ឃាធិសេស ភិក្ខុអ្នកចោទកំបុនឃើញ
 ចំណែកសេចក្តីយល់ក្នុងភាបត្តិសង្ឃាធិសេសថាជាភាបត្តិសង្ឃាធិសេស
 មែន នែបើត្រូវចោទភិក្ខុនោះ ដោយភាបត្តិបាតិកាថា អ្នកឯងមិនមែន
 ជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនចៅព្រះពុទ្ធជាសក្យបុត្ត ។ បាសបកម្មក្នុង
 បវរណកម្មក្តី សង្ឃកម្មក្តី ជាមួយនឹងអ្នកឯងនោះ ឯអធិការណៈ
 យ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថាចំណែកដទៃនៃអាមត្តញ្ញកាតិយេ ពុំឆ្គើយសេស^(១)
 សោតភិក្ខុចោទក៏នៅប្រកាន់ ដូច្នេះ ត្រៃភាបត្តិសង្ឃាធិសេស(គប់ ។
 វាចា ។ ភិក្ខុត្រៃភាបត្តិសង្ឃាធិសេស ភិក្ខុអ្នកចោទកំបុនឃើញចំណែក
 សេចក្តីយល់ក្នុងភាបត្តិសង្ឃាធិសេសថាជាភាបត្តិឥស្សត្ថយវិញ តែបើត្រូវ
 ចោទភិក្ខុនោះដោយភាបត្តិបាតិកាថា អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ ។ បេ ។
 ឯអធិការណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថាចំណែកដទៃនៃកាបត្តាធិការណៈ
 ពុំឆ្គើយសេសសោតភិក្ខុនោះក៏នៅប្រកាន់ ដូច្នេះ ត្រៃភាបត្តិសង្ឃាធិសេស
 (គប់ ។ វាចា ។ ភិក្ខុត្រៃភាបត្តិសង្ឃាធិសេស ភិក្ខុអ្នកចោទកំបុន
 ឃើញចំណែកសេចក្តីយល់ក្នុងភាបត្តិសង្ឃាធិសេសថាជាភាបត្តិបាតិកា
 វិញ តែបើត្រូវចោទភិក្ខុនោះដោយភាបត្តិបាតិកាថា អ្នកឯងមិនមែន
 ជាសមណៈ ។ បេ ។ ឯអធិការណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថាចំណែកដទៃ

១ ឯសព្វា ពុំឆ្គើយសេស ពិចិត្ត ពិការជាច្រើនបំផុត ។

លេសោ ច ឧបាធិន្នោ អាមត្តំ វាចាយ វាចាយ
 សង្ឃានិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ សង្ឃានិសេសំ អន្ធម-
 ជ្ជន្តោ និន្នោ ហោតិ សង្ឃានិសេស ចាដិទេសជ័យនិជ្ជ
 ហោតិ ។ បេ ។ សង្ឃានិសេស ទុក្ខាដនិជ្ជ ហោតិ
 ។ បេ ។ សង្ឃានិសេស ទុក្ខាសិទ្ធិនិជ្ជ ហោតិ តត្ថោ
 ចារាជិកេន ចោទេតំ អស្សមណោសំ ។ បេ ។
 សង្ឃកម្មំ វាតិ ឯវិចិ អាមត្តញ្ញាភាគិយំ ហោតិ
 លេសោ ច ឧបាធិន្នោ អាមត្តំ វាចាយ វាចាយ
 សង្ឃានិសេសស្ស ។

(២៨៦) ឥត្យុ ឥល្លត្ថយំ អន្តរាបដ្ឋានា ធិដ្ឋោ ហោតិ
 ឥល្លត្ថយេ ឥល្លត្ថយធិដ្ឋំ ហោតិ ។ បេ ។ ឥល្លត្ថយេ
 ចាចិត្តិយធិដ្ឋំ ហោតិ ។ បេ ។ ឥល្លត្ថយេ ចាជំនេសធិយ-
 ធិដ្ឋំ ហោតិ ។ បេ ។ ឥល្លត្ថយេ ទុក្ខដធិដ្ឋំ ហោតិ ។ បេ ។
 ឥល្លត្ថយេ ទុក្ខសិវធិដ្ឋំ ហោតិ ។ បេ ។ ឥល្លត្ថ-
 យេ សង្ករធិសេសធិដ្ឋំ តព្វ ចារាជិកេន ចារាជតិ
 អស្សមណោសិ ។ បេ ។ សង្កតម្ហំ វតិ វិវិច

ខែអបស្ឋាធិករណៈ ចាំឆ័យសរសោភក្តិកុនោះក៏នៅប្រកាន់ ដូច្នេះ
ត្រូវសន្យាទិសសត្រប់ៗ ពិចា ។ ភិក្ខុត្រូវតាមគ្គីសន្យាទិសស ភិក្ខុអ្នក
ចោទក៏បានឃើញខ័ត្តមានសេចក្តីយល់ក្នុងអបស្ឋាធិកុសន្យាទិសសថាជាអបស្ឋា
បាដិទេសន័យវិញ ។ បេ ២ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអបស្ឋាធិកុសន្យាទិសស
ថាជាអបស្ឋាធិកុសវិញ ។ បេ ៣ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអបស្ឋាធិកុសន្យាទិសស
ថាជាអបស្ឋាធិកុសវិញ តែបើក្នុងចោទភិក្ខុនោះដោយអបស្ឋាធិកុសជាក
អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ ។ បេ ៤ ឯអធិករណៈយ៉ាងនេះ ក៏រល្មោះថា
ចាំណាតង់ខែខែអបស្ឋាធិករណៈ ចាំឆ័យសរសោភក្តិកុនោះក៏នៅប្រកាន់
ដូច្នេះ ត្រូវតាមគ្គីសន្យាទិសសត្រប់ៗ ពិចា ។

(២៨៦) ភិក្ខុត្រាសាបក្ខិវល្ល័យ ភិក្ខុអកោតទក្ខនាយិញនិពាន
សេចក្តីយល់ក្នុងភាសាបក្ខិវល្ល័យថាជាភាសាបក្ខិវល្ល័យ ។ បេ ។ មានសេចក្តី
យល់ក្នុងភាសាបក្ខិវល្ល័យថាជាភាសាបក្ខិបាចិក្ខយវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តី
យល់ក្នុងភាសាបក្ខិវល្ល័យថាជាភាសាបក្ខិបាជិសេនិយវិញ ។ បេ ។ មាន
សេចក្តីយល់ក្នុងភាសាបក្ខិវល្ល័យថាជាភាសាបក្ខិទក្ខនិវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តី
យល់ក្នុងភាសាបក្ខិវល្ល័យថាជាភាសាបក្ខិទក្ខនិវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តី
យល់ក្នុងភាសាបក្ខិវល្ល័យថាជាភាសាបក្ខិសិទ្ធិវិសេសវិញ យើងនឹងចោទភិក្ខុ
នោះនាយភាសាបក្ខិបាជិកថា អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈទេ ។ បេ ។ សូម្បី

၇၆၁
 ၇၆၂
 ၇၆၃
 ၇၆၄
 ၇၆၅
 ၇၆၆
 ၇၆၇
 ၇၆၈
 ၇၆၉
 ၇၇၀
 ၇၇၁
 ၇၇၂
 ၇၇၃
 ၇၇၄
 ၇၇၅
 ၇၇၆
 ၇၇၇
 ၇၇၈
 ၇၇၉
 ၇၈၀
 ၇၈၁
 ၇၈၂
 ၇၈၃
 ၇၈၄
 ၇၈၅
 ၇၈၆
 ၇၈၇
 ၇၈၈
 ၇၈၉
 ၇၉၀
 ၇၉၁
 ၇၉၂
 ၇၉၃
 ၇၉၄
 ၇၉၅
 ၇၉၆
 ၇၉၇
 ၇၉၈
 ၇၉၉
 ၈၀၀
 ၈၀၁
 ၈၀၂
 ၈၀၃
 ၈၀၄
 ၈၀၅
 ၈၀၆
 ၈၀၇
 ၈၀၈
 ၈၀၉
 ၈၁၀
 ၈၁၁
 ၈၁၂
 ၈၁၃
 ၈၁၄
 ၈၁၅
 ၈၁၆
 ၈၁၇
 ၈၁၈
 ၈၁၉
 ၈၂၀
 ၈၂၁
 ၈၂၂
 ၈၂၃
 ၈၂၄
 ၈၂၅
 ၈၂၆
 ၈၂၇
 ၈၂၈
 ၈၂၉
 ၈၃၀
 ၈၃၁
 ၈၃၂
 ၈၃၃
 ၈၃၄
 ၈၃၅
 ၈၃၆
 ၈၃၇
 ၈၃၈
 ၈၃၉
 ၈၄၀
 ၈၄၁
 ၈၄၂
 ၈၄၃
 ၈၄၄
 ၈၄၅
 ၈၄၆
 ၈၄၇
 ၈၄၈
 ၈၄၉
 ၈၅၀
 ၈၅၁
 ၈၅၂
 ၈၅၃
 ၈၅၄
 ၈၅၅
 ၈၅၆
 ၈၅၇
 ၈၅၈
 ၈၅၉
 ၈၆၀
 ၈၆၁
 ၈၆၂
 ၈၆၃
 ၈၆၄
 ၈၆၅
 ၈၆၆
 ၈၆၇
 ၈၆၈
 ၈၆၉
 ၈၇၀
 ၈၇၁
 ၈၇၂
 ၈၇၃
 ၈၇၄
 ၈၇၅
 ၈၇၆
 ၈၇၇
 ၈၇၈
 ၈၇၉
 ၈၈၀
 ၈၈၁
 ၈၈၂
 ၈၈၃
 ၈၈၄
 ၈၈၅
 ၈၈၆
 ၈၈၇
 ၈၈၈
 ၈၈၉
 ၈၉၀
 ၈၉၁
 ၈၉၂
 ၈၉၃
 ၈၉၄
 ၈၉၅
 ၈၉၆
 ၈၉၇
 ၈၉၈
 ၈၉၉
 ၉၀၀
 ၉၀၁
 ၉၀၂
 ၉၀၃
 ၉၀၄
 ၉၀၅
 ၉၀၆
 ၉၀၇
 ၉၀၈
 ၉၀၉
 ၉၁၀
 ၉၁၁
 ၉၁၂
 ၉၁၃
 ၉၁၄
 ၉၁၅
 ၉၁၆
 ၉၁၇
 ၉၁၈
 ၉၁၉
 ၉၂၀
 ၉၂၁
 ၉၂၂
 ၉၂၃
 ၉၂၄
 ၉၂၅
 ၉၂၆
 ၉၂၇
 ၉၂၈
 ၉၂၉
 ၉၃၀
 ၉၃၁
 ၉၃၂
 ၉၃၃
 ၉၃၄
 ၉၃၅
 ၉၃၆
 ၉၃၇
 ၉၃၈
 ၉၃၉
 ၉၄၀
 ၉၄၁
 ၉၄၂
 ၉၄၃
 ၉၄၄
 ၉၄၅
 ၉၄၆
 ၉၄၇
 ၉၄၈
 ၉၄၉
 ၉၅၀
 ၉၅၁
 ၉၅၂
 ၉၅၃
 ၉၅၄
 ၉၅၅
 ၉၅၆
 ၉၅၇
 ၉၅၈
 ၉၅၉
 ၉၆၀
 ၉၆၁
 ၉၆၂
 ၉၆၃
 ၉၆၄
 ၉၆၅
 ၉၆၆
 ၉၆၇
 ၉၆၈
 ၉၆၉
 ၉၇၀
 ၉၇၁
 ၉၇၂
 ၉၇၃
 ၉၇၄
 ၉၇၅
 ၉၇၆
 ၉၇၇
 ၉၇၈
 ၉၇၉
 ၉၈၀
 ၉၈၁
 ၉၈၂
 ၉၈၃
 ၉၈၄
 ၉၈၅
 ၉၈၆
 ၉၈၇
 ၉၈၈
 ၉၈၉
 ၉၉၀
 ၉၉၁
 ၉၉၂
 ၉၉၃
 ၉၉၄
 ၉၉၅
 ၉၉၆
 ၉၉၇
 ၉၉၈
 ၉၉၉
 ၁၀၀၀

អមត្តត្ថភាគិយំ ហោតិ លេសោ ច ឧបាធិន្ទោ
អមត្តំ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាធិសេសសស្ស ។ កំត្តុ
ចាធិត្ថយំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ ធិន្ទោ ហោតិ ។ បេ ។ កំត្តុ
ចាធិនេសធិយំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ ធិន្ទោ ហោតិ ។ បេ ។
កំត្តុ ធុត្តង្គំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ ធិន្ទោ ហោតិ ។ បេ ។
កំត្តុ ធុត្តាសំគំ អជ្ឈាបជ្ជន្តោ ធិន្ទោ ហោតិ ធុត្តា-
សំគេ ធុត្តាសំគធិន្ទំ ហោតិ ។ បេ ។ ធុត្តាសំគេ
សង្ឃាធិសេសធិន្ទំ ហោតិ ។ បេ ។ ធុត្តាសំគេ វេលុច្ចយ-
ន្ទំ ហោតិ ។ បេ ។ ធុត្តាសំគេ ចាធិត្ថយធិន្ទំ ហោតិ
។ បេ ។ ធុត្តាសំគេ ចាធិនេសធិយធិន្ទំ ហោតិ ។ បេ ។
ធុត្តាសំគេ ធុត្តង្គធិន្ទំ ហោតិ តព្វ ចាកជីកេន
ចោទេតិ អស្សមណោសំ ។ បេ ។ សង្ឃកម្មំ វាតំ
ឯវិបិ អមត្តត្ថភាគិយំ ហោតិ លេសោ ច ឧបាធិន្ទោ
អមត្តំ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាធិសេសសស្ស ។

ឯកោត្តម(១) ម្ចាស់ កាតូល ចក្ខុ ពន្លឺត្បូង ។

គេហពន្ធ សង្ឃតិកោសលី ៩ បទដ្ឋកថា វិវត្តន៍កថាសាសនាបុរាណ

អតីតករណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថាចំណែកដទៃនៃកាបត្តាធិករណៈ ទាំង
លេសសោតភិក្ខុមុតលោងកំនៅប្រកាន់ ដូច្នេះ ត្រូវកាបត្តិសន្យាទិសេស
គ្រប់ ៦ វត្ថុ ៦ ភិក្ខុត្រូវកាបត្តិបាធិក្ខិយ ៦ បេ ៦ ភិក្ខុត្រូវកាបត្តិបាធិ
ទេសនិយ ៦ បេ ៦ ភិក្ខុត្រូវកាបត្តិក្កដ ៦ បេ ៦ ភិក្ខុត្រូវកាបត្តិទុក្ខាសិត
ភិក្ខុអករោចៈ ក៏បាទឃើញនឹងមានសេចក្តីយល់ក្នុងកាបត្តិទុក្ខាសិតថាជា
កាបត្តិទុក្ខាសិត ៦ បេ ៦ មានសេចក្តីយល់ក្នុងកាបត្តិទុក្ខាសិតថាជាសាបត្តិ
សន្យាទិសេស ៦ បេ ៦ មានសេចក្តីយល់ក្នុងកាបត្តិទុក្ខាសិតថាជាសាបត្តិ
កាបត្តិវល្លម្ពន្ធិយ ៦ បេ ៦ មានសេចក្តីយល់ក្នុងកាបត្តិទុក្ខាសិតថាជាសាបត្តិ
បាធិក្ខិយ ៦ បេ ៦ មានសេចក្តីយល់ក្នុងកាបត្តិទុក្ខាសិតថាជាសាបត្តិបាធិ
ទេសនិយ ៦ បេ ៦ មានសេចក្តីយល់ក្នុងកាបត្តិទុក្ខាសិតថាជាសាបត្តិក្កដ
ទៅវិញ បើក្នុងចោទភិក្ខុនោះដោយកាបត្តិបាធិក្ខិយ ដូចនឹងដទៃនៃមេដា
សមណៈទេ ៦ បេ ៦ សូម្បីអធិករណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថាចំណែក
ដទៃនៃកាបត្តាធិករណៈ ទាំងលេសសោតភិក្ខុនោះកំនៅប្រកាន់ ដូច្នេះ
ត្រូវកាបត្តិសន្យាទិសេសគ្រប់ ៦ វត្ថុ ៦

បណ្ឌិតសួរ(ប្រើអំពីករណីនោះ) ឱ្យមានមូលមួយ ។ ហើយចង
ជាពួក (មួយ) ។

[២៨៨] ភិក្ខុ សង្ឃាធិសេសំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ ធិដ្ឋា
 ហោតិ សង្ឃាធិសេសេ សង្ឃាធិសេសនិដ្ឋិ ហោតិ តព្វ
 ចារាជិកេន ចោធាមេតិ អស្សមណោសិ ។ បេ ។
 សង្ឃកថ្មំ វាតិ វិវិចិ អាបត្តញ្ញភាគិយំ ហោតិ លេសោ
 ច ឧបាធិន្នោ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ឃាធិសេ-
 សស្ស ។ ភិក្ខុ សង្ឃាធិសេសំ អដ្ឋាបដ្ឋន្តោ ធិដ្ឋា
 ហោតិ សង្ឃាធិសេសេ ដុល្លច្ចយនិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។
 សង្ឃាធិសេសេ ចាជិត្តយនិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។ សង្ឃាធិ-
 សេសេ ចាជិត្តេសនិយនិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។ សង្ឃាធិសេសេ
 ធុត្តនិដ្ឋិ ហោតិ ។ បេ ។ សង្ឃាធិសេសេ ធុត្តាសិ-
 តនិដ្ឋិ ហោតិ តព្វ ចារាជិកេន ចោធាមេតិ អស្សម-
 ណោសិ ។ បេ ។ សង្ឃកថ្មំ វាតិ វិវិចិ អាបត្តញ្ញភាគិយំ
 ហោតិ លេសោ ច ឧបាធិន្នោ អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ
 សង្ឃាធិសេសស្ស ។

[២៨៨] ភិក្ខុត្រូវតាមក្តីសង្ឃាធិសេស ភិក្ខុអង្គចាត់បុណ្យ
 នឹងមានសេចក្តីយល់ក្នុងតាមក្តីសង្ឃាធិសេសថា ជាតាមក្តីសង្ឃាធិសេស
 ដែរ បើអ្នកដទៃចាត់កុះកាន់ដោយតាមក្តីបាត់ពីអង្គនឹងមិនមែនជា
 សមណៈទេ ។ បេ ។ សូម្បីអធិការណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថាបំណែកដទៃនៃ
 អាបត្តាធិការណៈ ពុំនឹងលេសសោតកុះកាន់ពីច្រកាន់ ដូច្នេះ ត្រូវ
 តាមក្តីសង្ឃាធិសេសប្រែប្រួល វាចា ។ ភិក្ខុត្រូវតាមក្តីសង្ឃាធិសេស ភិក្ខុអង្គ
 ចាត់បុណ្យនឹងមានសេចក្តីយល់ក្នុងតាមក្តីសង្ឃាធិសេសថា ជា
 តាមក្តីសង្ឃាធិសេសដែរ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងតាមក្តីសង្ឃាធិសេស
 ថាជាតាមក្តីបាត់ពីអង្គដែរ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងតាមក្តីសង្ឃាធិ-
 សេសថាជាតាមក្តីបាត់ពីសេនិយនិដ្ឋិដែរ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុង
 តាមក្តីសង្ឃាធិសេសថាជាតាមក្តីធុត្តនិដ្ឋិដែរ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់
 ក្នុងតាមក្តីសង្ឃាធិសេសថាជាតាមក្តីធុត្តាសិកៈដែរ ។ បេ ។ បើអ្នកដទៃចាត់
 កុះកាន់ដោយតាមក្តីបាត់ពីអង្គនឹងមិនមែនជាសមណៈទេ ។ បេ ។
 សូម្បីអធិការណៈយ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថាបំណែកដទៃនៃអាបត្តាធិការណៈ
 ពុំនឹងលេសសោតកុះកាន់ពីច្រកាន់ ដូច្នេះ ត្រូវតាមក្តីសង្ឃាធិសេស
 ប្រែប្រួល វាចា ។

[២៨៨] ភិក្ខុ ធុល្លច្ចយេ អជ្ឈបដ្ឋន្តោ ធិដ្ឋោ
 ហោតិ ធុល្លច្ចយេ ធុល្លច្ចយេធិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។
 ធុល្លច្ចយេ ចាចិត្តិយធិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។ ធុល្លច្ចយេ
 ចាដិទេសនីយធិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។ ធុល្លច្ចយេ ធុត្តាសីតធិដ្ឋោ
 ហោតិ ។ បេ ។ ធុល្លច្ចយេ ធុត្តាសីតធិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។
 ធុល្លច្ចយេ សង្ខារិសេសធិដ្ឋោ ហោតិ តត្ថេ ចារាដិកាច
 ចោនាបេតិ អស្សមេណាសំ ។ បេ ។ សង្ខារិក្ខុ វាតិ
 ឋវេមំ អាបត្តញ្ញកាតិយំ ហោតិ លេសោ ច ឧចាធិដ្ឋោ
 អាបត្តិ វាចាយ វាចាយ សង្ខារិសេសស្ស ។ ភិក្ខុ
 ចាចិត្តិយំ អជ្ឈបដ្ឋន្តោ ធិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។ ភិក្ខុ
 ចាដិទេសនីយំ អជ្ឈបដ្ឋន្តោ ធិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។ ភិក្ខុ
 ធុត្តាសីតំ អជ្ឈបដ្ឋន្តោ ធិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។ ធុត្តាសីតំ
 អជ្ឈបដ្ឋន្តោ ធិដ្ឋោ ហោតិ ធុត្តាសីតេ ធុត្តាសីតធិដ្ឋោ
 ហោតិ ។ បេ ។ ធុត្តាសីតេ សង្ខារិសេសធិដ្ឋោ ហោតិ
 ។ បេ ។ ធុត្តាសីតេ ធុល្លច្ចយេធិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។
 ធុត្តាសីតេ ចាចិត្តិយធិដ្ឋោ ហោតិ ។ បេ ។ ធុត្តាសីតេ

[២៨៨] ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិធុល្លច្ចយេ ភិក្ខុអ្នកចោទកំប៉ានឃើញនឹងមាន
 សេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិធុល្លច្ចយេថាជាអាបត្តិធុល្លច្ចយេ ។ បេ ។ មានសេចក្តី
 យល់ក្នុងអាបត្តិធុល្លច្ចយេថាជាអាបត្តិចាចិត្តិយទៅវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តី
 យល់ក្នុងអាបត្តិធុល្លច្ចយេថាជាអាបត្តិចាដិទេសនីយទៅវិញ ។ បេ ។ មាន
 សេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិធុល្លច្ចយេថាជាអាបត្តិធុត្តាសីតទៅវិញ ។ បេ ។ មានសេច-
 ក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិធុល្លច្ចយេថាជាអាបត្តិធុត្តាសីតទៅវិញ ។ បេ ។ មានសេច-
 ក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិធុល្លច្ចយេថាជាអាបត្តិសង្ខារិសេសទៅវិញ បើឲ្យអ្នកដទៃ
 ចោទភិក្ខុនោះដោយអាបត្តិចាចិត្តិយ អ្នកដទៃមិនមែនជាសមណៈ ។ បេ ។
 សូម្បីអង្គការណ៍យ៉ាងនេះ ក៏ឈ្មោះថាចំណែកដទៃនៃអាបត្តិចក្កវណ្ណ ទាំង
 លេសសោតភិក្ខុនោះក៏នៅប្រកាន់ ដូច្នេះ ត្រូវអាបត្តិសង្ខារិសេសគ្រប់ៗ
 វាចា ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិចាចិត្តិយ អ្នកចោទកំប៉ានឃើញ ។ បេ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិ
 ចាដិទេសនីយ ។ បេ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិធុត្តាសីត ។ បេ ។ ភិក្ខុត្រូវអាបត្តិធុត្តាសីត
 ភិក្ខុអ្នកចោទកំប៉ានឃើញនឹងមានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិធុត្តាសីតថាជា
 អាបត្តិធុត្តាសីតដែរ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិធុត្តាសីតថាជាអា-
 បត្តិសង្ខារិសេសទៅវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិធុត្តាសីតថា
 ជាអាបត្តិធុល្លច្ចយេទៅវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិធុត្តាសីត
 ថាជាអាបត្តិចាចិត្តិយទៅវិញ ។ បេ ។ មានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិធុត្តាសីត

ចាត់ធនេសជ័យនិដ្ឋិ ហោតិ ។ មេ ។ ទុក្ខាសំរេ ទុក្ខា-
 និដ្ឋិ ហោតិ តព្វោ ចាកជីកេន ចោធាបេតិ អស្ស-
 មណោសិ អសក្សបុត្តិយោសិ នត្ថំ តយា សន្និ
 ឧចោសរដា វា ចករណា វា សង្កកម្មំ វាតិ ឯវិម
 អាចត្តញ្ញាភាគីយំ ហោតិ លេសោ ធម៌ ឧចានិដ្ឋោ អាចត្ថំ
 វាចាយ វាចាយ សង្កាទិសសស្ស^(១) ។

[២៨៧] អនាមត្តិ តថាសញ្ញិ ចោធនិ វា ចោធាបេតិ
 វា ឧក្ខត្តាស្ស អាទិគម្មិតស្សាតិ ។

ឧបសម្ព័ន្ធទិសេសំ និដ្ឋិតំ ។

១ ក៏តែ បរិភព្វិ ឆោត្តោ យថា ចោទធម្មេស្ស ឆរិចោទបនំ ភាគពុទ្ធំ ធារោ ។

ថាជាអាបត្តិបាដិទេសន័យាទិញ ។ មេ ។ ចានសេចក្តីយល់ក្នុងអាបត្តិ
 ទុក្ខាសំរេថាជាអាបត្តិទុក្ខាទិញ បើទុក្ខាដទៃចោទក្នុងចោទដោយអាបត្តិ
 បាដិកថា អ្នកឯងមិនមែនជាសមណៈ អ្នកឯងមិនមែនជាកូនពៅព្រៃពុទ្ធ
 ជាសក្សបុត្ត ទេបោសធម៌ម្តី បរិវេណាម្តី សង្ករម្តី ជាមួយនឹងអ្នក
 ឯងគ្នាទេ សូម្បីអធិការណៈយ៉ាងនេះ ក៏រលោះថាបរិវេណាម្តីទៅ
 អាបត្តិធិការណៈ ចាំនិលេសសេសាតក្នុងចោទក៏នៅប្រគាន់ ផ្លូវច្នេះ ត្រូវអាបត្តិ
 សន្និទិសេស[ធម៌វាចា ។

[២៨៨] អាបត្តិមិនមានផលក៏ក្នុងអ្នកចោទចោទសេចក្តីសំគាល់ពិត
 ហើយចោទឯង ឬទុក្ខាដទៃចោទ ផលក៏ក្នុងចោទ ផលក៏ក្នុងចោទ ។

សន្និទិសេសទី ៤ ចប់ ។

ទសមសង្ឃទិសេសំ

[២៩០] តេន សមយេន តុន្តា កកក កដតោ
 វិហាភិ វេន្យុវេន កលទ្ធកនិកោ ។ វេន្យុវេន វេន្យុវេន
 យេន កោកាលំកោ កដមោកតិស្សកោ ទន្ទោនេ-
 វិយា បុត្តា សមុទ្ធនត្តា វេន្យុវេន ទបសង្កមិទ្ធា
 កោកាលំកតំ កដមោកតិស្សកតំ ទន្ទោនេវិយា បុត្តំ
 សមុទ្ធនត្តំ ឯតនកោច ឯថ មយំ អាវុសោ សមណស្ស
 កោកមស្ស សង្ឃកេនំ កវិស្សប ទត្តកេនត្តំ ។ ឯវ
 វុត្ត កោកាលំកោ វេន្យុវេន ឯតនកោច សមណោ ទោ
 អាវុសោ កោកមោ មហំន្ទិកោ បហានុកោ កតំ
 មយំ សមណស្ស កោកមស្ស សង្ឃកេនំ កវិស្សប
 ទត្តកេនត្តំ ។ ឯថ មយំ អាវុសោ សមណំ កោ-
 កតំ ទបសង្កមិទ្ធា មញ្ច វត្ថុនំ យាចិស្សម កកក
 កត្ត អនេកបរិយាយេន អប្បច្ចស្ស សទ្ធម្មស្ស
 សល្លេខស្ស ធូតស្ស ចាសាទិកស្ស អប្បច្ចយស្ស

សង្ឃទិសេសទី ១០

[២៩១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធដ៏ទ្រង់ជាគប្បីប្រដាប់ប្រាសាទក្នុងពេល
 វេន្យុវេន ជាទីដែលស្តេចប្រទានចំណីដល់សត្វក្នុងផ្ទៃនៃ វិស្សាគ្រិក៧៨គ្រឹះ ។
 គ្រានោះ ភិក្ខុឈ្មោះវេន្យុវេនបានចូលទៅក្នុងវិស្សាគ្រិក ភិក្ខុ
 ឈ្មោះកដមោកតិស្សក ភិក្ខុឈ្មោះទន្ទោនេវិយាភិក្ខុឈ្មោះសមុទ្ធនត្ត
 ហើយបាននិយាយពាក្យនេះនឹងភិក្ខុឈ្មោះកោកាលំក ភិក្ខុឈ្មោះកដមោ-
 កតិស្សក ភិក្ខុឈ្មោះទន្ទោនេវិយាភិក្ខុឈ្មោះសមុទ្ធនត្តថា ម្ចាស់អាវុសោ
 អ្នកទាំងឡាយចូរមក ពួកយើងនឹងធ្វើការបំបែកសង្ឃ នឹងទំលាយចេញ(១)
 របស់ព្រះសមណគោតម ។ កាលវេន្យុវេនបានឮនេះហើយ ទើបភិក្ខុ
 ឈ្មោះកោកាលំកនិយាយពាក្យនេះនឹងវេន្យុវេនថា អាវុសោ ព្រះសមណ-
 គោតមមានវិជ្ជាច្រើន មានភាវូកាតតំ ពួកយើងនឹងធ្វើការបំបែកសង្ឃនឹង
 ទំលាយចេញរបស់ព្រះសមណគោតមដូចម្តេចបាន ។ វេន្យុវេនឆ្លើយថា
 ម្ចាស់អាវុសោ អ្នកទាំងឡាយចូរមក ពួកយើងនឹងធ្វើការបំបែកសង្ឃនឹង
 ទំលាយចេញរបស់ព្រះសមណគោតមដូចម្តេចបាន ។ ព្រះសមណ-
 គោតមទទួលសូមវត្ថុប្រការថា បុរិសព្រះសមុទ្ធជាម្ចាស់ ព្រះដ៏មាន
 ព្រះភេទទ្រង់សរសើរគុណនៃបុគ្គលអ្នកប្រាជ្ញក៏ច ជាអ្នកសន្តោស ផុស
 ទាក់បិត្ត ទ្រទ្រង់ផុតផ្គិត ប្រកបដោយសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនចំរើនកិលេសវដ្ត

១ បំបែកផ្ទុកប្រុងបង្ខំឱ្យខាតទៅនឹងយោបល់ព្រះសមណគោតម ។

វិទ្យាមន្តស្ស វណ្ណាភិដ្ឋី ឥមាជំ កន្លែង មហា វត្ថុជំ អនេន.
 មហាយោជ អប្បជ្ជតាយ សន្តជ្ជតាយ^(១) សលោហាយ
 ជ្ជតាយ^(២) ធាសាតិកាយ^(៣) អប្បជ្ជយាយ វិទ្យាមន្តាយ
 សំវត្ថុជំ សាគុ កន្លែង កិក្ខុ យាវជីវំ អាត្មកា អស្ស យោ
 កាមន្តំ ឱសយេយ្យ វជ្ជំ ឯ ធុសេយ្យ យាវជីវំ ជិវ្ហាចាតិកា
 អស្ស យោ ជិមន្តជំ សាដិយេយ្យ វជ្ជំ ឯ ធុសេយ្យ
 យាវជីវំ មិសុត្ថលំកា អស្ស យោ កហមនិជិវំ សាដិ-
 យេយ្យ វជ្ជំ ឯ ធុសេយ្យ យាវជីវំ វត្ថុម្ភលំកា អស្ស យោ
 ជន្តំ ឧបកន្លេយ្យ វជ្ជំ ឯ ធុសេយ្យ យាវជីវំ មជ្ជមំសំ
 ន ទាធយេយ្យ យោ មជ្ជមំសំ ទាធយេយ្យ វជ្ជំ ឯ ធុសេយ្យាតិ
 ឥមាជំ សមណោ តោតោ ឆាតុជាតិស្សតិ តេ មយំ
 ឥមេហំ មត្ថុហំ វត្ថុហំ ជំ ឯ សត្តាបស្សនាតិ ។
 សត្តា ទោ អាវុសោ ឥមេហំ មត្ថុហំ វត្ថុហំ សបណា-
 ស្ស តោតមស្ស សង្ឃកេជំ^(៤) កាតំ ជន្តកេជំ^(៥)
 លូទឲ្យសត្តា ហិ អាវុសោ មជ្ជស្សតិ ។

១ ១. ម. សន្តជ្ជិយា ។ ២ ១. ម. គុតាយ ។ ៣ ១. ប. បាលីវិជ្ជាយ ។ ៤ ១. ម.
 សន្តិកាតា ។ ៥ ១. ម. ជន្តកេហ ។

ប្រាជ្ញាសេចក្តីព្យាយាម ដោយបរិយាយជាច្រើន បរិច្ច័យសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់
 ក្នុងប្រការនេះប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីប្រាជ្ញាតិច ដើម្បីសម្ពុទ្ធសា ដើម្បី
 ផុសរាតិច ដើម្បីត្រឡប់វិញ ដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លា ដើម្បីមិនចំរើនកិលេសវដ្ត
 ដើម្បីប្រាជ្ញាសេចក្តីព្យាយាមដោយបរិយាយជាច្រើន បរិច្ច័យសម្ពុទ្ធជា
 ម្ចាស់ សូមទ្រង់ព្រះមត្តាករុណា ចុះ សូមឲ្យកិច្ចចាំឯឡាយនៅក្នុងវិជ្ជាជា
 ក្តីអស់មួយជីវិត កិច្ចការនៅក្នុងស្រុកក្នុងនោះត្រូវបាន សូមឲ្យកិច្ចចាំ
 ឡាយកាន់ប៉ុណ្ណាបានជាក្តីអស់មួយជីវិត កិច្ចការត្រេកអរដោយការចំបង
 កិច្ចការនោះត្រូវបាន សូមឲ្យកិច្ចចាំឯឡាយប្រើប្រាស់សម្ពត្តបន្តិក្ខណៈជាវត្ថុ
 អស់មួយជីវិត កិច្ចការត្រេកអរដោយគហបតិច៌ កិច្ចការនោះត្រូវបាន សូម
 ឲ្យកិច្ចចាំឯឡាយនៅទៀបគល់ឈើជាក្តីអស់មួយជីវិត កិច្ចការនៅក្នុង
 ទីប្រក់ទីប៉ង កិច្ចការនោះត្រូវបាន សូមឲ្យកិច្ចចាំឯឡាយឆាន់ត្រីនឹងសាច់
 អស់មួយជីវិត កិច្ចការឆាន់ត្រីនឹងសាច់ កិច្ចការនោះត្រូវបាន ហើយនឹងសូម
 យ៉ាងនេះ ព្រះសមណៈភាគមុខជាតិដ៏មិនអនុញ្ញាតឲ្យទេ ហើយពួកយើង
 ឯងនឹងឮឲ្យលឺជន (ឲ្យត្រេកអរនឹងយើង) ដោយវត្ថុ ៥ ប្រការចាំឯទេ ។
 ទើបគោតាមកិច្ចការពាលថា ខ្មាលអាវុសោ ពួកយើងឮចំនឹងធ្វើការបំបែក
 សង្ឃនឹងទំលាយចេញពីសមណៈភាគមុខដោយវត្ថុ ៥ ប្រការនេះបាន
 ព្រោះមនុស្សចាំឯឡាយដែលជ្រះថ្លាក្នុងវត្ថុសាវហ្មតិ(មានច្រើន)អាវុសោ។

[២៩៣] អដថោ ទេវទេវតោ សមរិសោ យេន ភក្កវា
 តេនុបស្សន្តំ ឧបស្សន្តំត្វា ភក្កវន្តំ អតំវាធម្មា ឯតមន្តំ
 ចំសិនី ។ ឯតមន្តំ ចំសិនី ទោ ទេវទេវតោ ភក្កវន្តំ
 ឯតមន្តំ ភក្កវា ភក្កេ អនេកមរិយាយេន អប្បច្ចស្ស
 សន្តច្ចស្ស សល្លេខស្ស ទ្វតស្ស ចាសាធិកស្ស អប្បច្ច-
 យស្ស អិយាម្ពស្ស វណ្ណវាជី ឥតាធិ ភក្កេ បញ្ច
 វត្ថុធិ អនេកមរិយាយេន អប្បច្ចតាយ សន្តច្ចតាយ
 សល្លេខាយ ទ្វតាយ ចាសាធិកាយ អប្បច្ចយាយ
 អិយាម្ពាយ សំវត្ថុធិ សាធុ ភក្កេ កិក្ខុ យាវជីវំ អាត្មាតា
 អស្សុ យោ តាមន្តំ ឧបសយ្យ វន្តំ ចំ ធុសេយ្យ
 យាវជីវំ ចំណ្ឌតាតិកា អស្សុ យោ ចំមន្តំ សាធិយេយ្យ
 វន្តំ ចំ ធុសេយ្យ យាវជីវំ ចំសុត្វលិកា អស្សុ យោ
 តាមន្តំ ចំ សាធិយេយ្យ វន្តំ ចំ ធុសេយ្យ យាវជីវំ វត្ថុ-
 ម្វលិកា អស្សុ យោ ធន្តំ ឧបសយ្យ វន្តំ ចំ ធុសេយ្យ
 យាវជីវំ មន្តម៌សំ ន ទាធម្យំ យោ មន្តម៌សំ ទាធម្យំ

[២៩៤] គ្រានោះ ទៅទ្រង់កុំរុក្ខព្រមទាំងបរិសទ្យចូលទៅគាល់
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់ ហើយត្រាបថ្វាយពន្លឺរួចអង្គុយក្នុងទីដ៏សមរម្យ ។
 លុះទៅទ្រង់កុំរុក្ខអង្គុយស្រួលបួលហើយ ក៏ត្រាបចូលពាក្យនេះនឹងព្រះដ៏
 មានព្រះភាគម្ចាស់ថា បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ ព្រះអង្គដ៏ទ្រង់ជាត
 ទ្រង់សាស្តីតុណ្ហរបស់បុគ្គលប្រាថ្នាគឺ ជាគូសន្តោស ដុសខាត់ចិត្ត
 ទ្រង់ធុត្ថ មានសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនបំរើនកិលេសវដ្ត ប្រាជ្ញាសេចក្តីព្យា-
 យាមដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ វត្ថុ៤ប្រការទាំង
 នេះ ប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីប្រាថ្នាគឺ ជាគូសន្តោស ដុសខាត់ចិត្ត កំចាត់ធម៌
 គ្រឿងសៅហ្មង ដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនបំរើនកិលេសវដ្ត ប្រាជ្ញាសេចក្តី
 ព្យាយាម បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ សូមទានទ្រង់ព្រះមេត្តាករុណា
 ចុះ សូមឲ្យកិត្តុទាន់ទ្រង់យោគាវត្ថុក្នុងព្រះវត្ថុអស់មួយជីវិត កិត្តុណាចូល
 មកកាន់ស្រុក កិត្តុនោះត្រូវទោស សូមឲ្យកិត្តុទាន់ទ្រង់យោគាវត្ថុក្នុងព្រះវត្ថុអស់មួយជីវិត កិត្តុ
 ជាវត្ថុអស់មួយជីវិត កិត្តុណាត្រូវអរាជយោគាវត្ថុក្នុងព្រះវត្ថុអស់មួយជីវិត កិត្តុ
 សូមឲ្យកិត្តុទាន់ទ្រង់យោគាវត្ថុក្នុងព្រះវត្ថុអស់មួយជីវិត កិត្តុ
 ណាត្រូវអរាជយោគាវត្ថុក្នុងព្រះវត្ថុអស់មួយជីវិត កិត្តុនោះត្រូវទោស សូមឲ្យកិត្តុទាន់ទ្រង់យោ
 គាវត្ថុក្នុងព្រះវត្ថុអស់មួយជីវិត កិត្តុណាចូលជ្រកទីប្រក់ទីបាំង កិត្តុ
 នោះត្រូវទោស សូមឲ្យកិត្តុទាន់ទ្រង់យោគាវត្ថុក្នុងព្រះវត្ថុអស់មួយជីវិត

វត្ថុ ធំ ផុសយូរតិ ។ អស់ ទេវធម្ម យោ វត្ថុតិ
 អាត្មាកោ ហោតុ យោ វត្ថុតិ កាមាត្ត វិហាតុ យោ
 វត្ថុតិ ចិណ្ឌិតិកោ ហោតុ យោ វត្ថុតិ ធិមន្ត
 សាធិយតុ យោ វត្ថុតិ មិសុត្តសិកោ ហោតុ យោ
 វត្ថុតិ កហាមតិវិវា សាធិយតុ អន្តរាសេ ។ មហា
 ទេវធម្ម វុត្តមូលសេដាសធំ អនុញ្ញាតិ តិកោធិបរិសុទ្ធ
 មន្តមិសំ អធិដ្ឋំ អស្សុតំ អបរិសុទ្ធិត្ថំ ។

[២៨៤] អថេច ទេវធម្មោ ឧ កតវា វិហាធំ មញ្ញ
 វត្ថុធំ អនុដាធាតិវិ បាដោ ធម្មតោ សមរិសោ
 ឧដ្ឋាយាសថា កតវត្ថុ អតិវិធម្មោ បទត្ថិណំ កត្វា
 បញ្ញាមិ ។ អថេច ទេវធម្មោ សមរិសោ(១) រាជកថា
 បរិសិក្ខា បញ្ចហំ វត្ថុហំ ផង សញ្ញាមេសិ មយំ
 អាវុសោ សមណំ កោតមំ ធម្មសង្កមិត្តា បញ្ញ
 វត្ថុធំ ហាចិត្តា កតវា កន្តេ អនេកមរិយាយេឧ

១ ឧ. ម. ឆោតុកេសុ ធម៌ ធារា ១ ធារា ។

ភិក្ខុណាធាន៍ត្រីធិនិសាធំ ភិក្ខុនោត្រិវិហាស ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធត្រង
 ត្រាស់ថា កុំទៅទុក្ខ ភិក្ខុណាចង់នៅព្រៃ ភិក្ខុនោះចូរនៅចុះ ភិក្ខុណាចង់
 នៅស្រែក ភិក្ខុនោះចូរនៅចុះ ភិក្ខុណាចង់ប្រព្រឹត្តបិណ្ឌបាតជាវត្ថុ ភិក្ខុនោះ
 ចូរប្រព្រឹត្តចុះ ភិក្ខុណាត្រូវការដោយកិច្ចខំមន្ត ភិក្ខុនោះចូរព្រឹកអរចុះ
 ភិក្ខុណាចង់ច្រើនប្រាសសម្ពត្តិចង្វៀលភិក្ខុនោះចូរច្រើនប្រាសចុះ ភិក្ខុណា
 ចង់បានកហាមតិវិវា ភិក្ខុនោះចូរត្រឹមត្រូវចិវិវាទានចុះ ឯទេវធម្ម អថាធម៌
 អនុញ្ញាតិសនាសឧទៀតរាល់រយៈកាល ៨១៦ អនុញ្ញាតិសាធំ
 ដែលបរិសុទ្ធដោយច្រើនផុតច្បាច្រកា ធិមន្តបានឃើញ មិនបានឮ មិន
 បានឮស្តី (ឱ្យភិក្ខុទាំងឡាយធានាបាន) ។

[២៨៥] លំដាប់នោះ ទេវធម្មភិក្ខុព្រមទាំងបរិសទ្ធត្រឹមត្រូវអតីតកាយ
 ថា ព្រះដ៏មានព្រះភាគមិនព្រមអនុញ្ញាតវត្ថុ ៥ ប្រការនេះទេ ហើយគឺ
 ព្រែកចាកពេសនៈ ថ្វាយបង្គំព្រះដ៏មានព្រះភាគ ធ្វើបទក្សណៈច្រើន
 ចេញទៅ ។ ទើបទេវធម្មភិក្ខុព្រមទាំងបរិសទ្ធចូលទៅគ្រងរាជត្រី
 ញ៉ាំងជនឱ្យយល់ដោយវត្ថុ ៥ ប្រការហើយដោយថា អារុសាចំនី-
 ឡាយ ពួកយើងបានចូលទៅគាល់ព្រះសមណគោតមហើយទូលសូមវត្ថុ
 ៥ ប្រការថា បត់ត្រព្រះសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ ព្រះដ៏មានព្រះភាគមានប្រសិទ្ធិ

អប្បច្ចស្ស សន្តដ្ឋស្ស សល្លោស្ស ទូតស្ស ចាសាធិ-
 កស្ស អប្បច្ចយស្ស ភិយាម្ពស្ស វណ្ណភទ្ធំ ឥសានិ
 កន្តេ បញ្ច វត្ថុនិ អនេកបរិយាយេន អប្បច្ចតាយ
 សន្តដ្ឋតាយ សល្លោតាយ ទូតាយ ចាសាធិកាយ
 អប្បច្ចយាយ ភិយាម្ពតាយ សំវត្ថុន្តំ សាទុ កន្តេ ភិក្ខុ
 យាវជីវំ អារាញ្ញកា អស្សុ យោ តាមន្តំ ទុស្សយ្យ វដ្ឋំ ធំ
 ទុស្សយ្យ យាវជីវំ ចំណូចាតិកា អស្សុ យោ ធំមន្តំ
 សាធិយេយ្យ វដ្ឋំ ធំ ទុស្សយ្យ យាវជីវំ បំសុត្វលំកា
 អស្សុ យោ កហបតិចីវំ សាធិយេយ្យ វដ្ឋំ ធំ ទុស្សយ្យ
 យាវជីវំ វុត្តម្ពលំកា អស្សុ យោ ធំ ទុបតច្ឆេយ្យ
 វដ្ឋំ ធំ ទុស្សយ្យ យាវជីវំ មច្ឆមំសំ ន ទាទេយ្យំ យោ
 មច្ឆមំសំ ទាទេយ្យ វដ្ឋំ ធំ ទុស្សយ្យាតិ ឥសានិ សបណោ
 តោតមោ ចាទុជាធាតិ តេ មយំ ឥមេហំ បញ្ចហំ វត្ថុហំ
 សហពាយ វត្តាហតិ ។

សរសើរគុណរបស់បុគ្គលអ្នកប្រាជ្ញាភិបាល សម្ពោស អុស្សាភិបាល កំចាត់
 គម្រិត្យសេសសល់ ទានសេចក្តីជ្រះថ្លា មិនចំរើនកិលេសវដ្ឋ ប្រាជ្ញ
 សេចក្តីព្យាយាមដោយបរិយាយជាច្រើន បពិត្រព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ វត្ថុ
 ៥ប្រការនេះប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីសេចក្តីប្រាជ្ញាភិបាល ដើម្បីសេចក្តីសម្ពោស
 ដើម្បីសេចក្តីប្រតិបត្តិដ៏ធូរផង ដើម្បីកំចាត់កិលេសធម៌ ដើម្បីសេចក្តីជ្រះថ្លា
 ដើម្បីមិនចំរើនកិលេសវដ្ឋ ដើម្បីប្រាជ្ញសេចក្តីព្យាយាម បពិត្រព្រះសម្មា
 សម្ពុទ្ធជាម្ចាស់ សូមទ្រង់ព្រះមគ្គា សូមឱ្យភិក្ខុទាំងឡាយនៅក្នុងវិប្បដាវក្ក
 អស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាចូលមកកាន់ស្រក ភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូមឱ្យ
 ភិក្ខុទាំងឡាយត្រាច់បំណុលទានជាវត្ថុអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាព្រឹកអរដោយ
 ការធំមន្ត ភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូមឱ្យភិក្ខុទាំងឡាយប្រើប្រាស់សម្ភារៈ
 បង្កកូលជាវត្ថុអស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាព្រឹកអរចំពោះភាវណាដ៏វិវា ភិក្ខុនោះ
 ត្រូវទោស សូមឱ្យភិក្ខុទាំងឡាយនៅក្បែរគេលំយើជាវត្ថុអស់មួយជីវិត ភិក្ខុ
 ណាចូលជ្រកទីប្រគំទីប៉ាន់ ភិក្ខុនោះត្រូវទោស សូមឱ្យភិក្ខុទាំងឡាយកុំតាន់
 គ្រឿងសាច់អស់មួយជីវិត ភិក្ខុណាតាន់គ្រឿងសាច់ ភិក្ខុនោះត្រូវទោស
 ព្រះសមណតាមមុខទ្រង់អនុញ្ញាតវត្ថុ ៥ប្រការនេះទេ តែពួកយើងទាំង
 គ្នាជាសមាទានវត្ថុ ៥នេះវិញ ។

[២៧៧] គន្ថ យេ តេ បទុស្សា អស្សន្ទា អប្បសន្នា
 ធុត្ថន្ទិយោ តេ ឯវាហស្ថ ឥមេ ទោ សមណោ សក្ក-
 បុត្តិយោ ធុតា សាល្យទុត្តិយោ សមណោ បទ កោតមោ
 តាហុល្លកោ តាហុល្លាយ ចេតេតីតិ ។ យេ បទ តេ
 បទុស្សា សន្នា បសន្នា បណ្ឌិតា ឡង្គិមន្តោ តេ
 ធុជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កង់ ហំ ឆាម ទេវទត្តា
 កករោ សង្ឃកេនាយ បក្កមិស្សតិ ចក្កកេ-
 នាយាតិ ។ អដទោ តេ ភិក្ខុ តេសំ បទុស្សានំ ធុជ្ឈាយន្តានំ
 ជ័យន្តានំ វិចារេន្តានំ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បន្នា
 ។ បេ ។ តេ ធុជ្ឈាយន្តិ ជ័យន្តិ វិចារេន្តិ កង់ ហំ
 ឆាម ទេវទត្តា សង្ឃកេនាយ បក្កមិស្សតិ ចក្កកេ-
 នាយាតិ ។ អដទោ តេ ភិក្ខុ កករោ ឯតមត្ថំ
 អាហេចេសុំ ។ អដទោ កករំ ឯតស្មំ ចិចារេ ឯតស្មំ
 បក្កកេណ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និចារាចេត្វា ទេវទត្តំ បដិវុត្តិ
 ។ បេ ។ សច្ចំ តេ ភិក្ខុ ទេវទត្តំ សង្ឃកេនាយ
 បក្កមសិ ចក្កកេនាយាតិ ។ សច្ចំ កករំតិ ។

[២៧៨] បណ្ណាមនុស្សទាំងនោះ អនុស្សទាំងឡាយណាជាអ្នក
 អតស្វា មិនជ្រះថ្លា មានប្រាជ្ញាជាតិកម្ម ទើបអនុស្សទាំងនោះពោល
 យ៉ាងនេះថា ពួកសមណៈទាំងនេះឯងជាកូនចៅព្រះក្មេងជាសក្កបុត្ត ជាអ្នក
 កំចាត់កិលេសអចិ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តក្នុងធម៌ដ៏ផ្សំផង ចំណែកព្រះសមណ-
 គោតមជាអ្នកប្រព្រឹត្តលាភដោយបច្ច័យមានចិវបច្ច័យជាដើម តែឆន្ទៈ
 ដោយបច្ច័យមានចិវបច្ច័យជាដើមដ៏ប្រិម ។ ពួកអនុស្សណា ជាអ្នកមាន
 ស្វាជ្រះថ្លា ជាបណ្ឌិតមានប្រាជ្ញា ពួកអនុស្សទាំងនោះ ពោលទោស
 គំរង្សិល បន្ទះបង្ហាបំថា ទេវទត្តភិក្ខុមិនគួរសោះនឹងម្លឹងម្លែងចំលាយសង្ឃ
 ចំលាយចក្របេសព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់ ។ ពួកភិក្ខុមានពួកអនុស្ស
 ទាំងនោះ ពោលទោស គំរង្សិល បន្ទះបង្ហាបំ (ដូច្នោះ) ។ ភិក្ខុទាំង-
 ឡាយឯណាជាអ្នកប្រាជ្ញតិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ពោលទោស
 គំរង្សិល បន្ទះបង្ហាបំថា ទេវទត្តភិក្ខុមិនសម្បូរបិទ្ធានៈដ៏ម្លឹងចំលាយ
 សង្ឃដ៏ម្លឹងចំលាយចក្រសោះ។ ទើបភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលរៀនមុខនោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់ ។ ព្រោះប្រាជ្ញានេះ ដំណើរនេះ ព្រះច័ត្រ
 ដោតស្រព្វដុំភិក្ខុសង្ឃហើយព្រាស់ស្នូបញ្ចាត់ទេវទត្តក្នុងពេលនោះ។ បេ ។
 ទេវទត្ត គេជាអ្នកឯងឡាយមទំលាយសង្ឃ ចំលាយចក្រ តិកវមទ ។
 ទេវទត្តក្រាបទូលថា ហេតុព្រះដ៏មានព្រះភាគ សេចក្តីនោះពិតមែន ។

វិទេហំ ពុទ្ធា ភក្កា អនុទ្ធូរិកំ មោឃបុរិស ។ ឃេ ។
 កថំ ចរិ ធាម ភ្នំ មោឃបុរិស សង្ឃកេនាយ
 បាត្តមិស្សសំ ចត្តកេនាយ ទេតំ មោឃបុរិស អប្ប-
 សន្នាធំ វា បសាធាយ ។ ឃេ ។ ឯវត្ថុ បទ
 ភិក្ខុវ ឥមំ សំគ្គាបធំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ យោ បទ
 ភិក្ខុ សមគ្គស្ស សង្ឃស្ស កេនាយ បាត្តមេយ្យ
 កេនទសំវត្តធំកំ វា អធិការណំ សមាធាយ បក្ខយ្ហ
 តំថ្វេយ្យ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហំ ឯវស្ស វេទិយោ
 ចា អាយស្មា សមគ្គស្ស សង្ឃស្ស កេនាយ បាត្តមិ
 កេនទសំវត្តធំកំ វា អធិការណំ សមាធាយ បក្ខយ្ហ
 អដ្ឋាសំ សាមេតាយស្មា សង្ឃេន សមត្តោ ហំ សង្ឃោ
 សង្កាធិនាថោ អភិធិនាថោ ឯវត្ថុធម្មោ ជាសុ វិហ-
 រតីតំ ។ ឯវត្ថុ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហំ វុច្ចនាថោ ឧដេវ
 បក្ខុណ្ណាយ្យ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហំ យាវតតិយំ សម-
 ធុកាសំតត្ថោ តស្ស បដិដិស្សត្ថាយ ។ យាវតតិយត្ថោ

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជំមានព្រះភាគនេះវិញថា ខែមោឃបុរិស មិនសមគ្គ
 សោះ ។ ឃេ ។ មោឃបុរិស យោគម្មេចយ្ហំបានជាអ្នកឯងទំព្យាយាម
 ទំលាយសង្ឃទំលាយពីព្រៃ ខែមោឃបុរិស អាត់ដែលអ្នកឯងធ្វើនេះ
 មិនទាន់ជ្រៅដល់ដឹងទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រៅថា ។ ឃេ ។ ម្ចាស់
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយតប្បីសំដែងឡើងស្តីស្តាប់ទានយ៉ាងនេះ
 ថា ភិក្ខុណាមួយព្យាយាមដើម្បីទំលាយសង្ឃដ៏ព្រមព្រៀងគ្នា ឬប្រកាន់
 ផ្តងឡើងនូវអធិការណៈដែលដឹកនាំឱ្យសង្ឃបែកគ្នាហើយតាំងនៅ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយត្រូវពាល (ហាម) ភិក្ខុនោះដោយពាក្យយ៉ាងនេះថា សោក
 ក្លាស់កុំព្យាយាមដើម្បីបែកសង្ឃដែលព្រមព្រៀងគ្នាឡើយ ឬប្រកាន់
 ផ្តងឡើងនូវអធិការណៈដែលដឹកនាំឱ្យសង្ឃបែកគ្នាហើយតាំងនៅ សូម
 លោកម្ចាស់ព្រមព្រៀងជាមួយមិត្តសង្ឃទៅ ព្រោះថា ព្រះសង្ឃព្រម
 ព្រៀងគ្នា កែឈរកត្តា មិនវាងវៃគ្នា មានទទួលជាមួយគ្នា តែងនៅជា
 សុខសប្បាយ ។ ភិក្ខុនោះកាលភិក្ខុទាំងឡាយពាល (ហាម) យ៉ាង
 នេះហើយ នៅប្រកាន់ល្ងង់យ៉ាងនោះដែល ភិក្ខុនោះត្រូវភិក្ខុទាំង
 ឡាយស្ម័គ្រសមគុណសមគម្ម (ពាលប្រដៅហាមប្រាម) ថាភិក្ខុនា
 យ៉ាងនេះ ដើម្បីឱ្យលះបង់សង្ឃតេជម្ភនោះ ។ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ

សមុទកាសិយនាមោ តំ ចដិជិស្សន្ទេយ្យ ឥន្ទ្រតំ
កុសលំ ឆោ ធម៌ ចដិជិស្សន្ទេយ្យ សង្ឃាធិសសោតំ ។

(២៩៤) យោ ចនាតិ យោ យានិសោ ។ ចេ ។

ភិក្ខុតិ ។ ចេ ។ អយំ ឥមស្មី អនុ អនិច្ចេតោ

ភិក្ខុតិ ។ សមាគ្គោ នាម សង្ឃោ សមាធិសំវាសគោ

សមាធិសំវាយ បំភោ ។ កេនាយ បាត្តិមេយ្យានិ

កដំ ឥមេ បាបា អស្សុ វិបា អស្សុ វត្តា អស្សុនិ

ចន្ទំ បរិយេសតំ គណំ ពុទ្ធាតិ ។ កេនាធិសំវត្តចិតំ

វា អនិករណន្តិ អដ្ឋារសភេតករវត្តនិ ។ សមាធា-

យានិ កាតាយ ។ ចន្ទ្រញោតំ ធិមេយ្យ ។ តំដ្ឋេយ្យានិ

១ ចដិជិស្សន្ទេយ្យ ។

សូត្រសមុទកាសមុកម្ម (ហាមព្រាម) ជាគំរប់បីដងហើយ ភិក្ខុនោះបានលះ
បង់សន្សំភេតកម្មនោះហើយ ការលះបង់បាននេះ ជាការប្រពៃ បើភិក្ខុនោះ
មិនលះបង់ទេ ត្រូវតាមក្តីសន្សំទុំសេស ។

(២៩៤) ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុណាមួយ មានអធិប្បាយចិត្តក្នុង
បារមីករណ្ណសិក្ខាបទទី ១ ដូចហើយ ។ សង្ឃដែលមានសំវាសស្មើគ្នា
ស្ថិតនៅក្នុងសីមាជាមួយគ្នា ហៅថាព្រាមព្រ័ង្គ ។ ពាក្យថា ព្យាយាម
ដើម្បីបំបែក គឺភិក្ខុស្វាមីកម្មក្នុងចងដៃនោះដោយចិត្តបំណងថា អ្វី
ម្តេចឱ្យភិក្ខុនោះនៅផ្សេងៗគ្នា បែកគ្នាជាពួកជាតិ ។ ពាក្យថា
អនិករណៈដែលដឹកនាំឱ្យសង្ឃបែកគ្នា គឺជាឧបសម្ព័ន្ធដែលជាហេតុធ្វើ
ឱ្យបែកគ្នាមាន ១៨ (១) ប្រការ ។ ពាក្យថា ប្រការ គឺការងារ ។
ពាក្យថា ផ្តល់ឡើង គឺសំដែង ។ ពាក្យថា គាត់នោះ គឺមិនលះបង់ ។

* សំដែងដូចជាផ្សេងៗ ។ ២ សំដែងដូចជាដូចគ្នា ។ ៣ សំដែងដូចជាដូចគ្នា ។
៤ សំដែងដូចជាដូចគ្នា ។ ៥ ពាក្យដែលព្រះតថាគតមិនបានសំដែងព្រះតថាគតបានសំ-
ដែង ។ ៦ ពាក្យដែលព្រះតថាគតបានសំដែងព្រះតថាគតមិនបានសំដែង ។ ៧ អំពើដែលព្រះ
តថាគតមិនបានសន្សំទុកមកជាព្រះតថាគតបានសន្សំទុកមក ។ ៨ ដែលព្រះតថាគតបានសន្សំ
ទុកមកជាព្រះតថាគតមិនបានសន្សំទុកមក ។ ៩ សេចក្តីដែលព្រះតថាគតមិនបានបញ្ចេញជាព្រះ
តថាគតបានបញ្ចេញ ។ ១០ ដែលព្រះតថាគតបានបញ្ចេញជាមុនបញ្ចេញ ។ ១១ សំដែងអំពី
ភាពច្រើនជាអាចម្ពិ ។ ១២ សំដែងអំពីភាពច្រើនជាអាចម្ពិ ។ ១៣ សំដែងលម្អិតលម្អន់ជា

(២៨៥) សោ ភិក្ខុកិ យោ សោ សង្ឃកេនកោ

ភិក្ខុ ។ ភិក្ខុហ័តិ អញ្ញោហិ ភិក្ខុហិ ។ យេ បស្សន្តិ យេ
 សុណន្តិ ភេហិ វត្តោ ចា អាយស្មា សមគ្គស្ស សង្ឃស្ស
 ភេនាយ បរគ្គមេ ភេននសំវត្តនិកំ វា អនិករណំ
 សទាយ បគ្គយ្ហ អដ្ឋាសំ សមេតាយស្មា សង្ឃេន
 សមត្តោ ហិ សង្ឃោ សង្ឃានមាថោ អវិទមាថោ
 ឯកុន្តេសោ ជាសុ វិហារីតិ ។ ទុតិយម្បំ វត្តោ
 តតិយម្បំ វត្តោ ។ សុចេ ចន្ទិស្សន្នតិ ឥន្ទេតិ
 តុសលំ ថោ ចេ ចន្ទិស្សន្នតិ អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 សុទ្ធា ន វន្តំ ភាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ សោ ភិក្ខុ

(២៨៥) ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ឃនោះឯង ។
 ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងឡាយ គឺភិក្ខុទាំងឡាយឯទៀត (ក្រៅពីភិក្ខុដែល
 បំបែកសង្ឃនោះ) ។ ភិក្ខុណាបានឃើញ ឬបានឮ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ
 ត្រឡប់យាយនឹងភិក្ខុដែលបំបែកសង្ឃនោះថា លោកម្ចាស់ កុំព្យាយាម
 ដើម្បីបំបែកសង្ឃដ៏ព្រមព្រៀងគ្នា ឬប្រកាន់ផ្គង់ឡើងវិញអធិការណៈ
 ដែលដឹកនាំឲ្យសង្ឃបែកគ្នា សូមឲ្យលោកម្ចាស់ព្រមព្រៀងជាមួយនឹង
 សង្ឃទៅ ព្រោះសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា តែងយកគ្នា មិនរីករាយ មាន
 ទទួលជាមួយគ្នា តែងនៅជាសុខសប្បាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវ
 គោល (ហោម) ជាតំរប់ពីរដង (ត្រូវគោល (ហោម) ជាតំរប់
 បីដង ។ បើភិក្ខុនោះលេចដំបូន ការលេចដំបូននេះ ជាការល្អ
 ណាស់ បើមិនលេចដំបូន (ត្រូវតាមភិក្ខុក្នុង ។ ភិក្ខុទាំងឡាយបានឮហើយ
 មិនគោល (ហោម) (ត្រូវតាមភិក្ខុក្នុង ។ ភិក្ខុនោះ (ត្រូវតែភិក្ខុ
 តុក្ការ ។ ១៤ សំដែងតុក្ការនិព្វាននិព្វានបញ្ញត្តិ ។ ១៥ សំដែងសម្មាសម្ពុទ្ធិ (ហោម
 ៨ គង់ សីលាបញ្ញត្តិពាក្យនិងសង្ឃាទ្រព្យសេសចេញ) ជាធានាសម្មាសម្ពុទ្ធិ (ជំរកដកនឹង
 លង្វាទ្រព្យសេស) ។ ១៦ សំដែងធានាសម្មាសម្ពុទ្ធិជាធានាសម្មាសម្ពុទ្ធិ ។ ១៧ សំដែងទុក្ខស្សន្តិ
 វិធីអនុស្សាវរីយ៍ ។ ១៨ សំដែងអនុស្សាវរីយ៍ជាធានាសម្មាសម្ពុទ្ធិ ។
 (មានក្នុងក្រុមបញ្ញត្តិ ព្រះលង្វា ២៧១)

សង្ឃមជ្ឈិម ភាគត្បិត្តា វត្តត្បោ ហ កាយស្នា សមត្តស្ស
 សង្ឃស្ស កេតាយ បាត្តមតិ កេតិកសំវត្តន៍កំ ក
 អនិកាយំ សមាគាយ ចត្តយ្យ អដ្ឋាសំ សមេតាយស្នា
 សង្ឃន សមត្តោ ហិ សង្ឃោ សម្មោទមាតា អវិទមាតា
 ឯកុទ្ធសោ ជាសុ វិហារនិកំ ។ ធុតិយម្យ វត្តត្បោ
 តតិយម្យ វត្តត្បោ ។ សចេ បដិច្ចស្សដ្ឋតិ ឥច្ចតំ
 កុសលំ ចោ ចេ បដិច្ចស្សដ្ឋតិ អាមត្តំ ធុត្តដស្ស ។

(២៧៦) សោ កំត្តុ សមទុកាសិតត្បោ ។ ឯវត្ត
 បទ កំត្តុវេ សមទុកាសិតត្បោ ។ ព្យត្តេន កំត្តុនា
 បដិគលេន សង្ឃោ ញាមេតត្បោ សុណាតុ មេ កន្តេ
 សង្ឃោ អយំ ឥត្តញ្ញាមោ កំត្តុ សមត្តស្ស សង្ឃស្ស
 កេតាយ បាត្តមតិ ។ សោ កំ វត្តំ នប្បដិច្ចស្សដ្ឋតិ ។
 យនិ សង្ឃស្ស បត្តកលំ សង្ឃោ ឥត្តញ្ញាបំ កំត្តុ

តំវិទ្យាយោបំបាញមកកាន់កណ្តាលដំនុស្ស ហើយគោល (ហម) ថា
 លោកម្ចាស់កុំព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃជំព្រមព្រៀងគ្នា ឬប្រកាន់
 ផ្ដន្ទាឡើងវិញអំពីការណៈដែលដឹកនាំឱ្យសង្ឃបែកគ្នាឡើយ សូមឱ្យលោក
 ម្ចាស់ព្រមព្រៀងជាមួយនឹងសង្ឃទៅ ព្រោះសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា រីក
 រាយរក្សា មិនវិវាទគ្នា មានទុក្ខសជាមួយគ្នា តែងនៅជាសុខសប្បាយ ។
 ក៏កុំតំវិទ្យាយត្រូវគោល (ហម) ក៏កុំជាអ្នកបំបែកសង្ឃនោះ ជាតំបើ
 ពិជេនជេន ត្រូវគោល (ហម) ជាតំបើជេនជេន ។ បើក៏កុំនោះ
 លះបង់បាទ ការលះបង់បាទនេះ ជាការប្រពៃ បើមិនលះបង់ទេ ក៏កុំ
 នោះ ត្រូវតាមភ្នំទុក្ខដ ។

(២៧៦) ក៏កុំតំវិទ្យាយឧប្បស្ស័ត្តសមទុកាសនកម្មដល់ក៏កុំនោះ
 ទ្វាលក៏កុំតំវិទ្យាយ អ្នកតំវិទ្យាយឧប្បស្ស័ត្តសមទុកាសនកម្មយ៉ាងនេះ
 គឺក៏កុំដែលធ្វើឱ្យសង្ឃអន់អាចឧប្បស្ស័ត្តសមទុកាសនកម្មដឹងថា ចតិក្រព្រះសង្ឃ
 ដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ក៏កុំនោះ មានឈ្មោះនេះ ព្យាយាម
 ដើម្បីបំបែកសង្ឃជំព្រមព្រៀងគ្នា ។ ក៏កុំនោះមិនលះបង់ឡើយនោះទេ ។
 បើឧប្បស្ស័ត្តសមទុកាសនកម្មដល់សង្ឃហើយ សង្ឃឧប្បស្ស័ត្តសមទុកាសនកម្ម

សមុទកាសយ វស្ស វត្ថុស្ស បដិដិស្សត្តាយ ។
 ឯសា ញត្ថិ ។ សុណាតុ មេ កន្តេ សង្ខារ អយំ
 ឥត្តន្តោមោ ភិក្ខុ សមគ្គស្ស សង្ឃស្ស ភេទាយ បាត្តមតិ ។
 សោ តំ វត្ថុំ ឧប្បដិដិស្សន្តតិ ។ សង្ខារ ឥត្តន្តាមំ ភិក្ខុំ
 សមុទកាសតិ វស្ស វត្ថុស្ស បដិដិស្សត្តាយ ។ យស្សាយស្មតោ
 មមតិ ឥត្តន្តាមស្ស ភិក្ខុនោ សមុទកាសនា វស្ស វត្ថុស្ស
 បដិដិស្សត្តាយ សោ វត្ថុស្ស យស្ស ឧត្តមតិ សោ កាសយ ។
 ឧត្តមយម្បំ ឯត្ថមតិ វេទមំ ។ មេ ។ ឧត្តមយម្បំ ឯត្ថមតិ វេទមំ ។
 សុណាតុ មេ កន្តេ សង្ខារ អយំ ឥត្តន្តោមោ ភិក្ខុ
 សមគ្គស្ស សង្ឃស្ស ភេទាយ បាត្តមតិ ។ សោ តំ វត្ថុំ
 ឧប្បដិដិស្សន្តតិ ។ សង្ខារ ឥត្តន្តាមំ ភិក្ខុំ សមុទកាសតិ
 វស្ស វត្ថុស្ស បដិដិស្សត្តាយ ។ យស្សាយស្មតោ មមតិ
 ឥត្តន្តាមស្ស ភិក្ខុនោ សមុទកាសនា វស្ស វត្ថុស្ស បដិដិស្សត្តាយ
 សោ វត្ថុស្ស យស្ស

(ហោម) ភិក្ខុឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ ។ មេរោញត្ថំ
 (ពោធិប្រកាសដល់សង្ឃ) ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃ
 ស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ភិក្ខុនេះ មានឈ្មោះនេះ ព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃដ៏ព្រម
 ព្រៀងគ្នា ។ ភិក្ខុនោះមិនលះបង់រឿងនោះទេ ។ ព្រះសង្ឃសូត្រ
 សមុទកាសនកម្ម (ហោម) ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ ។
 ការសូត្រសមុទកាសនកម្មដល់ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ
 សមគ្គដល់លោកម្ចាស់អន្តណា លោកម្ចាស់អន្តនោះត្រូវស្ងៀម មិន
 សមគ្គដល់លោកម្ចាស់អន្តណា សូមឲ្យលោកម្ចាស់អន្តនោះពោលឡើង។
 ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះជាគំរប់ពីរដងផង ។ មេ ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះជា
 គំរប់ពីរដងផង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន ព្រះសង្ឃចូរស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ភិក្ខុ
 នេះ មានឈ្មោះនេះ ព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃដ៏ព្រមព្រៀងគ្នា ។ ភិក្ខុ
 នោះមិនលះបង់រឿងនោះទេ ។ ព្រះសង្ឃសូត្រសមុទកាសនកម្ម (ហោម)
 ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះចេញ ។ ការសូត្រប្រាប់
 ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ សមគ្គដល់លោកម្ចាស់អន្ត
 ណា លោកម្ចាស់អន្តនោះត្រូវស្ងៀម មិនសមគ្គដល់លោកម្ចាស់អន្តណា

ធម្មមន្តិ សោ កាសយ្យ ។ សមុទុក្ខោ សង្ខារ
 វត្ថុទ្ធាមោ ភិក្ខុ ឧស្ស វត្ថុស្ស បដិជិស្សត្តាយ ។ ទបតិ
 សង្ខស្ស ឧស្ស ឧស្ស ។ វិវាសនំ ចារយាមិតំ ។

(២៨៧) ញត្តិយា ទុក្ខំ ទ្វិហំ កម្មកំចាហំ ធុល្លច្ច-
 យា កម្មកំចាហំយាសារេ អាមត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។
 សង្ខារិសេសំ អជ្ឈាមជ្ឈន្តស្ស ញត្តិយា ទុក្ខំ ទ្វិហំ
 កម្មកំចាហំ ធុល្លច្ចយា បដិច្ចស្សម្ពុទ្ធិ ។ សង្ខារិសេ-
 សោតិ ។ មេ ។ គេនចំ វុច្ចតិ សង្ខារិសេសោតិ ។

(២៨៨) ធម្មកម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញំ ឈ្សដិជិស្សន្តតំ
 អាមត្តិ សង្ខារិសេសស្ស ។ ធម្មកម្មេ វេមនំកោ

លោកម្ចាស់អង្គនោះត្រូវពាលឡើង ។ ភិក្ខុឈ្នះនេះ ព្រះសង្ឃបាន
 ស្ម័គ្រសមុគ្គាសនកម្មហើយ ដើម្បីឱ្យលះបង់រឿងនោះ ។ សមុគ្គាសន-
 កម្មនេះ សមន្តរេសសង្ឃ ហេតុនោះព្រះសង្ឃស្រ្ទីមាឌ ។ ឱស្ស
 ចាំទុកក្នុងពាក្យនេះដោយតិរិយាស្រ្ទីមាឌយ៉ាងនេះ ។

(២៨៩) (កាលសង្ឃ)ស្ម័គ្រញត្តិចប់ (ភិក្ខុនោះ) (ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ
 (កាលសង្ឃ) ស្ម័គ្រកម្មកំចាហំដេសំ (ភិក្ខុនោះ) (ត្រូវអាមត្តិចុល្លច្ចយ
 (កាលសង្ឃ) ស្ម័គ្រកម្មកំចាហំ (ភិក្ខុនោះ) (ត្រូវអាមត្តិសង្ខារិ-
 សេស ។ កាលបើភិក្ខុត្រូវអាមត្តិសង្ខារិសេសហើយ ឯអាមត្តិទុក្ខដ
 ដែលភិក្ខុនោះត្រូវក្នុងឈ្មោះចប់ញត្តិ គឺអាមត្តិចុល្លច្ចយគាំទ្រឱ្យយដែល
 ភិក្ខុនោះត្រូវក្នុងឈ្មោះចប់កម្មកំចាហំគាំទ្រដេសំ ក៏កែវិវាសនំ ។
 ពាក្យថា អាមត្តិសង្ខារិសេស មានអធិប្បាយក្នុងសិក្ខាបទទី ១
 សង្ខារិសេសមានដើមបកហើយ ។

(២៩០) ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មដែលសង្ឃធ្វើត្រូវតាមធម៌
 ថាកម្មធ្វើត្រូវតាមធម៌ ដែលនេះបង្កើត (សង្ឃកេតកម្មនោះ) ភិក្ខុ
 នោះ (ត្រូវអាមត្តិសង្ខារិសេស ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ឃឹយក្នុងកម្ម

ចម្បងដ៏ស្បែងត្រី អាបត្តិ សង្គ្រោះសេសសល់ ។ ឧប-
 តកម្ម អធម្មតកម្មសញ្ញា ចម្បងដ៏ស្បែងត្រី អាបត្តិ
 សង្គ្រោះសេសសល់ ។ អធម្មតកម្ម ឧបតកម្មសញ្ញា អាបត្តិ
 ធុត្តជស្ស ។ អធម្មតកម្ម វេមតិកោ អាបត្តិ ធុត្តជស្ស ។
 អធម្មតកម្ម អធម្មតកម្មសញ្ញា អាបត្តិ ធុត្តជស្ស ។

[២៧៧] អនាម័ត អសមនុកាសន្តស្ស ចង្កៀងស្ស
 ធុត្តស្ស ឧបតកម្មស្ស^(១) អាធិកម្មនុកាស្សាតិ ។

សង្គ្រោះសេសសល់ តំដ្ឋិត ។

១ គេហ បរ រោហិយចោតពេយ្យ វិគ្គចិត្តស្ស វេទន្តស្សាតិ វិស្សាតិ ។

ដែលសង្ឃធ្វើត្រូវតាមធម៌ តែមិនលះបង់ (គឺនៅប្រការ៩) ភិក្ខុនោះ ត្រូវ
 អាបត្តិសង្ឃទ្រាំសេសសល់ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មដែលសង្ឃ
 ធ្វើត្រូវតាមធម៌ថាកម្មមិនត្រូវតាមធម៌ មិនលះបង់ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិ
 សង្ឃទ្រាំសេសសល់ ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មដែលសង្ឃធ្វើមិនត្រូវ
 តាមធម៌ថាកម្មធ្វើត្រូវតាមធម៌ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជ ។ ភិក្ខុមាន
 សេចក្តីសង្ស័យក្នុងកម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុនោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជដែរ ។
 ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មមិនមែនជាធម៌ ថាកម្មមិនមែនជាធម៌ ភិក្ខុ
 នោះ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខជ ។

[២៧៨] អាបត្តិមិនមានដល់ភិក្ខុដែលសង្ឃមិនទាន់ស្ម័គ្រប្រកាស
 ហាម ដល់ភិក្ខុដែលទានលះបង់ (សង្ឃភេទកម្ម) ដល់ភិក្ខុក្នុង ដល់
 ភិក្ខុជាអាទិកម្មិត ។

សង្គ្រោះសេសសល់ ទី១១ ចប់ ។

ឯកាទសមសង្ឃទិសេសំ

[៣០០] តេន សមយេន ពុត្តោ ភក្កា វាសនេហ
 វិហារេនិ វេជ្ជវេន កាលទុក្ខានិវាបេ ។ តេន ឆោ បទ សម-
 យេន វេជ្ជវេន សង្ឃកេនាយ បាត្តមតិ ចក្កកេនាយ ។
 ភិក្ខុ វិវាហាសុ អធម្មវាទី វេជ្ជវេន អវិជយាវាទី
 វេជ្ជវេន កតំ ហំ ជាម វេជ្ជវេន សង្ឃកេនាយ
 បាត្តមស្សតិ ចក្កកេនាយាតិ ។ វិវា វុត្ត កោកាល-
 កោ កដោរកតិស្សកា ទទ្ធុវេជ្ជវេន ពុត្តោ សម-
 ទុក្ខាន តេ ភិក្ខុ វាសនេហ ឆោ អាយស្សនោ វិវា
 អវុត្ត ចម្ពវាទី វេជ្ជវេន វិជយាវាទី វេជ្ជវេន វេជ្ជ-
 វេន វេជ្ជវេន ចក្កវេន វុត្តវេន អនាយ វាហារតិ
 ជាតាតិ ឆោ ភាសតិ អម្ពាតម្យតិ ទមតតិ ។ យេ តេ
 ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ យេ ។ តេ ទទ្ធុយន្តិ ទីយន្តិ វិវាជេន្តិ
 កតំ ហំ ជាម ភិក្ខុ វេជ្ជវេន សង្ឃកេនាយ
 បាត្តមស្ស អវុត្តកា កវិស្សន្តិ វុត្តវាទកាតិ ។

សង្ឃទិសេសទី ១១

[៣០១] សមយោនា ព្រះពុទ្ធដ៏មានស្រ្តីយេសទ្រង់ប្រថាប់ក្នុង
 ត្រូវវាទ ជាទីដែលស្តេចប្រទានចំណីដល់សត្វក្នុងនៃគ្រូក្រុងរាជគ្រឹះ ។
 សមយោនាឯង ទៅទុក្ខក្នុងព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ស័យ ដើម្បីបំបែកចក្រ ។
 ភិក្ខុទាំងឡាយពោលយ៉ាងនេះថា ទៅទុក្ខជាអ្នកពោលទុសធម៌ ទៅទុក្ខជា
 អ្នកពោលទុសវិន័យ ទៅទុក្ខមិនដូចបើទាំងព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ស័យ ដើម្បី
 បំបែកចក្រ ។ កាលភិក្ខុទាំងឡាយពោលយ៉ាងនេះហើយ ទើបគោតាលក-
 ភិក្ខុ កដោរកតិស្សកភិក្ខុ ទទ្ធុវេជ្ជវេន ភិក្ខុនិសីទុក្ខភិក្ខុ ភិក្ខុពោលពាក្យ
 យេន្តិច្ឆកភិក្ខុទាំងនោះថា សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយកុំពោលយ៉ាងហ្នឹង
 ទៅទុក្ខពោលត្រូវតាមធម៌ ទៅទុក្ខពោលត្រូវតាមវិន័យ ម្យ៉ាងទៀត ទៅទុក្ខ
 តាមយកសេចក្តីពេញចិត្តនឹងសេចក្តីតាមចិត្តរបស់ពួកយើង ហើយទើប
 ពោល លោកដ៏ធំ (សេចក្តីពេញចិត្តជាដើមរបស់ពួកយើង) ទើបពោល
 អំពើដែលលោកបានធ្វើមកនេះក៏សមគួរដល់យើងទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយកាជាអ្នកប្រាថ្នាតែ ។ យេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយតាមពោលពោល
 តែដៀល បន្តបន្តិចថា ហេតុម្តេចហ្ន៎ បានជាភិក្ខុទាំងឡាយប្រព្រឹត្ត
 តាមទៅទុក្ខ ជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ស័យ ជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក ។

អថេតោ តេ ភិក្ខុ ភគវតោ ឯតមភ្នំ អាហោចេស្មំ ។
 អថេតោ ភគវ ឯតស្មំ ចិដោនេ ឯតស្មំ បតាមណ
 ភិក្ខុសង្ឃំ សង្ឃិចាតាបេតា ភិក្ខុ បដិបុទ្ធំ សង្ឃំ តិរ
 ភិក្ខុវេ ភិក្ខុ ទេវទត្ថស្ស សង្ឃកេនាយ បរក្កមទ្គស្ស
 អនុវត្តតា វត្តវាធាតិ ។ សង្ឃំ ភគវតិ ។ វិកេហិ
 ពុទ្ធា ភគវ អនុបុទ្ធវិកេ ភិក្ខុវេ តេសំ មោយ បុរសាធំ
 ។ បេ ។ តាដំ ហិ ឆាម តេ ភិក្ខុវេ មោយ បុរសា
 ទេវទត្ថស្ស សង្ឃកេនាយ បរក្កមទ្គស្ស អនុវត្តតា
 ពវិស្សន្តិ វត្តវាធាតា ទេតំ ភិក្ខុវេ អប្បសន្នាធំ ភ
 បសាឆាយ ។ បេ ។ ឯវត្ថុ បទ ភិក្ខុវេ ឥតំ សំត្ថា-
 បធំ ឧទ្ទិសេយ្យាថ តស្សេវ ចោ បទ ភិក្ខុស្ស
 ភិក្ខុ ហោន្តិ អនុវត្តតា វត្តវាធាតា ឯកោ វា ទ្វេ
 វា តយោ វា តេ ឯវំ វធម្យុំ មា អាយ ស្មន្តា
 ឯតំ ភិក្ខុំ តំតំ អវុទ្ធា ចម្បវាធំ ទេសោ ភិក្ខុ

វលាវេនា ភ្នកភ្នំតាំងនោះក្រាបទូលសេចក្តីខ្ញុំ ចំពោះព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគម្ចាស់ ។ ព្រោះហេតុនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់
 ទ្រង់នូវប្រជុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរបញ្ជាក់ភិក្ខុទាំងឡាយក្នុងវលា
 នោះថា ខែភិក្ខុទាំងឡាយ ឮថា មានពួកភិក្ខុប្រព្រឹត្តតាមទេវទត្ថភិក្ខុ
 ជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក ពិតមែនឬ ។
 ពួកភិក្ខុក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនោះ ពិតមែន ។
 ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់មានវស្សាវេយ្យសទ្ធិនេះដៀលថា ខ្ញាលភិក្ខុទាំងឡាយ
 អំពើដែលមោឃបុរសទាំងនោះបានធ្វើ មិនសមគួរទេ ។ បេ ។ ខ្ញាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុម្តេច ក៏ពួកនាមបុរសទាំងនោះ ប្រព្រឹត្តតាម
 ទេវទត្ថ ជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក ខែ
 ភិក្ខុទាំងឡាយ អំពើនេះមិនជាទ្រង់ជ្រាបដល់ដទៃទាំងឡាយដែលមិនទាន់
 ជ្រាបទេ ។ បេ ។ ខ្ញាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយឆប្បីសំដែងឡើង
 នូវសីលាបទានយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុទាំងឡាយមួយបេក្តី ភិក្ខុបេក្តី បេក្តី ជាអ្នក
 ប្រព្រឹត្តតាមភិក្ខុដែលបំបែកសង្ឃនោះឯង នឹងជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក
 ហើយពួកភិក្ខុទាំងនោះពោលហាម ភិក្ខុទាំងឡាយ (ដែលជាភិក្ខុបរិសុទ្ធ)
 យ៉ាងនេះថា ខ្ញាលលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយកុំពោល
 ពាក្យបង្ខំចង្ខុបង្ខំនឹងភិក្ខុនោះ ព្រោះភិក្ខុនេះជាអ្នកពោលត្រូវតាមធម៌ដ៏

វិទ្យាបិដក វេសោ ភិក្ខុ អម្ពានាសោ ភិក្ខុ ធម្មត្ថ
 វុទ្ធិត្ថ អាធាយ វិហារតិ ជាធាតិ យោ កាសតិ អម្ពានា-
 ម្យេតំ ឧមតិ ។ តេ ភិក្ខុ ភិក្ខុហំ ឯវមស្ស វុទ្ធិយោ
 ហំ អាធាយស្មត្ថា ឯវ អវុទ្ធិ ឧ វេសោ ភិក្ខុ
 ធម្មត្ថ ឧ វេសោ ភិក្ខុ វិទ្យាបិដក មា អាធាយស្មត្ថា ធម្ម
 សង្ឃកេនោ វុទ្ធិត្ថ សមេតាធាយស្មត្ថា ឯ សង្ឃធម្ម សមត្ថា
 ហំ សង្ឃេ សម្មាធមាធា អវិវធមាធា ឯតុន្ទេសោ
 ជាសុ វិហារតិ ។ ឯវត្ថុ តេ ភិក្ខុ ភិក្ខុហំ វុទ្ធិអាធា
 តាថវ បត្តល្ខោយ្យំ តេ ភិក្ខុ ភិក្ខុហំ យោវតតិយំ សម-
 ទុកាសិតញា តស្ស បដិច្ចស្សត្ថាយ ។ យោវតតិយក្កោ
 សមទុកាសិយហាតា តំ បដិច្ចស្សត្ថាយ្យំ ឥធម្មតំ តុសលំ
 ធា ចេ បដិច្ចស្សត្ថាយ្យំ សង្ឃាធិសេសោតិ ។

ភិក្ខុនៈ ជាអ្នកពោលត្រូវតាមវិន័យផង ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុនេះកាន់យក
 សេចក្តីពេញចិត្តនឹងសេចក្តីគាប់ចិត្តរបស់ពួកយើង ទើបពោល រលាកដឹង
 សេចក្តីពេញចិត្តជាដើមរបស់ពួកយើង ទើបពោល អំពើនេះគឺគាប់ចិត្ត
 ដល់យើងទាំងឡាយ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយ (ដែល
 បរិសុទ្ធ) ពោលយ៉ាងនេះថា អ្នកលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ រលាកភ្នំពោល
 យ៉ាងហ្នឹង ព្រោះភិក្ខុនេះមិនមែនជាអ្នកពោលត្រូវតាមវិន័យផង ភិក្ខុនេះ
 មិនមែនជាអ្នកពោលត្រូវតាមវិន័យផង សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយកុំគាប់
 ចិត្តនឹងសង្ឃកេនោឡើយ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយព្រមព្រៀងជាមួយ
 នឹងសង្ឃកេនោ ព្រោះព្រះសង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា រកធម្មកេនោ មិនរែកទគ្នា
 មានទុក្ខសង្ខារមួយគ្នា តែងរស់សប្បាយ ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះ កាលដែល
 ភិក្ខុទាំងឡាយពោលហាមយ៉ាងនេះ ក៏នៅច្រកាន់លទ្ធិយ៉ាងនោះដែល
 ពួកភិក្ខុទាំងនោះ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយស្ម័គ្រសមទុកាសនកម្មសភ័វៈគំរេ
 បដិ ដើម្បីឱ្យលះបង់នូវកម្មនោះ ។ កាលបើភិក្ខុទាំងឡាយ ស្ម័គ្រ
 សមទុកាសនកម្មដល់គំរេបដិហើយ ពួកភិក្ខុទាំងនោះលះបង់នូវ
 រឿងនោះចេញ កាលបើបានយ៉ាងនេះជាការល្អណាស់ បើមិនលះ
 បដិទេ ត្រូវតាមភ្នំសង្ឃាធិសេស ។

[៣០៥] តេស្ម័ន ទេ បនាតិ តស្ម័ន សាវ័ន្តក-
 ធិតស្ម័ន កំភូនោ ។ កិក្ខុ ហោន្តិកិ អត្ថោ កិក្ខុ
 ហោន្តិ ។ អនុវត្តកាតិ យំទិដ្ឋិកោ ហោតិ យំទិដ្ឋិកោ
 យំរុចិកោ តេមិ តំទិដ្ឋិកា ហោន្តិ តំទិដ្ឋិកា តំរុចិកា ។
 វត្តវាធិកាតិ តស្ម័ន វណ្ណាយ បត្តាយ បិកា ហោន្តិ ។
 ឯកោ វា ធ្វេ វា តយោ វាតិ ឯកោ វា ហោតិ
 ធ្វេ វា តយោ វា តេ ឯវំ វាធិយ្យំ ខា អាយស្មន្តោ
 ឯវំ កិក្ខុ តិក្ខុ អនុវត្ត ធម្មវាទំ ចេសោ កិក្ខុ វិធម៌វាទំ
 ចេសោ កិក្ខុ អត្តាភពោសោ កិក្ខុ ធម្មវាទំ រុចិកា
 អាធាយ វេហាតិ ជាធាតិ យោ ភាសតិ អត្តា-
 ភម្មេតិ ទមតិ ។

[៣០៦] តេ កិក្ខុតិ យេ តេ អនុវត្តកា កិក្ខុ ។
 កិក្ខុហិ អត្ថោហិ កិក្ខុហិ ។ យេ បស្សន្តិ យេ
 សុណាន្តិ តេហិ វត្តញ្ចា ខា អាយស្មន្តោ ឯវំ អនុវត្ត

[៣០៧] ត្រង់ពាក្យថា ភិក្ខុនោះឯង គឺភិក្ខុជាអ្នកបំបែកសង្ខារនោះ ។
 ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងឡាយ បានដល់ពួកភិក្ខុផ្សេងៗ ។ ពាក្យថា ជាអ្នកប្រព្រឹត្ត
 តាម គឺភិក្ខុអ្នកបំបែកសង្ខារយល់ឃើញ ត្រូវចិត្ត តាមចិត្តកម្មណា ភិក្ខុ
 ទាំងនោះក៏យល់តាម ត្រូវចិត្តតាម តាមចិត្តតាមនូវកម្មនោះដែរ ។ ពាក្យថា
 ជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក គឺព័ត៌មាននៅក្នុងសេចក្តីសរសើរនូវភិក្ខុជាអ្នកបំបែក
 សង្ខារនោះផង ក្នុងពួកនៃភិក្ខុនោះផង ។ ពាក្យថា មួយបុគ្គ ពីរបុគ្គ បីបុគ្គ
 គឺភិក្ខុមួយបុគ្គ ពីរបុគ្គ បីបុគ្គ ភិក្ខុទាំងនោះពោលនឹងភិក្ខុទាំងឡាយ
 យ៉ាងនេះថា វិទាលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកកុំពោលពាក្យបន្តិច
 បន្តួចនឹងភិក្ខុនោះ ភិក្ខុនោះជាអ្នកពោលត្រូវតាមធម៌ផង ភិក្ខុនោះជាអ្នក
 ពោលត្រូវតាមវិន័យផង ម្យ៉ាងទៀត ភិក្ខុនោះកាន់យកសេចក្តីពេញចិត្ត
 នឹងសេចក្តីតាមចិត្តរបស់ពួកយើងហើយ ទើបពោល លោកដឹង (សេចក្តី
 ពេញចិត្តជាដើម) របស់ពួកយើងហើយ ទើបពោល អំពីវិសេសលោកធ្វើ
 នេះក៏សមគួរដល់ពួកយើង ។

[៣០៨] ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងនោះ គឺពួកភិក្ខុអ្នកប្រព្រឹត្តតាម
 អម្បាលនោះឯង ។ ពាក្យថា ភិក្ខុទាំងឡាយ បានដល់ភិក្ខុ៦ទៀត
 (ព្រឹត្តិសង្ខារទេវតភិក្ខុនោះ) ។ ពួកភិក្ខុដែលបានឃើញបានពួកប្ប
 ពោលថា វិទាលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកកុំពោលយ៉ាងហ្នឹង

ន ចេសោ ភិក្ខុ ធម្មវាទី ន ចេសោ ភិក្ខុ វិជយវាទី មា
 អាយស្មត្តានម្យ សង្ឃកេនា វុទ្ធកុ សមេតាយស្មត្តានំ
 សង្ឃន សមាគ្គា ហំ សង្ឃោ សង្ខាធម្មានោ អវិជមានោ
 ឯកុទ្ទេសោ ជាសុ វិហារតីតិ ។ ធីតិយម្យ វត្តតា ធីតិយម្យ
 វត្តតា ។ សចេ បដិច្ចស្សដ្ឋង្គិ កេត្តតំ កុសលំ លោ
 ចេ បដិច្ចស្សដ្ឋង្គិ អាបត្តិ ទុក្ខធម្ម ។ សុត្វា ន
 វុទ្ធកុ អាបត្តិ ទុក្ខធម្ម ។ នេ ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈិបិ
 អាគន្ធិតា វត្តតា មា អាយស្មត្តា ឯវ អវុទ្ធកុ ន
 ចេសោ ភិក្ខុ ធម្មវាទី ន ចេសោ ភិក្ខុ វិជយវាទី
 មា អាយស្មត្តានម្យ សង្ឃកេនា វុទ្ធកុ សមេតាយ-
 ស្មត្តានំ សង្ឃន សមាគ្គា ហំ សង្ឃោ សង្ខាធម្មានោ
 អវិជមានោ ឯកុទ្ទេសោ ជាសុ វិហារតីតិ ។ ធីតិយម្យ
 វត្តតា ធីតិយម្យ វត្តតា ។ សចេ បដិច្ចស្សដ្ឋង្គិ កេត្តតំ
 កុសលំ លោ ចេ បដិច្ចស្សដ្ឋង្គិ អាបត្តិ ទុក្ខធម្ម ។

ភិក្ខុនេមិនមែនជាអ្នកពោលត្រូវតាមធម៌ផង ភិក្ខុនេមិនមែនជាអ្នកពោល
 ត្រូវតាមវិន័យផង សូមរលាកម្ចាស់ទាំងឡាយ កុំតាមបំណងនិសង្សកេ
 ឡើយ សូមរលាកម្ចាស់ទាំងឡាយព្រមព្រៀងជាមួយនឹងសង្ឃទៅ ព្រោះ
 សង្ឃព្រមព្រៀងគ្នា កែឈរកេត្តា មិនវាចា មានទុក្ខជាមួយគ្នា តែង
 នៅជាសុខសប្បាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវពោលជាគំរប់ពីរផងផង ត្រូវ
 ពោលជាគំរប់បីផងផង ។ បើពួកភិក្ខុទាំងនោះលះបង់រឿងនោះបាន ការ
 លះបង់បានយ៉ាងនេះ ជាការល្អ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខផង ។ ពួក
 ភិក្ខុចំទៀតឮហើយមិនពោលហាមប្រាម ត្រូវអាបត្តិទុក្ខផងដែរ ។ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយត្រូវតែតាមបំណងភិក្ខុទាំងនោះមកកាន់កណ្តាលផ្ទុំសង្ឃ
 ហើយពោលហាមថា មែនលាកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកកុំពោលយ៉ាងហ្នឹង
 ភិក្ខុនេមិនមែនជាអ្នកពោលត្រូវតាមធម៌ទេ ភិក្ខុនេមិនមែនជាអ្នកពោល
 ត្រូវតាមវិន័យទេ សូមរលាកម្ចាស់ទាំងឡាយកុំតាមបំណងនិសង្សកេឡើយ
 សូមរលាកម្ចាស់ទាំងឡាយព្រមព្រៀងជាមួយនឹងសង្ឃទៅ ព្រោះសង្ឃ
 ព្រមព្រៀងគ្នា កែឈរកេត្តា មិនទាន់វាចា មានទុក្ខជាមួយគ្នា តែង
 នៅជាសុខសប្បាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវពោលហាមជាគំរប់ពីរផងផង
 ជាគំរប់បីផងផង ។ បើលោកទាំងនោះលះបង់រឿងនោះបាន ការលះបង់
 បាននេះ ជាការកើតទោស បើលះបង់មិនបានទេ ត្រូវអាបត្តិទុក្ខផង ។

[៣០៣] តេ ភិក្ខុ ភិក្ខុហំ សមទុកាសិតញ ។
 ឯវេញ បទ ភិក្ខុវេ សមទុកាសិតញ ។ ឲ្យត្ថេន ភិក្ខុនា
 បដិគលេន សង្ឃោ ញាបេតញោ សុណាតុ មេ កន្តេ
 សង្ឃោ ឥត្ថន្ទាមោ ទ ឥត្ថន្ទាមោ ទ ភិក្ខុ ឥត្ថន្ទាមស្ស
 ភិក្ខុនោ សង្ឃកេនាយ បាត្តមន្តស្ស អនុវត្តតា វត្តក-
 ណា ។ តេ តំ វត្ថុ ទប្បដិធិស្សន្ធខំ ។ យេនិ សង្ឃស្ស
 មត្តកលំ សង្ឃោ ឥត្ថន្ទាមញ្ច ឥត្ថន្ទាមញ្ច ភិក្ខុ សម-
 ទុកាសេយ្យ តស្ស វត្ថុស្ស បដិធិស្សត្ថាយ ។ ឯសា
 ញត្ថំ ។ សុណាតុ មេ កន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្ទាមោ ទ
 ឥត្ថន្ទាមោ ទ ភិក្ខុ ឥត្ថន្ទាមស្ស ភិក្ខុនោ សង្ឃកេនាយ
 បាត្តមន្តស្ស អនុវត្តតា វត្តកណា ។ តេ តំ វត្ថុ
 ទប្បដិធិស្សន្ធខំ ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្ទាមញ្ច ឥត្ថន្ទាមញ្ច
 ភិក្ខុ សមទុកាសតិ តស្ស វត្ថុស្ស បដិធិស្សត្ថាយ ។
 យស្សាយស្មតោ ឧមតំ ឥត្ថន្ទាមស្ស ទ ឥត្ថន្ទាមស្ស ទ
 ភិក្ខុនំ សមទុកាសតា តស្ស វត្ថុស្ស បដិធិស្សត្ថាយ

[៣០៣] ភិក្ខុទាំងឡាយធម្មវិស្សតសមទុកាសនកម្មហាមពួកភិក្ខុ
 ទាំងនោះ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ ឯភិក្ខុទាំងនោះ គឺភិក្ខុសង្ឃធម្មវិ
 ស្សតសមទុកាសនកម្មយ៉ាងនេះ គឺភិក្ខុដែលទ្វាសប្រតិពលធម្មវិជ្ជា
 សង្ឃឲ្យដឹងថា បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យ
 របស់ខ្ញុំ ភិក្ខុទាំងឡាយមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ជាអ្នកប្រព្រឹត្ត
 ភាវភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ហើយជា
 អ្នកពោលប្រកាន់ពួក ។ ពួកភិក្ខុទាំងនោះមិនលះបង់ត្រូវបានទេ ។ បើ
 សមទុកាសនកម្មមានកាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ សង្ឃធម្មវិស្សតស-
 មទុកាសនកម្មហាមពួកភិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ដើម្បីឲ្យ
 លះលែងខ្ញុំរឿងនោះចេញ ។ កាលនេះសម្រាប់ឡើងសង្ឃឲ្យដឹង ។
 បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សូមព្រះសង្ឃស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 មានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ជាអ្នកប្រព្រឹត្តភាវភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ
 ជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីបំបែកសង្ឃ ជាអ្នកពោលប្រកាន់ពួក ។ ពួកភិក្ខុ
 ទាំងនោះមិនលះបង់ខ្ញុំរឿងនោះទេ ។ សង្ឃស្ម័គ្រសមទុកាសនកម្មហាម
 ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង មានឈ្មោះនេះផង ដើម្បីឲ្យលះបង់ខ្ញុំរឿង
 នោះ ។ ការស្ម័គ្រសមទុកាសនកម្មដល់ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះ
 នេះផង ដើម្បីឲ្យលះបង់ខ្ញុំរឿងនោះ សមគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា

សោ តុល្លាស្ស យស្ស ធម្មមតិ សោ កាសេយ្យ ។
 ធម្មតិយម្បំ ឯកមត្ថំ វជានិ ។ បេ ។ តតិយម្បំ ឯកមត្ថំ
 វជានិ ។ សុណាតុ មេ កន្តេ សង្ឃោ ឥត្ថន្ទានោ ធម៌
 ឥត្ថន្ទានោ ធម៌ កិក្ខុ ឥត្ថន្ទាមស្ស កិក្ខុធា សង្ឃកេតាយ
 បាត្តមន្តស្ស អនុវត្តតា វត្តវត្តតា ។ តេ តំ វត្តំ
 ឧប្បជិជិស្សន្តិ ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្ទាមក្ខ ឥត្ថន្ទាមក្ខ
 កិក្ខុ សមទុកាសតិ តស្ស វត្ថុស្ស បដិជិស្សត្ថាយ ។
 យស្សយស្សតោ ឧមតិ ឥត្ថន្ទាមស្ស ធម៌ ឥត្ថន្ទាមស្ស ធម៌
 កិក្ខុនំ សមទុកាសតា តស្ស វត្ថុស្ស បដិជិស្សត្ថាយ
 សោ តុល្លាស្ស យស្ស ធម្មមតិ សោ កាសេយ្យ ។
 សមទុកដ្ឋា សង្ឃោ ឥត្ថន្ទានោ ធម៌ ឥត្ថន្ទានោ ធម៌ កិក្ខុ
 តស្ស វត្ថុស្ស បដិជិស្សត្ថាយ ។ ឧមតិ សង្ឃស្ស តស្ថា
 តុល្លា ។ ឯកមតិ ធារយាមិ ។

សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះស្រៀមទៅ មិនសមគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា
 សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះពាលឡើង ។ ខ្ញុំពាលសេចក្តីនេះដាក់របំប៉ងផង
 ផង ។ បេ ។ ខ្ញុំពាលសេចក្តីនេះដាក់របំប៉ងផង ។ ចត្តត្រៃសង្ឃ
 ដ៏ធំអើ ឬស្រីសង្ឃស្តាប់ពាក្យចេស្ត់ខ្ញុំ កិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះ
 នេះផង ជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមកិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ជាអ្នកព្យាយាមដើម្បីបំបែក
 សង្ឃ ជាអ្នកពាលប្រកាន់ពួក ។ ពួកកិក្ខុចាំនោះមិនលះបង់រឿងនោះ
 ទេ ។ ព្រះសង្ឃស្ម័គ្រសមទុកាសនកម្មហាមកិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះ
 នេះផង ដើម្បីឲ្យលះបង់ខ្ញុំរឿងនោះ ។ ការស្ម័គ្រសមទុកាសនកម្មហាម
 កិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង ដើម្បីឲ្យលះបង់ខ្ញុំរឿងនោះ សម
 គួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះស្រៀមទៅ មិន
 សមគួរដល់លោកម្ចាស់អង្គណា សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះពាលឡើង ។
 កិក្ខុមានឈ្មោះនេះផង ឈ្មោះនេះផង គឺព្រះសង្ឃបាទស្ម័គ្រសមទុកា-
 សនកម្មចេហើយ ដើម្បីឲ្យលះបង់ខ្ញុំរឿងនោះ ។ (សមទុកាសនកម្មនោះ)
 សមគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះ ព្រះសង្ឃស្រៀមទៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុក
 ខ្ញុំរឿងនេះ ដោយតិរិយាស្រៀមទៅយ៉ាងនេះ ។

[៣០២] ញត្តិយា ធុត្តង្គំ ទិហិ កម្មកថាហិ ធុល្លច្ច-

យា កម្មកថាហិយោសារោ អាមត្តំ សង្ខារិនសេសស្ស ។

សង្ខារិនសេសំ អដ្ឋបដ្ឋង្គានំ ញត្តិយា ធុត្តង្គំ ទិហិ

កម្មកថាហិ ធុល្លច្ចយា ចដិច្ចស្សម្ពុត្តំ ។ ទ្វេ ឧយោ

ឯកតោ សមុទកាសិកញ្ចា កុត្តរំ ន សមុទកាសិ-

កញ្ចា ។ សង្ខារិនសេសោតិ ។ មេ ។ តេជមិ វុច្ឆនិ

សង្ខារិនសេសោតិ ។

[៣០៣] ធម្មកាម្មេ ធម្មកាម្មសញ្ញំ ឈ្សដិជិស្សធូត្តំ

អាមត្តំ សង្ខារិនសេសស្ស ។ ធម្មកាម្មេ វេមតិកា ឈ្ស-

ដិជិស្សធូត្តំ អាមត្តំ សង្ខារិនសេសស្ស ។ ធម្មកាម្មេ

[៣០៤] (កាលសង្ឃ) សូត្រញត្តិចម្រើន (កិក្ខុតាំងនោះ) ត្រូវអាមត្តិទុក្ខដ

(កាលសង្ឃ) សូត្រកម្មកថាហិចម្រើន កិក្ខុតាំងនោះ ត្រូវអាមត្តិផ្តល់ឆ្ងាយ

(កាលសង្ឃ) សូត្រកម្មកថាហិចម្រើន (កិក្ខុតាំងនោះ) ត្រូវអាមត្តិសង្ខារិនសេស ។

កាលបើកិក្ខុតាំងនោះត្រូវអាមត្តិសង្ខារិនសេសហើយ ឯអាមត្តិទុក្ខដដែល

កិក្ខុតាំងនោះត្រូវក្នុងខណៈចប់ញត្តិក្តី ឯអាមត្តិផ្តល់ឆ្ងាយពុំទាន់ឡើយដែល

កិក្ខុតាំងនោះត្រូវក្នុងខណៈចប់កម្មកថាហិចម្រើនក្តី គឺតែងតែដាច់ទៅឯនិ ។

សង្ឃធម្មសូត្រសមុទកាសិកញ្ចាមប្រាមកិក្ខុភិវា (ឬ) បីអង្គក្នុងចំណា

មួយគ្នាបាន បើកិក្ខុច្រើនជាងបីខ្លួននោះឡើងទៅ សង្ឃមិនធម្មសូត្រទេ ។

ពាក្យថា សង្ខារិនសេស មានអធិប្បាយពិស្តារក្នុងសិក្ខាបទទី ១ ខាងដើម

រួចហើយ ។

[៣០៥] កិក្ខុតាំងឡើយ (ជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាមកិក្ខុចម្រើនសង្ឃ) មាន

សេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មដែលសង្ឃធ្វើត្រូវតាមចម្រើន កម្មធ្វើត្រូវតាមចម្រើន

តែមិនលះបង់ចោល (គឺនៅប្រព្រឹត្តដដែល) ត្រូវអាមត្តិសង្ខារិនសេស ។

កិក្ខុតាំងនោះមានសេចក្តីសង្ឃឹយក្នុងកម្មដែលត្រូវតាមចម្រើន តែមិនលះបង់

ចោល ត្រូវអាមត្តិសង្ខារិនសេសដែរ ។ កិក្ខុតាំងនោះមានសេចក្តីសំគាល់

អចម្មតម្មសញ្ញា ធម្មជន័យស្សន្ទន្តំ អាចត្តិ សង្ខារិកស-
 សស្ស ។ អចម្មតម្ម ធម្មតម្មសញ្ញា អាចត្តិ ធុត្ត-
 ជស្ស ។ អចម្មតម្ម វេមត្ថតា អាចត្តិ ធុត្តជស្ស ។
 អចម្មតម្ម អចម្មតម្មសញ្ញា អាចត្តិ ធុត្តជស្ស ។

[៣០៦] អចាចត្តិ អសមុត្តាសន្ទានំ ចជន័យស្សន្ទ-
 ន្ទានំ ឧប្បត្តតានំ វិត្តន្ទត្តានំ វេទនដ្ឋានំ អាធិកម្ម-
 តានន្ទិ ។

ឯពាសនសង្ខារិកស្សន្ទន្តំ ។

ក្នុងកម្មវិធីសង្ខារិកស្សន្ទន្តំ ធម្មជន័យស្សន្ទន្តំ អាចត្តិ សង្ខារិកស-
 សស្ស ។ អចម្មតម្ម ធម្មតម្មសញ្ញា អាចត្តិ ធុត្ត-
 ជស្ស ។ អចម្មតម្ម វេមត្ថតា អាចត្តិ ធុត្តជស្ស ។
 អចម្មតម្ម អចម្មតម្មសញ្ញា អាចត្តិ ធុត្តជស្ស ។

[៣០៦] អចាចត្តិ អសមុត្តាសន្ទានំ ចជន័យស្សន្ទ-
 ន្ទានំ ឧប្បត្តតានំ វិត្តន្ទត្តានំ វេទនដ្ឋានំ អាធិកម្ម-
 តានន្ទិ ។

សង្ខារិកស្សន្ទន្តំ ។

ទ្វាវសមសង្ខារទិសេសំ

[៣១៨] តេជ សមយេន ពុទ្ធា គកា កោសម្ព័យំ
 វិហារតំ យោសីតាវមេ ។ តេជ ទោ បទ សមយេន
 អាយស្មា ធម្មោ អនាចារំ អាចារតំ ។ ភិក្ខុ ឯវមាហំសុ មា
 អារុសោ ធម្ម ឯវរូបំ អកាសំ ទេតំ គប្បតីតំ ។ សោ ឯវ
 វទេតំ កី ទុ ទោ ធាម តុម្កេ អារុសោ មំ វត្ថុតំ មញ្ញជ
 អហំ ទោ ធាម តុម្កេ វទេយ្យំ អម្ពាតំ ពុទ្ធា អម្ពាតំ
 ធម្មោ អម្ពាតំ អយ្យបុត្តន ធម្មោ អភិសម្មតោ សេយ្យ
 ជាមិ ធាម មហាវគោ វាយន្តោ តំណាគដ្ឋបណ្ណាសដំ(១)
 ឯកតោ ឧស្សាទេយ្យ(២) សេយ្យជាមិ វា បទ ទេតិ
 បទ្ធកេយ្យា សង្កសេវាលមណកំ ឯកតោ ឧស្សាទេយ្យ
 ឯវមេ តុម្កេ ធានាធាមា ធានាកោត្តា ធានាជញ្ញា ធានា
 កុលា បទ្ធគំតា ឯកតោ ឧស្សាទេតា(៣) កី ទុ ទោ
 ធាម តុម្កេ អារុសោ មំ វត្ថុតំ មញ្ញជ អហំ ទោ ធាម

១ ឧ. ម. តំណាគដ្ឋបណ្ណាសដំ ។ ២ ឧស្សាទេយ្យ ។ ៣ ឧ. ម. ឧស្សាទេតា ។

សង្ខារទិសេសទី ១២

[៣១៩] សមីយនោ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធអាននសុរិយយស ច្រើនប្រ
 ជាប់នៅយោសីតាវមេ ក្បែរគ្រឹះកោសម្ព័យ ។ សមីយនោឯង ខ្លួនភិក្ខុ
 ដំបាចនាយប្រព្រឹត្តអំបាចា (មានយោធម៌នសមគួរផ្សេងៗ) ។ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយពាលប្រដៅយ៉ាងនេះថា ខ្លួនអារុសោធម្ម លោកកុំធ្វើអំពើមាន
 សភាពយ៉ាងនេះ អំពើនេះមិនសមគួរទេ ។ ខ្លួនភិក្ខុនោះធ្វើយាចារិក្សថា
 អារុសោ លោកទាំងឡាយសំគាល់ថាលោកត្រូវពាលប្រដៅខ្ញុំឬ ខ្ញុំឯងទេ
 កើ ទើបត្រូវប្រដៅលោកទាំងឡាយ (ព្រោះថា) ព្រះពុទ្ធរបស់យើង
 ព្រះធម៌របស់យើង ព្រះអយ្យបុត្តរបស់យើង បានត្រាស់ដឹងខ្លះព្រះធម៌
 ដូចខ្យល់ព្យុះដំបក់បោកប្រមូលយកស្មៅ កំណាត់ឈើ ស្លឹកឈើខឹង
 សំណាត់មកមូលជាមួយគ្នា ឬជាដូចជា ទឹកស្ទឹងដែលហូរចុះចាកក្នុងតែង
 ប្រមូលគូបយកខ្យល់ចក់សាវាយខឹងចក់បាយទាមកម្រជាមួយគ្នាបាន មាន
 ទុបមាយ៉ាងណាមិញ លោកទាំងឡាយមានឈ្មោះផ្សេងៗ ហេតុត្រ
 ផ្សេងៗ មានជាតិផ្សេងៗ ចេញចាកត្រកូលផ្សេងៗ ហើយបួស គឺគេប្រមូល
 ចក់ទ្រមូលត្រកូលគ្នា ក៏មានទុបមាយ្យដូចគ្នាឯង វិទអារុសោទាំងឡាយ
 លោកទាំងឡាយនៅសំគាល់ថាលោកត្រូវពាលប្រដៅខ្ញុំឬ ខ្ញុំឯងទេកើ

នម៍ សិក្ខាចន៍ ឧទ្ទិសេយ្យាច កិក្ខុ បរេ ធុរ្ម្មជាតិកោ
 ហោតិ ឧទ្ទេសថវាយាចឧទ្ទេស សិក្ខាបរេស្ស កិក្ខុហិ
 សហធម្មតំ វុទ្ធានោ អត្តានំ អវចនីយំ ករោតំ មា បំ
 អាយស្មន្តោ តិក្ខុ អវចន្ត កល្យាណំ វា ចាបតំ
 វា អហម្បាយស្មន្តោ ធន តិក្ខុ វត្តាមិ កល្យាណំ
 វា ចាបតំ វា កំបថាយស្មន្តោ បម វេទនាយាតិ ។
 សោ កិក្ខុ កិក្ខុហិ វេសស្ស វេទនីយោ មា អាយស្មា
 អត្តានំ អវចនីយំ អកាសំ វេទនីយោ អាយស្មា
 អត្តានំ ករោតុ អាយស្មាចិ កិក្ខុ វេទនុ សហធម្មត
 កិក្ខុចិ អាយស្មន្តំ វត្តន្តំ សហធម្មត វេ សំវន្តា
 ហិ វស្ស កកវតោ បរិសា យន្តំ អញ្ញមញ្ញវេទន
 អញ្ញមញ្ញវេទនមេទានិ ។ វេត្ត សោ កិក្ខុ កិក្ខុហិ វុទ្ធ
 មាទោ តថេវ ចត្តស្សាយ្យ សោ កិក្ខុ កិក្ខុហិ យាវតនីយំ
 សបទុកាសិតោ វស្ស បដិទ្ធិស្សតាយ យាវតនីយោ

អ្នកទាំងឡាយឆ្លើយសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុមានជាតិ
 ដែលគេប្រដៅគ្រឹ កាលភិក្ខុទាំងឡាយគោលប្រដៅ (ខ្លួន) ដោយធម៌
 ក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយដែលរាប់ចូលក្នុងឧទ្ទេស (បាតិមាត្រ) ធ្វើខ្លួនឱ្យគេ
 ប្រដៅមិនបាន ដោយពាក្យថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកកុំនិយាយ
 ពាក្យចម្លងចម្លងចោលក្តី អាត្រក់ក្តី នឹងឱ្យឡើយ ចំណែកខ្ញុំក៏នឹងមិនគោល
 ពាក្យបន្តិបបន្តិច ចោលក្តី អាត្រក់ក្តី នឹងលោកម្ចាស់ទាំងឡាយដែរ បពិត្រ
 លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ចូរលោកលែងនិយាយប្រដៅខ្ញុំទៅ ។ ភិក្ខុនោះ
 ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយគោល (ហាម) យ៉ាងនេះថា លោកម្ចាស់កុំធ្វើខ្លួន
 ឱ្យគេប្រដៅមិនបានឡើយ លោកម្ចាស់ត្រូវការធ្វើខ្លួនឱ្យគេគោលប្រដៅ
 បានផង ចំណែកលោកម្ចាស់ ចូរប្រដៅភិក្ខុទាំងឡាយដោយសហធម៌
 (ក្នុងប្បញ្ញត្តិ) សូម្បីពួកភិក្ខុក៏គោលប្រដៅលោកម្ចាស់ដោយសហធម៌ដែរ
 ព្រោះបរិសទ្យរបស់ព្រះដ៏មានព្រះភាគម្ចាស់នោះ តែងចម្រើនឡើងដោយ
 ពាក្យជាប្រយោជន៍ដល់គ្នាមិនគ្នា នឹងដោយញ្ញាត្តិគ្នាមិនគ្នាឱ្យចេញចាក
 កម្ពុត្តិយ៉ាងនេះ ។ កាលភិក្ខុទាំងឡាយគោលប្រដៅភិក្ខុនោះយ៉ាងនេះ
 (ភិក្ខុនោះ) គឺនៅប្រកាន់យ៉ាងហ្មត់ចត់ដែល ភិក្ខុនោះ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រ
 សមទុកាសិតោ (ហាម) ជាតំបើបដិ ដើម្បីឱ្យលះបង់ឱ្យគេម្នា

សមុទ្រកាសិយមាតា តំ ចង់និស្សន្ទយ្យ តំ ទូតំ
តុសលំ តោ ទេ ចង់និស្សន្ទយ្យ សង្ខារនិសេសាតំ ។

[៣០៨] ភិក្ខុ បទេវ ទុក្ខទូតំតំកោ ហោតិ តំ
ទុក្ខន្ទោ ហោតិ ទោវចស្សករណាហិ ធម្មេហិ សមញ្ញា-
កតា អត្តមោ អប្បធម្មំណាត្តាហិ អនុសាសនំ ។
ទុក្ខេសមវិយាបន្នេសុ សិក្ខាបទេសុតំ ចាតិមោត្តមវិ-
យាបន្នេសុ សិក្ខាបទេសុ ។ ភិក្ខុហិតំ អញ្ញេហិ
ភិក្ខុហិ ។ សហធម្មិកំ ឆាម យំ ភពវតា បញ្ញត្តំ
សិក្ខាបទំ វតំ សហធម្មិកំ ឆាម ។ នេច វុទ្ធាយោ
អត្តាទំ អវចនំយំ ករោតិ ហ មំ វាយស្មន្តោ តិវុ
អវុត្ត កល្យាណំ វា ចាបតំ វា អហម្បាយស្មន្ត ឯ
តិវុ វុត្តាហិ កល្យាណំ វា ចាបតំ វា វិរមជាយស្មន្តោ
មម វចនាយោតិ ។

បើភិក្ខុនោះ កាលពួកភិក្ខុស្រ្តសមុទ្រកាសិយមាតាចង់បដិសេធិ ហើយលះបង់
រឿងនោះបាន កាលលះបង់បានយ៉ាងនេះ ជាការចោទទោស បើមិនលះបង់ទេ
ត្រូវរកបក្ខិសង្ខារនិសេស ។

[៣០៨] គ្រងភាគៗ ភិក្ខុមានជាតិដែលគេប្រែវេទិត្រ គឺជាអ្នក
ដែលគេស្នើប្រែវេទិត្របាន ដោយគប្បី ច្រកបដោយធម៌ជាហេតុធ្វើឱ្យ
ប្រែវេទិត្រ មិនអត់ធ្ងន់ មិនកាន់យកភាគៗប្រៀនប្រដៅដោយទាន់ស្តាប់
(មិនកាន់យកភាគៗប្រៀនប្រដៅដោយគោរព) ។ ភាគៗ ក្នុងសិក្ខាបទ
ទាំងឡាយដែលរាប់បញ្ចូលក្នុងទុក្ខេស គឺក្នុងសិក្ខាបទទាំងឡាយ ដែល
រាប់បញ្ចូលក្នុងព្រះបាតិមោត្ត ។ ភាគៗ ពួកភិក្ខុ គឺភិក្ខុទាំងឡាយដទៃ ។
បទដែលឈ្មោះថា សហធម៌ គឺសិក្ខាបទណាដែលព្រះដ៏មានព្រះភាគ
បញ្ចក្កុទ្ធស សិក្ខាបទនោះឈ្មោះថា សហធម៌ ។ ភិក្ខុនោះគេស្នើប្រែវេទិត្រ
ដោយសហធម៌នោះ ត្រូវបដិសេធិមិនឱ្យគេស្នើប្រែវេទិត្រ ដោយ
ភាគៗ បក្ខិវេទិត្រម្ចាស់ទាំងឡាយ លោកទាំងឡាយកុំនិយាយភាគៗ
បក្ខិបបក្ខិ ទោះបីក្តី ពាក្យក្តីនឹងខ្ចី ចំណែកខ្ចីនឹងនិយាយភាគៗ
បក្ខិបបក្ខិ ទោះបីក្តី ពាក្យក្តីនឹងពួកលោកម្ចាស់ សូមពួកលោកម្ចាស់
រៀបចំការពេលប្រែវេទិត្រ ។

[៣០៩] សោ កំក្កុ យោ សោ ធុត្ថច្ចជាតិកោ

កំក្កុ ។ កំក្កុ ហ៍តិ អញ្ញោហិ កំក្កុ ហិ ។ យេ ច ស្សន្តិ
 យេ សុណន្តិ ខេហិ វត្តោ មា អាយស្មា អត្តានំ
 អវចនិយំ អកាសំ វចនិយមេវ អាយស្មា អត្តានំ
 កាភេតុ អាយស្មាមិ កំក្កុ វិទេតុ សហជម្មេន កំក្កុ បិ
 អាយស្សន្តិ វត្តន្តិ សហជម្មេន ឯវំ សំវឌ្ឍោ ហិ តស្ស
 ភគវតោ ចរិសា យនិទំ អញ្ញមញ្ញវិចារេន អញ្ញមញ្ញវិជ្ជាប-
 រេនជាតិ ។ ធុតិយម្យំ វត្តោ តតិយម្យំ វត្តោ ។
 សចេ បដិទិស្សន្តិ វត្តេតំ កុសលំ នោ ចេ បដិទិ-
 ស្សន្តិ អាមត្តិ ធុត្តមស្ស ។ សុត្វា ន វត្តន្តិ អាមត្តិ
 ធុត្តមស្ស ។ សោ កំក្កុ សង្ឃមជ្ឈិមំ អាត្មញ្ញត្វា
 វត្តោ មា អាយស្មា អត្តានំ អវចនិយំ អកាសំ

[៣១០] ពាក្យថា កំក្កុនោះ គឺកំក្កុមានជាតិដែលគេប្រែជាបាទ

ដោយគ្រាន់ឯង ។ ពាក្យថា កំក្កុទាំងឡាយ បានដល់ភូមិកំក្កុវិទ ។
 មានអធិប្បាយថា ភូមិកំក្កុនោះឃើញ ភូមិកំក្កុនោះបានស្តាប់ (ដំណឹង)
 ភូមិកំក្កុទាំងនោះត្រូវពោលថា លោកម្ចាស់កុំធ្វើខ្លួនឲ្យគេស្តីប្រដៅមិនបាន
 លោកម្ចាស់ត្រូវតែធ្វើខ្លួនឲ្យគេស្តីប្រដៅបាន សូម្បីលោកម្ចាស់លោកគំច្ងា
 ពោលប្រដៅកំក្កុទាំងឡាយដោយសហជម្មេន សូម្បីកំក្កុទាំងឡាយក៏ដឹង
 ពោលប្រដៅលោកម្ចាស់ដោយសហជម្មេនដែរ ព្រោះបរិសទ្ធភាពសំព្រះឯង
 មានព្រះភាគម្ចាស់នោះវិចារេនវិទ្យុជដោយពាក្យយ៉ាងនេះ គឺដោយ
 ភិយាពោលជាប្រយោជន៍ដល់គ្នាទាំងឡាយ ដោយញុំាងឱ្យនឹងឱ្យចេញ
 ចាកអាមត្តិ ។ កំក្កុនោះត្រូវកំក្កុទាំងឡាយពោល(ហាម) ថាគំរប់
 វិវេចន៍ ត្រូវពោល (ហាម) ថាគំរប់វិវេចន៍ ។ បើកំក្កុនោះលះបង់
 បាទ កាលលះបង់បាទយ៉ាងនេះ ជាភាស្ត បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវអាមត្តិ
 ធុត្តម ។ កំក្កុទាំងឡាយបានឮហើយមិនពោល (ហាម) ត្រូវអាមត្តិ
 ធុត្តមវិទ ។ កំក្កុទាំងឡាយតប្បទាបកំក្កុនោះមកកាន់កណ្តាលប្រជុំសង្ឃ
 ហើយពោល (ហាម) ថា លោកម្ចាស់កុំធ្វើខ្លួនឲ្យគេស្តីប្រដៅមិនបាន

វេទន៍យថេវ អាយស្មា អត្តានំ កកោតុ អាយស្មាបិ
 ភិក្ខុ វេទនុ សហជញ្ញេន ភិក្ខុបិ អាយស្មន្តំ វត្តន្ត
 សហជញ្ញេន ឯវំ សំវណ្ណ ហិ តស្ស កកោតោ បរិសា
 យនិទំ អញ្ញមញ្ញវេនេន អញ្ញមញ្ញវត្តាបនេនាតិ ។
 ធុតិយម្បំ វត្តព្វោ ធុតិយម្បំ វត្តព្វោ ។ សេ បដិទំ
 ស្សន្តិ ឥន្ទេនំ កុសលំ នោ ថេ បដិទំស្សន្តិ
 រាមត្ថិ ធុត្តេស្ស ។

[៣១១] សោ ភិក្ខុ សមទុកាសិតព្វោ ។ ឯវត្ថុ
 បន ភិក្ខុវេ សមទុកាសិតព្វោ ។ ព្យាគ្គន ភិក្ខុនា
 បដិគាលេន សង្ឃោ ញាបេតព្វោ កុណាតុ បេ
 កន្ទេ ឧស្សោ អយំ ឥត្តនាហោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ កសហ-
 នម្មតំ វត្តនាហោ អត្តានំ អវចនិយំ កកោតិ ។
 សោ តំ វត្តំ នប្បដិទំស្សន្តិ ។ យនិ សង្ឃស្ស
 បត្តកលំ សង្ឃោ ឥត្តនាមំ ភិក្ខុ សមទុកាសេយ្យ

លោកម្ចាស់ប្រជុំខ្លួនឱ្យគេស្តីប្រដៅបោះផង សូម្បីលោកម្ចាស់សាគរ
 ចូរគោលប្រដៅពួកភិក្ខុដោយសហធម៌ ចំណែកពួកភិក្ខុញក៏នឹងគោល
 ប្រដៅលោកម្ចាស់ដោយសហធម៌ដែរ ព្រោះបរិសទ្ធរបស់ព្រះដ៏មានព្រះ
 ភាគម្ចាស់នោះ តែងចំរើនដោយឥតការយ៉ាងនេះ គឺដោយកិរិយារោល
 ពាក្យ ជាប្រយោជន៍ដល់គ្នាទាំងគ្នា ដោយកិរិយាញ៉ាំងគ្នាឱ្យចេញរាគ
 រាមត្ថិ ។ ភិក្ខុនោះ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយគោល ហាមដាច់បំបែកវេទន៍ផង
 ត្រូវគោលហាមដាច់បំបែកវេទន៍ ។ បើភិក្ខុលះបង់បោះ ការលះបង់យ៉ាងនេះ
 ជាការក្តៅ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវគោលភិក្ខុក្តង ។

[៣១២] ភិក្ខុនាត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយសូត្រសមុគ្គកាសនកម្ម ។
 បាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុត្រូវសូត្រសមុគ្គកាសនកម្មយ៉ាងនេះ ។ ភិក្ខុ
 ដែលគ្រាន់អង្គពេន គប្បីប្រកាសឱ្យសង្ឃដ្ឋង្សដោយពាក្យថា បតិច្ឆត្រៃ
 សង្ឃវេទនេ ព្រះសង្ឃបួស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ ភិក្ខុនេះមានលេខរដ្ឋនេះ កាល
 ភិក្ខុទាំងឡាយ គោលពាក្យប្រកបដោយធម៌ ត្រូវបំបោះធ្វើខ្លួនឱ្យគេស្តី
 ប្រដៅមុនបោះព្រា ។ ភិក្ខុនោះបើលះបង់រឿងនោះ ។ ប៉ារាមម្មមាន
 កាលសមគួរដល់សង្ឃហើយ ព្រះសង្ឃគប្បីសូត្រសមុគ្គកាសនកម្ម(ហាម)

តស្ស វត្ថុស្ស បដិដិស្សត្តាយ ។ ឯសា ញត្ថំ ។ សុ-
 ណាតុ មេ កន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្ទាមោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ
 សហធម្មតំ វុទ្ធមាថោ អត្តាចំ អវចនិយំ កកោតិ ។
 សោ តំ វត្ថុំ ឈ្មេដិស្សន្តតិ ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្ទាមំ
 ភិក្ខុំ សមុទកាសតំ តស្ស វត្ថុស្ស បដិដិស្សត្តាយ ។
 យស្សាយស្មតោ ទមតិ ឥត្ថន្ទាមស្ស ភិក្ខុថោ សមុ-
 កាសនា តស្ស វត្ថុស្ស បដិដិស្សត្តាយ សោ វុណ្ណាស្ស
 យស្ស ធម្មមតំ សោ កាសេយ្យ ។ ធុតិយម្បិ ឯតមត្ថំ
 វនាមិ ។ បេ ។ តតិយម្បិ ឯតមត្ថំ វនាមិ ។ សុណាតុ
 មេ កន្តេ សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្ទាមោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ
 សហធម្មតំ វុទ្ធមាថោ អត្តាចំ អវចនិយំ កកោតិ ។
 សោ តំ វត្ថុំ ឈ្មេដិស្សន្តតិ ។ សង្ឃោ ឥត្ថន្ទាមំ ភិក្ខុំ
 សមុទកាសតំ តស្ស វត្ថុស្ស បដិដិស្សត្តាយ ។ យស្ស-
 យស្មតោ ទមតិ ឥត្ថន្ទាមស្ស ភិក្ខុថោ សមុទកាសនា

ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ ។ នេះជាញត្ថំ (ភិក្ខុ
 ប្រកាសឲ្យសង្ឃដឹង) ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន (ព្រះសង្ឃចូរស្តាប់
 ពាក្យរបស់ខ្ញុំ ភិក្ខុនេះមានឈ្មោះនេះ កាលភិក្ខុទាំងឡាយពោលពាក្យ
 ប្រកបដោយធម៌ ត្រឡប់ជាធ្វើខ្លួនឲ្យគេស្ម័គ្រដៅមិនបាន ។ ភិក្ខុនោះមិន
 លះបង់រឿងនោះទេ ។ ព្រះសង្ឃសូត្រសមុទកាសនកម្ម (ហាម) ភិក្ខុមាន
 ឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ ។ កាសូត្រសមុទកាសនកម្ម (ហាម)
 ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ តាមចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គ
 ណា សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះស្យៀមនៅ មិនតាមចិត្តដល់លោកម្ចាស់អង្គ
 ណា សូមលោកម្ចាស់អង្គនោះពោលឡើង ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះដាក់ប៉េ
 ត័រផងផង ។ បេ ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះដាក់ប៉េផងផង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃ
 ដ៏ចម្រើន ព្រះសង្ឃចូរស្តាប់ពាក្យរបស់ខ្ញុំ ភិក្ខុនេះមានឈ្មោះនេះ កាលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយ ពោលពាក្យប្រកបដោយធម៌ នៅធ្វើខ្លួនឲ្យគេស្ម័គ្រដៅមិន
 បាន ។ ភិក្ខុនោះមិនលះបង់រឿងនោះទេ ។ ព្រះសង្ឃសូត្រសមុទកាសន
 កម្ម (ហាម) ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ ។ កាសូត្រ
 សមុទកាសនកម្ម (ហាម) ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់រឿងនោះ

តស្ស វត្ថុស្ស បដិដិស្សត្តាយ សោ វុណ្ណស្ស យស្ស
 ឧត្តមតិ សោ កាសោយ្យ ។ សមនុក្ខេដ្ឋា សង្ខេប
 វត្ថុដ្ឋាមោ ភិក្ខុ តស្ស វត្ថុស្ស បដិដិស្សត្តាយ ។
 មមតិ សង្ខស្ស តស្ស វុណ្ណ ។ ឯវមេតំ ជាយាមីតំ ។

[៣០០] ញត្ថិយា ធុត្តាដំ ដ្ឋិហំ កម្មកំចាហំ
 ធុល្លច្ចយា កម្មកំចាហំយោសាទេ ឈាវត្ថំ សង្ខាធិសេ-
 សស្ស ។ សង្ខាធិសេសំ វជ្ជាវជ្ជន្តស្ស ញត្ថិយា
 ធុត្តាដំ ដ្ឋិហំ កម្មកំចាហំ ធុល្លច្ចហេ បដិស្សស្សម្ពន្ធ ។
 សង្ខាធិសេសាតិ ។ បេ ។ តេធម៌ វុណ្ណតិ សង្ខាធិសេ-
 សាតិ ។

[៣០៦] ធម្មតម្មេ ធម្មកម្មសញ្ញំ ធម្មដិដិស្សដ្ឋិ-
 តិ អាបត្តិ សង្ខាធិសេសស្ស ។ ធម្មតម្មេ វេមតំកោ

តាបចិត្តផលំលោកម្ចាស់អត្តណា សូមលោកម្ចាស់អត្តនោះស្យៀមទៅ មិន
 តាបចិត្តផលំលោកម្ចាស់អត្តណា សូមលោកម្ចាស់អត្តនោះពោលឡើង ។
 ភិក្ខុមានឈ្មោះនេះ គឺព្រះសង្ឃប្រាសាទស្រីសមុភាសនកម្មហើយ ដើម្បី
 ឲ្យលះបង់រឿងនោះ ។ សមុភាសនកម្មនោះ តាបចិត្តផលំព្រះសង្ឃ
 ហេតុនោះ ព្រះសង្ឃស្យៀមទៅ ។ ឯសូមចាំទុកឲ្យរឿងនេះ ដោយកិរិយា
 ស្យៀមទៅយ៉ាងនេះ ។

[៣០១] (កាលសង្ឃ) សូត្រញត្ថិចម៌ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិទុក្ខវេទនា
 (កាលសង្ឃ) សូត្រកម្មកំចាហំវេទនា (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិថ្កល្លច្ចិយ (កាល
 សង្ឃ) សូត្រកម្មកំចាហំ (ភិក្ខុនោះ) ត្រូវអាបត្តិសង្ខាធិសេស ។
 កាលបើភិក្ខុនោះត្រូវអាបត្តិសង្ខាធិសេសហើយ ឯអាបត្តិទុក្ខវេទនាដែលភិក្ខុ
 នោះត្រូវក្នុងនោះចប់ញត្ថិក្តី នឹងអាបត្តិថ្កល្លច្ចិយពុំទទួលបានដែលភិក្ខុនោះ
 ត្រូវក្នុងនោះចប់កម្មកំចាហំវេទនា ក៏តែងតែរាប់ទៅឯង ។ ពាក្យថា អាបត្តិ
 សង្ខាធិសេស មានអធិប្បាយពុំស្មារតីស្មោះស្រស់នឹងដើម្បីដោយ ។

[៣០២] ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មដែលប្រកបដោយ
 ធម៌ថា កម្មប្រកបដោយធម៌ តែមិនលះបង់ ត្រូវអាបត្តិ
 សង្ខាធិសេស ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងកម្មដែលប្រកបដោយធម៌

ឧប្បជិច្ចស្សន្តិកំ អាបត្តិ សង្ខារិកាសសស្ស ។ ធម្មកាម្ម
 អធម្មកាម្មសញ្ញា ឧប្បជិច្ចស្សន្តិកំ អាបត្តិ សង្ខារិកាស-
 សស្ស ។ អធម្មកាម្ម ធម្មកាម្មសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។
 អធម្មកាម្ម វេមតិកា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។ អធម្មកាម្ម
 អធម្មកាម្មសញ្ញា អាបត្តិ ទុក្ខជស្ស ។

[៣០៣] អបាបត្តិ អសមនុកាសន្តស្ស បដិច្ចស្ស-
 ន្តស្ស ឧប្បត្តកាស្ស អាទិកម្មិតាស្សាទិ ។

ឧទេសនសង្ខារវិសេសំ វិជ្ជិតំ ។

មិច្ឆលះបង្គំ ត្រូវតាមក្នុងសង្ខារិកាសសស្ស ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់
 ក្នុងកម្មប្រកបដោយធម៌ ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ មិច្ឆលះបង្គំ ត្រូវតាមក្នុង
 សង្ខារិកាសសស្ស ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុងកម្មមិនប្រកបដោយធម៌
 ថាកម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវតាមក្នុងក្នុង ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុង
 កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវតាមក្នុងក្នុង ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសំគាល់ក្នុង
 កម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ថាកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវតាមក្នុងក្នុង ។

[៣០៤] តាមក្នុងមិច្ឆលះបង្គំដែលសង្ស័យមិនទាន់ស្រួលមនុស្ស
 សមកម្ម ដល់ភិក្ខុលះបង្គំស្រូវៈ ដល់ភិក្ខុធម៌ ដល់ភិក្ខុជាអាទិកម្មិត ។

សង្ខារវិសេសទី ១២ បទ ។

គោរសមសង្ឃាទិសេសី

[៣១៤] តេជ សមយេន តុដ្ឋោ ភក្កា សាវត្ថិយំ
វិហារតិ ជេតវនេ អនាថមិណ្ឌិតស្ស អាហម ។ តេជ
ទោ មន សមយេន អស្សជីបុទ្ធសុតា ចាម តិដា-
តិវស្មំ អាវសិតា ហោន្តិ អលន្តិចោ ចាបកំភូ ។ តេ
ឯវរុបំ អនាថាវ អាចាទ្តិ មាលាវុទ្ធំ កេចេន្តិមិ កេចាមេ-
ន្តិមិ សិក្ខាន្តិមិ សិក្ខាមេន្តិមិ ឱចិទន្តិមិ ឱចិចាមេន្តិមិ
កេន្តិមិ កេចាមេន្តិមិ ឯកោតាវណ្ឌិតមាលំ កេកេន្តិមិ
កោកមេន្តិមិ ឧកោតាវណ្ឌិតមាលំ កកេន្តិមិ កោកមេន្តិមិ
មញ្ញវិតំ កកេន្តិមិ កោកមេន្តិមិ វិជុតំ កកេន្តិមិ
កោកមេន្តិមិ វិជុសតំ កកេន្តិមិ កោកមេន្តិមិ អាវេស្មំ
កកេន្តិមិ កោកមេន្តិមិ ឧវជ្ឈំ កកេន្តិមិ កោកមេន្តិមិ ។

សង្ឃាទិសេសទី ១៣

(៣១២) សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏ចាស់បុណ្យសិរី គង់នៅក្នុង
វត្តជេតពន ជាបេសកកម្មរបស់សេដ្ឋី ដឹកគ្រឿងសាវត្ថិ ។ សម័យ
នោះឯង ភិក្ខុពីរប្រឈ្មោះអស្សជំនំនិបុនពុស្តកជាអ្នកនៅក្នុងគោកសាទៀប
ក៏ជាអិរិយបទ ជាភិក្ខុលាមកនៅក្នុងស ។ អស្សជំនំនិបុនពុស្តកភិក្ខុនោះ
ប្រព្រឹត្តអនាចារ មានសភាពយ៉ាងនេះគឺ ដាក់ខ្លួនឈើផ្កាជាបេន្ទូនឯងខ្លះ
ប្រើគេឱ្យង៉ាខ្លះ ប្រើស្រាងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឱ្យស្រាងខ្លះ បេន្ទូន
ឯងខ្លះ ប្រើគេឱ្យបេន្ទូន ក្រងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឱ្យក្រងខ្លះ ធ្វើផ្កា
កម្រិតបាទទង់ក្រហមខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឱ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រិតមានទង
ចាំដំពីរខាងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឱ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាឈើចាក់រលាចចង់ទៅខ្លួន
ឯងខ្លះ ប្រើគេឱ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាឈើដែលដាច់ជាចក្កៈ(១)ខ្លួនឯងខ្លះ
ប្រើគេឱ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រិតសម្រាប់ប្រដាប់ក្បាលខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេ
ឱ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រិតសម្រាប់ប្រដាប់ត្រចៀកខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឱ្យ
ធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រិតសម្រាប់ប្រដាប់ច្រងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឱ្យធ្វើខ្លះ ។

• តាមក្រុមអន្តរជាតិ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីជួយដល់ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច។ ២ ក្នុង
អន្តរជាតិ ជាផ្នែកនៃសេដ្ឋកិច្ចជាតិ យោងតាម ប្រភេទ ។

វាទេន្តិយំ លាសេន្តិយំ ឧទ្ធច្ឆិយាមិ ឧទ្ធច្ឆិ ឧទ្ធច្ឆិយាមិ កា-
 យន្តិ ឧទ្ធច្ឆិយាមិ វាទេន្តិ ឧទ្ធច្ឆិយាមិ លាសេន្តិ កាយន្តិ-
 យាមិ ឧទ្ធច្ឆិ កាយន្តិយាមិ កាយន្តិ កាយន្តិយាមិ វាទេន្តិ
 កាយន្តិយាមិ លាសេន្តិ វាទេន្តិយាមិ ឧទ្ធច្ឆិ វាទេន្តិយាមិ
 កាយន្តិ វាទេន្តិយាមិ វាទេន្តិ វាទេន្តិយាមិ លាសេន្តិ
 លាសេន្តិយាមិ ឧទ្ធច្ឆិ លាសេន្តិយាមិ កាយន្តិ លា-
 សេន្តិយាមិ វាទេន្តិ លាសេន្តិយាមិ លាសេន្តិ អដ្ឋមទេមិ
 កីឡន្តិ មសមទេមិ កីឡន្តិ អាកាសេមិ កីឡន្តិ
 បរិយារមទេមិ កីឡន្តិ សន្តិកាយមិ កីឡន្តិ ទលិ-
 កាយមិ កីឡន្តិ យជិកាយមិ កីឡន្តិ សលាក-
 ហត្ថេមិ កីឡន្តិ អត្ថេមិ កីឡន្តិ បន្តិចិ(១)
 កីឡន្តិ វន្តិកេមិ កីឡន្តិ មោក្ខចិកាយមិ កី-
 ឡន្តិ ចិត្តលកេមិ កីឡន្តិ ចត្តាធិកេមិ កីឡន្តិ

ប្រគំនុ៎ះ កែក្រាយនុ៎ះ កំជាមួយនឹងស្រីកំពុងកំនុ៎ះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រី
 កំពុងកំនុ៎ះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងកំនុ៎ះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុងកំ
 នុ៎ះ កំជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងនុ៎ះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងនុ៎ះ
 ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀងនុ៎ះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុងច្រៀង
 នុ៎ះ កំជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំនុ៎ះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំនុ៎ះ
 ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំនុ៎ះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុងប្រគំនុ៎ះ
 កំជាមួយនឹងស្រីកំពុងកែក្រាយនុ៎ះ ច្រៀងជាមួយនឹងស្រីកំពុងកែក្រាយ
 នុ៎ះ ប្រគំជាមួយនឹងស្រីកំពុងកែក្រាយនុ៎ះ កែក្រាយជាមួយនឹងស្រីកំពុង
 កែក្រាយនុ៎ះ លេងបាស្តាមានក្រឡាប្រាំបី(១)នុ៎ះ លេងបាស្តាមានក្រ-
 ឡាដប់(២)នុ៎ះ លេងបាស្តាក្នុងរោគាស(៣)នុ៎ះ លេងផ្លូវក្នុងវេលាខ្លះនុ៎ះ
 កង(៤)នុ៎ះ លេងផ្កាត្រាប់មានក្រសជាដើមនុ៎ះ លេងបាស្តាក្នុងលាម
 សម្រាប់លេងនុ៎ះ លេងហ្នឹងនុ៎ះ លេងដោយរលាស់ទឹកលាក់ច្បាយរួប
 នុ៎ះ លេងអង្គញ្ចុនុ៎ះ លេងផ្ទុំប៉ុស្តិ៍នុ៎ះ លេងន្ទ្រីលក្ខនុ៎ះ លេងផា
 ដ្ឋនុ៎ះ លេងកន្ត្រាវនុ៎ះ លេងវាលវិជ្ជាវច (បាយទ្បកបាយទ្ប) នុ៎ះ

១ ច្រៀងមានក្រឡា ៨ ។ ២ ច្រៀងមានក្រឡា ១០ ឆ័យនុ៎ះប្រើជាយាយនុ៎ះ ។ ៣ ច្រៀងផ្កា
 ក្នុង លេងជាតែមានទេ ។ ៤ ច្រៀងលេងជាលេងចម្រុះ-បំពេញ ។

រដកេនបិ កំឡន្តំ ធនុកេនបិ កំឡន្តំ អត្តាភិកាយបិ
 កំឡន្តំ មនេសិកាយបិ កំឡន្តំ យថាវដ្ឋេនបិ
 កំឡន្តំ ហត្ថស្មំ ឬ សិក្ខន្តំ អស្សស្មំ ឬ សិក្ខន្តំ
 រដស្មំ ឬ សិក្ខន្តំ ធនុស្មំ ឬ សិក្ខន្តំ ធនុស្មំ ឬ
 សិក្ខន្តំ ហត្ថស្មំ ឬ បុរោ ធាវន្តំ អស្សស្មំ ឬ
 បុរោ ធាវន្តំ រដស្មំ ឬ បុរោ ធាវន្តំ ធាវន្តិបិ
 អាធាវន្តិបិ ឧស្មេន្តិបិ អន្តោដេន្តិបិ ធនុជ្ឈន្តិបិ
 មុដ្ឋិហិបិ យុជ្ឈន្តិ រត្តមជ្ឈេបិ សព្វាដិ បត្តិវា
 ធនុជ្ឈន្តិ^(១) ឯវំ វិធន្តិ^(២) វិធន ភកិធន ធនុស្សតិ ធនុស្សតិ ធនុស្សតិ
 ធន្តិ វិធន្តិ អនាចារំ អនាចារំ ។

[៣០៨] តេន ទោ បន សមយេន អញ្ញាតោ ភិក្ខុ
 កាសីសុ វស្សំ វុត្តា សាវត្ថំ កុត្តន្តោ ភក្កន្តំ ធនុស្សនាយ
 យេន កំដាតិវំ វេទសវំ ។ អថទោ សោ ភិក្ខុ
 បុព្វសមយំ ចិវសេនា បត្តិវិវាទនាយ កំដាតិវំ
 ចិល្ហាយ ចាវសិ ធាសាធិតេន អភិក្ខុន្តេន បដិក្ខុ-
 ន្តេន អាសោកិកេន វិលាគិកេន សម្មិត្តេន ថសា-
 វិកេន ឱត្តិក្ខន្តេន វិយាបដសម្បន្តោ ។ ធនុស្ស

លេនវេក្ខន្តៈ លេនវេក្ខន្តៈ លេនសរសេរ្យលំន្យាយន្តៈ លេន
 តាយចិត្ត (ស្តេចចង់) ៗ លេនកំផ្លង់គ្រាប់ស្រូវ ហត្ថដីរុះ ហត្ថ
 សេន្ទៈ ហត្ថវេន្ទៈ ហត្ថវេន្ទៈ ហត្ថវេន្ទៈ ហត្ថវេន្ទៈ ហត្ថវេន្ទៈ
 សុរាភិក្ខុវេន្ទៈ សុរាភិក្ខុវេន្ទៈ សុរាភិក្ខុវេន្ទៈ សុរាភិក្ខុវេន្ទៈ
 ៗ សុរាភិក្ខុវេន្ទៈ ស្រែកហើរ រដវេន្ទៈ ចំបាប់គ្នា ដាស់
 គ្នា កាលសង្ឃនិងក្នុងកាលភេទ ហើយចិយាយនិងស្រីដែល
 វា យ៉ាងនេះថា ហ្ន៎អ្នកស្រី គាត់ច្បាប់ក្នុងចំនេះ ដាក់ម្រាមដៃ
 លើពូសខ្លួននិងលើពូសស្រីផ្សេងៗ ប្រព្រឹត្តអនាចារផ្សេងៗ ។

[៣០៨] សម្មយេនាធនំ ភិក្ខុមួយរូបចាំស្រូបក្នុងដៃនរណ្យាកាសី
 ច្រហើយទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថំ ដើម្បីគាល់ព្រះជីវិតព្រះភាគ កំដើរទៅគ្រង
 កំដាតិវិធនបទ ។ ភិក្ខុនោះធនំ កំស្លៀកស្បង់ប្រដាប់បាត្រនិងបិរ
 ក្នុងកេលព្រឹត្តិប្រហោម មានដំណើរឈានដើរទៅមុខ ឈានថយក្រោយ
 ស្រែកហើរទៅមុខ ក្រែកហើរចំព្រាំង បត់ចូលនិងលាចេញ
 គួរជាទីជ្រេថ្លា ព្រោះភិក្ខុនោះមានក្បួនស្រីមុខនិងមានវិធានបថវិ
 ចូលទៅកាន់កំដាតិវិធនបទ ដើម្បីបំណុល ។ ធនុស្សចាំនិទ្ទាយ

តំ កិត្តុំ បស្សិត្តា វិវាហាសុ ក្លាយំ អគាលគាលា^(១)វិយ
 មទ្គមនោ វិយ កាតុដេកកាតុដេកា វិយ កោ ឥមស្ស
 ឧបគតស្ស ចិល្លាភំបិ ធស្សតិ អត្តាភំ បទ អយ្យា
 អស្សជេបុនទ្ធសុតា សណ្តា សទិលា សុទសន្តាសា
 មិហិកបុព្វត្ថំ ឯ ឯស្វាគតវាធិនោ អត្តាភំ ឧត្តា-
 ធមុទា ចុព្វកាសិនោ តេសំ ទោ ធាម ចិល្លោ ឆាតត្ថោ-
 តំ ។ អទ្គសា ទោ អត្តាភោ ឧទាសកោ តំ កិត្តុំ
 កំដាតិវិស្សំ ចិល្លាកាយ ចរន្តំ ធិស្វាធិ យេន សោ កិត្តុ
 តេនុបស្សន្តិមិ ឧបស្សន្តិមិត្តា តំ កិត្តុំ អភិវាធនោ ឯគធាវា
 ច អរិ កន្លេ ចិល្លោ លត្តតិ ។ ឯ ទោ អាវុសា ចិល្លោ
 លត្តតិ ។ ឯ ឯ កន្លេ យវំ កមិស្សនាតិ ។ អថទោ សោ
 ឧទាសកោ តំ កិត្តុំ យវំ ធនោ កោជិត្តា ឯគធាវាច ក-
 ហំ កន្លេ អយ្យោ កមិស្សន្តិមិ ។ សាវត្ថំ ទោ អហំ អាវុ-
 សោ កមិស្សន្តិមិ កតវន្តំ ធស្សនាយាតិ ។ តេនហិ កន្លេ
 បម វេទេន កតវតោ ទាទេ សិវសា វន្ត ឯវត្ត វាធិហិ

១ កត្តិ យេន កត្តាភោ ឯ ឯស្វាគតវាធិនោ អត្តាភំ ឧត្តា-
 ធមុទា ចុព្វកាសិនោ តេសំ ទោ ធាម ចិល្លោ ឆាតត្ថោ-
 តំ ។ អទ្គសា ទោ អត្តាភោ ឧទាសកោ តំ កិត្តុំ
 កំដាតិវិស្សំ ចិល្លាកាយ ចរន្តំ ធិស្វាធិ យេន សោ កិត្តុ
 តេនុបស្សន្តិមិ ឧបស្សន្តិមិត្តា តំ កិត្តុំ អភិវាធនោ ឯគធាវា
 ច អរិ កន្លេ ចិល្លោ លត្តតិ ។ ឯ ទោ អាវុសា ចិល្លោ
 លត្តតិ ។ ឯ ឯ កន្លេ យវំ កមិស្សនាតិ ។ អថទោ សោ
 ឧទាសកោ តំ កិត្តុំ យវំ ធនោ កោជិត្តា ឯគធាវាច ក-
 ហំ កន្លេ អយ្យោ កមិស្សន្តិមិ ។ សាវត្ថំ ទោ អហំ អាវុ-
 សោ កមិស្សន្តិមិ កតវន្តំ ធស្សនាយាតិ ។ តេនហិ កន្លេ
 បម វេទេន កតវតោ ទាទេ សិវសា វន្ត ឯវត្ត វាធិហិ

ឃើញកិត្តានោះហើយនិយាយយ៉ាងនេះថា លោកអ្វីនេះ ដូចជាសន្តិម
 ហូស ដូចជាទង់ល្អនៃលោក ដូចជាមុខស្រពោលលោក អ្នកលោកនឹងឱ្យ
 ដុំបាយដល់លោកនេះដែលចូលទៅរក (គេនោះ) ចំណែកអស្សន្តិកុ
 នឹងបុគ្គលសុតកិត្តជាម្ចាស់យើងគាលតាមវិជ្ជាគោលតាមព័ត៌មាន គោល
 តាមជាសុខ មានញញឹមញញែមជាមុន នៃនិមិយាយថា អ្នកចូលមក អ្នក
 មកល្អហើយ មានមុខមិនស្រពោល មានមុខលើក កែនិមិយាយមុន យើងគ្រូ
 ប្រគេនដុំបាយដល់លោកម្ចាស់អស់នោះ ។ ឧបាសកមួយនាក់បានឃើញ
 កិត្តានោះត្រង់ទៅក្នុងកំដៅដៃដូចម្តេច ដើម្បីចិល្លាបាត លុះឃើញហើយ
 ក៏ចូលទៅកិត្តានោះ ថ្វាយបង្គំហើយនិយាយតាមនេះថា មេត្តាប្រោស
 លោកម្ចាស់ទានអាហារចិល្លាបាតខ្ញុំផង ។ កិត្តានោះប្រាប់ថា ម្ចាស់
 អាវុសា ពេញចិល្លាបាតមិនទាន់បានទេ ។ ឧបាសកនោះនិយាយថា
 លោកម្ចាស់សូមនិមន្តមក យើងនឹងទៅផ្ទះ ។ ទើបឧបាសកនោះ នាំ
 កិត្តានោះទៅផ្ទះ ឱ្យទាន់ហើយនិយាយតាមនេះថា លោកម្ចាស់នឹងនិមន្ត
 ទៅក្នុងវិជ្ជា ។ កិត្តានោះប្រាប់ថា ម្ចាស់អាវុសា អាត្មានឹងទៅកាន់ក្រុង
 សាវត្ថំ ដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ឧបាសកនោះពាលថា
 បើដូច្នោះ សូមលោកម្ចាស់ថ្វាយបង្គំព្រះបាទវេទព្រះដ៏មានព្រះភាគដោយ
 ក្បួនតាមតាមវិធី ម្យ៉ាងទៀត សូមលោកម្ចាស់ត្រាចចូលយ៉ាងនេះថា

អនាថបិណ្ឌិតាស្ស អាណមោ យេន កកវា ខេទុបសង្កម្មិ
ឧបសង្កម្មិតា កកវន្តំ អភំវាទេត្វា ឯសម្ពន្ធំ ឯសិទិ ។

[៣៣៦] អាច្ឆិណ្ឌំ ទោ បនេតំ ពុទ្ធានំ កកវន្តំ
អាតុត្ថេហំ ភិក្ខុហំ សង្ខំ បដិសង្កេតិកុំ ។ អថទោ
កកវា តំ ភិក្ខុំ ឯតទេវេយ្យំ កកវំ ភិក្ខុំ ឧបនិយំ កកវំ
យាបនិយំ កកវំ អប្បកិលមមេន អន្ធានំ អាតុត្ថោ
កកវោ ច ចំ ភិក្ខុំ អាតុត្ថសិទិ ។ ឧបនិយំ កកវា
យាបនិយំ កកវា អប្បកិលមមេន ចាហំ កន្តំ អន្ធានំ
អាតុត្ថោ ឥទាហំ កន្តំ កាសិសុ វស្សំ ពុទ្ធា សាវត្ថំ
អាតុត្ថោ កកវន្តំ ឯស្សនាយ យេន តំដាតិវ តទេវសី
អថទាហំ កន្តំ ពុទ្ធាសមយំ ឯវាសេត្វា បត្តចិវតា
នាយ តំដាតិវ បិណ្ឌាយ ចាវសី អន្តសា ទោ តំ

អោយលំដាប់ ចូលទៅកាលព្រះដ៏មានព្រះភាគក្នុងវត្តព្រះជនពន់ជាបេស
អនាថបិណ្ឌិតាហេតុ ទៀបក្រវិលាវត្ត លុះចូលទៅហើយក៏ថ្វាយបង្គំ
ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ហើយអង្គុយក្នុងដំណើរមគ្គ ។

[៣៣៦] ព្រះពុទ្ធចាតិក្សយដ៏មានព្រះភាគ ព្រះអង្គតែងធ្វើ
សេចក្តីរកយថាមួយនឹងកិត្យុក្ខជាភាគក្នុងចំណែកយាយីនេះ ។ ហេតុ
ដូច្នេះបានជាព្រះដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់យាយីនេះនឹងកិត្យុក្ខនោះថា ហាល
ភិក្ខុ សរីរយន្តអកល្យអត់ចង់បានឬទេ អកល្យមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួល
ទេ ។ អ្នកមកកាន់ផ្លូវត្វាយដោយមិនសូវខ្សឹមយាត់ទេ ម្យ៉ាងទៀត អ្នក
ទើបនឹងមកដល់ទីនោះ ។ ភិក្ខុនោះឆ្លើយថា បពិត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ
សរីរយន្តខ្ញុំព្រះអង្គល្មមអត់ចង់បាន ខ្ញុំព្រះអង្គល្មមប្រព្រឹត្តទៅបានស្រួល
ទេ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ម្យ៉ាងទៀតខ្ញុំព្រះអង្គមកកាន់ផ្លូវត្វាយដោយ
មិនសូវខ្សឹមយាត់ទេ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ខ្ញុំព្រះអង្គនៅចាំស្ស
ក្នុងវត្តកាលនេះ ហើយមកកាន់ក្រវិលាវត្តដើម្បីគាល់ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
បានដើរទៅត្រង់កំដៅដងបទ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងត្រាភោះ ខ្ញុំព្រះ
អង្គ ស្ងៀកស្ងៀមហើយប្រថាប់ដោយបាត្រនិងចិវិរចូលទៅកាន់កំដៅដង
បទ ដើម្បីបិណ្ឌបាត ក្នុងពេលព្រឹកព្រហម សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស

១ ស្លាបបិណ្ឌិតា ។

កេសកណ្ត កេសមសង្ខារិសេសស្ស អស្សជីបុទទ្ធសុភវន្ត

កេសកណ្ត សង្ខារិសេសទី ១៣ ឯកាឧបស្សនិក្ខន្ធដ៏បុទទ្ធសុភវន្ត

កន្លែ អត្ថិករោ ឧបាសកោ កំដាតិស្មី ចំណ្ហាយ
 ចរន្តំ ធិស្វាធិ យេនាហំ តេនុបសន្តិមំ ឧបសន្តិមិត្តា មំ
 អភិវាទេត្វា ឯតនរោច អបិ កន្លែ ចំណ្ហាយ លត្តតិគំ ធិ ខោ
 អាវុសោ ចំណ្ហាយ លត្តតិគំ ឯហំ កន្លែ យវំ តមិស្សតិគំ
 អថខោ កន្លែ សោ ឧបាសកោ មំ យវំ ខេត្វា កោដេត្វា
 ឯតនរោច កហំ កន្លែ អយ្យោ តមិស្សតិគំ សាវត្ថំ
 ខោ អហំ អាវុសោ តមិស្សមិ កករន្តំ ធិស្សនា-
 យាតិ តេនហំ កន្លែ មម វេនេនេ កករតោ ចានេ
 សិវសោ វន្ត ឯវត្ថុ វេនហំ ធិដ្ឋា កន្លែ កំដា-
 តិស្មី អាវុសោ អស្សជីបុទទ្ធសុភវន្ត ធាប កំដាតិស្មី
 អាវុសោ អលដ្ឋិនោ ធាបតិក្ខុ តេ ឯវត្ថុ អនាចារំ
 អាចរន្តំ មាលាវន្តំ រោមេន្តិបំ រោមាមេន្តិបំ សិក្ខាន្តិបំ
 សិក្ខាមេន្តិបំ ។ មេ ។ វិចម្បិ អនាចារំ អាចរន្តំ

• បាសកមួយនាក់ បានឃើញខ្ញុំព្រះអង្គកំពុងគ្រាន់នៅបណ្តាបាតក្នុងកំដា-
 តិវេនបទ លុះឃើញហើយក៏ចូលមករកខ្ញុំព្រះអង្គ លុះចូលមកហើយ
 ថ្វាយបង្គំខ្ញុំព្រះអង្គ រួចនិយាយពាក្យនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន
 លោកម្ចាស់បានរាហារបណ្តាបាតខ្លះវែងៗ ខ្ញុំព្រះអង្គនិយាយថា ម្ចាស់
 អាវុសោ អាត្មាមិនទាន់បានរាហារបណ្តាបាតទេ ។ បាសកនោះនិយាយ
 ថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់ចូរនិមន្តមក យើងនឹងទៅផ្ទះ
 សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាជ្រាស ទើប ។ បាសកនោះ ទាំងខ្ញុំព្រះអង្គទៅផ្ទះ ហើយ
 ឱ្យនាង រួចហើយប្រាប់ពាក្យនេះថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់
 នឹងទៅក្នុងទីណា ខ្ញុំព្រះអង្គប្រាប់ថា ម្ចាស់អាវុសោ អាត្មានឹងទៅក្រុង
 សាវត្ថុដ៏ឆ្ងាយពីព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បាសកនោះរំពាលថា បពិត្រ
 លោកដ៏ចម្រើន បើដូច្នោះ សូមលោកម្ចាស់ថ្វាយបង្គំព្រះបាទវិទ្យាព្រះដ៏មាន
 ព្រះភាគដោយស្វិតតាមពាក្យនៃខ្ញុំ ម្យ៉ាងទៀត សូមលោកម្ចាស់ចូលព្រះ
 ដ៏មានព្រះភាគថា សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាជ្រាស តាវាសក្នុងកំដាតិវេនបទ
 វិចារទូចអស់ហើយ ព្រោះភិក្ខុឈ្មោះអស្សជីបុទទ្ធសុភវន្តជាព្រះអាណស
 ក្នុងកំដាតិវេនបទជាភិក្ខុលាមកឥតឆ្ងាស ភិក្ខុនិរម្ភនោះច្រើត្រូវអនាថា
 មានសភាពយ៉ាងនេះក៏ ដាក់ក្នុងឈ្មួញខ្លះនិងខ្លះ ប្រើតែដំរីខ្លះ ស្រោចខ្លះ
 និងខ្លះ ប្រើតែស្រោចខ្លះ ។ មេ ។ ប្រើត្រូវអនាថាមានប្រការផ្សេងៗទៀត

យេថ តេ កន្តេ មនុស្សា ធុរេ ធុរេ សន្ធា អហេសុំ
 មសន្ធា តេថ ឯតេហំ អស្សន្ធា អច្យសន្ធា យោធិមំ
 តានំ សង្ឃស្ស ធុរេ ឆានមជាធិ តានំថ ឯតេហំ
 ឧបច្ច័ន្នានំ វិញ្ញន្តំ មេសលា កំត្វ ធិរសន្តំ ចាបកំត្វ
 សាធុ កន្តេ កតវំ តិដាតិវំ កំត្វ មហិណេយ្យ
 យេដាយំ តិដាតិវិស្មំ អភិសោ សល្លោយេយ្យតិ តតោ
 អហំ កតវំ អាកច្ឆាមីតិ ។

[៣០៨] អថទោ កតវំ ឯតេស្មំ ចិដោនេ ឯតេស្មំ
 មគេលោ កំត្វសង្ឃំ សន្ធានាមេតា កំត្វ មជ្ជបុត្តិ
 សន្ធា តេវ កំត្វេវ អស្សនិបុនេត្វសុតោ ឆាន តិដាតិវិស្មំ
 អភិសិកា អលន្តិដោ ចាបកំត្វ តេ ឯតេហំ អនាចារំ
 អចរន្តិ មាលាវន្តំ រោមេន្តិមំ រោមាមេន្តិមំ សិញ្ញន្តិមំ
 សិញ្ញាមេន្តិមំ ឧចិចន្តិមំ ឧចិដាមេន្តិមំ កន្តេន្តិមំ
 គន្ធាមេន្តិមំ ឯតេតោវណិកមាលំ តេរោន្តិមំ តោរោ-
 មេន្តិមំ ឧតេតោវណិកមាលំ តេរោន្តិមំ តោរោមេន្តិមំ

សូមទ្រង់ព្រះមគ្គាប្រាស កាលមុន មនុស្សទាំងឡាយណា ធ្លាប់
 មានសព្វជ្រះថ្លាហើយ ឥឡូវនេះមនុស្សអម្បាលនោះ មិនមានសព្វ
 មុនជ្រះថ្លាទេ តាន់ទាំងឡាយណា ដែលតាយកថាបំភ្លឺ ដល់សង្ឃ
 ក្នុងកាលមុន ឥឡូវនេះទាន់ទាំងនោះ គេឈប់ឱ្យហើយ គិត្តទាំងឡាយ
 មានសីលបរិសុទ្ធស្អាតចៀសចេញទៅ ចំណែកក្នុងកិច្ចឈាមកកិន (ក្នុង
 ទីនោះ) សូមទ្រង់ព្រះមគ្គាប្រាស សូមព្រះដ៏មានព្រះភាគចាត់ពួកកិច្ច
 (ពីសំណាក់ព្រះអង្គ) ទៅកំដៅជនបទ ប្រយោជន៍ឱ្យរាវសក្តិ
 កំដៅគឺជនបទបានរៀបរយល្អ បព៌ត្រិះដ៏មានព្រះភាគ ខ្ញុំព្រះអង្គទើប
 នឹងមកពិភាក្សាជនបទនោះ ។

[៣០៩] ព្រោះហេតុនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគឱ្យប្រជុំ
 គិត្តសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរបញ្ជាក់គិត្តទាំងឡាយថា ម្ចាស់គិត្តទាំងឡាយ
 គួរជាគិត្តតម្រូវឈ្មោះអស្សនិបុនេត្វសុតោទៅលើសក្តិកិដាតិវិជនបទ
 ជាគិត្តឈាមកកងខ្លាស គិត្តតម្រូវនោះប្រព្រឹត្តអនាចារមានសភាពយ៉ាង
 នេះគឺ ជាគួរឈ្មោះថាខ្លាងឆ្មុះ ប្រើគេឱ្យង៉ាងខ្លះ ស្រាចខ្លាងឆ្មុះ
 ប្រើគេឱ្យស្រាចខ្លះ បេះខ្លាងឆ្មុះ ប្រើគេឱ្យបេះខ្លះ ត្រង់ខ្លាងឆ្មុះ
 ប្រើគេឱ្យត្រង់ខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទងតែប្លង់ខ្លាងឆ្មុះ ប្រើគេ
 ឱ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទងទាំងពីរខ្លាងឆ្មុះ ប្រើគេឱ្យធ្វើខ្លះ

មញ្ញវិគ្គំ កកោន្តិយំ កាកោន្តិយំ វិទុតិកំ កកោន្តិយំ
 កាកោន្តិយំ វិទុស្កំ កកោន្តិយំ កាកោន្តិយំ អាថេន្យំ
 កកោន្តិយំ កាកោន្តិយំ ឡាដ្ឋនំ កកោន្តិយំ កាកោន្តិយំ
 ។ មេ ។ វិទុម្បិ អនាថាវ អាថេន្តិ យេមំ ភេ^(១) មនុស្សា
 បុព្វេ សន្នា អហោសុំ មសន្នា ភេមិ ឯកហិ
 អស្សន្នា អប្បសន្នា យាជិមំ កាជិ សជ្ឈស្ស បុព្វេ
 អាជបថាជិ កាជិវិ ឯកហិ ឧបន្និទ្ធាជិ វិញ្ញន្តិ មេ-
 សលា ភិក្ខុ ជិវសន្តិ ជាមភិក្ខុតិ ។ សន្តិ កក-
 កតិ ។ វិកហិ តុន្នោ កកក អនុទុដ្ឋវិកំ ភិក្ខុវេ
 ភេសំ មោយបុរិសាជំ ។ មេ ។ កជំ ហិ ជាម ភេ
 ភិក្ខុវេ មោយបុរិសា ឯវរុមំ អនាថាវ អាថេវិស្សន្តិ
 មាលាវន្តិ កោមេស្សន្តិមំ កោចាមេស្សន្តិមំ សិក្ខិស្សន្តិមំ
 សិក្ខាមេស្សន្តិមំ ឧទិជិស្សន្តិមំ ឧទិជាមេស្សន្តិមំ

១ និយោ បរិ ទ. ម. ភ. យោគោស្ស ភិក្ខុវេ ជាយោ មញ្ញាធម៌ ។

ធ្វើផ្កាឈើចាក់រលេចខ្លួន^(១) ខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាឈើសម្រាប់
 សិក្សាភិក្ខុឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រិតសម្រាប់ប្រដាប់
 ក្បាលខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រិតសម្រាប់ប្រដាប់ត្រចៀកខ្លួន
 ឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រិតសម្រាប់ប្រដាប់ស្រែងខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ
 រថេវ ប្រព្រឹត្តអនាថាវជ្យេនិច្ចេក មនុស្សចាំនិច្ចេយណា ភាវនាសត្វ
 ជ្រេថ្វាហើយក្នុងកាលមុន ឥឡូវនេះមនុស្សចាំនិច្ចេយនោះ មិនមានសត្វ
 មិនជ្រេថ្វាទេ ទានចាំនិច្ចេយណាដែលវាយកាត់ភាវនាប្រគេនដល់សង្ឃ
 ក្នុងកាលមុន ឥឡូវនេះទានចាំនិច្ចេនោះ តែឈប់ឲ្យអស់ហើយ ក៏កុ
 ចាំនិច្ចេយមានសីលស្អាតបរិសុទ្ធចៀសចេញទៅ ប៉ុន្តែពុទ្ធិព្រឹត្តិ
 លាមកក៏នៅក្នុងទីនោះ ពិតមែនឬ ។ ក៏កុចាំនិច្ចេយក្រាបទូលថា បពិត្រ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ អ្វីនោះពិតមែន ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានព្រះភាគទ្រង់ក៏
 ជឿលថា ម្ចាស់ក៏កុចាំនិច្ចេយ អំពើរបស់មោឃបុរសចាំនិច្ចេនោះមិនសមគួរ
 ទេ ។ មេ ។ ម្ចាស់ក៏កុចាំនិច្ចេយ ម្តេចឡើយ ពួកមោឃបុរសនោះប្រព្រឹត្ត
 អនាថាមោឃសភាពយ៉ាងនេះគឺ ក៏កុចាំនិច្ចេយខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ
 ស្រោចខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យស្រោចខ្លះ បេះខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យបេះខ្លះ

១ គាត់ព្រឹត្តិអនាថាប្រើថា ភ្លាចក្បាលគាត់ដោយធ្វើឲ្យដូចជាស្លៀកសំពត់ ។ ២ ក្នុង
 អដ្ឋកថា ថាផ្កាកម្រិតដែលគេដាក់ដោយប្រដាប់ ។

តន្ត្រីស្បង្គំ តន្ត្រីស្បង្គំ ឯកតោវណ្ណតមាលំ ត-
 តស្បង្គំ តាវស្បង្គំ ឧតតោវណ្ណតមាលំ តតស្បង្គំ
 តាវស្បង្គំ មញ្ញតំ តតស្បង្គំ តាវស្បង្គំ
 វិបុតតំ តតស្បង្គំ តាវស្បង្គំ វង់សតំ តតស្បង្គំ
 តាវស្បង្គំ អាវេជ្យំ តតស្បង្គំ តាវស្បង្គំ
 ឧវច្ឆនំ តតស្បង្គំ តាវស្បង្គំ តេ តុល្លត្ថិយំ
 តុល្លត្ថិយំ តុល្លត្ថិយំ តុល្លត្ថិយំ តុល្ល-
 ត្ថិយំ ឯកតោវណ្ណតមាលំ ហរិស្បង្គំ ហរិស្ប-
 ស្បង្គំ ឧតតោវណ្ណតមាលំ ហរិស្បង្គំ ហរិស្ប-
 ស្បង្គំ មញ្ញតំ ហរិស្បង្គំ ហរិស្បង្គំ វិបុតតំ
 ហរិស្បង្គំ ហរិស្បង្គំ វង់សតំ ហរិស្បង្គំ
 ហរិស្បង្គំ អាវេជ្យំ ហរិស្បង្គំ ហរិស្បង្គំ
 ឧវច្ឆនំ ហរិស្បង្គំ ហរិស្បង្គំ តេ តុល្លត្ថិយំ តុល្ល-
 ត្ថិយំ តុល្លត្ថិយំ តុល្លត្ថិយំ តុល្លត្ថិយំ តុល្ល-
 ត្ថិយំ ឯកតោវណ្ណតមាលំ តតស្បង្គំ ឯកតោវណ្ណតមាលំ តតស្បង្គំ

ក្រុងខ្មែរនេះ ប្រើគេឲ្យក្រុងខ្មែរ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទង់ត្រៃមាត់ខ្លួននេះ
 ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាមានទង់ទាំងពីរខាងខ្លួននេះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ
 ធ្វើផ្កាចាក់រលេចទង់ខ្លួននេះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាឈើសម្រាប់សិក
 ក្នុងចំណងខ្លួននេះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាសម្រាប់ប្រដាប់ក្បាលខ្លួន
 នេះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាសម្រាប់ប្រដាប់ត្រចៀកខ្លួននេះ
 ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងប្រដាប់ច្រវែងខ្លួននេះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ កំពុ
 តាំងច្បាយនោះ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទង់ត្រៃមាត់ខ្លួននេះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ
 ធ្វើម្សិស្រែនៃត្រកូលតាំងច្បាយ ធ្វើតាំងនៃត្រកូល កុហារីនៃត្រកូលស្រ
 ង់ក្នុងប្រសាវនៃត្រកូល ចាស់នៃត្រកូលតាំងច្បាយ ធ្វើផ្កាកម្រងមានទង់
 ទាំងពីរខាងទៅខ្លួននេះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាចាក់រលេចទង់
 ទៅខ្លួននេះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាឈើសម្រាប់សិកក្នុងចំណង
 ខ្លួននេះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាសម្រាប់ប្រដាប់ក្បាលទៅខ្លួន
 នេះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាសម្រាប់ប្រដាប់ត្រចៀកទៅខ្លួននេះ
 ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ ធ្វើផ្កាកម្រងប្រដាប់ច្រវែងទៅខ្លួននេះ ប្រើ
 គេឲ្យធ្វើខ្លះ កំពុម្បាលនោះ ធ្វើផ្កាក្នុងតាងមួយជាមួយនឹងពួក
 ស្រែនៃត្រកូល ពួកតាំងនៃត្រកូល ពួកកុហារីនៃត្រកូល ពួកស្រ
 ង់ក្នុងប្រសាវនៃត្រកូល ពួកចាស់នៃត្រកូលនេះ ធ្វើក្នុងផ្ទៃជាមួយនោះ

ពេលកន្លោះ ពេលវេលាស្ងៀមស្ងាត់ ចក្ខុវិស័យ

ឯកាសនេមិ ឯសីនិស្សន្តិ ឯកមពោមិ កុវុដ្ឋស្សន្តិ
 ឯកគុវណាមិ កុវុដ្ឋស្សន្តិ ឯកចាវុណាមិ កុវុដ្ឋ
 ស្សន្តិ ឯកគុវណាចាវុណាមិ កុវុដ្ឋស្សន្តិ វិគារលេមិ
 កុក្កិស្សន្តិ មជ្ឈមិ មិវិស្សន្តិ មាលាកន្ធកាលបនំមិ ជានេ
 ស្សន្តិ នច្ចិស្សន្តិមិ កាយិស្សន្តិមិ វនេស្សន្តិមិ លាសេ
 ស្សន្តិមិ នច្ចន្តិយាមិ នច្ចិស្សន្តិ នច្ចន្តិយាមិ កាយិស្សន្តិ
 នច្ចន្តិយាមិ វនេស្សន្តិ នច្ចន្តិយាមិ លាសេស្សន្តិ កាយ
 ន្តិយាមិ នច្ចិស្សន្តិ កាយន្តិយាមិ កាយិស្សន្តិ កាយន្តិយាមិ
 វនេស្សន្តិ កាយន្តិយាមិ លាសេស្សន្តិ វនេន្តិយាមិ
 នច្ចិស្សន្តិ វនេន្តិយាមិ កាយិស្សន្តិ វនេន្តិយាមិ វ
 នេស្សន្តិ វនេន្តិយាមិ លាសេស្សន្តិ លាសេន្តិយាមិ
 នច្ចិស្សន្តិ លាសេន្តិយាមិ កាយិស្សន្តិ លាសេន្តិយាមិ
 វនេស្សន្តិ លាសេន្តិយាមិ លាសេស្សន្តិ អដ្ឋមនេមិ
 កីឡិស្សន្តិ នសមនេមិ កីឡិស្សន្តិ ភាការសេមិ
 កីឡិស្សន្តិ បរិហារេមិ កីឡិស្សន្តិ សន្តិកាយមិ
 កីឡិស្សន្តិ ទលំកាយមិ កីឡិស្សន្តិ យដិកា
 យមិ កីឡិស្សន្តិ សលាភហត្ថេនមិ កីឡិស្សន្តិ

ពេទ្យសាស្ត្រ សង្កាត់ស្រែសង្កែ ៣៣ បុណ្ណម៉ឺនីទាម

អង្គុយលើតាសនៈជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកលើគ្រែជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកលើក្រាល
ជាមួយគ្នាខ្លះ ដេកដណ្តប់ជាមួយគ្នាខ្លះ មានគ្រឿងក្រាលទាំងដេកដណ្តប់
ជាមួយគ្នាខ្លះ ស៊ីខុសគ្នាខ្លះ ដឹកទំព័រស្រីខ្លះ ច្រើនផ្កា(ម្លឹង)គ្រឿងក្រ
គូបទាំងគ្រឿងលាបខ្លះ កំខ្លះ ច្រៀងខ្លះ ប្រគំខ្លះ កែត្រាយខ្លះ កំជាមួយទាំង
ស្រីកំពុងកំខ្លះ ច្រៀងជាមួយទាំងស្រីកំពុងកំខ្លះ ប្រគំជាមួយទាំងស្រីកំពុង
កំខ្លះ កែត្រាយជាមួយទាំងស្រីកំពុងកំខ្លះ កំជាមួយទាំងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ
ច្រៀងជាមួយទាំងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ ប្រគំជាមួយទាំងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ កែ
ត្រាយជាមួយទាំងស្រីកំពុងច្រៀងខ្លះ កំជាមួយទាំងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ ច្រៀង
ជាមួយទាំងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ ប្រគំជាមួយទាំងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ កែត្រាយជា
មួយទាំងស្រីកំពុងប្រគំខ្លះ កំជាមួយទាំងស្រីកំពុងកែត្រាយខ្លះ ច្រៀងជា
មួយទាំងស្រីកំពុងកែត្រាយខ្លះ ប្រគំជាមួយទាំងស្រីកំពុងកែត្រាយខ្លះ កែ
ត្រាយជាមួយទាំងស្រីកំពុងកែត្រាយខ្លះ លេងបា ស្កាមានក្រឡា ៨ ខ្លះ លេង
បាស្កាមានក្រឡា ១០ ខ្លះ លេងបាស្កាក្នុងអាតាសខ្លះ លេងផ្លូវព័ន្ធដែល
ខ្លួនគួរកង^(១)ខ្លះ លេងផ្កាកំភ្លាប់មានត្រៃសជាដើមខ្លះ លេងបាស្កាក្នុងលាន
សម្រាប់លេងខ្លះ លេងប៉ាតខ្លះ លេងរោសទឹកលាក់ទុកជាយូរខ្លះ

កំភូ កុលទ្ធសកា ចាបសមាចារ ។ ឥមេសំ
 ចាបកា សមាចារ ធិស្សន្តំ ថេវ សុយ្យន្តំ ច កុលាធិ
 ច ឥមេហំ ធុដ្ឋានំ ធិស្សន្តំ ថេវ សុយ្យន្តំ ច ។
 យនិ សង្ឃស្ស ចត្តកលំ សង្ឃោ អស្សជំបុទ្ធសុ-
 កានំ កំភូនំ កំដាតិវស្សា បព្វាជនីយកម្មំ ករេយ្យ
 ធាស្សជំបុទ្ធសុកេហំ^(១) កំភូហំ កំដាតិវស្សំ វត្តទ្ធឺ ។
 ឯសា ឡត្តិ ។ សុណាតុ មេ គន្លេ សង្ឃោ ឥមេ
 អស្សជំបុទ្ធសុកា កំភូ កុលទ្ធសកា ចាបសមា-
 ចារ ។ ឥមេសំ ចាបកា សមាចារ ធិស្សន្តំ ថេវ
 សុយ្យន្តំ ច កុលាធិ ច ឥមេហំ ធុដ្ឋានំ ធិស្សន្តំ
 ថេវ សុយ្យន្តំ ច ។ សង្ឃោ អស្សជំបុទ្ធសុកានំ
 កំភូនំ កំដាតិវស្សា បព្វាជនីយកម្មំ ករេហិតិ ធា-
 ស្សជំបុទ្ធសុកេហំ កំភូហំ កំដាតិវស្សំ វត្តទ្ធឺ ។
 យស្សយស្សតោ ឧមតិ អស្សជំបុទ្ធសុកានំ កំភូនំ
 កំដាតិវស្សា បព្វាជនីយកម្មស្ស ករណំ ធាស្ស-
 ជំបុទ្ធសុកេហំ កំភូហំ កំដាតិវស្សំ វត្តទ្ធឺ

១ យេធុយ្យោ បទេតោ ពតោ ។

ពួកកិត្តុឈ្មោះអស្សជំនីបុទ្ធសុកានេះ ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល គឺញ៉ាំងសេចក្តី
 ជ្រះថ្លាបេសំត្រកូលទ្រុវាសាត្រោះសេចក្តីប្រព្រឹត្តិកាត្រង់ៗសេចក្តីប្រព្រឹត្តិ
 កាត្រង់បេសំពួកកិត្តុឈ្មោះអស្សជំនីបុទ្ធសុកានេះ ប្រាកដជាគោរម្យញ្ញ
 ផង គេពូផង ម្យ៉ាងទៀត ត្រកូលចាំនិទ្យាយដែលពួកកិត្តុនេះទ្រុស្តហើយ
 ប្រាកដជាគោរម្យញ្ញផង គេពូផង ។ បើបញ្ចជនីយកម្មមានកាលគូផល
 សង្ឃហើយ សង្ឃត្រូវធ្វើបញ្ចជនីយកម្មពួកកិត្តុឈ្មោះអស្សជំនីបុទ្ធសុក
 ទ្រុចញ្ញពិតជាតិជនបទ ។ ពួកកិត្តុឈ្មោះអស្សជំនីបុទ្ធសុកមិនត្រូវនៅ
 ក្នុងកំដាតិជនបទទេ ។ នេះជាញត្តិ ។ បើត្រព្រះសង្ឃជំនិចរើស សង្ឃចូរ
 ស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ពួកកិត្តុឈ្មោះអស្សជំនីបុទ្ធសុកជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូលមាន
 សេចក្តីប្រព្រឹត្តិកាត្រង់ ។ សេចក្តីប្រព្រឹត្តិកាត្រង់បេសំលោកអម្បាល
 នេះប្រាកដជាគោរម្យញ្ញផង គេពូផង ត្រកូលចាំនិទ្យាយដែលកិត្តុអម្បាល
 នេះទ្រុស្តហើយលោក ប្រាកដជាគោរម្យញ្ញផង គេពូផង ។ សង្ឃធ្វើ
 បញ្ចជនីយកម្មពួកកិត្តុឈ្មោះអស្សជំនីបុទ្ធសុក ទ្រុចញ្ញពិតជាតិជនបទ
 ។ ពួកកិត្តុឈ្មោះអស្សជំនីបុទ្ធសុកមិនត្រូវនៅក្នុងកំដាតិជនបទទេ ។
 ការធ្វើបញ្ចជនីយកម្មពួកកិត្តុឈ្មោះអស្សជំនីបុទ្ធសុក ទ្រុចញ្ញពិតជា-
 តិជនបទថា កិត្តុចាំនិទ្យាយ ជាពួកកិត្តុឈ្មោះអស្សជំនីបុទ្ធសុក
 មិនត្រូវនៅក្នុងកំដាតិជនបទទេ សមគួរផលលោកដ៏មានអាយុអន្តិណា

សោ កុណ្ឌស្ស យស្ស នត្ថមតំ សោ កាសេយ្យ ។
 មុតិយេម្បំ ឯតមតំ វធាមិ ។ បេ ។ តតិយេម្បំ ឯតមតំ
 វធាមិ ។ សុណាតុ មេ កាត្ថ សាដ្ឋោ ។ បេ ។ សោ
 កាសេយ្យ ។ តតំ សាដ្ឋេន អប្បជីបុនព្វសុតានំ
 ភិក្ខុនំ តំជាតិវស្សា បព្វាជនីយកម្មំ ជាស្សជីបុនព្វ-
 សុតេហំ ភិក្ខុហំ តំជាតិវស្សំ វត្ថុព្វន្តំ ។ មមតំ
 សង្ឃស្ស តស្សា តុណ្ហំ ។ ឯវាមតំ ចារយាមតំ ។

[៣២០] អថទោ សាវ័បុត្តោមោគ្គល្លាទឫមុទោ ភិក្ខុ-
 សាដ្ឋោ តំជាតិវ កត្វា អស្សជីបុនព្វសុតានំ ភិក្ខុនំ
 តំជាតិវស្សា បព្វាជនីយកម្មំ អតាសិ ជាស្សជីបុនព្វសុ-
 តេហំ ភិក្ខុហំ តំជាតិវស្សំ វត្ថុព្វន្តំ ។ នេ សាដ្ឋេន
 បព្វាជនីយកម្មតតា ន សង្ឃា វត្ថុន្តំ ន លោម៉ា-ចាតេន្តិ
 ន ធម្មាវ វត្ថុន្តំ ន ភិក្ខុ មហាវេន្តិ អាក្កាសន្តិ
 មហាសន្តិ ធម្មតាមិតា ធម្មតាមិតា ធម្មតា-
 មិតា អយតាមិតា ចារេន្តិ បត្តបត្តិមិ វត្ថុបត្តិមិ ។

លោកអង្គនោះត្រូវស្រ្តីម មិនសមគួរដល់លោកអង្គលោក លោកអង្គនោះ
 ត្រូវពោលឡើង ។ ខ្ញុំស្រ្តីសេចក្តីលោអស់វាពិជឿជឿ ។ បេ ។ ខ្ញុំស្រ្តី
 សេចក្តីលោអស់វាបិជឿជឿ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃធំចំរើន សន្សំស្នូមស្តាប់
 ពាក្យខ្ញុំ ។ បេ ។ លោកអង្គនោះត្រូវពោលឡើង ។ សន្សំបាទប្តី
 បព្វាជនីយកម្ម ដល់ពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជីន៍បុនព្វសុត ចេញពីគំរាតិវ-
 ជនបទថា ពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជីន៍បុនព្វសុតមិនត្រូវនៅគង់គំរាតិវជនបទ
 ទេ ។ ការធ្វើបព្វាជនីយកម្មនោះសមគួរដល់សង្ឃ ហេតុនោះសង្ឃស្រ្តីម
 នៅ ។ ខ្ញុំចាំទុកឲ្យដំណើរនេះ ដោយអាគារស្រ្តីមនៅយ៉ាងនេះ ។

[៣២០] លំដាប់នោះ ភិក្ខុសង្ឃមានព្រះសាវ័បុត្តោន៍ព្រះ
 មោគ្គល្លាទត្តោប្រធាន ទៅកាន់គំរាតិវជនបទ ហើយបាទប្តីបព្វាជ-
 នីយកម្ម ដល់ពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជីន៍បុនព្វសុតចេញពីគំរាតិវជនបទថា
 ពួកភិក្ខុឈ្មោះអស្សជីន៍បុនព្វសុតមិនត្រូវនៅគង់គំរាតិវជនបទទេ ។ ភិក្ខុ
 អម្បាលនោះដែលសង្ឃធ្វើបព្វាជនីយកម្មហើយ មិនប្រព្រឹត្តតាមដោយ
 ស្រួល មិនសម្របតាមមិនត្រឹមតាម មិនព្រមប្រតិបត្តិតាមទំនងជាទី
 ខូចចេញ មិនអន្តរក្សាទាំងឡាយឲ្យរត់ចោល ត្រឡប់ជាដេចច្រាច
 ចោលសភាពសង្ឃថា សង្ឃលុះក្នុងសេចក្តីស្រឡាញ់ សេចក្តីស្អប់ សេចក្តី
 ល្ងង់ សេចក្តីភ្លេច ហើយភិក្ខុទាំងនោះចៀសចេញទៅខ្លះ សឹកទៅខ្លះ ។

យេ ភេ កិត្តុ អប្បិច្ឆា ។ យេ ។ ភេ ឧដ្ឋាយន្តិ ទ័យន្តិ
 វិចារេន្តិ កតំ ហិ នាម អស្សជិបុទទ្ធសុកា កិត្តុ
 សង្ឃេន ចត្វាជនិយកម្មកតា ន សម្មា វត្តិស្សន្តិ
 ន លោមំ ចារេស្សន្តិ ន ទេព្វារំ វត្តិស្សន្តិ ន កិត្តុ
 ទមាបេស្សន្តិ អត្តោសិស្សន្តិ បរិកាសិស្សន្តិ ធន្តតាមិតា
 គោសតាមិតា មោហតាមិតា ភយតាមិតា ចារេស្សន្តិ
 បត្តមិស្សន្តិបិ វត្តមិស្សន្តិបិ ។

[៣២០] អថាចា ភេ កិត្តុ ភកាតា ឯតមន្តុ អ-
 រោទេសុំ ។ អថាចា ភកាតា ឯតស្មី ឯនាទេ ឯតស្មី
 បតារណេ កិត្តុសង្ឃំ សន្និចារតាមេតា កិត្តុ បដិបុច្ឆិ
 សន្នំ កំរ កិត្តុវេ អស្សជិបុទទ្ធសុកា កិត្តុ សង្ឃេន
 ចត្វាជនិយកម្មកតា ន សម្មា វត្តន្តិ ។ យេ ។ វត្តមន្តិបិ-
 តិ ។ សន្នំ ភកាតិ ។ វិចារហិ ពុដ្ឋោ ភកាតា អនុទុច្ឆរិកំ
 កិត្តុវេ ភេសំ មោយបុរិសានំ ។ យេ ។ ភេ ហិ នាម
 ភេ កិត្តុវេ មោយបុរិសា សង្ឃេន ចត្វាជនិយកម្មកតា

ពួកកិត្តុណា ព្រាជ្ជាភិប ។ យេ ។ កិត្តុទាំងនោះ គោរពទោស
 គំរង្សៀល បន្តបន្តបំបា ហេតុដូចម្តេច ក៏ពួកកិត្តុឈ្មោះអស្សជិបុទ
 បុទទ្ធសុកា ដែលសង្ឃធ្វើបញ្ចវគ្គយកម្មហើយ មិនប្រព្រឹត្តតាមដោយ
 ស្រួល មិនសមូហភេ មិនព្រមប្រតិបត្តិតាមទំនងជាទីរលាស់ខ្លួនចេញ
 មិនអន្ទរកិត្តុទាំងឡាយឲ្យអត់ទោស ត្រឡប់ជាវេចាចេច ហេតុស
 ការកសាងជា សង្ឃលុកុដ្ឋិសេចក្តីស្រឡាញ់ សេចក្តីស្អប់ សេចក្តីល្ងង់
 សេចក្តីខ្លាច ហើយកិត្តុទាំងនោះចៀសចេញទៅខ្លះ ស៊ីកៅខ្លះ ។

[៣២១] លំដាប់នោះ កិត្តុទាំងឡាយព្រាបចូលដំណើរឡើ ចំពោះ
 ព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ ព្រោះហេតុនេះ ដំណើរនេះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគ
 ឲ្យប្រជុំគិតសង្ឃ ហើយត្រាស់សួរបញ្ជាក់កិត្តុទាំងឡាយក្នុងគោលនោះថា
 ម្ចាស់កិត្តុទាំងឡាយ ពុំជាពួកកិត្តុឈ្មោះអស្សជិបុទបុទទ្ធសុកា ដែលសង្ឃ
 ធ្វើបញ្ចវគ្គយកម្មហើយ មិនប្រព្រឹត្តតាមដោយស្រួល ។ យេ ។
 ហើយកិត្តុទាំងនោះស៊ីកៅខ្លះ ពិតមែនឬ ។ កិត្តុទាំងឡាយព្រាបចូលជា
 បព៌ត្រព្រះដ៏មានព្រះភាគ ការនាវតំសមេ ។ ព្រះពុទ្ធដ៏មានបុព្វសិរី
 គំរង្សៀលថា ម្ចាស់កិត្តុទាំងឡាយ អំពើរបស់មោឃបុរសទាំងនោះមិន
 សមគួរ ។ យេ ។ ម្ចាស់កិត្តុទាំងឡាយ ហេតុដូចម្តេច ក៏មោឃបុរសទាំង
 នោះ ដែលសង្ឃធ្វើបញ្ចវគ្គយកម្មហើយ មិនប្រព្រឹត្តតាមដោយស្រួល

ន សុប្បា វត្តិស្សន្តិ ។ បេ ។ វត្តិស្សន្តិ បិ ទេតំ ភិក្ខុវេ
 អប្បសន្ធានំ វា មសាធាយ ។ បេ ។ ឯវា បេ ភិក្ខុវេ
 ឥមំ សិក្ខាបទំ ទុម្ពិសេយ្យេន វិក្ខុ បរេន វត្តាទាវ តាមិ
 វា ជិតមំ វា ទុបបិស្សាយ វិហារេន តុល្យមូសាតោ
 ចាចសមាបាហេ ។ ឥធម្ម ទោ មាមតោ សមាបាហ
 មិស្សន្តិ ទេវ សុយ្យន្តិ ច តុលាមិ ច ទេន ទុដ្ឋាមិ
 មិស្សន្តិ ទេវ សុយ្យន្តិ ច ។ សោ វិក្ខុ ភិក្ខុហិ ឯវេស្ស
 វចនីយោ អាយស្មា ទោ តុល្យមូសាតោ ចាចសមាបាហេ
 អាយស្មតោ ទោ មាមតោ សមាបាហ មិស្សន្តិ ទេវ
 សុយ្យន្តិ ច តុលាមិ ចាយស្មតោ ទុដ្ឋាមិ មិស្សន្តិ ទេវ
 សុយ្យន្តិ ច ចក្កបតាយស្មា ឥចច្ឆា អាវាសា អលទ្គ
 ឥន វាសេនាតិ ។ ឯវា ឆោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ វត្តនាទោ ទេ
 ភិក្ខុ ឯវា ឆយ ចន្ទតាមិទោ ច ភិក្ខុ ឆោសតាមិទោ ច
 ភិក្ខុ មោហតាមិទោ ច ភិក្ខុ កយតាមិទោ ច ភិក្ខុ

។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងនោះសិក្សាទៅ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ កំពើបស្រ
 មោឃបុរសទាំងឡាយនេះ មិនទាន់ឲ្យកើតសេចក្តីជ្រះថ្លាផលដ៏ឆ្លាត
 ឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លាហើយផង ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ
 អ្នកទាំងឡាយគប្បីសម្រេចឲ្យស្មើគ្នាបទនេះយ៉ាងនេះថា ភិក្ខុចូលទៅ
 ជិតពាស្រ័យស្រុក ឬឆ្នេរ កន្លែងណាមួយហើយនៅ ជាអ្នកទ្រុស្តទ្រោម
 មានសេចក្តីប្រព្រឹត្តិកាតក់ ។ សេចក្តីប្រព្រឹត្តិកាតក់របស់ភិក្ខុនោះឯង
 ប្រាកដជាគេឃើញផង ឆេតុផល ត្រកូលទាំងឡាយ ដែលភិក្ខុនោះ
 ទ្រុស្តហើយ ប្រាកដជាគេឃើញផង ឆេតុផល ។ ភិក្ខុនោះ ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយត្រូវឲ្យយ៉ាងនេះថា លោកដ៏មានកាយជាអ្នកទ្រុស្ត
 ត្រកូល មានសេចក្តីប្រព្រឹត្តិកាតក់ សេចក្តីប្រព្រឹត្តិកាតក់របស់លោក
 ដ៏មានកាយ ប្រាកដជាគេឃើញផង ឆេតុផល ត្រកូលទាំងឡាយ
 ដែលលោកដ៏មានកាយទ្រុស្តហើយនោះ ប្រាកដជាគេឃើញផង ឆេតុ
 ផល លោកដ៏មានកាយចូរច្រឡំសាច់ញាតិភាវសនេះទៅ លោកមិនគួរ
 ទៅក្នុងទីនេះទេ ។ ភិក្ខុនោះ ដែលភិក្ខុទាំងឡាយឲ្យយ៉ាងនេះ
 ត្រឡប់ទៅភិក្ខុទាំងឡាយនោះយ៉ាងនេះវិញថា ភិក្ខុទាំងឡាយលុះក្នុង
 សេចក្តីស្រឡាញ់ផង ភិក្ខុទាំងឡាយលុះក្នុងសេចក្តីទាំងផង ភិក្ខុ
 ទាំងឡាយលុះក្នុងសេចក្តីល្ងង់ផង ភិក្ខុទាំងឡាយលុះក្នុងសេចក្តីភ័យផង

តាងសិកាយ អាមត្តិយា ឯកាច្ឆំ បញ្ចាដេត្តិ ឯកាច្ឆំ ឧ
 បញ្ចាដេត្តិ ។ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ ឯវមស្ស វេទិយោ
 មា អាយស្មា ឯវ អវេ ឧ ឧ ភិក្ខុ ឧទ្ធកាមិយោ ឧ
 ឧ ភិក្ខុ ឧទ្ធកាមិយោ ឧ ឧ ភិក្ខុ មោហាភាមិយោ
 ឧ ឧ ភិក្ខុ កយភាមិយោ អាយស្មា ទោ កុលទ្ធិសកោ
 ចាមសមាចារោ អាយស្មកោ ទោ ចាមកា សមាចារ
 ធិស្សន្តិ ទេវ សុយ្យន្តិ ច កុលាធិ ចាយស្មតា ទុដ្ឋានិ
 ធិស្សន្តិ ទេវ សុយ្យន្តិ ច បក្កមកាយស្មា ឥមន្តា អាកសា
 អលទ្គ ឥធិ វាសេនាតិ ។ ឯវត្ថុ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ
 វុទ្ធិមាថោ តថេវ បក្កុល្លោយ្យ សោ ភិក្ខុ ភិក្ខុហិ
 យាវតតិយំ សមទុកាសិកថោ តស្ស បដិធិស្សត្ថាយ ។
 យាវតតិយេត្ថ សមទុកាសិយមាថោ តំ បដិធិស្ស
 ឆ្នេយ្យ ឥទ្ធីតំ កុសលំ ។ ចេ បដិធិស្សឆ្នេយ្យ
 សង្ឃានិសេសោតិ ។

(ព្រះ) ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ បរល្អញភិក្ខុពួកខ្លះ មិនបរល្អញភិក្ខុពួកខ្លះ
 ដោយតាមភ្នំដូចគ្នាទេ ។ ភិក្ខុនោះ ភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវនិយាយប្រដៅយ៉ាង
 នេះថា លោកដ៏មានអាយុក្នុងនិយាយយ៉ាងនេះ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនលុះ
 ក្នុងសេចក្តីស្រឡាញ់ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនលុះក្នុងសេចក្តីស្អប់ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយមិនលុះក្នុងសេចក្តីល្អិត ភិក្ខុទាំងឡាយមិនលុះក្នុងសេចក្តីខ្លាច
 លោកដ៏មានអាយុឯង ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល មានសេចក្តីប្រព្រឹត្តការគ្រង
 សេចក្តីប្រព្រឹត្តការក្រៅរបស់លោកដ៏មានអាយុ ប្រាកដថាគេឃើញផង
 គេឮផង ត្រកូលទាំងឡាយសាត ដែលលោកដ៏មានអាយុទ្រុស្តហើយ
 ប្រាកដថាគេឃើញផង គេឮផង លោកដ៏មានអាយុចូរចៀសចេញចាក
 អាពាសនេះទៅ លោកកុំនៅក្នុងអាពាសនេះ ។ ភិក្ខុនោះ ដែលភិក្ខុ
 ទាំងឡាយនិយាយប្រដៅយ៉ាងនេះ នៅក្រៃប្រកាន់រទ្ធិយ៉ាងនោះដដែល
 ភិក្ខុនោះ ត្រូវភិក្ខុទាំងឡាយស្ម័គ្រសមុគ្គភាសនាប្រកាសហាម ដើម្បី
 ឱ្យលះបង់អំពើគាត់នោះកំណត់បីផង ។ ភិក្ខុនោះបើភិក្ខុទាំងឡាយ
 ស្ម័គ្រសមុគ្គភាសនាក្នុងកំណត់បីផង លះអំពើគាត់នោះចោល សេចក្តី
 លះបង់បាននេះគេហៅថា ល្អ បើមិនលះបង់ទេ ត្រូវតាមភ្នំសន្ធិវាទិសស ។

[៣២២] កិក្ខុ បទេវ អញ្ញាតំ កាមំ វា ធិតមំ វា ភិ
 កាមោមំ ធិតោចិ ធិតវិបិ កាមោ ទេវ ធិតោមោ ច ។
 ឧបទិស្សនយ វិហារតិកិ តត្ថ បដិទដ្ឋា យោន្តិ ជីវ-
 ចំណូទាតសេ ជាសធិកំលា ចជ្ឈន្តយ ភេសន្តិបរិក្ខា ។
 កុលំ ឆាម ធិតាវិ កុលាចិ ទត្ថយកុលំ ព្រាហ្មណ-
 កុលំ វេស្សកុលំ សុទ្ធកុលំ ។ កុលទ្វយភោតិ
 កុលាចិ ទ្វយេតិ បុប្ផេ វា ជលេ វា ចុល្លេ វា
 វា មត្តិកាយ វា ធិតុកដ្ឋេ វា វេជ្ជាជា^(១) វា
 វេជ្ជិកាយ វា ធិតុយេសចិកេ វា ។ ជាបសមាបាភេតិ
 មាលាវច្ឆំ កេបេតិមិ កេបាបេតិមិ សំព្វាតិមិ សំព្វា-
 បេតិមិ ធិតិជាតិមិ ធិតិជាបេតិមិ កន្លេតិមិ តត្ថាបេតិមិ ។

[៣២៣] ធិស្សន្តិ ទេវ សុយ្យន្តិ ចាតិ យេ សុដ្ឋុទា
 តេ បស្សន្តិ យេ តិរោក្ខា តេ សុណន្តិ ។ កុលាចិ ច
 កេ ធិតុចិកិ បុព្វេ សុទ្ធា ហុតា តំ អាតម្ម អស្សន្តា

[៣២៤] ត្រង់ពាក្យថា កិក្ខុ(ចូលទៅជិតកាស្រីយនោ) ស្រែកឮ
 គិតម' កន្លែងណាមួយ សេចក្តីថា ស្រែកក្តី ធិតមក្តី ឆាតក្តី កិក្ខុស្រែក
 គិតមហ្នឹងឯង ។ ពាក្យថា ចូលទៅជិតកាស្រីយនោ (គិតកិក្ខុចូល
 ទៅជិតកាស្រីយនោក្នុងស្រែកធិតមណា) ជីវ ចំណូទាត សេនាសនៈ
 ធិតិកំលាចច្ចយភេសដ្ឋចំពោះជាប់ចំពោះមាត់ទៅហើយ ក្នុងស្រែក ធិត
 ធិតមនោះ ។ ត្រកូល ៤ ពួកគឺ ត្រកូលក្សត្រ ត្រកូលព្រាហ្មណ៍ ត្រកូល
 អ្នកឈ្មួញ (ត្រកូលអ្នកកេស៊ីធម្មតា) ត្រកូលអ្នកគ្រូ (អ្នកស៊ីឈ្នួល) ហៅថា
 ត្រកូល ។ ពាក្យថា ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល គឺកិក្ខុទ្រុស្តត្រកូលទាំងឡាយ
 ដោយ(ឡ)ផ្កាខ្លះ (ឡ)ផ្លែខ្លះ (ឡ)គ្រឿងលំអិតសម្រាប់ផ្លែខ្លះ (ឡ)ផ្លែស្លឹក
 ខ្លះ (ឡ)ឈើស្លឹកខ្លះ (ឡ)ឫស្សីខ្លះ ដោយកិរិយាធ្វើតេឡខ្លះ ដោយការ
 បម្រើដោយស្មន្តិខ្លះ ។ ពាក្យថា មានសេចក្តីប្រព្រឹត្តិអាត្រា គឺកិក្ខុក្នុង
 ឈើផ្កាខ្លះឯងខ្លះ ប្រើគឡផ្កាខ្លះ ប្រើគឡផ្លែខ្លះឯងខ្លះ ប្រើគឡគ្រឿងខ្លះ
 ប្រើគឡស្លឹកខ្លះ ប្រើគឡឫស្សីខ្លះ គ្រឿងខ្លះឯងខ្លះ ប្រើគឡគ្រឿងខ្លះ ។

[៣២៥] ពាក្យថា ប្រាប់ដំណើរឃើញផង គេឮផង ធិតុក
 ណាទៅក្នុងទីចំពោះមុខ អ្នកនោះឃើញ អ្នកណាទៅក្នុងទីកំបាំងមុខ
 អ្នកនោះឮ ។ ពាក្យថា ត្រកូលទាំងឡាយសោតដែលកិក្ខុនោះទ្រុស្តហើយ
 គឺកិក្ខុមនុស្សទាំងឡាយមានសត្វ អន្ស៊ីនេះជាមនុស្សមិនមានសត្វវិញ

១. វ. ឧ. វេជ្ជជា ។

[៣២៥] សោ ភិក្ខុនិ យោ សោ កុម្មតតោ
 ភិក្ខុ ។ ភិក្ខុហិតំ អត្ថោហិ ភិក្ខុហិ ។ យេ ប ស្សន្តិ យេ
 សុណន្តិ តេហិ វត្តោ មា អាយស្មា ឯវំ អវច ខ ច
 ភិក្ខុ ធម្មតាមិទោ ខ ច ភិក្ខុ ធម្មតាមិទោ ខ ច ភិក្ខុ
 មោហតាមិទោ ខ ច ភិក្ខុ ភយតាមិទោ អាយស្មា
 ទោ កុលទ្ធសកោ ចាបសមាទារោ អាយស្មតា
 ទោ ចាបកា សមាទារា ធិស្សន្តិ ទេវ សុយ្យន្តិ
 ច កុលាទិ ចាយស្មតា ធុដ្ឋានិ ធិស្សន្តិ ទេវ សុយ្យន្តិ
 ច បក្កមតាយស្មា ឥមម្ហា អាវសា អលាន្ត ឥច
 វាសចាតិ ។ ធុតិយម្យ វត្តោ តតិយម្យ វត្តោ ។
 សចេ ចធិស្សន្តតិ ឥន្ទេតំ កុសលំ ទោ ខ ចធិស្សន្ត-
 តិ អាចត្តំ ធុក្កដស្ស ។ សុត្វា ខ វទន្តិ អាចត្តិ
 ធុក្កដស្ស ។ សោ ភិក្ខុ សង្ឃមជ្ឈិមំ អាត្មន្ទ្រិច្ចា វត្តោ
 មា អាយស្មា ឯវំ អវច ខ ច ភិក្ខុ ធម្មតាមិទោ

[៣២៥] ពាក្យថា ភិក្ខុនោះ គឺភិក្ខុដែលបានធ្វើកម្មនោះ ។ ពាក្យ
 ថា គឺភិក្ខុទាំងឡាយ បានដល់ភិក្ខុទាំងឡាយដទៃទៀត ។ ភិក្ខុណាឃើញ
 ភិក្ខុណា ភិក្ខុទាំងឡាយនោះត្រូវនិយាយប្រដៅថា លោកដ៏មានអាយុ
 ចូរកុំនិយាយយ៉ាងនេះ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនលុះក្នុងធម្មតាគឺ ភិក្ខុទាំងឡាយ
 មិនលុះក្នុងធម្មតាសាគរិ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនលុះក្នុងមោហតាគរិ ភិក្ខុទាំង
 ឡាយមិនលុះក្នុងភយតាគរិ លោកដ៏មានអាយុ ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល ជាអ្នក
 ប្រព្រឹត្តអាក្រក់ សេចក្តីប្រព្រឹត្តអាក្រក់របស់លោកដ៏មានអាយុ ប្រាកដ
 ជាឃើញផង គេឮផង ត្រកូលទាំងឡាយលោក ដែលលោកដ៏មាន
 អាយុទ្រុស្តហើយ ប្រាកដជាឃើញផង គេឮផង លោកដ៏មានអាយុ
 ចូរចៀសចេញពីភាវសន្តោស លោកមិនគួរនៅក្នុងភាវសន្តោសទេ ។
 ភិក្ខុទ្រុស្តត្រកូលនោះ គឺភិក្ខុទាំងឡាយ ត្រូវនិយាយប្រដៅអស់វារៈជា
 តំបន់ជីវិតផង ត្រូវនិយាយប្រដៅ អស់វារៈជាតំបន់ជីវិតផង ។ បើភិក្ខុ
 នោះលម្អិត(កម្មនោះ)បាន កាលបោះចោល ជាពាក្យ បើភិក្ខុនោះមិន
 លម្អិតទេ ភិក្ខុនោះត្រូវកាប់ក្តីក្តីផង ។ ពួកភិក្ខុហើយមិននិយាយប្រដៅ
 ត្រូវកាប់ក្តីក្តីផង ។ ភិក្ខុ(ទ្រុស្តត្រកូល)នោះ គឺភិក្ខុទាំងឡាយត្រូវចាញ់
 មកកាន់ទឹកល្អាបសង្ឃ ហើយនិយាយប្រដៅថា លោកដ៏មានអាយុ
 កុំពាលពាក្យយ៉ាងនេះ ភិក្ខុទាំងឡាយមិនមែនលុះក្នុងធម្មតាគរិទេ

ន ច កិក្ខុ ឆោសតាមិចោ ន ច កិក្ខុ មោហតាមិចោ
 ន ច កិក្ខុ កយតាមិចោ អាយស្មា ទោ កុលទ្ធសតោ
 ចាបសមាចារោ អាយស្មតោ ទោ ចាបកា សមាចារ
 ធិស្សន្តំ ចេវ សុយ្យន្តំ ច កុលាធិ ចាយស្មតា ទុដ្ឋាធិ
 ធិស្សន្តំ ចេវ សុយ្យន្តំ ច បក្កមកាយស្មា ឥមម្ហា អារាសា
 អលន្តេ ឥច វាសនាតិ ។ ទុតិយម្បិ វត្តតោ
 តតិយម្បិ វត្តតោ ។ សាចេ បដិធិស្សន្តិកិ ឥច្ឆេតំ
 កុសលំ ចោ ចេ បដិធិស្សន្តិកិ អាមត្តំ ទុក្ខជស្ស ។

[៣៥៦] សោ កិក្ខុ សមទុកាសិកតោ ។ ឯវត្ត
 បទ កិក្ខុវេ សមទុកាសិកតោ ។ ឲ្យត្ថេន កិក្ខុចា
 បដិកលេន សង្ឃោ ញាបេតតោ សុណាតុ មេ កន្ត
 សង្ឃោ អយំ ឥត្ថន្តាមោ កិក្ខុ សង្ឃេន បច្ចាជ-
 ន័យកម្មកតោ កិក្ខុ ទទ្ធតាមិកា ឆោសតាមិកា
 មោហតាមិកា កយតាមិកា ចាបេតិ ។ សោ

កំកុចំវិទ្យាយមិនមែនលុះក្នុងចោសាគតិទេ កំកុចំវិទ្យាយមិនមែនលុះ
 ក្នុងមោហាគតិទេ កំកុចំវិទ្យាយមិនមែនលុះក្នុងកយាគតិទេ លោក
 ដ៏មានអាយុ ជាអ្នកទ្រុស្តត្រកូល ជាអ្នកប្រព្រឹត្តតាត្រក់ សេចក្តីប្រព្រឹត្ត
 តាត្រក់របស់លោកដ៏មានអាយុ ប្រាកដជាគោរម្យបង្គំ គេឮផង ត្រកូល
 ចំវិទ្យាយសោក ដែលលោកដ៏មានអាយុទ្រុស្តហើយនោះ ប្រាកដ
 ជាគោរម្យបង្គំ គេឮផង លោកដ៏មានអាយុច្រើនសេចក្តីពិតពាក្យនេះ
 ទៅ លោកមិនគួរនៅក្នុងអារាមនេះទេ ។ កិក្ខុនោះ គឺកំកុចំវិទ្យាយ
 ត្រូវនិយាយប្រដៅ អស់វារៈជាតំប៉ែនផង ត្រូវនិយាយប្រដៅ
 អស់វារៈជាតំប៉ែនផង ។ បើកិក្ខុនោះលេបនីបាត កាលលេបនីបាតនេះ
 ជាកាល បើកិក្ខុនោះលេបនីបាតនេះ ត្រូវតាបក្តីទុក្ខផង ។

[៣៥៦] កិក្ខុនោះ សង្ឃត្រូវស្រ្តីប្រកាសហាម ។ ខ្លាបកិក្ខុ
 ចំវិទ្យាយ កិក្ខុនោះ សង្ឃត្រូវស្រ្តីប្រកាសហាមយ៉ាងនេះ ។ កិក្ខុដ៏
 ឆ្ងាសអត់អាចត្រូវប្រកាសសង្ឃថា បំពិនត្រូវសង្ឃដ៏ចំរើន សង្ឃសូម
 ស្តាប់តាមក្បួន កិក្ខុនេះហេតុឈ្មោះនេះ សង្ឃបានធ្វើបញ្ចវិន័យកម្មហើយ
 ត្រឡប់ជាចន្ទាសកិក្ខុសង្ឃថា កិក្ខុសង្ឃលុះក្នុងឆន្ទាគតិ លុះក្នុងចោសាគតិ
 លុះក្នុងមោហាគតិ លុះក្នុងកយាគតិ ។ កិក្ខុ (អ្នកទ្រុស្តត្រកូល)នោះ

កំ វត្ថុ ឧប្បដិសន្ធិតិ ។ យេនិ សង្ឃស្ស បត្តកាស្ថ
 សង្ឃា ឥត្តន្ទាមំ កំកុំ សមទុកាសេយ្យ តស្ស វត្ថុស្ស បដិ-
 ដិសន្ធិកាយ ។ ឯសា ញត្ថិ ។ សុណាតុ មេ កន្តេ សង្ឃា
 អយំ ឥត្តន្ទាមោ កំកុំ សង្ឃា បព្វាដិយកម្មកកោ
 កំកុំ ឧទ្ធកាមិតា នោសកាមិតា មោហកាមិតា កយកា-
 មិតា ចាបេតិ ។ សោ តិ វត្ថុ ឧប្បដិសន្ធិតិ ។
 សង្ឃា ឥត្តន្ទាមំ កំកុំ សមទុកាសតិ តស្ស វត្ថុស្ស
 បដិដិសន្ធិកាយ ។ យស្សាយស្មតោ មុតិ ឥត្តន្ទាមស្ស
 កំកុំ ធា សមទុកាសថា តស្ស វត្ថុស្ស បដិដិសន្ធិកាយ
 សោ តុណ្ហាស្ស យស្ស ឧក្ខមតិ សោ កាសេយ្យ ។
 តុតិយម្យំ ឯតមត្ថំ វេទមិ ។ បេ ។ តតិយម្យំ ឯតមត្ថំ
 វេទមិ ។ សុណាតុ មេ កន្តេ សង្ឃា ។ បេ ។ សោ
 កាសេយ្យ ។ សមទុកដ្ឋោ សង្ឃា ឥត្តន្ទាមោ កំកុំ

មិនលះបង់វត្ថុនោះ ។ បើកម្មរបស់សង្ឃមានកាលដឹកជញ្ជូនហើយ សង្ឃ
 គប្បីស្ម័គ្រប្រកាសហាមកំកុំឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះ ។
 នេះញត្ថិ ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សង្ឃសូមស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ
 កំកុំនេះមានឈ្មោះនេះ សង្ឃបាទធ្វើបញ្ចវេទនាហើយ ត្រឡប់ជា
 ចន្ទោសកំកុំសង្ឃថា កំកុំសង្ឃលុះក្នុងសេចក្តីស្រឡាញ់ លុះក្នុងសេចក្តី
 ស្អប់ លុះក្នុងសេចក្តីល្ងង់ លុះក្នុងសេចក្តីខ្លាច ។ កំកុំ (អ្នកទ្រុឌទ្រោម)
 នោះមិនលះបង់វត្ថុនោះ ។ សង្ឃស្ម័គ្រសមទុកាសនកម្ម (ប្រកាសហាម)
 កំកុំឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះ ។ ការស្ម័គ្រសមទុកាសនកម្ម
 (ប្រកាសហាម) កំកុំឈ្មោះនេះ ដើម្បីឲ្យលះបង់វត្ថុនោះ សមគួរដល់
 លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវស្រៀម មិន
 សមគួរដល់លោកដ៏មានអាយុអង្គណា លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវ
 និយាយឡើង ។ ខ្ញុំពោលសេចក្តីនេះអស់ពីរដង ។ បេ ។ ខ្ញុំពោល
 សេចក្តីនេះអស់ពីរដង ។ បពិត្រព្រះសង្ឃដ៏ចម្រើន សង្ឃសូម
 ស្តាប់ពាក្យខ្ញុំ ។ បេ ។ លោកដ៏មានអាយុអង្គនោះត្រូវនិយាយ
 ឡើង ។ កំកុំឈ្មោះនេះ សង្ឃស្ម័គ្រសមទុកាសនកម្ម (ប្រកាសហាម)

តស្ស វត្ថុស្ស ចដ៌និស្សកាយ ។ មមតិ សង្ឃស្ស តស្ស
តុណ្ហី ។ ឯវមេតំ ពារយាមីតិ ។

[៣២៧] ញត្តិយា ទុក្ខដំ ទ្វីហំ កម្មវាចាហំ
ឥល្អច្ចយា កម្មវាចាហិយាសាទេ អាមត្តិ សង្ឃានិសេ-
សស្ស ។ សង្ឃានិសេសំ អជ្ឈាបជ្ជន្តស្ស ញត្តិយា
ទុក្ខដំ ទ្វីហំ កម្មវាចាហំ ឥល្អច្ចយា ចដ៌ប្បស្សម្ពុត្តិ ។
សង្ឃានិសេសោតិ សង្ឃា ។ តស្ស អាមត្តិយា ហិវាសំ
ទេតំ មូលាយ ចដ៌តស្សតិ មាទត្តំ ទេតិ អក្កេតិ ន សម្ព-
ហុលា ន វេកច្ចុក្កលោ ភេទ វុច្ឆតិ សង្ឃានិសេសោតិ ។
តស្ស អាមត្តិចកាយស្ស ជាម កាម្មំ អជំវេទំ ភេទមិ
វុច្ឆតិ សង្ឃានិសេសោតិ ។

ដើម្បីឲ្យលះបង់គ្នាទៅវិញទៅមក ។ សមនុភាសនកម្មនោះ សមគួរដល់
សង្ឃហើយ ហេតុនោះ សង្ឃស្ស៊ីទៅ ។ ខ្ញុំសូមចាំទុកចម្លែងឈើនេះ
ដោយអាការស្ស៊ីទៅយ៉ាងនេះ ។

[៣២៨] (កាលសង្ឃ)សូត្រញត្តិចប់ (ភិក្ខុអ្នកទ្រុស្តត្រកូលនោះ)
ត្រាហមត្តិទុក្ខដំ (កាលសង្ឃ) សូត្រកម្មវាចាចប់ជាគំរប់ពីរដង (ភិក្ខុអ្នក
ទ្រុស្តត្រកូលនោះ) ត្រាហមត្តិឥល្អច្ចយ (កាលសង្ឃ) សូត្រកម្មវាចាចប់
(ភិក្ខុអ្នកទ្រុស្តត្រកូលនោះ) ត្រាហមត្តិសង្ឃានិសេស ។ កាលបើភិក្ខុនោះ
ត្រាហមត្តិសង្ឃានិសេសហើយ ឯអាមត្តិទុក្ខដំដែលភិក្ខុនោះត្រាត្រង់ឡោះ
ចប់ញត្តិក្តី ខ្ញុំនឹងអាមត្តិឥល្អច្ចយទាំងឡាយដែលភិក្ខុនោះ ត្រាត្រង់ឡោះ
ចប់កម្មវាចាជាគំរប់ពីរដងក្តី គឺត្រង់ម្យ៉ាងទៅឯង ។ ត្រង់ពាក្យថា
សង្ឃានិសេស គឺសង្ឃ^(១)ពិតទើបឲ្យបរិវាសដើម្បីអាមត្តិនោះបានរើចេញ
ចាកអាមត្តិទាំងដើម ឲ្យឆ្ងល់មានក្តី សូត្រអក្កាន (រាប់ភិក្ខុនោះចូលពួកកង)
គណៈ^(២)ឲ្យមិនបាន មុត្តល^(៣)ម្នាក់ឲ្យមិនបាន ហេតុនោះ ព្រះដ៏មានព្រះ
ភាគត្រាស់ថា សង្ឃានិសេស ។ នាំមកម្តង^(៤)ជាឈ្មោះពួកអាមត្តិនោះឯង
ហេតុនោះ បានជាព្រះដ៏មានព្រះភាគត្រាស់ថា សង្ឃានិសេស ។

១ ភិក្ខុ ២ ប្រឡើងទៅ ហៅថាសង្ឃ ។ ២ ភិក្ខុពីររូប ឬច្រើន ហៅថា គណៈ ។ ៣ សំគាល់
យកវិញ្ញាណច្បាប់ ។ ៤ ពួកអាមត្តិទាំង ១៣ សំគាល់ទាំងអស់សំគាល់សំគាល់សំគាល់
កុលទូសកសិព្វាចនោះ ព្រះដ៏មានព្រះភាគឲ្យឈ្មោះថា សង្ឃានិសេស ។

[៣២៥] ធម្មកម្ម ធម្មកម្មសញ្ញា ធម្មដំណើរដ្ឋាន
 អាចត្តិសង្ខារិកសេសសល់ ។ ធម្មកម្ម វេទនា ធម្ម-
 ដំណើរដ្ឋាន អាចត្តិ សង្ខារិកសេសសល់ ។ ធម្មកម្ម
 អធម្មកម្មសញ្ញា ធម្មដំណើរដ្ឋាន អាចត្តិ សង្ខារិកសេ-
 សសល់ ។ អធម្មកម្ម ធម្មកម្មសញ្ញា អាចត្តិ ទុក្ខដស្ស ។
 អធម្មកម្ម វេទនា អាចត្តិ ទុក្ខដស្ស ។ អធម្មកម្ម
 អធម្មកម្មសញ្ញា អាចត្តិ ទុក្ខដស្ស ។

[៣២៥] អនាមត្តិ អសមុទកាសង្ខស្ស ធម្មដំណើរ-
 ដ្ឋានស្ស ឧបាសម្ពុទ្ធស្ស ចិត្តចិត្តស្ស^១ វេទនាស្ស^២
 អាទិត្តកម្មសញ្ញា ។

ពេលសម្ភាសន៍សេស ធម្មដំណើរ ។

[៣៣០] ឧទ្ទិដ្ឋា ។ អាមេស្មន្តា ពេលសង្ខារិក-
 សេសា ធម្មា វេ បឋមាបត្តិកា ធម្មា វេ យាវតតិយកា

១-២ នេះ ជាទ្រព្យ ១, ២, ពេលសម្ភាសន៍ ១ ទំស្លាត ។

[៣២៥] ភិក្ខុសំគាលក្កនិកម្មប្រកបដោយធម៌ ជាតម្រូវប្រកបដោយ
 ធម៌ តែម្តងលេខ (សេចក្តីប្រព្រឹត្តិកាត្រង់នោះ) ត្រូវតែបញ្ចូលសង្ខា-
 រិកសេស ។ ភិក្ខុមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងកម្មប្រកបដោយធម៌ មិនលេខ
 ត្រូវតែបញ្ចូលសង្ខារិកសេស ។ ភិក្ខុសំគាលក្កនិកម្មប្រកបដោយធម៌ ជាតម្រូវ
 មិនប្រកបដោយធម៌ មិនលេខ ត្រូវតែបញ្ចូលសង្ខារិកសេស ។ ភិក្ខុសំគាល-
 ក្កនិកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ កម្មប្រកបដោយធម៌ ត្រូវតែបញ្ចូលក្កនិកម្ម ។
 ភិក្ខុសង្ស័យក្នុងកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវតែបញ្ចូលក្កនិកម្ម ។ ភិក្ខុសំគាល-
 ក្កនិកម្មមិនប្រកបដោយធម៌ ជាតម្រូវមិនប្រកបដោយធម៌ ត្រូវតែបញ្ចូលក្កនិកម្ម ។

[៣២៥] អាចត្តិមិនខាន ដល់ភិក្ខុវេទនាសង្ខារិកសង្ខារិកសេស-
 មុខកាសាសន្ត ដល់ភិក្ខុវេទនាសង្ខារិកសេស ដល់ភិក្ខុវេទនា ដល់ភិក្ខុវេទនា
 វេទនា ដល់ភិក្ខុវេទនាសង្ខារិកសេស ដល់ភិក្ខុវេទនាសង្ខារិកសេស ដល់ភិក្ខុវេទនា
 សង្ខារិកសេស ១៣ ធម៌ ។

[៣៣០] ចក្ខុត្រឡាតដំណើរនាយុទាំងឡាយ អាចត្តិទាំងឡាយ
 ពេលសង្ខារិកសេសទាំង ១៣ ខ្ញុំស៊ីដឹងឡើងហើយ អាចត្តិទាំងឡាយ
 ៧ ហៅថាបឋមាបត្តិកា នឹងត្រូវតែបញ្ចូលក្នុងកម្មបញ្ចូលក្នុងកម្ម
 អាចត្តិទាំងឡាយ ៤ ហៅថាហោតតិយកា នឹងត្រូវតែបញ្ចូលក្នុងកម្ម
 សង្ខារិកសេសប្រកាសហោតតិយកា ហើយមិនលេខនាយុកាត្រង់នោះ

យេសំ កិក្ខុ អញ្ញាតំ កំ អញ្ញាតំ កំ អាមជ្ជិត្វា យាវតំហំ
 ជាតំ បដិច្ចានេតិ ពាវតំហំ តេជ កិក្ខុតា អតាមា
 បរិវត្តំ ។ បរិវត្តបរិវាសេន កិក្ខុតា ឧត្តរំ ធាវត្តំ
 កិក្ខុតាឧត្តាយ បដិច្ចិត្វំ ។ ចិល្លាមាធនោ កិក្ខុ
 យត្ថ សំយា វិសតិគណោ កិក្ខុសង្ឃោ តត្ថ សោ កិក្ខុ
 អត្ថតត្វោ ។ ឯកោធមំ ទេ ឧលោ វិសតិគណោ
 កិក្ខុសង្ឃោ តំ កិក្ខុ អត្ថយ្យ ។ សោ ច កិក្ខុ
 អនត្ថតោ តេ ជ កិក្ខុ តាវត្ថា ។ អយំ តត្ថ សាមីចិ ។
 តត្ថាយស្មន្តោ បុច្ឆាមិ តត្ថិត្វ បរិសុទ្ធា ធុតិយម្យិ បុច្ឆាមិ
 តត្ថិត្វ បរិសុទ្ធា តតិយម្យិ បុច្ឆាមិ តត្ថិត្វ បរិសុទ្ធា
 បរិសុទ្ធត្ថាយស្មន្តោ តស្មា តុល្លំ ។ ឯកមេតំ ធាវយាមីតិ ។

បណ្តាតាបក្កិច្ចាតិ ១៣ បើកិក្ខុតាត្រូវតាមកិក្ខុតាធម្មយ ហើយដឹងច្បាស់
 បំផុតនៃកិក្ខុតាបំផុតនៃច្បាស់ កិក្ខុតាត្រូវតាមកិក្ខុតាធម្មយ បណ្តាតាត្រូវតាម
 ខ្លួនមិនមានសេចក្តីប្រែប្រួលនឹងនៅបរិវាស ។ កិក្ខុតាត្រូវតាមកិក្ខុតាធម្មយ
 ត្រូវប្រើត្រង់កិក្ខុតាធម្មយ^(១)អស់ ៦ ព្រឹកនៅទៀត ។ កិក្ខុប្រើត្រង់មានក្នុង
 ហើយ កិក្ខុសង្ឃតាមកិក្ខុតាធម្មយ កិក្ខុតា គឺកិក្ខុសង្ឃតាមកិក្ខុតាធម្មយ
 គប្បីឲ្យអញ្ញាត^(២)កម្មក្នុងទីនោះ ។ បើកិក្ខុសង្ឃមិនគ្រប់ ៦ ប្រទេស
 សូម្បីខ្លះតែមួយប្រហើយនៃត្រូវអញ្ញាតកម្មផងកិក្ខុតា ។ ឯកិក្ខុតាមិន
 បានឈ្មោះថាសង្ឃឲ្យអញ្ញាតកម្មផង ព្រឹកនៃកិក្ខុ (ជាតាមកិក្ខុតាធម្មយ) នោះ
 ឈ្មោះថាត្រូវព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់គឺជឿលបានផង ។ សេចក្តីប្រតិបត្តិទេ
 ជាតាមកិក្ខុតាធម្មយនោះ ។ ខ្ញុំសូមសួរលោកដ៏មានអាយុព្រំឡាយក្នុង
 រឿងនោះ លោកព្រំឡាយ ជាតិក្ខុបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសូមសួរដ៏ព្រំឡាយ
 ផង លោកព្រំឡាយ ជាតិក្ខុបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសូមសួរដ៏ព្រំឡាយ
 លោកព្រំឡាយ ជាតិក្ខុបរិសុទ្ធហើយឬ លោកដ៏មានអាយុព្រំឡាយ
 ជាតិក្ខុបរិសុទ្ធក្នុងរឿងនេះហើយ ហេតុនោះ បានជាស្ងៀមនៅ ។ ខ្ញុំសូម
 ចាំទុកនូវដំណើរនេះដោយអាការស្ងៀមនៅយ៉ាងនេះ ។

សង្ឃទិសេសតាំង ១៣ ចំ ។

១ កម្មតាមកិក្ខុតាធម្មយ ដើម្បីឲ្យទានដ៏មានបរិសុទ្ធ ។ ២ ឧត្តរដែលសង្ឃ សុច្ឆ័យកាល
 លោកព្រំឡាយបានបរិវាសហើយនោះមកបញ្ចូលនិព្វាន ។

តំស្ម័ន្តចំ

ស្ម័ន្ត កាយសំសត្តា^(១) ធុដ្ឋល្អ័^(២) អត្តតាមញ្ច
 សញ្ជិវត្តំ កុដិ ទេវ វិហារោ ច អម្ពលតំ
 តត្ថំ លេសត្ថំ^(៣) គោធាច តស្សវ អនុវត្តតា
 ធុទ្ធាច្ចំ កុលទ្ធសញ្ច សម្មាសម្ពុទ្ធសោ តោសាសិ^(៤) ។

១ ១ កាយសំសត្តា ។ ២ ២. ធុដ្ឋល្អ័ ។ ៣ ៣. ទេសត្ថំ ។ ៤ មនុស្សធម៌ធម៌កេស្ម
 ធម៌កេស្ម ១ ហោតិ ។

ចក្ខុវិស័យនៃសត្វទិសសោ

សត្វទិសស ចំនី ១៣ គី

ស្ម័ន្ត	ការចេញញឹកស្ម័ន្ត ១
កាយសំសត្តា	ស្ថាបនាវិស័យកាយស្រី ១
ធុដ្ឋល្អ័	គោលពាក្យពាក្យ ១
អត្តតាម	ធុស្រីបម្រើខ្លះដោយកាម ១
សញ្ជិវត្តំ	ដឹកនាំបុរសស្រីឱ្យបានគ្នាជាមួយប្រពន្ធ ១
កុដិ	ធ្វើកុដិ ១
វិហារោ	ធ្វើទីលំនៅ ១
អម្ពលតំ	ចោទអាចគ្នាគ្នាដើមហេតុគ្នា ១
តត្ថំលេស	ចោទគាត់លេសនីមួយ ១
គោធា	បំបែកសត្វ ១
តស្សវអនុវត្តតា	ពួកកុំប្រើត្រីក្នុងតាមដំណើរបំបែកសត្វ នោះឯង ១
ធុទ្ធាច្ចំ	ប្រដៅគ្រី ១
កុលទ្ធសញ្ច	ទ្រុឌទ្រោម ១

អធិយតកណ្ណំ

ឥមេ ចោ បទាយស្មតោ ទេ អធិយតា
ធម្មា ឧទ្ទេសំ អាកច្ឆន្តិ ។

បរិមាណិយតោ

[៣៣១] តេន សមយេន ពុទ្ធា ភកា សាវត្ថិយំ
វិហាតិ ជេនវេន អបាថចិណ្ឌិតស្ស អារាមេ ។ តេន
ចោ បទ សមយេន អាយស្មា ឧទាយិ សាវត្ថិយំ
កុល្យបេតោ ហោតិ ពហុតានិ កុលានិ ឧបសង្កម្មតិ ។
តេន ចោ បទ សមយេន អាយស្មតោ ឧទាយិស្ស
ឧបដ្ឋាកកុលស្ស កុមារិកា អញ្ញាតស្ស កុលស្ស
កុមារកស្ស ទិន្នា ហោតិ ។ អថចោ អាយស្មា
ឧទាយិ បុព្វល្អាសមយំ ជិវិសេត្វា បត្តចិវរមាធាយ
យេន តំ កុលំ តេធិបសង្កម្ម ឧបសង្កម្មត្វា មនុស្ស
បុច្ឆិ កមហំ ឥន្ទ្រាធាតិ ។ តេ វិហាហំសុ ទិន្នា ភទ្កេ
អមុកស្ស កុលស្ស កុមារកស្សតិ ។ តញ្ច្យ ចោ កុលំ
អាយស្មតោ ឧទាយិស្ស ឧបដ្ឋាកំ ហោតិ ។ អថចោ

អធិយតកណ្ណំ

បច្ច័គ្រិលាភជីវាមកាយុទាំងឡាយ ភាបត្តិទាំងឡាយគឺ ឈ្មោះ
អធិយតានេះ មកកាន់ឧទ្ទេស ។

អធិយតទី ១

[៣៣១] សម័យនោះ ព្រះពុទ្ធបីមានបុត្រាសិរី គង់នៅក្នុងរាជ-
ពន ជាមេសំអនាថចិណ្ឌិតសេដ្ឋី ទៀបគ្រិសាវត្ថុ ។ ពុលរណា ។ ទាយ
ជីមានកាយ ជាតិកុល្យទៅកេត្រកូល តែងចូលទៅកេត្រកូលទាំងឡាយ
ជាច្រើនក្នុងគ្រិសាវត្ថុ ។ សម័យនោះ កុមារិកាទេត្រកូលជាមហាក
លោក ។ ទាយជីមានកាយ មាតាបិតាបានផ្សំផ្សរបស់កុមារម្នាក់ទេត្រកូល ។
ត្រាត្រាយ ។ ទាយជីមានកាយ ស្ងៀមស្ងៀមប្រកបដោយបាត្របិវ
ក្នុងពេលព្រឹកព្រហម ហើយចូលទៅកេត្រកូលនោះ លុះចូលទៅហើយ
ក៏សួរមុស្សទាំងឡាយថា កុមារិកាឈ្មោះនេះទៅណាហើយ ។ មុស្ស
អម្បាលនោះ បាននិយាយយ៉ាងនេះថា បច្ច័គ្រិលាភជីវាមក កុមារិកា
នោះ យើងខ្ញុំផ្សំទៅកុមារិកាទេត្រកូលឯណោះហើយ ។ ឯកេត្រកូលនោះឯង
ក៏ជាមហាក ។ ទាយជីមានកាយដែរ ។ ត្រាត្រាឯង ។ ទាយជីមានកាយ

អាយស្មា ឧទាយិ យេន ធំ តុលំ តេទុបសង្កម្ពិ
 ឧបសង្កម្ពិទ្ធា មនុស្ស ធុជ្ជំ កហំ ឥត្តន្ទាមាតិ ។
 ឯសយ្យ ឱវកេ ចំសិទ្ធាតិ ។ អថទោ អាយស្មា ឧទាយិ
 យេន សា តុហរិកា តេទុបសង្កម្ពិ ឧបសង្កម្ពិទ្ធា តស្សា
 តុហរិកាយ សទ្ធិំ ឯកោ ឯកាយ រហោ មជ្ជិច្ឆន្តោ
 អាសនេ អលំតម្មនិយេ ចិសជ្ជំ តាម្យេសិ កាលយុត្តំ
 សមុល្លបន្តោ កាលយុត្តំ ជន្មំ កណ្តោ ។

[៣២៦] តេន ទោ មន សមយេន វិសាទា

មិការមាតា តហុបុត្តា យោតិ តហុនត្តា អរោតុត្តា
 អរោតនត្តា រាតិមជ្ឈិលសម្មតា ។ មនុស្សា យញ្ញេស្យ
 ធលោស្យ ឧស្សវេស្យ វិសាទំ មិការមាតា បរមំ

ចូលទៅក្នុងក្រុមនោះ លុះចូលទៅហើយ ក៏សួរមនុស្សទាំងឡាយថា
 កុមារិកាឈ្មោះនេះ នៅឯណា ។ មនុស្សទាំងឡាយឆ្លើយថា លោក
 ម្ចាស់ចូរកមើលចុះ កុមារិកានោះ នៅក្នុងបន្ទប់ក្នុង ។ ទើបទោយិ
 ដ៏មានអាយុ តែម្នាក់ឯង ចូលទៅក្នុងកុមារិកានោះ លុះចូលទៅហើយ
 ក៏អង្គុយលើតាសនៈដ៏ស្ងាត់កំបាំង ល្មមឆ្លៀតស្រវឹងក្នុង ។ ពុំមួយនឹង
 កុមារិកាតែម្នាក់ឯងនោះ ហើយនិយាយគ្នាអស់កាលដ៏គួរ^(១) នឹងនិយាយ
 និមិត្តសកលដ៏គួរ^(២) ។

[៣២៦] សម័យនោះឯង ទាត់វិសាទា ជាមួយនៃមិត្តរាស្មី ទាត់
 មានក្នុងច្រើនទានទៅច្រើន ទាំងក្នុងកំរិតស្លូតទានរាង ទៅកំរិតស្លូតមាន
 រោង ជាស្រីមានមន្ត្រីលើស្រីស្រី ។ មនុស្សទាំងឡាយ កាលរំលឹកនូវ
 ទាននៃ កាលចំនានអាវហៈនឹងវិហារមន្ត្រីលើស្រី កាលរំលឹកនូវទាន
 ស្រី មានថ្លៃចូលស្រាច់នឹងចេញស្រាជាដើម តែឲ្យទាត់វិសាទា

១ កិច្ចអង្គុយជាមួយនឹងស្រីអស់កាលដែលគ្មានអ្នកណាទៅមក ហើយនិយាយច្បាស់ៗ
 ស្រីលើកឡើង ល្មមឆ្លៀតស្រវឹងនឹងអង្គុយទៀត ទាត់ឯងមិនលំបាកក្នុងទៀត ទាត់ឯងមិនស្រាក
 ឃ្លានទៀត ឬច្រើនជាដើម ។ ២ កិច្ចអង្គុយជាមួយនឹងស្រីអស់កាលដែលគ្មានអ្នកណាទៅមក
 ហើយនិយាយនិព្វាណស្រីនោះថា ទាត់ឯងត្រូវព្យាបាលសេចក្តីល ទាត់ឯងត្រូវឲ្យសេចក្តី
 ឬច្រើនជាដើម ។

កោដេន្តិ ។ អថេតា វិសាទា មិការមាតា ធិមន្តិកា តំ
 តុលំ អភមាសិ ។ អន្តសា ទោ វិសាទា មិការមាតា
 អាយស្មន្តំ ឧទាយំ តស្ស តុមាវិតាយ សន្និ ឯកំ
 ឯកាយ រហា បដិច្ចន្ទ អាសនេ អលំតម្មនិយ
 ធិសន្និ ធិស្វា អាយស្មន្តំ ឧទាយំ ឯកនិរោច ឥន្ត
 កន្ត ធិច្ចន្តំ ធិច្ចន្តិយំ យំ អយ្យោ មាតុត្តាមេ ធិ សន្និ
 ឯកោ ឯកាយ រហា បដិច្ចន្ទ អាសនេ អលំតម្មនិយ
 ធិសន្និ តាយ្យតិ តំញាបិ កន្ត អយ្យោ អនន្តិកោ
 តេ ធិមេ អបិច ឧស្សន្តាមយា អប្បសន្តា មឧស្សន្ត
 តំ ។ ឯវិច ទោ អាយស្មា ឧទាយំ វិសាទាយ
 មិការមាតុយា វុទ្ធានោ ធិនិយំ ។ អថេតា វិសាទា
 មិការមាតា ធិត្ថមិកា តំត្ថនំ ឯកមន្តំ អាហេសំ ។
 យេ តេ តំត្ថ អប្បិច្ឆា សន្តិដ្ឋា ។ យេ ។ តេ ឧទ្ធចាយន្តិ
 ទិយន្តិ វិចារេន្តិ តេ ឯ ចំ ធាម អាយស្មា ឧទាយំ
 មាតុត្តាមេ ធិ សន្និ ឯកោ ឯកាយ រហា បដិច្ចន្ទ
 អាសនេ អលំតម្មនិយ ធិសន្និ តាយ្យស្សតិ ។
 អថេតា តេ តំត្ថ កតតោ ឯកមន្តំ អាហេសំ

ជាមួយវិទ្យាសាស្ត្រ បរិភោគមុនជាដំបូង ។ ត្រាវោះឯង ឆាវិសាទា
 ជាមិការមាតា គេបានអញ្ជើញទៅកាន់ត្រកូល ជាចង្កូកខែទាយ
 នោះ ។ ឯឆាវិសាទាជាមិការមាតាបានឃើញទាយដ៏មានអាយុត្រងាក់
 ឯង អង្គុយលើកាសនៈដ៏ស្ងួតកំបាំងល្មមធ្វើ(សេវនកិច្ច)បាន ជាមួយនឹង
 កុមារិកាត្រងាក់ឯងនោះ ល្មមឃើញហើយបាននិយាយពាក្យនេះ ឆឹង
 ទាយដ៏មានអាយុថា បពិត្រលោកដ៏ចម្រើន ការនេះ មិនមែនជាការស្ងួត
 កំបាំងទេ មិនសមគួរទេ លោកម្ចាស់តែមួយអង្គ មកអង្គុយលើកាសនៈ
 ដ៏ស្ងួតកំបាំងល្មមធ្វើ(សេវនកិច្ច)បាន ជាមួយនឹងមាតុត្រាមត្រងាក់ឯង
 បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន លោកម្ចាស់មិនត្រូវការដោយធម៌នោះពិត
 មែនហើយ តែជា មនុស្សទាំងឡាយដែលមិនទាន់ជ្រះថ្លា ឆឹងឱ្យឃើញបាន
 ដោយក្រ ។ ចំណែកទាយដ៏មានអាយុ ទុកជាឆាវិសាទាជាមិការមាតា
 ជាទ្បាយនេះ គឺជាមិនអើពើសោះ ។ រឿងឆាវិសាទាជាមិការ-
 មាតាចេញទៅ ហើយពិតរឿងនោះដល់ភ័ក្ត្រទាំងឡាយ ។ ភ័ក្ត្រទាំងឡាយ
 ណា ជាអ្នកប្រាថ្នាតែង មានសេចក្តីសន្តោស ។ យេ ។ ភ័ក្ត្រទាំងនោះ
 ពោលទោស គំរឿល ចន្ទុបដ្ឋាថា ហេតុដូចម្តេចគឺទាយដ៏មានអាយុ
 ត្រងាក់ឯងអង្គុយលើកាសនៈដ៏ស្ងួតកំបាំង ល្មមធ្វើ(សេវនកិច្ច)បាន ជាមួយ
 នឹងមាតុត្រាមត្រងាក់ឯង ។ លំដាប់នោះឯង ភ័ក្ត្រទាំងនោះ ក្រាបទូល

សង្ខារនិរុទ្ធិសេសន កំ ចាចិត្តិយេន កំ យេន កំ សា
សន្ធម្មយុទ្ធសោ ឧបាសិកា វិធីយុ ឆេន សោ កិក្ខុ
តាវតោ ។ អយំ ធម្មោ អនិច្ចេតិ ។

[៣៣៣] យោ បធាតិ យោ ហនិសោ ។ បេ ។
កិក្ខុតិ ។ បេ ។ អយំ ឥមស្សី អន្តរ អនិច្ចេតោ កិក្ខុតិ ។
មាតុត្តាមោ ធាម មនុស្សត្ថំ ន យត្ថិ ន បេតិ ន
តិវច្ឆាធម្មតា អន្តរសោ ឥន្ទប្បាសាចិ ធាវតា បរេវ
មហាធម្មតិ ។ សុទ្ធិន្តំ ឯកតោ ។ ឯកោ ឯកាយាតិ
កិក្ខុ ចេវ ហោតិ មាតុត្តាមោ ច ។ រហោ ធាម
ចក្កុស្ស រហោ សោតស្ស រហោ ។ ចក្កុស្ស រហោ
ធាម ន សក្កា ហោតិ អត្ថំ កំ ចិទនិយមាធន
កម្ពកំ កំ ឧត្តបិយមាធន សិសំ កំ ឧត្តបិយមាធន
បស្សតុំ ។ សោតស្ស រហោ ធាម ន សក្កា ហោតិ
បកតិកតា សោតុំ ។ បដិច្ចន្តំ ធាម ភាសាចំ តុន្នេន កំ
តាវតេន កំ តិលញ្ជេន កំ សាណិចាតាវន កំ វុត្តេន កំ

១ ខ. ឃ. ង. មហាវិញ្ញាណ ។

សង្ខារនិរុទ្ធិសេសត្ថំ បាចិត្តិយត្ថំ ច្បងទៀត ។ បាសិកាធារតាវតាតុ
ធៀបន ចោទដោយកាបត្តិណា វិធីយុត្តិវិធីច្បងដោយកាបត្តិធារ
ចំពោះកិក្ខុធារ ។ កាបត្តិធារ ឈ្មោះថាឥន្ទយក (ឥន្ទទៀង) ។

[៣៣៣] [ត្រីវិជ្ជាត្រ័យ កំ កុណាមួយ មានអនិច្ចេតយក្ខត្តិ
បាទដឹកកណ្តុសិក្ខាបទទី ១ ប្រយោ ។ មនុស្សសិ ហៅថា
មាតុត្តាម យក្សសិ ប្រេតសិ កំ ចាចិត្តិ ឥន្ទឈ្មោះថាមាតុត្តាមទេ
ដោយហោចាច ឬម្យ៉ាងវិញក៏ដូច្នោះ ក៏ហៅថាមាតុត្តាមដែរ
មិនបាច់ពាលដល់ស្រីចំពោះ ។ កាត្រ័យ ជាមួយ ឥត្តិវិ
ជាមួយគ្នា ។ កាត្រ័យ ក្រែងកំនឹងម្នាក់ ឥត្តិវិម្នាក់ មាតុត្តាមម្នាក់ ។
កំបាំងភ្នែក ស្លាប់ត្រចៀក ហៅថាស្លាប់ ។ ដែលហៅថា ចិត្តបាំង
ភ្នែក គឺពាលបិតកុម្មុយភ្នែក ញាក់ចិញ្ចឹមក្តី ផក់ក្បាលក្តី
បុគ្គលមិនអាចនឹងឃើញបាន ។ ដែលហៅថា ចិត្តស្លាប់ត្រចៀក
គឺបុគ្គលមិនអាចស្តាប់ធាតុជាប្រតិធិបាន ។ ដែលហៅថា ភាសា
កំបាំង គឺភាសាដែលមិនបំបាំង ដោយដក្ខន្ធក្តី ដោយសន្ធាត្តា
ដោយកន្ទុលក្តី ដោយការពន្ធព័ន្ធដោយវាងឥន្ទក្តី ដោយឈើក្តី

ដង្កែន វា កោដ្ឋជ្ឈយោ វា យេន កោនចិ បដិច្ចន្តំ
 ហោតិ ។ អសំកាឌ្ឍនិយេតិ សក្កា ហោតិ មេជ្ជនំ
 ធម្មំ បដិសេវិតំ ។ ជិសង្កំ កាប្បយ្យាតំ មាតុក្ការេ
 ជិសង្កំ ភិក្ខុ ឧបជិសង្កំ វា ហោតិ ឧបជិមន្ទោ
 វា ភិក្ខុ ជិសង្កំ មាតុក្ការោ ឧបជិសង្កំ វា ហោតិ
 ឧបជិមន្ទោ វា ឧកោ វា ជិសង្កំ ហោន្តិ ឧកោ វា ជិមន្ទោ ។

[៣៣២] សន្តោយ្យាទសា នាម អាគតដលា
 អភិសមេនាវនំ វិញ្ញាតសាសនា ។ ឧបាសិកា នាម
 ពុទ្ធិ សារណំ កតា ធម្មំ សារណំ កតា សង្ឃំ សារណំ
 កតា ។ ជិស្វានិ បស្សិតា ។

[៣៣៩] តិស្ល្ហំ ធម្មានំ អញ្ញាតវេន វាធម្ម ចារាជិ-
 កេន វា សង្ឃានិសេសេន វា មាទិត្តិយេន វា ជិសង្កំ
 ភិក្ខុ បដិដានមាទោ តិស្ល្ហំ ធម្មានំ អញ្ញាតវេន កាបត-
 តោ ចារាជិកេន វា សង្ឃានិសេសេន វា មាទិត្តិយេន
 វា យេន វា សា សន្តោយ្យាទសា ឧបាសិកា វាធម្ម
 កេន សោ ភិក្ខុ កាបតតោ ។

ដោយស សក្កិ ដោយសិមក្កិ ដោយវត្ថុឯណាទិមួយក្កិ ។ ពាក្យថា
 ល្អបាទី (សេវិតំ) បាន គិតក្នុងការសេវាមេជ្ជនម្បាយ ។ ពាក្យថា
 អង្គុយ គឺការលើកមានត្រាមអង្គុយហើយ ក៏ក្នុងអង្គុយជិតក្កិ ដេក
 ជិតក្កិ ការលើកក្នុងអង្គុយហើយ មានត្រាមទៅអង្គុយជិតក្កិ ដេកជិតក្កិ
 អ្នកទាំងពីរអង្គុយក្កិ អ្នកទាំងពីរដេកក្កិ ។

[៣៣៦] ស្រីដែលមានផលមកហើយ (សម្រេចសោភាមក្កំផល)
 ត្រាស់ដឹងសច្ចៈថ្មង ភ្ជាប់សាសនាច្បាស់ ហៅថា មានវត្ថុអន្លើបាន ។
 ស្រីដែលផលព្រះពុទ្ធជាទីលើក ផលព្រះធម៌ជាទីលើក ផលព្រះសង្ឃជា
 ទីលើក ហៅថា ឧបាសិកា ។ ពាក្យថា ឃើញ គឺ មើលឃើញ ។

[៣៣៩] ឧបាសិកានោះ ចោទដោយអាចក្កិប័យ៉ាង ចំពោះ
 អាបត្តិណាមួយ គឺ អាចក្កិបាទជិតក្កិ សង្ឃទិសសក្កិ បាទិត្តិយក្កិ កាល
 ភិក្ខុទទួលប្តេជ្ញាការអង្គុយ (នោវេម) និយន្ត្រិវិទ្យុយដោយអាចក្កិ
 ប័យ៉ាង ចំពោះអាបត្តិណាមួយ គឺ អាចក្កិបាទជិតក្កិ សង្ឃទិសសក្កិ
 បាទិត្តិយក្កិ ម្យ៉ាងទៀតឧបាសិកាមានវត្ថុអន្លើបាននោះ គប្បីចោទ
 ដោយអាចក្កិណា ក៏ក្នុងនោះ និយន្ត្រិវិទ្យុយដោយអាចក្កិនោះ ។

[៣៣៦] សា ទេ ឯ ឯវំ វុទ្ធយ្យ អយ្យោ មយា
 និដ្ឋោ និសំន្តោ មាតុត្តាមស្ស មេដុនំ ធម្មំ បដិសេវន្តាតិ
 សោ ទេ^(១) តំ បដិជាតាតំ អាបត្តិយា ការាតតោ ។
 សា ទេ ឯ ឯវំ វុទ្ធយ្យ អយ្យោ មយា និដ្ឋោ និសំន្តោ
 មាតុត្តាមស្ស មេដុនំ ធម្មំ បដិសេវន្តាតិ សោ ទេ
 ឯវំ វុទ្ធយ្យ សប្បាហំ និសំន្តោ យោ ទ ទោ មេដុនំ
 ធម្មំ បដិសេវន្តិ និសង្គាយ ការាតតោ ។ សា ទេ ឯវំ
 វុទ្ធយ្យ អយ្យោ មយា និដ្ឋោ និសំន្តោ មាតុត្តាមស្ស
 មេដុនំ ធម្មំ បដិសេវន្តាតិ សោ ទេ ឯវំ វុទ្ធយ្យ
 ចាហំ និសំន្តោ អបិច ទោ និសំន្តាតិ និសង្គាយ ការា-
 តតោ ។ សា ទេ ឯវំ វុទ្ធយ្យ អយ្យោ មយា និដ្ឋោ
 និសំន្តោ មាតុត្តាមស្ស មេដុនំ ធម្មំ បដិសេវន្តាតិ
 សោ ទេ ឯវំ វុទ្ធយ្យ ចាហំ និសំន្តោ អបិច ទោ
 បិសោតិ ទ ការាតតោ ។

[៣៣៧] សា ទេ ឯ ឯវំ វុទ្ធយ្យ អយ្យោ មយា
 និដ្ឋោ និសំន្តោ មាតុត្តាមស្ស មេដុនំ ធម្មំ បដិសេវន្តាតិ
 សោ ទេ តំ បដិជាតាតំ អាបត្តិយា ការាតតោ ។

[៣៣៦] បើបុរសិការនោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោក
 ម្ចាស់ហើយ លោកម្ចាស់អង្គុយសេវាមេបុនធម្មន៍មាតុត្រាម ។ ឯភិក្ខុ
 ចោទទទួលបង្គាប់ការអង្គុយនោះ វិន័យធម្មត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមតាបត្តិ (សេវ
 ភិក្ខុនោះ) ។ បើបុរសិការនោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់
 អង្គុយសេវាមេបុនធម្មន៍មាតុត្រាមហើយ ឯភិក្ខុនោះ គោលយ៉ាងនេះថា
 អាត្មាអង្គុយមែន តែមិនសេវាមេបុនធម្មទេ វិន័យធម្មត្រូវវិនិច្ឆ័យតាបត្តិ
 ដោយការអង្គុយ ។ បើបុរសិការនោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោក
 ម្ចាស់អង្គុយសេវាមេបុនធម្មន៍មាតុត្រាម ឯភិក្ខុនោះ គោលយ៉ាងនេះថា
 អាត្មាមិនមែនអង្គុយទេ តែជាអាត្មាជេក វិន័យធម្មត្រូវវិនិច្ឆ័យតាបត្តិ
 ដោយការជេក ។ បើបុរសិការនោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោក
 ម្ចាស់អង្គុយសេវាមេបុនធម្មន៍មាតុត្រាម ឯភិក្ខុនោះ គោលយ៉ាងនេះថា
 អាត្មាមិនមែនអង្គុយទេ អាត្មាត្រាន់តែឈរ វិន័យធម្មត្រូវវិនិច្ឆ័យឡើយ ។

[៣៣៧] បើបុរសិការនោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់
 ជេកសេវាមេបុនធម្មន៍មាតុត្រាម ឯភិក្ខុនោះទទួលបង្គាប់ការអង្គុយនោះ
 វិន័យធម្មត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមតាបត្តិ ។ បើបុរសិការចោទយ៉ាងនេះថា

សា ទេ ឯវំ វុទ្ធយេ អយេកា មយា ធិដ្ឋោ និបន្នោ
 មាតុត្តាមស្ស មេដុនំ ធម្មំ បដិសេសន្តាតិ សោ ទេ
 ឯវំ វុទ្ធយេ សទ្ធាហំ និបន្នោ តោ ទេ ទោ មេដុនំ
 ធម្មំ បដិសេសន្តាតិ និបន្នោយ កាវេតតោ ។ សា ទេ ឯវំ
 វុទ្ធយេ អយេកា មយា ធិដ្ឋោ និបន្នោ មាតុត្តាមស្ស
 មេដុនំ ធម្មំ បដិសេសន្តាតិ សោ ទេ ឯវំ វុទ្ធយេ
 តាហំ និបន្នោ អចិច ទោ និសន្នោតិ និសន្នោយ
 កាវេតតោ ។ សា ទេ ឯវំ វុទ្ធយេ អយេកា មយា
 ធិដ្ឋោ និបន្នោ មាតុត្តាមស្ស មេដុនំ ធម្មំ បដិសេស
 ន្តាតិ សោ ទេ ឯវំ វុទ្ធយេ តាហំ និបន្នោ អចិច
 ទោ បិគោតិ ន កាវេតតោ ។

[៣៣៨] សា ទេ ឯវំ វុទ្ធយេ អយេកា មយា
 ធិដ្ឋោ និសន្នោ មាតុត្តាមេន សន្នំ កាយសំសត្តំ
 សមាបន្នន្តាតិ សោ ទេ តំ បដិសេសាតិ អាបត្តិយា
 កាវេតតោ ។ សា ទេ ឯវំ វុទ្ធយេ អយេកា មយា
 ធិដ្ឋោ និសន្នោ មាតុត្តាមេន សន្នំ កាយសំសត្តំ

ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់ជេតវន្តមេដុនន៍មាតុត្រាម ឯភិក្ខុនារោតស
 យ៉ាងនេះថា អាក្ខម៌កម៌ តែអាក្ខម៌កម៌មេដុនន៍មេដុនន៍ ខែយន្ត
 ត្រូវនិច្ចយោសោយកាយជេត ។ បើបុរសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា
 ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់ជេតវន្តមេដុនន៍មាតុត្រាម ឯភិក្ខុនារោតស
 យ៉ាងនេះថា អាក្ខម៌កម៌ តែអាក្ខម៌កម៌ ខែយន្តត្រូវនិច្ចយោ
 សោយកាយអាក្ខម៌ ។ បើបុរសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញ
 លោកម្ចាស់ជេតវន្តមេដុនន៍មាតុត្រាម ឯភិក្ខុនារោតសយ៉ាងនេះ
 ថា អាក្ខម៌កម៌ តែអាក្ខម៌កម៌ ខែយន្តមិនត្រូវនិច្ចយោឡើយ ។

[៣៣៩] បើបុរសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោក
 ម្ចាស់អាក្ខម៌កម៌កាយមាតុត្រាម ឯភិក្ខុនារោតសច្បាប់នោះ
 ចាប់នោះ ខែយន្តត្រូវនិច្ចយោសោយកាយអាក្ខម៌ ។ បើបុរសិកានោះ
 ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់អាក្ខម៌កម៌កាយមាតុត្រាម

សមាបដ្ឋត្ថោតិ សោ ចេ ឯវំ វិទេយ្យ សប្បាហំ
 ឯសំឆ្នោ ឆោ ច ទោ កាយសំសត្តំ សមាបដ្ឋត្ថោតិ
 ឯសង្ខាយ កាវេតតោ ។ បេ ។ ឆាហំ ឯសំឆ្នោ អបិច
 ទោ ឯបដ្ឋោតិ ឯបដ្ឋាយ កាវេតតោ ។ បេ ។ ឆាហំ
 ឯសំឆ្នោ អបិច ទោ បិតោតិ ន កាវេតតោ ។

[៣៣៩] សា ចេ ឯវំ វិទេយ្យ អយ្យោ មយា ធិដ្ឋោ
 ឯបដ្ឋោ មាតុត្តាមេន សន្និ កាយសំសត្តំ សមាបដ្ឋត្ថោតិ
 សោ ចេ តំ បដិជាធាតិ អាបត្តិយា កាវេតតោ ។
 សា ចេ ឯវំ វិទេយ្យ អយ្យោ មយា ធិដ្ឋោ ឯបដ្ឋោ
 មាតុត្តាមេន សន្និ កាយសំសត្តំ សមាបដ្ឋត្ថោតិ សោ
 ចេ ឯវំ វិទេយ្យ សប្បាហំ ឯបដ្ឋោ ឆោ ច ទោ កាយសំ
 សត្តំ សមាបដ្ឋត្ថោតិ ឯបដ្ឋាយ កាវេតតោ ។ បេ ។ ឆាហំ
 ឯបដ្ឋោ អបិច ទោ ឯសំឆ្នោតិ ឯសង្ខាយ កាវេតតោ
 ។ បេ ។ ឆាហំ ឯបដ្ឋោ អបិច ទោ បិតោតិ ន កាវេតតោ ។

[៣៤០] សា ចេ ឯវំ វិទេយ្យ អយ្យោ មយា ធិដ្ឋោ
 មាតុត្តាមេន សន្និ ឯកោ ឯកាយ វិហា ចដិដ្ឋន្ត អាស
 នេ អសំកម្មនិយេ ឯសំឆ្នោតិ សោ ចេ តំ បដិជាធាតិ

ឯតិកុនោបពាលយោនីនេថា កាត្មាអន្តរិយមេន តែកាត្មាមិនបាច់ពាល
 កតិកាយមាតុត្រាមេន វិទេយ្យត្រូវវិនិច្ឆ័យទោសដោយការអន្តរិយ ។ បេ ។
 កាត្មាមិនមែនអន្តរិយទេ តែថាកាត្មាដក វិទេយ្យត្រូវវិនិច្ឆ័យទោសដោយ
 ការដក ។ បេ ។ កាត្មាមិនមែនអន្តរិយទេ តែថាកាត្មាឈរ វិទេយ្យ
 មិនត្រូវវិនិច្ឆ័យឡើយ ។

[៣៣៩] បើបុណ្យសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញ
 លោកម្ចាស់ដកបាច់ពាលកតិកាយមាតុត្រាមេន ឯតិកុនោបពាលយោនីនេថា
 កាត្មាមិនមែនអន្តរិយទេ តែថាកាត្មាដក វិទេយ្យត្រូវវិនិច្ឆ័យទោសដោយ
 ការដក ។ បេ ។ កាត្មាមិនមែនអន្តរិយទេ តែថាកាត្មាឈរ វិទេយ្យ
 មិនត្រូវវិនិច្ឆ័យឡើយ ។

[៣៤០] បើបុណ្យសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោក
 ម្ចាស់ម្នាក់ឯង អន្តរិយលិកាសនៈដ៏ស្ងួតកំបាំង ល្មមធ្វើ(សេវនិច្ច)បាន
 ជាមួយនឹងមាតុត្រាមេនម្នាក់ឯង ឯតិកុនោបពាលយោនីនេថា កាត្មាមិនមែនអន្តរិយទេ

និសង្ខាយ កាមតត្ថោ ។ បេ ។ នាហំ និសង្ខោ អបិច
 ។ ចា និសង្ខាតិ និសង្ខាយ កាមតត្ថោ ។ បេ ។ នាហំ
 និសង្ខោ អបិច ។ ចា បិកោតិ ន កាមតត្ថោ ។

[៣៤៤] សា ទេ ឯវី វេយ្យា អយ្យោ មយា
 ជិដ្ឋា មាតុត្ថាមេន សន្និ ឯកោ ឯកាយ វេយា មជិដ្ឋន្ត
 អាសនេ អសំគម្មនិយេ និសង្ខាតិ សោ ទេ តំ បដិដា-
 នាតិ និសង្ខាយ កាមតត្ថោ ។ បេ ។ នាហំ និសង្ខោ
 អបិច ។ ចា និសង្ខាតិ និសង្ខាយ កាមតត្ថោ ។ បេ ។
 នាហំ និសង្ខោ អបិច ។ ចា បិកោតិ ន កាមតត្ថោ ។

[៣៤៥] អនិយតោតិ ន និយតោ នាហំ វា
 សន្និដ្ឋនិសេសោ វា ចាចិត្តិយំ វា ។

[៣៤៦] កមនំ បដិដានាតិ និសង្ខំ បដិដានាតិ
 អាមត្តំ បដិដានាតិ អាមត្តំយា កាមតត្ថោ ។ កមនំ
 បដិដានាតិ និសង្ខំ នប្បដិដានាតិ អាមត្តំ បដិដានាតិ
 អាមត្តិយា កាមតត្ថោ ។ កមនំ បដិដានាតិ និសង្ខំ
 បដិដានាតិ អាមត្តំ នប្បដិដានាតិ និសង្ខាយ កាម-
 តត្ថោ ។ កមនំ បដិដានាតិ និសង្ខំ នប្បដិដានាតិ អាមត្តំ

និយន្តត្រិវិនិច្ឆ័យោបាសោយកាអន្តិយ ។ បេ ។ អាត្មាមិនមែនអន្តិយទេ
 តែជាអាត្មាជេត និយន្តត្រិវិនិច្ឆ័យោបាសោយកាអន្តិយ ។ បេ ។ ថា
 អាត្មាមិនមែនអន្តិយទេ តែជាអាត្មាយា និយន្តត្រិវិនិច្ឆ័យឡើយ ។

[៣៤៧] បើបុរសកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោក
 ម្ចាស់ម្នាក់ឯង ជេតលើអាសនៈជិតស្នាក់ក្នុង ល្ងាច (សេនេតិច្ច) បាន ជា
 មួយនឹងមាតុត្ថាមេន តែម្នាក់ឯង ឯកុំពុំនោះទេ ល្ងាចជាពេលនោះ និយន្ត-
 ត្រិវិនិច្ឆ័យោបាសោយកាអន្តិយ ។ បេ ។ អាត្មាមិនមែនជេតទេ តែជា
 អាត្មាអន្តិយ និយន្តត្រិវិនិច្ឆ័យោបាសោយកាអន្តិយ ។ បេ ។ អាត្មា
 មិនមែនជេតទេ តែជាអាត្មាយា និយន្តត្រិវិនិច្ឆ័យឡើយ ។

[៣៤៨] ភាគរូបំ អនិយតំ តិមិនប្រាកដជាអាមត្តិប្រាកដ ឬ
 សន្និដ្ឋនិសេស ឬបាចិត្តិយ ។

[៣៤៩] ភិក្ខុទទួលប្តេជ្ញាខ្ញុំកិរិយាដើរ ប្តេជ្ញាខ្ញុំកិរិយាអន្តិយ
 ប្តេជ្ញាខ្ញុំអាមត្តិ និយន្តត្រិវិនិច្ឆ័យោបាសោយកាមត្តិ ។ ភិក្ខុទទួលប្តេជ្ញា
 ខ្ញុំកិរិយាដើរ មិនប្តេជ្ញាខ្ញុំកិរិយាអន្តិយ ប្តេជ្ញាខ្ញុំអាមត្តិ និយន្តត្រិវិនិ-
 ច័យកាមត្តិ ។ ភិក្ខុទទួលប្តេជ្ញាខ្ញុំកិរិយាដើរ ប្តេជ្ញាខ្ញុំកិរិយាអន្តិយ
 មិនប្តេជ្ញាខ្ញុំអាមត្តិ និយន្តត្រិវិនិច្ឆ័យោបាសោយកិរិយាអន្តិយ ។ ភិក្ខុ
 ទទួលប្តេជ្ញាខ្ញុំកិរិយាដើរ មិនប្តេជ្ញាខ្ញុំកិរិយាអន្តិយ មិនប្តេជ្ញាខ្ញុំអាមត្តិ

ឧប្បដិសានតិ ឧ កាមតតោ ។ កមចំ ឧប្បដិសានតិ
 ធិសង្កំ បដិសានតិ អាបត្តិ បដិសានតិ អាបត្តិយា
 កាមតតោ ។ កមចំ ឧប្បដិសានតិ ធិសង្កំ ឧប្បដិសា-
 នតិ អាបត្តិ បដិសានតិ អាបត្តិយា កាមតតោ ។ កមចំ
 ឧប្បដិសានតិ ធិសង្កំ បដិសានតិ អាបត្តិ ឧប្បដិសានតិ
 ធិសង្កាយ កាមតតោ ។ កមចំ ឧប្បដិសានតិ ធិសង្កំ
 ឧប្បដិសានតិ អាបត្តិ ឧប្បដិសានតិ ឧ កាមតតោ ។

បឋមៈ អតិថយោគី ឆ្លៀត ។

[illegible]

អំបូរទី ១ ០០ ។

ទុតិយាតិយតោ

[៣២២] តេន សមយេន តុប្បា ភគវា សាវត្ថិយំ
វិហារតំ ជេតវនេ អនាថបិណ្ឌិកស្ស អារាមេ ។ តេន
ទោ បន សមយេន អាយស្ម័ន្តំ ឧទាយិ ភគវតា បដិក្កុត្តំ
នាគុត្តាមេន សន្និ ឯតោ ឯកាយ រហោ បដិច្ចន្ត
អាសនេ អសំកុដ្ឋនិយេ និសន្និ កាឃ្យុត្ថន្ត ឧស្សាយេវ
កុមារិកាយ សន្និ ឯតោ ឯកាយ រហោ និសន្និ
កាឃ្យសិ កាលយុត្តំ សមុល្លបន្តោ កាលយុត្តំ ធម្ម
ភណ្ឌោ ។ ទុតិយម្យិ ទោ វិសាទា មិការមាតា
និមន្តិតា តំ កុលំ អគមាសិ ។ អន្តសា ទោ
វិសាទា មិការមាតា អាយស្ម័ន្តំ ឧទាយិ ឧស្សាយេវ
កុមារិកាយ សន្និ ឯតំ ឯកាយ រហោ
និសន្និ និស្វាទ អាយស្ម័ន្តំ ឧទាយិ ឯតេនភេទ
នំ កន្តេ ទទ្ធន្នំ ឧប្បជ្ឈិចំ យំ អយ្យុ
នាគុត្តាមេន សន្និ ឯតោ ឯកាយ រហោ និសន្និ

អតិយតទី២

[៣២២] សម័យនោ ព្រះពុទ្ធដ៏មានបុត្តាសិរី គង់នៅក្នុងជេត-
វន របស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ជិតត្រង់សាវត្ថី ។ សម័យនោះឯង
ទាយដ៏មានអាយុគិតថា ការដែលភក្ត្រម្នាក់ឯង ទៅអង្គុយរើអាសន
ដ៏ស្ងួតកំបាំង ល្មមធ្វើ(សេវនកិច្ច)បាន ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម តែម្នាក់ឯង
ព្រងើមានព្រះភាគទ្រង់ហាមហើយ (ក៏ខ្លួនទាយនោះ) តែម្នាក់ឯង
ទៅអង្គុយក្នុងទីស្ងួត ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់ឯងដែលនោះ និយាយ
សមគួរតាមកាល និយាយដូចសមគួរតាមកាល ។ នាងវិសាទាជាមិការ-
មាតាគេបានអញ្ជើញទៅកាន់ត្រកូលនោះ របស់វាជាតំបន់វិជ្ជាទៀត ។
នាងវិសាទាជាមិការមាតា បានឃើញទាយដ៏មានអាយុម្នាក់ឯង អង្គុយ
ក្នុងទីស្ងួត ជាមួយនឹងមាតុគ្រាមតែម្នាក់ឯងដែលនោះ លុះឃើញទាយ
ដ៏មានអាយុហើយបានពោលភាគៗនេះថា បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន កម្ម
ដែលលោកធ្វើនេះ មិនមែនជាកម្មស្ងួតកំបាំងទេ មិនសមគួរទេ លោក
ម្ចាស់ម្នាក់ឯង ទៅអង្គុយក្នុងទីស្ងួត ជាមួយនឹងមាតុគ្រាម តែម្នាក់ឯង

កម្សាន្ត កំភាបិ កន្ត្រ អយ្យោ អនុត្តរោ កេន ធម្មន
 អបិច ឧស្សាហយោ អប្បសន្នា មនុស្សាទិ ។ ឯវិច ទោ
 អាយស្មា ឧទាយិ វិសាទាយ មិការាមាតុយា វុទ្ធានោ
 ធានិយិ ។ អដទោ វិសាទា មិការាមាតា ធិក្ខមិត្តា កំភូចំ
 ឯកមត្តំ អាហោចសំ ។ យេ តេ ភិក្ខុ អប្បិច្ឆា ។ បេ ។
 តេ ឧទ្ទិយន្តិ ទិយន្តិ វិហារេន្តិ កេចំ ហិ បាម អាយស្មា
 ឧទាយិ មាតុត្ថាមេន សន្និ ឯកោ ឯកាយ រហោ ធិសន្និ
 កម្សាន្តិកិ ។ អដទោ តេ ភិក្ខុ ភគវតោ ឯកមត្តំ
 អាហោចសំ ។ បេ ។ សន្និ កំ ភូ ឧទាយិ មាតុត្ថាមេន
 សន្និ ឯកោ ឯកាយ រហោ ធិសន្និ កម្សាន្តិកិ ។
 សន្និ ភគវតិ ។ វិការហិ តុន្តោ ភគវិ ។ បេ ។ កេចំ
 ហិ បាម ភូ មោយបុរិស មាតុត្ថាមេន សន្និ ឯកោ
 ឯកាយ រហោ ធិសន្និ កម្សាន្តិកិ នេតំ មោយបុរិស
 អប្បសន្នា វិ បសាទាយ ។ បេ ។ ឯវត្ថុ បន ភិក្ខុវេ
 វិមំ សិក្ខាបនិ ឧទ្ទិសេយ្យេ ឧ ហោ ទោ បន បដិច្ចន្តំ
 អាសនំ ហោតិ បាលំកម្មនិយំ អលត្ថោ ទោ ហោតិ

បតិគ្រិលោកម្ចាស់ដំបំរើ លោកម្ចាស់មិនត្រូវការដោយ(មេដុន)ធម៌នោះក៏
 ពិតមែន តែជាមនុស្សទាំងឡាយដែលមិនចាំប្រែថ្នាំ ទំនិញដើម្បីបានដោយ
 ក្រ ។ ។ ទាយិដ៏មានអាយុចុងជាតានិវាសនាជាមិការាមាតាស្តីឱ្យយ៉ាងនេះក៏
 ដោយក៏នៅតែមិនអើពើឡើយ ។ ក្រានោះឯង នានិវាសនាជាមិការាមាតា
 ចេញទៅហើយ ពិតដំណើរនេះដល់ភិក្ខុទាំងឡាយ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយណា
 ប្រាថ្នាភិច ។ បេ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយនោះ គោលគោល កិរេដ្ឋិល បន្ត
 បង្កប់ថា មិនគួរសោះ ។ ទាយិដ៏មានអាយុម្នាក់ឯងនឹងទៅអន្តិយក្នុងទីស្ងាត់
 ជាមួយនឹងមាតុត្រាមតែម្នាក់ឯង ។ បើភិក្ខុទាំងឡាយនោះក្រាបចូលដំ
 ណើរនេះចំពោះព្រះដ៏មានព្រះភាគ ។ បេ ។ ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ថា ម្ចាស់
 ។ ទាយិ ពួកអ្នកឯងតែម្នាក់ឯង ទៅអន្តិយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងមាតុត្រាម
 តែម្នាក់ឯង ពិតមែនឬ ។ បតិគ្រិលព្រះអង្គដំបំរើ ដំណើរនោះពិតមែន ។
 ព្រះពុទ្ធដ៏មានបុត្តាសិរី ទ្រង់កិរេដ្ឋិលថា ។ បេ ។ នែមោឃបុរស
 អ្នកតែម្នាក់ឯងមិនសមរម័យនឹងទៅអន្តិយក្នុងទីស្ងាត់ ជាមួយនឹងមាតុត្រាម
 តែម្នាក់ឯងសោះ នែមោឃបុរស ក្នុងដែលអ្នកធ្វើនេះមិនចាំប្រែថ្នាំ
 ដល់ផលដែលមិនចាំប្រែថ្នាំទេ ។ បេ ។ ម្ចាស់ភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ
 ត្រូវសំដែងឡើងនូវសិក្ខាបទនេះ យ៉ាងនេះថា អាសនៈដែលគេមិនបាច
 បិទបាំងមែន ទំនិញដើម្បី(សេវនកិច្ច)បានមែន តែជាអ្នកអាចនឹងនិយាយ

ហេតុក្កាមំ ធុដ្ឋល្លាហំ វាចាហំ ឱកាសំតុំ ។ យោ បទ
 កិក្ខុ ភយាវុប ភាសនេ ហេតុក្កាមេន សង្ខំ ឯកោ
 ឯកាយ ហោ ធិសង្ខំ កម្មេយ្យ តមេនំ សង្ខេយ្យវេសា
 ឧហសំកា ធិស្វា ទិដ្ឋំ ធម្មានំ អញ្ញតវេន វេយ្យ
 សង្ខារិសេសេន វា ចាចិត្តិយេន វា ធិសង្ខំ កិក្ខុ
 បដិសាមាថោ ទិដ្ឋំ ធម្មានំ អញ្ញតវេន ការតត្វោ
 សង្ខារិសេសេន វា ចាចិត្តិយេន វា យេន វា សា
 សង្ខេយ្យវេសា ឧហសំកា វេយ្យ តេន សោ កិក្ខុ
 ការតត្វោ ។ អយម្យំ ធម្មោ អធិយតោតំ ។

[៣៦៥] ធម៌ ហោវោ វេន បដិច្ចដ្ឋំ ភាសនំ ហោតិ
 អយ្យដិច្ចដ្ឋំ ហោតិ ក្កុដ្ឋន វា កាវិដេន វា តិលាញេន
 វា សាលាវិកាវេន វា វុក្ខេន វា វេយ្យេន វា កោដ្ឋន្យិយា
 វា យេន តេនចិ អយ្យដិច្ចដ្ឋំ ហោតិ ។ ចាលីកម្មនិយន្តិ
 ន សញ្ញា ហោតិ មេដុនំ ធម្មំ បដិសេវិតុំ ។ អលព្វ
 ហោ ហោតិ ហេតុក្កាមំ ធុដ្ឋល្លាហំ វាចាហំ ឱកាសំតុំ
 លញ្ញា ហោតិ ហេតុក្កាមំ ធុដ្ឋល្លាហំ វាចាហំ ឱកាសំតុំ ។

វេចនំហតុត្រាមោយវាចាភក្កកំបុន ។ ភិក្ខុណាមួយ តែងតែនិយម
 អង្គុយក្នុងទីកំបាំងលើភាសនៈមានសភាពយ៉ាងនោះ ជាមួយនឹងហតុត្រាម
 មានបុរិសកាវិសេសំមានវាចាដ្ឋង្សីបាន ឃើញភិក្ខុនោះហើយចោទដោយ
 ភាបក្ខិតិយោនិ ចំពោះភាបក្ខិតិណាមួយ ឆឹសង្ខារិសេសក្ខិតិ បុប្ផក្ខិតិ
 ក្ខិតិ ក្នុងទទួលប្តេជ្ញាការអង្គុយ (នោះ) វេយ្យេនត្រិវិច្ឆិយោដោយភាបក្ខិតិ
 យ៉ាង ចំពោះភាបក្ខិតិណាមួយ ឆឹសង្ខារិសេស ឬបុប្ផក្ខិតិ ឬក៏និទ្យោត
 បុរិសកាវិសេសមានសំដីគួរឱ្យបានចោទចោទដោយភាបក្ខិតិ វេយ្យេន
 ត្រិវិច្ឆិយោដោយភាបក្ខិតិនោះ ចំពោះភិក្ខុនោះ ។ សូម្បីធម៌នេះ ក៏ឈ្មោះ
 អធិយតវេន ។

[៣៦៥] ត្រីវិច្ឆិយោ ភាសនៈដែលអមិនបានបិទបាំងវេន
 សេចក្តីថា ភាសនៈដែលអមិនបានបិទបាំង ដោយជញ្ជាំងក្តី សន្ទុះខ្លាត្តិ
 កន្ទេលវេនក្តី ក៏និទ្យោដោយកំនើនក្តី ដោយមើមឈើក្តី ដោយសសរក្តី
 ដោយស៊ីម៉ង់ត៍ ឬភាសនៈមិនបានបិទបាំងដោយរបស់ណាមួយ ។ ពាក្យ
 ថា មិនល្មមធ្វើ (សេវេកិច្ច) បាន គឺភិក្ខុមិនអាចនិយាយចោទធម៌បាន ។
 ពាក្យថា តែងតែនិយាយវេចនំហតុត្រាមោយវាចាភក្កកំបុន គឺភិក្ខុ
 តែងតែនិយាយវេចនំហតុត្រាមោយវាចាភក្កកំបុន ។

[៣៦៦] យោ មហាតិ យោ យោជិសា ។ មេ ។
 កិក្ខុតិ ។ មេ ។ អយំ ឥមស្សី អត្ថ អនំប្បតោ
 កិក្ខុតិ ។ តថាវុយ អាសនេតិ វិវុយ អាសនេ ។
 មាតុត្តាមោ ចាប មនុស្សត្ថិ ឧ យត្ថិ ឧ បេតិ
 ឧ តិវច្ឆានកតា វិញ្ញ បដិពលា សុភាសិតទុក្ខាសិតំ
 ទុដ្ឋល្អាទុដ្ឋល្អំ អាជាតិកុំ ។ សទ្ធិន្តំ ឯតោតោ ។ ឯតោ
 ឯតោយាតិ កិក្ខុ ចេវ យោតិ មាតុត្តាមោ ឧ ។
 រហោ ចាម ចត្តុស្ស រហោ សោតស្ស រហោ ។
 ចត្តុស្ស រហោ ចាម ឧ សត្តា យោតិ អត្ថំ វា
 ឧទិមយមាធន កម្មតំ វា ឧត្ថិមយមាធន សីសំ វា
 ឧត្ថិមយមាធន ចស្សីតុំ ។ សោតស្ស រហោ ចាម
 ឧ សត្តា យោតិ មតាតិកាជា សោតុំ ។ ឧសទ្ធិ
 តាម្បយ្យាតិ មាតុត្តាមេ ឯសិន្នេ កិក្ខុ ឧបទិសិន្នោ
 វា យោតិ ឧបទិមន្នោ វា កិក្ខុ ឯសិន្នេ មាតុត្តាមោ
 ឧបទិសិន្នោ វា យោតិ ឧបទិមន្នោ វា ឧតោ វា
 ឯសិន្នោ យោតិ ឧតោ វា ឯមន្នោ ។

[៣៦៦] ពាក្យថា កិក្ខុណាមួយ មានអធិប្បាយដូចហើយក្នុងបុរាណ-
 ជីវិតកណ្តាលក្នុងបទទី១ ។ ពាក្យថា លើតាមសន្តិភាសនាជាយ៉ាងនោះ គឺលើ
 តាមសន្តិភាសនាជាយ៉ាងនោះ ។ មនុស្សស្រី ហៅថា មាតុត្តាមេ ឯយក្សស្រី
 ប្រែស្រី សត្វតិប្បោនញី មិនហៅថា មាតុត្តាមេទេ គឺស្រីដែលជិតក្តី
 អតីតាចយល់ពាក្យថាសុភាសិតទី១ទុក្ខាសិត ពាក្យពាក្យក្រក់ទី១ពាក្យល្អ
 បាន ហៅថា មាតុត្តាមេ ក្នុងទីនេះ ។ ពាក្យថា ជាមួយគ្នា គឺក្នុង
 ទីជាមួយ ។ ពាក្យថា កែឃ្លាត់ទី១ឃ្លាត់ គឺមានពាក្យក្នុងមាតុត្តាមេ
 ប៉ុណ្ណោះ ។ ទីកំបាំងក្នុង ទីស្ងាត់ត្រចៀក ឈ្មោះថា ទីកំបាំង ។
 បុគ្គលមិនអាចទិញឃើញផងទាំងឡាយ កាលមិនក្នុងក្តី ញាក់បិរាញក្តី
 ឯកំបាំងក្តី ក្នុងទីណា ទីនោះហៅថា កំបាំងក្នុង ។ ទីដែលបុគ្គល
 មិនអាចក្តួសដីជាប្រក្រតីបាន ហៅថា ទីស្ងាត់ត្រចៀក ។ ពាក្យថា
 ទៅអង្គុយ គឺកាលបើមាតុត្តាមេអង្គុយ ក៏អង្គុយជិតក្តី ដេកជិតក្តី
 ឬថា កាលបើអង្គុយ មាតុត្តាមេអង្គុយជិតក្តី ដេកជិតក្តី ឬថា អង្គុយ
 ទាំងពីរទៅក្តី ដេកទាំងពីរទៅក្តី ។

[៣២៧] សង្ខេបយុវជន ជាម អាគុណដណ្ណ
 អភិសនេតាវិទំ វិញ្ញាតសាសនា ។ ឧបាសិកា នាម
 តុដ្ឋ សាលា កតា ធម្មំ សាលា កតា សង្ឃំ សាលា
 កតា ។ ធិស្វាតិ បស្សៈតា ។

[៣២៨] ធូដ្ឋ ធូដ្ឋាធំ អញ្ញាតរាជ វិទេយ្យសង្ឃាធិសេ-
 សេន វា ចាតិភ្នំយេន វា ធិសង្ឃំ កំភុ បដិជានមាថា
 ធូដ្ឋ ធូដ្ឋាធំ អញ្ញាតរាជ កាបតត្រា សង្ឃាធិសេសេន
 វា ចាតិភ្នំយេន វា យេន វា សា សង្ខេបយុវជន
 ឧបាសិកា វិទេយ្យ តេន សោ កំភុ កាបតត្រា ។

[៣២៩] សា ចេ ឯវំ វិទេយ្យ អយ្យា មយា ធិដ្ឋា
 ធិសំដ្ឋា មាតុត្តាមេន សង្ឃំ កាយសំសង្ឃំ សមាបដ្ឋន្តាតិ
 សោ ចេ^(១) តំ បដិជានាតិ អាបត្តិយា កាបតត្រា ។ សា
 ចេ ឯវំ វិទេយ្យ អយ្យា មយា ធិដ្ឋា ធិសំដ្ឋា មាតុត្តា-
 មេន សង្ឃំ កាយសំសង្ឃំ សមាបដ្ឋន្តាតិ សោ ចេ
 ឯវំ វិទេយ្យ សត្វាហំ ធិសំដ្ឋា ថា ច ទោ កាយសំសង្ឃំ
 សមាបដ្ឋន្តំ ធិសង្ឃាយ កាបតត្រា ។ សា ចេ ឯវំ វិទេយ្យ

[៣២៧] ឧបាសិកាវេលមានផលមកហើយ (សាម្រេចសាគាបត្តិ-
 ផល) ត្រាស់ដឹងសព្វចូល ស្គាល់សាសនាច្បាស់ ហៅថា ឧបាសិកា
 មានសំដីគួរឲ្យប៉ាន ។ ស្រីវេលាដល់ព្រះពុទ្ធជាទីពឹង ដល់ព្រះធម៌ជា
 ទីពឹង ដល់ព្រះសង្ឃជាទីពឹង ហៅថា ឧបាសិកា ។ ពាក្យថា ឃើញ
 គឺបានប្រទះឃើញ ។

[៣២៨] ឧបាសិកាចោទដោយកាបត្តិពីយោង ចំពោះកាបត្តិណា
 មួយ គឺសង្ឃាធិសេសក្តី បាច់ភ្នំយេន កំភុក្តីចូលរួមក្នុងការអង្គុយ វិទេយ្យ
 ត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយកាបត្តិពីយោង ចំពោះកាបត្តិណាមួយ គឺសង្ឃាធិសេសក្តី
 បាច់ភ្នំយេន មកវិញ្ញា ឧបាសិកាមានសំដីគួរឲ្យប៉ាននោះ ចោទដោយ
 កាបត្តិណា វិទេយ្យត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយកាបត្តិនោះ ចំពោះកំភុនោះ ។

[៣២៩] បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់
 អង្គុយប៉ះពាល់កាយមាតុត្រាម ឯកំភុនោះបង្កការអង្គុយនោះ វិទេយ្យ
 ត្រូវវិនិច្ឆ័យនាមកាបត្តិ ។ បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា
 ខ្ញុំឃើញលោកម្ចាស់អង្គុយប៉ះពាល់កាយមាតុត្រាម បើកំភុនោះអង្គុយយ៉ាង
 នេះថា ខ្ញុំអង្គុយមែន តែថាខ្ញុំមិនប៉ះពាល់កាយទេ វិទេយ្យត្រូវ
 វិនិច្ឆ័យចំពោះវេកការអង្គុយ ។ បើឧបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា

អយ្យោ មយា ធិដ្ឋោ ធិសិដ្ឋោ មាតុត្តាមេន សន្និ កាយ-
 សំសត្តំ សមាបដ្ឋន្តោតិ សោ ទេ ឯ ឯវំ វនេយ្យ ធាហំ
 ធិសិដ្ឋោ អបិច ទោ ធិបន្តោតិ ធិបដ្ឋាយ កាវេតតោ ។
 សា ទេ ឯ ឯវំ វនេយ្យ អយ្យោ មយា ធិដ្ឋោ ធិសិដ្ឋោ មាតុ-
 ត្តាមេន សន្និ កាយសំសត្តំ សមាបដ្ឋន្តោតិ សោ ទេ ឯ ឯវំ
 វនេយ្យ ធាហំ ធិសិដ្ឋោ អបិច ទោ បិកោតិ ធិ កាវេតតោ ។

[៣៩០] សា ទេ ឯ ឯវំ វនេយ្យ អយ្យោ មយា ធិដ្ឋោ
 ធិបន្តោ មាតុត្តាមេន សន្និ កាយសំសត្តំ សមាបដ្ឋន្តោតិ
 សោ ទេ តំ បដិដាធាតិ អាបត្តិយា កាវេតតោ ។ មេ ។
 សត្វាហំ ធិបន្តោ ឆោ ច ទោ កាយសំសត្តំ សមាបដ្ឋន្តិ
 ធិបដ្ឋាយ កាវេតតោ ។ មេ ។ ធាហំ ធិបន្តោ អបិច
 ទោ ធិសិដ្ឋោតិ ធិសដ្ឋាយ កាវេតតោ ។ មេ ។ ធាហំ
 ធិសិដ្ឋោ អបិច ទោ បិកោតិ ធិ កាវេតតោ ។

[៣៩១] សា ទេ ឯ ឯវំ វនេយ្យ អយ្យស្ស មយា សុតំ
 ធិសិដ្ឋស្ស មាតុត្តាមំ តុដ្ឋល្លាហំ វាចាហំ ធិកាសន្តស្ស-
 តំ សោ ទេ តំ បដិដាធាតិ អាបត្តិយា កាវេតតោ ។

ខ្ញុំឃើញរោគម្ចាស់បំពេញកាយមាតុត្រាម បើកុំព្រោះឆ្លើយយ៉ាងនេះថា
 ខ្ញុំមិនអន្តរាទេ តែថាខ្ញុំដក វិនយនាត្រូវវិនិច្ឆ័យចំពោះការដក ។ បើទុ-
 សិការនោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញរោគម្ចាស់អន្តរាបំពេញកាយ
 មាតុត្រាម បើកុំព្រោះឆ្លើយយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំមិនអន្តរាទេ តែថាខ្ញុំឈរ
 វិនយនាមិនគួរនឹងកាត់ (ឲ្យត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ) ។

[៣៩២] បើទុសិការនោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំឃើញរោគ
 ម្ចាស់ដកបំពេញមាតុត្រាម បើកុំព្រោះប្តេជ្ញាការដកនោះ វិនយនា
 ត្រូវកាត់ចោលតាមអាបត្តិ ។ មេ ។ បើកុំឆ្លើយថា ខ្ញុំបាទដកវិនយ
 តែថាខ្ញុំមិនបាទបំពេញកាយមាតុត្រាមទេ វិនយនាត្រូវវិនិច្ឆ័យចំពោះការ
 ដក ។ មេ ។ បើកុំឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនដកទេ តែថាខ្ញុំអន្តរា វិនយនា
 ត្រូវកាត់ចោលចំពោះការអន្តរា ។ មេ ។ បើកុំឆ្លើយថា ខ្ញុំមិន
 អន្តរាទេ តែថាខ្ញុំឈរ វិនយនាមិនគួរកាត់ (អាបត្តិអ្វីឡើយ ។

[៣៩៣] បើទុសិការនោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំបាទឆ្លង
 រោគម្ចាស់អន្តរាឆ្លើយនិយាយដៃចង្អុលមាតុត្រាមដោយរាវាអាត្រា បើកុំព្រោះ
 ប្តេជ្ញាតាមពាក្យចោទនោះ វិនយនាត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមអាបត្តិ ។

សោ ធម៌ ឯវំ វេទយ្យ អយ្យស្ស មយា សុតំ
 ឯសិទ្ធស្ស មាគុក្កាមំ ធុដ្ឋល្លាហំ វាចាហំ ឱកាសន្តស្សា-
 តិ សោ ធម៌ ឯវំ វេទយ្យ សទ្ធាហំ ឯសិន្នោ
 នោ ធម៌ មាគុក្កាមំ ធុដ្ឋល្លាហំ វាចាហំ ឱកាសន្ត
 ឯសង្ខាយ កាវេតញោ ។ បេ ។ ចាហំ ឯសិន្នោ
 អបិច មោ ឯសិន្នោតិ ឯសង្ខាយ កាវេតញោ ។ បេ ។
 ចាហំ ឯសិន្នោ អបិច មោ បិគោតិ ន កាវេតញោ ។

(៣៧៦) សោ ធម៌ ឯវំ វេទយ្យ អយ្យស្ស មយា
 សុតំ ឯសិទ្ធស្ស មាគុក្កាមំ ធុដ្ឋល្លាហំ វាចាហំ ឱកា-
 សន្តស្សាតិ សោ ធម៌ តំ បដិជាធាតិ អាបត្តិយា
 កាវេតញោ ។ បេ ។ សទ្ធាហំ ឯសិន្នោ នោ ធម៌
 ធុដ្ឋល្លាហំ វាចាហំ ឱកាសន្ត ឯសង្ខាយ កាវេតញោ
 ។ បេ ។ ចាហំ ឯសិន្នោ អបិច មោ ឯសិន្នោតិ
 ឯសង្ខាយ កាវេតញោ ។ បេ ។ ចាហំ ឯសិន្នោ អបិច
 មោ បិគោតិ ន កាវេតញោ ។

បើបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំបាទពួកថា លោកម្ចាស់អង្គុយ
 និយាយចែងដំណុំត្រាមដោយវាចាគត្រក់ បើកុំគួរនោះឡើយយ៉ាងនេះថា
 ខ្ញុំអង្គុយមែន តែថាខ្ញុំមិនបាទនិយាយចែងដំណុំត្រាមដោយវាចាគត្រក់ទេ
 នោះវិទេយធីត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយការអង្គុយ ។ បេ ។ បើកុំគួរឡើយថាខ្ញុំមិន
 អង្គុយទេ តែថាខ្ញុំជេន វិទេយធីត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមការជេន ។ បេ ។
 បើកុំគួរឡើយថា ខ្ញុំមិនអង្គុយទេ តែថាខ្ញុំឈរ វិទេយធីត្រូវវិនិច្ឆ័យ (ឲ្យត្រូវ
 អាបត្តិអ្វីឡើយ) ។

(៣៧៧) បើបាសិកានោះ ចោទយ៉ាងនេះថា ខ្ញុំបាទពួកថា លោក
 ម្ចាស់ជេននិយាយចែងដំណុំត្រាមដោយវាចាគត្រក់ បើកុំគួរនោះឡើយ
 តាមពាក្យចោទនោះ វិទេយធីត្រូវវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិ ។ បេ ។
 បើកុំគួរឡើយថា ខ្ញុំជេនមែន តែថាខ្ញុំមិនបាទនិយាយចែងដំណុំ (ត្រាម)
 ដោយវាចាគត្រក់ទេ វិទេយធីត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមការជេន ។ បេ ។ បើកុំ
 ឡើយថា ខ្ញុំមិនជេនទេ តែថាខ្ញុំអង្គុយ វិទេយធីត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមការ
 អង្គុយ ។ បេ ។ បើកុំគួរឡើយថា ខ្ញុំមិនជេនទេ តែថាខ្ញុំឈរ វិទេយធី
 ត្រូវវិនិច្ឆ័យ (ឲ្យត្រូវអាបត្តិអ្វីឡើយ) ។

[៣៨៣] សា ទេ ឯវំ វនេយ្យ អយ្យោ មយា
 ធិដ្ឋោ មាតុត្តាមេន សន្និ ឯកោ ឯកាយ វហា
 ធិសំដ្ឋោតិ សោ ទេ តំ ចជិជានាតិ ធិសដ្ឋាយ កា-
 រេតតោ ។ មេ ។ នាហំ ធិសំដ្ឋោ អបិច ទោ ធិបដ្ឋោតិ
 ធិបដ្ឋាយ កាវេតតោ ។ មេ ។ នាហំ ធិសំដ្ឋោ អបិច
 ទោ បិគោតិ ន កាវេតតោ ។

[៣៨៤] សា ទេ ឯវំ វនេយ្យ អយ្យោ មយា
 ធិដ្ឋោ មាតុត្តាមេន សន្និ ឯកោ ឯកាយ វហា
 ធិបដ្ឋោតិ សោ ទេ តំ ចជិជានាតិ ធិបដ្ឋាយ កា-
 រេតតោ ។ មេ ។ នាហំ ធិបដ្ឋោ អបិច ទោ ធិសំដ្ឋោតិ
 ធិសដ្ឋាយ កាវេតតោ ។ មេ ។ នាហំ ធិបដ្ឋោ អបិច
 ទោ បិគោតិ ន កាវេតតោ ។

[៣៨៥] អយម្បិទិ បុរិមំ ឧបាសាយ វុត្តតិ ។ អនិយ-
 តោតិ ន ធិយតោ សន្និធិសេសោ វា ចាចិគ្គិយំ វា ។

[៣៨៦] បើទុកសិការនាមន្ទ្រយាយីនេះថា ខ្ញុំឃើញលោក
 ម្ចាស់ម្នាក់ឯង អង្គុយក្នុងស្នាក់ជាមួយនឹងមាតុត្រាម គឺស្រីតែម្នាក់
 បើកិក្ខុប្តេជ្ញាតាមពាក្យចោទនោះ វិទ្យាធិត្រូវកាត់កាបក្តិ ចំពោះការ
 អង្គុយ ។ មេ ។ បើកិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនអង្គុយទេ តែថា ខ្ញុំដក
 វិទ្យាធិត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមការដក ។ មេ ។ បើកិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនអង្គុយទេ
 តែថាខ្ញុំឈរ វិទ្យាធិមិនគួរកាត់ (ឲ្យត្រូវកាបក្តិអ្វីឡើយ) ។

[៣៨៧] បើទុកសិការនាមន្ទ្រយាយីនេះថា ខ្ញុំឃើញលោក
 ម្ចាស់ម្នាក់ឯង ដេកក្នុងស្នាក់ ជាមួយនឹងមាតុត្រាម គឺស្រីតែម្នាក់
 បើកិក្ខុនោះ ប្តេជ្ញាការដេកនោះ វិទ្យាធិត្រូវវិនិច្ឆ័យតាមការដក
 ។ មេ ។ បើកិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនដេកទេ តែថាខ្ញុំអង្គុយ វិទ្យាធិត្រូវ
 កាត់កាបក្តិតាមអង្គុយ ។ មេ ។ បើកិក្ខុឆ្លើយថា ខ្ញុំមិនដេកទេ តែថាខ្ញុំឈរ
 វិទ្យាធិមិនគួរកាត់ (ឲ្យត្រូវកាបក្តិអ្វីឡើយ) ។

[៣៨៨] ត្រង់ពាក្យថា សូម្បីធម៌ គិតថាឥតពល្យាប្រិបចៀបនឹង
 សិក្ខាបទមុន ។ ត្រង់ពាក្យថា អនិយត គឺមិនប្រាកដជាអាយត្តសន្ធិ-
 ទិសេស ឬបាចិគ្គិយ ។

[៣៦៦] កម្មនំ បដិជាតាតិ និសង្ខំ បដិជាតាតិ
 អាបត្តិ បដិជាតាតិ អាបត្តិយា កាវេតតោ ។ កម្មនំ
 បដិជាតាតិ និសង្ខំ នប្បដិជាតាតិ អាបត្តិ បដិជាតាតិ
 អាបត្តិយា កាវេតតោ ។ កម្មនំ បដិជាតាតិ និសង្ខំ បដិ-
 ជាតាតិ អាបត្តិ នប្បដិជាតាតិ និសង្ខាយ កាវេតតោ ។
 កម្មនំ បដិជាតាតិ និសង្ខំ នប្បដិជាតាតិ អាបត្តិ
 នប្បដិជាតាតិ ន កាវេតតោ ។ កម្មនំ នប្បដិជាតាតិ
 និសង្ខំ បដិជាតាតិ អាបត្តិ បដិជាតាតិ អាបត្តិយា
 កាវេតតោ ។ កម្មនំ នប្បដិជាតាតិ និសង្ខំ នប្ប-
 ដិជាតាតិ អាបត្តិ បដិជាតាតិ អាបត្តិយា កាវេតតោ ។
 កម្មនំ នប្បដិជាតាតិ និសង្ខំ បដិជាតាតិ អាបត្តិ នប្ប-
 ដិជាតាតិ និសង្ខាយ កាវេតតោ ។ កម្មនំ នប្បដិជា-
 តាតិ និសង្ខំ នប្បដិជាតាតិ អាបត្តិ នប្បដិជាតាតិ
 ន កាវេតតោតិ ។

[៣៦៦] ភិក្ខុប្បដិការាទេ ប្បដិការាភន្តិយ ប្បដិការាភន្តិ វិទេ-
 ធាត្រិវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិ ។ ភិក្ខុប្បដិការាទេ មិនប្បដិការាភន្តិយ
 ប្បដិការាភន្តិ វិទេធាត្រិវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិ ។ ភិក្ខុប្បដិការាទេ
 ប្បដិការាភន្តិ មិនប្បដិការាភន្តិ វិទេធាត្រិវិនិច្ឆ័យដោយការាភន្តិ ។
 ភិក្ខុប្បដិការាទេ មិនប្បដិការាភន្តិ មិនប្បដិការាភន្តិ វិទេធាត្រិវិនិច្ឆ័យ
 វិនិច្ឆ័យអ្វីឡើយ ។ ភិក្ខុមិនប្បដិការាទេ ប្បដិការាភន្តិ ប្បដិការាភន្តិ
 វិទេធាត្រិវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិ ។ ភិក្ខុមិនប្បដិការាទេ មិនប្បដិការា
 ភន្តិយ ប្បដិការាភន្តិ វិទេធាត្រិវិនិច្ឆ័យដោយអាបត្តិ ។ ភិក្ខុមិនប្បដិ
 ការាទេ ប្បដិការាភន្តិ មិនប្បដិការាភន្តិ វិទេធាត្រិវិនិច្ឆ័យដោយការ
 ភន្តិយ ។ ភិក្ខុមិនប្បដិការាទេ មិនប្បដិការាភន្តិ មិនប្បដិការាភន្តិ
 ទោះវិទេធាត្រិវិនិច្ឆ័យ (អ្វីឡើយ) ។

(៣៩៧) ឧទ្ទិដ្ឋា ទោ អាយស្មន្តោ ទ្វេ អនិ-
 យតា ធម្មា ។ កត្តាយស្មន្តេ បុត្តាមិ កក្ខិក្ខុ បរិសុត្តា
 ធុតិយម្យំ បុត្តាមិ កក្ខិក្ខុ បរិសុត្តា កតិយម្យំ បុត្តាមិ
 កក្ខិក្ខុ បរិសុត្តា បរិសុត្តេត្តាយស្មន្តោ តស្មា វុត្តិ ។
 វេរមេតំ បារយាមីតំ ។

អនិយកកលំ វិជ្ជិតំ ។

តស្មន្តាជំ

អលំកម្មនិយតោវ កថេវ ច ម ហោវ ទោ

អនិយតា សុបញ្ញត្តា កុដ្ឋសេដ្ឋន តានិបាតិ ។

(៣៩៧) លោកដ៏មានអាយុចាំឆ្ងាយ អាចគ្នាឈ្លានអនិយកតា
 ខ្ញុំសំដែងឡើងហើយ ។ ខ្ញុំសូមសួរលោកម្ចាស់ចាំឆ្ងាយក្នុងអាចគ្នាចាំឆ្ងាយ
 នោះ លោកម្ចាស់ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសូមសួរអស់ពីរដងផង
 លោកម្ចាស់ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ ខ្ញុំសូមសួរលោកម្ចាស់អស់ពីរដងផង
 លោកម្ចាស់ជាអ្នកបរិសុទ្ធហើយឬ លោកម្ចាស់បរិសុទ្ធក្នុងអាចគ្នាចាំឆ្ងាយនេះ
 ហើយ ហេតុនោះ បាទជាលោកម្ចាស់ស្រៀបទៅ ខ្ញុំសូមចាំទុកម្យ៉ាងនេះ
 ដោយកិរិយាស្រៀបទៅយ៉ាងនេះ ។

អនិយកកលំ ចរំ ។

កថានៃអនិយកកល្យានោះ

អនិយកាចគ្គិ(តី) គឺអលំកម្មនិយ ១ នាលំកម្មនិយ ១ វេលាព្រះ
 ពុទ្ធជាម្ចាស់ដ៏ប្រសើរ មានព្រះគុណធម៌មាំមួន ទ្រង់បញ្ជាតុក
 ល្អហើយ ។

សង្ខេបបទស្ត្រីលាបមាតិកា

លេខទំព័រ

សង្ខេបទីសេសទី ៣

៨៦

រឿងទោយន៍ភិក្ខុ	៣
សេចក្តីចេញផ្សាយ	៧៨
ចំណែកសិក្ខាបទ	៣
បទភាគនិយម	៨៩
និយាយអំពីការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ	៩១
វិន័យក្នុងការ មោតិកាត្រូវ គឺបញ្ចូលឱ្យបានច្រើន	១០០
វិន័យក្នុង សំដែងអំពីស្រីម្នាក់ដែលបានស្រីលក់ដីដើម	១០១

សង្ខេបទីសេសទី ៤

១០៧

និទានទោយន៍ភិក្ខុ	៣
សេចក្តីចេញផ្សាយសិក្ខាបទ	១០៧
សិក្ខាបទវិវាទ បទភាគនិយម	១១១
បទភាគនិយម និយាយអំពីកិច្ចសង្ស័យជាដើម	១១៣
សំដែងអំពីការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ	១១៦
វិន័យក្នុងការ មោតិកាត្រូវ គឺបញ្ចូលឱ្យបានច្រើន	៣
វិន័យក្នុង និយាយអំពីស្រីម្នាក់ដែលបានស្រីលក់ដីដើម	១១៧

សង្ខេបទីសេសទី ៥

១២០

និទានទោយន៍ភិក្ខុ	៣
សេចក្តីចេញផ្សាយនិទានទោយន៍	១២៧
សេចក្តីចេញផ្សាយនិទានទោយន៍	១៣៣
បទភាគនិយម និយាយអំពីទំនិញមិនមានសេចក្តីសង្ស័យជាដើម	៣

សង្ខេបបទស្ត្រីលាបមាតិកា

លេខទំព័រ

ស្រីមាន ១២ ពួក	១៣២
ភរិយាមាន ១០ ពួក	៣
និយាយអំពីទំនិញមិនមានសេចក្តីសង្ស័យ	១៣៧
និយាយអំពីទំនិញមិនមានសេចក្តីសង្ស័យ	១៣៩
និយាយអំពីការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ	១៤១
វិន័យក្នុងការ មោតិកាត្រូវ គឺបញ្ចូលឱ្យបានច្រើន	៣
វិន័យក្នុង និយាយអំពីស្រីម្នាក់ដែលបានស្រីលក់ដីដើម	៣

សង្ខេបទីសេសទី ៦

១៧៨

រឿងកិច្ចសន្យាដែលបានធ្វើ	៣
រឿងបណ្តឹងសិក្ខាបទ	១៧៣
និយាយអំពីរឿងហ្មត់សង្ស័យ	១៧៨
និយាយអំពីរឿងកុសលក្នុងស្រុក	១៨១
សេចក្តីចេញផ្សាយ និទានសិក្ខាបទវិវាទ	១៨៣
សិក្ខាបទវិវាទ និងសង្ខេបវិវាទ	១៨៤
និយាយអំពីការសំដែងទិសដីកុដ	១៨៧
បទភាគនិយម និយាយអំពីទំនិញមិនមានសេចក្តីសង្ស័យជាដើម	១៩៩
សំដែងអំពីការដែលមិនត្រូវអាចធ្វើ	២២២

សង្ខេបទីសេសទី ៧

២២៣

រឿងឧបាសម	៣
សេចក្តីចេញផ្សាយ	២២៥

ព្រះសង្ឃ ច្បងប្រាសាទភិក្ខុ

	លេខទំព័រ
សិក្ខាបទទី១ គំណាយក៍ពីការសូមសង្ឃ ឡើងលេខសង្ឃវិហារ	២២៩
សិក្ខាបទទី២ គំណាយក៍ពីវិធីសង្កត់	២៣៥
បទភាវីនិយ គំណាយក៍ពីវិហារសង្ឃ មិនបានសំដែងឱ្យដឹង	២៣៦
សំដែងពីសិល្បៈដែលមិនត្រូវអោយ	២៣៧

សង្ឃាទិសសម័ ៨

ធិបាតព្រះទ្រព្យស្តេច	២៣៩
ធិបាយអំពីការសន្តតិព្រះទ្រព្យស្តេចស្នាមក្បែរបំបែកសាសនៈ ធិបាតព្រះវិហារវត្តនៃភ្នំពេញ	២៤១
ធិបាតមេត្តិយ្យប្បតិដណ្តុ	២៤៥
ធិបាតមេត្តិយ្យប្បតិដណ្តុ	២៥០
សេចក្តីបញ្ចត្តិ	២៥៥
កិណ្ឌកសិក្ខាបទ	២
ធិបាយអំពីអំពីការកសាង ធិបាត	២៥៦
បទសាសន៍យ ធិបាយអំពីការបោះសោយការមិនឃើញជាដើម	២៥៧
ធិបាយអំពីការដែលមិនស្រូវភាពក្នុង	២៥៨

សង្គ្រាមសង្គ្រាម

និទានមេត្តិយក្រុមនិកក្ខ័យ		១
សេចក្តីចេញផ្សាយ		២៧៥
សិក្ខាបទវិវត្តន៍ អធិការណ៍ជាតិណែនាំទី១		៣
សិក្ខាបទវិវត្តន៍ និយាយអំពីលេខ ១៦ ហ៊ុន		២៧៩
ចងកោដិឆ័យ និយាយអំពីចំណែកទី១នៃអានុក្ខាជិតរណ		២៨៦
បទពោធិឆ័យ និយាយអំពីអធិការណ៍មាតិកាទី១២		២៨៧
សំដែងអំពីវិស័យនៃសម្លេងរាជក្ខ័យ		២៩១

សង្គម បង្កើនប្រាថ្នាភាវិកា

សន្យាទិសេសទី ១០		លេខទំព័រ
ទំនាទៅវត្តភ្នំ.....		១
ទំនាយសំពីវត្ត ៥ យ៉ាង.....		២៩២
សេចក្តីចង្អុល.....		២៩៩
ជំហែកសិក្ខាបទ.....		៣
ការស្រ្តីសមុទ្រភាសាខ្មែរ.....		៣១១
បទភាសាខ្មែរ.....		៣១២
ទំនាយសំពីអត្ថបទ.....		៣១៣

សន្យាទំលេសទំ ១១

និពន្ធបរទានក្នុងកំរិត		១
សេចក្តីបញ្ជាក់		២៦
សំណួរនៃកង		៣៧
ការសង្ខេបមាតិកាសំណួរ		៣៨
បទពាក្យនិយម និងរបបអំពីការ ដែលត្រូវសម្គាល់		៣៩
សំណើអំពីការដែលត្រូវសម្គាល់		៤០

សង្កាត់សសស ១២

ឆ្នាំទានធន្ទវត្ថុ		
សេចក្តីចង្អុល		៣៩៦
ការបែកសិទ្ធិបទ		៣៩៧
វិធីស្វែងរកសេចក្តីសម្រេច		៣៩៨
បទកាត់ដី		៣៩៩
ការបែងចែកសិទ្ធិប្រើប្រាស់		៤០០